

ҚАЗАҚТЕЛЕКОМ

`25

Жаңа шындықтың амбассадоры

Біріктірілген жылдық есеп «Қазақтелеком» АҚ /2025

Мазмұны

03 Алғы сөз
04 Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі
05 Басқарма Төрағасының үндеуі
06 2025 жылғы негізгі оқиғалар
08 «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының өсу тарихы

2025 жылғы есептің интерактивті нұсқасы, сондай-ақ өткен кезеңдердегі есептер біздің sustainability.telecom.kz сайтымыздың «Есеп беру» бөлімінде қолжетімді.

1. Компания туралы

12 1.1. Компанияның қысқаша профилі
17 1.2. «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының құрылымы
19 1.3. Бизнес-модель

2. Стратегиялық есеп

21 2.1. Бизнес-стратегия
24 2.2. JRun трансформациялау бағдарламасы
29 2.3. «Қазақтелеком» АҚ-ның стратегиялық инвестициялық жобалары
31 2.4. Реттеуші ортаны шолу
35 2.5. 2025 жылғы телекоммуникация нарығын шолу

3. Бизнес пен қаржыға шолу

40 3.1. Жасанды интеллект экожүйесін дамыту және сандық инфрақұрылым құру
47 3.2. Бөлшек бизнес
54 3.3. Корпоративтік бизнес
59 3.4. IT-технологиялар
60 3.5. Инновациялар
62 3.6. Big Data дамыту
63 3.7. Желі мен инфрақұрылымды дамыту
66 3.8. 2025 жылғы қаржылық қызмет

4. Тұрақты даму туралы есеп

69 4.1. Тұрақты дамуды басқару

70 4.1.1. Басқару тәсілі
73 4.1.2. Тұрақты дамуды басқару құрылымы
74 4.1.3. ESG саласындағы стратегиялық мақсаттар
76 4.1.4. Тұрақты даму саласындағы тәуекелге бағдарланған тәсіл
76 4.1.5. Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес
82 4.1.6. Мүдделі тараптармен әрекеттесу
87 4.1.7. Маңыздылықты талдау
87 4.1.8. Қауымдастықтардағы мүшелік

88 4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі

89 4.2.1. Қоршаған ортаны қорғау
96 4.2.2. Энергия тұтыну және энергия тиімділігі
99 4.2.3. Климаттың өзгеруімен күресу

109 4.3. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі

110 4.3.1. Қызметкерлермен өзара қарым-қатынас
128 4.3.2. Адам құқықтарын сақтау және тең мүмкіндіктер
131 4.3.3. Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік
140 4.3.4. Жергілікті қоғамдастықтар

142 4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі

143 4.4.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл
147 4.4.2. Экономикалық нәтижелілік
149 4.4.3. Сатып алу тәжірибелері
152 4.4.4. Нарықтар мен бәсекелестік
152 4.4.5. Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау

5. Корпоративтік басқару туралы есеп

158 5.1. Корпоративтік басқару туралы есеп
160 5.2. Акционерлердің жалпы жиналысы
162 5.3. Дивидендтік саясат
163 5.4. Директорлар Кеңесі
172 5.5. Корпоративтік хатшы
172 5.6. Басқарма
177 5.7. Ақпараттық ашықтық
178 5.8. Корпоративтік этика
179 5.9. Тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару
188 5.10. Ішкі аудит

6. Қосымшалар

190 6.1. Есеп туралы
192 6.2. Байланыс ақпараты
193 6.3. GRI сәйкестік кестесі
198 6.4. TCFD көрсеткіштерінің кестесі
198 6.5. SASB көрсеткіштерінің кестесі
199 6.6. Тәуелсіз аудитор қорытындысы
203 6.7. Директорлар Кеңесінің тәуелсіздігі туралы декларация
204 6.8. Мүдделілік бар мәмілелер туралы ақпарат
205 6.9. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есеп
208 6.10. Шоғырландырылған қаржылық есептілік
248 6.11. Глоссарий

Алғы сөз

Сіздің назарыңызға «Қазақтелеком» АҚ-ның (бұдан әрі — Компания) 2025 жылғы қызметі туралы интеграцияланған есеп ұсынылады, онда Компания қызметінің нәтижелері, оның ішінде негізгі қаржылық және операциялық көрсеткіштерді талдау ашылып, сондай-ақ Компанияны одан әрі дамытудың стратегиялық бағдарлары мен бағыттары белгіленген.

96 242

км

талшықты-оптикалық байланыс желілерінің ұзындығы 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

8 983

базалық станция

2025 жылы мобильді байланыс желісінде жұмыс істеді

Есепті кезең сандық экономиканың одан әрі дамуымен және сенімді телекоммуникациялық әрі IT-сервистерге сұраныстың өсуімен сипатталды. Саладағы қарқынды өзгерістер жағдайында Компания Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында байланыс қызметтерінің қолжетімділігі мен сапасын арттыруға бағытталған инфрақұрылымды дәйекті жаңғыртуды, технологиялық мүмкіндіктерді кеңейтуді және сандық шешімдерді дамытуды жалғастырды. Есепті жылдың қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ елдің телекоммуникация нарығындағы көшбасшы позицияларын сақтап, B2C, B2B, B2G және B2O клиенттеріне тіркелген және ұялы байланыс, кең жолақты интернет, ақылы теледидар, бұлттық сервистер және сандық шешімдер сегменттерінде қызметтердің кең спектрін ұсынды.

2025 жылы S&P Global Ratings халықаралық рейтинг агенттігі «Қазақтелеком» АҚ-ның ұлттық шкала бойынша несиелік рейтингін kzA+-тен kzAA-ға дейін көтеріп, болжамды «Тұрақты» деңгейіне дейін жақсартып, Компанияның ұзақ мерзімді несиелік рейтингін BB деңгейінде растады. Бұл шешім Компания қаржылық профилінің орнықтылығын, оның нарықтық позицияларын және стратегиялық инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастыру қабілетін көрсетеді.

Компания инфрақұрылымы өңірдегі ірі сандық платформалардың бірі болып қалуда. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша талшықты-оптикалық байланыс желілерінің ұзындығы 96 242 км-ден асты, 23 деректерді өңдеу орталығы жұмыс істейді, ал ұялы байланыс желісі 8 983 базалық станцияны қамтиды. 4G/LTE желісі Қазақстанның барлық ірі қалаларында өрістетілді, бұл ретте 2025 жыл ішінде қосымша 1 154 5G базалық станциясы пайдалануға берілді, бұл желінің қамтуын одан әрі кеңейтуге және өткізу қабілетін арттыруға қол жеткізді.

2025 жылы Компания қол жеткізу желілік инфрақұрылымын дамытуды жалғастырды. Жоғары жылдамдықты интернетке қосылу мүмкіндігі көппәтерлі тұрғын үйлердегі 68 438 абонент пен жеке сектордағы 24 245 абонент үшін қамтамасыз етілді, сондай-ақ шаруашылық тәсілмен желілерді салу шеңберінде қосымша 4 мыңнан астам абонент қосылды. Қол жеткізу желісін жаңғырту барысында 77 598 пайдаланушы мыс желілерінен оптикалық желілерге көшірілді, бұл қосылым тұрақтылығын арттыруға және ұсынылатын қызметтер сапасын жақсартуға ықпал етті.

Сандық инфрақұрылымды және есептеуіш қуатты дамытуға айрықша назар аударылды. Есепті жылы NVIDIA H200 негізінде ЖИ есептері мен үлкен деректерді өңдеуге арналған жоғары өнімді Al-Farabium GPU-кластері пайдалануға берілді. Суперкомпьютерлердің TOP-500 халықаралық рейтингі нәтижелері бойынша «Қазақтелеком» АҚ кластері 103-орынды иеленіп, жобаны технологиялық іске асырудың жоғары деңгейін растады. Деректерді өңдеу орталықтарын және желілік инфрақұрылымды дамыту жасанды интеллект негізіндегі сандық сервистер мен шешімдерді ауқымдау үшін негіз жасайды.

Компания сандық қолжетімділікті кеңейтуге бағытталған ұлттық жобаларды іске асыруға қатысуын жалғастырды. Байланыс инфрақұрылымын дамыту жобалары шамамен 1,2 млн адам тұратын 2 991 ауылдық елді мекенді қамтиды. Оның ішінде білім беру мекемелерін, мемлекеттік ұйымдарды және әлеуметтік инфрақұрылым нысандарын қосу, бұл өңірлер арасындағы сандық алшақтықты қысқартуға ықпал етеді.

Халықаралық байланыстылықты дамыту есепті кезеңнің маңызды бағыты болып қала берді. 2025 жылы Ақтау (Қазақстан) — Сумгаит (Әзірбайжан) бағыты бойынша су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін салу жобасын іске асыру жалғасты: дайындық кезеңдері аяқталды, теңіз зерттеулері жүргізіліп, су астындағы кабельді өндіру басталды, кабельді төсеу 2026 жылға жоспарланған.

Интеграцияланған есеп мүдделі тараптарға Компания қызметі, операциялық нәтижелер, инвестициялық жобалар және технологияларды дамыту арасындағы өзара байланыс туралы тұтас түсінік беру мақсатында дайындалды. Ұсынылған нәтижелер «Қазақтелеком» АҚ-ның сандық экономиканы дамытуға, заманауи технологиялардың қолжетімділігін арттыруға және Қазақстан Республикасының орнықты телекоммуникациялық ортасын қалыптастыруға қосқан үлесін көрсетеді.

Компания байланыс инфрақұрылымын және сандық сервистерді дамытуды жалғастыратын болады, желінің сенімділігіне, инновациялық шешімдерді енгізуге және клиенттер, серіктестер, акционерлер мен қоғам үшін ұзақ мерзімді құндылық жасауға басым назар аударады.

Директорлар кеңесі Төрағасының үндеуі

GRI 2-22

Құрметті акционерлер, әріптестер, клиенттер мен серіктестер!

2025 жыл «Қазақтелеком» АҚ үшін дамудың келесі деңгейіне көшу кезеңіне айналды, оның шеңберінде телекоммуникациялық инфрақұрылым тұрақты экономикалық өсу мен елдің сандық интеграциясының негізгі факторы ретінде қарастырылады. Компания Қазақстан Республикасының сандық трансформациясының жүйе құраушы қатысушысы ретіндегі рөлін нығайтуды жалғастырды, ұлттық байланыс инфрақұрылымын дамытуды және халықаралық технологиялық өзара іс-қимылды кеңейтуді қамтамасыз етті.

Есепті жылы Директорлар Кеңесі ұзақ мерзімді стратегиялық бағдарларды қалыптастыруға және Компания бизнес-моделінің орнықтылығын арттыруға назар аударды. Топтың 2025–2029 жылдар кезеңіне арналған даму басымдықтары, сондай-ақ жасанды интеллект және сандық платформалар саласындағы бастамаларды іске асырудың жол карталары бекітілді. Директорлар Кеңесі өткізген стратегиялық сессия одан әрі өсудің негізгі бағыттарын айқындауға және инвестициялық шешімдердің Компанияның ұзақ мерзімді мақсаттарымен келісілуін қамтамасыз етуге мүмкіндік берді

Негізгі бағыттардың бірі халықаралық байланыстылықты нығайту және Қазақстанды жаһандық сандық экожүйеге интеграциялау болды. Жыл бойы Компания жетекші әлемдік технологиялық серіктестермен ынтымақтастықты кеңейтті, оның ішінде Amazon Kuiper, халықаралық байланыс операторларымен және Tier-1 провайдерлерімен келісімдер жасасты, сондай-ақ Каспий теңізінің түбі бойынша су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін салудың стратегиялық жобасын іске асыруды жалғастырды, кабельді төсеу 2026 жылға жоспарланған. Бұл бастамалар Қазақстанды өңірлік сандық транзиттік хаб ретінде дамытуға негіз қалыптастырады.

Маңызды қадам егемен интернет инфрақұрылымын дамыту болды. Қосымша түбірлік DNS-серверлерді орналастыру және интернет-ресурстарды басқару саласындағы халықаралық өзара іс-қимылды кеңейту Интернет желісінің ұлттық сегментінің орнықтылығы мен сенімділігін арттырып, пайдаланушылар мен бизнес үшін қол жеткізу сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз етті.

Директорлар Кеңесі болашақтың технологиялық бағыттарына да айрықша назар аударды. Жасанды интеллект міндеттеріне арналған жоғары өнімді есептеуіш инфрақұрылымды іске қосу үлкен деректерді өңдеу негізіндегі инновациялық сервистерді, ғылыми зерттеулерді және корпоративтік шешімдерді дамытуды қолдай алатын жаңа сандық платформаны қалыптастырудың маңызды кезеңіне айналды.

А «Қазақтелеком» АҚ тұрақты дамуды Компанияның ұзақ мерзімді стратегиясы мен бизнес-моделінің ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. Ұзақ мерзімді құндылық жасауды Компания сенімді телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамытумен, сандық қолжетімділікті кеңейтумен, деректерді жауапты басқарумен, экологиялық әсерді азайтумен және корпоративтік басқару сапасын арттырумен байланыстырады. Директорлар Кеңесі негізгі әсерлерге, тәуекелдерге және мүмкіндіктерге, оның ішінде сандық алшақтықты қысқартуға, инфрақұрылымның сенімділігі мен киберорнықтылығына, климаттық және экологиялық тәуекелдерге, энергия тиімділігіне, адами капиталды дамытуға, іскерлік этикаға және қызмет ашықтығына назар аударды. А

Корпоративтік басқару саласында Компания басқарушылық тәжірибелерді дәйекті жетілдіруді жалғастырды. 2025 жылы Корпоративтік басқару кодексінің жаңа редакциясы бекітіліп, директорлардың тәуелсіздігіне және тұрақты даму қағидаттарын шешім қабылдау процестеріне интеграциялау талаптары күшейтілді. Компания БҰҰ Жаһандық шартына қосылды және халықаралық стандарттарға сәйкес тәуекелдерді басқару, комплаенс пен ішкі бақылау жүйесін дамытуды жалғастырды.

Директорлар Кеңесі қол жеткізілген нәтижелерді цифрландырудың жеделдеуі және инфрақұрылым сенімділігіне қойылатын талаптардың өсуі жағдайында Компанияны одан әрі дамытудың негізі ретінде қарастырады. Алдағы кезеңде технологиялық тәуелсіздікті арттыру, халықаралық серіктестіктерді дамыту, инвестицияларды тиімді басқару және акционерлер мен қоғам үшін ұзақ мерзімді құндылық жасау басымдықтар болып қала береді.

Компания қызметкерлеріне, серіктестерге және барлық мүдделі тараптарға «Қазақтелеком» АҚ-ны дамытуға қосқан үлесі және стратегиялық бастамаларды қолдағаны үшін алғыс білдіремін.

Н. Байдәулетов

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Төрағасы



Басқарма Төрағасының үндеуі

GRI 2-22

Құрметті акционерлер, инвесторлар, клиенттер, серіктестер және қызметкерлер!

2025 жыл «Қазақтелеком» АҚ-ның қызметтерінің сапасын арттыруға, инфрақұрылымды жаңғыртуға және технологиялық мүмкіндіктерін кеңейтуге бағытталған стратегиялық бастамаларды дәйекті іске асыру кезеңіне айналды. Компанияның негізгі назары халыққа, бизнеске және мемлекеттік ұйымдарға ел бойынша сенімді әрі қолжетімді байланысты қамтамасыз ететін орнықты сандық ортаны қалыптастыруға аударылды.

Есепті жылы желілік инфрақұрылымды ауқымды дамыту жалғасты. Жаңғырту жобалары шеңберінде ондаған мың жаңа абонентті жоғары жылдамдықты интернетке қосу мүмкіндігі қамтамасыз етілді, бұл ретте 77 мыңнан астам пайдаланушы ескірген мыс желілерінен заманауи оптикалық технологияларға көшірілді. Бұл қосылым тұрақтылығын едәуір арттыруға, желідегі авариялылық деңгейін төмендетуге және сандық сервистердің одан әрі өсуіне негіз жасауға мүмкіндік берді.

Компания инфрақұрылымның технологиялық тәуелсіздігін дәйекті түрде арттырып келеді. 2025 жылы қол жеткізу желілерінің ашық архитектуралары негізіндегі пилоттық жобалар іске асырылды, әртүрлі өндірушілердің жабдықтарының үйлесімділігін қамтамасыз етуге және жаңа сервистерді енгізуді жеделдетуге бағытталған меншікті OpenOMCI платформасын әзірлеудің бірінші кезеңі аяқталды.

Негізгі бағыттардың бірі сандық платформаларды және жасанды интеллект негізіндегі шешімдерді дамыту болды. Ішкі автоматтандыру және талдау міндеттері үшін де, B2B және B2G сегменттерінің клиенттері үшін де есептеуіш қуатты қамтамасыз ететін жоғары өнімді GPU-кластер пайдалануға берілді. Білім беру және корпоративтік сервистерде ЖИ-шешімдерді қолдануды кеңейту сандық экономиканың одан әрі өсуінің және бизнес-процестердің тиімділігін арттырудың негізін қалыптастырады.

Есепті жылы B2G-сегментіндегі жұмыс едәуір күшейтілді. «Қазақтелеком» АҚ өңірлер әкімдіктерімен және мемлекеттік органдармен сандық инфрақұрылымды дамытуға, байланыс қолжетімділігін арттыруға және заманауи технологиялық шешімдерді енгізуге бағытталған бірқатар меморандумдар жасасты. Бұл жобалар өңірлерді кешенді дамытуға, мемлекеттік қызметтердің сапасын арттыруға және елдің бірыңғай сандық кеңістігін қалыптастыруға ықпал етеді.

Топ нәтижелеріне маңызды үлес «Кселл» АҚ («Кселл» АҚ және Activ брендтері) түсті, ол 2025 жыл қорытындысы бойынша орнықты өсуді көрсетті. Компанияның түсімі 8,6%-ға ұлғайып, 262 млрд теңгеге жетті. Бұл ретте өсу тарифтік саясатты елеулі қайта қараусыз қамтамасыз етілді, бұл операциялық тиімділіктің артуын, өнім желісінің дамуын және қызметтерге тұрақты сұранысты куәландырады.

Жеке басымдық ретінде мемлекетпен ынтымақтастық шеңберінде ауылдық елді мекендерде талшықты-оптикалық байланыс желілерін салу бойынша ауқымды инфрақұрылымдық жобаны іске асыру қалып отыр. Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігімен инвестициялық келісімге сәйкес Компания 3 000-нан астам ауылдық елді мекенді жоғары жылдамдықты интернетке қосуды қамтамасыз етеді.

Компания сандық алшақтықты қысқартуға және сандық сервистерге тең қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған ұлттық бастамаларды іске асыруға белсенді қатысуын жалғастырды. Ауылдық елді мекендерде, білім беру мекемелерінде және шекаралас аумақтарда байланыс инфрақұрылымын дамыту азаматтар, бизнес және мемлекет үшін жаңа мүмкіндіктер жасайды, елдің орнықты әлеуметтік-экономикалық дамуына ықпал етеді.

Желінің сенімділігі мен қауіпсіздігі басымдық болып қала берді. Есепті жылы абоненттің инфрақұрылымына жасалған ірі DDoS-шабуыл табысты тойтарылды, бұл телекоммуникациялық инфрақұрылымның жоғары орнықтылық деңгейін және ақпараттық қауіпсіздік саласында енгізілген шешімдердің тиімділігін растады.

Тұрақты даму қағидаттарын дәйекті интеграциялау сыртқы деңгейде расталды: 2025 жыл қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ S&P Global-дың ESG-бағасын 51 балл деңгейінде алып, орташасалалық көрсеткіштерден асып түсті. Бұл нәтиже Компанияның корпоративтік басқаруды, экологиялық және әлеуметтік тәжірибелерді, оның ішінде сандық инклюзияны, өнеркәсіптік қауіпсіздікті арттыруды және экологиялық әсерді азайтуды дамыту бойынша жүйелі жұмысын көрсетеді.

Қол жеткізілген нәтижелер команданың кәсібилігі мен стратегияны дәйекті іске асырудың арқасында мүмкін болды. 2026 жылы Компания қызметтер сапасына, желі сенімділігіне және клиенттер үшін жаңа мүмкіндіктер жасауға ерекше назар аудара отырып, оптикалық инфрақұрылымды, сандық платформаларды және жасанды интеллект негізіндегі сервистерді дамытуды жалғастырады.

Қызметкерлерге, серіктестерге және клиенттерге сенімі және Қазақстанның сандық болашағын дамытуға бағытталған бірлескен жұмысы үшін алғыс білдіремін.

Б. Мусин

«Қазақтелеком» АҚ
Басқарма Төрағасы



2025 жылғы негізгі оқиғалар

Қаңтар

01

14.01.2025

«Қазақтелеком» АҚ «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-дегі қатысу үлесінің 100%-ын PIH Communication LLC компаниясына сату мәмілесін аяқтады.

Ақпан

02

13.02.2025

Солтүстік Қазақстан облысындағы су тасқыны жағдайын бақылауға арналған «Дрондардың бірыңғай инфрақұрылымы» жобасы ұсынылды.

14.02.2025

531 мектепті GPON технологиясы бойынша жоғары жылдамдықты интернетке қосу жобасы іске асырылды.



Наурыз

03

03.03.2025

China Mobile International Limited-пен «Hand in Hand» бағдарламасын іске асыру туралы өзара түсіністік туралы Меморандумға қол қойылды.

17.03.2025

Директорлар Кеңесі мүшелерінің қатысуымен стратегиялық даму мәселелері бойынша стратегиялық сессия өткізілді.

26.03.2025

«Қазақтелеком» АҚ мен ICANN арасында түбірлік DNS-сервердің инстансын (L.ROOT) Қоғам желісіне орналастыру туралы өзара түсіністік туралы Меморандумға қол қойылды.

28.03.2025

Интернет-қызметтер сапасын жақсарту және

360

мыңнан астам абоненттің

жабдықтарын жаңарту бойынша SAPA+ жобасының белсенді кезеңі аяқталды.

Сәуір

04

15.04.2025

«ВымпелКом» ААҚ-пен бизнесті дамыту және байланыс желілерін жаңғырту бойынша меморандумға қол қойылды.

Мамыр

05

17.05.2025

Компания SAPA+QUEST HR-жобасы үшін Employer Brand Eurasia халықаралық сыйлығын алды.

18.05.2025

Компания PGL Astana 2025 Counter-Strike 2 бойынша халықаралық турнирінің техникалық серіктесі болды.

29.05.2025

Орталық Азиядағы алғашқы NVIDIA H200 GPU негізіндегі коммерциялық егемен AI-фабриканы іске қосу жарияланды.

Маусым

06

09.06.2025

3 000-нан астам ауылдық елді мекенді жоғары жылдамдықты интернетке қосу туралы инвестициялық келісімге қол қойылды.

17.06.2025

«Қазақтелеком» АҚ «ТМД кеңістігіндегі өңірлік телекоммуникациялық оператор» номинациясында CC Global Awards 2025 лауреаты атанды; марапаттау рәсімі Берлинде Carrier Community Global 2025 форумы аясында өтті.

19.06.2025

XGS-PON технологиясы негізінде жылдамдығы 10 Гбит/с-қа дейін жететін жаңа буын интернетін іске қосу жарияланды.

19.06.2025

«Қазақтелеком» АҚ Mobile World Congress Shanghai 2025 алаңында «One Growth, Together for a Shared Future» жаһандық серіктестік конференциясы аясында берілген China Telecom Global Limited компаниясының «Best Network Partner» халықаралық сыйлығына ие болды.



Шілде

07

09.07.2025

Орман өрттерін ерте анықтауға арналған ұлттық AI-жүйе ұсынылды.

21.07.2025

«Қазақтелеком» АҚ БҰҰ Жаһандық шартына (UN Global Compact) қосылды.

Тамыз

08

06.08.2025

«Қазақстан — Әзірбайжан» транскаспий су астындағы ТОБЖ салу жобасы бойынша теңіздегі іздестіру жұмыстары басталды.

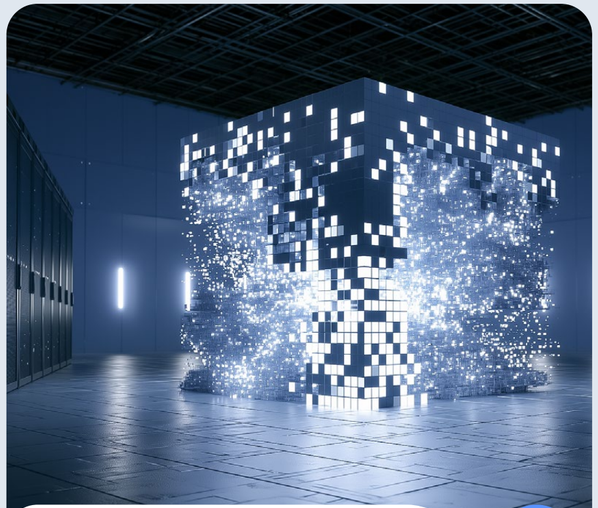


Қыркүйек

09

22.09.2025

Amazon Kuiper-мен корпоративтік келісімге қол қойылды, оның шеңберінде Компания Қазақстандағы сервистің эксклюзивті коммерциялық дистрибьюторы болды.



Қазан

10

03.10.2025

Жасанды интеллектінің ұлттық инфрақұрылымын дамыту үшін AI-Farabium AI-кластерін іске қосу жарияланды.

22.10.2025

Алматы қаласындағы ДӨО-да WIDE Project, JPRS және APNIC-пен бірлесіп M-Root түбірлік DNS-сервер инстансы орнатылды; DNS-инфрақұрылымды дамыту бойынша халықаралық ынтымақтастық шеңберінде MoU-ға қол қойылды.

23.10.2025

Starlink Kazakhstan LLP-мен қызметтер көрсету туралы бас келісімге қол қойылды.

Қараша

11

03.11.2025

АҚБО AntiDDoS кешенімен абоненттің инфрақұрылымына жасалған ірі DDoS-шабуыл (шыңы 400 Гбит/с) тіркелді және тойтарылды.

07.11.2025

Tier-I upstream-провайдер Arelion Sweden AB-мен үлгілік келісімге қол қойылды.

26.11.2025

China Telecom Global Limited-пен IRU бас келісіміне қол қойылды.

Желтоқсан

12

04.12.2025

China Unicom (Hong Kong) Operations Limited-пен трансшекаралық байланыс жүйесін салу бойынша меморандумға қол қойылды.

10.12.2025

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда («Самұрық-Қазына» АҚ Кодексіне сәйкес, тәуелсіз директорлар, гендерлік теңгерім бойынша және ESG интеграциясы бойынша нормаларды күшейте отырып) бекітілді.

«Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының өсу тарихы

1994

→ **«Қазақтелеком» АҚ компаниясын құру.**

1995

→ Халықаралық Трансазия-еуропалық талшықты-оптикалық байланыс желісінің (ТАЕ ТОБЖ) қазақстандық учаскесін салу.

1996

→ TLX.25 Turbo телекс станциясын іске қосу.

1997

→ Компанияның Қазақстан қор биржасында листингі.

1998

→ Шалғай елді мекендерде телефон қызметтерін көрсетуге арналған спутниктік байланыс жүйесін іске қосу.

1999

→ Kazakhstan Online сауда маркасымен Деректер беру ұлттық желісін құру және ADSL, HDSL, FrameRelay, Dial-up технологиялары арқылы интернет желісіне қол жеткізу қызметтерін іске қосу.
→ Алматыдағы алғашқы Халықаралық коммутация орталығын (ХКО) пайдалануға беру.

2000

→ ATM технологиясын енгізу.

2001

→ IT-қызметтерді көрсететін Internet Data Center (IDC) кәсіпорнын құру.

2002

→ Ұлттық Зияткерлік желіні іске қосу.
→ «Ресей-Қазақстан» талшықты-оптикалық желілік өтуін пайдалануға қабылдау.

2003

→ «Қазақтелеком» АҚ басқарудың сапасы мен тиімділігі үшін «International gold medal award» халықаралық құрметті марапатының иегері атанды.
→ Қазақстан астанасында сандық телефон станцияларына көшу аяқталды.

2004

→ Компанияны ашық акционерлік қоғамнан (ААҚ) акционерлік қоғамға (АҚ) қайта тіркеу.

2005

→ DPT технологиясы негізінде жаңа деректер беру желісін салу және ADSL технологиясы негізіндегі «Megaline» Интернет желісіне кең жолақты қол жеткізу қызметтерін іске қосу.

2006

→ АКТ-ны жеке бағытқа бөлу (Ақпараттық жүйелер дирекциясы).

2007

→ «Қазақтелеком» АҚ тіркелген байланыс қызметтерінің Қазақстан аумағында 100% таралуын қамтамасыз етті.

2008

→ Сапа менеджменті жүйесін (СМЖ) енгізу жобасын іске асыру және Теңгерімді көрсеткіштер ақпараттық жүйесін пайдалануға қабылдау.

2009

→ ID TV брендімен IPTV қызметтерін іске қосу.
→ IP протоколы негізіндегі телефон желісіне қол жеткізу қызметтері (SIP платформасы) іске қосылды.

2010

→ «Инфокоммуникациялық технологиялар академиясы» дирекциясының ашылуы.
→ «Қазақтелеком» АҚ телекоммуникациялық желілерін Next Generation Network (NGN) технологияларына көшіру жобасының аяқталуы.

2011

- 10Gbps технологияларына көшу.
- FTTH (Fiber to the Home) әмбебап талшықты-оптикалық қол жеткізу желісін салу бойынша стратегиялық жобаның басталуы.

2012

- «Кселл» АҚ акцияларының 49%-ын TeliaSonera компаниясына сату.
- Hewlett-Packard компаниясымен бірге әзірленген ТМД-дағы ең ірі Деректерді өңдеу орталығының (ДӨО) презентациясы.
- Алматы мен Астанада LTE желісін іске қосу.
- Астанада Google компаниясының алғашқы трафикті оқшаулау серверлерін іске қосу.

2013

- «Самұрық-Қазына» АҚ-ның бес еншілес ұйымдарында жүргізілген корпоративтік басқаруды тәуелсіз диагностикалау нәтижелері бойынша Компания 2013 жылы Қор еншілес компаниялары арасында корпоративтік басқару рейтингінің деңгейі бойынша көшбасшы болып танылды.

2014

- Қазақстанның барлық облыс орталықтарында LTE желісін іске қосу (Altel еншілес компаниясы базасында).
- 100 Gbps лямбдаларды қолдайтын жаңа буын магистральдық когерентті желісін іске қосу DWDM жаңа буын.

2015

- «Қазақтелеком» АҚ тіркелген дауыстық байланыс желілерін цифрландырды.
- 100Gbps технологиясына көшу.

2016

- Ұялы байланыс нарығында Altel/Tele2 бірлескен кәсіпорнын құру.
- China mobile-мен бірлесіп Еуропа — Оңтүстік-Шығыс Азия транзиттік маршрутын ұйымдастыру бойынша Dream жобасын іске асыру.

2017

- Желілерді басқарудың Бірыңғай орталығын құру.
- Бұлттық бейнебақылаудың бірыңғай жүйесін іске қосу.

2018

- «Кселл» АҚ акцияларының 75%-ын сатып алу.
- МЖӘ механизмі бойынша 1249 ауылдық елді мекенде ТОБЖ салу жобасы бекітіліп, басталды.

2019

- Smart Aqkol жобасын іске асыру.
- Нұр-Сұлтан мен Алматы қалаларында 5G тестілеу.
- Бірлескен кәсіпорындағы Tele2 AB үлесінің 49%-ын сатып алу.
- «Қазақтелеком» АҚ TMT M&A Awards 2019 жыл сайынғы халықаралық сыйлығында «Жылдың мәмілесі» номинациясының жеңімпазы атанды.
- IoT желісін іске қосу.

2020

- 828 ауылдық елді мекенде талшықты-оптикалық байланыс желілерін салу бойынша ауқымды инфрақұрылымдық жоба «ТОБЖ АЕМ» аяқталды.
- Халқы 250 адамнан асатын 928 ауылдық елді мекенді жоғары жылдамдықты мобильді интернет және байланыспен қамтамасыз ету жобасы аяқталды.
- Темекі бұйымдарын таңбалау қызметі іске қосылды.
- Желілік инфрақұрылымды виртуализациялаумен Telco Cloud жаңа желілік архитектурасын іске қосу.

2021

- Қала жекеменшік секторы тұрғындары мен жақын маңдағы ауылдарды Fixed Wireless Access технологиясы бойынша телекоммуникация қызметтерімен қамтамасыз ету жобасын іске қосу.
- «Қазақтелеком» АҚ өзінің мультиплатформалық TV+ телевизиялық сервисін іске қосты.
- Ауылдарда eQoldau қоғамдық қол жеткізу пункттері желісін құру жобасын іске қосу.
- «Қазақтелеком» АҚ желісіне ұялы операторлардың қосылымдарын кеңейту есебінен Қазақстан Ookla Speedtest Global Index ұялы интернет жылдамдығы рейтингінде көтерілді.
- «Қазақтелеком» АҚ жаңа буын қызметі — eSIM-ді іске қосты.
- «Қазақтелеком» АҚ Ismet.kz бизнес-маркетплейсінің пайдаланушылары саны 7 есеге — 60 мың-ға дейін өсті.

2022

- Клиенттерді ескірген мыс технологияларынан (ADSL) «оптикаға» көшіру жобасын іске асыру.
- Қалалардың тұрғындарын ең заманауи GPON технологиясы бойынша телеком-қызметтерімен қамтамасыз ету жобасын іске асыру.
- Курчатов Қазақстандағы «Қазақтелеком» АҚ толығымен оптикалық желілерге көшірген алғашқы моноқала болды.
- Астанадағы көрмеде «Қазақтелеком» АҚ Open RAN технологиясын ұсынды.
- «Қазақтелеком» АҚ өз желісінде K-root DNS-сервер «айнасын» өрістетті.
- «Қазақтелеком» АҚ сандық таланттарды дамыту үшін өзінің Корпоративтік университетін ашты.

2023

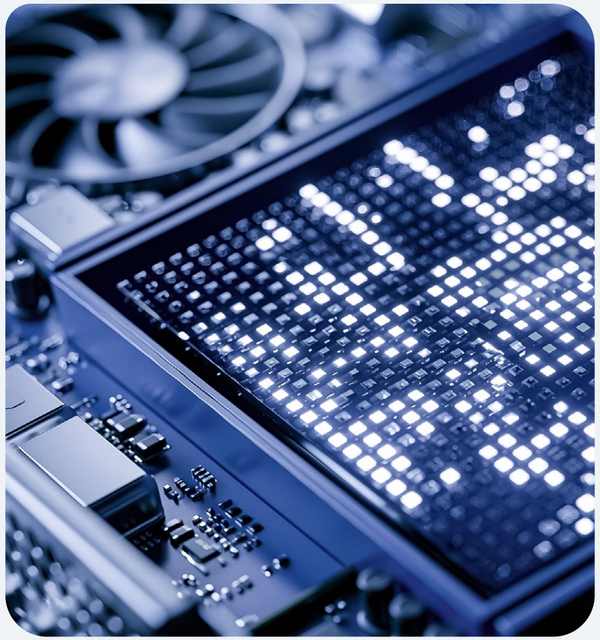
- ҚР-да 5G өрістету бойынша ауқымды әрі ел үшін маңызды жобаны іске асырудың басталуы.
- Каспий түбі арқылы «AzerTelecom»-мен кооперацияда «Қазақстан-Әзірбайжан» маршруты бойынша ТОБЖ салудың халықаралық жобасы шеңберінде 2023 жылғы 22 тамызда Нидерландыдағы Сауда палатасында «Қазақтелеком» АҚ-ның 50% иелену үлесімен «CASPINET B.V.» бірлескен кәсіпорны тіркелді.
- «Қазақтелеком» АҚ мен Microsoft Microsoft қызметтері мен сервистеріне қазақстандық клиенттердің қолжетімділігін жақсарту үшін өз жүйелері арасында Франкфуртте тікелей пирингті орнату жобасын аяқтады.
- Гонконгтегі Amazon Web Services автономды жүйесімен пирингтік қосылым кеңейтілді.
- Алматыдағы модульдік деректер орталығында 84 қосымша сөре-орын енгізілді.
- Дүниежүзілік зияткерлік меншік ұйымы мен халықаралық INSEAD бизнес-мектебі өздерінің Жаһандық инновациялық индексінде «Қазақтелеком» АҚ-ны жаһандық бренд құны бойынша көшбасшы деп таныды;
- «Қазақтелеком» АҚ инфрақұрылымында PUBG MOBILE жергілікті серверлері іске қосылды.

2024

- Халықаралық беделді ұйымдар Global CIO мен DAMA International «Қазақтелеком» АҚ-ның «Деректер фабрикасы» жобасын телекоммуникация саласындағы үздік IT-жоба деп таныды.
- «Қазақтелеком» АҚ Ақтөбе, Қостанай, Батыс Қазақстан, Ұлытау, Ақмола, Қарағанды, Атырау, Павлодар және Солтүстік Қазақстан облыстарындағы су тасқынынан зардап шеккен қазақстандықтарға көмек көрсету үшін 1 млрд теңге аударды.
- «Қазақтелеком» АҚ қазақстандықтардың интернет сапасын түбегейлі жақсарту бойынша ауқымды «Sapa+» жобасын іске қосты, оның шеңберінде ол өзінің клиенттерінде республика бойынша шамамен 300 мың жаңа және заманауи роутер орнатты.
- «Тазарту» жобасы бойынша «Қазақтелеком» АҚ ескірген ADSL мыс технологияларынан заманауи GPON оптикаларына ел бойынша 70 мыңнан астам клиентті көшірді.
- «Қазақтелеком» АҚ синергия, креатив және стартаптардың және венчурлық инвесторлармен кездесулердің жаңа алаңы — Activation Hub инновациялық орталығын ашты.
- «Қазақтелеком» АҚ LAM-модельдерді қолдана отырып, оның ішінде дауыстық командаларды пайдаланып квадрокоптерді пилоттау бойынша тесттер сериясын іске қосты.
- «Қазақтелеком» АҚ еншілесі — «Ауылтелеком» республика ауылдық елді мекендерінде сымсыз инфрақұрылым салуда.
- «Қазақтелеком» АҚ Атырау облысының 200-ден астам мектебін бейнебақылау жүйесіне қосты.
- «Қазақтелеком» АҚ Mobile Backhaul жобасы шеңберінде республиканың 12 қаласында бірден 5G базалық станциялары үшін «оптика» тартып, 2024 жылды ҚР-да бесінші байланыс технологиясын өрістету мегажобасы бойынша лицензиялық міндеттемелерді орындаумен аяқтады.
- «Қазақтелеком» АҚ-ның «TV+» интерактивті теледидары жыл қорытындысы бойынша 800 мың пайдаланушы белгісінен асып түсті.
- Speedtest Global Index сервисі интернеті ең жылдам елдер рейтингін жариялады және ұялы интернет жылдамдығы бойынша Қазақстан орташа жүктеу жылдамдығы 53,76 Мбит/с-пен 57-орынды, ал тіркелген кең жолақты интернетке қол жеткізу жылдамдығы бойынша 73,67 Мбит/с-пен 88-орынды иеленді.
- «Қазақтелеком» АҚ Франкфурт пен Гонконгте PoP-түйіндерін құру жұмыстарын аяқтап, мынадай компаниялармен: Google, Meta, Amazon, Apple, Netflix, Valve, Microsoft, Telegram, Tencent, Twitch және басқалары пирингті ұйымдастырды.
- DDoS-шабуылдардан, NG Firewall, VAW периметрлік қорғаныс жүйесін салу аяқталды.

2025

- NVIDIA H200 негізінде есептеу қуаты 26,8 PFLOPS (FP64) дейін және 1,5 EFLOPS (FP8) астам жоғары өнімді AI-Farabium GPU-кластері пайдалануға берілді, ол суперкомпьютерлердің TOP-500 халықаралық рейтингінде 103-орынды иеленді.
- Халықаралық контент-провайдерлердің (VK, Valve, Yandex, Rutube, Baishan, Wangsu) кэш-серверлерінің инфрақұрылымы кеңейтілді, бұл интернет-трафиктің оқшаулауын арттыруға және пайдаланушылар үшін желілік кідірістерді азайтуға мүмкіндік берді.
- Amazon Kuiper-мен төмен орбиталық спутниктік байланысты дамыту және Қазақстанда жерүсті инфрақұрылымын орналастыру бойынша Master Service Agreement және эксклюзивті дистрибьюторлық шартқа қол қойылды.
- Әртүрлі өндірушілер жабдықтарының бірыңғай желіде интеграциялану мүмкіндігін растайтын VOLTHA ашық архитектурасы негізіндегі оптикалық қол жеткізу желісінің MVP-жобасы іске асырылды.
- Жабдықтардың үйлесімділігін қамтамасыз етуге және вендорлардан тәуелділікті азайтуға бағытталған меншікті OpenOMCI платформасын әзірлеудің бірінші кезеңі аяқталды.
- Ақтау — Сумгаит маршруты бойынша су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін салудың стратегиялық жобасын іске асыру жалғасты; инженерлік және теңіздегі іздестірулердің негізгі кезеңдері аяқталды.
- 630 мың отбасы жоғары жылдамдықты интернетке қолжетімділік алды.
- «Тазарту» жобасы шеңберінде мыс инфрақұрылымынан заманауи GPON оптикалық желілеріне 77 598 абонент көшірілді.
- SAPA+ жобасы шеңберінде пайдаланушы жабдықтарын жаңғырту және 400 мыңнан астам заманауи роутерді тегін ауыстыру есебінен 387 502 клиенттің интернет-қосылым сапасы жақсартылды.
- Көппәтерлі және жекеменшік сектордағы 92 мыңнан астам жаңа абонентті жоғары жылдамдықты интернетке қосу мүмкіндігі қамтамасыз етілді.
- 2 991 ауылдық елді мекен мен шекара маңы аумақтарын қосуды көздейтін «Қазақстан Республикасын Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз ету» ұлттық жобасын іске асыруға старт берілді.
- Ел бойынша 524 білім беру мекемесі интернетке жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз етілді.
- Жасанды интеллект шешімдерін қолдану кеңейтілді, оның ішінде бейнеаналитика платформаларын дамыту және білім беру ортасының қауіпсіздігін арттыру үшін AI-Мектеп жобасын ауқымдау.
- Алматы қаласындағы дата-орталықта M-Root түбірлік DNS-сервер инстансы орнатылды, бұл өңірдің интернет-инфрақұрылымының орнықтылығын арттырды.
- AntiDDoS жүйесімен абоненттің инфрақұрылымына жасалған ірі DDoS-шабуыл шыңы 400 Гбит/с көлемімен тойтарылды.
- «ТМД кеңістігіндегі өңірлік телекоммуникациялық оператор» номинациясында CC Global Awards 2025 халықаралық сыйлығы алынды.
- Тәуелсіз директорларға, гендерлік теңгерімге және ESG-тәсілдер интеграциясына қойылатын талаптарды күшейтіп, Корпоративтік басқару кодексінің жаңа редакциясы бекітілді.
- S&P Global халықаралық бағалау қорытындысы бойынша орташасалалық мәндерден асатын 51 балл деңгейіндегі ESG-көрсеткішке қол жеткізілді.
- Starlink, China Telecom Global Limited, China Mobile International Limited, China Unicom (Hong Kong) Operations Limited, Arelion Sweden AB және «ВымпелКом» ЖАҚ-пен ынтымақтастық туралы бірқатар халықаралық келісімдер мен меморандумдарға қол қойылды.





1. Компания туралы

1.1. Компанияның қысқаша профилі

келесі бөлім

1.1. Компанияның қысқаша профилі

«Қазақтелеком» АҚ (бұдан әрі — Компания) қызметі туралы негізгі фактілер:

GRI 2-1

А «Қазақтелеком» АҚ — Қазақстанның ең ірі телекоммуникациялық компаниясы. А

А Компанияның қызметі Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында жүзеге асырылады. Негізгі офистері Астана мен Алматы қалаларында, өңірлік өкілдіктері — Қазақстанның барлық бөліктерінде орналасқан. А

Ұйымдық-құқықтық нысаны — акционерлік қоғам (АҚ). «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ Компания акцияларының 80,85%-ын бақылай отырып, мажоритарлық акционер болып табылады (31.12.2025 ж. жағдай бойынша).

А Компанияның бас офисі мына мекенжай бойынша орналасқан: Қазақстан Республикасы, 010000, Астана қаласы, Есіл ауданы, Сауран көшесі, 12-үй. А

«Қазақтелеком» ҰАК Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 1994 жылғы 17 маусымдағы № 666 қаулысы негізінде құрылды.

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстанның ірі қалаларын деректер берудің жоғары жылдамдығы бар сандық ағындармен жалғастыратын тасымал оптикалық-талшықты сақина болып табылатын Ұлттық ақпараттық супермагистральге иелік етеді.



2000-шы жылдардың ортасынан бастап «Қазақтелеком» АҚ жылдық айналымы ондаған миллиард теңгеге жететін елдің ең табысты кәсіпорындары рейтингінде тұрақты түрде жоғары позицияны иеленіп келеді.

Компания сандармен

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

Қаржылық көрсеткіштер

*МТС-ті ескере отырып ** МТС-ті ескерместен

Қызметтерді өткізуден түсетін кіріс, млн теңге

2025**	587 223
2024**	494 638
2023*	687 782
2022*	634 496

EBITDA, млн теңге

2025**	182 903
2024**	153 624
2023*	297 937
2022*	285 288

1 қызметкерге шаққандағы кірістер, мың теңге

2025**	30 402
2024**	24 569
2023*	29 286
2022*	26 235

Операциялық шығыстар, млн теңге

2025**	508 865
2024**	435 716
2023*	516 241
2022*	459 912

EBITDA margin, %

2025**	31,15
2024**	31,06
2023*	43,32
2022*	44,96

Активтер, барлығы, млн теңге

2025**	1 404 675
2024**	1 643 421
2023*	1 483 000
2022*	1 286 734

Операциялық пайда, млн теңге

2025**	78 358
2024**	58 922
2023*	171 541
2022*	174 584

Төленген дивидендтер, млн теңге

2025**	293,4
2024**	23,1
2023*	33,4
2022*	39,5

Ұзақ мерзімді кредиттер, млн теңге

2025**	146 340
2024**	143 237
2023*	210 802
2022*	222 859

Таза пайда, млн теңге

2025**	27 595
2024**	24 641
2023*	104 403
2022*	128 753

Төленген салықтар көлемі, млн теңге

2025**	87,9
2024**	185,7
2023*	119,5
2022*	117,2

Аналық ұйым иелеріне тиесілі меншікті капитал, млн теңге

2025**	629 280
2024**	758 011
2023*	709 873
2022*	648 154

Компания сандармен

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

Өндірістік көрсеткіштер

Тіркелген желілер саны***

2025	2 019 910
2024	2 277 503
2023	2 510 507
2022	2 651 454

Тіркелген КЖҚ абоненттері саны***

2025	1 858 355
2024	1 857 661
2023	1 889 309
2022	1 863 228

Ақылы ТВ абоненттері саны***

2025	1 357 986
2024	1 162 453
2023	1 049 217
2022	930 682

Ұялы байланыс абоненттері саны

2025**	8 669 513
2024**	7 666 840
2023	14 471 526
2022	14 548 861

Тұрақты даму көрсеткіштері

*МТС-ті ескере отырып ** МТС-ті ескерместен *** қоғам бойынша деректер

Атмосфераға шығарындылар[1], тонна***

2025	146,198
2024	157,531
2023	95,381
2022	294

Қызметкерлер саны[2], адам

2025**	19 315
2024**	20 132
2023*	23 485
2022*	24 185

Жазатайым оқиғалар***

2025	2
2024	6
2023	4
2022	2

Қаза табумен болған жазатайым оқиғалар***

2025	0
2024	0
2023	0
2022	0



[1] 2025 жылы компания ластаушы заттар шығаратын барлық көздерден (реттелетін және реттелмейтін) болатын шығарындыларды қайта есептеп, 2023 жылдан 2025 жылға дейінгі кезеңдегі шығарындылар көлемін қайта жаңартты.

[2] Мәліметтер ЕҰ-ны ескере отырып берілген.

1.1.1. Қызмет бағыттары

GRI 2-6

А «Қазақтелеком» акционерлік қоғамы (Компания, «Қазақтелеком» АҚ, «Қазақтелеком») Қазақстандағы тіркелген телефонияның ең ірі операторы, байланыс қызметтерін, оның ішінде ауылдық жерлердегі байланыс қызметтерін көрсетудегі танылған көшбасшы, сондай-ақ Ұлттық деректер беру желісінің ең ірі операторларының бірі болып табылады. А



23

деректерді өңдеу орталығы

Қазақстанның барлық өңірлерінде орналасқан

1 154

5G базалық станциясы

2025 жылы операторлармен іске қосылды

«Қазақтелеком» АҚ — Қазақстан Республикасы Министрлер Кабинетінің 1994 жылғы 17 маусымдағы «Республиканың бүкіл аумағында байланыс қызметтерінің кең диапазонын ұсынатын ұлттық ауқымдағы акционерлік қоғам құрылатын акционерлік қоғамның жарғылық қорына мемлекеттік кәсіпорындардың, акционерлік қоғамдар мен телекоммуникациялар ұйымдарының мүлкін беру арқылы «Қазақтелеком» ұлттық акционерлік компаниясын құру туралы» № 666 қаулысына сәйкес құрылған ұлттық компания.

Компания «Қазақтелеком» Ұлттық акционерлік компаниясының құқықтық мирасқоры (бастапқы мемлекеттік тіркеу Қазақстан Республикасы әділет органдарымен 1994 жылғы 1 желтоқсанда жүргізілді).

«Қазақтелеком» АҚ өз қызметін жүзеге асыру үшін қаражат тарту мақсатында акция шығаратын, негізгі мақсаты акционерлердің мүддесі үшін кіріс табу болып табылатын коммерциялық ұйым болып табылады.

Акционерлік қоғам қызметі оны ұйымдастыру мен қызмет етуінің құқықтық негіздерін айқындайтын бекітілген Жарғы шеңберінде жүзеге асырылады.

«Қазақтелеком» АҚ қызметінің негізгі мақсаттары:

- коммерциялық қызметтен пайда алу және оны акционерлер мүддесінде пайдалану;
- Қазақстан Республикасының аумағында заманауи телекоммуникациялық желілер құру және оларды әлемдік телекоммуникация желісіне интеграциялау;
- Қазақстан Республикасының аумағында және шетелде пайдаланушыларға барлық түрдегі телекоммуникациялық қызметтерді көрсету.

А «Қазақтелеком» АҚ ортақ пайдаланудағы телекоммуникация желісі мен жекеше телекоммуникация жүйелерін құру, монтаждау, пайдалану және техникалық қызмет көрсету үшін Қазақстан Республикасының байланыс операторы ретінде қызмет атқарады, ортақ пайдаланудағы телекоммуникация желісінің операторы функцияларын, оның ішінде Халықаралық электр байланысы одағының Регламентіне және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес басқа мемлекеттердің байланыс әкімшіліктерімен, компаниялармен, пайдаланушылармен, халықаралық ұйымдармен есеп айырысуға құқығы бар қалааралық және халықаралық байланыс операторының функцияларын атқарады. А

Компания транзиттік әлеуетті дамытуға және Қазақстан арқылы транзиттік телекоммуникациялық ағындарды арттыруға үлкен назар аударады, өйткені барлық шекаралас учаскелерді жалғастырып, Қытаймен, Ресеймен, Еуропамен және Орта Азия республикаларымен байланысты қамтамасыз ететін магистральдық талшықты-оптикалық байланыс желілерінің желісіне ие.

Компания инфрақұрылымы республика бойынша 96 242 км-ден астам талшықты-оптикалық желілерді, 23 деректерді өңдеу орталығын, 8 983-тен астам базалық станцияны (2025 жылғы 31.12 жағдайы бойынша) құрайды — 4G/LTE желісі Қазақстанның барлық ірі қалаларында өрістетілген, 2025 жылы ел бойынша 1 154 5G базалық станциясы іске қосылды.

1.1.2. «Қазақтелеком» АҚ-ның ұйымдық құрылымы

GRI 2-9, GRI 2-24

1 **Акционерлердің жалпы жиналысы**

2 Директорлар Кеңесі

3 Басқарма

4 Орталық аппарат

Филиалдар

1 Корпоративтік бизнес дивизионы

2 Бөлшек бизнес дивизионы

3 «Желі» дивизионы» бірлестігі

4 Сервистік фабрика

5 Жобаларды басқару дирекциясы

6 Өндірістік қауіпсіздік дирекциясы

7 Сандық бизнес дивизионы

8 Ақпараттық технологиялар дивизионы

9 «Телеком Комплект» дирекциясы

10 Корпоративтік университет

Еншілес және басқа аффилирленген компаниялар (2025 жылғы 31.12 жағдайы бойынша)

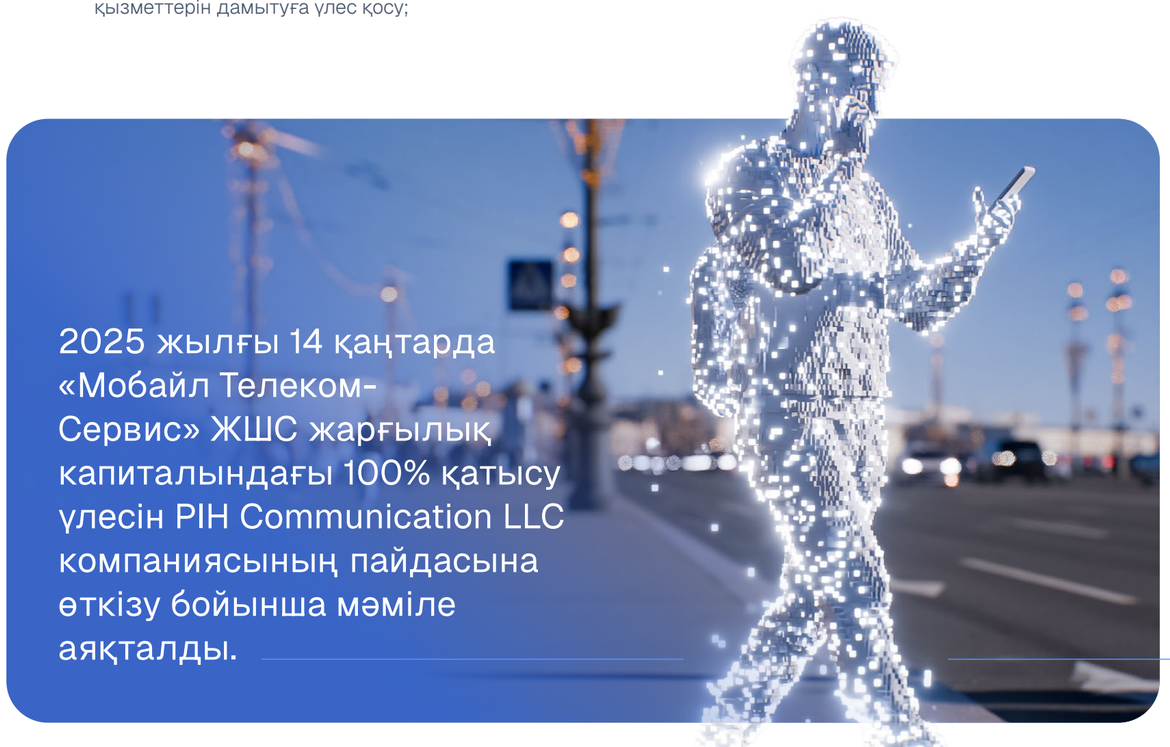
Компания	Қатысу үлесі
«Ауыл Телеком» ЖШС	100%
«Сандық экономиканы дамыту орталығы» ЖШС	100%
«КТ-АйИкс» ЖШҚ (Ресей Федерациясы)	100%
«Нұрсат+» ЖШС	100%
«КТ-ТЕЛЕКОМ» ЖШС	100%
«Кселл» АҚ	51%
CaspiLink B.V.	50%

1.2. «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының құрылымы

GRI 2-6

Еншілес компаниялар «Қазақтелеком» АҚ-ның инфокоммуникация нарығында B2C интеграцияланған сервис-провайдер ретінде қалыптасуында мынадай жолмен маңызды рөл атқарады:

- «Қазақтелеком» АҚ Тобының телекоммуникация нарығының мобильді сегментіндегі позициясын күшейту және дәстүрлі телекоммуникация қызметтерін дамытуға үлес қосу;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның негізгі қызметтер желісін толықтыратын жаңа өнімдерді іске қосу;
- электрондық коммерция («Қазақтелеком Магазин») сияқты жаңа бағыттарды дамыту;
- цифрландыруды және үлкен деректермен жұмысты қамтамасыз ету.



2025 жылғы 14 қаңтарда «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС жарғылық капиталындағы 100% қатысу үлесін PIH Communication LLC компаниясының пайдасына өткізу бойынша мәміле аяқталды.

1.2.1. Ұялы байланыс

TELE2 5G

ALTEL 5G

Kcell 5G

activ 5G

«Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС (бүкіл үлестің сатылуы)

2025 жылы Tele2 және Altel брендтерінде жұмыс істеген «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-дегі қатысу үлесінің 100%-ын сату мәмілесінің аяқталуымен байланысты «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының құрылымында өзгерістер болды. 2025 жылғы 14 қаңтарда мәміле аяқталғаннан кейін компания Топ периметрінен шықты. Мобильді активті сату «Қазақтелеком» АҚ активтер портфелін трансформациялаудың бөлігіне айналды және компанияға тіркелген байланысты, сандық инфрақұрылымды, деректерді өңдеу орталықтарын, ЖИ-платформаларды және жаңа B2B/B2G-сервистерді дамытуға назар аударуға мүмкіндік берді.

«Кселл» АҚ (51%)

Соңғы 20 жылда «Кселл» АҚ Қазақстандағы ең заманауи, технологиялық жағынан озық және ауқымды ұялы байланыс желілерінің бірін салуға қол жеткізді. Компания мобильді дауыстық байланыс, қысқа хабарламалар беру қызметтерін, мультимедиалық хабарламалармен алмасу, мобильді контентке қол жеткізу сияқты қосымша қызметтерді (VAS), сондай-ақ деректер беру қызметтерін, оның ішінде Интернет желісіне қол жеткізуді ұсынады.

«Кселл» АҚ мен Activ брендтері қызмет көрсетудің жоғары сапасының және жоғары тұтынушылық құндылықтың арқасында B2B және B2C сегменттерінің жоғары бәсекелес телекоммуникация нарықтарында өзін жақсы көрсетті. «Кселл» АҚ 2G, 3G және 4G/LTE, 5G желілерінде жұмыс істеу үшін мерзімсіз лицензияға ие.

1.2.2. Техникалық ресурстар

«Ауыл Телеком» ЖШС (100%)

Компания коммуникациялық жабдықтарды монтаждау және баптау бойынша техникалық жұмыстарды орындайды, сондай-ақ Қазақстанның ауылдық елді мекендерінде телекоммуникациялық желіні дамытуға бағытталған.

Байланыс нысандарын: базалық станцияларды, ЦРРЛ-ды жобалау және салу, базалық станцияларды, радиорелелік және спутниктік жабдықтарды монтаждау/демонтаждау бойынша қызметтер көрсетеді.

CaspiLink B.V.(50%)

CaspiLink B.V. «Қазақтелеком» АҚ-ның сыртқы интернетке шығуы бойынша балама маршрут құруға бағдарланған компания болып табылады.

«КТ АйИкс» ЖШҚ (100%)

Компания «Қазақтелеком» АҚ-ның Ресей Федерациясындағы техникалық түйінінің функцияларын орындайды және мынадай қызметтерді көрсетеді:

- ММТС № 9 түйіні негізінде операторлар мен корпоративтік клиенттерді IPLC және IP VPN арналарын жалға беру бойынша қосу және оларға қызмет көрсету;
- «Қазақтелеком» АҚ желісінде интернет-трафик пирингі (Google, VK, Mail.ru, HD/UHD/4K-контент).

1.2.3. Жаңа бизнестер

«НҰРСАТ+» ЖШС (100%)

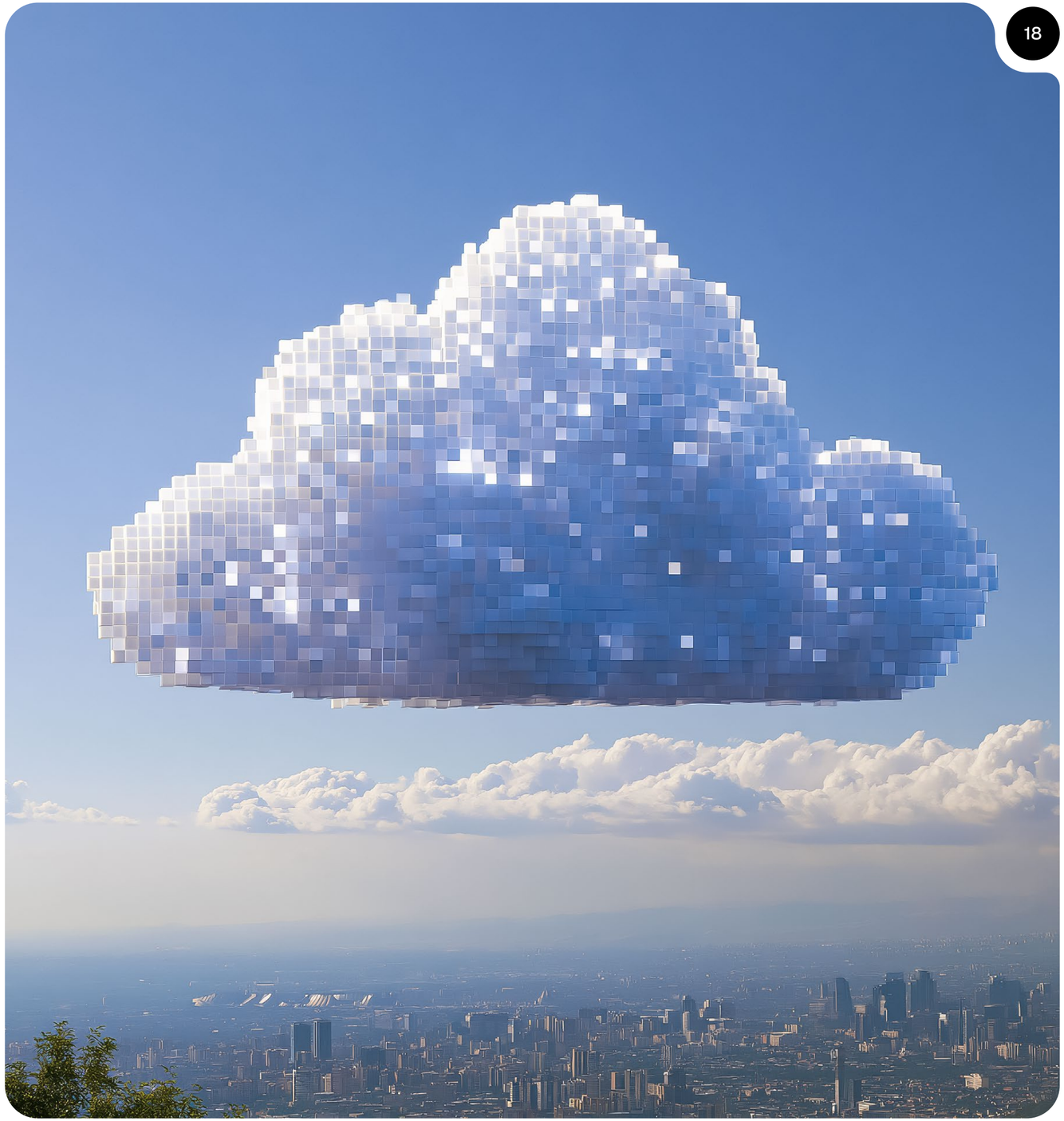
«Қазақтелеком» АҚ-ның еншілес компаниясы, электрондық коммерция саласындағы жаңа бизнес бағыттарын дамытушы.

«Сандық экономиканы дамыту орталығы» ЖШС (100%)

«Қазақтелеком» АҚ еншілес компаниясы, «Қазақтелеком» АҚ-мен бірлесіп Қазақстанда тауарларды таңбалау және қадағалау қызметтерін көрсетеді.

«КТ-ТЕЛЕКОМ» ЖШС (100%)

Жаңа бизнесті одан әрі дамыту кезеңіндегі «Қазақтелеком» АҚ-ның еншілес компаниясы.



1.3. Бизнес-модель

Ресурстар

Қызметкерлер

>19 мың
персоналдың жалпы саны

14%
Басқармадағы әйелдердің үлесі

Қаржы

127 млрд теңге (ҚҚС-сыз)
Cash CAPEX 2025 жылы

Инфрақұрылым

>96 мың км
талшықты-оптикалық желілердің қамту аймағының ұзақтығы

23
деректерді өңдеу орталығы.

>8 мың
базалық станция (2025 жылғы 31.12 жағдайы бойынша)

>44 мың
бейнебақылау камерасы

1 669 сөре
сервер инфрақұрылымның сыйымдылығы

Телекоммуникация нарығындағы көшбасшылық

B2C

FTTH мен GPON негізіндегі Интернет желісіне қол жеткізу, TV+ платформасы арқылы ақылы ТД, дәстүрлі байланыс қызметтері, үй шаруашылықтарына арналған пакеттік ұсыныстар, сондай-ақ TelecomKz мобильді қосымшасы арқылы қызмет көрсетудің сандық арналары мен клиенттермен өзара іс-қимылдың онлайн-арналары.

B2B және B2G

Кең жолақты қол жеткізу қызметтері, корпоративтік байланыс арналары, L2VPN, Alien Wavelength технологиясы бойынша L1-арналар, мемлекеттік мекемелерді, корпоративтік клиенттерді және ұялы операторлардың базалық станцияларын қосу, сондай-ақ өнеркәсіпке, көлікке және бейнебақылау жүйелеріне арналған инфрақұрылымдық шешімдер.

B2O

Ұлттық сандық инфрақұрылымды дамытуға, жоғары жылдамдықты қол жеткізуді кеңейтуге, халықаралық байланыстылықты, спутниктік байланысты, есептеуіш қуаттарды, ЖИ-шешімдерді және мемлекет пен қоғамға арналған сандық сервистерді дамытуға бағытталған инфрақұрылымдық және сандық жобалар.

Телекоммуникациялық желі және сандық қол жеткізу

- «FTTH желісін орналастыру» жобасы;
- «Қазақстан Республикасын Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз ету»;
- «Ауыл Online»;
- «Тазарту».

ДӨО және есептеуіш инфрақұрылым

- «ДӨО алқабы »;
- «GPU-кластер Al-Farabium»;
- «Кэш-серверлерге арналған инфрақұрылымды дамыту».

Қоғамдық қауіпсіздік

- «Қауіпсіз аула»;
- «Ақылды аялдама»;
- «Қауіпсіз балабақша»;
- «Смарт-бейнежетондар»;
- «НСВМ бейнемониторинг жүйесі»;
- «Дрондардың бірыңғай инфрақұрылымы».

Халықаралық және магистральдық инфрақұрылым

- «Каспий теңізінің түбі арқылы ТОБЖ салу»;
- Private LTE;
- 5G жобасы.

Ақпараттық қауіпсіздік

- Антивирустық қорғаныс;
- Бейнебақылау.

ЖИ және салалық сандық сервистер

- «Жардем 109»
- Дәрігердің ЖИ-көмекшісі;
- Телемедицинаның сандық сервисі;
- СеребраAI;
- AI Personal Seller;
- AI Personal Assistant.

Стейкхолдерлер үшін жасалған құн

Акционерлер

293,4 млрд теңге
2024 жыл қорытындысы бойынша 2025 жылы дивидендтердің рекордтық төлемі

Клиенттер

97%
AP көрсеткіші (Agent Performance) 2025 жылы

83%
tNPS көрсеткіші (тұтынушылық адалдық индексі) 2025 жылы

Қызметкерлер

116 млрд теңге
«Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылғы еңбекақы төлеу шығыстары

881 млн теңге
«Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы қызметкерлерді оқыту мен дамытуға салған инвестициялары

Мемлекет және қоғам

44,7 млрд теңге
2025 жылғы салық төлемдері (шоғырландырылған деректер)

~233 мың
бизнес субъектісі «Қазақтелеком» АҚ-ны ФДО ретінде пайдаланады, олардың ішінде шамамен 77 мыңында белсенді БКМ бар

Байланыс пен интернетпен қамтамасыз етілген:

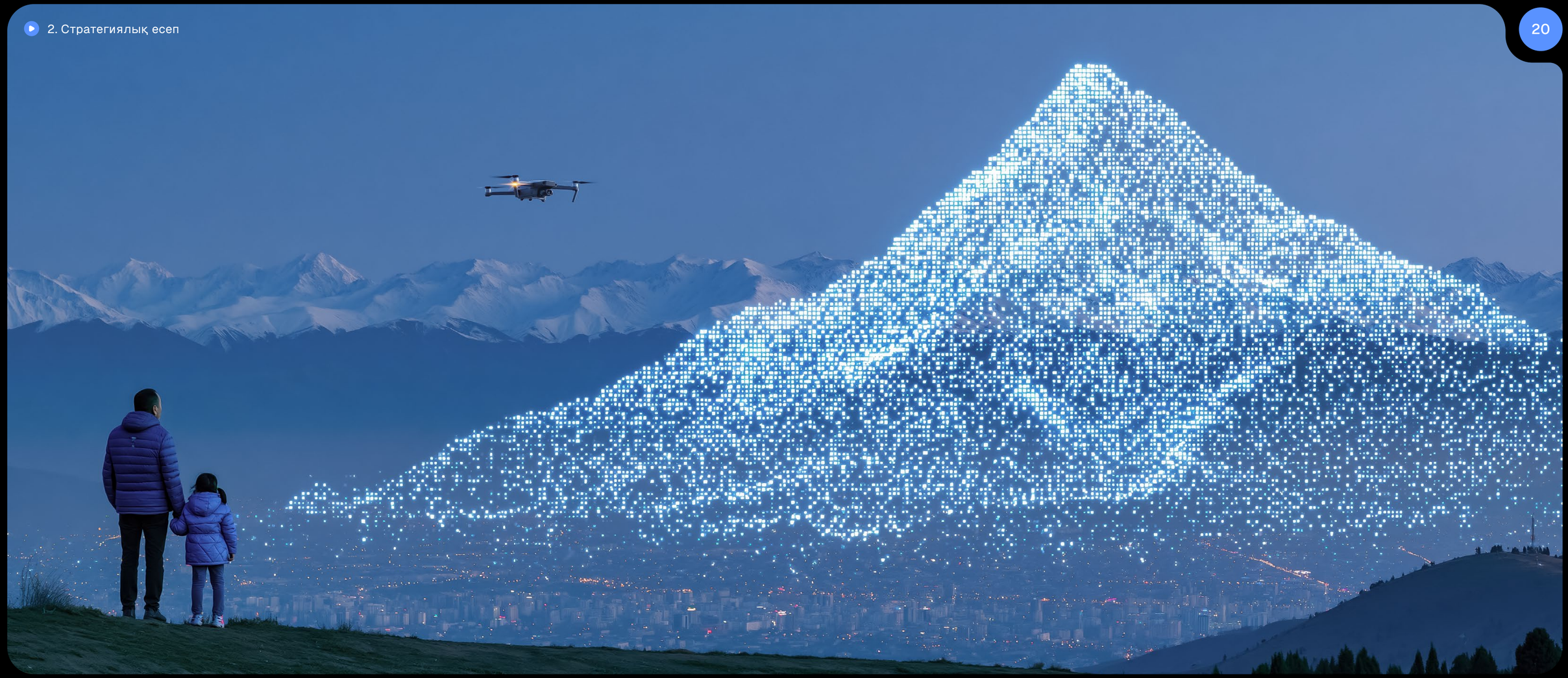
> 3,8 мың
мектеп

2,7 мың
медициналық мекеме

80 мың
бизнес ұйымы

>15 мың
мемлекеттік мекеме

1 154
базалық станция 2025 жылы барлық облыс орталықтарында желіге орналастырылды және қосылды



2. Стратегиялық есеп

2.1. Бизнес-стратегия

келесі бөлім

2.1. Бизнес-стратегия

Компанияны дамыту негізінде клиенттік тәжірибені дәйекті жақсарту, бизнес тиімділігін арттыру және сандық әрі инфрақұрылымдық құзыреттіліктерді дамыту есебінен Қазақстан нарығында көшбасшылыққа қол жеткізуге бағытталған **JRun стратегиясы** жатыр. Стратегия Компанияның негізгі басымдықтарын біріктіреді және оның инфокоммуникация нарығындағы интеграцияланған сервис-провайдер ретіндегі рөлін ұзақ мерзімді көрудің бейнесін көрсетеді.

JRUN стратегиясы

Миссия

Өзгеріп, таңқалдырып және күткеннен асып, әр адамның өмірінің ажырамас әрі әдеттегі бөлігіне айналу.

Көзқарас

Инфокоммуникация нарығындағы Қазақстанның жетекші интеграцияланған сервис-провайдері.

2.1.1. Стратегиялық бағыттар

Jaqyn

J

«Клиентке деген құштарлық»

Компанияның негізгі басымдығы қызметтер сапасы мен клиенттік тәжірибе бойынша көшбасшылықты қамтамасыз ету болып табылады. Негізгі күш-жігер соңғы шақырымның сапасын арттыруға, кең жолақты қол жеткізу мен телевизиялық сервистерді дамытуға, сондай-ақ B2C және B2X сегменттеріндегі позицияны нығайтуға бағытталған.

Компания клиенттік метрикаларды, оның ішінде қанағаттанушылық пен адалдық көрсеткіштерін жақсарту бойынша, сондай-ақ сандық сервистерді және абоненттер үшін құндылықты арттыруға бағдарланған тарифтік ұсыныстарды дамыту бойынша дәйекті жұмыс істеуде. Бір мезгілде АКТ сегменті мен жаңа бизнес бағыттарындағы түсімнің өсуі қамтамасыз етіледі.

Негізгі бағдарлар

B2C сегментінде соңғы шақырым сапасы бойынша көшбасшылық (жылдамдық: қалалар — 200 Мбит/с-тан, ауылдар — 20 Мбит/с-тан)	Тіркелген операторлар арасындағы үздік NPS	ҚЖҚ мен теледидар нарығындағы позицияны нығайту
B2X нарығындағы позицияны нығайту	АКТ сегменті мен жаңа бизнес бағыттарындағы түсімнің өсуі	

Birlik

R

«Өзгеретін жағдайдағы бірлік»

Тұрақты дамудың маңызды факторы тиімді әрі орнықты корпоративтік ортаны құру болып табылады. Компания қызметкерлердің тартылуына, корпоративтік мәдениетті дамытуға және олардың кәсіби циклінің барлық кезеңдерінде қызметкерлердің қанағаттанушылығын арттыруға ерекше назар аударады.

Персоналды басқару саласындағы жүйелі жұмыс қызметкерлердің тартылуы, әлеуметтік тұрақтылық және адалдық деңгейін жоғары ұстауға, сондай-ақ өндірістік қарым-қатынастардың заманауи стандарттарын дамытуға бағытталған.

Негізгі бағдарлар

Әлеуметтік тұрақтылық индексі (SRS / Happy Index) — 75%	eNPS — 70%	Тартылу — 85%
Адалдық — 65%	EJM дамыту (өмірлік цикл кезеңдеріндегі қызметкерлердің қанағаттанушылығы)	Өндірістік қарым-қатынастар (IR) саласындағы жоғары стандарттар

2.1.1. Стратегиялық бағыттар



Alau

U

«Үздіксіз жаңару»

Компанияның ұзақ мерзімді өсуін қамтамасыз ету инновацияларды енгізумен, сандық технологияларды дамытумен және ішкі процестердің тиімділігін арттырумен байланысты.

Компания деректерді басқару саласындағы құзыреттіліктерді, оның ішінде сатулар тиімділігін арттыру, кетуді азайту және операциялық қызметті оңтайландыру, сондай-ақ кірістің жаңа көздерін қалыптастыру үшін оларды пайдалануды дамытуда.

Жасанды интеллект саласындағы құзыреттіліктерді дамытуға жеке назар аударылады. Компания ЖИ негізінде шешімдерді енгізу үшін технологиялық және инфрақұрылымдық негізді қалыптастырады, сондай-ақ деректерді өңдеу және модельдерді оқыту міндеттері үшін есептеуіш инфрақұрылымды, оның ішінде жоғары өнімді серверлерді жалға беруді ұсыну бағытын дамытады.

Параллель түрде технологиялық платформаны жаңғырту жүзеге асырылуда, оның ішінде бұлттық инфрақұрылымды дамыту, микросервистік архитектураға көшу және Telco Cloud шешімдерін енгізу, бұл сандық сервистердің икемділігін, сенімділігін және ауқымдалуын арттыруға мүмкіндік береді.

Бизнес-процестерді сандық трансформациялау өнімдерді нарыққа шығару мерзімдерін қысқартуға, ауқымдау құнын төмендетуге және бұлттық және сандық сервистерді дамытуға, сондай-ақ жаңа нарықтарды игеруге бағытталған.

Негізгі бағдарлар

- Деректерді актив ретінде басқару
- ЖИ көмегімен тиімділікті арттыру
- Желілік және IT-инфрақұрылымды бұлттық ортаға көшіру
- Бизнестің сандық трансформациясы

Orken

N

«Орнықты өсу»

Осы бағыт шеңберінде Компания операциялық тиімділікті арттыру және инфрақұрылымды дамыту бойынша бастамаларды іске асырады.

Негізгі міндеттер — желілерді жаңғырту, қол жеткізу сапасы мен жылдамдығын арттыру, сондай-ақ бизнес тиімділігінің ұзақ мерзімді өсуін қамтамасыз ететін жобаларды іске асыру.

Қосымша назар процестерді автоматтандыруға, жеткізілім тізбектерін цифрландыруға және еңбек өнімділігін арттыруға аударылады, бұл операциялық шығындарды азайтуға және бизнесті басқарудың сапасын арттыруға ықпал етеді.

Компания сондай-ақ тұрақты дамуды ұзақ мерзімді стратегияның маңызды элементі ретінде қарастыра отырып, тұрақты даму саласындағы іс-шараларды, оның ішінде көміртек ізін азайтуды, экологиялық және әлеуметтік жауапкершілікті арттыруды және ESG-көрсеткіштерді жақсартуды іске асырады.

Негізгі бағдарлар

- Желілік инфрақұрылымды дамыту
- Қол жеткізу жылдамдығы бойынша клиенттердің күтуіне сәйкестік
- Операциялық тиімділіктің өсуі
- Мұнаралық инфрақұрылым жобаларын және 5G мен КЖҚ-мен синергияны іске асыру
- Жеткізілім тізбектерін автоматтандыру және ОҚО процестерін цифрландыру
- Күнделікті операцияларды барынша азайту

ESG-рейтинг мақсаттарына қол жеткізу:

- → 2032 жылға қарай көміртек ізін 13%-ға төмендету
- → базалық жылмен салыстырғанда 2027 жылға қарай рейтингті арттыру

2.1.2. 2025 жылы Стратегияны іске асыру нәтижелері бойынша қысқаша есеп

2025 жылы Компания JRun стратегиясын іске асыруды жалғастырып, дамудың негізгі бағыттары бойынша — қызметтер сапасы мен клиенттік тәжірибені арттыру, сандық сервистерді дамыту, инфрақұрылымды жаңғырту және жаңа бизнес бағыттарын қалыптастыру бойынша прогресс қамтамасыз етілді.

Инфрақұрылым мен қызметтер сапасын дамыту 1

Есепті жылы соңғы шақырым сапасын арттыруға және оптикалық инфрақұрылымды кеңейтуге бағытталған бастамаларды іске асыру жалғасты.

Атап айтқанда:

- FTTH желісін өристетудің стратегиялық жоспары шеңберінде 59 мың пәтер көлемінде талшықты-оптикалық байланыс желілерін салу орындалды;
- серіктестік бағдарламалар шеңберінде 50 мың оптикалық порт пайдалануға берілді.

Компания сондай-ақ Қазақстан Республикасының сандық байланыстылығын дамыту үшін стратегиялық маңызы бар ауқымды инфрақұрылым жобаларын іске асыруға кірісті.

2025 жылы Каспий теңізі арқылы су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін салу жобасын іске асыру басталды, оның ішінде жобалау-іздестіру жұмыстарын жүргізу, теңіздегі зерттеулер, қажетті рұқсаттарды алу және кабельді өндіруді бастау. Параллель түрде Қазақстан — Әзірбайжан халықаралық деректер беру маршрутын дамыту үшін Ақтау қаласында жерүсті инфрақұрылымын дайындау және жағалық станцияны салу басталды.

Байланыстылықты және сандық контентке қол жеткізу сапасын арттыру шеңберінде трафикті оңтайландыру және ірі контент-провайдерлермен кэштеу мен пиринг инфрақұрылымын кеңейтуді қоса алғанда, халықаралық қатысу түйіндерін дамыту бойынша жұмыс жалғасты, бұл желідегі интернет-трафиктің 70%-ға дейінін оқшаулауға мүмкіндік берді.

Қосымша 2025 жылы 2 991 ауылдық елді мекенді жоғары жылдамдықты интернетке қосуды көздейтін «Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасын іске асыру басталды және инвестициялық келісімге қол қойылды.

Клиенттік тәжірибені және сандық сервистерді дамыту 2

Клиенттердің Компания қызметтерімен әрекеттесу ыңғайлылығын арттыру мақсатында клиенттік процестерді сандандыру жалғасты.

Есепті жылы мыналар іске асырылды:

- Full Digital процестерін енгізу;
- мобильді қосымшада қаржылық сервистерді дамыту;
- жеке кабинетте және мобильді қосымшада жабдықтар жұмысын сандық бақылауды іске қосу.

Сандық контент пен қосымша сервистер сегментінде:

- жаңа VAS-өнімдер іске қосылды, оның ішінде пәтердің ішіндегі бейнебақылау сервисі және үй Wi-Fi сапасын жақсартуға арналған шешімдер — KT Prime (Mesh жүйесі);
- TV+-те түпнұсқа контентті дамыту шеңберінде бірқатар эксклюзивті премьералар іске қосылды, бұл TV+ платформасының 1 млн абонент базасына қол жеткізуді қамтамасыз етті;
- TV+ платформасының архитектурасы жаңғыртылды, оның ішінде серверлік инфрақұрылымды ауқымдау және үлестірілген CDN-архитектураны енгізу.

АКТ, бұлттық және AI-инфрақұрылымдарды дамыту 3

Компания деректерді өңдеу орталықтары инфрақұрылымын дамытуды жалғастырды, оның ішінде Астана қаласында жаңа ДӨО салу.

Жыл жобаларының бірі Алматы қ. Al-Farabium суперкомпьютерін — Nvidia референстік архитектурасына сәйкес салынған жоғары өнімді GPU-кластерін құру болды. Кластер әлемнің TOP-500 суперкомпьютерлерінің халықаралық рейтингіне енді, ал оның есептеуіш қуаттарына мемлекеттік органдар, қаржы ұйымдары мен корпоративтік клиенттер тарапынан толық сұраныс бар.

Бұл бағытты одан әрі дамыту шеңберінде жаңа буын Al-Farabium жаңа GPU-кластерін құру бойынша жұмыстар басталды, оны іске асыру 2026 жылға жоспарланған.

Сандық бизнестерді және жаңа бағыттарды дамыту 4

Компания жаңа сандық өнімдер мен сервистерді дамытуды жалғастырды, оның ішінде:

- ұшқышсыз дрондар технологиялары саласындағы шешімдер;
- орман өрттерін бақылау және ерте анықтау жүйелері;
- білім беру сандық шешімдері;
- телемедицина сервистері.

Жобалардың бір бөлігі ауқымдау және коммерцияландыру кезеңіне көшті.

Халықаралық жобалар мен серіктестіктер 5

2025 жылы Компания халықаралық технологиялық серіктестермен ынтымақтастықты кеңейтті.

Amazon Kuiper-мен корпоративтік келісімге қол қойылды, оның шеңберінде Компания Қазақстандағы сервистің эксклюзивті коммерциялық дистрибьюторы болды. Есепті жылы жерүсті инфрақұрылымын дайындау және технологиялық жүйелерді интеграциялау басталды.

Бұдан басқа, Компания Starlink жобасының технологиялық серіктесі болып, Қазақстан аумағында жерүсті станциялары мен байланыс түйіндеріне инфрақұрылымдық қолдау көрсетті.

Киберқауіпсіздікті дамыту 6

Ақпараттық қауіпсіздіктің Жедел орталығын дамыту жобасын іске асыру жалғасты, оның ішінде DDoS-шабуылдардан қорғау жүйесін кеңейту және сыртқы периметрді де, желінің ішкі сегменттерін де қорғауды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін архитектуралық шешімдерді енгізу.

2.2. JRun трансформациялау бағдарламасы

«Қазақтелеком» АҚ-дағы трансформация клиенттік жолдарды жетілдіруге, клиенттермен әрекеттесу сапасын жақсартуға, процестерді оңтайландыруға бағытталған және Компанияның стратегиялық мақсаттарына сәйкес іске асырылады.



JRun Стратегиясының стратегиялық бастамаларын іске асыруды тиімді басқару және бақылау үшін барлық бастамаларды, жобалар мен кезеңдерді қамтитын Стратегия Жол картасы жыл сайын әзірленеді.

Компанияда өзгерістер мәдениетін дамыту жалғасуда, кросс-функционалды командаларды қалыптастыру, фокустарға қол жеткізуді баяулатуға мүмкін болатын блокерлерді ашық талқылайтын тұрақты кездесулерді ұйымдастыру нәтижесінде коммуникациялар жеделдетіліп, қарапайымдатылуда, сондай-ақ сын-қатерлерді шешу бойынша белсенді жұмыс жүргізілуде. Процестерді оңтайландыру мен цифрландыру арқасында қызметтерді қосу және проблемалы жағдайларды шешу жылдамдығы едәуір жақсартылды.

85% өтініш

операторлардың қатысуынсыз, өзін-өзі қызмет көрсету құралдарын пайдалана отырып, мобильді қосымша арқылы шешілді

>1 млн пайдаланушы

қолданбада тіркелген

+16,6%

пайыз тіркелген пайдаланушылар санының алдыңғы жылмен салыстырғандағы өсімі

JRun стратегиясының ҚТК (ПӘК) орындалуы

1-кесте. Топтың негізгі стратегиялық көрсеткіштері (ҚТК)

Стратегиялық ПӘК тізімі	Өлшем бірлігі	Периметрі	2025 (Жоспар (JRun стратегиясы)	2025 (нақты)
EBITDA	%	Топ	43,76	32,39
Акционерлер үшін жалпы табыстылық (TSR)	%	Топ	15,11	60,72
Таза пайда маржасы	%	Топ	16,45	4,7
Есептелген CAPEX / Түсім	%	Топ	18,96	34
Еңбек өнімділігі	мың теңге/адам	Топ	35 488	30 402
ESG-рейтинг	Рейтингтік агенттіктің әдістемесіне сәйкес	ЖШС	38	51
Нетто-көміртек ізін азайту	%	ЖШС	2,2	0

ҚТК-ның жоспарлы және нақты мәндерінің ауытқуы МТС активінің шығып кетуіне байланысты Топ периметрінің өзгеруіне байланысты.

EBITDA

Қолданыстағы Даму стратегиясы бойынша Топ бойынша 2025 жылға EBITDA жоспарлы деңгейі 43,76% құрады, бұл ретте нақты мән — 32,39%.

Ауытқу шоғырландыру периметрінің өзгеруімен байланысты: жоспарлы көрсеткішті қалыптастыру кезінде Топ құрамына МТС еншілес компаниясының көрсеткіштері енгізілді. Есепті кезеңде осы активтің Топ құрамынан шығуына байланысты нақты EBITDA көрсеткіші МТС-ті ескерместен қалыптастырылды, бұл жоспарлы және нақты мәндердің салыстырмалылығына әсер етті.

Capex/Түсім

«Есептелген CAPEX/Түсім» көрсеткіші Стратегияда көзделген деңгейден асады, бұл 2025 жылы екі ірі инвестициялық жобаны іске асырудың басталуымен байланысты: «FTTH желісін өрістету» стратегиялық кешенді жобасы және «Қазақстан Республикасының Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізуді қамтамасыз ету» жобасы. Аталған жобалар бойынша негізгі күрделі салымдар көлемі 2025 жылға тиесілі (құрылыс кезеңі), бұл ретте олар бойынша кірістерді генерациялау 2026 жылдан бастап күтіледі, бұл CAPEX/Түсім көрсеткішінің мәнін уақытша ұлғайтады.

Нетто-көміртек ізін азайту

Қысқарту орындалмады. Шығарындылардың ұлғаюы өндірістік және әкімшілік жүктеменің ұлғаюына байланысты жылу энергиясы мен электр энергиясын тұтынудың өсуімен байланысты.

ESG-рейтинг

ESG-рейтинг көрсеткіші бойынша да нақты мәндердің жоспарлы көрсеткіштерден асып түсуі байқалады. 2025 жыл қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның тәуелсіз S&P Global рейтингтік агенттігінің CSA әдіснамасы бойынша ESG-рейтингі 100 баллдың 51-ін құрады, бұл көрсеткіштің 2023 жылдан бастап дәйекті өсуін көрсетеді.

Таза пайда маржасы

Ұқсас жағдай таза пайда маржасы көрсеткіші бойынша байқалады, нақты мәндер Стратегияда көзделген деңгейден төмен, бұл жоспарлы есептердің МТС-ті ескере отырып орындалуымен байланысты, ал нақты көрсеткіштер осы активті ескерместен қалыптастырылған.

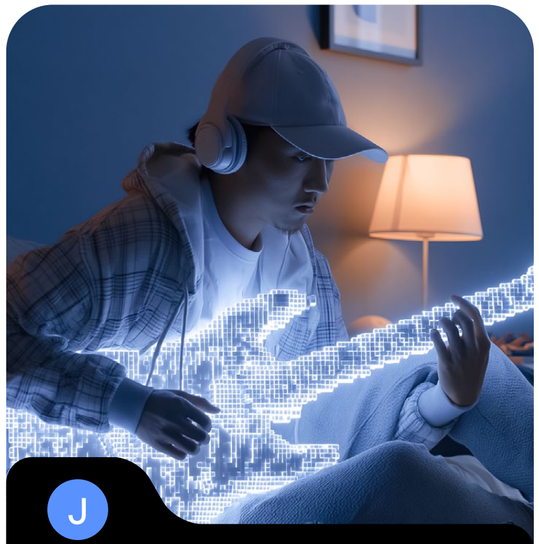
Еңбек өнімділігі

2025 жыл қорытындысы бойынша еңбек өнімділігі жоспарлы мәні 35 488 мың теңге/адам кезінде 30 402 мың теңге/адамды құрады. Ауытқу да есептеу периметріндегі айырмашылықтармен байланысты: жоспарлы көрсеткіштер Топтың өзге құрамын ескере отырып қалыптастырылған, ал нақты мәндер ағымдағы шоғырландыру периметрі бойынша есептелген.

2.2.1. 2025 жылы JRun Жол картасын іске асыру қорытындылары

JRun Жол картасы — бұл Компанияның корпоративтік стратегиясын жобалық орындауды қамтамасыз ететін стратегиялық бизнес-бастамалардың жиынтығы.

Jaqyn: «Клиентке деген құштарлық»



Көрсетілетін қызметтер сапасының өсуі (оның ішінде желілерді өрістетуді жеделдету), цифрлық клиенттік жолдарды дамыту және персонификация

1 109,5
мың нүкте
TV+ платформасында 2026 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша тіркелген

>79
мың оптикалық порт
«Жаңа квадраттарды қамту» жобасы аясында ҚР бойынша салынды, 117,2 мың пәтерді қамти отырып

+40 +25%
мың
ismet.kz пайдаланушылары санының өсімі

>36
мың нүкте
ID TV-ден TV+ -ке ауыстырылды

75 605
порт
сериктестік бағдарламаларын дамыту аясында КЖҚ шеңберінде енгізілді

+85,8 +30%
мың
telecom.kz қосымшасының MAU санының өсімі

8
эксклюзивті премьера
TV+ платформасында іске қосылды

3 400
жаңа абонент
B2B сегменті FTTx желісіне қосылды

+2 368 +151%
млн теңге
қосымшадағы цифрлық сатылымдардың өсімі

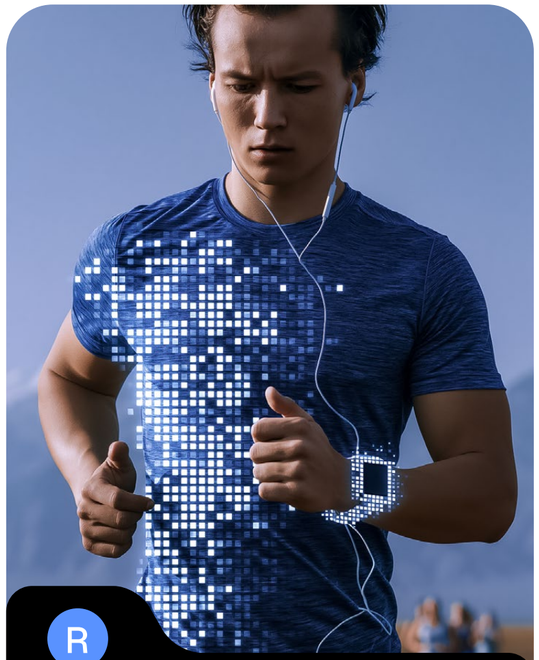
«Қазақтелеком» АҚ инфрақұрылымы бойынша интернет-қолжетімділігі бар Ақмола, Қарағанды және Жамбыл облыстарының Астана, Алматы поликлиникалары мен ауылдық медициналық нысандары (интернетке қосылған 11 мекеме) телемедицинаның сандық сервисімен жабдықталды.

«FTTH желісін өрістету» үш жылдық кешенді жобасы бекітілді.

Telecom.kz-те CRM 2.0 мобильді нұсқасының функционалы іске асырылды.

Жаңа VAS-өнім «пәтердің ішіндегі бейнебақылау» коммерциялық пайдалануға іске қосылды (48 қосылым).

Birlik: «Мақсаттарға қол жеткізудегі бірлік»



R

Клиентке бағдарланған кросс-функционалды командалардағы жұмыс және EVP (жұмыс берушінің құндылықтық ұсынысы)

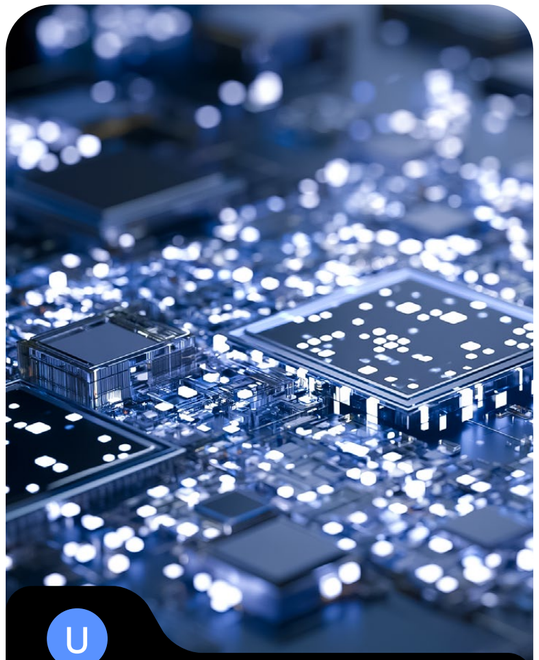
2025 жылға арналған Well-Being бағдарламасы шеңберінде денсаулық пен әл-ауқатқа арналған негізгі қауіп факторларын, сондай-ақ персоналдың қанағаттанушылық деңгейін анықтау мақсатында қызметкерлерден сауалнама жүргізілді. Жұмыс орнында әріптестерге психологиялық көмек көрсету үшін қызметкерлерді даярлау бағдарламасы әзірленді.

Health Balance қосымшасында командалық челлендж форматында Компания қызметкерлеріне арналған Жүгіру клубы құрылды.

«Өндірістік қауіпсіздік процестерін автоматтандыру» кешенді ақпараттық жүйесінің «Нұсқаулықтар» модулі функционалының негізгі бөлігі іске асырылды. Жүйе негізгі процестерді (нұсқаулықтар, оқыту, ЖҚҚ-мен қамтамасыз ету, денсаулықты қорғау, рұқсат-нарядтары) цифрландыруды қамтамасыз етеді және талаптардың сақталуын бақылауды және еңбекті қорғау қызметінің жұмыс тиімділігін арттырады.

«HR ОҚО процестерін автоматтандыру» жобасы шеңберінде ЭЦҚ қолдауымен және HR-жүйеге интеграциясымен кадрлық құжаттарды автоматты түрде қалыптастыру функционалы енгізілді, бұл құжаттарды дайындау мерзімдерін қысқартуға, қателер санын азайтуға және HR-процестерді цифрландыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік берді.

Alau: «Үздіксіз жаңару»



U

Үздіксіз жаңару, ИТ-ны жаңғырту, сұранысты жоғары жиілікті сервистерді дамыту, жаңа көлденең сандық платформаларды (AI, cloud және т.б.) іске қосу

50 серверді орнату арқылы жасанды интеллект негізіндегі есептеуіш платформаға арналған ДӨО (Диваева) кеңейтілді; Al-Farabium әлемдегі TOP-500 суперкомпьютерлер рейтингінде 103-орынды иеленді.

Компанияда деректерді басқару Стратегиясы бекітілді және деректермен жұмыс процесі шеңберінде бөлімшелер арасындағы өзара іс-қимыл регламенті әзірленді.

«Big Data платформасын енгізу» жобасы шеңберінде машиналық оқытуға арналған бағдарламалық-аппараттық кешен өнеркәсіптік пайдалануға енгізілді.

Бірыңғай қол жеткізу терезесімен және ішкі сервистерге үздіксіз авторизациямен «KT Work» қызметкер порталы іске қосылды. Пилоттық режимде сервистерді пайдалану қамтамасыз етілді: CRM 2.0, «Монтер» АЖ, «Инсталлятор» АЖ, Track&Trace, «Инфра-менеджер», көлік пен іссапарларға өтінімдер.

Multi-customer функционалы енгізілді: FMS пакеттерінде клиент жекелеген нөмірлерге сенім білдірілген тұлғаны тағайындау мүмкіндігіне ие болды; әрбір нөмір басқа пайдаланушыға бекітілуі мүмкін.

Компанияның виртуалданған желілік инфрақұрылымға көшу тұжырымдамасы әзірленді. Пилоттық жобалар нәтижелері бойынша SDN/NFV — бағдарламалық-басқарылатын және виртуалданған желілік архитектура — платформасын құруға орталықтанған басқарумен және негізгі функцияларды бағдарламалық сервистер түрінде іске асырумен мақсатты тәсіл қалыптастырылды. Желінің мақсатты архитектурасының схемалары, бірыңғай талаптар және Triple Play сервистер моделіне жаңа тәсілдер әзірленді.

Orken: «Орнықты өсу»



N

Инфрақұрылым, GPON, процестерді цифрландыру

1 672

PON-порт (жоспардың 128%-ы)

Алматы, Шымкент және Қарағанды қалаларында GPON технологиясы бойынша оптикалық қолжетімділік желілерінің ескірген жабдықтарын жаңғырту жобасы шеңберінде ауыстырылды

Астана, Қарағанды және Алматы қалалары арасында 400G DWDM-арналары ұйымдастырылды.

FTTH іс-қимыл аймағындағы АЕМ-дегі мыс желісінде ЖЖЖ жүргізуден бас тарту шеңберінде мыс желі элементтеріне қызмет көрсету көлемін азайту кезектілігі бекітілді; 383 ШЕ қысқартылды (жоспардың 156%-ы).

SWAP жобасы бойынша (Алматы, Астана, Шымкент) порт сыйымдылығы 43 041 ONT-ке (100%) ұлғайтылды, 51 501 портты қамтумен құрылыс-монтаждау жұмыстары аяқталды.

Көлік құралдарын басқару жүйесі Компанияның барлық филиалдарына таратылды; 2 729 трекер орнатылып, GPS-мониторинг жүйесіне қосылды.

Қаржы ОҚО процестерін автоматтандыру жүзеге асырылды (персонал бойынша деректерді есептеу және өңдеу, валюталық шарттар бойынша есептілік, SAP-қа деректерді есепке алу және жүктеу).

«Smart-жабдықтау» жобасы шеңберінде сатып алу шарттарының орындалу мәртебелерін қадағалау үшін «Сатып алуды мониторингтеу» АЖ-де (zakup.telecom.kz) «Шарттарды мониторингтеу» модулі іске асырылды.

Мұндай қадамдар Компанияға өзінің бизнес-мақсаттарын тиімдірек іске асыруға және жылдам өзгеретін сандық ортада бәсекелестік артықшылықтарды алуға мүмкіндік береді.

2025 жылы фокус-картаның орындалуы

2025 жылы клиенттік сервисті және көрсетілетін қызметтер сапасын жақсартуға бағытталған бес негізгі трансформация фокусы анықталды.

2-кесте. Бес негізгі трансформация фокусы

Фокус атауы	Сипаттамасы	Өлш. бір.	Старт	2025 (мақсат)	2025 (нақты)
Бірінші реттен сұрауларды шешу (FRR) B2B	Клиенттің күш-жігерін азайтып, сервиске қанағаттанушылықты арттыра отырып, бірінші өтініштен мәселені жылдам әрі түпкілікті шешуді қамтамасыз ету.	%	12%	70%	71,71%
Бірінші реттен сұрауларды шешу (FRR) B2C	Клиенттің күш-жігерін азайтып, сервиске қанағаттанушылықты арттыра отырып, бірінші өтініштен мәселені жылдам әрі түпкілікті шешуді қамтамасыз ету.	%	16,1%	70%	70,20%
Жаңа квадраттарды басып алу	Фокус жаңа құрылыстарда КТ желілерінің үлесін арттыруға бағытталған.	кв.	0	59 000	117 191
«Тазарту» — клиенттерді мыс желіден GPON техно-логиясына ауыстыру	Фокус ескірген мыс желілерді GPON технологиясына ауыстыруға бағытталған. Жобаның мақсаты — байланыс сапасын жақсарту, интернет жылдамдығын арттыру және клиенттерді тұрақты сандық сервистермен қамтамасыз ету.	бір.	0	70 412	77 598
КЖҚ FTTx қызметі бойынша кетуді азайту	Фокус көшбасшы позицияларды сақтауға және КЖҚ FTTx қызметі бойынша кетуді азайтуға бағытталған.	%	0	10%	9,53%

2.3. «Қазақтелеком» АҚ-ның стратегиялық инвестициялық жобалары

2025 жылы Компания магистральдық, мобильді және халықаралық сандық инфрақұрылымды дамытуға бағытталған ірі инвестициялық жобаларды іске асыруды жалғастырды. Басымдық Қазақстанның транзиттік әлеуетін кеңейтетін, телекоммуникациялық желілердің қамтуын кеңейтетін және сандық сервистердің одан әрі өсуі үшін есептеуіш негіз жасайтын жобаларға аударылды.

3-кесте. «Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу» жобасының сипаттамасы

«Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу» жобасы

1

Жоба елдер арасындағы үкіметаралық келісім шеңберінде Ақтау (Қазақстан Республикасы) — Сумгаит (Әзірбайжан Республикасы) маршруты бойынша Каспий теңізінің түбі бойынша су астындағы талшықты-оптикалық байланыс желісін (ТОБЖ) салуға бағытталған.

Жобаны іске асыру Қазақстанның сандық инфрақұрылымдары мен халықаралық деректер беру желілері арасында тікелей қосылымды қамтамасыз ететін жоғары өткізу қабілеті бар жоғары жылдамдықты деректер беру арнасын құруды көздейді.

2025 жыл ішінде жобаның негізгі кезеңдері орындалды, барлық кабинеттік зерттеулер мен дайындық кезеңдері аяқталды. Су астындағы кабельді төсеу 2026 жылға жоспарланған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Қазақстан Республикасының халықаралық сандық байланыстылығының тұрақтылығы мен сенімділігін арттыру;
- Жаһандық Интернет желісіне қол жеткізудің балама маршрутын құру және қолданыстағы арналардан тәуелділікті азайту;
- Еуропа — Азия сандық дәлізі шеңберінде Қазақстанның транзиттік әлеуетін дамыту;
- Трафиктің халықаралық транзитін дамыту есебінен Компания кірістерін ұлғайту;
- Елдің технологиялық тәуелсіздігі мен сандық егемендігін нығайту;
- Халықаралық трафиктің өсуі мен бұлттық пен сандық сервистерді дамытудың инфрақұрылымдық базасын құру;
- Сандық экономиканы ұзақ мерзімді дамытуды және жаһандық сандық экожүйеге интеграциялауды қолдау.

Іске асыру мерзімі

2025–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

4-кесте. «5G желісін дамыту» жобасының сипаттамасы

5G желісін дамыту

2

Жоба телекоммуникациялық инфрақұрылымды жаңғырту және Компанияның сандық қызметтерінің сапасын арттыру мақсатында бесінші буын (5G) ұялы байланыс желісін дамытуға және ауқымдауға бағытталған.

Жоба шеңберінде 5G базалық станцияларын салу және дамыту, оның ішінде инфрақұрылымды бірге пайдалану, сондай-ақ қалалық және өнеркәсіптік аймақтарда желі қамтуын кеңейту жүзеге асырылуда. 5G желісін дамыту деректер беру жылдамдығының өсуіне, желі өткізу қабілетінің ұлғаюына және пайдаланушы тәжірибесінің жақсаруына ықпал етеді.

Жоба сонымен қатар 5G негізіндегі корпоративтік шешімдерді, оның ішінде өнеркәсіптік кәсіпорындар, көлік және қалалық сервистер үшін жеке желілерді (Private LTE/5G) дамытуды көздейді.

2023–2025 жж. МТС-пен инфрақұрылымды бірлесіп пайдалануды ескере отырып, 2 612 5G базалық станциясы салынды. 2026 ж. тағы 567 базалық станция салу жоспарланған.

Қазақстан әлемдік ұялы интернет жылдамдығы рейтингінде 8 позицияға көтеріліп, 49-орынды иеленді. 5G-құрылғылардың үлесі 50%-дан асады, олардың 73%-ы 5G желісін белсенді пайдаланады. Барлық дата-трафиктің 30%-ы бесінші буын желісіне келеді.

2025 ж. өнеркәсіптік кәсіпорындар, көлік және бейнебақылау жүйелері үшін 9 жеке LTE желілер жобасы және 1 5G жобасы іске асырылды.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Заманауи телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамыту және Қазақстан Республикасының ұялы желісін технологиялық жаңарту;
- Халық пен бизнестің жаңа буын жоғары жылдамдықты ұялы байланысқа қол жеткізуін кеңейту;
- Сандық сервистердің сапасын, жылдамдығы мен сенімділігін арттыру;
- IoT, Smart City, өнеркәсіптік автоматтандыру мен сандық экожүйелерді дамытудың технологиялық негізін құру;
- Жеке желілер мен индустриялық шешімдерді (B2B) енгізу есебінен корпоративтік сегментті дамыту;
- Мобильді интернетті тұтынудың өсуі және сандық қызметтерден түсімнің ұлғаюы;
- Экономиканың инновациялық дамуын және салаларды цифрландыруды қолдау.

Іске асыру мерзімі

2023–2032 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

5-кесте. «Қолжетімді интернет» жобасының сипаттамасы

«Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасы шеңберінде Қазақстан Республикасының интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізуді қамтамасыз ету

3

Жоба мемлекеттік органдармен бірлесіп «Қолжетімді интернет» Ұлттық жобасы шеңберінде іске асырылады және Қазақстан Республикасының ауылдық және шекаралас өңірлерінде телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамытуға бағытталған.

Жоба шеңберінде талшықты-оптикалық байланыс желілерін (ТОБЖ), сымсыз технологияларды (Wi-Fi) және спутниктік шешімдерді пайдалана отырып, елді мекендерді Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз ету көзделген. Жоба ауылдық елді мекендер мен шекаралас инфрақұрылым нысандарын, оның ішінде халықаралық өткізу пункттерін қамтиды. Жалпы саны шамамен 1,2 млн адам тұратын 2 991 ауылдық елді мекенді, сондай-ақ шекаралас аумақтардағы 38 халықаралық өткізу пунктін қамту жоспарланған. Бұл ретте ТОБЖ-мен қамту 2 691 ӘЕМ-ді, Wi-Fi желілерімен қамту 565 ӘЕМ-ді, спутниктік желімен қамту 300 ӘЕМ-ді құрайды.

Жобаны іске асыру сандық сервистердің қолжетімділігін арттыруға, желі қамтуын кеңейтуге және өңірлерді әлеуметтік-экономикалық дамыту үшін жағдай жасауға бағытталған.

Жоба елдің ауылдық және шекаралас аумақтарының сандық инфрақұрылымын дамытады.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Сандық қолжетімділікті кеңейту және ауылдық пен шалғай аумақтарды жоғары жылдамдықты интернетке қосу деңгейін арттыру;
- Қалалық пен ауылдық өңірлер арасындағы сандық алшақтықты қысқарту;
- Әлеуметтік маңызды және инфрақұрылымдық нысандарды, оның ішінде шекаралас өткізу пункттерін қосуды қамтамасыз ету;
- Өңірлерде сандық мемлекеттік және коммерциялық сервистерді (B2G мен B2B) дамыту үшін жағдай жасау;
- Өңірлік экономикалық өсуді, кәсіпкерлікті және халықтың сандық инклюзиясын ынталандыру;
- Байланыс қызметтерінің енуінің ұлғаюы есебінен Компанияның абоненттік базасын кеңейту және ұзақ мерзімді түсім көздерін қалыптастыру

Іске асыру мерзімі

2025–2028 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Дайындық жұмысы

6-кесте. «Қосшы қаласында ДӨО салу» жобасының сипаттамасы

Қосшы қаласында деректерді өңдеу орталығын салу

4

Жоба Компанияның деректерді сақтау және өңдеу инфрақұрылымын дамыту мақсатында Қосшы қаласында (Ақмола облысы) TIER III деңгейіндегі коммерциялық деректерді өңдеу орталығын салуға бағытталған. Жобаны іске асыру клиенттердің серверлік жабдығын орналастыруға және бұлттық сервистерді дамытуға арналған жоғары сенімділік пен апаттан тұрақтылық деңгейі бар заманауи ДӨО құруды көздейді.

ДӨО мемлекеттік органдар мен корпоративтік клиенттер үшін георезервтеу қызметтерін, сондай-ақ жабдықтарды орналастыру (colocation) және бұлттық инфрақұрылым қызметтерін көрсету бойынша Компания мүмкіндіктерін кеңейтеді.

Жоба ДӨО қызметтерінің коммерциялық бағытын дамытуға, сандық сервистердің сенімділігін арттыруға және сандық және AI-шешімдерді одан әрі ауқымдау үшін технологиялық база құруға бағытталған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- Ұлттық сандық инфрақұрылымды дамыту және деректерді сақтау мен өңдеу қызметтерінің қолжетімділігі мен сенімділігі деңгейін арттыру;
- Мемлекеттік органдар мен сыни маңызды сервистердің ақпараттық жүйелерін георезервтеуді қамтамасыз ету;
- colocation, бұлттық сервистер мен қуаттарды жалға беру (B2B мен B2G) қызметтерін дамыту есебінен Компанияның коммерциялық әлеуетін кеңейту;
- Үлкен деректер мен жасанды интеллект негізіндегі жоғары жүктемелі сандық сервистер мен шешімдерді дамыту үшін инфрақұрылымдық база құру;
- Компанияның сандық экожүйесінің тұрақтылығы мен ақаулықтан тұрақтылығын арттыру;
- ДӨО мен бұлттық инфрақұрылым қызметтеріне сұраныстың өсуі есебінен ұзақ мерзімді түсім көздерін қалыптастыру.

Іске асыру мерзімі

2023–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

7-кесте. ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту

ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту

5

Жоба жасанды интеллект негізіндегі шешімдерді енгізуді және ауқымдауды қамтамасыз ету үшін Компанияның жоғары өнімді есептеуіш инфрақұрылымын дамытуға бағытталған. Жоба шеңберінде графикалық процессорлары (GPU) бар серверлерді өрістетуді, үлкен деректерді өңдеу және сақтау платформасын құруды, сондай-ақ бұлттық және талдау сервистерін дамытуды қоса алғанда, деректерді өңдеу орталықтарының қуаттарын кеңейту жүзеге асырылуда.

Жобаны іске асыру сыртқы клиенттерге (B2B және B2G) есептеуіш қуаттарды ұсынуды және Компанияның ішкі процестерін автоматтандыру, операциялық тиімділікті арттыру және сандық өнімдерді дамыту үшін ЖИ-технологияларды пайдалануды көздейді.

Жоба Қазақстан Республикасында цифрландыру мен жасанды интеллектіні дамытудың мемлекеттік күн тәртібі шеңберінде іске асырылады және AI-экономиканы дамыту үшін инфрақұрылымдық базаны қалыптастыруға бағытталған.

Жобаны іске асыру құндылығы

- ЖИ-шешімдерді әзірлеу мен енгізу үшін жоғары өнімді есептеулердің ұлттық платформасын құру;
- AI-сервистер нарығын қалыптастыруға ықпал ететін GPU-қуаттарды беру коммерциялық моделін дамыту (B2B мен B2G);
- ЖИ-шешімдерді енгізу мен ішкі процестерді автоматтандыру есебінен Компанияның операциялық тиімділігін арттыру;
- Үлкен деректер мен жасанды интеллект негізінде сандық өнімдер мен талдау платформаларын дамыту;
- Технологиялық егемендікті нығайту және сыртқы есептеуіш ресурстардан тәуелділікті азайту.

Ұзақ мерзімді перспективада жоба ЖИ экожүйесін қалыптастыруға және Компанияны сандық пен AI-экономиканың инфрақұрылымдық провайдері ретінде позициялауға ықпал етеді.

Іске асыру мерзімі

2025–2026 жж.

Ағымдағы мәртебесі

Іске асыру

2.4. Реттеуші ортаны шолу

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасының ұлттық байланыс операторы болып табылады және Халықаралық электр байланысы одағының Регламентіне және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес басқа мемлекеттердің байланыс әкімшіліктерімен, компаниялармен, пайдаланушылармен, халықаралық ұйымдармен есеп айырысуға құқығы бар ортақ пайдаланудағы телекоммуникация желісінің (оның ішінде қалааралық және халықаралық байланыс) операторы функцияларын жүзеге асырады.

2025 жылы Компания қызметі заңнамалық және нормативтік базаның елеулі өзгерістері жағдайында өтті. Компания қызметін регламенттейтін Қазақстан Республикасының негізгі нормативтік актілері: ҚР Кәсіпкерлік кодексі, ҚР «Байланыс туралы», «Ақпараттандыру туралы», «Жасанды интеллект туралы», «Табиғи монополиялар туралы», «Акционерлік қоғамдар туралы», «Жауапкершілігі шектеулі серіктестіктер туралы», «Дербес деректер туралы» Заңдары.

Төменде 2025 жылдың негізгі жаңалықтарына, оның ішінде ҚР Кәсіпкерлік кодексіне, ҚР «Байланыс туралы» Заңына түзетулерге, лицензиялау мен тарифтік реттеудегі өзгерістерге, сондай-ақ киберқауіпсіздік саласындағы саясатқа (мысалы, трафикті сертификаттау және қауіпсіздік сертификатын қолдану) талдамалық шолу ұсынылған. 2025–2026 жж. күшіне енетін өзгерістерге және олардың «Қазақтелеком» АҚ қызметіне әсеріне, оның ішінде IP-трафикті басқаруға, антифрод-бақылауға, бәсекелестердің инфрақұрылымға қол жеткізуіне және Қалааралық және (немесе) халықаралық байланыс операторларының телекоммуникация желілерін қосу және өзара іс-қимыл жасау және трафикті өткізуді реттеу қағидаларына ерекше назар аударылды.

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі

Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі (бұдан әрі — ҚР КК) Қазақстан Республикасында кәсіпкерлік еркіндігін қамтамасыз ететін құқықтық, экономикалық және әлеуметтік шарттар мен кепілдіктерді айқындайды, кәсіпкерлік субъектілері мен мемлекеттің өзара іс-қимыл жасауына, оның ішінде кәсіпкерлікті мемлекеттік реттеу мен қолдауға байланысты туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді.

ҚР Кәсіпкерлік кодексіне 2025 жылғы түзетулер инвестициялық келісімшарттардың жаңа түрлерін енгізіп, инвесторлар қандай жеңілдіктерді және қандай шарттарда алатынын егжей-тегжейлі белгілейді. Осылайша, Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне салық салу мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» 2025 жылғы 18 шілдедегі № 215-VIII Заңымен (қолданысқа енгізілмеген) өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, олардың арқасында кәсіпкерлердің өздері үшін инвестициялық преференциялардың айқынырақ жүйесі пайда болады, бірақ онымен бірге талаптар мен бақылау күшейтіледі. Бұл ретте инвестициялар деп жарғылық капиталға, ұзақ мерзімді активтерге немесе мемлекеттік-жекешелік әріптестік (МЖӘ) жобаларына салынатын кез келген мүлік (жеке тұтынудан басқа) және оған құқықтар түсініледі. Бизнес үшін негізгі құрал, жылжымайтын мүлік, материалдық емес және биологиялық активтер ретінде «тіркелген» орнына енді «ұзақ мерзімді активтер» бірыңғай термині пайдаланылады. Мемлекеттік қолдау шараларының тізбесі бекітіледі: «бір терезе» қағидаты бойынша қолдау, орталық және жергілікті органдардың көмегі, инвестициялық преференциялар. Мемлекеттік органдардың көмегі (бір терезе мен преференциялардан басқа) енді тек инвестордың қарсы міндеттемелері (инвестициялар көлемі, қызмет түрі және т.б. бойынша) болған жағдайда ғана беріледі. Уәкілетті орган мемлекеттік жерді алу үшін жобаны «инвестициялық» деп тану тәртібін белгілейді.

Инвестициялық преференциялар үш келісімшарт түрінің бірі бойынша ғана, атап айтқанда инвестициялар туралы келісім, инвестициялық міндеттемелер туралы келісім немесе оңайлатылған инвестициялық келісімшарт бойынша беріледі. Салықтар бойынша преференцияларды инвестициялар жөніндегі уәкілетті орган жоба бойынша өтінім мен материалдарды қарау нәтижелері бойынша береді, салықтардан толық босату болуы мүмкін емес.

Инвестициялар туралы келісім үшін КТС-ті 100%-ға азайту, жер салығы мен мүлік салығы бойынша нөлдік ставка, преференциялар мерзіміне тіркелген ставкалар мен коэффициенттер көзделген. Инвестициялық міндеттемелер туралы келісім үшін басты артықшылық — келісім шарттары негізіндегі салық заңнамасының тұрақтылығы. Оңайлатылған келісімшарт бойынша — келісімшарт мерзімі ішінде жабдыққа, жинақтаушыларға, қосалқы бөлшектерге, шикізат пен материалдарға кеден баждарынан босату, бірақ активтерді пайдалануға беруден 5 жылдан аспайды. Оңайлатылған келісімшарт бойынша инвестор жарты жылдық есептер тапсыруға, активтерді пайдалануға беруді және жеңілдікті жабдық пен шикізатты пайдалануды растауға міндетті, ал жоба аяқталғаннан кейін аудиторлық есеп беруге міндетті. Бұзушылықтар болған жағдайда уәкілетті орган түзетуге 3 ай береді; егер жабдық пен шикізат пайдаланылмаса, жеңілдікті баждарды өсімімен қосымша төлеу қажет. Алынған заттай гранттың мақсатын өзгертуге және оңайлатылған келісімшарт қолданылған кезеңде оны сатуға/жалға беруге тыйым салынады.

Сонымен қатар, инвестициялық преференциялардың әлеуметтік-экономикалық дамуға әсерін талдау үшін олардың тиімділігін бағалау туралы жеке бап енгізіледі. Бұл бағалауды инвестицияларды тарту саясаты жөніндегі уәкілетті орган өзінің тәртібі бойынша жүргізеді.

2-тармақ (инвестициялық міндеттемелер туралы келісім және байланысты нормалар туралы) 2026 жылғы 1 шілдеден бастап күшіне енеді, яғни жаңа қағидалардың бір бөлігі кейінірек жұмыс істей бастайды.

Қазақстан Республикасының «Байланыс туралы» Заңы

Қазақстан Республикасының «Байланыс туралы» Заңы (бұдан әрі — Байланыс туралы Заң) телекоммуникация саласындағы қызметтің құқықтық негіздерін айқындайды, байланыс қызметтерін лицензиялау, жиіліктерді бөлу тәртібін, операторлар мен пайдаланушылардың құқықтары мен міндеттерін, сондай-ақ салада мемлекеттік уәкілетті органның (министрліктің) өкілеттіктерін белгілейді.

Қазақстан Республикасының 30.06.2025 жылғы № 205-VIII, 18.07.2025 жылғы № 215-VIII және 17.11.2025 жылғы № 231-VIII Заңдарымен Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 5 шілдедегі № 567-II «Байланыс туралы» Заңына бірқатар өзгерістер мен толықтырулар енгізілді, олар 2025 жылғы 31 тамыздан бастап, сондай-ақ ішінара — 2026 жылғы 2 қаңтардан, 2026 жылғы 1 қаңтардан және 2026 жылғы 18 қаңтардан бастап күшіне енді:

- рұқсат етілмеген трафиктің (фродтың) — телекоммуникация желілерін қосу мен өзара іс-қимыл жасаудың, оның ішінде трафикті өткізу мен өзара есеп айырысу тәртібінің белгіленген қағидаларын бұза отырып өткізілетін трафиктің, оның ішінде шақырушы абонент нөмірін ауыстырумен болатын трафиктің жаңа ұғымы енгізілді;
- байланыс операторларының ішкі антифрод-жүйелеріне ие болу және рұқсат етілмеген трафикті (фродты) бұғаттауды жүзеге асыру міндеті белгіленді;

- ұялы байланыс абоненттік құрылғыларының сәйкестендіру кодтарының дерекқорымен және (немесе) ұялы байланыс операторларының дерекқорларымен абонент туралы ақпаратты, оның ішінде тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), жеке сәйкестендіру нөмірін және абонентке ресімделген абоненттік нөмірлерді алу үшін Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің антифрод-орталығының интеграциясы көзделген;
- ұялы байланыс операторларына алаяқтық белгілері бар қоңырау шалынған абоненттік нөмір, сондай-ақ байланыс желілеріндегі алаяқтық әрекеттер анықталған кезде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің антифрод-орталығына абонент туралы ақпаратты, оның ішінде тегін, атын, әкесінің атын (бар болса), жеке сәйкестендіру нөмірін және абонентке ресімделген абоненттік нөмірлерді бере отырып хабарлау міндеті бекітілді;
- алаяқтық белгілері бар қоңырау шалынған абоненттік нөмірді, сондай-ақ байланыс желілеріндегі алаяқтық әрекеттерді анықтау тәртібі байланыс қызметтерін көрсету қағидаларымен айқындалатыны белгіленді;
- ұялы байланыс операторларына ерекше жағдайларда, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің антифрод-орталығынан ақпарат алған кезде тиісті абоненттік нөмірге, оның ішінде GSM-шлюзге (сим-боксқа) байланыс қызметтерін көрсетуді байланыс қызметтерін көрсету қағидаларында белгіленген тәртіпте және мерзімдерде тоқтата тұру міндеті көзделді;
- байланыс операторлары мен телекоммуникация желілері иелеріне жергілікті, қалааралық, халықаралық және ұялы байланыс желілерінде рұқсат етілмеген трафикті (фродты) өткізуге тыйым салу белгіленді;
- ұялы байланыс операторына абонент өтініші бойынша жеке, отбасылық және өзге де пайдалану үшін жеткілікті оннан аспайтын абоненттік нөмір ресімдеу міндеті бекітілді;
- сәйкестендірілетін тұлғаның ағымдағы бейнесін және биометриялық деректер базасынан эталондық бейнені салыстыру арқылы абонентті биометриялық сәйкестендіру жүргізілмей ұялы байланыс қызметтерін көрсету туралы шарт жасасуға тыйым салу белгіленді;
- абоненттік нөмірлер пайдалану үшін берілетін жеке кәсіпкерлер мен заңды тұлғалардың қызметкерлерін абоненттік нөмірді ресімдеуге өтініш берілген сәттен бастап он жұмыс күнінен аспайтын мерзімде биометриялық сәйкестендірудің міндеттілігі көзделген;
- Қазақстан Республикасы Салық кодексі 89-бабының 2-тармағында айқындалған жағдайларда, оның ішінде байланыс операторлары және (немесе) мемлекеттік техникалық қызметтің тиісті нұсқаманы дереу орындау міндетін қоса алғанда, шетелдік компанияның интернет-ресурсқа және (немесе) интернет-алаңға қол жеткізуін шектеу тәртібі белгіленді;
- салық органы басшысының немесе оның орынбасарының шешімі негізінде Қазақстан Республикасы Салық кодексінде көзделген негіздер бойынша интернет-ресурсқа және (немесе) интернет-алаңға қол жеткізуді шектеуді алу тәртібі көзделді;
- байланыс операторларының және (немесе) байланыс желілері иелерінің Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетімен келісім бойынша уәкілетті орган айқындайтын тәртіпте үшінші тұлғаларға бермей мемлекеттік статистика саласындағы уәкілетті органға абоненттер туралы дербестендірілмеген деректерді ұсыну міндеті бекітілді;
- 2025 жылдың басымдықтарының бірі телефондық және интернет-алаяқтықтың алдын алу болғаны айқындалды, осыған байланысты ЦДИАӨМ бастамасымен алаяқтарға қарсы күреске бағытталған байланыс қызметтерін көрсетудің жаңа Қағидалары әзірленіп, 2025 жылдың аяғына дейін енгізілді;
- барлық ұялы операторларға алаяқтық әрекеттерді анықтау мен олардың алдын алу автоматтандырылған жүйелерін өрістету міндеті белгіленді;
- алаяқтық үшін пайдалану жөнінде күдікті SIM-картаны уақытша бұғаттау рәсімі, оның ішінде тексеру мерзімдері, бұғаттау тәртібі мен Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің антифрод-орталығын хабардар ету, сондай-ақ бұзушылықтардың расталмаған жағдайында бұғаттан шығару тәртібі регламенттелді;
- SIM-карталарды сату кезінде биометриялық сәйкестендіруді міндетті енгізу, оның ішінде байланыс операторларының қажетті инфрақұрылымды дайындау және мемлекеттік дерекқорлармен интеграциялау көзделді;
- байланыс операторларына алаяқтық SMS-хабарламалар мен қоңыраулар туралы абоненттердің өтініштерін қабылдау арналарын ұйымдастыру және оларды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің антифрод-орталығымен бірлесіп өңдеуді қамтамасыз ету міндеті белгіленді.

Қазақстан Республикасының «Жасанды интеллект туралы» Заңы

Қазақстан Республикасының «Жасанды интеллект туралы» Заңы (бұдан әрі — Заң) 2025 жылғы 19 қарашада қабылданды. Заңның мақсаты — жасанды интеллект (бұдан әрі — ЖИ) саласындағы қатынастарды мемлекеттік реттеу, жасанды интеллектінің дамуын қамтамасыз ету және адам өмірінің сапасын жақсарту мен экономика тиімділігін арттыру үшін оны әртүрлі салаларға енгізуді ынталандыру.

ЖИ саласындағы мемлекеттік реттеудің негізгі міндеттері:

1. жасанды интеллект саласындағы қоғамдық қатынастарды реттеудің құқықтық және ұйымдастырушылық негізін айқындау;
2. ЖИ жүйелерін пайдалануда, сондай-ақ ЖИ жүйелерінің қызметі нәтижелерінде ашықтық пен қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
3. ЖИ саласын дамытуға инвестициялар тарту үшін қолайлы жағдай жасау;
4. ЖИ саласындағы зерттеулер мен инновацияларды мемлекеттік қолдау.

Заңның негізгі ережелері

Заң «жасанды интеллект», «ЖИ жүйесі», «ЖИ моделі» және «синтетикалық нәтижелер» сияқты базалық ұғымдарды енгізіп, оларды пайдаланудың негізгі қағидаттарын бекітеді. Заңмен мемлекеттік органдар мен ЖИ ұлттық платформасы операторының өкілеттіктері регламенттелді, ЖИ жүйелерінің меншік иелері, иеленушілері мен пайдаланушыларының құқықтары мен міндеттері айқындалды, ЖИ жүйелерін тәуекел деңгейі мен дербестігі бойынша жіктеу енгізілді, сондай-ақ жекелеген қолдану түрлеріне тыйым салулар белгіленді. Сонымен қатар, деректер кітапханалары мен авторлық құқықтар мәселелері, оның ішінде ЖИ модельдерін өзге шығармаларда оқыту реттелді. Тәуекелдерді басқарудың, ЖИ-ні пайдаланудың ашықтығының және жауапкершіліктің негіздері айқындалды.

Заңға сәйкес ЖИ деп адамның когнитивтік функцияларын имитациялау және адамдыкімен салыстырылатын немесе одан асатын нәтижелер беру функционалдық қабілеті түсініледі (1-баптың 3) тармақшасы).

ЖИ жүйесі ЖИ-нің бір немесе бірнеше моделінде жұмыс істейтін ақпараттандыру нысаны ретінде айқындалады (1-баптың 5) тармақшасы). Осылайша, машиналық оқыту модельдеріне сүйеніп деректерді өз бетімен өңдейтін, болжамдар жасайтын немесе шешімдер қабылдайтын кез келген сервис ЖИ жүйесі ұғымына сәйкес келеді.

Заңның Компания қызметіне қолданылуы

ЖИ-ні операциялық қызметке енгізуді және Компанияның ұлттық ЖИ-инфрақұрылымын дамытуға қатысуын ескере отырып, «Қазақтелеком» бір мезгілде:

- ішкі процестерге енгізілетін ЖИ жүйелерінің меншік иесі және (немесе) пайдаланушысы;
- меншікті алгоритмдер мен талдау құралдарын құру кезінде ЖИ жекелеген модельдерінің әзірлеушісі;
- мемлекеттік органдар мен салалық сериктестерге арналған ЖИ-шешімдердің жеткізушісі.

ЖИ-ні пайдалану қағидаттары

Заң талаптарды қағидаттар жүйесі арқылы бекітеді. Заңдылық қағидаты ЖИ жүйелері тек заңнама шеңберінде құрылатынын және пайдаланылатынын білдіреді (5-бап). Әділдік пен теңдік қағидаты әлеуметтік, этникалық, діни және өзге де негіздер бойынша кемсітушілікке жол бермеуді белгілейді

(6-бап). Компания үшін бұл деректерді өңдеу мақсаттарын және қабылданған шешімдерді Заңға, Ақпараттандыру туралы Заңға, Дербес деректер туралы Заңға және өзге де нормативтік актілерге сәйкестігіне құқықтық бағалау қажеттігін, сондай-ақ абоненттерді негізсіз кемсіте алатын алгоритмдер мен модельдерді қолдануға жол бермеуді білдіреді.

Ашықтық пен түсіндірілушілік қағидаты пайдаланушыға ЖИ жүйесінің сипаттамалары мен шектеулері туралы ақпарат беруді көздейді (7-бап). Іс жүзінде бұл негізгі шешімдердің (оның ішінде қызмет көрсетуден бас тарту немесе антифрод-бұғаттаулардың) минималды қажетті түсіндірілушілік деңгейін қамтамасыз етуді, абонентке туындаған жағдайдың негіздерін және өз құқықтарын қорғау тәсілдерін түсінуге мүмкіндік беруді талап етеді. Жауапкершілік пен бақыланушылық қағидаты меншік иесінің, иеленушінің және (немесе) пайдаланушының ЖИ жүйесін тұрақты бақылауды қамтамасыз ету міндетін көздейді. Заң сондай-ақ адамның әл-ауқатының басымдығын, шешімдер қабылдау кезіндегі ерік еркіндігін (9-бап) және деректер мен құпиялылықты қорғау бойынша талаптарды (10-бап) бекітеді. Тиісінше, абонентке елеулі әсер ететін ЖИ шешімдері (қызметті шектеу, тарифтік шешімдер, бұғаттаулар) оларды дауласу және тексеру мүмкіндігін көздеуге тиіс. Компания дербес деректер және ақпарат құпиялылығы режимін, оның ішінде сыртқы ЖИ-сервистер мен бұлттық инфрақұрылымды пайдалану кезінде сақтауға міндетті.

Деректер кітапханалары және синтетикалық нәтижелер

Заң «деректер кітапханасының өндірушісі» ұғымын енгізеді, оған ЖИ модельдерін оқытуға жарамды деректерді жинау, өңдеу және құрылымдауды ұйымдастырған тұлға жатады (1-баптың 2) тармақшасы). Компания үшін мұндай тұлғалар ішкі IT-бөлімшелер де, сыртқы мердігерлер де болуы мүмкін.

«Синтетикалық нәтижелер» деп ЖИ жүйесі жасаған немесе өзгерткен және адамның сыртқы келбетін, дауысын, мінез-құлқын немесе болмаған оқиғаларды имитациялайтын суреттер, видеолар, аудиолар, мәтіндер және өзге де материалдар түсініледі. Клиенттік сервистерге мұндай шешімдерді енгізген жағдайда таңбалау, келісім алу және теріс пайдалануды болдырмау бойынша жеке бақылау талап етіледі (21-бап).

ЖИ жүйелері меншік иелері мен пайдаланушыларының құқықтары мен міндеттері

ЖИ жүйелерінің меншік иелері мен иеленушілері ЖИ жүйелерін пайдалану шарттары мен шектеулерін айқындауға және оларға өз құқықтарын қорғауға құқылы. Бұл ретте оларға тәуекелдерді басқару, қауіпсіздік пен сенімділікті қамтамасыз ету, құжаттаманы жүргізу, пайдаланушыларды қолдау және пайдаланушылық келісімдерді ұсыну бойынша міндеттер жүктеледі (15-бап).

«Қазақтелеком» компаниялар тобы ЖИ жүйелерін әзірлейтін немесе сатып алатын жобаларда Компания осындай жүйелердің меншік иесі әрі иеленушісі ретінде әрекет етеді, бұл олардың қауіпсіз пайдаланылуы, мониторингі және жол берілмейтін тәуекелдерді болдырмау бойынша кеңейтілген міндеттемелер кешенін көздейді. Сыртқы ЖИ-платформалары қатысты Компания пайдаланушы ретінде әрекет ете алады, бұл пайдаланушылық келісімдерді талдауды және деректерді беру көлемі мен негіздерін бақылауды талап етеді. Осыған байланысты ішкі саясатта пайдалану шектеулерін белгілеу қажет.

ЖИ жүйелерін жіктеу және тыйым салулар

ЖИ жүйелері тәуекел дәрежесі бойынша (минималды, орташа, жоғары) жіктеледі, бұл ретте тәуекел санатына жатқызуды меншік иесі жүзеге асырады. Сонымен қатар, жүйелер дербестік деңгейі бойынша төмен, орташа және жоғары деңгейге бөлінеді. ЖИ-сервистерді енгізу кезінде Компания дербестік деңгейін саналы түрде таңдап, құжаттауы тиіс.

Заң адамның санасына манипуляция жасайтын, саналы шешімдер қабылдау қабілетін шектейтін, адамның осалдықтарын пайдаланатын, дербес деректер туралы заңнаманы бұзатын, кемсітушілік жасайтын, келісімсіз эмоцияларды анықтайтын немесе тыйым салынған нәтижелерді жасайтын және тарататын ЖИ жүйелерін құруға және пайдалануға тыйым салады. ЖИ-жобаларын бағалау кезінде мұндай ерекшеліктер жобалау немесе сатып алу сатысында анықталып, бұғатталуға тиіс.

Пайдаланушыларды хабардар ету және авторлық құқықтар

Заң пайдаланушыларды тауарлар, жұмыстар мен қызметтер ЖИ жүйелерін пайдаланып өндірілгені немесе көрсетілетіні туралы хабардар етуді талап етеді. Компания үшін бұл клиенттік сервистерде ЖИ пайдалануды міндетті түрде көрсетуді білдіреді. ЖИ жасаған кез келген мәтіндер, аудио немесе видео синтетикалық деп таңбалануы тиіс. Бұл ретте адамның шығармашылық үлесінсіз ЖИ жасаған шығармалар авторлық құқықпен қорғалмайды, ал пайдаланушылардың мәтіндік сұраулары (промпттер) авторлық құқық объектісі бола алады.

Бақылау және жауапкершілік

Уәкілетті орган тәуекелдің жоғары дәрежесіндегі сенімді ЖИ жүйелерінің тізбелерін қалыптастырады. Мұндай тізбелерге қосу үшін ақпараттық жүйелердің аудиті, оның ішінде деректер кітапханаларын пайдаланудың сапасы мен заңдылығын бағалау жүргізіледі.

Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне ЖИ саласындағы заңнаманы бұзғаны үшін жауапкершілік белгілейтін арнайы нормалар енгізілді (2026 жылдан бастап күшіне енеді). Мұндай бұзушылықтарға, оның ішінде:

1. ЖИ жүйесі қызметінің синтетикалық нәтижелері туралы пайдаланушыларды хабардар ету міндетін орындамау;
2. тәуекелдің жоғары дәрежесіндегі ЖИ жүйелерінің тәуекелдерін орынсыз басқару, бұл теріс салдарларға әкелді.

Көрсетілген бұзушылықтар үшін айыппұлдар түріндегі сараланған жауапкершілік, ал қайталанатын бұзушылықтар жағдайында тиісті ЖИ жүйелерінің қызметін тоқтата тұруды немесе тыйым салуды қоса алғанда, қосымша санкциялар белгіленген. Істерді қарау жасанды интеллект саласындағы уәкілетті органның құзыретіне жатқызылды.

Қайталанатын бұзушылықтар кезінде негізгі ЖИ жүйелерінің қызметін тоқтата тұру немесе тыйым салу тәуекелі туындайды, бұл бизнес-процестердің бұзылуына, міндеттемелерді орындау мерзімдерінің бұзылуына және резервтік немесе қолмен жүргізілетін процестерге көшу қажеттігіне әкелуі мүмкін.

Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңы

Қазақстан Республикасының «Табиғи монополиялар туралы» Заңы табиғи монополиялар субъектілері көрсететін қызметтерге қолданылады және телекоммуникация нарығының жекелеген сегменттеріне (атап айтқанда, тіркелген байланыс пен инфрақұрылымға қол жеткізу) қолданылады. Заң әлеуметтік маңызды қызметтерге арналған тарифтерді мемлекеттік реттеуді және монополист-операторлардың инвестициялық бағдарламаларын бақылауды белгілейді. «Қазақтелеком» АҚ үстем оператор ретінде осы Заңға сәйкес ортақ пайдаланудағы байланыс қызметтеріне арналған тарифтер бөлігінде қадағалауға жатады.

2025 жылы Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 27 желтоқсандағы «Табиғи монополиялар туралы» Заңына мемлекеттік реттеу жүйесін жаңғыртуға, табиғи монополиялар салаларының инвестициялық тартымдылығын арттыруға және тұтынушылар мен табиғи монополиялар субъектілерінің мүдделерінің теңгерімін қамтамасыз етуге бағытталған ауқымды өзгерістер енгізілді.

Негізгі түзетулер Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 15 наурыздағы № 172-VIII Заңымен қабылданды, ол мемлекеттік-жекешелік әріптестік тетіктерін дамытуға және тарифтік реттеуді нақтылауға бағдарланған, оның ішінде:

- Заңның 1-бабы елеулі түрде қайта өңделді, онда жүйелі түрде реттеу мақсаттары (тұтынушылар мен табиғи монополиялар субъектілерінің мүдделерінің теңгерімі, мемлекеттік реттеудің құқықтық негіздері), міндеттер (қызметтердің қолжетімділігі, тараптар мүдделерін қорғау, қызметтер сапасын ынталандыру), сондай-ақ тарифтің негізділігін, жариялылық пен ашықтықты қоса алғанда, реттеудің негізгі қағидаттары бекітілді;
- тарифті қалыптастыру бөлігінде МЖӘ конкурстық құжаттамасы мен шарттарын келісу бойынша уәкілетті органның өкілеттіктерін нақтылауды қоса алғанда, мемлекеттік-жекешелік әріптестік (МЖӘ) жобалары бойынша тарифті қалыптастыруды кешенді реттеу енгізілді;
- МЖӘ шарты негізінде тарифті айқындау тәртібін егжей-тегжейлі реттейтін Заңның 19-бабы жаңа редакцияда жазылды;
- тариф экономикалық негізделген шығындарды жабуды, мемлекеттік және жекешелік әріптестердің инвестицияларын қайтаруды, сондай-ақ жобаның техникалық-экономикалық негіздемесіне сәйкес кірістілік деңгейін қамтамасыз етуге тиіс деген талап бекітілді;
- табиғи монополияларды реттеу жөніндегі уәкілетті органның, салалық мемлекеттік органдар мен жергілікті атқарушы органдардың функциялары мен өзара іс-қимыл тәртібі нақтыланды.

Бұдан басқа, 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ қызметінде қолданылатын Қазақстан Республикасының жекелеген заңнамалық актілеріне, оның ішінде Қазақстан Республикасының Салық кодексіне, Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне, сондай-ақ байланыс қызметтерін көрсету саласындағы заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілер мен өзге де нормативтік құқықтық актілерге жалпы сипаттағы өзгерістер енгізілді.

2025 жылы Цифрлық даму министрлігі тұлғасындағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі болып қайта құрылды. Министрлік Телекоммуникация комитеті арқылы байланыс саласында лицензиялауды, радиожиіліктерді бөлуді және техникалық қадағалауды жүзеге асырады. Министрлік жанындағы Ақпараттық қауіпсіздік комитеті кибер- және ақпараттық қауіпсіздік мәселелеріне жауапты.

Монополиялық сегменттердегі қызметтерге арналған тарифтер табиғи монополияларды реттеу жөніндегі уәкілетті органмен (бұрын — Табиғи монополияларды реттеу комитеті, қазіргі уақытта функцияларды Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігі жүзеге асырады) келісіледі.

Сала үшін сондай-ақ байланыс қызметтерін көрсету, желілерді қосу және инфрақұрылымға қол жеткізу қағидаларын қоса алғанда, бейіндік министрлік бекітетін салалық қағидалар мен стандарттар қолданылады.

«Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасының Заңы

Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 24 қарашадағы «Ақпараттандыру туралы» Заңына лицензиялау, ақпараттық қауіпсіздік, деректерді өңдеу және жасанды интеллект жүйелерін пайдалану мәселелерін қозғайтын өзгерістер енгізілді, оның ішінде:

- ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы қызмет Қазақстан Республикасының рұқсаттар мен хабарламалар туралы заңнамасында белгіленген тәртіпте лицензиялауға жататыны белгіленді; бұл ретте ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету саласындағы лицензиаттар лицензиарға есептерді, хабарламаларды, сондай-ақ тізбесін, нысандары мен мерзімдерін лицензиар біліктілік талаптары шеңберінде айқындайтын өзге де ақпаратты ұсынуға міндетті;
- жасанды интеллект ұлттық платформасы операторының құпия болып табылатын электрондық ақпараттық ресурстарға олардың дербестендірілуін міндетті қамтамасыз ете отырып қол жеткізу тәртібі айқындалды; деректерді беру деректерді басқару бойынша талаптарға сәйкес жүзеге асырылады;
- дербес деректерді автоматтандырылған өңдеу Қазақстан Республикасының дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылатыны туралы талап бекітілді;
- «электрондық үкіметтің» ақпараттандыру нысандарына жатқызылған жасанды интеллект жүйелерін құру және дамыту Қазақстан Республикасының жасанды интеллект саласындағы заңнамасында көзделген ерекшеліктерді ескере отырып жүзеге асырылатыны белгіленді.

Қазақстан Республикасының Цифрлық кодексі

Қазақстан Республикасының Цифрлық кодексі Қазақстан Республикасы Парламентінің Мәжілісі қабылдап, Қазақстан Республикасы Парламенті Мәжілісінің 2025 жылғы 3 желтоқсандағы № 882-VIII қаулысымен Қазақстан Республикасы Парламентінің Сенатына жіберілді. Цифрлық кодекс цифрлық орта саласындағы құқықтық қатынастарды реттейтін кешенді құжат болып табылады.

Кодекс «цифрлық мемлекеттің» жұмыс істеуінің негіздерін, электрондық қызметтерді көрсету және деректер айналымы қағидаттарын, азаматтардың цифрлық ортадағы құқықтарын бекітеді, сондай-ақ эксперименттік цифрлық жобаларды іске асыруға арналған бірыңғай қағидаларды енгізеді.

Балалардың ақпараттық қауіпсіздігі мәселелері бойынша заң жобасы

2026 жылы Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне балалардың ақпараттық қауіпсіздігі мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңының (бұдан әрі — заң жобасы) қабылдануы күтілуде. Заң жобасы кәмелетке толмағандардың психикалық денсаулығы мен дамуына елеулі әсер ететін онлайн-контенттің өсуі, әлеуметтік желілердің, онлайн-платформалардың және цифрлық сервистердің таралуы жағдайында балаларды цифрлық ортада қорғаудың кешенді жүйесін құруға бағытталған.

Қолданыстағы заңнама заманауи цифрлық тәуекелдерді, оның ішінде жас верификациясы тетіктерінің болмауын, жас шектеулерін сақтауды бақылаудың жеткіліксіз болуын, балалар үшін құпиялылық пен қауіпсіз алгоритмдік профильді қамтамасыз ету бойынша онлайн-платформаларға міндетті талаптардың болмауын, сондай-ақ ата-аналық бақылау құралдарының төмен тиімділігін толық қамтымайды. Заң жобасы көрсетілген олқылықтарды жоюға бағытталған.

Заң жобасының негізгі ережелері мыналарды көздейді: ата-аналарға балалардың ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету және ата-аналық бақылау құралдарын пайдалану міндетін енгізу:

1. құқықтық айқындықты және нормаларды біркелкі қолдануды қамтамасыз ету мақсатында «ата-аналық бақылау» және «жас верификациясы» ұғымдарын бекіту;
2. онлайн-платформаларға дербес деректерді бермей жасты тексерудің мемлекеттік құралы ретінде Жас верификациясының ұлттық жүйесін құру;
3. онлайн-платформалардың әдепкі бойынша құпиялылық параметрлерін қолдану, алгоритмдік тәуекелдерді азайту және ұсыныстар жүйелерінің ашықтығын қамтамасыз ету бойынша міндеттемелерін белгілеу;
4. барлық ақпараттық өнімге жас санатының белгісін міндетті түрде салу және таңбалаусыз контентті бұғаттау туралы талапты енгізу;
5. жас верификациясы жүйесімен интеграциялауды бақылау бойынша уәкілетті органдардың құзыретін бекіту.

Телекоммуникация нарығы мен деректерді өңдеу орталықтарын дамыту бойынша заң жобасы

2026 жылы сондай-ақ Қазақстан Республикасының «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне телекоммуникация нарығы мен деректерді өңдеу орталықтарын дамыту мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңының қабылдануы күтілуде.

2.5. 2025 жылғы телекоммуникация нарығын шолу

2.5.1. 2025 жылы телекоммуникация нарығының негізгі үрдістері

56%

мобильді байланыс қызметтерінен түсетін табыс әлі де нарықтың жалпы көлемінің жартысынан астамын қалыптастырады

334,9

млрд теңге

2025 жылы тұрақты желілерде деректерді беру және интернетке қолжетімділік қызметтерінің сегментінің табыстары (үлесі — 23%)

224

млрд теңге

басқа телекоммуникациялық қызметтер (нарық құрылымындағы 15% үлесі)

1 475 +10%

млрд теңге

Қазақстанның байланыс қызметтерінің нарығының жалпы көлемі 2025 жылдың қорытындысы бойынша

42,2

млрд теңге

2025 жылдың 4-тоқсанының қорытындысы бойынша тіркелген телефония нарығының көлемі

4%

байланыс қызметтерінен түсетін жиынтық табыстардың ақылы теледидар қызметтерінің сегменті құрады

Шолу Қазақстан Республикасы Стратегиялық жоспарлау және реформалар агенттігі Ұлттық статистика бюросының (бұдан әрі — ҰСБ) деректеріне, ашық интернет-көздерден алынған байланыс нарығы бойынша маркетингтік деректерге, сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ сараптамалық бағалауларына сәйкес ұсынылған.

2.5.2. 2025 жылғы қазақстандық телекоммуникация нарығының сыйымдылығы мен құрылымын бағалау

2025 жыл қорытындысы бойынша Қазақстанның телекоммуникация нарығы дамудың оң серпінін сақтады: нарық көлемі 2024 жылмен салыстырғанда 10%-ға ұлғайып, 1 475 млрд теңгені құрады.

2025 жыл қорытындысы бойынша ұялы байланыстан түсетін кірістер телекоммуникация нарығының құрылымында ең үлкен үлесті — 56%-ды сақтады. Сегменттің көшбасшылық позициясы мобильді интернетті және оның негізіндегі сандық сервистерді тұтынудың орнықты өсуімен, сондай-ақ желілік инфрақұрылым сапасын дәйекті арттырумен және деректер беру технологияларын дамытумен байланысты.

Деректер беру және тіркелген интернет сегменті нарықтың 23%-ын қалыптастырып, кең жолақты қол жеткізуді кеңейту, сандық сервистерді дамыту және корпоративтік шешімдерге сұраныстың өсуі есебінен елеулі үлес қосты. АКТ-сервистер мен B2O-бағытты қоса алғанда, өзге де телекоммуникациялық қызметтердің үлесі 15%-ды құрады, бұл инфрақұрылымдық және сандық шешімдерге байланыс операторлары, бизнес және мемлекеттік ұйымдар тарапынан тұрақты сұраныстың көрсетеді. Ақылы теледидар мен тіркелген телефония сегменттері тиісінше 4% және 3%-ды құрап, дәстүрлі дауыстық сервистердің маңыздылығының біртіндеп төмендеуі аясында салыстырмалы тұрақты серпінді көрсетті.

2.5.3. «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының нарықтағы позициясы



ҚР байланыс қызметтерінен түсетін кірістер, млрд теңге



Нарық көлемі Өсу қарқыны

Дереккөз: ҰСБ деректері, жұмыс тобының бағалауы.

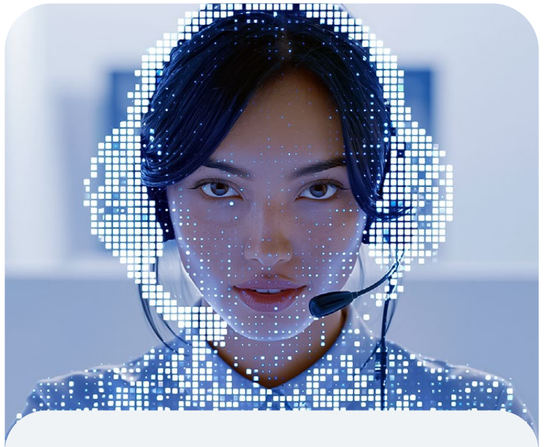
«Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының 2025 жылғы нарық сегменттері бойынша үлесі, %



Дереккөз: ҰСБ деректері, жұмыс тобының бағалауы.

2.5.3.1. Тіркелген телефония

2025 жыл қорытындысы бойынша тіркелген телефония нарығының көлемі 42,2 млрд теңгені құрап, 2024 жылмен салыстырғанда 5%-ға төмендеді. Кірістердің қысқаруы сымды байланыс қызметтерін ұялы байланыс пен интернет-сервистермен алмастырудың жалғасуымен байланысты, бұл дәстүрлі дауыстық қызметтерді тұтынудың төмендеуіне орнықты үрдіс қалыптастырады.



42,2 -5%

млрд теңге

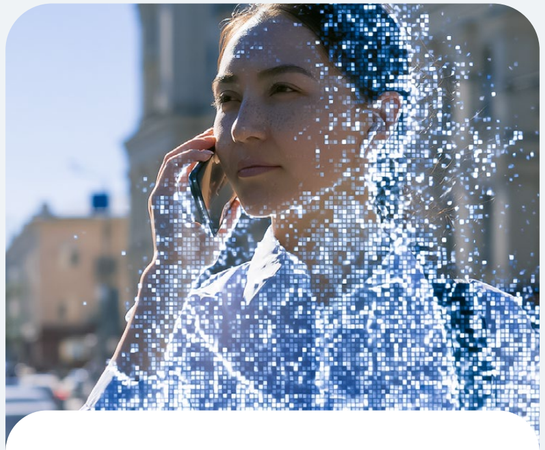
2025 жылдың қорытындысы бойынша тіркелген телефония нарығының көлемі

Кірістер құрылымында ең үлкен үлесті жергілікті телефония қызметтері алады, олардың көлемі 26,6 млрд теңгені құрады, бұл қолданыстағы абоненттік база шеңберінде олардың сақталған рөлін растайды. Ұзақ мерзімді перспективада сегменттің біртіндеп қысқаруының жалғасуы күтілуде, бұл ретте тіркелген телефония қызметтері сенімді қосылым мен инфрақұрылымдық тұрақтылық басым болып қалатын корпоративтік және мемлекеттік секторлар үшін маңыздылығын сақтайды.

2.5.3.2. Ұялы байланыс

Ұялы байланыс нарығы жоғары даму деңгейіне қарамастан, Қазақстанда да, әлемде де телекоммуникация саласын дамытудағы негізгі рөлді жалғастырады. Бұл мобильділікке, сандық сервистерге және ақпаратқа жылдам қол жеткізуге деген қажеттіліктің орнықты өсуіне байланысты. Желілік технологиялардың дамуы және мобильді интернет сапасының артуы тиімді монетизацияланатын және тұтынудың өсуін ынталандыратын қызметтер спектрін кеңейтуге ықпал етеді.

2025 жыл қорытындысы бойынша Қазақстандағы ұялы байланыс нарығының көлемі 821,3 млрд теңгені құрап, алдыңғы жылмен салыстырғанда 19%-ға ұлғайды. Сегменттің өсуі ең алдымен мобильді интернет-трафикті тұтынудың ұлғаюымен, сандық және OTT-сервистердің дамуымен, тарифтік ұсыныстарды жетілдірумен, сондай-ақ 4G желілерін одан әрі дамытумен және ірі қалаларда 5G технологияларын енгізумен қамтамасыз етілді.

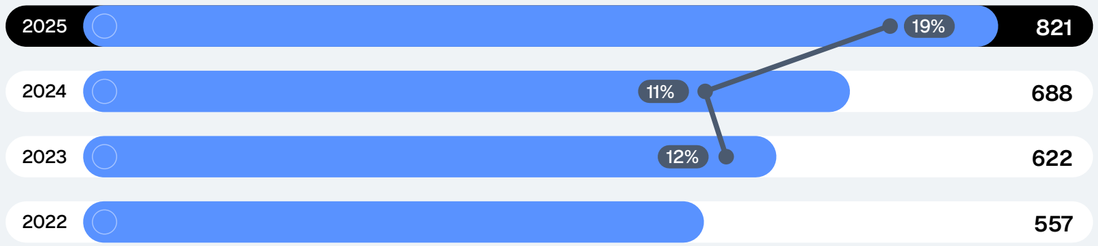


821,3 +19%

млрд теңге

2025 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстандағы мобильді байланыс нарығының көлемі

Ұялы байланыс қызметтерінен түсетін кірістер, млрд теңге



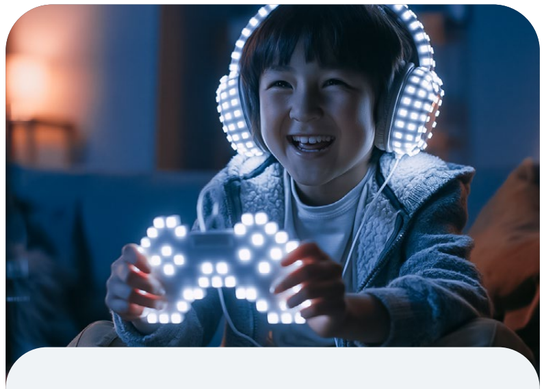
Мобильді байланыс нарығы Өсу қарқыны

Дереккөз: ҰСБ, жұмыс тобының бағалауы.

2.5.3.3. Интернет желісіне тіркелген қол жеткізу

КЖҚ қызметтерінен түсетін кірістер

Кең жолақты қол жеткізу нарығы орнықты оң серпінді сақтайды. Ірі қалаларда операторлар пайдаланушыларды ADSL технологияларынан FTTx және GPON желілеріне көшіру есебінен абоненттік база кірістілігін арттырады, бұл қол жеткізу жылдамдығын ұлғайтуға, қызметтер жиынтығын кеңейтуге және құнды пакеттік ұсыныстар қалыптастыруға мүмкіндік береді. Ауылдық жерлерде сегментті дамыту байланыстың әмбебап қызметтерін ұсыну жобаларын іске асырумен қолдау тауып, олардың шеңберінде операторлар әлеуметтік бағдарланған тарифтерді қолданумен байланысты алынбаған кірістердің бір бөлігін өтейтін мемлекеттік субсидиялар алады.



280,8 +15%

млрд теңге

2025 жылдың қорытындысы бойынша тұрақты кеңжолақты қолжетімділік нарығының көлемі

2025 жыл қорытындысы бойынша тіркелген кең жолақты қол жеткізу нарығының көлемі 280,8 млрд теңгені құрап, алдыңғы жылмен салыстырғанда 15%-ға ұлғайды. Ұзақ мерзімді перспективада сегмент сандық экономиканы дамытудың негізгі драйверлерінің бірі болып қала береді, бұл онлайн-контентті тұтынудың өсуімен, бұлттық сервистер мен сандық платформалардың дамуымен, сондай-ақ деректерді жоғары жылдамдықпен берудегі үй шаруашылықтары мен бизнестің қажеттілігінің ұлғаюымен байланысты.

2.5.3.4. Ақылы теледидар

2025 жыл қорытындысы бойынша Қазақстанда ақылы теледидар қызметтерін ұсынудан операторлардың түсімі көлемі 52,3 млрд теңгені құрады. Сегменттің кірістерінің негізгі бөлігі дәстүрлі түрде ақылы ТВ қызметтерін тұтынудың басым үлесіне тиесілі үй шаруашылықтары есебінен қалыптасады. Сегмент тұтастай алғанда өсу серпінінің ұстамдылығымен сипатталады, бұл бейне контентті тұтыну моделінің біртіндеп өзгеруімен және OTT- мен стриминг-сервистер тарапынан бәсекелестіктің күшеюімен байланысты. Бұл жағдайда операторлар интерактивті функцияларды дамыту, контент кітапханаларын кеңейту және теледидар сервистерін конвергентті пакеттік ұсыныстарға қосу есебінен кірістер тұрақтылығын қолдайды. Ұзақ мерзімді перспективада пакеттік өнімдер құрамында ақылы теледидар қызметтеріне тұрақты сұраныстың сақталуы күтілуде, бұл ретте сегменттің өсу қарқыны Интернет пен ұялы байланыс нарықтарымен салыстырғанда орташа деңгейде сақталуы ықтимал.

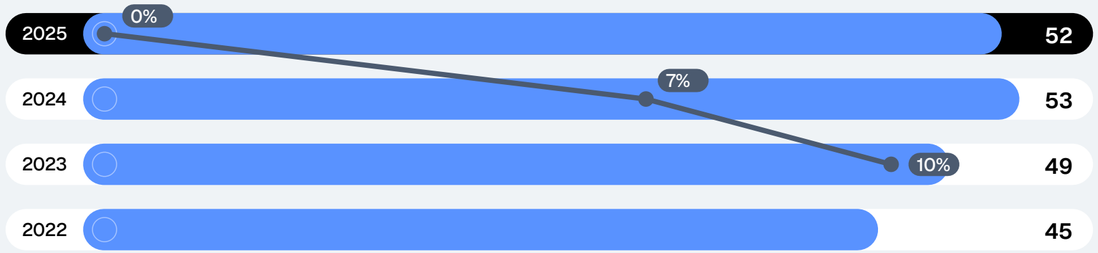


52,3

млрд теңге

2025 жылдың қорытындысы бойынша Қазақстанда ақылы теледидар қызметтерін көрсету бойынша операторлардың табыс көлемі

Ақылы ТВ қызметтерінен түсетін кірістер, 2022–2025, млрд теңге



Дереккөз: ҰСБ деректері, жұмыс тобының бағалауы.



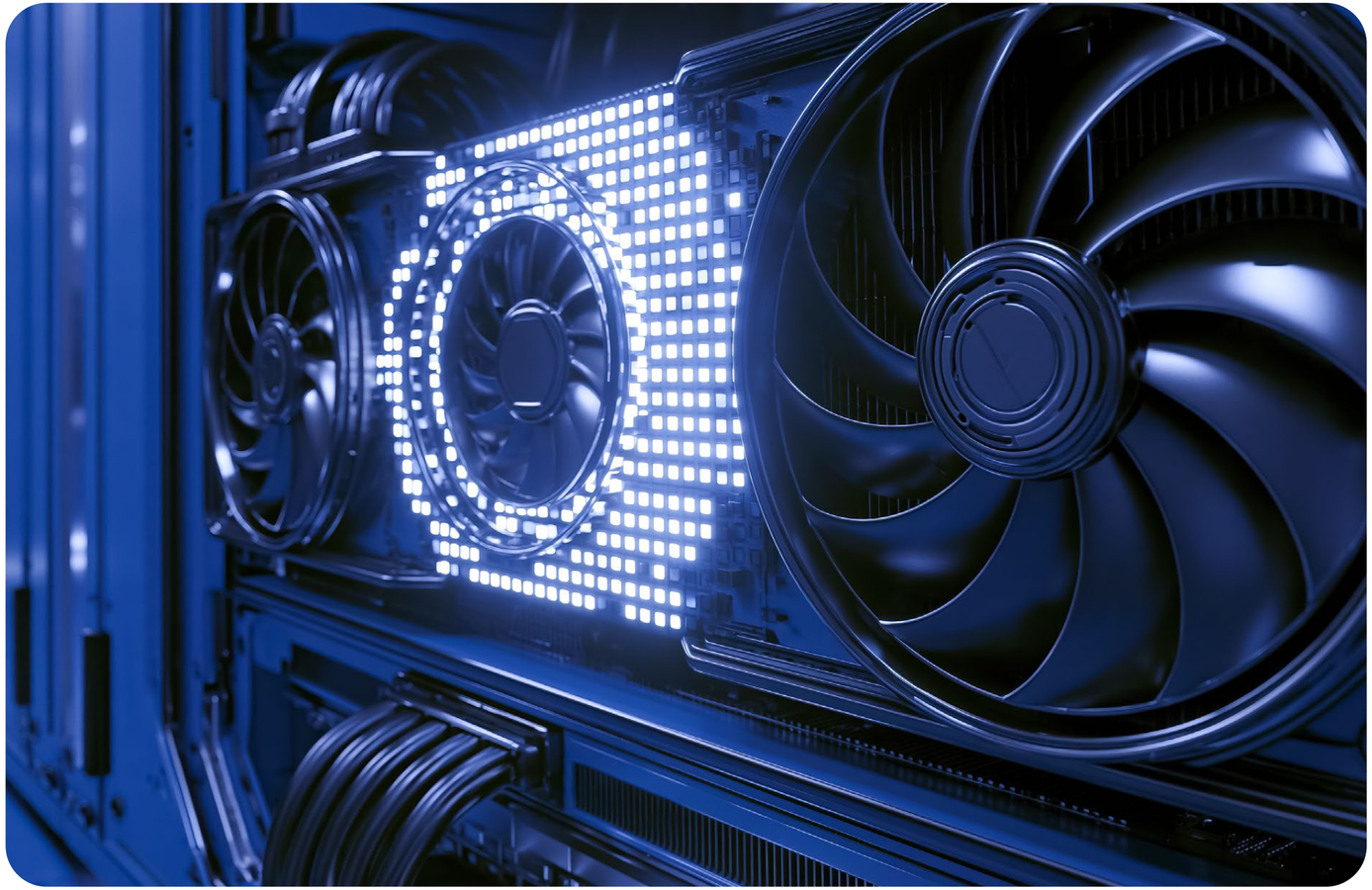
3. Бизнес пен қаржыға шолу

3.1. Жасанды интеллект экожүйесін дамыту және сандық инфрақұрылым құру

келесі бөлім

3.1. Жасанды интеллект экожүйесін дамыту және сандық инфрақұрылым құру

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Компанияның сандық трансформациясы мен ұлттық сандық инфрақұрылымды қалыптастырудың негізгі бағыттарының бірі ретінде жасанды интеллект (бұдан әрі — ЖИ) технологияларын жүйелі дамытуды жалғастырды.



ЖИ саласындағы бастамаларды іске асыру ауқымдалатын технологиялық платформа құруға, жаңа сандық сервистерді дамытуға және зияткерлік автоматтандыру есебінен ішкі және сыртқы процестердің тиімділігін арттыруға бағытталған. Компания мемлекеттік сектор, бизнес және ішкі функциялар үшін есептеуіш инфрақұрылымды, корпоративтік AI-платформаны және қолданбалы шешімдерді қамтитын жасанды интеллект экожүйесін қалыптастырады.

Жасанды интеллект бағытын жүйелі дамыту шеңберінде 2025 жылы Компания құрылымында AI-шешімдерді дамыту мен енгізуді басқарудың орталықтанған орталығы ретінде әрекет ететін жаңа филиал — Сандық бизнес дивизионы құрылды. Сандық бизнес дивизионының бас директоры «Қазақтелеком» АҚ Басқармасының мүшесі болып табылады.

Дивизионды құру AI-шешімдерді әзірлеуді және ауқымдауды шоғырландыруға, оларды негізгі бизнес-процестерге интеграциялауға, ішкі сараптаманы қалыптастыруға және сыртқы жеткізушілерден тәуелділікті азайтуға мүмкіндік берді. Бөлімше ML, NLP, Speech AI, Generative AI, MLOps және AI-Security бағыттары бойынша құзыреттіліктердің бірыңғай орталығының функцияларын орындайды, сондай-ақ операциялық және күрделі шығындарды оңтайландыру, қызметтерді персонификациялау, клиенттік тәжірибе сапасын және басқарушылық процестердің ашықтығын арттыру арқылы өлшенетін бизнес-нәтижеге қол жеткізу бойынша жұмыс істейді.

3.1.1. ЖИ-технологияларын дамыту үшін суперкомпьютер

Жоғары өнімді есептеулердің GPU-кластерін іске қосу

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Алматы қаласындағы модульдік деректерді өңдеу орталығында Al-Farabium жоғары өнімді есептеулерінің GPU-кластерін іске қосты. Жоба жасанды интеллект технологияларын дамыту үшін ұлттық есептеуіш инфрақұрылымды қалыптастырудың негізгі кезеңіне айналды.

Кластер NVIDIA H200 графикалық үдеткіштері негізінде салынған және жасанды интеллект, үлкен деректерді өңдеу мен ғылыми есептеулер міндеттері үшін ұсынылатын NVIDIA референсті архитектурасына сәйкес іске асырылған. Жүйенің жиынтық есептеуіш өнімділігі модельдерді оқыту кезінде 26,8 PFLOPS (FP64) және инференция міндеттері үшін 1,5 EFLOPS (FP8) астам құрайды.

Есептеуіш кешен «Қазақтелеком» АҚ-ның желілік инфрақұрылымына деректерді берудің жоғары жылдамдықты интерфейстерін пайдалана отырып интеграцияланған, бұл пайдаланушылардың есептеуіш ресурстарға орталықтанған қол жеткізуін және жасанды интеллект сервистерін ауқымдау мүмкіндігін қамтамасыз етеді. Суперкомпьютерлердің TOP-500 халықаралық рейтингі нәтижелері бойынша «Қазақтелеком» АҚ кластері 103-орынды иеленіп, жобаны технологиялық іске асырудың жоғары деңгейін растады.

Кластерді іске қосу Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 24 шілдедегі № 592 қаулысымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2024–2029 жылдарға арналған Жасанды интеллектіні дамыту тұжырымдамасын орындау мақсатында іске асырылатын «ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту» жобасы шеңберінде жүзеге асырылды.

Жоба жасанды интеллекттің есептеуіш платформасын құруды және ДӨО инфрақұрылымын кеңейтуді көздейді. Қуаттар B2B және B2G клиенттеріне сервистік модель бойынша берілетін болады, сондай-ақ Компанияның бизнес-процестерін ішкі автоматтандыру үшін пайдаланылады.

Al-Farabium GPU-кластерін құру Қазақстан Республикасында жасанды интеллект жобаларын одан әрі ауқымдау және жоғары өнімді есептеулерді дамыту үшін технологиялық негіз қалыптастырды.



NVIDIA H200

26,8

PFLOPS (FP64)

модельдерді оқыту кезінде жүйенің жиынтық есептеу өнімділігі

1,5

EFLOPS (FP8)

инференс тапсырмалары үшін жүйенің есептеу өнімділігі

Шешімнің техникалық архитектурасы мынадай:

- 400 NVIDIA H200 GPU-мен жабдықталған 50 серверді орнату
- жалпы сыйымдылығы 6 PB деректерді сақтау жүйелерін өрістету
- есептеуіш ресурстарға қол жеткізуді басқару және биллинг жүйесін енгізу
- деректер беру желісін кеңейту
- деректерді өңдеу орталығының инженерлік инфрақұрылымын жаңғырту

Есептеуіш платформаны пайдаланудың негізгі бағыттары:

- сыртқы клиенттерге жасанды интеллект есептеуіш ресурстарын жалға беру
- ішкі процестерді автоматтандыру және операциялық тиімділікті арттыру үшін ЖИ-шешімдерді енгізу
- сандық сервистер мен талдау платформаларын дамыту

Жеткізілген жабдық өнеркәсіптік пайдалануға енгізілді.

3.1.2. B2C/B2B/B2G секторларына арналған ЖИ жобаларының ауқымды портфелі

Жобалар портфелі есептеуіш инфрақұрылым мен платформалық шешімдерден бастап әлеуметтік, медициналық және сервистік ортада қолдануға дейін ЖИ-ні енгізудің толық циклін қамтиды.



3.1.2.1. Жасанды интеллект үшін инфрақұрылымдық база құру

Жасанды интеллект инфрақұрылымдық базасын қалыптастыру AI-шешімдерді әзірлеу мен енгізу үшін қажетті Компанияның ішкі технологиялық және ұйымдастырушылық мүмкіндіктерін дамытуға бағытталған. Есепті кезеңде басты назар жасанды интеллектіні ішкі процестерде қолдану тәжірибесін құруға, қолдану қолданбалы сценарийлерін тестілеуге және ЖИ негізіндегі сандық сервистерді одан әрі дамытуды қамтамасыз ететін құзыреттіліктерді қалыптастыруға аударылды.

Бағыт шеңберінде мынадай жобалар іске асырылуда:

- Компанияда ЖИ технологияларын қолданумен пилоттық жобалар — жасанды интеллект технологияларын қолданбалы міндеттерге тестілеу мен бейімдеу бойынша бастамалар кешені. Жоба шеңберінде пилоттық шешімдер, оның ішінде өтініштерді өңдеу және пайдаланушылармен әрекеттесу тиімділігін арттыру үшін ЖИ-ні қолдануға бағытталған «Жәрдем 109» сервисі, сондай-ақ талдау және операциялық міндеттерді автоматтандыру үшін қолданылатын ЖИ негізіндегі сандық көмекшілерді әзірлеу мен сынау іске асырылды. Пилоттар технологиялардың қолданылуын бағалауға, ЖИ-ні пайдаланудың практикалық сценарийлерін қалыптастыруға және шешімдерді одан әрі тиражға дайындауға мүмкіндік береді;
- Компанияның ішкі процестеріне ЖИ-ні енгізу — деректерді талдау, жекелеген операцияларды автоматтандыру және басқару шешімдерін қолдау үшін ЖИ негізіндегі сандық көмекшілерді пайдалануды көздейтін, корпоративтік функцияларда жасанды интеллектіні қолдануды дамыту жобасы. Жобаны іске асыру басқаруға data-driven тәсілді қалыптастыруға, ішкі процестердің тиімділігін арттыруға және қызметкерлер арасында ЖИ-ні пайдалану мәдениетін дамытуға ықпал етеді.

Осы бастамаларды іске асыру қалалық инфрақұрылымда, сандық сервистерде және компанияның платформалық экожүйесінде қолданбалы ЖИ-шешімдерді кейіннен енгізу үшін негіз жасайды.

3.1.2.2. Мемлекеттік зияткерлік платформалар мен бейнеаналитика

Жобалардың едәуір бөлігі қалалық және әлеуметтік инфрақұрылымды дамыту үшін жасанды интеллектіні пайдаланады. Іске асырылып жатқан жобалар оқиғаларды автоматты түрде анықтауды, деректерді талдауды және жедел әрекет етуді қолдауды қамтамасыз ететін дәстүрлі бейнебақылаудан зияткерлік мониторинг жүйелеріне көшуге бағытталған.

2025 жылы Компания мыналарды іске асырды:

«Қауіпсіз аула»

Қоғамдық қауіпсіздікті арттыру және инциденттерді автоматты анықтау үшін ЖИ-аналитикасы бар бейнебақылау жүйесі. Тұрғындарға автоматты хабарламалар жіберуді, сандық сервистер арқылы бейнедеректерге тәулік бойы қол жеткізуді, ақпаратты қорғалған сақтауды және тану дәлдігін арттыру мен жалған жұмыс істеуді азайту үшін алгоритмдерді тұрақты оңтайландыруды қамтиды.

«Қауіпсіз балабақша»

Балалардың қауіпсіздігін арттыруға және білім беру ортасындағы оқиғаларды бақылауға бағытталған бейне ағындарды талдаудың зияткерлік жүйесі. Шешім қызметкерлерді оқиғалар туралы жедел хабардар етуді қамтамасыз етеді, тұрақты қолмен бақылау қажеттілігін азайтады және инциденттердің алдын алу мен білім беру ортасының қауіпсіздік деңгейін арттыру үшін талдау деректерін қалыптастырады.

«Қоқыс алаңдарын тәулік бойы мониторингтеу»

Бейнеаналитика мен контейнерлік алаңдар жағдайын автоматты бақылауды пайдалана отырып, ҚТҚ басқару шешімі.

AI Personal Assistant

Клиенттік сервисті автоматтандыруға және қызмет көрсету сапасын арттыруға арналған виртуалды ассистент.

Смарт-бейнежетондар

Қызметкерлердің қауіпсіздігін арттыру және нақты уақыттағы жағдайларды мониторингтеуге арналған ЖИ-шешім.

НСВМ бейнемониторинг жүйесі

Бейнедеректерді орталықтанған талдауды және инфрақұрылым нысандарында ситуациялық бақылау мүмкіндіктерін кеңейтуді қамтамасыз ететін зияткерлік мониторинг платформасы.

ЖИ-шешімдерді әзірлеуден басқа, Компания үшінші тарап ЖИ-сервистерін орналастыру үшін есептеуіш қуаттарды да ұсынады — 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-ның суперкомпьютері негізінде шығыны өтініштер кезеңінде техникалық қолдауға жүктемені азайтуға арналған, веб-портал бойынша сатып алу мәселелері бойынша пайдаланушыларға кеңес беруге арналған «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ-ның чат-боты өнеркәсіптік пайдалануға енгізілді. Сервис қазақстандық Alem-LLM тілдік моделінде әзірленді және диалог режимінде жиі қойылатын сұрақтарға жауаптар мен сатып алу рәсімдері бойынша түсіндірмелер береді. Сервисті «Қазақтелеком» АҚ инфрақұрылымында орналастыру шешімнің жабық контурда жұмыс істеуін және ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестігін қамтамасыз етеді.

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Мемлекет басшысының 2024 жылғы 11 желтоқсандағы тапсырмасын орындау үшін «Дрондардың бірыңғай инфрақұрылымы» жобасын іске асыруға кірісті. Жоба мемлекеттік органдарға бағдарланған және меншікті жабдықты сатып алу және мамандандырылған бөлімшелер құру қажеттілігінсіз аумақтар мен нысандарды қашықтан мониторингтеу үшін бірыңғай технологиялық ортаны қалыптастырады. Платформа миссияларды жоспарлауды, ұшуларды басқаруды, бейне мен телеметрияны қорғалған беруді, сондай-ақ деректерді өңдеу мен сақтауды қолдайды. Пайдаланылатын дрондар қайта зарядтаусыз 50 минутқа дейін жұмыс істей алады, жылулық және кең бұрышты түсіруді орындай алады, үлкен қашықтықтарда бақылау жүргізе алады, белгіленген маршрут бойынша қозғала алады немесе қолмен басқарыла алады. Шешім сонымен қатар жабдықтың ылғалға, шаңға және жауын-шашынға тұрақтылығын көздейді, ал кіріктірілген бейнеаналитика ұшу барысында нысандарды тануға, жіктеуге және тіркеуге мүмкіндік береді. Жобаны аяқтау 2030 жылға жоспарланған.

Білім беру ЖИ-шешімдері

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ білім беру ортасын цифрландыруға және Қазақстан мектептерінің жасанды интеллект негізіндегі бейнемониторинг пен бейнеаналитиканың бірыңғай орталықтанған платформасын құруға бағытталған **AI-Mektep** жобасын дамытуды жалғастырды. Жоба оқушылардың қауіпсіздігін арттыруға, бейнебақылау инфрақұрылымын стандарттауға, оқыту сапасын мониторингтеуге және білім беру мекемелерін ашығырақ басқаруға бағытталған.

AI-Mektep балалардың 80%-ға дейін уақыт өткізетін оқу кабинеттерін, сондай-ақ мектептердің жалпы аймақтарын қамтиды. Шешім сабаққа қатысуды, тәртіпті және қауіпсіздікті бақылауға, оқу процесін талдауға және инциденттерге жедел әрекет етуге мүмкіндік береді. Платформа 2025 жылы агрессивті мінез-құлықты тануды, буллинг жағдайларын анықтауды, мұғалімнің сыныпта болмауын анықтауды, сондай-ақ оқу аудиторияларындағы балалар санын автоматты есептеуді қоса алғанда, аналитиканың жаңа түрлерін енгізу есебінен жетілдірілді.

Бұл үшін бейнебақылау және аналитика инфрақұрылымы өрістетілді, бірыңғай Мониторинг орталығы құрылды, сабаққа қатысуды есепке алу модулі енгізілді және мемлекеттік ақпараттық жүйелермен интеграция жүргізілді.

Есепті жылы жоба пилоттық алаңдар санының ұлғаюы, жаңа өңірлерді қосу және оқушылар мен педагогтер үшін қауіпсіздікті арттыру мен жағдайларды жақсарту үшін қосымша SMART-шешімдерді енгізу есебінен кеңейтілді.



3.1.2.3. Сандық сервистер мен салалық шешімдердегі ЖИ

Компания қолданбалы сандық өнімдерге жасанды интеллектіні белсенді енгізіп, бар сервистердің мүмкіндіктерін кеңейтіп, сандық бизнестің жаңа бағыттарын жасайды. Осы бағыт жобалары ЖИ-ні пайдаланушы және бизнес-сценарийлерге енгізеді, жаңа сандық қызметтер жасайды және сервистер сапасын арттырады.

Жобалар деректер негізіндегі басқаруға көшуді, операциялық шығындарды азайтуды және коммерциялық әлеуеті бар сандық сервистерді жасауды қолдайды.

Негізгі жобалар:

Дәрігер ЖИ-көмекшісі (ЖИ-терапевт)

Жоба пациенттерге бастапқы сауалнама жүргізуді автоматтандыру, медициналық есептерді қалыптастыру және дәрігерлерге жүктемені азайту үшін ЖИ-платформа құруға, диагностика сапасын және медициналық қызметтердің қолжетімділігін арттыру мақсатында бағытталған. Шешімді медициналық ұйымдарда енгізуді, деректерді өңдеу функционалын дамытуды, медициналық ақпараттық жүйелермен интеграцияны және модельді одан әрі жетілдіруді көздейді.

Телемедицинаның сандық сервисі

Өңірлерде жобаны кезең-кезеңмен енгізе отырып, диагностикалық кешендерді және дәрігерлермен қашықтықтан бейнебайланысты енгізу есебінен шалғай және ауылдық елді мекендерде медициналық қызметтердің қолжетімділігін арттыру, қосылатын нысандарды Интернет желісіне қол жеткізумен қамтамасыз ету арқылы іске асырылады.

СеребраAI

Медициналық кескіндерді автоматтандырылған талдау есебінен сандық қызметтер мен медициналық шешімдерді кеңейтуге бағытталған жасанды интеллект негізіндегі сервис. Жоба диагностика сапасын арттыруға, сервистің медициналық ұйымдарда тұрақты жұмысын қамтамасыз етуге және денсаулық сақтау саласында ЖИ-шешімдердің коммерциялық қолданысын кейіннен ауқымдауға бағытталған.

Қойма қорларын мониторингтеу

Қалдықтарды автоматты есепке алу, сақтау шарттарын бақылау және деректер ашықтығын арттыру үшін бейнеаналитика мен IoT-датчиктерді біріктіретін қойма инфрақұрылымын басқарудың зияткерлік жүйесі. Шешім жоғалту тәуекелдерін азайтуға, қорларды басқару тиімділігін арттыруға және қойма операцияларын болжау мен мониторингтеуге арналған аналитиканы енгізуге бағытталған.

«Ақылды лифт»

Лифт жабдығын пайдалану қауіпсіздігі мен сенімділігін арттыруға арналған бейнебақылау мен ЖИ-аналитика негізіндегі шешім. Жүйе инциденттер мен штаттан тыс жағдайларды анықтауды, деректерді мониторинг орталықтарына беруді және жедел әрекет ету мен инфрақұрылымды басқаруды қолдауды қамтамасыз етеді.

Компанияның ішкі процестеріне ЖИ-ні енгізу

Маркетингтік аналитиканы және құжаттардың құқықтық сараптамасын автоматтандыруға арналған ЖИ негізіндегі корпоративтік сандық көмекшілерді әзірлеу, қолмен жұмысты азайтуға, процестердің ашықтығын арттыруға және Компанияның операциялық қызметіне зияткерлік құралдарды интеграциялауға бағытталған.

3.1.2.4. Технологиялық тәуелсіздік және платформалық экожүйе

ЖИ-ні дамытудың стратегиялық бағыты — компаниялар тобы деңгейінде ЖИ-шешімдерін бірыңғай әзірлеу, енгізу және ауқымдау үшін меншікті платформалық экожүйе. Осы бағытты іске асыру қолданбалы шешімдерді бірыңғай сандық ортаға интеграциялауға және оларды әртүрлі салалар мен өңірлерде тиражға шығаруды қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін орнықты технологиялық архитектура құруға бағытталған.

Бағыт шеңберінде корпоративтік жасанды интеллект платформасын құруды және ЖИ негізіндегі сандық көмекшілермен және зияткерлік сервистермен жұмыс істеудің бірыңғай ортасын дамытуды көздейтін «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ үшін ЖИ технологияларын қолданумен жоба» іске асырылуда.

Жоба мыналарға бағытталған:

- ЖИ-шешімдерді әзірлеу мен пайдаланудың бірыңғай платформасын қалыптастыру;
- ЖИ-сервистерді жасау мен енгізу тәсілдерін стандарттау;
- жасанды интеллектінің қолданбалы жобаларын жалпы сандық архитектураға интеграциялау;
- компаниялар тобы деңгейінде шешімдердің ауқымдалуын қамтамасыз ету.

Құрылып жатқан платформалық экожүйе технологиялық тәуелділікті азайтуға, жаңа сандық өнімдерді енгізуді жеделдетуге және әзірленген ЖИ-компоненттерді әртүрлі жобаларда қайта пайдалануды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Платформалық тәсілді дамыту корпоративтік және мемлекеттік сервистерде жасанды интеллектіні қолдануды одан әрі кеңейтудің негізін қалыптастырады.

3.1.3. ЖИ саласындағы халықаралық ынтымақтастық

2025 жылы Қазақстан заманауи ЖИ-құралдарға қол жеткізуді кеңейту және сандық трансформацияны жеделдету мақсатында жасанды интеллект саласындағы жетекші халықаралық технологиялық компаниялармен, оның ішінде OpenAI мен Perplexity AI-мен ынтымақтастықты бекітті.

OpenAI-мен өзара іс-қимыл шеңберінде білім беру жүйесінде, оның ішінде білім беру ұйымдары мен педагогтерге ChatGPT Edu класындағы шешімдерге қол жеткізуді ұсынуды қоса алғанда, жасанды интеллект технологияларын қолдануды дамытуға бағытталған меморандумға қол қойылды. Бастама сандық құзыреттіліктерді дамытуға, заманауи ЖИ-құралдарын білім беру процесіне енгізуге және жасанды интеллектіні оқытуда пайдалану тәжірибесін қалыптастыруға бағдарланған.

Параллель түрде Қазақстан Республикасы Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі, «Қазақтелеком» АҚ және Perplexity AI пайдаланушылардың заманауи генеративті және іздеу ЖИ-құралдарына қол жеткізуін кеңейтуді көздейтін өзара түсіністік туралы меморандумға қол қойды. Жасалған уағдаластықтар шеңберінде тараптар сондай-ақ Қазақстанда жасанды интеллект технологияларын дамытуды, Alem.ai AI-хабы негізіндегі білім беру жобаларын қолдауды және зерттеу мен әзірлеудің жергілікті орталығын құру мүмкіндігін қарауды келісті. Сонымен қатар, Қазақстан азаматтарына Perplexity Pro сервисіне жыл бойы тегін қол жеткізуді ұсыну, сондай-ақ мемлекеттік мекемелерде корпоративтік лицензияларды енгізуді пысықтау көзделген.

Бастамалар жасанды интеллект технологияларының қолжетімділігін арттырады, адами капиталды дамытады және жаһандық технологиялық серіктестердің қатысуымен ЖИ ұлттық экожүйесін қалыптастырады.

3.1.4. 2026 жылға арналған жоспарлар

- Пилоттық ЖИ-шешімдерді өнеркәсіптік пайдалануға көшіру және оларды қолданыстағы сандық жүйелерге интеграциялау;
- Әкімдіктермен өзара іс-қимыл және енгізудің сервистік моделін дамыту арқылы Қазақстан Республикасының өңірлерінде бейнебақылау және қауіпсіздік ЖИ-шешімдерін ауқымдау;
- Орталықтанған басқарумен мониторингтің бірыңғай платформасын дамыту және бейнебақылау инфрақұрылымын ұлғайту;
- Бар ЖИ-сервистер мен сандық көмекшілердің функционалын кеңейту, сондай-ақ шешімдерді жаңа өңірлер мен нысандарға тиражға шығару.



3.2. Бөлшек бизнес

Негізгі нәтижелер

+12

млрд теңге

2025 жылдың қорытындысы бойынша Компанияның бөлшек сегментіндегі табысының түсімі

+6,5%

абоненттің орташа кірістілігі (ARPU)

+12%

интернетке оптикалық қолжетімділік абоненттік базасының өсімі

+16,1%

ақылы теледидар абоненттік базасының өсімі

+5,6%

конвертацияланған қызметтер абоненттік базасының өсімі

3,4

млрд теңге

2025 жылдың соңында мерзімінде төленбеген және күмәнді дебиторлық берешектің жиынтық деңгейі, бұл жоспарланғанға сәйкес келеді

3 760

млн теңге

2025 жылы цифрлық арналар арқылы сатудың әсері (барлық сатылымдардың 35% деңгейіне жетті)

179,0

мың теңге

2025 жылғы B2C CLV көрсеткішінің орындалуы

3.2.1. Өнімдерді дамыту

TV+ платформасында жаңа пайдаланушыларды одан әрі тарту мен ұстап тұру үшін негізгі даму бағыты түпнұсқа контентті құру мен ілгерілету болып қалуда. 2025 жылы Salem Entertainment компаниясымен белсенді ынтымақтастық жалғасты, оның шеңберінде 8 премьералық сериал іске қосылды.

Жылдың ең танымал сериалдары:

- «OFFSIDE» (255 мың бірегей көрсету);
- «Патруль 7» (160 мың бірегей көрсету);
- «105» (158 мың бірегей көрсету);
- «Бажа 2» (110 мың бірегей көрсету);
- «Няня 2» (48 мың бірегей көрсету);
- «Шыда 2» (37 мың бірегей көрсету).

TV+ платформасында сонымен қатар әртүрлі жанрлар мен бағыттардағы 170-тен астам телеарна, сондай-ақ Disney, Kinoroom, Salem, Qazaqsha, START, Premier, Wink, Megogo және Viju сияқты 9 онлайн-кинотеатр қолжетімді.

2025 жылғы 31.12 жағдайы бойынша TV+ төлемдерін жүзеге асыратын пайдаланушылардың жалпы саны 1 млн 109 мыңға жетті, бұл 2024 жылмен салыстырғанда аудиторияның 36%-ға өсуін куәландырады.

Меншікті контенттік стратегияны дамыту, фильмдер мен сериалдар каталогын кеңейту, сондай-ақ технологиялық жақсартулар TV+-ке Қазақстанның телевизиялық платформалары арасында жетекші позицияларды сақтауға және 2026 жылы серпінді өсуді жалғастыруға мүмкіндік берді.

1,109

млн

2025 жылғы 31.12 жағдайы бойынша TV+ төлемдерін жүзеге асыратын пайдаланушылардың жалпы саны

3.2.2. Жаңа тарифтік жоспарлар желілері

2025 жылы Компания шектеусіз үй интернетін, телеарналары мен онлайн-кинотеатрлары бар TV+ сервисін және ұялы байланысты қамтитын пакеттік ұсыныстарға ұзақ мерзімді келісімшарттар тұжырымдамасын да сақтады. Аталған пакеттерді ұзақ мерзімді келісімшартпен қосқан кезде абоненттер келісімшарт мерзімі ішінде баға өзгермейтініне кепілдікпен абоненттік төлемге жеңілдік ала алады.

Пакеттік ұсыныстардың бүкіл желісі 2025 жылғы мамырда жаңартылды.

Big-Data құралдарын пайдалану арқылы жобаларды іске асыру

2025 жыл қорытындысы бойынша Sandbox бастамалары шеңберінде 1,5 млрд генерацияланды. Нәтижеге негізгі стратегиялық бастамаларды табысты іске асыру мен ауқымдау есебінен қол жеткізілді, оның ішінде:

- Revenue Assurance (Алынбаған түсімді анықтау және тәуекел топтарын ML-кластерлеу);
- CVM FMS (FMS қызметтерінің Upsell-сатуын драйв ету үшін персонификацияланған сегменттеу жүйесін әзірлеу);
- CVM Annual Contract (Кетуді болжау және келісімшарт мерзімі аяқталғаннан кейін оңтайлы ұсыныс қалыптастыру үшін ML-модельдерді енгізу).

2026 жылы дамудың негізгі векторы — жасанды интеллект технологияларын белсенді интеграциялау. Қазіргі уақытта корпоративтік суперкомпьютер негізінде есептеуіш қуаттарды өрістету жүргізілуде. Бұл жаңа буын өнімдерін іске қосуға негіз жасайды:

1. AI Personal Seller: нақты уақытта персонификацияланған ұсыныстар жасайтын сатудың зияткерлік жүйесі.
2. AI Personal Assistant: клиенттік сервисті автоматтандыруға және қызмет көрсету сапасын арттыруға арналған виртуалды ассистент.

1,5

млрд

2025 жыл қорытындысы бойынша Sandbox бастамалары шеңберінде генерацияланды

3.2.3. Тұтынушыға жақын

2025 жылы TelecomKz мобильді қосымшасындағы «KT Club» адалдық бағдарламасы клиенттік тартылуды арттыру және компанияның сандық трансформациясын қолдаудың негізгі құралдарының бірі ретіндегі рөлін нығайта отырып, сенімді өсуді көрсетуді жалғастырды. Жылдың табыстары 2024 жылғы серпіннің заңды жалғасы болды және пайдаланушылар қамтуын одан әрі кеңейтуді, серіктестік ұсыныстарды және рефералдық бағдарламаны дамытуды қамтамасыз етті.

Жылдың негізгі жетістіктерінің бірі бағдарлама аудиториясының айтарлықтай өсуі болды: 2025 жылғы қарашаға қарай қатысушылар саны 339 мыңға дейін ұлғайды, бұл өткен жылмен салыстырғанда 115 мыңға көп. Аудиторияның мұндай өсуі клиенттердің бағдарламаға қызығушылығының артуын көрсетеді. 2025 ж. B2C-сегмент абоненттері үшін адалдық бағдарламасы шеңберінде мобильді қосымшада үш науқан іске асырылды:

1. «Nauryz Challenge» наурыз-сәуір кезеңінде.
2. «Цифрлық жаз» шілде-тамыз кезеңінде.
3. «Happy New Year» желтоқсанда.

Науқандар механикасы TelecomKz мобильді қосымшасында тапсырмаларды орындауға және абоненттер арасында құнды сыйлықтардың (iPhone, iPad, AirPods) және байланыс қызметтерін төлеуге арналған бонустардың ұтыс ойынына қатысу мүмкіндігіне құрылған, бұл клиенттердің тартылуының өсуіне және сандық сервистерді белсенді пайдалануға ықпал етеді.

Науқандар барысында жылдың әртүрлі кезеңдерінде мобильді қосымша күнделікті де, айлық та белсенділіктің өсуін көрсетті: DAU өсімі 22 мыңға дейін, MAU — 25 мың пайдаланушыға дейін жетті. Бағдарлама нәтижелері геймификацияның тиімділігін және сандық өзара іс-қимылды ынталандыруға баса назар аударуды растады.

Адалдық бағдарламасының серіктестік экожүйесін дамыту жалғасты. Жыл бойы пайдаланушылармен 24 серіктес жұмыс істеді, олардың 16-сы 2025 жылдың аяғына дейін белсенді болып қалды. Серіктестік ұсыныстарға TelecomKz абоненттері үшін құндылық ұсынысын арттыруға бағытталған жеңілдіктер, промо-науқандар мен арнайы шарттар кірді. Бағдарлама WIN-to-WIN моделі есебінен тартымдылығын сақтайды: абоненттер артықшылықтар алады, ал серіктестер — адал аудиторияның қосымша ағынын.

2025 ж. цифрлық арналар арқылы жаңа сұранысты ынталандыруға бағытталған «Көршіні шақыр» механикасын дамытуға ерекше назар аударылды. Механика шеңберінде пайдаланушылар Full Digital тарифтерін ыңғайлы әрі толығымен онлайн процесс арқылы қоса алатын ықтимал абоненттерге промокодтар жіберді.

3.2.4. Клиенттік тәжірибені жақсарту

2025 жылы

6,4 +1%

млн клиенттік өтініш тіркелді

Өтініштер ағынының қайта бөлінуі белгіленді:

-23%

ҚО «165» арнасы бойынша төмендеу

+20%

«Онлайн арна» едәуір өсуді көрсетті, бұл абоненттермен өзара іс-қимыл бизнес-процестерін цифрландырумен байланысты

661 856

абонентке

электрондық кезек арқылы қызмет көрсетілді

WhatsApp, Telegram онлайн-арнасының жұмысы

Клиентпен диалог ұзақтығы 1,4 сағаттан

52 минутқа дейін қысқарды

Мобильді қосымша арқылы келіп түсетін қызметтерді ажырату бойынша өтініштерді қабылдаудың орташа уақыты 36 сағаттан

9 сағатқа дейін қысқарды

«160» және «165» контакт-орталығының көрсеткіштері

Бірінші қоңыраудан мәселені шешу бойынша клиент бағасы

96%

Сапалық көрсеткіштер жақсартылды

AP

97%

FRR жыл соңында

97% +1%

tNPS жыл соңында

83% +3%

Есепті кезеңде QR-код бойынша алдын ала брондау функциясын енгізуді көздейтін электрондық кезек жүйесін жаңғырту жүргізілді. Бір мезгілде жүйені қосу географиясы кеңейтілді: бұрын электрондық кезек тек қалалық филиалдарда қолжетімді болса, қазіргі уақытта ол Қазақстан Республикасының барлық сату топтарында енгізілді.

Бизнес-процестерді автоматтандыру шеңберінде:

- B2C МҚ-да клиенттің дербес деректерін өзгерту — клиенттерге МҚ-да өзінің дербес деректерін өздігінен өзгерту мүмкіндігі
- МҚ-да мұрағаттық дербес шоттарды жасыру — клиентке ресімделген белсенді дербес шоттарды көрсету
- Мобильді қосымшада ADSL-тарифтерді алып тастаудың абонентті ұстап тұрудың міндетті кезеңін қамтитын толығымен сандық (Full Digital) процесі іске асырылды
- Клиенттермен өзара іс-қимыл бойынша жаңа онлайн-арнаны — Aitu мессенджерін енгізу
- Сервистік бөлімшелерге көмек ретінде абоненттерді ұстап тұруға арналған тарифтік жоспарлардың модуль-конструкторы іске асырылды
- Операциялық тиімділікті арттыру үшін ҚО-да жаңа омниарналық платформаны (Qbox) енгізу

Клиенттердің адалдығын арттыру мақсатында:

- Астана қ. цифрлық форматтағы жаңа қызмет көрсету офистерін ашу
- «Toolpar» ЖШС-мен тастаматтарды орнатуға меморандум жасасылды
- «Led Indoor KZ» ЖШС-мен Астана мен Алматы қ. LED-дисплейлерді орнатуға келісім жасасылды
- Астана қ. бейне-кеңесші бойынша пилоттық жоба іске қосылды
- «Сорри бонус» адалдық бағдарламасы

Клиенттік тәжірибені цифрландыру, % *



Клиенттердің жалпы санынан онлайн-сервистер мен сандық сату арналарын пайдаланатын клиенттер үлесі

Онлайн-сатуларды, жарнамалық пен өзге де сандық сервистерді қоса алғанда, сандық арналар арқылы қалыптасқан түсім үлесі[3]

* 8-кесте. Клиенттік тәжірибені цифрландыру (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

[3] 2023 жылға арналған цифрлық арналар арқылы қалыптасқан кіріс үлесі бойынша көрсеткіштер қайта есептелді.

3.2.5. Байланыс қызметтерін қосу мерзімдері

2025 жылы желіні дамыту мен қолдау процестерінің тиімділігін арттыруға бағытталған іс-шаралар іске асырылды.

2025 жылы қосу мерзімдері бөлігіндегі жұмыс нәтижелерін сипаттайтын негізгі көрсеткіштер:

90%

B2C сегментінде GPON бойынша Интернет қызметіне мерзімінде қосу

98%

инсталляторларға қызмет көрсету сапасын бағалау (Agent Performance)

84%

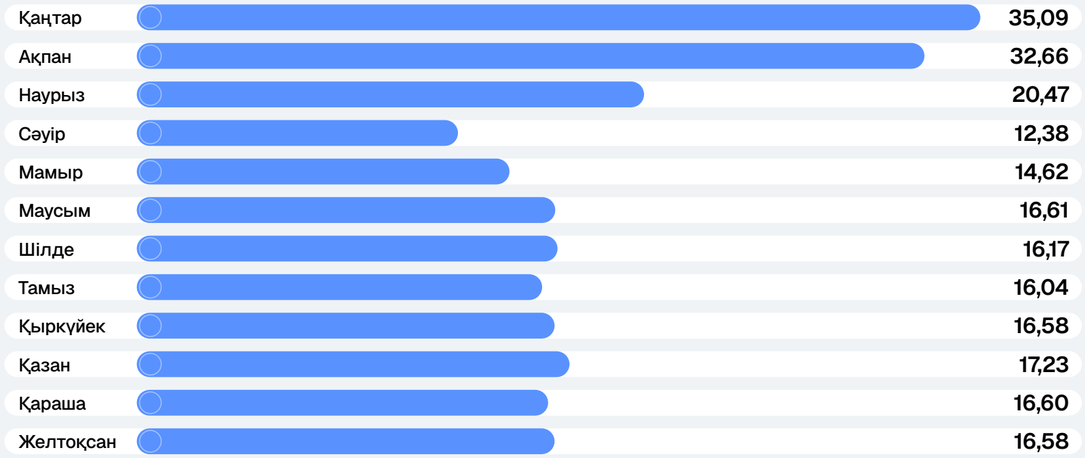
B2C бойынша тұтынушылық адалдық индексі (tNPS)

96%

B2C бойынша абоненттің сұранысын бірінші өтінішпен шешу (FRR)



GPON қосудың орташа уақыты, минут



Ресурстарды басқарудың сапалы жақсаруына және өтінімдерді орындау мерзімдерін қысқартуға процестерді автоматтандыру есебінен қол жеткізілді:

FM-күнтізбе арқылы инсталлятор келу күнін өздігінен таңдау мүмкіндігі қосылды, бұл клиенттер үшін ыңғайлылықты арттырды

WFM Installer/CRM 2.0-те инсталлятордың келу күнін автоматты тағайындау процесі іске асырылды, бұл клиенттің қосу мерзімдері бойынша күту уақытын қысқартты

желілік деректерді автоматты тағайындау үлесі 90%-дан

98%-ға

дейін ұлғайтылды

КТУ GPON тапсырыстарының

90%-ы

автоматты режимде өңделеді

Республикалық маңызы бар

17 облыс пен **3** қала

«Track&Trace» таңбалау жүйесіне ауыстырылды, бұл таңбалау жүйесіне байланысты процесті реинжиниринг шеңберінде қайта баруларды қысқартты

3.2.6. Full Digital және клиенттік процестерді автоматтандыру

2025 жылы TelecomKZ негізгі қызметтерді қосудың толығымен цифрлық процестерін іске қосып, ауқымдады. Енді клиент қосудың бүкіл жолын толығымен онлайн өте алады — тарифті таңдайды, мекенжайды көрсетеді, жеке басын растайды, қажетті құжаттарға қол қояды және орнату күнін тікелей мобильді қосымшада тағайындайды, офиске бару қажеттілігінсіз. Бұл функционал адалдық бағдарламасымен интеграцияланған және Компанияның цифрландыру стратегиясын қолдайды.

Қызметтерді Full Digital форматында қосқан кезде абоненттер эксклюзивті артықшылықтар алады: үш ай ішінде абоненттік төлемге 50% жеңілдік және байланыс қызметтерін төлеуге пайдалануға болатын «KT Club» адалдық бағдарламасының 3 000 бонусы.

Сонымен қатар, 2024 жылғы қазанда оптикалық желілер (FTTx) арқылы қосылған клиенттер үшін Wi-Fi-қосылым сапасын жақсарту мақсатында SAPA+ жобасы іске қосылды. Бастама шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ Компаниясы жабдықты тегін ауыстырып, қосымша жабдық орнатты, бұл желінің жылдамдығы мен сенімділігін айтарлықтай арттыруға мүмкіндік берді.

Нәтижесінде 2025 жылдың соңында 387 502 клиент жақсартылған интернет-қосылым алды. Жоба үшін 390 000-нан астам роутер сатып алынды. Қосуды және өтінімдерді өңдеу процесін жеңілдету үшін қызметкерлер мен ӨМШ жұмыскерлеріне клиенттерді оңай қосуға мүмкіндік беретін «Мегалайнер» бағдарламалық қамтамасыз ету өндіріске енгізілді.

Сонымен қатар, есепті кезеңде өтінімдерді берудің мультиарналық жүйесі ұйымдастырылды: telecom.kz мобильді қосымшасы, ресми сайт, «160» Call-орталығы, техникалық қолдау, WhatsApp пен Telegram ресми аккаунттары, компания бөлімшелері, сондай-ақ «Мегалайнер» арқылы қызметкерлердің өтінімдері арқылы.

Нәтижесінде жоба компанияның интернет-қызметтер сапасын дамытудағы маңызды қадамға айналды және оның нарықтағы позициясын нығайтты.

387 502

клиентке

2025 жылдың соңында жақсартылған интернет-қосылым ұсынылды

>390 000

роутер

жоба үшін сатып алынды

9-кесте. Автоматтандырылған форматқа көшірілген процестер

	Іске асырылған функционал	Сипаттамасы
1	«Оптиканы ауыстыру» түріндегі тапсырыстар инсталлятор келмей-ақ	СУИСТ/WFM кезеңдері алынып тасталды, тапсырыс автоматты түрде өтеді
2	Дебиторлық берешек бойынша тапсырыстарды жасау, мониторингтеу мен жабу	Қызметкерлердің қатысуынсыз толығымен автоматтандырылған цикл
3	Болдырылмаған тапсырыстарды басқару	Автоматтандырылған бақылау, мәртебелерді ауыстыру, қолмен операцияларды алып тастау
4	Ашық тапсырыстардың орындалуын барлық кезеңдерде мониторингтеу	Автоматты тексерулермен бақылаудың сандық витринасы
5	Инсталлятордың келу күнін 4 сағатқа дейін өзгерту	Қоңыраудан кейін автоматтандырылған көшіру; қолмен байланыс қажет емес

TelecomKz мобильді қосымшасында мынадай функционал іске асырылды: «Менің құжаттарым», «Роумингті қосу», «Бустерлерді қосу», «Бірыңғай қосуды болдырмау», «Онлайн кезектер», «техникалық мүмкіндігін тексеру», «Мемлекеттік қызметтер».

10-кесте. 2026 жылы автоматтандыруға көзделген процестер

	Жоспарланған функционал	Белгісі / Сипаттамасы
1	«Орнату» типті тапсырыстарды автоматты түрде жабу / Электрондық АБК	Белгісі: «Инсталлятор келуі — қажет»
2	«Алып тастау» типті клиенттік тапсырыстарды автоматты түрде жабу	Белгісі: «Инсталлятор келуі — қажет емес»
3	Электрондық АБК (орнату)	Белгісі: «Инсталлятор келуі — қажет»
4	«Ауыстыру/Өзгерту» типті тапсырыстарды автоматты түрде жабу	Белгісі: «Инсталлятор келуі — қажет емес»
5	Электрондық АБК «Ауыстыру/Өзгерту»	Белгісі: «Инсталлятор келуі — қажет»
6	«Тазарту» жобасы аясында тапсырыстарды өңдеу	Жоба қағидалары бойынша автоматтандыру
7	Есептік жүйелерде мекенжай ақпаратын түзету және өзгерту	Қолмен түзетулерді алып тастау
8	Инсталлятордың барған нәтижелері бойынша тапсырыстарды жабу	Сарапшының қатысуынсыз автоматты түрде аяқтау
9	Актілер бойынша SIM-карталарды тексеру мен есептен шығару	Рәсімді толық автоматтандыру

3.2.7. Оптикалық желілер

2025 жылы бүкіл Қазақстан бойынша мынадай бағыттар бойынша оптикалық желілер пайдалануға берілді:

1. Swap 2 fiber жобасы — қолданыстағы желілерді жаңғырту ТОБЖ салу және ескірген ADSL технологиясының қолданыстағы абоненттерін ауыстыру жолымен.
2. «Жаңа квадраттарды басып алу» жобасы өңірлерде КТ оптикалық желілерімен қамтуды кеңейту есебінен.

Көрсетілген бағыттарды іске асыру қолданыстағы желіні 178 510 портқа кеңейту мүмкіндігін қамтамасыз етті, оның ішінде:

- 167 784 порт қалалық елді мекендерде пайдалануға берілді, оның ішінде:
- 135 364 порт — көппәтерлі тұрғын кешендерде;
- 32 420 порт — жеке тұрғын секторында;
- 10 726 порт ауылдық елді мекендерде, толық көлемде — жеке тұрғын секторында пайдалануға берілді.

ҚР бойынша шаруашылық тәсілмен 17 492 порт оптикалық желілер салынды және пайдалануға берілді.

Құрылыстың негізгі көлемі Қазақстан Республикасының қалалық және ауылдық елді мекендерінде заманауи оптикалық инфрақұрылымды дамытуды көздейтін «FTTH желісін өрістету» стратегиялық кешенді жобасы шеңберінде іске асырылды.

Қосымша 2025 жыл ішінде 20 ауылдық елді мекенде 20 базалық станция орнатылып, пайдалануға берілді, бұл шамамен 1 400 абонентті байланыс қызметтеріне қосу мүмкіндігін қамтамасыз етті.

Желінің қамтуын одан әрі кеңейту және телекоммуникациялық қызметтердің қолжетімділігін арттыру мақсатында 2026 жылы 200 000-нан астам портты қосу мүмкіндігімен оптикалық инфрақұрылымды салу мен кеңейтуді көздейтін «FTTH желісін өрістету» стратегиялық кешенді жобасының кезекті кезеңін іске асыру жоспарланған.

Бұдан басқа, 2026 жылы Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерінде 31 базалық станцияны пайдалануға беру жоспарланған, бұл халық үшін байланыс қызметтерінің қолжетімділігін одан әрі арттыруды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

20

базалық станция

2025 жыл ішінде 20 ауылдық елді мекенде орнатылды

~1 400

абонент

ауылдық елді мекендерде желіге қосылды

3.2.8. Ұйымдастырушылық құрылымдағы өзгерістер — клиентке бағдарлануды нығайту мен тиімділікті арттырудың кепілі

Жұмыс тиімділігін арттыру және процестерді оңтайландыру үшін BI департаменті екі мамандандырылған бөлімшеге бөлінді: Есептілікті басқару департаменті және BI&CVM департаменті. Шешім жобалар санының және күрделілігінің, деректер көлемінің, есептіліктің және деректер сапасын басқару міндеттерінің өсуімен байланысты.

Заманауи телекоммуникация нарығында әрбір өнім бойынша бөлінген Product Owner-лар бәсекеге қабілеттілікті қолдауға және сала өзгерістеріне жылдамырақ әрекет етуге көмектеседі. Жобаларды іске асыруға жауапты жеке Product Owner позициясын бөлу жобаларды басқаруды жақсартуға, жаңа функциялар мен жақсартуларды енгізу жылдамдығын арттыруға, сондай-ақ басқа департаменттермен және сыртқы серіктестермен өзара іс-қимылды оңтайландыруға мүмкіндік берді.

Желілерді салу міндеттерін шешу шеңберінде, бірінші телекоммуникация операторы ретінде жаңа квадраттарға басым кіруді қамтамасыз ету мақсатында, сондай-ақ инфрақұрылымды өрістетуді жеделдету және қамтуды кеңейту үшін серіктестік бағдарламаларды дамытуға бағытталған бизнес-процестерді қайта қарау мақсатында Құрылыс салушылармен және серіктестермен өзара іс-қимыл департаменті құрылды.

Сондай-ақ сатуларға және оларды сүйемелдеуге тартылған барлық құрылымдық бөлімшелердің жұмыс тиімділігін тұрақты мониторингтеу мен бағалау үшін Сатуды қолдау және сүйемелдеу орталығы құрылды.

3.2.9. Әлеуметтік жауапкершілік

2025 жылы ерекше қажеттіліктері бар адамдар үшін **«Әлеуметтік» жеңілдікті тарифтік** жоспары қолжетімді болды. Пакет жылдамдығы 8 Мбит/сек (ADSL) немесе 100 Мбит/сек (FTTH) шектеусіз интернетке қол жеткізуді, Қазақстан Республикасы бойынша тіркелген нөмірлерге шектеусіз қоңырауларды және Алтел/Теле2 операторларының нөмірлеріне қоңырауларды қамтиды. Пакет құны ҚҚС ескерумен 3 499 теңгені құрайды. Жеңілдікті тарифтерді енгізу Компанияның әлеуметтік жауапкершілігінің жоғары деңгейін және өз клиенттеріне қамқорлық пен көмек көрсетуге дайындығын атап өтеді.

3.2.10. 2026 жылға арналған жоспарлар

- FTTx көрсеткіштерін талдау және сыртқы ұйым орындайтын сауалнамалар сапасын бақылау арқылы NPS мақсатты мәндеріне қол жеткізуді қамтамасыз ету;
- Компанияның Корпоративтік орталығында ЖИ-ді енгізу арқылы қайта өтініштер санын 15-20%-ға азайту;
- Digital Point және Бейне кеңесшісі арқылы абоненттерге қызмет көрсетуді енгізу арқылы кезектерде күтудің орташа уақытын қысқарту:
  - → Астана қ. қызмет көрсету офистерінде — 35 минуттан 15 минутқа дейін;
  - → Алматы қ. және «Батыс» СҚК-да — 19 минуттан 15 минутқа дейін.



3.3. Корпоративтік бизнес

2025 жылғы жұмыстың негізгі нәтижелері

«Қазақтелеком» АҚ корпоративтік клиенттерге, оның ішінде мемлекеттік органдарға, квазимемлекеттік секторға, ірі және орта кәсіпорындарға кешенді телекоммуникациялық және сандық шешімдерді ұсынуға бағдарланған. Компания ақпарат алмасуды орнықты және қорғалған, бизнес-процестерді қолдау және клиенттердің сандық трансформациясы үшін шешімдер ұсынады.

Корпоративтік бизнес қызметтерінің сапасын басқару корпоративтік клиенттердің қанағаттанушылығын арттыруға және Қазақстан Республикасының телекоммуникациялық инфрақұрылымын орнықты дамытуға бағытталған.

146,7

млрд теңге

2025 жыл қорытындысы бойынша Компанияның Корпоративтік бизнес бойынша Дивизионы түсімі (ОА бойынша корпоративтік сегмент бойынша 2025 жыл бойынша жиынтық деректердің болмауына байланысты ОА, ЕБҚ және ЕС-ті ескерместен)

1,1 млрд теңге

Корпоративтік бизнес дивизионының кіріс жоспарын асыра орындау

+0,8%

+10,2%

абоненттің орташа кірісінің (ARPU) өсімі

3.3.1. Жобаларды іске асыру

3.3.1.1. Іске асырылған және жоспарланған жобалар (2025–2026 жж.)

КОС жобалары шеңберінде оптикалық желілерді пайдалануға беру

Кезең мен аумақ

2025 жыл, Қазақстан Республикасы

Сипаттамасы

Корпоративтік сегменттің 331 нысанын жоғары жылдамдықты интернетке қосу мүмкіндігін қамтамасыз еткен оптикалық желілер пайдалануға берілді.

«Ақмола облысы Бурабай ауданының Шучье-Бурабай курорттық аймағында GPON желісін салу»

Кезең мен аумақ

2025 жыл, Ақмола облысы

Сипаттамасы

Бурабай ауданының курорттық аймақтарына дейін ТОБЖ салынды, B2B 54 нысаны пайдалануға берілді; 114 жаңа қосылым қамтамасыз етілді; 35 абонент мыс желіден GPON желісіне көшірілді.

Білім беру ұйымдарын Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз ету

Кезең мен аумақ

2025 жыл, Қазақстан Республикасы

Сипаттамасы

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасы бойынша 524 мектепті Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз етті.

«Қазақтелеком» АҚ Тамыз конференциясы қарсаңында Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігімен бірлесіп SmartED Seminar 2.0 ұйымдастырды. Семинарға компания, Министрлік және Цифрландыру басқармасының өкілдері қатысып, білім беру жүйесін жаңғырту мен цифрландырудың негізгі бағыттарын талқылады. Мұндай өзара іс-қимыл мемлекеттік органдармен ынтымақтастықты нығайтуға және еліміздегі білім беру ортасын жақсарту жөніндегі бастамаларды ілгерілетуге ықпал етті.

«FTTH желісін өрістету» жобасы (СКЖЖ)

Кезең мен аумақ

2026 жыл (жоспар), Қазақстан Республикасының барлық облыстары, оның ішінде ауылдық елді мекендер

Сипаттамасы

Жобаны іске асыру абоненттік қол жеткізу инфрақұрылымын жаңғыртуға, желілік архитектураны оңтайландыруға және ескірген мыс байланыс желілері мен жабдықты пайдаланудан шығару есебінен операциялық тиімділікті арттыруға бағытталған. Нәтижесінде шамамен 7,7 мың тонна мыс кабелін, сондай-ақ «орта және қабық» санатындағы 200-ден астам ғимарат пен үй-жайды босату жоспарлануда, бұл желіні ұстауға арналған пайдалану шығыстарын қысқартуға мүмкіндік береді.

Жоба Қазақстан Республикасының 88 қаласы мен 128 ауылдық елді мекенін FTTH желілерімен толық қамтуды көздейді:

- ҚР қалалары бойынша: көппәтерлі тұрғын үйлер (КПТҮ) — 81 073 және жеке тұрғын үй құрылысы (ЖТҚ) — 372 746;
- Ауылдық елді мекендер бойынша: КПТҮ — 57 670 және ЖТҚ — 173 008;
- Жаңа аумақтарды игеру («жаңа шаршыларды иемдену»): 120 060 нысан;
- B2B/B2G сегментінің абоненттерін FTTH технологиясына көшіру: 31 135;
- Ұялы операторлардың базалық станцияларын қосу: 4 436;
- L2VPN қызметтерін ұсыну: 32 қосылым.

Жобаның күтілетін әсері — қызметтер сапасын арттыру, абоненттік базаны кеңейту және Компания кірістерінің өсуі.

«Ұялы операторлар үшін байланыс арналарын салу»

Кезең мен аумақ

2025 жыл, Қазақстан Республикасы

Сипаттамасы

Ұялы операторлардың тасымал желісін ұйымдастыру үшін ТОБЖ салынды; «Кселл» АҚ мен МТС ұялы операторлары үшін 151 4G (LTE) БС-на және 476 5G БС-на дейін оптикалық трансмиссия қамтамасыз етілді.

OneWeb геостационарлық емес спутниктік жүйе операторының сервисін бағалау пилоттық жобасы

Кезең мен аумақ

2025 жыл, Атырау облысы, Құрманғазы ауданы, Азғыр ауылы

Сипаттамасы

OneWeb абоненттік жабдығы орнатылды; қабылдауға 100 Мбит/с және беруге 20 Мбит/с тұрақты деректер беру жылдамдығы қамтамасыз етілді.

3.3.1.2. Корпоративтік сегменттегі тарифтік саясат

2025 жылы B2B сегментінде жеке кәсіпкерлер мен шағын және орта бизнес өкілдеріне арналған кеңейтілген толтыруы және жақсартылған техникалық сипаттамалары бар жаңа пакеттік ұсыныстар іске қосылды. Тарифтік желіні жаңарту шеңберінде пакеттердің құрамы қайта қаралды және қосымша қызметтер, оның ішінде кеңейтілген контентпен сандық теледидар TV+ (телеарналардың ұлғайтылған саны, Salem және Kinoroom кинотеатрлары), сондай-ақ сандық қауіпсіздік сервистері — бейнебақылау және антивирустық қорғаныс қосылды.

Осылайша, тарифтік саясат саласындағы көрсетілген іс-шараларды 2025 жылы іске асыру Компанияның телекоммуникациялық қызметтер нарығындағы позициясын нығайтуға, клиенттерге бизнес қажеттіліктеріне бағдарланған шешімдердің кеңірек әрі икемді таңдауын қамтамасыз етуге, сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ заманауи сандық өнімдерін енгізу арқасында корпоративтік клиенттер қызметінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік берді.

3.3.2. Халықаралық телекоммуникациялық қызметтерді дамыту

Компанияның негізгі бағыттарының бірі — ірі байланыс операторларымен өзара тиімді ынтымақтастықты құру, сондай-ақ серіктестер үшін ұсынылатын қызметтер спектрін кеңейту.

Есепті жылы «Қазақтелеком» АҚ-ның халықаралық сегменттегі үлесін ұлғайту бойынша мақсатты жұмыс жүргізілді, оның ішінде:

- мынадай бағыттар бойынша транзиттік арналарды ұйымдастыруға шарттарға қол қойылды:
  - → Қытай–Еуропа сыйымдылығы 6×100 Гбит/с;
  - → Өзбекстан сыйымдылығы 3×100 Гбит/с;
  - → Түркіменстан сыйымдылығы 6×10 Гбит/с;
- ОА елдерінің байланыс операторларына «Қазақтелеком» АҚ-ның пирингтік қосылыстары мен жергілікті кэш-серверлеріне 90 Гбит/с сыйымдылығымен қол жеткізуді ұсыну қызметтерін ұйымдастыруға шартқа қол қойылды.

Сонымен қатар, 2025 жылғы 2-6 қыркүйек аралығында Алматы қаласында халықаралық салалық іс-шаралар: Carrier Meeting Kazakhtelecom және GCCM өтті. Бұл іс-шаралар халықаралық байланыс операторлары арасындағы қарым-қатынасты нығайту және серіктестік байланыстарды орнату алаңы қызметін атқарады. Мұндай жиындар барысында байланыс операторлары телекоммуникация саласындағы өзекті үрдістерді, екіжақты ынтымақтастықты дамыту перспективаларын және бірлескен жобаларды ілгерілету мәселелерін талқылау үшін кездесулер өткізеді.



Халықаралық марапаттар

«Best Network Partner»

China Telecom компаниясының марапаты. Ол Mobile World Congress (MWC) Shanghai 2025 халықаралық конференциясы аясында өткен «One Growth, Together for a Shared Future» жаһандық серіктестік конференциясында табысталды.

«Global Connectivity»

халықаралық байланыстылықты нығайтуға қосқан үлесі, тұрақты серіктестік және бірлескен жобалардың өсуі үшін China Unicom компаниясының марапаты.

«Шыңдарды бірге бағындырамыз»

бизнес-жобаларды бірлесіп іске асыру және ҚР/РФ шекарасында өткізу қабілетін кеңейту үшін «Ростелеком» ЖАҚ-ның марапаты.

CC Global Awards 2025

«ТМД кеңістігіндегі өңірлік телекоммуникациялық оператор» номинациясында — Берлинде өткен Carrier Community Global 2025 салалық форумы шеңберінде табысталды. Марапат «көшбасшылықты, инновацияларды және сандық экономиканы дамытуға қосқан үлесті» көрсететін компанияларды атап өтеді. Мұндай марапатты алу Қазақстан үшін ұлттық оператордың ТМД деңгейіндегі халықаралық мойындалуын білдіреді, «Қазақтелеком» АҚ-ның телеком-инфрақұрылымды дамытудағы, мектептер мен мекемелерді қосудағы, оптиканы дамытудағы және заманауи сандық қызметтерге қол жеткізуді қамтамасыз етудегі рөлін айқындайды.

3.3.3. Желілерді дамыту

2025 жылы оқушылардың, қызметкерлердің қорғалу деңгейін және білім беру мекемелерінің аумағындағы жағдайды жалпы бақылауды арттыру мақсатында «Ақмола облысы білім беру нысандарынан ЦТД ЖЕО-ға бейнетрафикті беруге арналған байланыс арналарын ұйымдастырумен бейнебақылау жүйесі» жобасы іске асырылды.

Жобаны іске асыру шеңберінде Ақмола облысының 464 білім беру нысанынан 3 300-ден астам бейнекамера шығарылып, бейне ағындары ЦТД ЖЕО-ға жіберілді, оның ішінде кіру топтарына 1 000-нан астам бейнекамера орнатылды.



>3 300

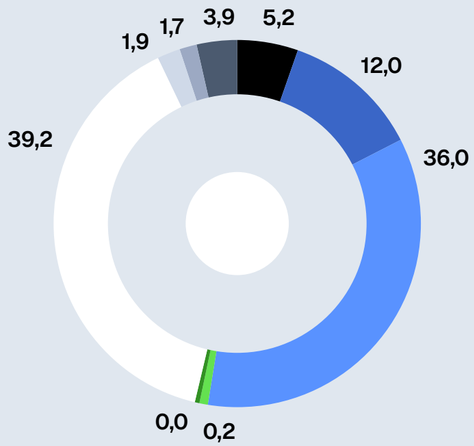
бейнекамера

Ақмола облысының білім беру объектілерінен ЦТД ЖЕО-ға шығарылды

Компанияның корпоративтік сегменттегі кірістері, млрд теңге



Компанияның корпоративтік сегменттегі кіріс құрылымы, 2025 жыл, %



Компанияның корпоративтік сегменттегі кірістерінің құрылымында ең үлкен үлесті 39,2% мөлшерінде деректер беру желісі қызметтерін ұсынудан түскен кірістер алады. Қазақстан Республикасы операторларымен өзара іс-қимылдан түскен кірістердің үлесі 36,0%-ды, ал халықаралық операторлармен келісімдер бойынша кірістердің үлесі 12,0%-ды құрады.

B2B және B2G сегменттеріндегі көлемдік көрсеткіштердің серпіні, мың құрылғы

Тіркелген желілер



ТВ



ШПД



IP VPN

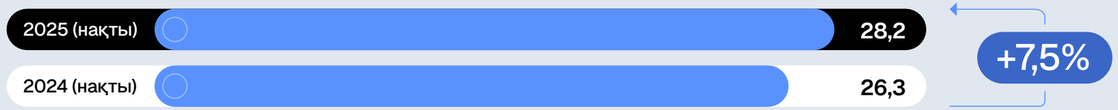


Тіркелген желілер сатуының төмендеуі мессенджерлер мен әлеуметтік желілер сияқты ауыстыру қызметтерінің дамуына байланысты қалыптасқан әлемдік үрдіс болып табылады. Жаңа облыстардың құрылуы және клиенттердің жаңа облыс орталықтарына көшу, түгендеу мен шығындарды қысқарту бойынша іс-шараларды жүргізумен байланысты корпоративтік желілер оңтайландырылды, бұл ТЛ, КЖҚ, ТВ және IP VPN нүктелерінің таратылуына әкелді.

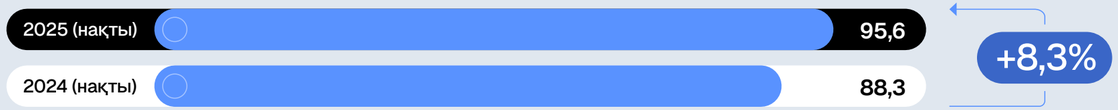
2025 жыл қорытындысы бойынша 2024 жылмен салыстырғанда коммерциялық ARLB көрсеткіші Интернет желісіне КЖҚ беру бойынша әр нүкте үшін ай сайын 1,9 мың теңгеге өсті, бұл +7,5%-ды құрайды, IP VPN ұсыну бойынша көрсеткіш әр қосылған нүкте үшін ай сайын 7,3 мың теңгеге (+8,3%) өсті.

Интернет желісіне және IP VPN қызметтеріне қолжетімділікті ұсыну бойынша (B2B + B2G) 2025 жылдың 2024 жылға қатысты ARLB өсімі, %

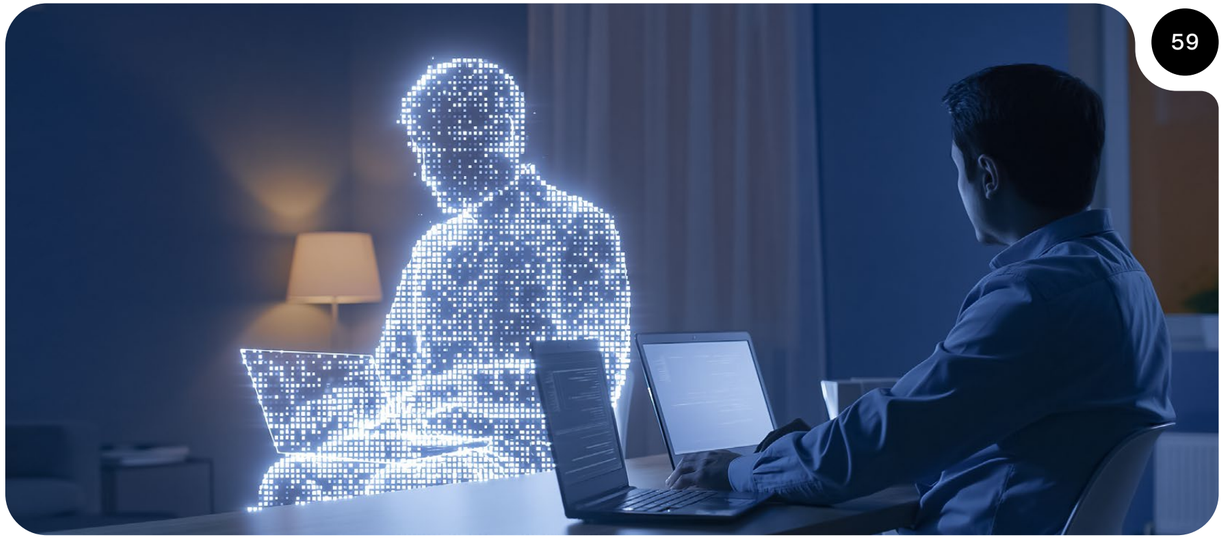
ШПД



IP VPN



3.4. IT-технологиялар



Ақпараттық технологиялар дивизионы үшін 2025 жыл компанияның орнықты, ақаулықтан тұрақты және басқарылатын ИТ-инфрақұрылымын қамтамасыз етуге күш-жігерді шоғырландыру кезеңіне айналды. Негізгі назар ішкі ИТ-жүйелерді пайдалану мен жаңғыртуға, ДӨО алаңдарын сүйемелдеуге, корпоративтік қосымшалардың архитектурасын дамытуға және ақпараттық қауіпсіздік шараларын күшейтуге аударылды. Аталған міндеттерді іске асыру маңызды сервистердің тұрақты жұмысын, ескірген шешімдерді пайдаланумен байланысты технологиялық тәуекелдерді азайтуды және Компанияның сандық трансформациясын одан әрі жалғастыру үшін инфрақұрылымдық базаны қалыптастыруды қамтамасыз етті.

3.4.1. ИТ-инфрақұрылымды дамыту және орнықтылығы

ИТ-инфрақұрылымды пайдалану және жаңғырту

«ИТ-ны жұмыс күйінде қолдау» жобасы шеңберінде 2025 жылы аппараттық базаны жаңартуға және сақтау мен виртуализациялау жүйелерін жаңғыртуға бағытталған негізгі іс-шаралар іске асырылды. Резервтеу мен деректер сақталу деңгейін арттыру мақсатында Ақпараттық технологиялар дивизионы корпоративтік қосымшаларды орналастыратын виртуалды машиналардың резервтік көшірмесін ұйымдастыру үшін қажетті серверлік жабдықты жеткізуді іске асырды. Жаңартылған платформада виртуалды машиналарды ескірген шешімдерден жаңа виртуализация алаңына көшіру орындалды, бұл қолжетімді сақтау көлемін ұлғайтуға, сондай-ақ сервистердің өнімділігі мен ақаулықтан тұрақтылығын арттыруға мүмкіндік берді.

Іске асырылған шаралар ескірген технологиялар мен жабдықты пайдалануға байланысты тәуекелдерді азайтуды қамтамасыз етті, сондай-ақ инфрақұрылымның шыңы жүктемелерге төтеп беру және инциденттерден кейін жедел қалпына келу қабілетін арттырды. Нәтижесінде болжамдырақ әрі басқарылатын пайдалану ортасы қалыптастырылды, бұл Компанияның бизнес-процестерінің тұрақтылығына тікелей әсер етеді.

Ішкі инфрақұрылымды дамытумен қатар, 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ абоненттік бөлімдерінде орталықтанған сымсыз Wi-Fi деректер беру желісін құру жобасын іске асыру басталды. Жоба Қазақстан Республикасының бүкіл аумағында 63 бөлімшені қосуға арналған.

Орталықтанған желіні енгізу қосу мен қол жеткізу қауіпсіздігінің бірыңғай стандартын қалыптастырады. Пайдаланушыларды авторизациялау SMS-растау арқылы жүзеге асырылады, бұл қол жеткізуді орталықтан басқаруға және желінің пайдаланылуын бақылауға мүмкіндік береді. Қызметкерлерге клиенттерге қызмет көрсетудің сандық құралдарын пайдалануға мүмкіндік беретін тұрақты жұмыс ортасы, ал келушілерге Компания сервистеріне ыңғайлы қол жеткізу жасалды.

Жобаны іске асыру компанияның қатысу нүктелерінде бірыңғай сандық ортаны қалыптастырады және клиенттермен өзара іс-қимыл процестерін автоматтандыру мен қосымша қызмет көрсету сервистерін енгізу үшін негіз жасайды.

Георезервтелген деректерді өңдеу инфрақұрылымын құру

2025 жылы Компания маңызды ақпараттық жүйелердің қолжетімділігін арттыру үшін географиялық тұрғыдан үлестірілген есептеуіш инфрақұрылым (георезерв) жобасын іске асырды. Астана және Ақкөл қалаларында орналасқан деректерді өңдеу орталықтары деректерді синхронды репликациямен бірыңғай есептеуіш кластерге біріктірілді. Алаңдар арасындағы қашықтық 100 км-ден асады, бұл ретте шешімнің архитектурасы корпоративтік ақпараттық жүйелердің нақты уақыт режимінде жұмыс істеуі үшін қажетті минималды желілік кідірістерді қамтамасыз етеді.

Жоба инженерлік жүйелер мен электрмен жабдықтаудан бастап желілік архитектураға, есептеуіш ресурстарға және деректерді сақтау жүйелеріне дейін барлық деңгейлерде толығымен резервтелген инфрақұрылым жасады. Алаңдар арасында бірыңғай істен шығу нүктелерін болдырмайтын және сервистердің қолжетімділігін бұзбай регламенттік жұмыстарды жүргізуге мүмкіндік беретін тәуелсіз жоғары жылдамдықты байланыс арналары ұйымдастырылды.

Жобаның негізгі элементі әртүрлі алаңдарда орналасқан сақтау жүйелері арасында деректердің синхронды репликациясы бар геоүлестірілген есептеуіш кластерді іске асыру болды. Мұндай шешім деректер дербестігін және деректерді өңдеу орталықтарының бірі істен шыққан кезде ақпараттық жүйелерді тоқтатпай сервистердің жұмысын автоматты түрде қалпына келтіруді қамтамасыз етеді.

Қосымша «3-2-1» қағидаты бойынша іске асырылған тәуелсіз резервтік көшірме жүйесі өрістетілді. Виртуалды машиналарды қалпына келтіру мүмкіндігін автоматты тексеру тұрақты түрде орындалады, бұл ықтимал тәуекелдерді алдын ала анықтауға және жоюға мүмкіндік береді. Жүргізілген кешенді тестілеулер архитектураның жұмысының дұрыстығын және қолжетімділіктің мақсатты көрсеткіштеріне сәйкестігін растады.

3.4.2. Архитектураны дамыту және ИТ-қызметтерді басқару

Микросервистік архитектураны және басқарылатын DevOps-процестерді дамыту

2025 жылы Ақпараттық технологиялар дивизионы корпоративтік ақпараттық жүйелерді микросервистік архитектураға көшіруді жалғастырды. Бұған дейін Компанияның ИТ-жүйелерінің едәуір бөлігі монолитті және меншікті вендорлық шешімдерде салынған, онда кез келген өзгерістер кешенді пысықтауды талап етті және пайдалану тәуекелдерінің артуымен қатар жүрді.

Жоба шеңберінде қолданыстағы корпоративтік қосымшаларды тәуелсіз функционалдық компоненттерге — микросервистерге декомпозициялау орындалды, олар жекелеген модульдерді бүкіл жүйенің жұмысына әсер етпей дербес дамытуға және жаңартуға мүмкіндік береді. Компания Oracle ASAP, Amdocs және Siebel CRM-ді қоса алғанда, бірқатар меншікті шешімдерден бас тартты. Remedy жүйесін шығару жалғасуда, бұл ретте жаңа шешімдер, оның ішінде Workforce Management, бастапқыда микросервистік архитектура негізінде жобаланып, енгізілуде.

Бір мезгілде қосымшаларды сүйемелдеуді, тестілеуді және өрістетуді қамтитын басқарылатын DevOps-процестер дамытылды. Сервистерді мониторингтеу мен бақылау мәселелеріне ерекше назар аударылды, бұл жүйелер жұмысындағы тар жерлерді жедел анықтауға және ықтимал тәуекелдерге уақтылы әрекет етуге мүмкіндік берді.

Микросервистік архитектураға көшу өзгерістер мен жаңа функционалды шығаруды жеделдетті, вендорлық шешімдерден тәуелділікті азайтты және шығыны жүктемелер кезінде сервистердің тұрақтылығын арттырды.

Компанияның ИТ-инфрақұрылымын пайдалану мен қолдау процестерінің сапасы

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ ISO/IEC 20000-1:2016 халықаралық стандартына сәйкестікке жыл сайынғы инспекциялық аудиттен өтті. Тәуелсіз сертификаттау ұйымы жүргізген тексеру ИТ-қызметтерді басқару процестерінің халықаралық тәжірибелерге сәйкестігін растады.

ISO/IEC 20000-1 стандарты IT Service Management, ITSM ИТ-қызметтерді басқару жүйесіне қойылатын талаптарды айқындайды және сервистердің толық өмірлік циклін — жоспарлаудан және ұсынудан бастап оларды тұрақты жақсартуға дейін — қамтиды. Сертификаттың болуы Компания ИТ-процестерді жүйелі басқаратынын, ішкі және сыртқы клиенттер үшін сервистердің тұрақтылығы мен сапасын қолдайтынын растайды.

«Қазақтелеком» АҚ сертификатты 2023 жылы алды және сәйкестікті растау үшін жыл сайын инспекциялық аудиттерден өтеді. ИТ-қызметтерді басқару жүйесінің келесі толық қайта сертификаттауы 2026 жылға жоспарланған.

3.5. Инновациялар

Спутниктік және халықаралық технологиялық серіктестіктер

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ спутниктік байланыс саласында халықаралық технологиялық компаниялармен ынтымақтастықты кеңейтті.

Amazon Kuiper-мен «Қазақтелеком» АҚ инфрақұрылымын пайдалана отырып, Қазақстанда жоба жерүсті инфрақұрылымын орналастыру, салу және қосу шарттарын айқындайтын Master Service Agreement келісіміне қол қойылды. Қосымша Қазақстанда спутниктік байланыс қызметтері мен пайдаланушы жабдықтарын ұсынуға эксклюзивті дистрибьюторлық шарт жасасылды.

Параллель түрде Компания Starlink-пен телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамыту мәселелері бойынша, сондай-ақ ынтымақтастықтың техникалық және коммерциялық үлгілерін пысықтау бойынша өзара іс-қимылды жалғастырды. Келіссөздер қорытындысы бойынша Starlink жобасы бойынша Компанияға жекелеген телекоммуникациялық сервистер ұсыну туралы уағдаластықтарға қол жеткізілді.



L1-арналарды беру қызметтерін ұйымдастыру

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ меншікті магистральдық оптикалық OTN/DWDM желісі негізінде Alien Wavelength технологиясы бойынша L1-арналарды беру қызметін көрсетуді ұйымдастырды.

Қызмет тапсырыс берушінің оптикалық толқын ұзындығын қосымша жабдықты орнатпай қолданыстағы инфрақұрылымды пайдалана отырып беруге мүмкіндік береді. Сервис шеңберінде мемлекеттік тапсырыс берушілер үшін жиілігі 100 ГГц және өткізу қабілеті 100 Гбит/с-қа дейінгі арна ұсынылады.

«Ауыл Online» жобасы

«Ауыл Online» жобасы ауылдық елді мекендерде жоғары жылдамдықты интернетке қол жеткізуді кеңейтуге және өңірлерде сандық инфрақұрылым сапасын арттыруға бағытталған.

2027 жылдың соңына дейін ауылдық аудандардың 1 млн-нан астам тұрғынын жоғары жылдамдықты интернетке қолжетімділікпен қамтамасыз ету жоспарланған. Жоба 2 991 ауылды, 62 мың үйді, 2 011 мектепті және 3 029 мемлекеттік мекемені қамтиды.

Жобаны іске асыру ауылдық елді мекендер тұрғындарының онлайн-білім беру, телемедицина және мемлекеттік қызметтерді қоса алғанда, сандық сервистерге қол жеткізуін кеңейтуге мүмкіндік береді. Сондай-ақ жоба қала мен ауыл арасындағы сандық алшақтықты азайтады және өңірлерді дамыту үшін базалық инфрақұрылым жасайды.

Қол жеткізу желілерін және ашық архитектураларды дамыту

2025 жылы Қонаев қ. VOLTHA платформасын пайдалана отырып, ашық архитектуралық шешімдер негізінде оптикалық қол жеткізу желісін тестілеу бойынша MVP-жоба іске асырылды. Пилоттық аймақ «Қазақтелеком» АҚ-ның қолданыстағы тарифтік шарттарында интернет пен теледидар қызметтеріне абоненттерді қоса отырып, SunCity тұрғын кешенінде өрістетілді.

Жоба әртүрлі өндірушілердің жабдығын бірыңғай желіде интеграциялау мүмкіндігін растады және ашық архитектуралық шешімдердің артықшылықтарын көрсетті.

Қосымша инфрақұрылымның икемділігін арттыруға және жабдық жеткізушілерінен тәуелділікті азайтуға бағытталған меншікті OpenOMCI ME Stack әзірлеудің бірінші кезеңі аяқталды. Негіз ретінде ITU-T G.988 (11/2022) халықаралық стандартының соңғы нұсқасына сәйкес VOLTHA open-source-жобасының OMCI вендорға тәуелсіз іске асырылуы алынды, оның негізінде Kazakhtelecom OpenOMCI ME Stack кестесі дайындалды.

OpenOMCI барлық OLT/ONT өндірушілеріне арналған Managed Entities (ME) бірыңғай анықтамалығын білдіреді және инфрақұрылымды жеңілдетуге және үйлесімділік проблемаларын жоюға бағытталған. Шешім кез келген OLT-мен (біздің ME жиынтығымен) және vOMCI-мен жұмыс істейтін әмбебап абоненттік құрылғыларды пайдалануға мүмкіндік береді, бұл вендорлардан тәуелсіздікті қамтамасыз етеді және жаңа сервистерді іске қосуды жеделдетеді.

OpenOMCI PON инфрақұрылымының икемділігі мен ауқымдалуын арттырады және жабдық таңдауын кеңейтеді. Меншікті OpenOMCI ME-ді әзірлеу «Қазақтелеком» АҚ-да арнайы осы мақсат үшін құрылған зертханада жүргізілуде.

Желілік шешімдерді тестілеу

Есепті кезеңде жаңа байланыс шешімдерінің технологиялық сынақтары жүргізілді:

- Алматы қ. «Magnum» супермаркетінің бұрын байланыстың қолжетімділігімен проблемалар байқалған бөлімдерінің бірінде Picocell мини-станциясы негізіндегі indoor-шешімді тестілеу. Сынақтар қорытындысы бойынша жабдық «Кселл» АҚ операторының желісімен табысты интеграцияланды, тұрақты 4G/5G қамту қамтамасыз етілді, сондай-ақ сигнал сапасы мен деректер беру жылдамдығының көрсеткіштері жақсартылды, бұл үй-жайлар ішінде сигналдың кіру деңгейі төмен нысандар үшін шешімді қолдану тиімділігін растады;
- OpenRAN архитектурасын қоса алғанда, 4G және 5G технологиялары негізіндегі тіркелген сымсыз қол жеткізу (FWA) шешімдерін тестілеу. Сынақтар бұрын ескірген сымды технологиялар бойынша қосылған қолданыстағы абоненттерде жүргізілді. Тестілеу барысында жабдық «Қазақтелеком» АҚ желісіне интеграцияланды, деректердің тұрақты берілуі қамтамасыз етілді және сервистің нақты пайдаланушы жүктемесі кезінде жұмыс істеуі расталды. Өлшеулер нәтижелері бойынша қолданыстағы инфрақұрылыммен салыстырғанда қол жеткізу жылдамдығы мен қосылым сапасының өсуі тіркелді.

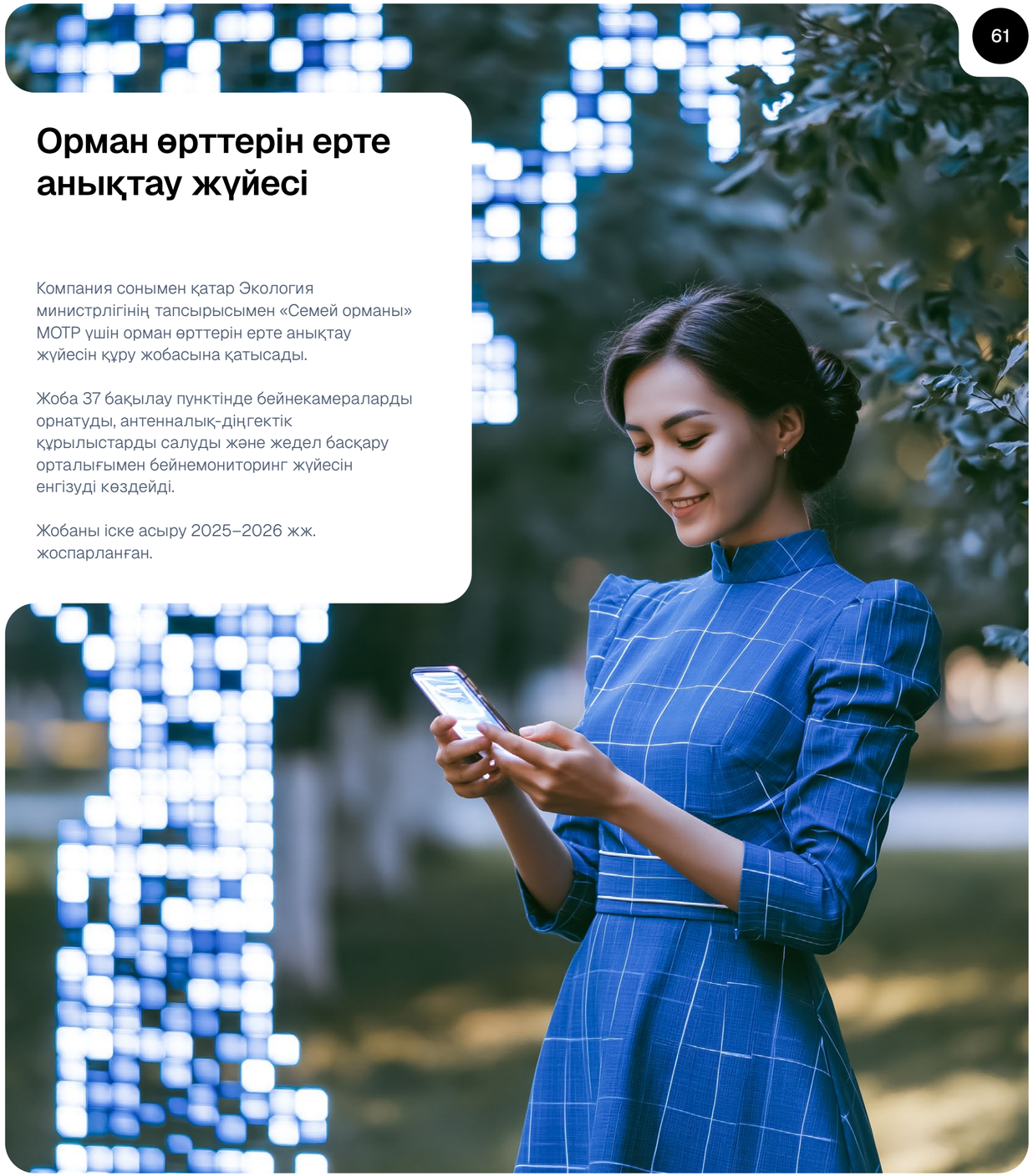
Сынақтар желіні жаңғырту және кең жолақты қол жеткізуді кеңейту үшін шешімдерді қолдану мүмкіндігін растады.

Орман өрттерін ерте анықтау жүйесі

Компания сонымен қатар Экология министрлігінің тапсырысымен «Семей орманы» МОТР үшін орман өрттерін ерте анықтау жүйесін құру жобасына қатысады.

Жоба 37 бақылау пунктінде бейнекамераларды орнатуды, антенналық-діңгектік құрылыстарды салуды және жедел басқару орталығымен бейнемониторинг жүйесін енгізуді көздейді.

Жобаны іске асыру 2025–2026 жж. жоспарланған.



3.6. Big Data дамыту

«Цифрландыру және үлкен деректерді басқару» бағытында «Қазақтелеком» АҚ деректердің корпоративтік архитектурасын дамытады және жасанды интеллект негізіндегі шешімдерді енгізеді. Бұл бастамалар әртүрлі көздерден деректерді біріктіруге, басқарушылық аналитиканы қалыптастыруға және процестердің тиімділігі мен қауіпсіздігін арттыру үшін сандық сервистерді іске қосуға көмектеседі.

2025 жылдың негізгі жобаларының бірі SKAI DATA DWH/ETL/BI платформасын дамыту болды. Платформа орталықтанған корпоративтік деректер қоймасын және деректерді талдау, есептілік пен басқарушылық шешімдер қабылдау үшін пайдалануға мүмкіндік беретін көрсеткіштердің бірыңғай моделін құруға арналған.

Есепті жылы Компания негізгі метрикалардың тізбесін айқындады және келісті, деректерді интеграциялаудың мақсатты архитектурасын әзірледі, ақпаратты жүктеу мен шоғырландыруды автоматтандырды, сондай-ақ деректер витриналары мен басқарушылық дашбордтарды қалыптастырды.

Қосымша портфельдік компанияларды интеграциялау басталды, бұл орталықтанған басқарушылық есептілікке көшуге және деректерді талдау ашықтығын арттыруға мүмкіндік берді.

2026 ж. SKAI DATA-ны дамыту қосымша компанияларды қосуға, деректер көздерін кеңейтуге және Data Governance процестерін күшейтуге бағытталатын болады.

Орта мерзімді перспективада (2027–2029 жж.) платформа өндірістік және қаржылық көрсеткіштерді болжау, сондай-ақ тәуекелдерді бағалау үшін предиктивті аналитика мен ЖИ-модельдерді енгізумен бірыңғай талдау хабына айналады.

«Қазақтелекомда» «Деректер фабрикасы» жұмыс істейді — бұл аналитикаға арналған деректерді жинауға, өңдеуге, тазартуға және дайындауға жауап беретін мамандандырылған бөлімше. Бөлімше бизнес-командаларға деректерді практикалық міндеттерде пайдалануға, неғұрлым негізделген шешімдер қабылдауға және деректер негізінде жаңа өнімдер мен сервистерді, оның ішінде деректерді монетизациялау мен серіктестік интеграциялар жобаларын жасауға көмектеседі. «Деректер фабрикасы» жобасы үлкен деректерді басқару технологияларын дамытуға қосқан үлесі үшін халықаралық марапаттарға да ие болды. «Деректер фабрикасы» жобасы үлкен деректерді басқару технологияларын дамытуға қосқан үлесі үшін халықаралық марапаттармен де аталып өтті.

2025 ж. «Деректер фабрикасы» өзара байланысты төрт бағытты сүйемелдеді. Бірінші бағыт Data Science/ML OFD Категоризаторын дамытумен байланысты. Шешім чектердегі тауар позицияларын автоматты түрде жіктейді және ФДО деректерінің тазартылған әрі құрылымдалған қабатын қалыптастырады. Бұл деректер одан әрі аналитика, клиенттерді сегменттеу, антифрод және таргетинг үшін пайдаланылады.



Екінші бағыт Freedom Bank үшін серіктестік витриналар мен интеграциялармен байланысты. Үш жоба іске асырылды:

Freedom Project 1

букмекерлік компаниялар мен микроқаржы ұйымдарының сайттарына кіру бойынша жиынтық деректерді қалыптастырады.

Freedom Project 2

ФДО-ның агрегацияланған чектік көрсеткіштерін пайдаланады.

Freedom Project 3

ISATPIA мүдделері негізіндегі скорингті қолданады.

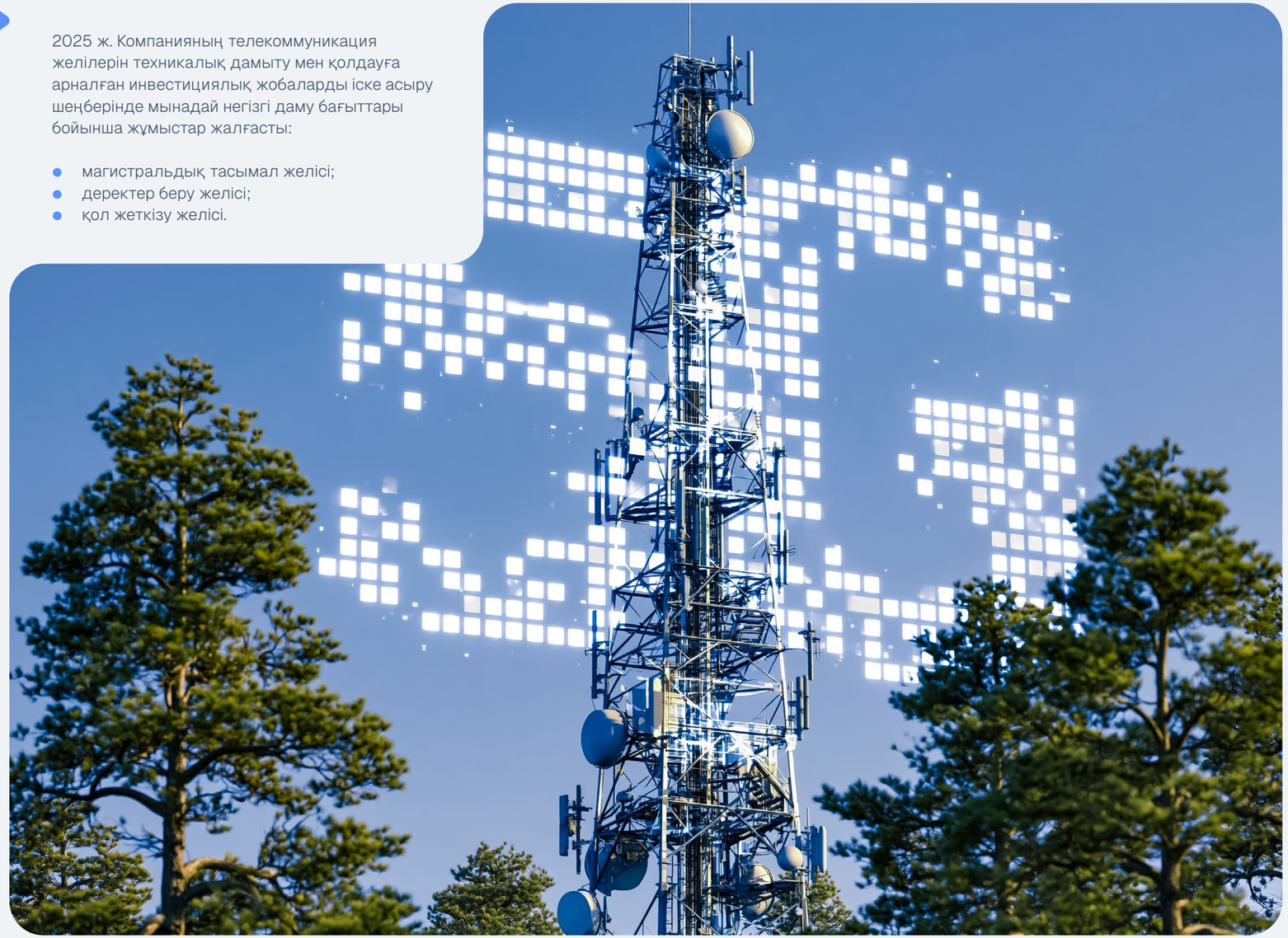
Бұл жобалар бірыңғай қағидат бойынша құрылған. Деректер тұрақты витриналарға жиналады, күн сайынғы инкременттік процестер арқылы жаңартылады және API арқылы беріледі. Бұл ретте OFD Категоризатор мен Freedom Project 2 чектік деректерді пайдаланады, бірақ әртүрлі міндеттерді шешеді. OFD Категоризатор тауар деректерінің сапасы мен түсініктілігін арттырады, ал Freedom Project 2 скорингтік модельдерге арналған сандық көрсеткіштерді қалыптастырады.

TV+ аналитикалық платформасы жеке өнімдік бағытқа айналды. Ол үшін Qlik Sense-те витриналар мен визуализациялардың орталықтандырылған жүйесі құрылды. Платформа аудиториясы, құрылғыларды, жазылымдарды және контентті тұтынуды қадағалауға, сондай-ақ маркетинг пен өнімдік дамуға арналған аналитиканы тұрақты дайындауға мүмкіндік береді.

3.7. Желі мен инфрақұрылымды дамыту

2025 ж. Компанияның телекоммуникация желілерін техникалық дамыту мен қолдауға арналған инвестициялық жобаларды іске асыру шеңберінде мынадай негізгі даму бағыттары бойынша жұмыстар жалғасты:

- магистральдық тасымал желісі;
- деректер беру желісі;
- қол жеткізу желісі.



3.7.1. Магистральдық тасымал желісі

2025 жылы мынадай нәтижелерге қол жеткізілді:

«ТОБЖ МЖӘ 1.0 жобасы бойынша абоненттерді қайта қосу» жобасы бойынша 135 ауылдық елді мекенде шаруашылық тәсілмен қызметтерді көшіру орындалды.

ТОБЖ салу бағыты бойынша 2 632 объектіде трассаларға зерттеу жүргізілді. Сондай-ақ 31 ауылда және 15 кеден бекетінде ТОБЖ салуға технологиялық қадағалау жүргізілуде.

Қарағанды облысында жалпы ұзындығы 53 км Успенка — Ағадыр учаскесінде ТОБЖ салу кезінде технологиялық қадағалау орындалды.

Шығыс Қазақстан облысында жалпы ұзындығы 36 км Митрофановка — Привольное учаскесінде шаруашылық тәсілмен ТОБЖ төсеу орындалды.

Қостанай облысында жалпы ұзындығы 5 км Шеген ауылына дейін ТОБЖ төсеу орындалды.

«Қазақтелеком» АҚ-ның қолданыстағы тасымал желісін резервтеу үшін ұзындығы 406 км Жезқазған — Қызылорда және ұзындығы 1 147 км Шалқар — Ақтау учаскелерінде трассаларды тексеру жүргізілді.

3.7.2. Деректер беру желісі

Деректер беру желісі бойынша мынадай іс-шаралар орындалды:

Қазақстанның 17 қаласында 5G MBH желісін жиілік және уақыттық синхрондау үшін 34 OSA5422 синхрондау құрылғысы және MNC басқару жүйесі орнатылып, тестіленді.

Жаркент, Достық, Алматы, Астана және Орал станцияларында жабдықты монтаждау орындалды.

12х100 Гбит/с Қытай — Ресей транзиттік арналары ұйымдастырылды.

Жаркент қ. қолданыстағы DWDM OSN6800 жүйесінде China Telecom-мен шекаралас тоғысуда 6х100 Гбит/с арнасы ұйымдастырылды.

China Mobile-мен Достық — Алашанькоу шекаралас тоғысуы ұйымдастырылып, 1х100G арнасы қосылды.

Ақмола облысында 17 маршрутизатор және Қостанай облысында 9 маршрутизатор орнатылып, бапталды.

Жамбыл, Алматы, Ақмола, Павлодар облыстарында, сондай-ақ Абай және ШҚО облыстарында 216 мемлекеттік мекеме үшін Компания желісіне қосылу мүмкіндіктері қаралып, нүктелер ұсынылды.

DWDM желісі бойынша Шымкент — Түркістан 100 Гбит/с арна ұйымдастырылды.

Алматы — Шығанақ учаскесінде ZTE DWDM-жабдығын тестілеу бойынша Алматы — Ақши учаскесінде 100G, 200G, 400G және 800G арналарын ұйымдастырумен жұмыстар орындалды.

19 БС-ны АЕМ-ге қосу және «Ауыл Телеком» ЖШС-ның 12 БС-н қосу үшін HUB SkyEdge-2 арқылы басқару арналарын ұйымдастыру бойынша жұмыстар орындалды.

«Ауыл Телеком» ЖШС БС-ны АЕМ-де қосу орындалды — Горкуново (ШҚО), Сағындық (ШҚО), Сулутал (Абай), Түйемойнақ ауылы (Ұлытау).

Астана-Қарағанды-Алматы (Қарағанды-Астана 2*100GE, Қарағанды–Алматы 2*100GE), АТС Қарағанды — ДӨО Қарағанды (8*100G), Алматы ОПТС6 — «Алатау» АИТ ДӨО 8х100G арасында DWDM магистральдық желісі кеңейтілді.

2025 жылы өткізу қабілеті мен қызметтер сенімділігінің өсуін қамтамасыз еткен ДБ желісі күшейтілді:

«Кэш-серверлерге арналған инфрақұрылымды дамыту» жобасы шеңберінде Павлодар қ. Baishan 200G; Алматы қ. Rutube 40G; Алматы қ. Valve 200G және Астана қ. 200G; Алматы қ. Yandex 200G; Алматы қ. EDGE_CENTER 200G; Павлодар қ. Yandex 200G; Алматы қ. META (fala6-1) 300G; Алматы қ. GGC 100G және Ақтөбе қ. 100G кэш-серверлерін орнату бойынша жұмыстар орындалды.

«Кселл» АҚ және «МТС» операторлары үшін 151 5G БС қосылды.

Ақтау, Көкшетау қ. ЦУСТ жүйесіне қосылу схемасын өзгерту бойынша жұмыстар орындалды, интернет-сервистерді INET-PE жабдығына көшіру бойынша жұмыстар орындалды.

12 ОО-да АЕМ NetEngine8000 желісі үшін агрегация жабдығын орнату жұмыстары орындалды (12 ОО-да 24 дана). Қызылорда, Қостанай, Атырау, Павлодар қалаларында NetEngine 8000 құрылғыларында хаттамаларды баптау бойынша конфигурациялық жұмыстар орындалды.

Астана қ. SDN желісіне көшу бойынша Juniper ACX7100, Juniper ACX7024 және EX4400 жабдығын орнату бойынша жұмыстар орындалды.

«Қарағанды, Петропавл, Тараз қ. ДБ метрожелілерін жаңғырту» жобасы бойынша тәжірибелік пайдалануға жабдық қабылданды.

Алматы қ. MX-PE жабдығында және GPU-кластерлерімен 4*100G арналары ұйымдастырылды; ОЦС және ДИТ жабдығы арасында Option B тоғысуы ұйымдастырылды. ОЦС жабдығы мен «Kaspi Bank» АҚ («Алатау» АИТ) арасында 1х40Гб/с арна, ОЦС жабдығы мен «Kaspi Bank» АҚ (Ырысты к.) арасында 1х40Гб/с арна ұйымдастырылды. «Kaspi Bank» АҚ үшін IP L3VPN және L2, «Кселл» АҚ L2VPN, «ҚазМұнайГаз» ҰК» АҚ L2VPN ұйымдастыру орындалды.

Алматы қ. alma-mx-6 жабдығында Starlink үшін 100Гб/с IP Transit (Burst) қызметін ұйымдастыру орындалды. Starlink үшін сүзгіленбеген IPT (Интернет) қызметін ұсыну схемасы пысықталды.

Инвестициялар туралы келісім (ИТК) шеңберінде ауылдық елді мекендердегі нүктелерді қосу үшін Amazon Kuiper LEO инфрақұрылымын пайдалану үшін арналарды ұйымдастыру байланыс схемасы әзірленді, жабдық спецификациялары дайындалды және нақты шығындар анықталды.

3.7.3. Қол жеткізу желісі

2025 жылы телекоммуникация желісін қолдау, жаңғырту және кеңейту бойынша іс-шаралар кешені жүргізілді. Негізгі жетістіктер:

Қол жеткізу желісін дамыту және жаңғырту бағдарламалары

Босатылған жабдық АЕМ-де орнатылды;

Жаңғыртылған техникалық шешімдерді енгізу 2024 жылмен салыстырғанда жекелеген зақымдар санын 100 000-нан астам азайтуға мүмкіндік берді.

Байланыс нысандарында жоспарлы-алдын алу және ағымдағы жөндеулер толық көлемде орындалуда

Жалпы көлемі 258 тоннадан астам ескірген кабельдерді демонтаждау есебінен желілік-кабельдік шаруашылықты оңтайландыру қамтамасыз етілді, бұл пайдалану шығындарын оңтайландыруға мүмкіндік берді.

Бюджеттік шығыстарды және операциялық қызметті оңтайландыру

Инфрақұрылымды күтіп ұстауға жұмсалатын шығындарды азайту бойынша жұмыстар мынадай есебінен жүргізілді:

- Шығыс материалдарын сатып алуды орталықтандыру;
- Сатып алынатын ТМЗ-ға қойылатын техникалық талаптарды қайта қарау.

«Оптикалық желі шебері» республикалық кәсіби шеберлік байқауы өткізілді

Ақтөбе қ. 16 кәсіби команданың қатысуымен. Конкурс шеңберінде тарихта алғаш рет көктемгі су тасқынынан зардап шеккен Ақтөбе қ. тұрғындары үшін Авиатор шағынауданында 95 үй шаруашылығын 100% қосу мүмкіндігімен абоненттік қол жеткізу оптикалық желісі салынды. Конкурсты өткізу қорытындысы бойынша 65 абонент қосылды.

ҚОС салу

Базалық нұсқада 55 АЕМ, 11 000 порт.

Желіні оңтайландыру және шығындарды қысқарту

407 бірлік станциялық жабдықты пайдаланудан шығару

GPON ECI/ERICSSON жабдығынан CALIX/HUAWEI-ге ауыстырылды:

- Алматы қ. 856 PON порты;
- Қарағанды қ. 576 PON порты;
- Шымкент қ. 240 PON порты.

3.7.4. 2026 жылға арналған жоспарлар

Магистральдық тасымал желісі бойынша:

- АЕМ-2.0 жобасы шеңберінде талшықты-оптикалық байланыс желілерін салуды бақылау және технологиялық қадағалау;
- «Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу» жобасын іске асыруды жалғастыру;
- «Жезқазған — Қызылорда учаскесінде ТОБЖ салу» жобасын іске асыру, оның ішінде жобалау-іздестіруді сүйемелдеу және ТОБЖ салу кезінде технологиялық қадағалауды жүргізу.

Деректер беру желісі бойынша:

- «Уәкілетті органның талаптары шеңберінде желіні жаңғырту» жобасы шеңберінде Тараз, Қарағанды, Петропавл қ. барлық АТС бойынша сервистерді SDN жабдығына көшіру;
- «Интернет қызметтерінің сапасын жақсарту үшін желіні жаңғырту» жобасы шеңберінде Астана қ. барлық АТС бойынша сервистерді SDN жабдығына көшіру;
- Байланыс операторларын INET-PE жабдығына ауыстыру, Алматы қ. және Астана қ. сервистерді көшіру;
- Кэш-серверлерге арналған инфрақұрылымды дамыту;
- 2026 жылға ДБ-ны резервтеу мен ақаулықтан тұрақтылықты қамтамасыз ету бойынша іс-шаралар;
- «FTTH желісін өрістету» стратегиялық кешенді жобасы шеңберінде Батыс өңірінде DWDM кеңейту;
- «Кэш-серверлерге арналған инфрақұрылымды дамыту» жобасы үшін Астана — ДӨО Ақкөл учаскесінде магистральдық және аймақтық DWDM тасымал желілерін кеңейту;
- АЕМ 2.0 жобасын іске асыру;
- «B2G сегментіне ТОБЖ салу» жобасы бойынша және ТОБЖ салу шамасына қарай жабдықты орнату бойынша жұмыстарды жалғастыру;
- «Ұялы операторлардың 5G базалық станцияларына дейін байланыс арналарын салу» жобасы бойынша МО даму жоспарларына сәйкес ҚР бойынша БС орнатуды одан әрі жалғастыру;
- Оңтүстік өңір трафигін оқшаулау үшін Шымкент қ. жаңа Р-маршрутизаторды (РТХ 10008) орнату, жабдықты орналастыру мен электрмен жабдықтауды көздеу қажет.

Қол жеткізу желісі бойынша:

- Желі мен жабдықтың үздіксіз жұмысын қамтамасыз ету;
- Қызметтер сапасы мен жұмыс тиімділігін арттыру;
- Инфрақұрылымды дамыту және жаңа технологияларды енгізу;
- 80 мыңнан кем емес абонентті қосумен «Тазарту» жобасын іске асыру;
- Sapa+ жобасы бойынша жұмыстарды аяқтау;
- Аналогтық теледидар жабдығын пайдаланудан шығаруды аяқтау;
- Шаруашылық тәсілмен ҚОС салу:
  → Базалық нұсқада 44 000 порт.
- Желіні оңтайландыру және шығындарды қысқарту:
  → СОРМ-ды қолдамайтын және техникалық қолдауы жоқ АТС-ті пайдаланудан шығару;
  → Жалға алынатын үй-жайларды қысқарту;
- Оптикалық желіні салу жоспарланған елді мекендерде қызметкерлерді заманауи өлшеу аспаптары мен құралдарымен жабдықтау.

3.8. 2025 жылғы қаржылық қызмет

GRI 2-6

Есепті кезеңнің қорытындысы бойынша Топтың негізгі қаржылық көрсеткіштері оң серпінді көрсетті. «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобы бойынша қызметтерді өткізуден түскен шоғырландырылған кірістер 2025 жыл үшін 587 223 млн теңгені құрап, жоспарлы мәндерден асып түсті, бұл қызметтерге тұрақты сұраныста және коммерциялық стратегия тиімділігін көрсетеді.

Есепті кезеңнің қорытындысы бойынша Топ операциялық шығындарды бақылауды қамтамасыз етті, бұл ретте нақты шығыстар жоспарлы мәндерден 2,6%-ға төмен болды. Шығыстарды бақылау EBITDA-ның 10,8%-ға, 182,9 млрд теңгеге дейін өсуіне ықпал етті. Таза пайда 147 млрд теңгені құрады, бұл бір реттік әсерлерді ескерместен де бизнестің жүйелі табыстылығын куәландырады. Ресурстарды тиімді пайдаланудың арқасында тартылған капитал рентабельділігі шамамен үш есеге өсіп, 16%-ға жетті. EBITDA маржиналдылығы 31,15%-ды құрады.

Қарыз жүктемесі қолайлы деңгейде сақталуда, ал қарыздың EBITDA-ға қатынасы шамамен 2,2-ні құрайды, бұл белгіленген шекті мәндерден төмен және Топтың қаржылық тұрақтылығын растайды. 2025 жылы S&P Global Ratings «Қазақтелеком» АҚ-ның ұлттық қазақстандық шкала бойынша рейтингін kzA+-тен kzAA-ке дейін көтеріп, болжамды «Тұрақты» деңгейіне дейін жақсартып, Компанияның ұзақ мерзімді несиелік рейтингін BB деңгейінде растады. Fitch Ratings де «Қазақтелеком» АҚ-ның рейтингін «Тұрақты» болжаммен BBB- деңгейінде растады.

BB

Болжам – «Тұрақты»

S&P Global Ratings

BBB-

Болжам – «Тұрақты»

Fitch Ratings

587 223

млн теңге

2025 жылғы «Қазақтелеком» АҚ Компаниялар тобы бойынша қызметтерді өткізуден шоғырландырылған кіріс

182,9 +10,8%

млрд теңге

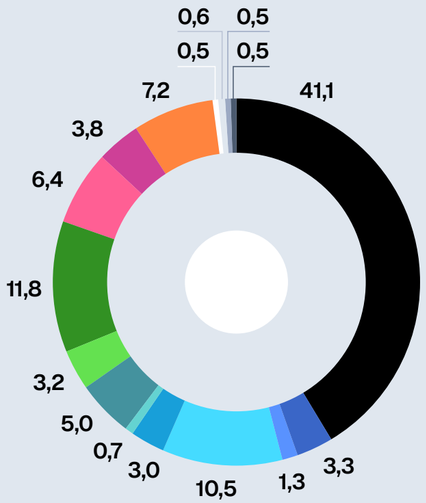
EBITDA 2025 жылы

147

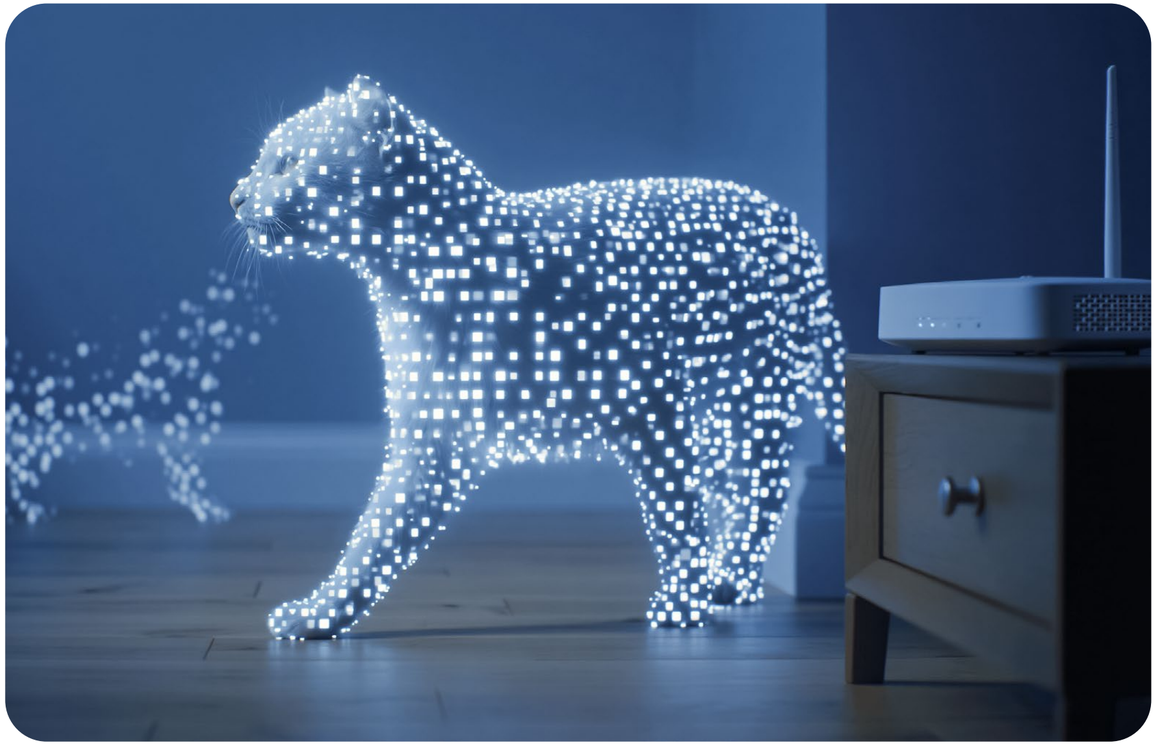
млрд теңге

2025 жылғы таза пайда (МТС ескерілген)

«Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобы бойынша кірістер құрылымы



- Деректерді беру желісі
- Жергілікті телефон байланысы
- Көлік желісі арналарын жалға алу
- Ұялы байланыс
- Халықаралық операторлармен келісімдер
- Қалааралық, халықаралық телефон байланысы
- Корпоративтік инфокоммуникациялық қызметтер
- Ұялы байланыс операторларын қоса алғанда, үшінші тарап операторларының абоненттерімен сөйлесу
- Басқалары
- Конвергирленген қызметтерді ұсынудан түскен кірістер (FMS/FMC)
- Ақылы теледидар
- Тауарларды өткізуден түскен кірістер
- Фискалдық деректер операторының қызметтері (ФДО)
- «Қазақтелеком» АҚ желісіне қосылған байланыс операторларымен келісімдер бойынша кірістер
- Бейнебақылау
- Тауарларды таңбалау және қадағалау

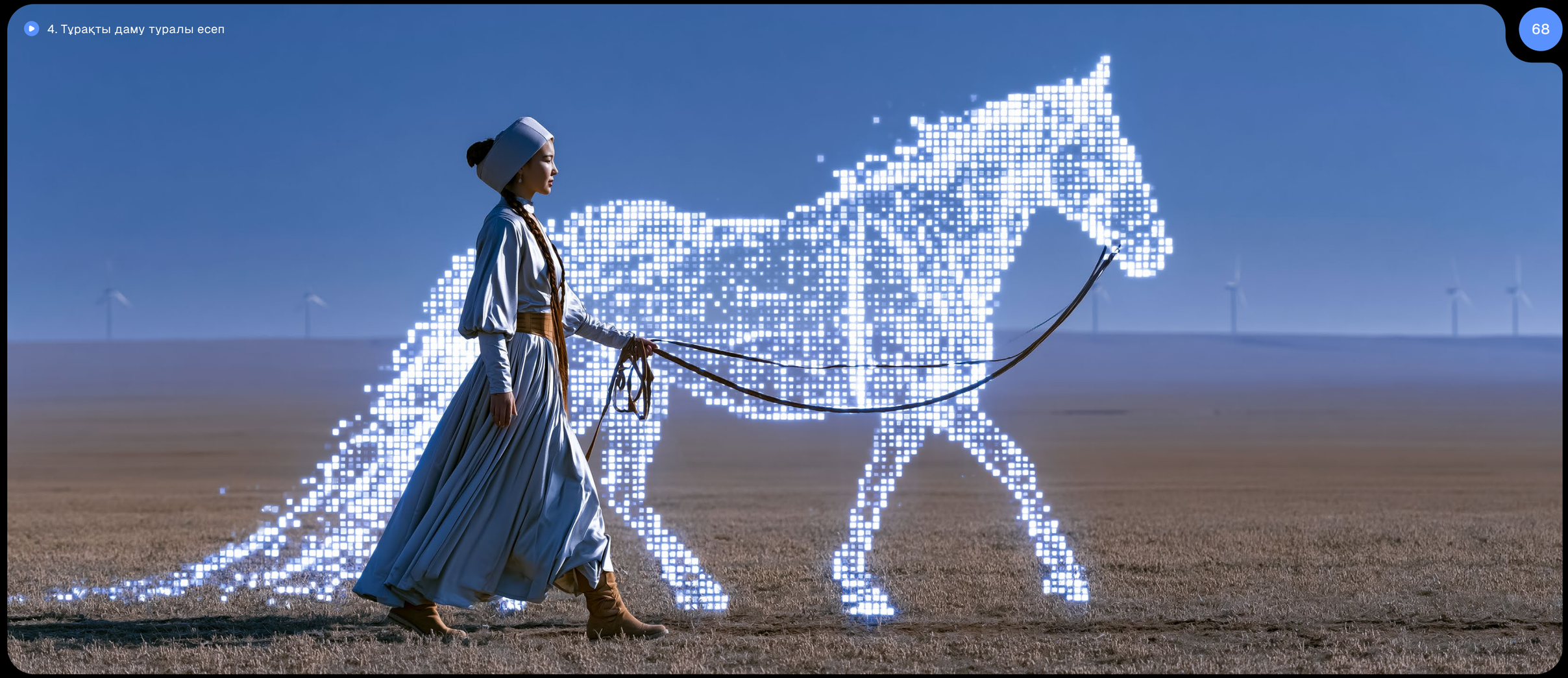


2025 жылы ең үлкен үлесті мынадай кірістер алады:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның жалпы кірістер құрылымында үлесі 41,1% болатын деректер беру желісі қызметтерінен;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 10,5% болатын ұялы байланыстан;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 7,2% болатын тауарларды өткізуден түсетін кірістер;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 6,4% болатын конвергенцияланған қызметтерді (FMS/FMC) ұсынудан түсетін кірістер;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 5,0% болатын корпоративтік инфокоммуникациялық қызметтер;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 3,8% болатын ақылы теледидар;
- жалпы кірістер құрылымында үлесі 3,3% болатын жергілікті телефон байланысы қызметтерін ұсынудан.

41,1%

2025 жылы деректерді беру желісі қызметтерінен жалпы кіріс ең үлкен үлес салмағын алады



4. Тұрақты даму туралы есеп

4.1. Тұрақты дамуды басқару

келесі бөлім

4.1. Тұрақты дамуды басқару



51/100

ESG-рейтинг S&P Global CSA Score

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

49

іс-шара

2025 жыл ішінде Жол картасы аясында ESG-тәжірибелерді дамыту бойынша жүзеге асырылды

83%

индекс Net Promoter Score (NPS)

клиенттік адалдықтың жоғары деңгейі

75

мың ағаш

эко-акцияға қатысу шеңберінде отырғызылды

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- Компания PwC Kazakhstan ESG-ақпаратын ашу рейтингінің топ-6-сына «А» бағасымен кірді және ESG-ашу деңгейі бойынша телекоммуникация саласының үздік компаниясы деп танылды;
- БҰҰ Жаһандық шартына ресми қосылу;
- 2025 жылдың қыркүйегінде Компания Нью-Йоркте өткен БҰҰ Бас Ассамблеясының 80-сессиясы шеңберіндегі UN Global Compact іс-шараларына қатысты.

4.1.1. Басқару тәсілі

«Қазақтелеком» АҚ ESG аспектілерін — қоршаған ортаны қорғауды, әлеуметтік жауапкершілікті және корпоративтік басқаруды жетілдіруді — өз стратегиясының іргелі элементтері ретінде қарастыра отырып, ұзақ мерзімді тұрақты дамуға ұмтылады. Тұрақты даму мақсаттары Компанияның бизнес-процестеріне интеграцияланған, бұл қоғам, экономика және болашақ ұрпақтар үшін ұзақ мерзімді құндылық жасауға бағытталған басқару мен бастамаларды қалыптастыру тәсілін айқындайды.

2025 жылы тәуелсіз S&P Global халықаралық рейтингтік агенттігі «Қазақтелеком» АҚ-ға 51/100 деңгейіндегі S&P Global CSA Score ESG-рейтингін берді, бұл халықаралық телеком-компаниялар арасындағы орташасалалық көрсеткіштен (40/100) жоғары және компанияның тұрақты дамуды басқарудағы күшті позициясын растайды.

Компанияда «Қазақтелеком» АҚ-ның ESG-тәжірибелерін дамыту бойынша Жол картасы жыл сайын қалыптастырылады және өзектендіріледі. Жалпы 2025 жыл ішінде Жол картасы шеңберінде корпоративтік басқаруды жетілдіруге, экологиялық әсерді төмендетуге, әлеуметтік жауапкершілікті дамытуға және қызмет ашықтығын арттыруға бағытталған 49-дан астам іс-шара іске асырылды.

51/100

ESG-рейтинг S&P Global CSA Score

49

іс-шара

2025 жыл ішінде Жол картасы аясында ESG-тәжірибелерді дамыту бойынша жүзеге асырылды

Тұрақты даму саласындағы негізгі құжаттар

GRI 2-23

- ESG-стратегиясы (Директорлар Кеңесінің 2024 жылғы 19 қыркүйектегі №15 шешімімен бекітілген).
- Тұрақты даму саясаты (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 21 сәуірдегі №5 шешімімен жаңартылған және бекітілген).
- Экологиялық саясат (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 21 сәуірдегі №5 шешімімен жаңартылған және бекітілген).
- Адам құқықтары саласындағы саясат (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 30 мамырдағы №6 шешімімен бекітілген).
- Тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әр алуандылық саласындағы саясат (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 30 мамырдағы №6 шешімімен бекітілген).
- Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саясаты (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 30 мамырдағы №6 шешімімен бекітілген).
- Қауіпсіздік пен еңбекті қорғауды қамтамасыз ету саласындағы саясат (Басқарманың 2020 жылғы 27 қаңтардағы №2/7 шешімімен бекітілген).
- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (Директорлар Кеңесінің 2024 жылғы 11 желтоқсандағы №20 шешімімен жаңартылған және бекітілген).
- Болжанатын этикалық емес/құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлама саясаты (Директорлар Кеңесінің 2023 жылғы 8 желтоқсандағы шешімімен бекітілген).
- «Қазақтелеком» АҚ-ның Дербес деректерді қорғау саясаты (2023 жылғы 06 қазандағы № 313 бұйрықпен бекітілген).
- «Қазақтелеком» АҚ ақпараттық қауіпсіздік саясаты (2025 жылғы 17 маусымдағы №93 бұйрықпен бекітілген).
- «Қазақтелеком» АҚ ақпараттық саясаты (2023 жылғы 19 шілдедегі №153 бұйрықпен бекітілген).
- Іскерлік этика кодексі (Директорлар Кеңесінің 2019 жылғы 28 мамырдағы №14 шешімімен бекітілген).
- «Қазақтелеком» АҚ-да зорлық-зомбылыққа абсолютті жол бермеу саясаты (Нөлдік төзімділік саясаты — Zero Tolerance) (2024 жылғы 12 наурыздағы №61 бұйрықпен бекітілген).
- Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда (Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №85 шешімімен бекітілген).
- «Самұрық-Қазына» АҚ сатып алу тәртібі.
- Жеткізуші кодексі (Директорлар Кеңесінің 2022 жылғы 11 ақпандағы №2 шешімімен бекітілген).
- ISO 9001, ISO 14001, ISO 45001, ISO 50001, ISO 37001 халықаралық стандарттары (сапа менеджменті жүйесі, экологиялық менеджмент жүйесі, еңбекті қорғау және қауіпсіздік менеджменті жүйесі, энергетикалық менеджмент жүйесі, сондай-ақ парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесі сертификаттарының белгіленген талаптарға сәйкестігі расталған). A

Компанияның барлық мүдделі тараптары құжаттармен Компанияның telecom.kz сайтында таныса алады.

Сонымен қатар, Компания қызметкерлерді жаңа құжаттардың, оның ішінде тұрақты даму саласындағы құжаттардың бекітілгені туралы ішкі тарату арқылы хабардар етеді.

«Қазақтелеком» АҚ-ның 2024–2032 жылдарға арналған ESG-стратегиясы

2024 жылы «Қазақтелеком» АҚ тұрақты дамуды стратегиялық басқарудың ажырамас компоненті ретінде бекітіп, 2024–2032 жылдарға арналған ESG-стратегиясын бекітті.

Құжат экология, әлеуметтік саясат және корпоративтік басқару саласындағы негізгі тәуекелдер, мүмкіндіктер мен басым бағыттар айқындалған терең ESG-диагностиканың нәтижесі болды. ESG-стратегиясы JRun корпоративтік даму стратегиясына органикалық түрде интеграцияланған, ESG-факторларды басқару мен ұзақ мерзімді құндылықты орнықты жасауға жүйелі тәсіл есебінен оның іске асырылуын күшейтеді.

Стратегия Компанияның тұрақты даму саласындағы амбицияларын көрсететін айқын әрі құрылымдалған іс-қимыл жоспары болып табылады. Оны іске асыру «Қазақтелеком» АҚ-ның бизнесті жауапты жүргізуге ұмтылысын және климаттың өзгеруін, әлеуметтік әділдікті қамтамасыз етуді және басқарушылық тәжірибелерді жетілдіруді қоса алғанда, жаһандық сын-қатерлерді шешуге үлес қосуға дайындығын атап өтеді.

ESG-стратегиясында әр бағыт бойынша Компания өзінің операциялық қызметіне дәйекті енгізе бастаған негізгі іс-шаралар егжей-тегжейлі айқындалған. Бұл бастамаларды іске асыру бизнестің ұзақ мерзімді өсуі мен орнықтылығын арттыру үшін негіз қалыптастырады.



«Қазақтелеком» АҚ-ның тұрақты даму саласындағы қағидаттары

Ашықтық

Біз өзара мүдделерді ескеру, құқықтарды сақтау және біздің мүдделеріміз бен мүдделі тараптардың мүдделері арасындағы теңгерім негізінде ұзақ мерзімді ынтымақтастық құру үшін барлық мүдделі тараптармен диалогқа ашықпыз.

Есептілік

Біз экономикаға, қоршаған ортаға және қоғамға әсер еткеніміз үшін жауапкершілігімізді, сондай-ақ ұзақ мерзімді құнның өсуі мен Компанияның ұзақ мерзімді негіздегі тұрақты дамуы үшін акционерлер мен инвесторлар алдындағы есептілігімізді сезінеміз.

Айқындылық

Біздің барлық шешімдеріміз бен әрекеттеріміз айқындылыққа және мүдделі тараптарға ақпаратты уақтылы ашуға негізделеді.

Этикалық мінез-құлық

Біздің шешімдеріміз бен әрекеттеріміздің негізінде құрмет, адалдық, ашықтық, командалық рух пен сенім, адал ниеттілік және әділдік сияқты құндылықтар жатыр.

Құрмет

Біз мүдделі тараптардың құқықтары мен мүдделерін құрметтейміз.

Заңдылық

Біз Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтай отырып шешімдер қабылдаймыз және әрекет етеміз.

Жеке үлгі

Біздің әрқайсымыз күн сайын өз әрекеттерімізде, мінез-құлқымызда және шешімдер қабылдау кезінде тұрақты даму қағидаттарын енгізуге ықпал етеміз.

Адам құқықтарын сақтау

Біз Қазақстан Республикасының Конституциясында және Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы сияқты халықаралық құжаттарда көзделген адам құқықтарын сақтаймыз және сақталуына ықпал етеміз. Біз балалар еңбегін пайдалануды үзілді-кесілді қабылдамаймыз және оған тыйым саламыз. Біздің қызметкерлеріміз — басты құндылығымыз бен негізгі ресурсымыз, олардың кәсібилігі мен қауіпсіздігі деңгейіне қызметіміздің нәтижелері мен инвесторлар үшін жасалатын құн тікелей байланысты.

Мүдделер қақтығысына жол бермеу

Мүдделер қақтығысымен байланысты барлық бұзушылықтар Компанияның беделіне нұқсан келтіріп, акционерлер мен өзге де мүдделі тараптар тарапынан сенімді әлсіретуі мүмкін, сондай-ақ лауазымды тұлғаның немесе қызметкердің жеке мүдделері олардың лауазымдық, функционалдық міндеттерін бейтарап орындауына әсер етпеуі тиіс.

Сыбайлас жемқорлыққа жол бермеу

Біз барлық мүдделі тараптармен өзара іс-қимылда сыбайлас жемқорлықтың кез келген көріністеріне төзбеушілік танытамыз. Сыбайлас жемқорлық істеріне тартылған лауазымды тұлғалар мен қызметкерлер Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген тәртіппен жұмыстан босатылуға және жауапкершілікке тартылуға жатады.

«Қазақтелеком» АҚ миссиясы

Қоршаған ортаға минималды әсер ететін озық телекоммуникациялық компания деңгейінде ұзақ мерзімді ESG-күн тәртібін қалыптастыру. Компания қызмет саласы экономикалық өсуді шектемейтін әлеуметтік қауіпсіздікті бірінші кезекте жетілдіруге бағытталған.

4.1.2. Тұрақты дамуды басқару құрылымы

GRI 2-9, 2-12, 2-13, 2-14

А «Қазақтелеком» АҚ тұрақты дамуды басқару жүйесін дәйекті дамытып, оның корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерінде интеграциялануын қамтамасыз етеді. ESG-күн тәртібі Директорлар Кеңесінің тұрақты назарында, ол тиісті саясаттарды бекітеді, бастамалардың іске асырылуын мониторингтейді және Компания қызметінің тұрақтылық қағидаттарымен стратегиялық келісілуін қамтамасыз етеді.

Директорлар Кеңесі:

- Компанияның ТД саласындағы стратегиясы мен қызметінің негізгі бағыттарын айқындайды;
- ТД саласындағы есептілікті қарайды және бекітеді;
- ТД қағидаттарын Компания қызметіне енгізуді бақылайды;
- климаттық тәуекелдерді қоса алғанда, тұрақты даму тәуекелдерінің мәселелерін басқаруды жүзеге асырады.

Директорлар Кеңесіне Компанияның тұрақты даму саласындағы қызметінің нәтижелері туралы есептер тұрақты түрде (жыл сайын және тоқсан сайын) ұсынылады.

«Қазақтелеком» АҚ-да бұл мәселелерге неғұрлым жүйелі тәсіл үшін Аудит және тұрақты даму комитеті құрылды және жұмыс істейді. Аудит және тұрақты даму комитетінің Компанияның тұрақты даму саласындағы қызметін бақылау шеңберіндегі функциялары мыналарды қамтиды:

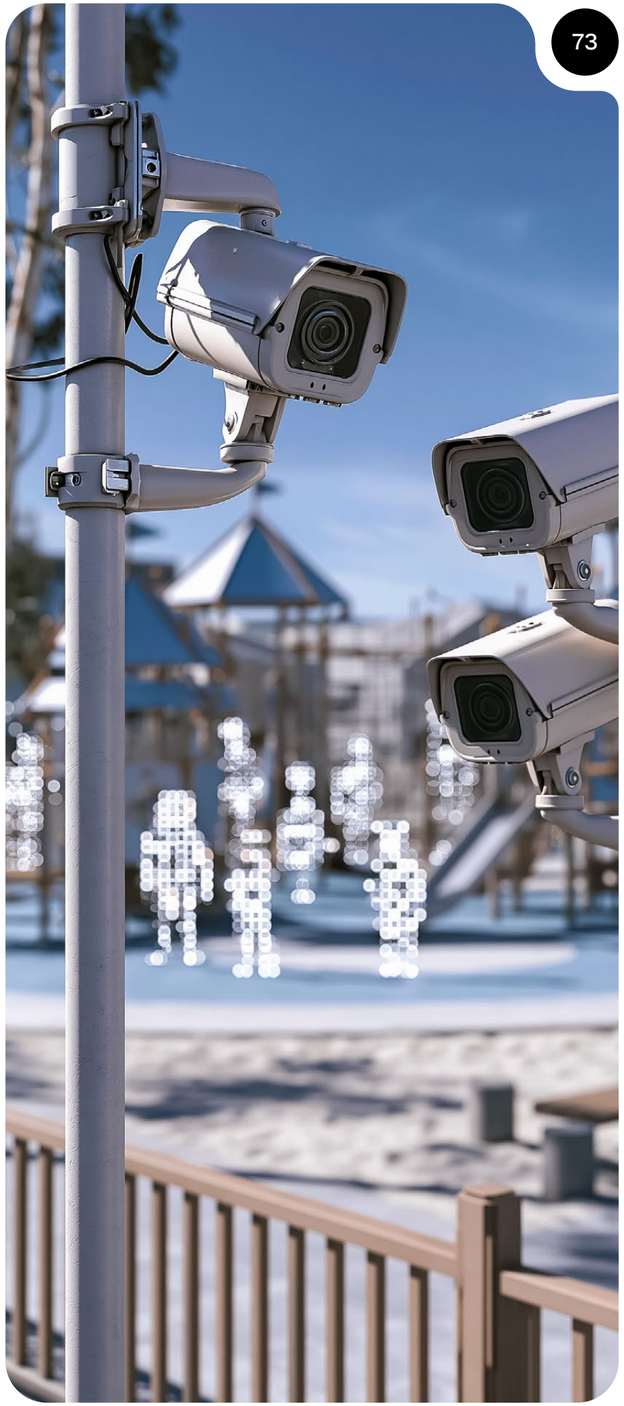
- Компанияның жылдық есебі мен тұрақты даму саласындағы есебін ұсынылған қаржылық және қаржылық емес ақпарат сапасы тұрғысынан алдын ала мақұлдау;
- тұрақты дамуға қатысты тақырыптар бойынша, сондай-ақ Компанияда ESG қағидаттары мен төмен көміртекті дамытуды енгізу бойынша Директорлар Кеңесіне ұсынымдар әзірлеу;
- тұрақты даму, этикалық мінез-құлық және жауапты инвестициялау қағидаттарын ескере отырып, бизнес-процестерді трансформациялауды бақылау;
- Компанияның тұрақты даму саласындағы жаңа саясаттарын, жоспарларын, бағдарламаларын бекіту және қолданыстағыларының тиімділігін бағалау, сондай-ақ Компанияның тұрақты даму саласындағы басым жобалары, негізгі іс-шаралары мен бастамалары бойынша Директорлар Кеңесіне ұсынымдар әзірлеу;
- жаһандық климаттық күн тәртібімен байланысты Компания үшін туындайтын ықтимал тәуекелдер мен шектеулерді қоса алғанда, төмен көміртекті даму және Компанияның көміртек ізін басқару мәселелерін қарау;
- тұрақты даму саласындағы халықаралық рейтингтер талаптарына қызметтің, корпоративтік есептілік пен құжаттардың сәйкестігі бойынша Директорлар Кеңесіне ұсынымдар әзірлеу, сондай-ақ тұрақты даму саласындағы халықаралық рейтингтердегі Компания позицияларын жақсарту бойынша іс-шаралардың орындалуын бақылау;
- Компанияның тұрақты даму саласындағы жария есептілігінің сапасын мониторингтеу. А

GRI 2-13

«Қазақтелеком» АҚ-да тұрақты дамуды басқаруға жауапты бөлімше Корпоративтік басқару және тұрақты даму департаменті болып табылады. Департамент ішкі нормативтік құжаттарды, саясаттарды, тәжірибелерді және ішкі бақылау жүйесін тұрақты түрде түгендеп отырады, сондай-ақ тұрақты даму тәуекелдерін анықтау және оларды басқару бойынша жұмыс жүргізеді. Жарты жылдықта бір реттен сирек емес Департамент Аудит және тұрақты даму комитетінің қарауына Компанияның тұрақты даму саласындағы қызметіне қатысты мәселелерді, оның ішінде жаңа құжаттарды бекіту, нәтижелер туралы есеп беру және басқа да маңызды тақырыптарды шығарады.

А Тұрақты даму қағидаттарын іске асыруды, саясаттар мен стандарттарды енгізуді, сондай-ақ ақпаратты дұрыс ашуды Басқарма Төрағасы мен филиал бас директорлары Компания іс-шаралар жоспарына сәйкес бақылайды. ESG-мақсаттарға және негізгі көрсеткіштерге қол жеткізу жөніндегі қызметті кураторлық ету Бас әкімшілік директорға жүктелген. Этика мен стандарттарды сақтау мәселелері бойынша ішкі коммуникацияларды комплаенс-бақылаушы/Комплаенс қызметінің басшысы реттейді. Қоғаммен сыртқы коммуникацияларға Баспасөз хатшысы жауапты. А

Персоналды басқару, еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік пен қоршаған ортаны қорғауға жауапты Компанияның құрылымдық бөлімшелері ESG-күн тәртібінің жекелеген бағыттарын іске асырады, тұрақты даму саласындағы жобаларды және Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуді бастамалайды және үйлестіреді. Құрылымдық бөлімшелердің бастамаларын іске асыруды және олардың нәтижелерін бақылауды «Қазақтелеком» АҚ Орталық аппараты жүзеге асырады. А



4.1.3. ESG саласындағы стратегиялық мақсаттар

«Қазақтелеком» АҚ-ның тұрақты даму саласындағы стратегиялық бағыттары:

- халықтың өмір сапасын жақсарту үшін инновациялық инфокоммуникациялық технологияларды енгізу және көрсетілетін қызметтер сапасын арттыру;
- орнықты және инклюзивті экономикалық өсуді қамтамасыз ету;
- энергия тиімділігін арттыру мен табиғатты ұтымды пайдалану есебінен қоршаған ортаға теріс әсерді азайту;
- қызметкерлердің дамуы мен әл-ауқатына ықпал ететін қауіпсіз, инклюзивті және ынталандыратын жұмыс ортасын құру.

11-кесте. Компанияның ESG саласындағы негізгі бастамалары

Экологиялық аспект	Әлеуметтік аспект	Корпоративтік басқару аспектісі
Environmental	Social	Governance
тұрақты дамуды басқару;	клиенттердің деректерін қорғау мен құпиялылықты сақтау шараларын күшейту; мүмкіндіктері шектеулі адамдарды қоса алғанда, телекоммуникациялық қызметтердің қолжетімділігін барлығына қамтамасыз ету;	Директорлар Кеңесінің инклюзивті және тәуелсіз құрамын қалыптастыру;
халықаралық стандарттарға сәйкес ПГ мен ластаушы заттар шығарындыларын қысқарту бойынша нысаналы көрсеткіштерді белгілеу;	жұмыс орындарында әралуандылық пен инклюзивтілікті қамтамасыз ету бағдарламаларын іске асыру;	сыбайлас жемқорлыққа қарсы қатаң саясаттар мен сыбайлас жемқорлықпен күрес рәсімдерін әзірлеу;
парниктік газдар шығарындыларын өтеу жобаларына инвестициялау;	оқыту мен мансаптық өсу мүмкіндіктерін ұсыну;	ұйымда бизнес пен мінез-құлықты этикалы жүргізуді тарату;
қалдықтарды басқару;	қызметкерлердің денсаулығы мен қауіпсіздігін нығайту;	ESG-мен байланысты тәуекелдерді басқару, анықтау мен азайту.
су ресурстарын басқару;	КӘЖ саласындағы бастамалар арқылы жергілікті қоғамдастықтарды қолдау.	
биоалуантүрлілік пен рекультивация.		

Компанияда негізгі ESG-бастамаларды іске асыру үшін «Қазақтелеком» АҚ-ның ESG-тәжірибелерін дамыту бойынша Жол картасы жыл сайын қалыптастырылады және өзектендіріледі. Жалпы 2025 жыл ішінде Жол картасы шеңберінде корпоративтік басқаруды жетілдіруге, экологиялық әсерді төмендетуге, әлеуметтік жауапкершілікті дамытуға және қызмет ашықтығын арттыруға бағытталған 49-дан астам іс-шара іске асырылды.

Экологиялық аспект

Энергия тұтынуды азайту, жабдықты жаңғырту, қалдықтарды басқару және төмен көміртекті дамыту бойынша бастамаларды іске қосу.

Әлеуметтік аспект

Еңбекті қорғау, инклюзивті ортаны дамыту, қызметкерлерді оқыту және жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл.

Корпоративтік басқару

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәжірибелерді дамыту, басқаруда ESG-тәуекелдер рөлін күшейту және корпоративтік басқару тиімділігін арттыру.

12-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025-2032 жылдарға арналған ESG-тәжірибелерін дамыту бойынша Жол картасының негізгі іс-шараларын орындау мәртебесі

GRI 403-9, 401-1

Экологиялық аспект*

-5,12%

энергия үнемдейтін шамдарды қолдану нәтижесінде жарықтандыру жүйелерінің энергия тұтынуын азайту

-1,8%

қозғалыс датчиктерін енгізу нәтижесінде жарықтандыру жүйелерінің энергия тұтынуын азайту

-2,09%

дербес компьютерлерді ұйқы режиміне көшіру мен толық ажырату нәтижесінде дербес компьютерлердің энергия тұтынуын азайту

-20%

мыс желілерді оптикалық-талшықты байланыс желілеріне ауыстыру нәтижесінде энергия тұтынуды азайту

Әлеуметтік аспект

83%

NPS (Net Promoter Score) — Тұтынушылық адалдық индексі

59%

SRS индексі

90%

ішкі пайдаланушы қанағаттанушылығы (eNPS)

0,07

LTIF

Корпоративтік басқару

14%

атқарушы органдағы әйелдер үлесі

ISO 37001 сертификатын алу

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ аккредиттелген сәйкестікті растау органы жүргізген парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің ҚР СТ ISO 37001-2017 талаптарына сәйкестігіне алғашқы инспекциялық аудиттен табысты өтті. Аудит нәтижелері бойынша жүйенің нәтижелілігі және сәйкестік сертификатының 2027 жылғы 23 желтоқсанға дейінгі қолданысы расталды.

Сыбайлас жемқорлық қылмыстарының туындау ықтималдығы бар барлық бөлімдер мен бөлімшелерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жыл сайынғы бағалау

Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген құрылымдық бөлімшелер үлесі — 75%.

Кадрлар тұрақтамауын 5%-ға дейін азайту

Процесте, 2024 жылдан бері төмендеуге қол жеткізілді.

ESG (климаттық) тәуекелдерді сәйкестендіруді жүргізу

2024 жылы климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді сапалық және сандық бағалау бойынша жұмыс жүргізілді.

* 2025 жыл үшін жоспарланған қысқарту орындалмады. Энергоаудит шеңберінде 2026 жылға арналған Түзету іс-шаралар жоспары әзірленді. Экологиялық көрсеткіштерге қол жеткізу 2032 жылға белгіленген мақсатты мәндерді орындау жолында тұр.

4.1.4. Тұрақты даму саласындағы тәуекелге бағдарланған тәсіл

Тұрақты даму саласындағы тәуекелдер мен мүмкіндіктер Компанияда жыл сайын бағаланады. Тәуекелдерді бағалау тұрақты дамуға жүйелі тәсіл негізінде жүргізіледі және ішкі және сыртқы мүдделі тараптар үшін ESG-факторлардың әсерін талдауды қамтиды.

ESG-тәуекелдер корпоративтік басқару жүйесінде ескерілген және «Қазақтелеком» АҚ тәуекелдер тізіліміне енгізілген. Компания E, S және G аспектілері бойынша мынадай тәуекелдерді сәйкестендірді:

13-кесте. ESG-тәуекелдер

Environmental

E

- **С-22** — Экологиялық/климаттық тәуекел

Social

S

- **О-16.3** — Әлеуметтік шиеленістің өсуі
- **О-16.4** — Өндірістік жарақаттанушылық
- **О-20.1** — Өрт қауіпсіздігі талаптарын сақтамау / өрттердің туындауы
- **С-31** — Бәсекеге қабілетсіз АКТ шешімдері/ қызметтері тәуекелі

Governance

G

- **П-11.2** — Сыбайлас жемқорлық әрекеттерінің болуы
- **П-11.3** — Этика кодексін сақтамау
- **О-15** — Ақпараттық қауіпсіздіктің бұзылуы

4.1.5. Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

Компания 2030 жылға дейінгі тұрақты даму саласындағы БҰҰ-ның жаһандық Күн тәртібін қолдайды және БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарын (ТДМ) бөліседі.

«Қазақтелеком» АҚ Тұрақты дамудың он жеті мақсатының барлығының маңыздылығын мойындайды және телекоммуникация секторы үшін, Компания қызметінің ерекшелігі үшін және Компанияның Өсудің стратегиялық бағыттарын орындау үшін ерекше өзекті болып табылатын тоғыз негізгі мақсатты бөлектейді.

14-кесте. БҰҰ-ның басым Тұрақты даму мақсаттары

Бірінші таңдау бренді	Сандық платформа	Тиімді ұйым
11 ОРНЫҚТЫ ҚАЛАЛАР МЕН ЕЛДІ МЕКЕНДЕР — Қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, өміршеңдігін және экологиялық тұрақтылығын қамтамасыз ету	10 ТЕҢСІЗДІКТІ ҚЫСҚАРТУ — Елдер ішіндегі және олардың арасындағы теңсіздікті қысқарту	4 САПАЛЫ БІЛІМ БЕРУ — Жан-жақты қамтитын және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлығына өмір бойы оқу мүмкіндігін көтермелеу
15 ҚҰРЛЫҚ ЭКОЖҮЙЕЛЕРІН ҚОРҒАУ — Құрлық экожүйелерін қорғау және қалпына келтіру, оларды ұтымды пайдалануға жәрдемдесу, ормандарды ұтымды пайдалану, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің тозу процесін тоқтату және кері қайтару, биоалуантүрліліктің жоғалу процесін тоқтату	12 ЖАУАПТЫ ТҰТЫНУ ЖӘНЕ ӨНДІРІС — Тұтыну мен өндірістің ұтымды модельдеріне көшуді қамтамасыз ету	8 ЛАЙЫҚТЫ ЖҰМЫС ЖӘНЕ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСУ — Ілгерілемелі, жан-жақты қамтитын және тұрақты экономикалық өсуге, толық әрі өнімді жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты жұмысқа жәрдемдесу
17 ОРНЫҚТЫ ДАМУ МҰДДЕСІНДЕ СЕРІКТЕСТІК — Жүзеге асыру құралдарын нығайту және тұрақты даму мүддесіндегі Жаһандық серіктестік шеңберіндегі жұмысты жандандыру	16 БЕЙБІТШІЛІК, СОТ ТӘРЕЛІГІ ЖӘНЕ ТИІМДІ ИНСТИТУТТАР — Тұрақты даму мүддесінде бейбітсүйгіш және ашық қоғам құруға жәрдемдесу, барлығына сот төрелігіне қол жеткізуді қамтамасыз ету және барлық деңгейлерде тиімді, есепті және кең қатысуға негізделген мекемелер құру	9 ИНДУСТРИЯЛАНДЫРУ, ИННОВАЦИЯЛАР, ИНФРАҚҰРЫЛЫМ — Төзімді инфрақұрылым құру, жан-жақты қамтитын және тұрақты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу

15-кесте. БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

БҰҰ ТДМ	ТДМ-нің релевантты міндеттері	«Қазақтелеком» АҚ-ның жобалары, бастамалары, орындалатын іс-шаралары	2025 жылғы нәтижелер
 Жан-жақты қамтитын және әділ сапалы білім беруді қамтамасыз ету және барлығына өмір бойы оқу мүмкіндігін көтермелеу	**4.4** 2030 жылға қарай жұмысқа орналасу, лайықты жұмыс алу және кәсіпкерлік қызметпен айналысу үшін сұранысқа ие дағдыларға, оның ішінде кәсіптік-техникалық дағдыларға ие жастар мен ересектердің санын едәуір арттыру.	• Корпоративтік университет, Leadership academy, EX academy, HSE&ESG academy, Сервис және сату академиясы, Техникалық академия, IT-академия, Qazaq&English academy, Қаржылық академия бағдарламалары. • Қызметкерлердің сандық және ЖИ-құзыреттіліктерін дамыту, UC Berkeley-мен бірлесіп оқыту, Cisco, C#, машиналық оқыту мен ЖИ бойынша техникалық курстар, инженерлік-техникалық командаларды GPU-кластер бойынша оқыту. • Бейінді ЖОО мен колледждер студенттеріне арналған тағылымдамалар, өндірістік практика, шеберлік сыныптары, қонақ дәрістері және кәсіптік бағдар беру іс-шаралары. • Білім беру мекемелерін жоғары жылдамдықты интернетке қосу, мектептердің сандық инфрақұрылымын дамыту, SmartED Seminar 2.0.	• 2025 жылы 69 606 тыңдаушы оқудан өтті, оқытудың жалпы көлемі 579 415 сағатты құрады, бір қызметкерге шаққандағы орташа оқу сағаты — 32,59 сағат. • 80-нен астам қызметкер UC Berkeley-мен бірлесіп ЖИ мен цифрлық трансформация бойынша оқудан өтті; ОДС-тің 50 қызметкері сандық және ЖИ-бағыттар бойынша техникалық курстардан өтті. • 2025 жылы Компанияда бейінді ЖОО мен колледждердің 470 студенті өндірістік практика мен тағылымдамадан өтті. • 2025 жылы Компания 524 мектепті жоғары жылдамдықты интернетке қосты, ал пайдалану бөлімшелері қосымша 156 білім беру мекемесін ТОБЖ-ға қосты.
 Ілгерілемелі, жан-жақты қамтитын және тұрақты экономикалық өсуге, толық әрі өнімді жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты жұмысқа жәрдемдесу	**8.2** Әртараптандыру, техникалық жаңғырту және инновациялық қызмет арқылы, оның ішінде қосылған құны жоғары секторлар мен еңбекті көп қажет ететін секторларға ерекше назар аудару жолымен экономикадағы өнімділікті арттыруға қол жеткізу.	• Al-Farabium GPU-кластері, ЖИ-шешімдерге арналған есептеуіш қуаттарды дамыту, B2B мен B2G-клиенттерге GPU-ресурстарды ұсыну. • Big Data платформасын, SKAI DATA DWH/ETL/BI, «Деректер фабрикасын», OFD Категоризаторды, TV+ аналитикалық платформасын дамыту. • Клиенттік процестерді цифрландыру, Full Digital, TelecomKz мобильді қосымшасы, өтінімдер мен клиенттік сценарийлерді автоматтандыру.	• NVIDIA H200 базасындағы GPU-кластер 26,8 PFLOPS FP64 және 1,5 EFLOPS FP8-ден астам өнімділікпен пайдалануға берілді; кластер TOP-500 рейтингінде 103-орынға ие болды. • Бизнес-бөлімшелерге арналған деректер витриналары, басқарушылық дашбордтар және аналитикалық шешімдер құрылды; деректер клиенттерді сегменттеу, антифрод, таргетинг, өнімдік аналитика және монетизация үшін пайдаланылады. • 2025 жылы онлайн-сервистер мен сандық сату арналарын пайдаланатын клиенттердің үлесі 72,2%-ға жетті, сандық арналар арқылы түскен түсім үлесі — 36%.
	8.8 Еңбек құқықтарын қорғау және барлық еңбекшілерге, оның ішінде еңбекші-мигранттарға, әсіресе мигрант-әйелдерге және тұрақты жұмыспен қамтылмаған тұлғаларға сенімді әрі қауіпсіз жұмыс жағдайларын қамтамасыз етуге жәрдемдесу.	• Адам құқықтары саласындағы саясатты, тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық саласындағы саясатты, жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саясатын іске асыру. • Қызметкерлерге әлеуметтік қолдау көрсету, оның ішінде Ұжымдық шартта көзделген шаралар.	• Компания жұмыс орнындағы кемсітушілікке, физикалық және психологиялық зорлық-зомбылыққа, мәжбүрлі және балалар еңбегіне, адам саудасына жол бермеу жөніндегі міндеттемелерді бекітеді, сондай-ақ үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес адам құқықтары саласындағы тәуекелдерді басқару рәсімін дамытуға ұмтылады. • Компания қызметкерлерінің 94%-ын қамтитын жаңартылған Ұжымдық шартқа қол қойылды. Оған сәйкес қызметкерлерге жұмыспен қамтылу сипатына қарамастан өмірді сақтандыру, медициналық қызмет көрсету, бала күтімі бойынша демалыс және зейнетақы бағдарламалары ұсынылады.

15-кесте. БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

БҰҰ ТДМ	ТДМ-нің релевантты міндеттері	«Қазақтелеком» АҚ-ның жобалары, бастамалары, орындалатын іс-шаралары	2025 жылғы нәтижелер
 Ілгерілемелі, жан-жақты қамтитын және тұрақты экономикалық өсуге, толық әрі өнімді жұмыспен қамтуға және барлығына лайықты жұмысқа жәрдемдесу	**8.8** Еңбек құқықтарын қорғау және барлық еңбекшілерге, оның ішінде еңбекші-мигранттарға, әсіресе мигрант-әйелдерге және тұрақты жұмыспен қамтылмаған тұлғаларға сенімді әрі қауіпсіз жұмыс жағдайларын қамтамасыз етуге жәрдемдесу.	• Ақпараттандыру және байланыс қызметкерлерінің салалық кәсіптік одағымен жаңа Ұжымдық шарт жасасу. • Қызметкерлерді әлеуметтік қолдаудың «Демеу» бағдарламасы. • Well-Being бағдарламасы және қызметкерлердің әл-ауқатын мониторингтеу. • БҰҰДБ-ның «Экологиялық әділеттілік пен жауапты бизнес-тәжірибелерді ілгерілету арқылы тұрақты даму» жобасы шеңберінде Компанияның адам құқықтары және адам құқықтары бойынша тиісті сақтық саласындағы саясаты мен рәсімдерін диагностикалау. • Еңбек жағдайларын, коммуникацияларды, әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды және қызметкерлердің жарақтандырылуын жақсарту. • Қызметкерлерді еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқыту және өндірістік қауіпсіздік процестерін автоматтандыру.	• 2025 жылғы 13 наурызда Компания қызметкерлерінің еңбек жағдайларын жақсартуға және әлеуметтік қорғалуын күшейтуге бағытталған жаңа редакциядағы Ұжымдық шартқа қол қойылды • 2025 жылы «Демеу» бағдарламасы бойынша 1 700-ден астам қызметкерге жалпы сомасы 330 млн теңгеден асатын әлеуметтік қолдау көрсетілді • 2025 жылы Well-Being жол картасының іс-шаралары жауапты орындаушыларды бекіте отырып және Компанияның 2 000-нан астам қызметкерін қамти отырып толық көлемде іске асырылды • Жүргізілген диагностика нәтижелері бойынша Компанияда адам құқықтарын ықтимал қозғайтын негізгі қаржылық емес тәуекелдерді қамтитын саясаттар, рәсімдер мен тетіктердің тармақталған жиынтығы қалыптастырылғаны атап өтілді. • 2025 жылы Компания коммуникацияларды, әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды жақсарту, қызметкерлерді қажетті ресурстармен жарақтандыру, біліктілікті арттыру, корпоративтік мәдениетті дамыту және кәсіподақтар мен омбудсмен қызметі туралы хабардар ету бойынша іс-шаралар кешенін іске асырды • 2025 жылы еңбекті қорғау мен өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша тренингтер мен оқыту бағдарламалары өткізілді; • «Өндірістік қауіпсіздік процестерін автоматтандыру» кешенді ақпараттық жүйесінің «Нұсқамалар» модулі функционалының негізгі бөлігі іске асырылды.
 Төзімді инфрақұрылым құру, жан-жақты қамтитын және тұрақты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу	**9.1** Экономикалық дамуды және адамдардың әл-ауқатын қолдау мақсатында, барлығына қымбат емес әрі тең құқықты қол жеткізуді қамтамасыз етуге ерекше назар аудара отырып, өңірлік және трансшекаралық инфрақұрылымды қоса алғанда, сапалы, сенімді, тұрақты және төзімді инфрақұрылымды дамыту.	• ТОБЖ, FTTH, GPON дамыту, қол жеткізу желісін жаңғырту, абоненттерді мыс желіден оптикаға көшіру. • «Қолжетімді интернет» ұлттық жобасы, ауылдық және шекара маңы аумақтарында байланысты дамыту. • «Ауыл Online» жобасы. • Магистральдық желіні, халықаралық арналарды, DWDM, Alien Wavelength L1-арналарын дамыту.	• Көппәтерлі тұрғын үйлердегі 68 438 абонент пен жеке сектордың 24 245 абоненті үшін жоғары жылдамдықты интернетке қосылу мүмкіндігі қамтамасыз етілді; 77 598 пайдаланушы мыс желілерінен оптикалық желілерге көшірілді. • Жоба шамамен 1,2 млн адам тұратын 2 991 ауылдық елді мекенді, сондай-ақ 38 халықаралық өткізу пунктін қамтиды. • 2027 жылдың соңына дейін ауылдық аудандардың 1 млн-нан астам тұрғынын жоғары жылдамдықты интернетке қол жеткізумен қамтамасыз ету жоспарлануда; жоба 2 991 ауылды, 62 мың үйді, 2 011 мектепті және 3 029 мемлекеттік мекемені қамтиды. • Қытай — Ресей 12×100 Гбит/с транзиттік арналары, China Telecom-мен тоғыста 6×100 Гбит/с, China Mobile-мен 1×100G арнасы, сондай-ақ мемлекеттік тапсырыс берушілерге 100 Гбит/с дейінгі L1-арналар қызметі ұйымдастырылды.

15-кесте. БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

БҰҰ ТДМ	ТДМ-нің релевантты міндеттері	«Қазақтелеком» АҚ-ның жобалары, бастамалары, орындалатын іс-шаралары	2025 жылғы нәтижелер
 Төзімді инфрақұрылым құру, жан-жақты қамтитын және тұрақты индустрияландыру мен инновацияларға жәрдемдесу	**9.2** Ақпараттық-коммуникациялық технологияларға қол жеткізуді едәуір кеңейту және неғұрлым аз дамыған елдерде интернетке жалпыға бірдей әрі қымбат емес қол жеткізуді қамтамасыз етуге ұмтылу.	• 5G, Private LTE дамыту, өнеркәсіпті, көлікті және бейнебақылау жүйелерін цифрландыру. • Ұялы операторларға арналған байланыс арналарын салу. • ДӨО, GPU-кластерді, «ДӨО алқабын» дамыту, Қосшы қаласында ДӨО салу.	• 2023–2025 жж. 2 612 5G базалық станциясы салынды; 2025 жылы өнеркәсіптік кәсіпорындарға, көлікке және бейнебақылау жүйелеріне арналған 9 жекеше LTE желілері жобасы мен 1 5G жобасы іске асырылды. • «Кселл» АҚ және МТС ұялы операторлары үшін оптикалық трансмиссия 151 4G LTE базалық станциясына және 476 5G базалық станциясына дейін жеткізілді. • 2025 жылы ЖИ-платформаға 16 512,35 млн теңгеге жабдық сатып алынды, 400 NVIDIA H200 GPU бар 50 сервер орнатылды, 6 PB қоймасы өрістетілді.
 Елдер ішіндегі және олардың арасындағы теңсіздікті қысқарту	**10.3** Мүмкіндіктер теңдігін қамтамасыз ету және нәтижелер теңсіздігін азайту, оның ішінде кемсітушілік заңдарды, саясат пен практиканы жою, сондай-ақ осы бағытта тиісті заңнаманы, саясат пен шараларды қабылдауға жәрдемдесу жолымен.	• Компанияның әйел персоналының білімі мен құзыреттіліктерін арттыруға бағытталған «Өңірлердегі әйелдерді қолдау» бағдарламасының жұмыс істеуі • Тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық саласындағы саясатты іске асыру • Ерекше қажеттіліктері бар адамдарға арналған «Әлеуметтік» жеңілдікті тарифтік жоспары.	• 14% — Басқармадағы әйелдер үлесі.
 Қалалар мен елді мекендердің ашықтығын, қауіпсіздігін, өміршеңдігін, экологиялық тұрақтылығын қамтамасыз ету	**11.3** 2030 жылға қарай барлық елдерде баршаға ашық және экологиялық тұрақты урбанизация ауқымдарын, елді мекендерді кешенді әрі тұрақты жоспарлау мен оларды кең қатысу негізінде басқару мүмкіндіктерін кеңейту.	• «Қауіпсіз аула», «Ақылды аялдама», «Ақылды лифт», смарт-бейнежетондар, НСВМ бейнемониторинг жүйесі, қалалық қауіпсіздіктің цифрлық сервистері. • Мемлекеттік органдарға арналған «Дрондардың бірыңғай инфрақұрылымы». • Ақмола облысының білім беру объектілеріне арналған бейнебақылау жүйесі.	• 2025 жылы Компания қоғамдық қауіпсіздікке, қала инфрақұрылымын, жолаушылар ағынын, лифт жабдығын мониторингтеуге және жағдайлық бақылауға арналған ЖИ-жобаларды дамытты. • 2025 жылы Компания аумақтар мен объектілерді қашықтан мониторингтеуге арналған бірыңғай технологиялық ортаны қалыптастыратын жобаны іске асыруға кірісті; жобаны аяқтау 2030 жылға жоспарланған. • 464 білім беру объектісі бойынша 3 300-ден астам бейнекамера ДП ЖБО-ға бейнеағындарды бере отырып шығарылды, оның ішінде 1 000-нан астам камера кіреберіс топтарында орнатылды.

15-кесте. БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

БҰҰ ТДМ	ТДМ-нің релевантты міндеттері	«Қазақтелеком» АҚ-ның жобалары, бастамалары, орындалатын іс-шаралары	2025 жылғы нәтижелер
 Тұтыну мен өндірістің ұтымды модельдеріне көшуді қамтамасыз ету	**12.2** 2030 жылға қарай табиғи ресурстарды ұтымды игеруге және тиімді пайдалануға қол жеткізу.	• Компанияның ресурстарды ұтымды пайдалану және қалдықтарды қайта өңдеу тәсілдерін формализациялау және айқындау.	• 2025 жылы Компанияда Су ресурстарын басқару бағдарламасы мен Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасы әзірленіп, бекітілді • 2025 жылы 258 тоннадан астам ескірген кабельдер бөлшектелді; FTTH жобасы шеңберінде шамамен 7,7 мың тонна мыс кабелін босату жоспарлануда • 2025 жылы 92,6 тонна қалдық кәдеге жаратылды; есептен шығарылған телекоммуникациялық жабдық пен кабель сыныктары мамандандырылған ұйымдарға сақтауға және кәдеге жаратуға беріледі.
	12.6 Компанияларға, әсіресе ірі және трансұлттық компанияларға өндірістің тұрақты әдістерін қолдануды және өз есептерінде ресурстарды ұтымды пайдалану туралы ақпаратты көрсетуді ұсыну.	• «Қазақтелеком» АҚ-да ESG-тәжірибелерді дамыту жөніндегі Жол картасын іске асыру • Электрондық қалдықтар, аккумуляторлық батареялар, кабельдер және кеңсе қалдықтары бойынша мақсаттар қою.	• 2025 жылы ESG тәжірибелерін дамыту жөніндегі Жол картасының 49 іс-шарасын іске асыру. • Бағдарламада қайта өңделген e-waste үлесі, қайта пайдалануға арналған жабдық саны және есептен шығарылған жабдықты сақтау мерзімін қысқарту бойынша 2032 жылға дейінгі нысаналы және аралық көрсеткіштер белгіленген.
 Құрлық экожүйелерін қорғау және қалпына келтіру, оларды ұтымды пайдалануға жәрдемдесу, ормандарды ұтымды пайдалану, шөлейттенуге қарсы күрес, жердің тозу процесін тоқтату және кері қайтару, биоалуантүрліліктің жоғалу процесін тоқтату	**15.1** Халықаралық келісімдерден туындайтын міндеттемелерге сәйкес жерүсті және ішкі тұщы су экожүйелерінің және олардың қызметтерінің, оның ішінде ормандардың, сулы-батпақты алқаптардың, таулар мен құрғақ жерлердің сақталуын, қалпына келтірілуін және ұтымды пайдаланылуын қамтамасыз ету.	• Желілерді салғаннан кейін жерлерді рекультивациялау жөніндегі іс-шараларды өткізу; • Биоәртүрлілік пен жер ресурстарын басқару жөніндегі нұсқаулыққа сәйкес іс-шараларды өткізу; • «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық кампаниясына қатысу.	• 2023–2024 жылдары «Қазақтелеком» АҚ қызметінің биоәртүрлілікке, жер, су ресурстарына, атмосфералық ауаға әсерін, қатысу орындарындағы физикалық әсерді бағалау мен мониторингтеу жүргізілді. • «Таза Қазақстан» шеңберінде Астана мен Алматыда экологиялық акциялар, балалар суреттері байқауы, эко-жәрмеңке, қайталама материалдардан инсталляциялар байқауы өткізілді; мектеп оқушыларымен бірлесіп 75 мың ағаш отырғызылды.

15-кесте. БҰҰ-ның тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосылатын үлес

БҰҰ ТДМ	ТДМ-нің релевантты міндеттері	«Қазақтелеком» АҚ-ның жобалары, бастамалары, орындалатын іс-шаралары	2025 жылғы нәтижелер
 Тұрақты даму мүддесінде бейбітсүйгіш және ашық қоғам құруға жәрдемдесу, барлығына сот төрелігіне қол жеткізуді қамтамасыз ету және барлық деңгейлерде тиімді, есепті және кең қатысуға негізделген мекемелер құру	**16.5** Сыбайлас жемқорлық пен парақорлық ауқымын олардың барлық нысандарында едәуір қысқарту.	• Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатын іске асыру. • Компанияда қызметкерлерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтерді тұрақты өткізу. • Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің ішкі талдауын жүргізу.	• 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да және ЕҰ-да сыбайлас жемқорлық пен парақорлықтың расталған жағдайлары тіркелмеді • 2025 жылы 13 651 қызметкер, немесе 75%, сондай-ақ 5 730 іскери серіктес хабардар етілді • Барлық жаңа қызметкерлер міндетті кіріспе онлайн-курстан өтеді; 2025 жылы басшылықты корпоративтік басқару, комплаенс және ЖИ-технологиялар бойынша оқыту өткізілді.
 Жүзеге асыру құралдарын нығайту және тұрақты даму мүддесіндегі Жаһандық серіктестік шеңберіндегі жұмысты жандандыру	**17.16** Барлық елдерде, әсіресе дамушы елдерде тұрақты даму саласындағы мақсаттарға қол жеткізуді қолдау үшін білімді, тәжірибені, технологиялар мен қаржы ресурстарын жұмылдыратын және тарататын көптеген мүдделі тараптардың қатысуымен серіктестіктермен толықтырылатын тұрақты даму мүддесіндегі Жаһандық серіктестікті нығайту.	• Заң шығарушы және атқарушы билік органдарымен, азаматтық қоғам институттарымен, жергілікті қоғамдастықтармен және бизнес-қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл. • Халықаралық және ұлттық қауымдастықтарға қатысу. • Жұмыс топтарына, мемлекеттік құрылымдардың бейінді комитеттеріне және қауымдастықтарға мүшелік.	• «Global Connectivity», «Best Network Partner» және «CC-GlobalAwards 2025» халықаралық марапаттау рәсімдеріне қатысу. • 2025 жылдың қыркүйегінде «Қазақтелеком» АҚ Нью-Йоркте БҰҰ Бас Ассамблеясының 80-сессиясы шеңберінде өткен БҰҰ Жаһандық шартының (UN Global Compact) халықаралық іс-шараларына қатысты. • 22-26 қыркүйек аралығында UN Global Compact Hub алаңындағы іскерлік бағдарлама тұрақты даму мәселелеріне және бизнесті жауапты жүргізудің үздік тәжірибелерімен алмасуға арналды. • 22 қыркүйекте «SDG Innovation Powerhouse: Catalyzing System Change» сессиясы шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы Бағдат Мусин жоғары деңгейдегі панельдік пікірталаста спикер болды. • Компанияның іс-шараларға қатысуы халықаралық ынтымақтастықты дамытуға және бизнесті тұрақты әрі жауапты жүргізу қағидаттарын ілгерілетуге ықпал етті.
	17.17 Серіктестердің ресурстарды пайдалану тәжірибесі мен стратегияларына сүйене отырып, мемлекеттік ұйымдар арасындағы, мемлекеттік және жеке секторлар арасындағы және азаматтық қоғам ұйымдары арасындағы тиімді серіктестікті ынталандыру және көтермелеу.	• «Қолжетімді интернет» жобасы бойынша ҚР ЦДИАӨМ-мен инвестициялық келісім. • Білім беру және әлеуметтік инфрақұрылым бойынша Ағарту министрлігімен, цифрландыру басқармаларымен, мемлекеттік органдармен және әкімдіктермен бірлескен жұмыс.	• 2025 жылы 2 991 ауылдық елді мекенді жоғары жылдамдықты интернетке қосу туралы инвестициялық келісімге қол қойылды. • SmartED Seminar 2.0 өткізілді; мектептерді қосу, білім беру мекемелеріндегі бейнебақылау және өңірлердің сандық инфрақұрылымын дамыту жобалары іске асырылды.

4.1.6. Мүдделі тараптармен әрекеттесу

GRI 2-26, 2-29

4.1.6.1. Стейкхолдерлермен өзара іс-қимылды басқару тәсілі

«Қазақтелеком» АҚ мүдделі тараптармен өзара іс-қимылды тұрақты даму мен корпоративтік басқарудың элементі ретінде дамытады. Компания күтулерді уақтылы анықтауға, сенім деңгейін арттыруға және ұзақ мерзімді серіктестік қарым-қатынастарды нығайтуға бағытталған жүйелі әрі ашық диалогты құрады. Мұндай тәсіл негізделген басқарушылық шешімдер қабылдауға ықпал етеді және жылдам өзгеретін сыртқы контексте бизнес тұрақтылығын арттырады.

Компанияның мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл қағидаттары:

1 Маңыздылық

Компания мүдделі тараптардың негізгі топтарын және олар үшін маңызды мәселелерді айқындайды.

2 Толықтық

Компания стейкхолдерлермен өзара іс-қимылдың көзқарастарын, қажеттіліктерін және күтілетін нәтижелерін ескереді.

3 Әрекет ету

Компания стейкхолдерлер мен ұйымның алдында тұрған маңызды мәселелерге дәйекті әрекет етеді.

4.1.6.2. Мүдделі тараптар картасы

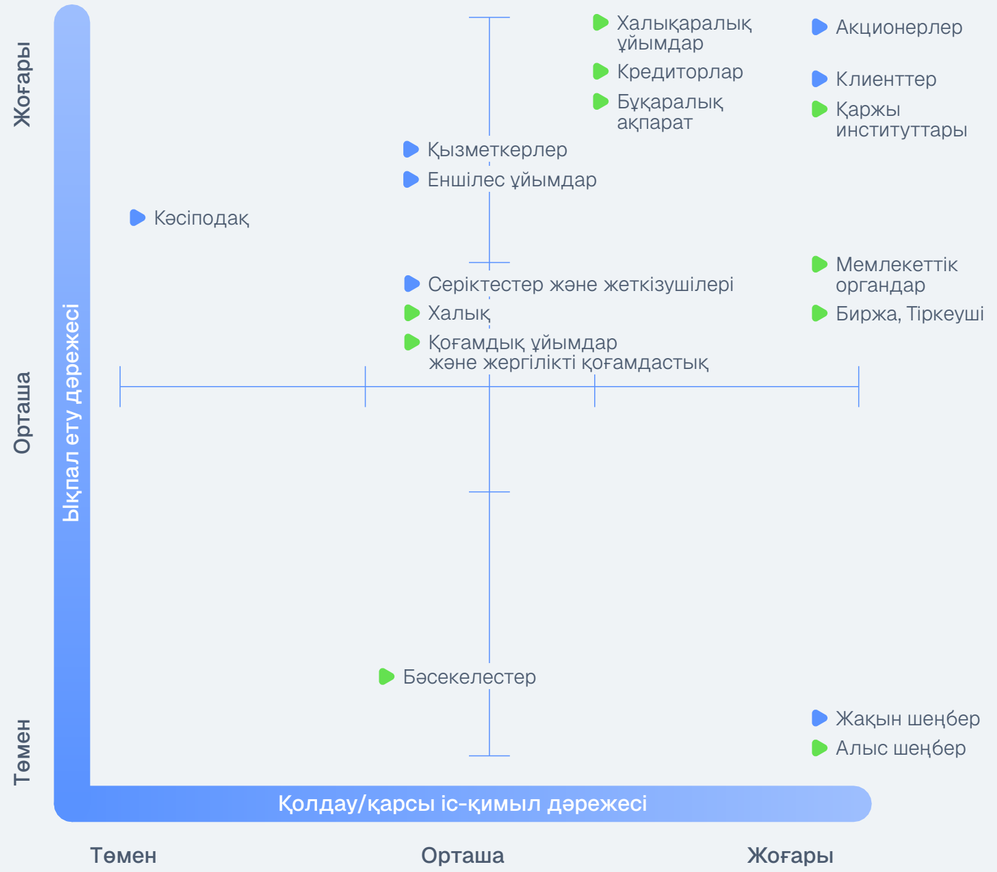
А Компанияда мүдделі тараптардың негізгі топтары сәйкестендірілді және халықаралық стандарттар мен үздік тәжірибелерді ескере отырып өзектендірілетін мүдделі тараптар картасы әзірленді.

«Қазақтелеком» АҚ мүдделі тараптардың екі тобын бөліп көрсетеді және әр топтың үлесін Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл картасында көрсетеді:

- **Жақын шеңбер** (жақын ықпал ету аймағы)
  Компания қабылдайтын шешімдерге тікелей әрі елеулі әсер ететін немесе осы шешімдердің ықпалында болатын мүдделі тараптарды қамтиды. МТ-ның жақын шеңберіне жатады:
  - → Акционерлер.
  - → Қызметкерлер.
  - → Еншілес ұйымдар.
  - → Кәсіподақ.
  - → Серіктестер (оның ішінде халықаралық) және жұмыстар мен қызметтер жеткізушілері.
  - → Клиенттер.

- **Алыс шеңбер** (жанама ықпал ету аймағы)
  Компания қабылдайтын шешімдерге жанама әсер ететін мүдделі тараптарды қамтиды. МТ-ның алыс шеңберіне жатады:
  - → Мемлекеттік органдар.
  - → Бәсекелестер.
  - → Халықаралық ұйымдар.
  - → Қаржы институттары.
  - → Кредиторлар.
  - → Биржа, Тіркеуші.
  - → Халық.
  - → Қоғамдық ұйымдар және жергілікті қоғамдастық. А
  - → Бұқаралық ақпарат құралдары.

«Қазақтелеком» АҚ Компаниясының мүдделі тараптар картасы



Компанияның мүдделі тараптар картасы 2023 жылы жаңартылды. Компанияның жаңартылған мүдделі тараптар картасымен Компанияның telecom.kz сайтында таныса алады.

16-кесте. Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу картасы A

МТ жақын шеңбері

Акционерлер

Мүдделері

- Компания құнын арттыру;
- дивидендтер алу;
- Компания қызметінің тұрақтылығы мен ауқымдарын кеңейту;
- ашықтық;
- тәуекелдерді тиімді басқару;
- Компания құны мен дивиденд мөлшерін максимизациялау.

Үлесі

- қаржы қаражатын бөлу;
- жарғылық капиталды толықтыру.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- дивидендтер төлеу;
- жылдық қаржылық пен қаржылық емес есептілікті бекіту;
- JRun трансформациялау бағдарламасын іске асыру;
- кеңестер, келіссөздер, кездесулер өткізу;
- негізгі, стратегиялық пен инвестициялық шешімдерді талқылау мен қабылдау;
- сауалнамалар, анкета жүргізу, тестілеу өткізу.

Қызметкерлер

Мүдделері

- Компанияның нәтижелері мен жетістіктері;
- Компанияны дамыту перспективалары;
- кадрлық пен әлеуметтік саясат;
- еңбектің қауіпсіз әрі жайлы шарттары;
- адам құқықтарын сақтау;
- персоналдың тартылуы мен даму перспективалары;
- материалдық пен материалдық емес мотивация іс-шаралары, жастар саясаты;
- Ұжымдық шарт.

Үлесі

- адами ресурстар;
- адалдық.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- қауіпсіз әрі лайықты еңбек шарттарын жасау бойынша іс-шараларды іске асыру;
- қызметкерлерді Компанияны басқару процесіне тарту;
- әлеуметтік жеңілдіктер;
- корпоративтік оқыту мен дамыту бағдарламалары;
- басшылықпен тұрақты кездесулер;
- ішкі корпоративтік коммуникация арналарының жұмыс істеуі, «сенім» желісі;
- кері байланыстың онлайн-тетіктері (сауалнамалар/анкеталар).

Еншілес ұйымдар

Мүдделері

- акционерлердің/қатысушылардың мүдделерін сақтау.

Үлесі

- акционерлердің мүдделерін сақтау.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- ЕҰ қызметінің нәтижелерін тұрақты мониторингтеуді жүргізу;
- ЕҰ-мен бірге мобильді бизнесті дамыту бойынша жұмысты жалғастыру;
- ЕҰ-ның акционер ретіндегі Компания стратегиялық шешімдерін қабылдауға қатысуы.

Кәсіподақ

Мүдделері

- қызметкерлердің әлеуметтік жауапкершілігі мен қорғалуы;
- Ұжымдық шарт шарттарын орындау;
- заңнама нормаларын сақтау.

Үлесі

- әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз етуге жәрдемдесу;
- еңбек қатынастарын реттеу мен жанжалдарды шешу.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- Ұжымдық шарттың барлық тармақтарын орындау;
- Компания қызметкерлеріне пайызсыз қарыздарды беру арқылы материалдық көмек көрсету;
- қоғамдық тыңдауларды өткізу;
- ішкі корпоративтік коммуникация арналарының жұмыс істеуі, «сенім» желісі.

Серіктестер мен жеткізушілер

Мүдделері

- коммерциялық мүдделер.

Үлесі

- жобаларды бірлесіп іске асыру;
- технологиялардың, құзыреттіліктер мен инновациялардың трансфері.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- өзара тиімді ынтымақтастық;
- серіктестердің акционер ретіндегі Компания стратегиялық шешімдерін қабылдауға қатысуы;
- кеңестер, келіссөздер, іскерлік хат алмасу;
- ағымдағы қызмет туралы есептер.

Клиенттер

Мүдделері

- коммерциялық мүдделер;
- қызметтердің сапалық сипаттамалары;
- қызметтерді алудың үздіксіздігі;
- қызметтердің білікті сервистік қолдауы.

Үлесі

- Компанияға адалдық;
- тауарлар мен қызметтерді сатып алу арқылы қаржы ресурстары.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- шарттар/келісімшарттар шеңберінде өзара іс-қимыл;
- қызметтер сапасын арттыру;
- онлайн-қызмет көрсету;
- қолдау қызметтерінің арналарын ұлғайту мен жетілдіру;
- тұтынушылармен кері байланыс жүйесі;
- тұтынушылар қанағаттанушылығын талдау.

16-кесте. Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу картасы

МТ алыс шеңбері

Мемлекеттік органдар

Мүдделері

- заңнамалық пен атқарушы функцияларды жүзеге асыру;
- телекоммуникация саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру, жұмыс орындарын құру.

Үлесі

- мемлекеттік реттеу.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- жұмыс топтары, форумдар, конференциялар;
- кеңестер, келіссөздер, іскерлік хат алмасу;
- ағымдағы қызмет туралы есептерді уақтылы ұсыну;
- кері байланыс ұсыну;
- ҚР заңнамасының сақталуын тексеру.

Бәсекелестер

Мүдделері

- нарықтағы қатысу үлесін ұлғайту.

Үлесі

- нарықты дамыту.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- адал бәсекелестік қағидатын ұстану.

Халықаралық ұйымдар

Мүдделері

- ITU, БДОО мүше-елдердің халықаралық ынтымақтастығын дамыту, тәжірибе алмасу, технологияларды пайдаланудағы ортақ стандарттарды қабылдау;
- экологиялық нормаларды сақтауда және инфокоммуникациялық қызметтерді дамытуда тұрақты даму саласындағы халықаралық стандарттар мен келісімдердің талаптарын, әділ әрі теңгерімді өсуді қамтамасыз ету.

Үлесі

- халықаралық гранттар;
- болашақ даму мүмкіндіктері.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- конференциялар, сессиялар, отырыстар форумдары;
- келісімдерге, шарттар мен меморандумдарға, ынтымақтастық туралы келісімдерге қол қою.

Қаржы институттары

Мүдделері

- бос ақша қаражатын депозиттерге орналастыру, арнайы шоттарға қызмет көрсету.

Үлесі

- Ақша қаражатын орналастыру үшін тиімді шарттар ұсыну.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- шарттар/келісімшарттар шеңберінде өзара іс-қимыл.

Кредиторлар

Мүдделері

- қаражатты мақсатты пайдалану;
- кредиттік шарттардың сақталуы;
- негізгі қарыз бен пайыздарды уақтылы өтеу;
- Компания қызметінің тұрақтылығы мен ашықтығы.

Үлесі

- ақша қаражатын ұсыну.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- шарттар/келісімшарттар шеңберінде өзара іс-қимыл;
- облигация ұстаушыларының жалпы жиналысы;
- Компанияның сайты мен БАҚ арқылы ақпаратты ашу.
- несие келісімдерінің талаптарына сәйкес есептер ұсыну.

Биржа, Тіркеуші

Мүдделері

- бағалы қағаздар нарығын дамыту (листингтік қағидалар, тіркеуші қағидалар жинағы).

Үлесі

- бағалы қағаздар нарығын дамытуға қатысу мүмкіндігі.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- келіссөздер, мүдделі тараптармен кездесулер;
- БАҚ арқылы кері байланыс ұсыну.

16-кесте. Мүдделі тараптармен өзара әрекеттесу картасы

МТ алыс шеңбері

Халық

Мүдделері

- жұмыс орындарын құру;
- Компанияны дамыту перспективалары туралы ашық ақпарат;
- қызметтер сапасы;
- қызметтерге тарифтердің тартымдылығы;
- әлеуметтік пен қайырымдылық бағдарламалары;
- денсаулықтың қауіпсіздігі.

Үлесі

- Компания қатысатын өңірлерде қолдау.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- қатысу өңірлерін дамыту;
- әлеуметтік желілер, «сенім» желісі арқылы өзара іс-қимыл;
- беделдік аудит;
- қайырымдылық қызметі;
- жария есептілік.

Қоғамдық ұйымдар

Мүдделері

- қоғамдық, мемлекеттік емес ұйымдар қызметі шеңберіндегі әртүрлі мәселелер.

Үлесі

- өзара тиімді шарттарда ынтымақтастық.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- келісімдер шеңберінде өзара іс-қимыл;
- жария есептілік.

БАҚ

Мүдделері

- Компания қызметі туралы қоғамдықты хабардар ету.

Үлесі

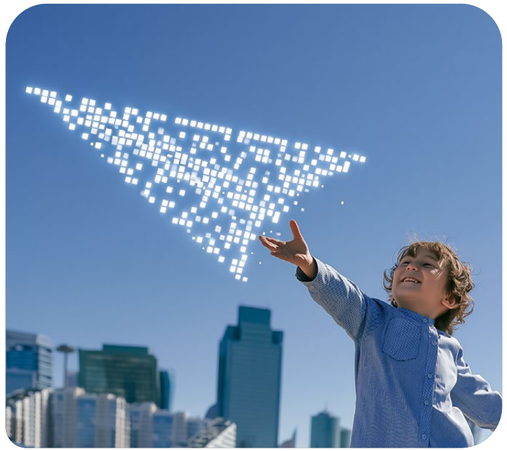
- конструктивті ынтымақтастық;
- қолайлы қоғамдық пікір.

Өзара іс-қимыл тетіктері

- БАҚ-та Компания туралы ақпаратты жариялау;
- әлеуметтік желілер, «сенім» желісі;
- БАҚ сұрауларына жауаптар ұсыну;
- жария есептілік.

4.1.6.3. Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары

Карта негізінде Компания мүдделі тараптардың негізгі топтарын, мүдделі тараптардың мүдделерін, өзара іс-қимыл және хабарлау мақсаттарын, коммуникация арналарын, кезеңділігін, жауапты бөлімшелерді және алынған кері байланысты есепке алу форматын айқындайтын «Қазақтелеком» АҚ-ның мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспарын жыл сайын бекітеді. 2025 жылы 2026 жылға арналған өзектендірілген Өзара іс-қимыл жоспары әзірленді және бекітілді. Жоспардың жаңартылған нұсқасымен Компанияның telecom.kz сайтында таныса алады.

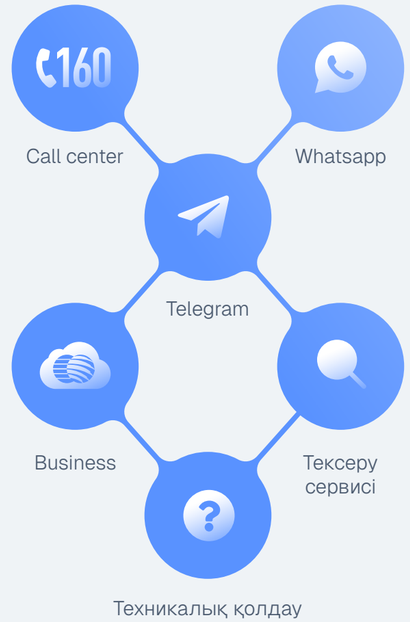


4.1.6.4. Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл арналары

Компания ақпараттық ашықтық пен айқындық қағидаттарын ұстанады және мүдделі тараптарға өз қызметі туралы мәліметтер береді.

«Қазақтелеком» АҚ мүдделі тараптармен әртүрлі коммуникация арналарын пайдалана отырып өзара іс-қимыл жасайды:

- Компания қызметі туралы ақпарат telecom.kz сайтында орналастырылған;
- Акционерлер үшін маңызды Компания қызметі туралы ақпарат Компанияның жылдық есептерінде жарияланады;
- Онлайн-байланыс арналары;
- Корпоративтік жобалар, оқыту мен даму бағдарламалары, сондай-ақ Компания қызметкерлеріне арналған мотивация мен әлеуметтік жеңілдіктер туралы жаңалықтарды Компания ішкі корпоративтік порталда жариялайды;
- Заңнаманы бұзумен (алаяқтық, сыбайлас жемқорлық, кемсітушілік, этикалық емес мінез-құлық және т.б.) байланысты өтініштерге арналған Сенім телефоны жұмыс істейді;
- B2B клиенттері үшін ақпараты бар ismet.kz арнайы платформасы жұмыс істейді;
- Компания жаңалықтары бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланады.



4.1.6.5. Кері байланысты есепке алу және құралдар

Компания мынадай арналар мен құралдар арқылы кері байланысты есепке алады. Өзара іс-қимыл қорытындысы бойынша алынған кері байланысты бейіндік бөлімшелер талдайды және нәтижелер стратегиялық жоспарлауға интеграцияланады және тәуекелдерді сәйкестендіру процесінде ескеріледі. Стейкхолдерлерден алынған өтініштер Аудит және тұрақты даму комитетінің қарауына шығарылады. Әрі қарай Компания тиісті түзету іс-шаралар жоспарын және ESG-тәжірибелерді жетілдіру бойынша жол карталарын әзірлейді, оларға ішкі рәсімдерді түзету, клиенттік сервистерді дамыту, еңбек жағдайларын жақсарту, сатып алу процестерін жетілдіру және т.б. шаралар кіреді.

Кері байланыс мынадай арналар арқылы тұрақты негізде есепке алынады:

- Заңнаманы бұзумен (алаяқтық, сыбайлас жемқорлық, кемсітушілік, этикалық емес мінез-құлық және т.б.) байланысты өтініштерге арналған Сенім телефоны;
- Корпоративтік сайт, мобильді қосымша және байланыс орталығы;
- NPS / tNPS / eNPS клиенттік адалдық индексін өлшеу және оның өзгерістерін түзету іс-шаралар жоспарын әзірлеумен талдау;
- Жыл сайынғы Samruk Research Services әлеуметтанушылық зерттеуі / әлеуметтік өлшеу және алаңдаушылық аймақтарымен жұмыс істеу жөніндегі Іс-шаралар жоспарын әзірлеу;
- Сатып алу порталы және жеткізушілерге арналған тікелей желі;
- Ішкі корпоративтік портал;
- Мемлекеттік органдар мен сыртқы арналар арқылы өтініштер;
- Жаңа жобаларды әзірлеу кезінде жергілікті қоғамдастықтарға әсерді бағалау және мүдделі тараптардың пікірлері мен тілектерін ескеру үшін қоғамдық тыңдауларды өткізу.

4.1.6.6. 2025 жылы өзара іс-қимыл тиімділігін бағалау

Кері байланысты есепке алу шеңберінде мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тиімділігін бағалау жүргізіледі. Бұл үшін Компанияның стратегиялық және операциялық деңгейлерінде мынаны қамтитын тиімділіктің мақсатты көрсеткіштері айқындалады:

- жоғары буын басшылары үшін ҚТК ретінде белгіленетін NPS және eNPS тұтынушылық адалдық индекстерінің мақсатты деңгейлері;
- SRS зерттеуі 2 544 адамды қамтыды;
- Well-being survey сауалнамасынан 1 203 қызметкер өтті;
- клиенттік өтініштер саны;
- әлеуметтік тұрақтылық / тартылу индексі;
- сенім телефонына өтініштер саны;
- жеткізушілермен іс-шаралар саны;
- цифрлық өтініштер үлесі;
- бірінші реттен шешілген өтініштер үлесі;
- кері байланыс қорытындысы бойынша іске асырылған іс-шаралар саны.

1 203

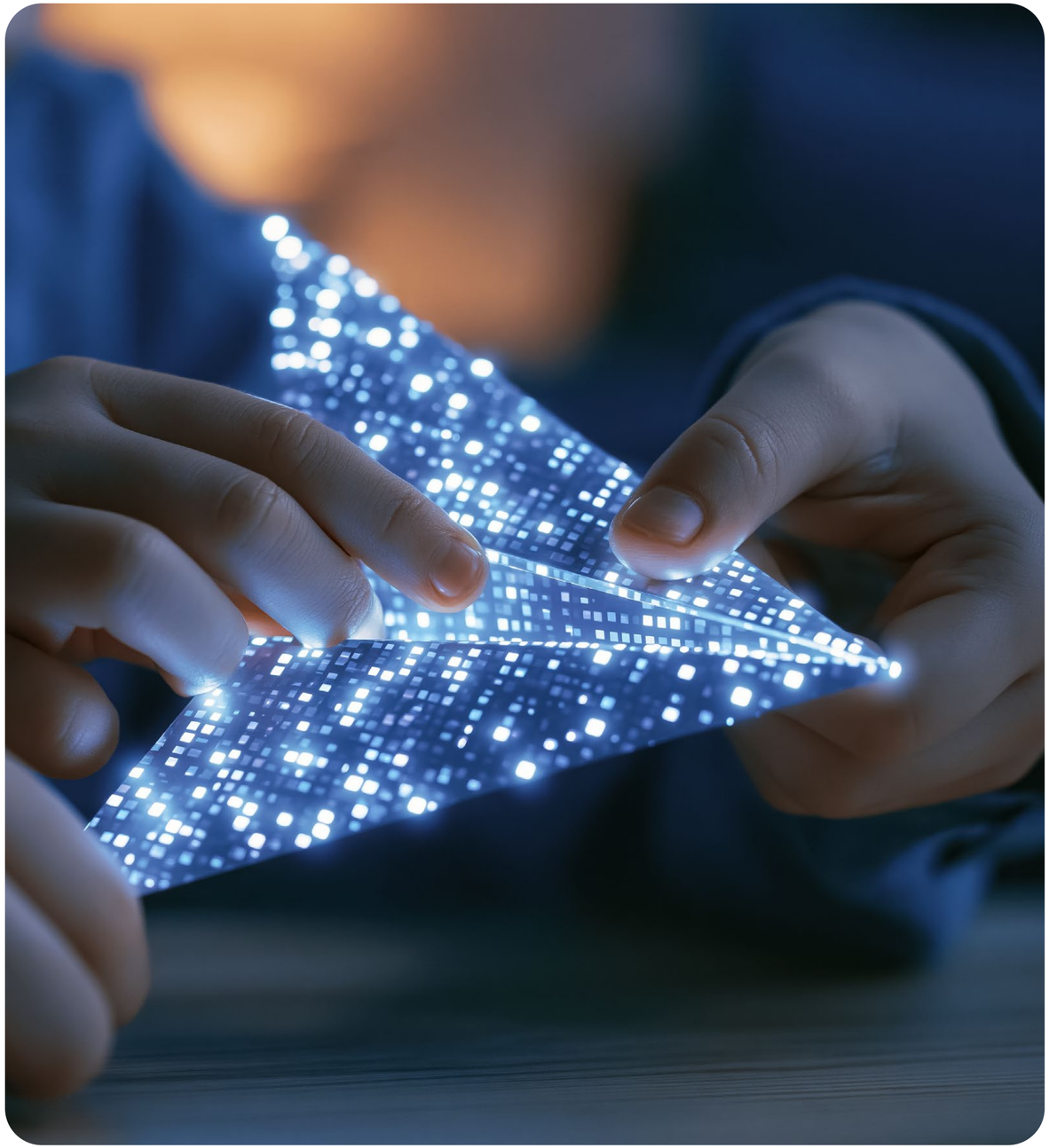
қызметкер

Well-being survey сауалнамасынан өтті

2 544

адамды

SRS зерттеуі қамтыды



4.1.7. Маңыздылықты талдау

GRI 3-1

GRI халықаралық стандарттарына сәйкес маңызды тақырыптарды айқындау Компаниямен өткен есепті кезеңде жүргізілді. Бағалау Компания қызметінің ықтимал және нақты әсерлерін талдауға негізделді және басшылық пен мүдделі тараптар өкілдерінің бірлескен жұмысының нәтижесі болды. Ол ішкі де, сыртқы стейкхолдер топтарын да қамтыды.

Маңыздылықты айқындау кезеңдері:

1-кезең

1

Контекстті талдау.

- Компания қызметі контексті мен әлемдік күн тәртібі негізінде тақырыптар тізімін қалыптастыру.
- Мүдделі тараптар шеңберін айқындау.

2-кезең

2

- Компанияның нақты және ықтимал әсерлерін анықтау.
- Оның әсерлерін анықтау үшін сараптамалық салалық материалдар мен Компания тәуекелдерін талдау.

3-кезең

3

- Әсерлер маңыздылығын бағалау.
- МТ сауалнамасы мен Компанияның ішкі сараптамасы негізінде әсерлердің күші мен ауқымын бағалау.

4-кезең

4

- Маңызды әсерлерді басымдандыру.

GRI 3-2

Маңыздылықты айқындау қорытындысы бойынша маңызды тақырыптар тізімі қалыптастырылды, оған мыналар жатқызылды:

Әлеуметтік аспект

- Еңбекақы төлеу және қызметкерлерге арналған әлеуметтік бағдарламалар.
- Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік.
- Қызметкерлерді оқыту және дамыту.
- Адам құқықтары және тең мүмкіндіктер.
- Жергілікті қоғамдастықтарды дамыту.

Экологиялық аспект

- Биоалуантүрлілік.
- Климаттың өзгеруімен күресу (оның ішінде парниктік газдар шығарындыларын азайту)
- Энергия тұтыну және энергия тиімділігі.
- Қалдықтарды басқару.
- Атмосфераға шығарындылар.
- Су ресурстарын басқару.

Корпоративтік басқару аспектісі

- Экономикалық нәтижелілік.
- Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау.
- Инновациялар және жаңа технологиялар.
- Сапалы және қолжетімді қызметтер.
- Сатып алу тәжірибелері.
- Корпоративтік этика және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл.
- Нарықтар мен бәсекелестік.

2025 жылы маңызды тақырыптар тізімінде 2024 жылмен салыстырғанда өзгерістер болған жоқ.

4.1.8. Қауымдастықтардағы мүшелік

GRI 2-28

А Өз қызметінің тұрақтылығын арттыру үшін «Қазақтелеком» АҚ ұлттық және халықаралық деңгейде бейіндік қауымдастықтар ілгерілететін бастамаларды іске асыруға белсенді қатысады, сондай-ақ ұзақ мерзімді серіктестік қарым-қатынастарды дамытады.

Өзара іс-қимылдың негізгі бағыттары мыналарды қамтиды:

- телекоммуникация нарығын дамыту;
- заңнамалық және нормативтік базаны жақсарту;
- бірлескен жобаларды бастамалау және іске асыру;
- саланы және өңірлерді тұрақты дамыту бойынша негізгі бастамаларды ілгерілету.

«Қазақтелеком» АҚ 2025 жылы тұрақты даму, адам құқықтарын қорғау, еңбек қатынастары, қоршаған ортаны қорғау және сыбайлас жемқорлықпен күрес қағидаттарына адалдығын растай отырып, БҰҰ-ның Жаһандық шартына (United Nations Global Compact) ресми түрде қосылды. Бұл шешім компанияның телекоммуникация нарығының жауапты қатысушысы ретіндегі позициясын нығайтады.

Компания сондай-ақ бірқатар халықаралық және ұлттық салалық бірлестіктер мен қауымдастықтардың, оның ішінде:

- «Қазақстандағы блокчейн және дата-орталықтар индустриясын дамыту қауымдастығы» ЗТБ;
- «Ұлттық телекоммуникациялық қауымдастық» заңды тұлғалар бірлестігі;
- «Бәсекелестікті және тауар нарықтарын дамыту қауымдастығы» заңды тұлғалар бірлестігі;
- International Telecommunication Union (ITU);
- ҚР «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасы;
- Байланыс саласындағы өңірлік достастық;
- Қазақстан машина жасаушыларының одағы;
- Инфотехнологиялар өндірушілерінің және инфокоммуникация субъектілерінің одағы қатысушысы болып табылады. А

4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі

3,4%

Scope-1 шығарындылары 2024 жылмен салыстырғанда 30 199 тоннадан 29 162 тонна CO_2-экв. дейін төмендеді

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

6,3%

2024 жылмен салыстырғанда ОЭР жалпы тұтынуы қысқарды

88,5 млн теңге

2025 жылғы табиғатты қорғау іс-шараларына арналған шығындар

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- 2025 жылы 2025–2032 жылдарға арналған Су ресурстарын басқару бағдарламасы әзірленіп, бекітілді;
- 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025–2032 жылдарға арналған Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасы әзірленіп, бекітілді;
- 2025 жылы Компания табиғат қорғау заңнамасын бұзуға жол берген жоқ және экологиялық шығыстар мен қоршаған ортаға теріс әсер еткені үшін төлемдерді ашуды жалғастырды;
- Компания экологиялық мәдениетті арттыруға және қоршаған орта жағдайын жақсартуға бағытталған «Таза Қазақстан» республикалық экологиялық науқанына қосылды;
- 2024–2025 жылдары энергия тиімділігі мен ресурс үнемдеуді арттыру үшін энергоаудит жүргізілді.

4.2.1. Қоршаған ортаны қорғау

Басқару тәсілі

GRI 3-3, 2-23, 2-25

Қызмет сипаты әкелетін тікелей экологиялық әсер деңгейінің жоғары емес болғанына қарамастан, «Қазақтелеком» АҚ қоршаған ортаға әсер үшін өз жауапкершілігін сезінеді және оны барынша азайту үшін күш салады. Компания ресурстарды ұтымды пайдалануға, энергия тиімділігін арттыруға және өндіріс процестерін жетілдіруге бағытталған тәсілдерді дәйекті іске асырады.

Компанияда қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметті реттейтін ішкі нормативтік құжаттар қатары қолданылады. Бұл құжаттардың ережелері Компанияның әрбір қызметкерімен орындалуға міндетті:

- Экологиялық саясат;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның 2022–2032 жж. арналған Төмен көміртекті дамыту бағдарламасы (бұдан әрі — ТКДБ);
- 2024 жылға арналған ESG тәжірибелерін дамыту бойынша Жол картасы;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның ішкі экологиялық тексерулер бағдарламасы;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның биоалуантүрлілікті басқару және сақтау бойынша Нұсқаулығы;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның жер ресурстарын мониторингтеу, есептілік пен рекультивациялау бойынша Нұсқаулығы;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025–2032 жж. арналған өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасы;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025–2032 жж. арналған су ресурстарын басқару және сақтау бағдарламасы;
- Қауіптерді, экологиялық аспектілерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау бойынша құжатталған рәсім;
- Еңбек қауіпсіздігі, денсаулықты қорғау және қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамалық және басқа да талаптарды сәйкестендіру бойынша құжатталған рәсім;
- Кәсіптік денсаулық, қауіпсіздік пен қоршаған ортаны қорғау саласындағы көрсеткіштерді мониторингтеу бойынша құжатталған рәсім;
- Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бойынша құжатталған рәсім;
- Авариялық жағдайларға дайындық пен әрекет ету бойынша құжатталған рәсім.

«Қазақтелеком» АҚ орындау үшін атқарушы басшылық жауапты экологиялық саясатты іске асырады. Саясат рөлдерді бөлуді, экологиялық заңнаманы сақтауды, көрсеткіштерді үнемі жақсартуды, қызметкерлерді оқытуды, әсерді азайту бойынша мақсаттарды белгілеуді және экологиялық мәдениетті дамытуды көздейді.

Компанияда экологиялық аспектілерді басқару үшін корпоративтік басқару жүйесінің бөлігі және қаржылық емес тәуекелдерді басқару компоненті болып табылатын экологиялық менеджмент жүйесі (ЭМЖ) жұмыс істейді. ЭМЖ ластағыш заттар шығарындыларын азайту процестерін, деректер берудің экологиялық қауіпсіз технологияларын енгізуді, энергия тұтынуды басқаруды және жабдықты жаңыртуды қамтиды. Компания ISO 14001 халықаралық стандартына сәйкес сертификатталған, бұл жүйенің экологиялық менеджмент саласындағы озық талаптарға сәйкестігін растайды.

ҚОҚ басқарудың ұйымдық құрылымы

«Қазақтелеком» АҚ-да экологиялық мәселелерді басқару екі деңгейде жүзеге асырылады. Еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасын қоса алғанда, экологиялық талаптардың сақталуын операциялық үйлестіру мен бақылауды бас офис деңгейінде де, филиалдар желісінде де бейіндік департамент жүзеге асырады. Жоспарлауды, экологиялық тәуекелдерді бағалауды, қауіптерді анықтауды және тиісті тәсілдерді бизнес-процестерге интеграциялауды қоса алғанда, бұл саладағы стратегиялық басқару Бас әкімшілік директордың жауапкершілік аймағында.

Сақтық қағидаты

«Қазақтелеком» АҚ қоршаған ортаны қорғау саласында сақтық қағидатын қолданады, оны экологиялық аспектілерді басқарудың жүйелі тәсілінің бөлігі ретінде қарастырады. Компанияда жобаларды жоспарлау сатысында да, ағымдағы операциялық қызмет процесінде де экологиялық тәуекелдерді бағалауды қамтитын тәуекелдерді басқару жүйесі қолданылады.

Превентивті тәсілді қамтамасыз ету үшін қауіптерді, экологиялық аспектілерді сәйкестендіру және тәуекелдерді бағалау бойынша құжатталған рәсім енгізілген. Бұл рәсім қолданыстағы әсерлерді ғана емес, болашақта туындауы мүмкін ықтимал салдарларды да қамтиды.

Компания Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына сәйкес қоршаған ортаға әсерді бағалауды (ҚОӘБ) жүргізеді, сондай-ақ экологиялық жауапкершілік саласындағы үздік халықаралық тәжірибелерге бағдарланады. Шешімдер қабылдау кезінде, тіпті толық ғылыми айқындықтың болмаған жағдайында да, ұзақ мерзімді экологиялық салдарлар ескеріледі, бұл сақтық қағидатының рухына сәйкес келеді.

Сонымен қатар, тәуекелдерді азайту шаралары экологиялық саясатқа, ішкі экологиялық аудит процестеріне және үздіксіз жетілдірудің корпоративтік жүйесіне интеграцияланған.

Компания табиғат қорғау саласындағы дамудың мынадай басым бағыттарын айқындайды:

- қоршаған ортаға теріс әсерді барынша азайту;
- климат өзгеруі проблемасының төтенше маңыздылығын сезіну;
- заңнаманы, ұлттық және халықаралық экологиялық стандарттарды сақтау;
- Компания қызметін әзірлеу мен жүзеге асыру кезінде тұрақты даму қағидаттарын сақтау;
- Компания басшылығының экологиялық менеджмент жүйесінің тиімді жұмыс істеуі үшін барлық деңгейдегі жауапкершілігі;
- барлық мүдделі тараптар үшін қолжетімді әрі ашық экологиялық ақпаратты жариялау.

Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамасын сақтау

GRI 2-27

2025 жылы табиғат қорғау заңнамасын бұзу жағдайлары тіркелмеген. Компанияға қатысты қоршаған ортаны қорғау саласында қаржылық емес санкциялар мен өзге де әкімшілік жазалар қолданылмаған.

17-кесте. Табиғат қорғау іс-шараларына жұмсалған шығындар, мың теңге

Шығыс бабы	2023	2024	2025
ҚОӘБ жобаларын, шығарындылар нормативтері жобаларын әзірлеу мен өндірістік экологиялық мониторинг жүргізу, санаттарды растау	82,2	8 250,0	**78 203,2**
ҚО-ға теріс әсер үшін төлемдер, оның ішінде:	12 500,0	14 542,0	**10 247**
- стационарлық көзден		2 066,2	**1 316,5**
- жылжымалы көзден	0	12 448,8	**8 930,49**
Барлығы	**12 582,2**	**22 792,0**	**88 450,3**

2026 жылға арналған жоспарлар

ҚОҚ аспектілері бойынша сандық мақсатты көрсеткіштерді енгізу (қалдықтар мен ПГ шығарындылары).



«Қазақтелеком» АҚ-ның «Таза Қазақстан» бастамасына қосқан үлесі

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ бүкіл ел бойынша экологиялық мәдениетті арттыруға және қоршаған орта жағдайын жақсартуға бағытталған «Таза Қазақстан» ауқымды республикалық экологиялық науқанына қосылды. Қазақстанның барлық өңірлерін қамтыған бастама миллиондаған азаматтарды, мемлекеттік және бизнес-құрылымдарды экологиялық жаңару және тұрақты болашақ идеясы төңірегінде біріктірді.

«Таза Қазақстан» науқанына қатысу шеңберінде Компания қызметкерлері Қазақстан бойынша экологиялық сенбіліктерге, аумақтарды тазарту және қоғамдық кеңістіктерді абаттандыру акцияларына қатысты. Іс-шаралар ірі қалаларда да, шалғай елді мекендерде де ұйымдастырылып, Компанияның әлеуметтік жауапкершілік қағидаттарына және өмір сүру ортасына қамқорлық жасауға бейілділігін көрсетті.

Экологиялық ағарту және қызметкерлерді тарту

«Таза Қазақстан» жалпыұлттық жобасын қолдау жөніндегі бекітілген іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлердің экологиялық санасын арттыруға және тұрақты әдеттерін қалыптастыруға бағытталған бірқатар белсенді іс-шараларды ұйымдастырды, олар мыналарды қамтыды:

- Тұрақты даму, биоәртүрлілік, климат және жаңартылатын энергетика бойынша оқыту вебинарлары.
- Тұрақты әдеттерді дамытуға бағытталған «Эко гардероб» және «Менің эко кеңесім» челлендждерін өткізу.
- Киімге экологиялық көзқарас туралы вебинармен Эко-сән апталығын өткізу.

«Таза Қазақстан» науқанына қатысу «Қазақтелеком» АҚ-ның ESG саласындағы стратегиялық бағытының жалғасы болып, Компанияның экологиялық құндылықтар мен әлеуметтік жауапкершілікке бейілділігін растады.

4.2.1.1. Атмосфераға шығарындылар

GRI 3-3

Атмосфераға ластағыш заттар шығарындыларын жоспарлы қысқарту «Қазақтелеком» АҚ-ның қоршаған ортаны қорғау саласындағы қызметінің негізгі құрамдас бөліктерінің бірі болып табылады. Компания атмосфералық шығарындыларды азайтуға және ауа сапасына теріс әсерді барынша азайтуға бағытталған іс-шараларды жыл сайын іске асырады.

Шығарындылардың негізгі көздері қазандық қондырғылар мен автокөлік болғанын ескере отырып, олардың уақтылы техникалық қызмет көрсетілуіне ерекше назар аударылады. Генераторларды, бензоагрегаттарды және көлік құралдарын пайдалану өндірушілердің ұсынымдарына қатаң сәйкес жүзеге асырылады. Белсенділік төмен кезеңдерде жабдық төмендетілген энергия тұтыну режиміне ауыстырылады; электр энергиясы ажыратылған жағдайда экологиялық талаптарға сәйкес келетін стационарлық генераторлар пайдаланылады.

Ластағыш заттардың шығарындылары бойынша есептілік тұрақты түрде қалыптастырылады және Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына сәйкес уәкілетті органдарға тоқсан сайын ұсынылады.

2025 жылы Озон қабатын бұзатын заттар бойынша Монреаль хаттамасының әдістемесіне сәйкес Компания тоңазытқыш қондырғыларда қолданылатын хладагенттер бойынша есептеулерді жалғастырды. Есепке мынадай заттар алынды: «Қазақтелеком» АҚ нысандарында қолданылатын хлордифторметан (R-22), дифторметан (R-32), сондай-ақ R-407C және R-410A қоспалары. 2025 жылы R22 маркалы фреонды тұтынудың 2024 жылмен салыстырғанда төмендеуі кондиционерлеу жүйелерін жаңғырту, хладагент ағуын азайту және озон бұзатын заттарды пайдаланатын жабдықты біртіндеп пайдаланудан шығару бойынша іс-шаралар кешенін іске асырумен байланысты. Есепті кезеңде ескірген қондырғыларды балама хладагенттерді пайдаланатын энергия тиімді жүйелерге ауыстыру жүзеге асырылды, сондай-ақ тоңазытқыш контурларының герметикалылығын арттыру бойынша алдын алу жұмыстары жүргізілді. Көрсетілген іс-шаралар R22 фреонды толтыруға деген қажеттіліктің қысқаруын және оны пайдаланудың жалпы көлемінің төмендеуін қамтамасыз етті.

Компанияда хладагенттерді есепке алу баллондармен және килограммдармен жүзеге асырылады. Озон бұзатын шығарындылар көрсеткіштерін есептеу кезінде озон бұзу әлеуетінің (ODP) коэффициенті 0,055-ке тең қолданылды.

GRI 305-7

18-кесте. Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының құрылымы, тонна[4]

ЛЗ шығарындылары	2023	2024	2025
NOx	12,995	29,561	27,598 А
SO_2	8,429	17,040	15,632 А
CO	60,756	86,044	78,396 А
Ұшпа органикалық қосылыстар (ҰОҚ)	0	0	0 А
Қатты бөлшектер (PM)	2,345	3,452	3,177 А
Қауіпті ауа ластағыштары (HAP)	0	0	0 А
Басқа шығарындылар	10,855	21,435	21,395 А
Барлығы	**95,381**	**157,531**	**146,198 А**

2023 жылдан бастап ластағыш заттардың шығарындыларын есептеу нормаланатын нысандар бойынша жүргізілді, бұл парниктік газдар шығарындыларының көлемі мен ластағыш заттар шығарындыларының көлемі арасында сәйкессіздікке себеп болды. 2025 жылы шығарындыларды есептеу ластағыш заттардың шығарындыларының нормаланатын да, нормаланбайтын нысандары бойынша да жүргізілді және 2023, 2024, 2025 жылдар үшін көлем толығымен қайта есептелді.

2025 жылы атмосфералық ауаға ластағыш заттардың жалпы шығарындылар көлемі барлық ластағыш заттар бойынша 146,198 тоннаны құрады. ЛЗ есептеу қоршаған ортаға эмиссиялар нормативтерін айқындаудың бекітілген Әдістемесі негізінде жүзеге асырылды.

GRI 305-6

19-кесте. Озон бұзатын заттар (ОБЗ) шығарындыларының көлемі, килограмм CFC-11-экв.[5]

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Импортталды	0	0	0 А
Экспортталды	0	0	0 А
Өндірілді	105,4	105,4	88,9 А

146,198

тонна

2025 жылғы атмосфералық ауаға ластаушы заттар шығарындыларының жалпы көлемі

2026 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

2026 жылы атмосфераға ластағыш заттар шығарындыларын азайту бойынша мынадай іс-шаралардың орындалуы жоспарланған:

- Атмосфераға ластағыш заттар шығарындылары көлемін қысқарту бойынша сандық мақсатты көрсеткіштерді енгізу.

[4] 2025 жылы Компания 2023–2025 жылдар кезеңіндегі шығарындылар көлемін қайта есептей отырып, ластаушы заттар бөлінетін барлық көздерден шығатын шығарындыларды қайта есептеді (нормаланбайтын + нормаланатын).

[5] CFC-11-экв. — трихлорфторметан эквиваленті.

4.2.1.2. Су ресурстары

GRI 3-3, 303-1

Қазақтелеком су ресурстарын ұтымды пайдалануға және су экожүйелеріне әсерді барынша азайтуға ұмтылады. А Сумен жабдықтаудың жалғыз көзі қалалық желілер болып табылады, бұл ретте Компания ұңғымалар мен өзге де балама көздерді пайдаланбайды. Су ресурстарын тиімді басқару Экологиялық саясаттың басымдығы болып табылады және ішкі регламенттейтін құжаттар шеңберінде жүзеге асырылады. А

А Су тұтыну тек шаруашылық-ауыз су қажеттіліктері үшін жүзеге асырылады. Сумен жабдықтау жүйелерінің барлығы суды тұтынуды есепке алу аспаптарымен жабдықталған. А

Су стрессі жағдайында суды алу мен ағынды суларды тастау Компания нысандарының орналасуын ескере отырып Aqueduct су тәуекелдерінің атласы негізінде бағаланады.

Су тұтыну

GRI 303-3

20-кесте. Су алудың жалпы көлемі, мың м³

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Жалпы су алу көлемі	250,3	274,2	**361,2 А**
- Тұщы су	250,3	274,2	**361,2 А**
- Басқа су	-	-	**-**
Су тапшылығы өңірлеріндегі су алу көлемі		145,7	**192,5 А**
- Тұщы су		145,7	**192,5 А**
- Басқа су	-	-	**-**

2025 жылы Компания су стресі бар аумақтарды айқындау тәсілін нақтылап, қалалар деңгейіндегі бағалауға көшті. Деректер салыстырмалылығы үшін жаңартылған әдіснама 2024 жыл көрсеткіштеріне ретроспективті қолданылды.

GRI 303-3

«Қазақтелеком» АҚ-ның сумен жабдықтаудың жалғыз көзі қалалық сумен жабдықтау желілері (суарналар) болып табылады. 2025 жылы су тұтыну көлемінің 31,7%-ға өсуі тіркелді.

21-кесте. Үлес салыстырмалы су тұтыну

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Өндірістік көрсеткіштер	5 449	5 298	**5 236 А**
Үлес салыстырмалы су тұтыну, мың м³/мың нысан	0,046	0,0517	**0,069 А**
«Қазақтелеком» АҚ түсімі, млн теңге	299 725	314 673	**348 014А А**
Үлестік су тұтыну, мың м³/млн теңге	0,00083	0,000886	**0,001 А**

Ағынды суларды тастау

GRI 303-4, 303-1, 303-2

А Компания суды тек санитарлық-тұрмыстық қажеттіліктер үшін пайдаланады. Компанияның барлық ағынды сулары шартқа сәйкес кәріздің орталық желілеріне тасталады. А

А Ағынды суларды тастау орталықтанған кәрізге жүзеге асырылатындықтан, Компания ағынды суларды кәріз желілеріне тастау үшін жергілікті органдар мен суарналар белгілеген жалпы талаптарды сақтайды. А

А Компанияда барлық ағынды сулар кәріздің орталық желілеріне тасталатындықтан ағынды сулар сапасының жеке ішкі стандарттары жоқ, мұнда оларды өңдеу мен тазалауды жергілікті суарналар реттейді. Ағынды сулар сапасын бақылау қалалық тазарту құрылыстары деңгейінде жүзеге асырылады. А

22-кесте. Ағынды суларды тастаудың жалпы көлемі, мың м³

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Жалпы тастаулар көлемі	251,0	121,1	**194,1 А**
- Тұщы су	251,0	121,1	**194,1 А**
- Басқа су	-	-	**-**
Су тапшылығы өңірлеріндегі су алу көлемі	-	37,4	**60,3 А**
- Тұщы су	-	37,4	**60,3 А**
- Басқа су	-	-	**-**

GRI 303-5

А 2025 жылы жалпы су тұтыну 167,1 мың м³-ді құрады. Су тапшылығы бар өңірлерде 2025 жылы жалпы су тұтыну 132,2 мың м³-ді құрады. А

167,1

мың м³

2025 жылы жалпы су тұтыну

132,2

мың м³

су тапшылығы бар өңірлерде 2025 жылы жалпы су тұтыну

Су ресурстарын басқару бағдарламасы

Компания жалпы су тұтынуды біртіндеп азайту, үнемдеу технологияларын енгізу және нөлдік тастаулары бар жүйелерге көшу бойынша өзіне міндеттер қояды. Су ресурстарын тиімді басқару мақсатында 2025 жылы Компанияның су ізін азайтуға, сумен жабдықтаудың озық технологияларын пайдалануға және су экожүйелерін қалпына келтіруге бағдарланған 2025-2032 жж. арналған Су ресурстарын басқару бағдарламасы енгізілді. Бағдарламаның міндеттері:

- Жалпы су тұтыну мен технологиялық процестердегі ысыраптарды азайту;
- Ағынды сулар сапасын бақылауды қамтамасыз ету және қоршаған ортаны ластауды болдырмау;
- Қызметкерлер мен мердігерлер арасында суды үнемдеу корпоративтік мәдениетін дамыту;
- Су ресурстарын қорғау бойынша ұлттық және халықаралық бастамаларға қатысу.

Су стресімен, климат өзгеруімен, экологиялық және инфрақұрылымдық сын-қатерлермен байланысты тәуекелдерге байланысты «Қазақтелеком» АҚ тұщы су тапшылығы байқалатын Қазақстан өңірлерінде су ресурстарын басқару шараларының бағдарламасын іске асырады.

Шаралар мынадай облыстарды қамтиды: Қызылорда, Маңғыстау, Атырау, Батыс Қазақстан және Ақтөбе. Бұл өңірлерде Компания су тұтынуды азайту және су жүйелерінің тұрақтылығын арттыру үшін әртүрлі технологиялар мен шешімдерді енгізеді. Бұл шаралар тұщы су тапшылығы жағдайында ұзақ мерзімді тұрақтылықты және экожүйелерге әсерді барынша азайтуды қамтамасыз ете отырып, сумен жабдықтаудың ағымдағы және ықтимал проблемаларын шешуге бағытталған:

- Жергілікті әкімдіктер мен су шаруашылығы органдарымен келісілген корпоративтік суды пайдалану жоспарларын әзірлеу және іске асыру;
- Барлық негізгі нысандарда су сапасы мен шығынын мониторингтейтін IoT-жүйелерді енгізу;
- Сумен жабдықтаудың резервтік көздерін құру (бөтелкеленген су, мобильді сыйымдылықтар, жеткізушілермен шарттар);
- Су ресурстарын қорғауға және қалпына келтіруге бағытталған ұлттық және халықаралық экологиялық бастамаларға қатысу;
- Қызметкерлерді суды ұтымды пайдалану қағидаттарына және авариялық жағдайлардағы әрекеттерге үйрету.

Ұзақ мерзімді перспективада Компания ESG қағидаттарына және GRI халықаралық талаптарына толық сәйкес келетін суды пайдаланудың тұрақты моделіне қол жеткізуге бағдарланады. Негізгі мақсат — қайталама ресурстарды барынша пайдалану және «нөлдік тастау» технологияларын енгізу есебінен су экожүйелеріне минималды әсерге көшу.

Бағдарлама 2032 жылға дейін мақсатты және аралық сандық көрсеткіштер белгіленген мынадай мақсаттарды орындау мен мониторингтеуді қамтитын мақсаттар мен индикаторлардың кешенді жүйесін қамтиды:

- Жалпы су тұтыну көлемін төмендету;
- Бір қызметкерге немесе жабдық бірлігіне үлес салыстырмалы су тұтыну;
- Экологиялық мониторингпен қамтылған және жайкүй паспорттары бар су нысандарының саны;
- Қызметкерлердің суды үнемдеу мен экологиялық қауіпсіздік мәселелеріне тартылу деңгейі.

2026 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

Компания су ресурстарын ұтымды пайдалану бойынша мынадай іс-шараларды орындауды жоспарлайды:

1. Компания бойынша су тұтыну мен су бұру көздерін түгендеуді жүргізу.
2. Жалпы су тұтыну көлемін азайту мақсатында сумен жабдықтау жүйелерін жаңғырту.



4.2.1.3. Қалдықтарды басқару

GRI 3-3, 306-1, 306-2

Компания қалдықтармен жауапты әрі қауіпсіз жұмыс істеуді дамытады, олардың түзілу көлемін азайтып, қайта өңдеу үлесін ұлғайтады. Қалдықтарды кәдеге жарату айналмалы экономика қағидаттарын іске асыру мен БҰҰ ТДМ-ге қол жеткізудің маңызды тетігі ретінде қарастырылады.

A Компанияның негізгі өндірістік қызметі телекоммуникациялық және IT-жабдықты пайдаланумен байланысты, бұл кабельдік өнімдер, аккумуляторлық батареялар және өзге де шығыс материалдары тәрізді шығыс материалдарын да қамтиды. Желілік және есептеуіш инфрақұрылымды, әкімшілік және техникалық нысандарды пайдалану, оларға қызмет көрсету және жаңғырту процесінде өндірістік және тұтыну қалдықтары түзіледі. Операциялық қызметтің негізгі өнімдеріне электрондық қалдықтар (есептен шығарылған жабдық, демонтаждалған кабельдер және ұқсас қалдықтар), сондай-ақ кейбірі қауіпті құрамдастар болуы мүмкін офистік-тұрмыстық қалдықтар жатады. A

A Электрондық қалдықтар Компанияның меншікті қызметінде, сондай-ақ құн жасау тізбегінің upstream-сатысында жабдық пен шығыс материалдарын өндіру мен жеткізу кезінде және downstream-сатысында қалдықтарды мамандандырылған ұйымдар одан әрі қайта өңдеу немесе кәдеге жарату кезінде түзілуі мүмкін. Мұндай қалдықтар қоршаған ортаның ықтимал ластануына, қызметкерлер мен халықтың денсаулығына әсерге, сондай-ақ қайта пайдалануға немесе қайта өңдеуге жарамды материалдардың жоғалуына әкелуі мүмкін. A

A Компанияда Қазақстан Республикасының қоршаған ортаны қорғау саласындағы заңнамасына сәйкес қалдықтарды жинау, уақытша сақтау, әкету мен кәдеге жарату процесін, сондай-ақ олардың түзілуін мониторингтеуді реттейтін бекітілген «Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару» рәсімі қолданылады. A Бұл рәсім шеңберінде қалдықтар қайта өңдеу үшін лицензияланған ұйымдарға беріледі. Мұндай тәсіл қалдықтарды мамандандырылған операторларға беруге және олардың одан әрі қайта өңделуін бақылауды сақтауға мүмкіндік береді.

A Жыл сайын Компания Компанияның мынадай қалдық түрлерін өткізу және кәдеге жарату бойынша ұйымдармен шарт жасасады:

- электронды-электр жабдығы (климатехника, тұрмыстық электр аспаптары, электр энергиясын есепке алу аспаптары, резервтік қуат көздері (ДГҚ, ДГА, шағын электрстанциялар), үздіксіз қуат көздері, ЭҚҚ жабдығы, трансформаторлық қосалқы станциялар, электр құрал-сайманы және т. б.);
- тоқтың химиялық көздері (әртүрлі типтегі аккумуляторлық батареялар);
- сынабы бар қалдықтар (люминесцентті шамдар);
- пайдаланылған майлар (ДГА-дан, автокөлік құралдарынан, трансформаторлық қосалқы станциялардан пайдаланылған майлар және т. б.);
- макулатура (қағаз);
- орама (орама материалдың барлық түрлері). A

GRI 306-3

23-кесте. Түзілген қалдықтар көлемі, тонна

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Қауіпті қалдықтар	53,5	114,4	70,4 A
Қауіпті емес қалдықтар	7,3	42,0	22,2 A
Барлығы түзілген қалдықтар	**60,7**	**156,4**	**92,6 A**

2025 жылы түзілген қалдықтардың жалпы көлемі (қатты-тұрмыстық қалдықтарды ескерместен) 92,6 тоннаны құрады. 2025 жылы түзілген және кәдеге жаратылған қалдықтар көлемінің 2024 жылмен салыстырғанда қысқаруы өндірістік және пайдалану процестерін оңтайландыру, материалдарды пайдалану тиімділігін арттыру мен сандық шешімдерді енгізу бойынша іс-шаралар кешенін іске асырумен байланысты. Есепті кезеңде жөндеу мен монтаждау жұмыстары көлемінің азаюы, сондай-ақ жабдықты жаңғырту байқалды, бұл қалдықтар түзілуін қысқартуға ықпал етті. Түзілген қалдықтар жалпы көлемінің төмендеуіне байланысты мамандандырылған ұйымдарға кәдеге жаратуға берілген қалдықтар көлемі тепе-тең азайды.

GRI 306-5

24-кесте. Қауіптілік сыныптары бойынша бөліп кәдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Қауіпті қалдықтар	53,5	114,3	70,4 A
Жағу (энергия рекуперациясыз)	19,2	59,2	4,8 A
Жоюдың (кәдеге жаратудың) өзге де операциялары	34,3	55,1	65,6 A
Қауіпті емес қалдықтар	7,3	42,0	22,2 A
Жағу (энергия рекуперациясыз)	-	-	-
Жоюдың (кәдеге жарату) өзге де операциялары	7,3	42,0	22,2 A
Барлығы кәдеге жаратылған қалдықтар	**60,7**	**156,4**	**92,6 A**

Түзілген қалдықтар жалпы көлемінің төмендеуіне байланысты мамандандырылған ұйымдарға кәдеге жаратуға берілген қалдықтар көлемі тепе-тең азайды.

GRI 306 -1, 306-2

Есептен шығарылған телекоммуникациялық жабдықпен жұмыс істеу

Есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын (клиенттік сандық жабдық (STB-приставкалар, CDMA терминалдары, модемдер, маршрутизаторлар, мультиметрлер, модульдер, басқару платалары, терминалдар және өзге жабдық) және оргтехника) Компания олардың сатылуына аукцион өткізетін сыртқы ұйымдарға өткізуге жібереді. Тиісті жағдайда есептен шығарылған телекоммуникациялық жабдық Компанияның бұйрығымен бекітілген «Есептен шығарылған телекоммуникация құралдарын демонтаждау мен кәдеге жарату қағидалары» Ұйым стандарты негізінде қосалқы бөлшек ретінде пайдаланылады. Есептен шығарылған жабдықтың бір бөлігін (оның ішінде мыс кабелі пайдаланылған кабельдік байланыс желілерін, кабель сынықтарын) Компания түсті және қара металдарды сақтау мен кәдеге жарату үшін мамандандырылған ұйымдарға береді.

Өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасы

А 2025 жылы экологиялық жүктемені азайтумен, халықтың денсаулығына тәуекелдерді барынша азайтумен және жаһандық ESG тәжірибелеріне интеграцияны қамтамасыз етумен байланысты мақсаттарға қол жеткізуге бағытталған «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025–2032 жж. арналған өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасы әзірленді және бекітілді. Ол сондай-ақ қайталама ресурстарды шаруашылық айналымға тарту, қалдықтарды көмуді азайту және «нөлдік қалдықтар» (Zero Waste) жүйесін құруды көздей отырып, ESG-стратегиясы шеңберінде айналмалы экономикаға көшуге бағытталған. А

Алайда, бұл мақсаттарды іске асыру процесінде Компания бірқатар тәуекелдермен соқтығысады:

- Электрондық және электротехникалық жабдық, аккумуляторлар, сынабы бар шамдар, майлар сияқты қауіпті қалдықтардың телекоммуникация саласындағы жоғары үлесі экожүйелерді ластау тәуекелін туындатады;
- Электрондық қалдықтардың өсуі қайта өңдеу мен кәдеге жаратудың ерекше әдістерін әзірлеу қажеттігін туындатады.

Бағдарлама шеңберінде 2032 жылға дейін мақсатты және аралық сандық көрсеткіштер белгіленген электрондық қалдықтардың (e-waste) түзілуі мен қайта өңдеуге берілуі бойынша мақсаттар белгіленді:

Қайта өңделген электрондық қалдықтар үлесін арттыру, %;	Қайта пайдалануға берілген жабдық бірліктері санын ұлғайту;	Беру алдында есептен шығарылған жабдықты сақтау мерзімін қысқарту, ай.

Сонымен қатар Бағдарлама аккумуляторлық батареяларды қайта өңдеу, кабельдер мен офистік қалдықтарды кәдеге жарату немесе қайта өңдеу, сондай-ақ оларды бөлек жинау үшін мақсаттар белгілейді.

Бағдарлама мақсаттарын іске асыруға бағытталған шаралар:

Қалдықтардың көзден түзілуін барынша азайту — бизнес-процестерді оңтайландыру, «қағазсыз офиске» көшу, энергия тиімді технологияларды пайдалану;	Жабдықты қайта пайдалану — телекоммуникациялық жабдық үшін refurbished пен reuse тәжірибесін дамыту;	Қайта өңдеу инфрақұрылымын дамыту — қайталама қайта өңдеудің озық технологияларын енгізетін компаниялармен ынтымақтастық (мысалы, e-waste-тен металдарды химиялық алу);	ҒЗТКЖ (ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар) инвестициялары — материалдардың жабық цикл-дерін және қалдықсыз технологияларды енгізу мүмкіндіктерін зерттеу.



2026 жылға арналған жоспарлар

Компания қалдықтарды тиімді басқару бойынша мынадай іс-шараларды орындауды жоспарлайды:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның өндіріс және тұтыну қалдықтарын басқару бағдарламасында көзделген іс-шараларды іске асыру.

4.2.1.4. Биоалуантүрлілікке әсер

GRI 3-3, 413-1

Экологиялық саясатқа сәйкес «Қазақтелеком» АҚ биоалуантүрлілікті сақтауға ықпал етуге және қорғалатын аумақтарда өндірістік қызмет жүргізуге жол бермеуге міндеттенеді.

Құрылыс-монтаждау жұмыстары (оның ішінде кабельдерді төсеу) учаскелерінде өсімдіктер мен жануарлар дүниесін сақтау шеңберінде Компания топырақ эрозиясы тәуекелдерін барынша азайтатын және бұзылған жер учаскесінде өсімдік қабатын қалпына келтіруге ықпал ететін механикалық және биологиялық рекультивацияны орындайды.

2024 жылы «Қазақтелеком» АҚ «Биоалуантүрлілікті басқару және сақтау бойынша Нұсқаулықты» іске асыру шеңберінде Астана, Алматы және Шымкент қалаларында өз қызметінің биоалуантүрлілікке, сондай-ақ жер мен су ресурстарына әсерін тәуелсіз бағалау жүргізді. «КазТЭКО» ЖШС жүргізген бағалау автоматты телефон станцияларын, 5G антенналарын және қосалқы жабдықты қамтыды. Электромагниттік сәулелену, шу деңгейі, ауа сапасы өлшеулері мен 5G антенналарының жануарлар әлеміне әсері жүргізілді. Өлшеулер нәтижелері бойынша шекті жол берілетін мәндерден асулар мен экожүйелердегі өзгерістер анықталған жоқ. Алынған нәтижелерге байланысты 2025 жылы әсерді қосымша бағалау талап етілмейді.

2026 жылға арналған жоспарлар

1. Қатысу өңірлерінде биоалуантүрлілікті қолдау мен сақтау жобаларына қатысуды жоспарлау.
2. «Қазақтелеком» АҚ-ның іс-қимыл аймағындағы Биоалуантүрлілікті басқару және сақтау жөніндегі нұсқаулықты одан әрі өзектендіру және оны жария қолжетімділікте ашу үшін аумақтық тұрғыдан ерекше қорғалатын аймақтарға кіретін жабдық пен технологиялық процестер бойынша деректерді жинау.

4.2.2. Энергия тұтыну және энергия тиімділігі

Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Маңыздылықты талдау» бөлімінде ашылған маңыздылықты талдау нәтижелері бойынша энергия тұтыну және энергия тиімділігі «Қазақтелеком» АҚ-ның маңызды тақырыптарының бірі ретінде танылды. Маңыздылықты айқындау кезінде Компания мүдделі тараптардың күтулерін, сауалнама нәтижелерін, ішкі сараптаманы, сондай-ақ тақырыптың операциялық шығындарға, сандық инфрақұрылымның тұрақтылығына, парниктік газдар шығарындыларына, климаттық күн тәртібіне және ұзақ мерзімді құн жасауға әсерін ескерді.

«Қазақтелеком» АҚ үшін бұл тақырып байланыс желілерін, деректерді өңдеу орталықтарын, базалық станцияларды, ЖИ-инфрақұрылымды дамытуды және есептеуіш қуаттарға қажеттіліктің өсуін ескере отырып, маңызды мәнге ие. Энергия тұтынуды тиімді басқару Компанияға операциялық шығыстарды бақылауға, экологиялық ізді азайтуға, инфрақұрылымның энергия тиімділігін арттыруға және сандық жүктеменің өсуі жағдайында бизнес-моделінің тұрақтылығын қолдауға мүмкіндік береді. Компания орта мерзімді перспективада жалпы қуаты 200 МВт-қа дейін ДӨО-ны дамыту жөніндегі ауқымды жобаларды қоса алғанда, сандық инфрақұрылымды жеделдете дамыту және есептеуіш қуаттарды арттыру бойынша мақсаттар қойды. Мұндай сценарийде энергия шығындары Компанияның қаржылық та, экологиялық та нәтижелерін айқындайтын негізгі факторлардың біріне айналады.

Энергия тұтынуды азайту мен энергия тиімділігін арттыру шығындарды оңтайландыруға көмектесіп қана қоймай, сонымен қатар компанияның экологиялық ізін азайтуға да ықпал етеді. «Қазақтелеком» АҚ климаттың өзгеруіне қарсы жаһандық күрестегі өз рөлін сезінетіні және энергия тұтынуды тиімді басқару осы күш-жігерге елеулі үлес болып табылатыны маңызды.

«Қазақтелеком» АҚ энергия шығындарын азайтуға және қоршаған ортаға әсерді барынша азайтуға бағытталған энергия тұтынуды басқарудың жүйелі тәсілін қолданады. Компания тиімді энергоменеджмент жүйесінің бар екенін растайтын ISO 50001:2018 халықаралық стандарты бойынша сертификатталған.

Компанияда энергоменеджмент саласындағы Саясат бекітіліп, іске асырылуда, оған сәйкес энергия тұтынуды мониторингтеу, энергия тиімділігін талдау және энергия үнемдеу шешімдерін енгізу жүзеге асырылады. Энергетикалық тізілімді жүргізуді, жабдықтың сапалық және сандық сипаттамаларын бақылауды, сондай-ақ тұтынудың базалық деңгейлерін айқындауды қамтамасыз ететін «Энергия түрлерін сәйкестендіру. Базистерді айқындау. Энергетикалық талдау» Құжатталған рәсімі енгізілген.

Өндіріс нысандарында жарықдиодты шамдарды, жарықтың автоматты датчиктерін орнатуды, энергия сыйымды оргтехниканы азайтуды, энергия үнемдеу режимдерін ескере отырып авариялық қуат көздерін пайдалануды қоса алғанда, энергия тұтынуды оңтайландыру бойынша іс-шаралар енгізілген.

«Қазақтелеком» АҚ-ның энергоменеджмент саласындағы саясатының» қағидаттары

- ҚР заңнамасының талаптарын, сондай-ақ энергия үнемдеу мен энергетикалық тиімділікті арттыру саласындағы ұлттық және халықаралық стандарттарды сақтау.
- Өндірістің энергетикалық тиімділігі саласындағы үздік қолжетімді технологиялар деңгейіне қол жеткізуге ұмтылу.
- Отын-энергетикалық ресурстарды ұтымды пайдалану.
- Компанияның энергетикалық тиімділігі туралы ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігі.

Саясаттың қағидаттары мен ережелері мынадай салаларға қолданылады: телекоммуникация қызметтерін көрсету, тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алуды басқару, телекоммуникация желілері мен инфрақұрылымды ағымдағы пайдалану.

Саясаттың негізгі бағыттары:

- Компания қызметкерлерінің кәсіби деңгейін, сондай-ақ персоналдың энергия үнемдеу мен өндірістің энергетикалық тиімділігі саласындағы білімдерін жүйелі әрі мақсатты түрде арттыру.
- Энергия үнемдеу мен энергетикалық тиімділікті арттыру саласындағы заңнамалық талаптардың, ұлттық және халықаралық стандарттардың өзгерістеріне әрекет ету және ішкі нормативтік құжаттарды жетілдіру.
- Мүмкін болған жерде сатып алу кезінде энергия тиімділігін критерийлердің бірі ретінде есепке алуды қамтамасыз ету.
- Негізгі технологиялық және энергетикалық жабдықты жаңғырту кезінде энергетикалық тиімдірек шешімдерді таңдауды қамтамасыз ету.
- Негізгі және қосалқы өндіріс процестерінде отын-энергетикалық ресурстарды тұтыну мен өндіруді үздіксіз мониторингтеуді қамтамасыз ету.
- Кәсіпорын персоналының энергия үнемдеуге мотивациясы мен тартылу тетіктерін қалыптастыруды қамтамасыз ету.

Ресурс үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ-да энергия тиімділігін арттыру мен ресурс үнемдейтін технологияларға көшу көміртек бейтараптылығы мақсаттарына қол жеткізудің басым бағыттары ретінде қарастырылады. Компания меншікті энергия генерациялайтын нысандарды пайдалану кезінде импортталатын электр және жылу энергиясын, сондай-ақ отын ресурстарын тұтынуды азайтуға бағытталған іс-шаралар кешенін іске асырады.

Компанияда жүзеге асырылған іс-шаралардың негізгі бағыттары:

- Дәстүрлі жарық беру көздерін энергия үнемдейтін және жарықдиодты шамдарға ауыстыру;
- Қозғалыс датчиктерін және жарықтандыруды автоматты басқаруды орнату;
- Дербес компьютерлер мен офистік техниканы ұйқы режиміне көшіру және оларды жұмыс істемейтін уақытта толық ажырату;
- Телекоммуникациялық инфрақұрылымды жаңғырту, оның ішінде мыс байланыс желілерінен оптикалық-талшықты желілерге көшу.

Көрсетілген іс-шараларды іске асыру электр энергиясын ұтымдырақ пайдалануды және Компанияның энергия тиімділігін арттыруды қамтамасыз етті.

19 782

ГДж

2025 жылғы электр энергиясын үнемдеу бойынша жиынтық нәтиже

GRI 302-4

А Есепті 2025 жылы энергия тұтынудың елеулі қысқартулары тіркелмеді. А

2024-2025 жылдары энергия тиімділігі мен ресурс үнемдеуді арттыру үшін «Қазақтелеком» АҚ-да энергоаудит жүргізілді.

GRI 302-1

25-кесте. Отын ресурстарын жалпы тұтыну, ГДж

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025	%
Бензин	197 783,4	209 710,8	**219 000 А**	4,4%
Дизель отыны	107 904,9	115 707,5	**108 510 А**	(6,2%)
Көмір	21 445,6	22 440,8	**17 720 А**	(21%)
Табиғи газ	108 074,1	71 507,3	**52 280 А**	(26,9%)
Мотор отыны ретіндегі сұйытылған газ (пропан)	23 165,4	5 032,9	**213 А**	(-95,76%)
Ағаш отын	528,2	163,7	**0,00 А**	(-100%)
ОЭР жалпы тұтынуы	**458 901,7**	**424 563**	**397 723 А**	**(6,3%)**

2025 жылы отынды тұтынудың жалпы көлемі 397 723 ГДж-ді құрады, бұл 2024 жыл көрсеткішінен 6,3%-ға төмен. Энергияның негізгі көздері — бензин мен дизель отыны. Компанияда жылжымайтын мүліктің 248 нысанында, оның ішінде дизель отынында жұмыс істейтін (107 нысанда), газбен жылытудағы (108 нысанда), қатты отындағы (40 нысанда, олардың 28-і электр қазандарында) автономды жылыту жүйелері пайдаланылады. 2025 жылы мобильді және стационарлы көздерге (қазандықтар) отынды тұтынудың елеулі өсуі байқалмаған. Мобильді көздерге сұйытылған газды тұтынудың, ал стационарлы көздерге отынның елеулі төмендеуі белгіленген.

GRI 302-1

Меншікті технологиялық қажеттіліктерге жылу және электр энергиясын тұтыну, ГДж *



* 26-кесте. Меншікті технологиялық қажеттіліктерге жылу және электр энергиясын тұтыну (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

2025 жылы электр энергиясын тұтыну 633 326 ГДж-ді құрады, бұл 2024 жылмен салыстырғанда 0,8%-ға көбірек.

Серверлік жабдықтың тұрақсыз қуатты, процессорлар (CPU) жүктемесі деңгейіне, графикалық үдеткіштер мен басқа да компоненттерге байланысты тұтынатынын ескеру керек.

633 326 +0,8%

ГДж

2025 жылы тұтынылған электр энергиясы

GRI 302-3

27-кесте. Энергия сыйымдылығы

Көрсеткіш атауы	2023	2024*	2025
Жалпы энергия тұтыну, ГДж	1 490 401,4	1 487 723	**1 597 021 А**
«Қазақтелеком» АҚ түсімі, млн теңге	299 725	314 673	**348 014 А**
Үлестік энергия тұтыну, ГДж/млн теңге	**4,97**	**4,73**	**4,59 А**

* 2024 жыл түсімі 2024 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін шоғырландырылған қаржылық есептіліктегі сомаға сәйкес келмейді және жасалған қайта топтастыруларды білдіреді.

28-кесте. Компанияның ұзақ мерзімді құн жасауына әсер ететін маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер

Көрсеткіш	2025 жылға арналған мақсат	**2025 жылғы нәтиже**
Отын ресурстарын тұтынуды қысқарту	ТКДБ-ға сәйкес, 2032 жылға дейін базалық кезеңге қатысты энергия тұтынуды 22%-ға қысқарту	Компания қысқарту траекториясында тұр — атап айтқанда 2024 жылға қатысты 2025 жылы отын ресурстарын тұтынуды қысқарту **3,4%**-ды құрады
Қызмет энергия сыйымдылығы	Компания қызметінің энергия тиімділігін арттыру	Үлестік энергия тұтыну 3,0-ден **4,59** **ГДж/млн теңгеге** дейін жоғарылады

2025 жылы жүргізілген кешенді энергоаудит қорытындысы бойынша Компанияның құрылымдық бөлімшелері 2026–2031 жж. кезеңге энергия тиімділігін арттыру бойынша тиісті іс-шаралар жоспарларын әзірледі. Энергия тұтыну және энергия тиімділігі саласындағы көрсеткіштер энергоменеджмент жүйесі нәтижелілігін мониторингтеу үшін пайдаланылады және Компания есептілігінде ашылады.

2026 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

2026 жылы энергия тиімділігін арттыру бойынша мынадай іс-шараларды орындау жоспарланған:

- Энергоаудит қорытындысы бойынша ғимараттардың жылулық жаңғыртылуын қамтамасыз ету.

4.2.3. Климаттың өзгеруімен күресу

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ климаттың өзгеруін негізгі сын-қатерлердің бірі ретінде, сондай-ақ бизнес-моделін трансформациялаудың және тұрақтылықты арттырудың маңызды мүмкіндігі ретінде қарастырады. Төмен көміртекті экономикаға жаһандық көшу жағдайында Компания Қазақстан Республикасының климаттық мақсаттарына, сондай-ақ Париж келісімі шеңберіндегі халықаралық міндеттемелерді орындауға үлес қосуға ұмтылады.

Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқаруға бұрын қалыптастырылған тәсілдер есепті кезеңде де өзектілігін сақтады. Компания 2022–2032 жылдарға арналған Төмен көміртекті дамыту бағдарламасын іске асыруды және стратегиялық және инвестициялық жоспарлау процестерінде климаттық талдау элементтерін қолдануды жалғастырды.

Толық талдау нәтижелері Компанияның telecom.kz сайтында қолжетімді «Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау бойынша Талдамалық есепте» ұсынылған.

Қолданыстағы тәсіл негізінде Компанияның қызметі мен инфрақұрылымын қамтитын тереңдетілген климаттық талдау нәтижелері, сондай-ақ TCFD халықаралық ұсынымдарын ескере отырып, олардың негізгі бизнес-процестерге ықтимал ықпалын бағалаумен өтпелі және физикалық климаттық тәуекелдерді сәйкестендіру жатыр. Климаттық тәуекелдерді басқаруға жауапкершілік Басқарма мүшесі деңгейінде бекітілген.

Сәйкестендірілген климаттық тәуекелдерге бейімделу жоспарын әзірлеу орта мерзімді перспективаға басым іс-шаралардың бірі ретінде жоспарланған.

Климаттық стратегиямыздың негізгі басымдықтары:

- Компания қызметі мен құн жасау тізбегінің барлық кезеңдерінде декарбонизациялау және парниктік газдар шығарындыларын қысқарту;
- Балама энергетика;
- Ресурс үнемдеу және энергия тиімділігін арттыру.



4.2.3.1. Климат өзгеруі саласындағы басқару

«Қазақтелеком» АҚ есеп берушілік, ашықтық пен климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді стратегиялық басқаруға интеграциялау қағидаттарына негізделген климаттық мәселелерді басқарудың көпдеңгейлі жүйесін құрды.

Директорлар Кеңесі тарапынан қадағалау

Директорлар Кеңесі бейіндік орган — Аудит және тұрақты даму комитеті арқылы климаттық күн тәртібін бақылаудың жоғары деңгейін жүзеге асырады. Кеңес өз құзыреті шегінде стратегиялық жоспарларды, инвестициялық бағдарламаларды, жылдық бюджеттерді бекіту кезінде, сондай-ақ ірі инфрақұрылым жобалары мен мәмілелерді бағалау кезінде климаттың өзгеруіне байланысты мәселелерді қарайды. Климат тыңөзгеруіне байланысты мәселелер Директорлар Кеңесінің назарына жылына бір реттен кем емес жеткізіледі. Күн тәртібіне Төмен көміртекті дамыту бағдарламасын іске асыруды мониторингтеу, шығарындыларды мақсаттарына қол жеткізу прогресі, физикалық климаттық тәуекелдерге орнықтылық, сондай-ақ сандық өнімдер мен сервистер саласындағы климаттық мүмкіндіктер енеді.

Климаттық тәуекелдерді басқару Директорлар Кеңесі жанындағы Аудит және тұрақты даму комитеті туралы ережеде бекітілген. Комитет төмен көміртекті дамыту, көміртек ізін басқару мәселелерін, сондай-ақ жаһандық климаттық күн тәртібімен байланысты ықтимал тәуекелдер мен шектеулерді қарайды, сондай-ақ қаржылық емес есептіліктің сапасын мониторингтеуді және тиісті ESG-бастамалардың іске асырылуын бақылауды жүзеге асырады.

Директорлар Кеңесі деңгейінде климаттық сараптаманы дамыту, оның ішінде тәуелсіз сарапшыларды тарта отырып ESG-сессияларды өткізу және бизнестің ұзақ мерзімді тұрақтылығына климаттық әсер ету сценарийлерін талқылау жалғасуда.

Топ-менеджменттің рөлі

Климаттық күн тәртібін операциялық басқару атқарушы басшылық деңгейінде жүзеге асырылады. Компания құрылымында климаттық мәселелерді үйлестіру функциялары техникалық пайдалану, күрделі құрылыс, энергетика және тәуекелдерді басқару бөлімшелерімен тығыз өзара іс-қимылдағы тұрақты даму департаментіне жүктелген. Климаттық тәуекелдерді бағалауға, бейімделу іс-шараларын әзірлеуге және іске асыруға, сондай-ақ мақсаттардың орындалуын мониторингтеуге жауапты қызметкерлер тағайындалған. Аталған лауазымды тұлғалар мен комитет басшылары Басқармаға тұрақты түрде есеп беріп, қажет болған жағдайда Директорлар Кеңесі деңгейіне ақпарат ұсынады.

Менеджмент климаттық мәселелер туралы ішкі мониторинг нәтижелері, сыртқы талдамалық шолулар, энергия тиімділігі мен шығарындылар туралы деректер, сондай-ақ климаттық модельдер мен сценарийлер негізінде хабардар етіледі. Есептілік бірыңғай ESG-аналитика жүйесі шеңберінде қалыптастырылып, мүдделі тараптарға арналған жылдық есепте қосылғанға дейін верификациялануы.

Климаттық мәселелерді басқарудың ішкі тетіктері тұрақты функцияаралық кеңестерді, климаттық аспектілерді инвестициялық және жобалық комитеттерге қосуды, сондай-ақ жаңа бастамаларды әзірлеу кезінде тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау рәсімдерін қамтиды.

«Қазақтелеком» АҚ-да климат мәселелерін басқару құрылымы

Директорлар кеңесі

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар кеңесі тұрақты даму мәселелеріне, соның ішінде климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқаруға қадағалау жүргізеді. Директорлар кеңесі ESG-стратегиясын бекітеді, онда климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктер бойынша негізгі бағыттар анықталған.

Функциялары

- Тұрақты даму және климаттық тәуекелдер стратегиясын анықтау;
- Климаттық факторларды компанияның стратегиялық және операциялық жоспарлауына интеграциялау процесін бақылау;
- Осы саладағы есептілікті қарау және бекіту;
- Тұрақты даму және төмен көміртекті даму принциптерін енгізуге қадағалау жүргізу;
- Климаттық тәуекелдерді қоса алғанда, тұрақты даму мәселелерін басқаруды жүзеге асыру.

Климаттық тәуекелдерді басқаруды ынталандыру

- Компанияның басшылары мен қызметкерлері үшін климаттық мақсаттарға байланысты ынталандыру стратегияларын анықтау;
- ESG-мақсаттарға, соның ішінде климаттық мақсаттарға қол жеткізу негізінде сыйақы жүйесін бекіту.

Аудит және тұрақты даму комитеті

2022 жылдың шілде айынан бастап Аудит комитеті Аудит және тұрақты даму комитеті деп өзгертілді. Бұл комитет физикалық және өтпелі климаттық тәуекелдерді қоса алғанда, тұрақты даму тәуекелдерін басқаруға жауапты.

Функциялары

- Компанияның Жылдық есебін ұсынылған қаржылық емес ақпарат сапасы бойынша алдын ала бекіту;
- Тұрақты даму тақырыптары бойынша, сондай-ақ Компанияда ESG және төмен көміртекті даму принциптерін енгізу бойынша Директорлар кеңесіне ұсыныстар әзірлеу;
- Тұрақты даму, этикалық мінез-құлық және жауапты инвестициялау принциптерін ескере отырып, бизнес-процестерді трансформациялауды бақылау;
- Тұрақты даму саласындағы Компанияның жаңа саясаттарын, жоспарларын, бағдарламаларын бекіту және қолданыстағылардың тиімділігін бағалау бойынша Директорлар кеңесіне ұсыныстар әзірлеу, сонымен қатар тұрақты даму және климат саласындағы Компанияның басым жобаларын, негізгі шараларын және бастамаларын бағалау;
- Компанияның төмен көміртекті дамуы мен көміртек ізін басқару мәселелерін, соның ішінде жаһандық климаттық күн тәртібімен байланысты пайда болатын ықтимал тәуекелдер мен шектеулерді қарау;
- Тұрақты даму саласындағы халықаралық рейтингтердің талаптарына сәйкестілік бойынша Компания қызметі, корпоративтік есептілік пен құжаттарды Директорлар кеңесіне ұсыну және тұрақты даму саласындағы халықаралық рейтингтердегі Компания орнын жақсарту бойынша шаралардың орындалуын бақылау;
- Тұрақты даму және климат саласындағы Компанияның жария есептілігінің сапасын мониторингілеу.

Климаттық тәуекелдерді басқаруды ынталандыру

- Компанияның климаттық мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған ынталандыру шараларының тиімділігін бағалау;
- Климаттық факторларды қызметкерлердің мотивациясына интеграциялау және ынталандыру стратегияларын орындауды бақылау.

Атқарушы комитет

Корпоративтік басқару және тұрақты даму департаменті

- Ішкі нормативтік құжаттарды тізбелеуге, тұрақты даму тәуекелдерін басқаруға және осы саладағы компания мақсаттарын орындауды үнемі мониторингілеуге жауапты;
- Климаттық тәуекелдер мен тұрақты дамуға қатысты саясаттарды әзірлеу және жаңарту, оларды Аудит және тұрақты даму комитетінің талқылауына үнемі ұсыну.

Комплаенс қызметі

- Тұрақты даму және климаттық тәуекелдерді басқару саласындағы стандарттар нормаларын сақтауды қамтамасыз ету;
- Тұрақты даму талаптарын орындауды ішкі бақылау жүргізу.

Коммуникациялар департаменті

- Тұрақты даму саласындағы компания әрекеттері туралы қоғамдықтың және мүдделі тараптардың хабардар болуын қамтамасыз етуді қоса алғанда, сыртқы коммуникацияларға жауапты;
- Климаттық бастамалар бойынша сыртқы серіктестермен және БАҚ-пен өзара әрекеттестікті үйлестіру.

Қызметкерлерді басқару, еңбек қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік саласында жауапты құрылымдық бөлімшелер

- Еңбек қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік стандарттарын сақтауды қоса алғанда, тұрақты дамуды басқарудың жеке аспектілерін қарастырады;
- Қоршаған ортаны қорғау және энергия тиімділігі саласындағы климаттық тәуекелдерді азайту шараларын енгізеді.

Орталық аппарат «Қазақтелеком» АҚ

- Компанияның құрылымдық бөлімшелеріндегі тұрақты даму бастамаларын іске асыруды үйлестіруге және бақылауға тікелей жауапты;
- Компанияның климаттық және ESG-стратегияларын барлық деңгейлерде іске асыруды қамтамасыз ету.

Филиалдар

Басқарма төрағасы және филиалдардың генералды директорлары

- Компания филиалдарында тұрақты даму саласындағы стандарттар мен саясаттарды іске асыруды бақылау;
- Климаттық бастамалар бойынша іс-шаралар жоспарын іске асыру туралы сенімді ақпаратты ұсынуды кепілдендіру.

Тұрақты даму мәселелері бойынша «Қазақтелеком» АҚ Басқарушы директоры

- Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізу бойынша компания қызметін үйлестіру. Тұрақты даму және климаттық бастамалар саласындағы негізгі өнімділік көрсеткіштерінің (ПӨК) орындалуын бақылау.

Климаттық тәуекелдерді басқаруды ынталандыру

- Климаттық тәуекелдерді басқару стратегияларын іске асыру және олардың орындалуын мониторингілеу;
- Компанияның климаттық және ESG-мақсаттарын орындауға байланысты сыйақы жүйесін енгізу.

4.2.3.2. Климат өзгеруі саласындағы стратегия

«Қазақтелеком» АҚ физикалық та, өтпелі факторларды да, сондай-ақ климат өзгеруі жағдайында қосымша құн жасаудың әлеуетті бағыттарын қамтитын климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктерді кешенді бағалау нәтижелерін пайдаланады. Талдау Климат өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сараптамалар тобының (IPCC) сценарийлерін, McKinsey мен S&P Global талдамалық құралдарын қоса алғанда, халықаралық әдіснамалық тәсілдерді пайдалана отырып, сондай-ақ Қазақстан Республикасының климаттық ерекшеліктерін және телекоммуникация секторының ерекшелігін ескере отырып жүргізілді.

Талдау негізінде климаттық дамудың төрт сценарийі қолданылды– RCP 2.6, RCP 4.5, RCP 8.5 (IPCC), сондай-ақ көміртек бейтараптылығына қол жеткізу бойынша жаһандық күш-жігерді көрсететін NZE2050. Компания ішінде сценарийлер оптимистік, базалық және пессимистік нұсқалар ретінде түсіндірілді, бұл климаттық факторлардың операциялық тұрақтылыққа, шығындар құрылымына, кірістілік пен инвестициялық тартымдылыққа әсерін жан-жақты талдауға мүмкіндік берді.

Физикалық тәуекелдер

Физикалық тәуекелдерді талдау шеңберінде Қазақстанның ірі қалалары мен облыс орталықтарындағы 25 негізгі дата-орталық пен технологиялық объект қаралды. Зерттеу инфрақұрылыммен, логистикамен, пайдаланумен және операциялық қызметпен байланысты құн жасау тізбегінің сегменттерін қамтыды.

Анықталған негізгі тәуекелдер:

Температура (созылмалы тәуекел)

Орташа және экстремалды температураның өсуі жабдықтың қызып кетуіне, салқындатуға арналған шығындардың ұлғаюына, жүйелер сенімділігінің төмендеуіне әкеледі. Климаттық модельдеу деректері бойынша 2060 жылға қарай Алматы облысында RCP8.5 сценарийінде орташа температураның 9,64 °C-қа дейін, ал максималдысының 17,59 °C-қа дейін өсуі болжанады. Жоғары температуралар дата-орталықтардың, байланыс түйіндерінің және инженерлік жүйелердің жұмысы үшін тәуекелдер жасайды:

- жабдықтың қызып кетуі;
- салқындатуға арналған шығыстардың өсуі;
- сенімділіктің төмендеуі және авариялық тоқтаулардың ұлғаюы;
- қызметкерлердің өнімділігінің төмендеуі және жылу жүктемесінің өсуі.

Орташа және экстремалды температуралардың ең үлкен өсуі күтілетін Алматы, Ақмола және Шығыс Қазақстан облыстарындағы нысандар ең осал болып табылады.

Жоғары ылғалдылық пен жауын-шашын

Жауын-шашынның өсуі барлық сценарийлер бойынша, әсіресе Оңтүстік Қазақстан, Атырау және Маңғыстау облыстарында тіркеледі. Мысалы, Оңтүстік Қазақстан облысында RCP8.5 сценарийі бойынша жылдық жауын-шашын 2060 жылға қарай 894,6 мм-ге дейін ұлғаюы мүмкін (тарихи мәндерден 45%-ға өсу). Әсері:

- жоғары ылғалдылыққа байланысты кабельдік желілер мен жабдықтың зақымдану қаупі;
- инфрақұрылымның коррозиясы;
- техникалық қызмет көрсетуге және желі компоненттерін ауыстыруға арналған шығындардың өсуі.

Су тасқыны (жедел тәуекел)

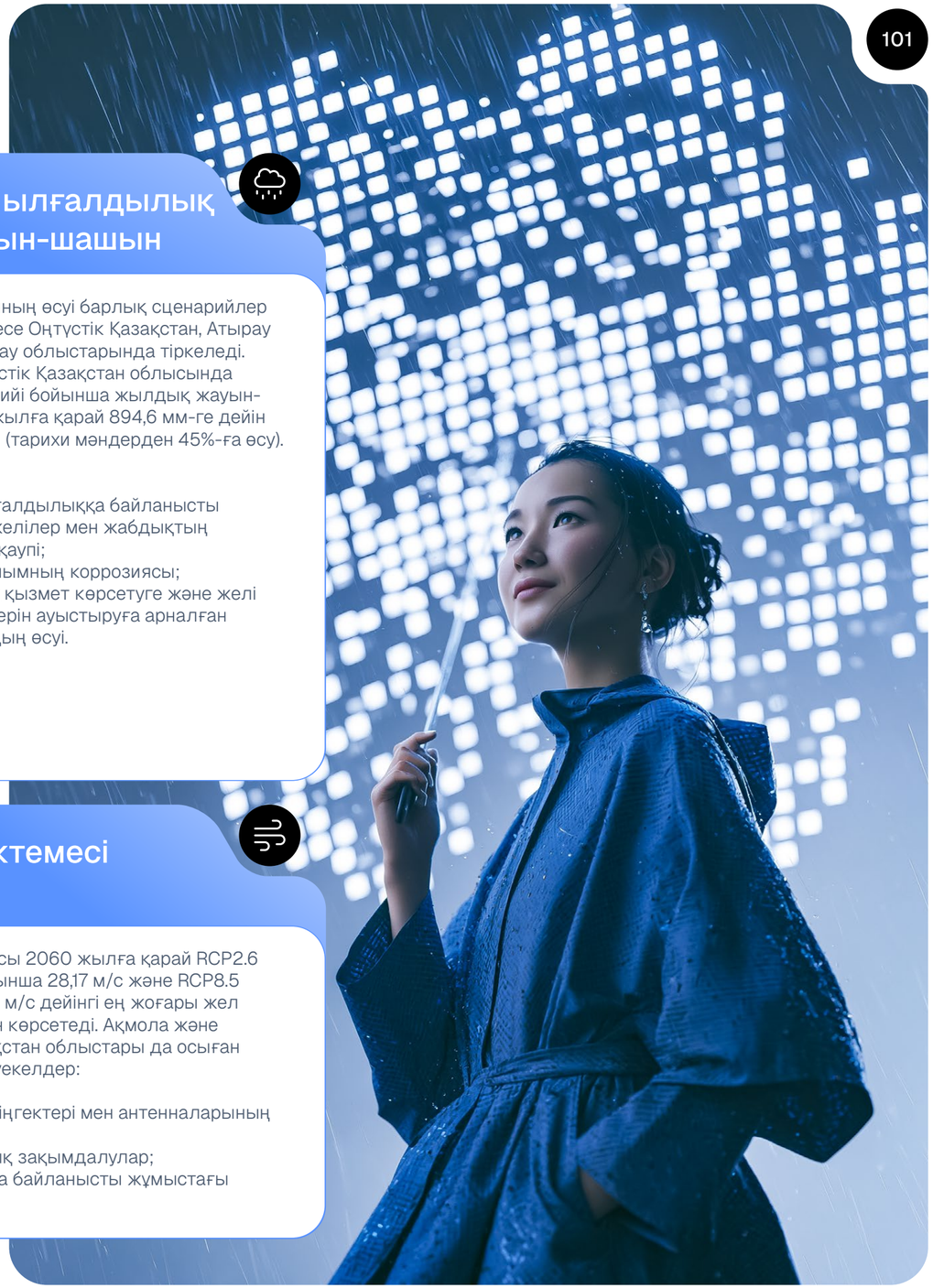
Су тасқыны ең маңызды өткір тәуекелдердің бірі ретінде танылды. Оңтүстік Қазақстан және Маңғыстау облыстарында тереңдігі 0,7 м-ге дейін су басу мүмкін, бұл телекоммуникациялық инфрақұрылымның суға басуы мен істен шығу қаупін туғызады. Салдары:

- жабдықтың зақымдалуы;
- қызметтер көрсетудегі үзілістер;
- тоқтап қалудан болатын ықтимал миллиондаған шығындар.

Жел жүктемесі

Жамбыл облысы 2060 жылға қарай RCP2.6 сценарийі бойынша 28,17 м/с және RCP8.5 бойынша 27,44 м/с дейінгі ең жоғары жел көрсеткіштерін көрсетеді. Ақмола және Оңтүстік Қазақстан облыстары да осыған ұшырайды. Тәуекелдер:

- байланыс діңгектері мен антенналарының бұзылуы;
- құрылымдық зақымдалулар;
- бұзылуларға байланысты жұмыстағы үзілістер.



29-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның климаттық тәуекелдер тізілімі

Тәуекел түрі	Санат	Жедел	Әсері	Көкжиек[6]	«Қазақтелеком» АҚ-ның әлеуетті осал активтері/салалары
Физикалық	Созылмалы	Температура	• Өндірістік қуаттардың нашарлауы.Кейбір жабдық жоғары температураға төтеп бере алмауы мүмкін.Қосымша шығындар, оның ішінде салқындату жүйелеріне инвестициялар.Қызметкерлердің денсаулығына әсер: ыстыққа байланысты аурулар тәуекелінің және қате шешімдер қабылдау тәуекелінің ұлғаюы. • Жылытуға байланысты энергия тұтыну шығындарының ұлғаюында көрінетін жылдық залал. • Физикалық инфрақұрылымның құрылымдық зақымдануларының ұлғаюы.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Ақмола, Алматы және Шығыс Қазақстан облыстары
		Жауын-шашын	• Жабдыққа қызмет көрсетуге және оны ауыстыруға арналған шығындардың өсуі. Инфрақұрылымның металл бөліктерінің коррозия тәуекелі. • Жабдықтың зақымдануы мен істен шығуына байланысты жұмыстың үзілуі.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Атырау, Маңғыстау және Оңтүстік Қазақстан облыстары
	Жедел	Су тасқындары	• Инфрақұрылымды су басуы және жабдықтың елеулі зақымдануы.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Атырау және Маңғыстау облыстары
		Экстремалды ауа райы	• Жөндеуге және қалпына келтіруге арналған шығындардың ұлғаюы. • Инфрақұрылымның зақымдануына байланысты жұмыстың үзілуі. • Қызметкерлердің қауіпсіздігіне әсері.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан және Ақмола облыстары
Өтпелі	Құқықтық	Климаттық реттеудің күшеюі	• Операциялық шығындардың ұлғаюы. • Инфрақұрылымды жаңғыртуға елеулі инвестициялар.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	ДӨО, энергияға тәуелді инфрақұрылым
	Технологиялық	Жаңа технологияларды енгізу	• Инфрақұрылымды жаңғыртуға елеулі инвестициялар.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Ескіріп бара жатқан желілік жабдық, салқындату жүйелері, IT-инфрақұрылым
	Нарықтық	Сұраныс пен күтулердің өзгеруі	• Жаңа «жасыл» шешімдерді дамыту және бизнес-модельді бейімдеу қажеттілігі.	Орта мерзімді/ ұзақ мерзімді	Өнім желісі, телеком-қызметтер

[6] «Қазақтелеком» АҚ қысқа мерзімді перспективада физикалық Климаттық тәуекелдердің Елеулі әсеріне ұшырамайды.

Өтпелі тәуекелдер

Өтпелі тәуекелдерді бағалау үшін заңнамада, нарықтық трендтерде, көміртек реттеу саясатында және технологиялық ілгерілеулердегі ықтимал өзгерістердің компания бизнес-моделіне әсеріне ерекше назар аударылды.

Реттеуші

Көміртек салығын және энергия тиімділігінің жаңа стандарттарын енгізу мүмкіндігі операциялық шығындарға, жабдықты жаңғырту қажеттілігіне, CAPEX-ке және қызметтерді ұсыну құнына әсер етуі мүмкін.

Технологиялық

Энергия тиімді емес инфрақұрылымның ескіруі және клиенттер мен инвесторлардың ESG-күтулеріне сай келетін жаңа шешімдерді енгізу қажеттілігі.

Нарықтық және беделдік

Тұрақты жеткізушілерге қызығушылықтың өсуі және бәсекеге қабілеттілікті сақтау мен орнықты қаржыландыруға қол жеткізу үшін ESG-рейтингтік ашықтық қажеттілігі.

Климаттық мүмкіндіктер

Компания климаттық өзгерістерді тәуекелдер көзі және орнықты технологиялық шешімдерді дамыту факторы, энергия тиімділігін арттыру мен ұзақ мерзімді шығындарды үнемдеу ретінде қарастырады. Осыған байланысты Компания бірқатар негізгі бағыттар бойынша климаттық мүмкіндіктерді есепке алуды жалғастырады.

Энергия тиімділігін арттыру

Деректерді өңдеу орталықтары (ДӨО) электр энергиясының негізгі тұтынушылары болып табылады. Осыған байланысты Компания олардың энергия тиімділігін арттыруды шығындарды төмендету мен операциялық қызмет тұрақтылығын арттырудың маңызды көзі ретінде қарастырады. Бұған дейін жүргізілген талдау 2030 жылға дейін ДӨО-да энергия тиімді шешімдер есебінен электр энергиясы шығындарын төмендету әлеуетін 3,5–4 млн АҚШ доллары деңгейінде көрсетті.

Сандық қызметтер мен инфрақұрылымды дамыту

Компания мынадай саладағы шешімдерді белсенді дамытады:

- көміртек ізін азайтуға арналған Заттардың интернеті (IoT);
- ақылды желілер мен қашықтан мониторингтеу;
- энергия тұтынуды оңтайландыру үшін телеком-инфрақұрылымды сандық модельдеу;
- көміртек офсеттерін — климаттық жобалар есебінен шығарындыларды өтеу тетіктерін коммерцияландыру.

ЖЭК дамыту

Жаңартылатын энергия көздеріне көшу, көміртек сыйымды отын түрлерінен тәуелділікті азайту. 2032 жылға дейінгі ESG-стратегиясы шеңберінде ЖЭК үлесін ағымдағы 0%-дан 10–15%-ға дейін арттыру мүмкіндігі қарастырылады. Отынды үнемдеу мен шығарындыларды өтеу ұзақ мерзімді көкжиекте 5 млн АҚШ долларына дейін жетуі мүмкін.

Орнықты қаржыландыруға қол жеткізу

ESG-инвесторлар үшін тартымдылықты арттыру, жасыл облигациялар және климаттық бағыты бар жобаларды қаржыландыру.

Климаттық мүмкіндіктерді іске асырудан түсетін жиынтық экономикалық пайда 2060 жылға қарай 20 млн АҚШ долларынан асуы мүмкін.

Климаттық талдау қорытындысы бойынша компанияның климаттық тәуекелдерге орнықтылығын арттыруға бағытталған ұсынымдар тізбесі қалыптастырылды. Негізгі шаралардың арасында — жария есептілік жүйесін енгізу, климаттық тәуекелдерді тұрақты қайта қарау, осал өңірлер үшін мониторинг жоспарларын әзірлеу, ДӨО-ның энергия тиімділігін арттыру, Scope 3 шығарындыларын есептеу, сондай-ақ Net-Zero бастамасына қатысуды пысықтау.

30-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның климаттық мүмкіндіктер тізілімі

Мүмкіндіктер	Іс-шаралар	Көкжиек
Энергия тиімділігін арттыру мен процестерді оңтайландыру	• Мыс желілерді жоюлау мен жарықдиодты жарық көздеріне ауыстыру; • Зияткерлік басқару жүйелерін енгізу; • Желілер мен дата-орталықтардың жұмысын оңтайландыру.	Қысқа мерзімді
ЖЭК-ке көшу	• Жасыл сертификаттарды сатып алу; • Ақылды желілерді дамыту; • Балама энергияны сатып алу мен экологиялық отын түрлеріне көшу.	Қысқа мерзімді/ Орта мерзімді
Көміртек офсеттерін коммерцияландыру	• Климаттық жобаларды іске асыру мен кейіннен шығарындыларды өтеу.	Орта мерзімді
Сандық модельдеу	• Инфрақұрылымды жобалау мен пайдалануды оңтайландыру үшін сандық технологияларды пайдалану.	Орта мерзімді
Ресурстарды тұтынуды барынша азайту	• Импорттылатын электр, жылу энергиясы мен отынды тұтынуды азайту. Стационарлық пен мобильді көздерде қазба отынды тұтынуды азайту. • Стационарлық және жылжымалы көздерде қазба отынын тұтынуды азайту.	Қысқа мерзімді
Цифрландыру мен орнықты өнімдерді дамыту	• Көміртек ізін азайту үшін сандық пен телекоммуникациялық қызметтер мен өнімдерді әзірлеу мен ілгерілету. IoT-шешімдерді ілгерілету. • IoT-шешімдерді ілгерілету.	Қысқа мерзімді

Бағалау энергиямен жабдықтауға, техникалық қызмет көрсетуге және нысандарды бейімдеуге арналған шығындарды талдауды, сондай-ақ түсімге, күрделі салымдар құрылымына және орнықты қаржыландыруға қол жеткізуге ықпал ететін ықтимал жанама әсерді болжауды қамтитын қаржылық модельдеуді қамтыды.

Климаттық тәуекелдер қысқа және орта мерзімді перспективада Компанияның қаржылық тұрақтылығына маңызды әсер етпейді.

Шығарындылар деңгейі төмен және орташа сценарийлерде (RCP2.6 және RCP4.5) Компания орнықты өсуді және климаттық жағдайлардағы өзгерістерге бейімделудің жоғары қабілетін көрсетеді. Шығарындылар деңгейі жоғары сценарийде (RCP8.5) 2050 жылдан кейін, оның ішінде шығындардың өсуі мен табыстылықтың төмендеуін қоса алғанда, елеулі әсер мүмкін. Ұзақ мерзімді климаттық тәуекелдерді есепке алу стратегиялық жоспарлауда көзделген.

4.2.3.3. Климат өзгеруі саласындағы тәуекелдерді басқару

Компанияда климаттық тәуекелдерді басқару тәуекелдерді басқарудың корпоративтік жүйесі шеңберінде жүзеге асырылады және бірыңғай Тәуекелдер тізіліміне интеграцияланған. Экологиялық және климаттық тәуекел операциялық тәуекелдер санатына енгізілген және табиғат қорғау заңнамасын бұзу, қалдықтарды кәдеге жарату проблемалары және жеткіліксіз экологиялық басқару сияқты факторларды қамтиды. Климаттық тәуекелдерді қарастыру басталу ықтималдығы мен әсер ету шамасын ескере отырып, тәуекелдер картасын жаңарту кезінде тұрақты түрде жүзеге асырылады. Негізгі тәуекелдер бойынша азайту және басқару жөніндегі іс-шаралар әзірленеді.



[7] Өңірлік климаттық болжамдар (Қазгидромет, World Bank Climate Portal) пайдаланылды, бұл тәуекелдерді өңірлер бойынша локализациялауға және ерекше осал нысандарды — негізінен елдің оңтүстік облыстарындағыларды — анықтауға мүмкіндік берді.

Климаттық тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау тәсілі

Климаттық тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау үшін Компания TCFD халықаралық ұсынымдарына, сондай-ақ МГЭИК (IPCC), Еуропалық қайта құру және даму банкінің (EBRD) және орталық банктер мен қаржы жүйесін экологияландыру жөніндегі қадағалау органдарының халықаралық желісінің (NGFS) әдіснамалық материалдарына сәйкес келетін құрылымдалған және ғылыми негізделген тәсілді қолданды.

Бағалау өтпелі тәуекелдерді (реттеуші өзгерістер, нарықтық және технологиялық ілгерілеулер, инвесторлардың ESG-күтулері), сондай-ақ физикалық әсерлерді (экстремалды ауа-райы құбылыстары, қызып кету, су тасқыны, энергиямен жабдықтаудағы бұзылулар) қамтиды. Талдау инфрақұрылымның аумақтық бөлінуін және нысандардың климаттық осалдығын ескере отырып жүргізіледі.

Климаттық тәуекелдерді сәйкестендіру және бағалау мынадай элементтерді пайдалана отырып жүзеге асырылады:

1. Бірінші кезеңде сыртқы климаттық және экономикалық ортаны бағалау жүргізілді:
   - тарихи және ағымдағы климаттық трендтер (температура, жауын-шашын, жел жүктемелері);
   - жаһандық және өңірлік климаттық факторлардың серпіні;
   - негізгі демографиялық, технологиялық, саяси-құқықтық және экономикалық драйверлер;
   - жеткізілім тізбектерінде, қызметтерге сұраныста және тұтынушылық мінез-құлықтағы ықтимал өзгерістер.
2. TCFD ұсынымдары мен климаттық талдаудың базалық моделін пайдалана отырып, климаттық тәуекелдер мынадай түрде жіктелді:
   - Физикалық (өткір және созылмалы),
   - Өтпелі (реттеуші, нарықтық, технологиялық, беделдік).

Климаттық тәуекелдер мен мүмкіндіктер санаттары

1 Өтпелі тәуекелдер
- Саясат және реттеушілік
- Технологиялар
- Нарық
- Бедел

2 Физикалық тәуекелдер
- Жедел
- Созылмалы

3 Мүмкіндіктер
- Тиімді ресурс пайдалану
- Энергия көздері
- Өнімдер мен қызметтер
- Нарықтар
- Орнықтылық

Сондай-ақ Компанияға әсер ететін сыртқы факторларды STEEP-бағалау жүргізілді (Social, Technological, Economic, Environmental, Political).

Факторлардың негізгі түрлерінің STEEP моделі

1 Әлеуметтік факторлар
- Өмір салты
- Демографиялық үрдістер
- Денсаулық сақтау және білім беру салаларындағы үрдістер
- Азаматтық тұрақтылық пен әлеуметтік шиеленіс

2 Технологиялық факторлар
- Ғылыми зерттеулердің негізгі бағыттары
- Жаңа технологиялар
- Технологияларды енгізу

3 Экономикалық факторлар
- Макроэкономикалық үрдістер
- Микроэкономикалық үрдістер
- Өңірлік/ұлттық айырмашылықтар
- Капитал нарығындағы қаржылық үрдістер
- Сауда ережелері/ протекционизм

4 Экологиялық факторлар
- Экожүйелердегі үрдістер
- Климаттық және ауа райы өзгерістері
- Парниктік газдар шығарындылары
- Қалдықтарды қайта өңдеу және кәдеге жарату
- Энергетика
- Жерді пайдалану

5 Саяси факторлар
- Саясат
- Заңдар / реттеуші нормалар
- Сот шешімдері
- Саяси ахуал және үрдістер

3. Климаттық тәуекелдердің сценарийлік талдауын жүргізу үшін «Қазақтелеком» АҚ Климат өзгеруі жөніндегі үкіметаралық сараптамалар тобының (IPCC) парниктік газдар концентрациясының траекторияларына (RCP), сондай-ақ NZE 2050 мақсатты сценарийіне (Net Zero Emissions 2050) негізделген модельдік комбинацияны пайдаланды. RCP 2.6, RCP 4.5 және RCP 8.5 сценарийлері жаһандық жылыну деңгейлерінің әртүрлі салдарын және онымен байланысты инфрақұрылымға, энергия тұтынуға және операциялық тұрақтылыққа әсерін бағалауға мүмкіндік береді:

- RCP 2.6 — төмен көміртекті сценарий (мақсат 1,5–2°C),
- RCP 4.5 — шығарындылардың орташа деңгейі,
- RCP 8.5 — физикалық салдарларды күшейтудегі инерциялық сценарий.
- NZE 2050 сценарийі 2050 жылға қарай көміртек бейтараптылығына қол жеткізуге назар аударады және климаттық саясатты енгізумен, технологиялық ілгерілеулермен және нарықтық күтулердің өзгеруімен байланысты өтпелі тәуекелдерді бағалау үшін қолданылады.

1 Климаттық тәуекелдердің маңыздылығын бағалау

- Нарықтық және технологиялық өзгерістер
- Беделдік тәуекелдер
- Саяси және құқықтық тәуекелдер
- Физикалық тәуекелдер

Климаттың өзгеруіне байланысты Компанияның қазіргі және болашақтағы тәуекелдерін бағалау. Бұл тәуекелдер болашақта маңызды бола ала ма? Олар мүдделі тараптарды алаңдата ма?

2 Сценарий диапазонын анықтау және сипаттау

Компания үшін өзекті болып табылатын көшу және физикалық тәуекелдерді қамтитын сценарийлер.

Тиісті әсерлерді ескере отырып, қандай сценарийлер мен түсіндірулер орынды екенін анықтау. Енгізу параметрлері, болжамдар және талдау әдістерін қарастыру. Қай сценарий эталон ретінде пайдаланылуы керек екенін анықтау.

3 Бизнесті бағалау

Төмендегілерге әсер ету:

- Ресурстарға жұмсалатын шығындар
- Операциялық шығындар
- Табыс
- Жеткізу тізбегі
- Қызметтің үзілуі
- Уақыт

Әрбір сценарий шеңберінде ұйымның стратегиялық және қаржылық жағдайына әлеуетті салдарын бағалау. Негізгі факторларды анықтау.

4 Әлеуетті жауап шараларын анықтау

Жауап беру шараларына мыналар кіруі мүмкін:

- Бизнес-модельдегі өзгерістер
- Портфель құрамындағы өзгерістер
- Технологиялар мен мүмкіндіктерге инвестициялар

Нәтижелерді анықталған тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқаруға арналған шынайы шешімдерді айқындау үшін пайдалану. Стратегиялық және қаржылық жоспарларға қандай түзетулер қажет болады?

Сценарийлік талдау қорытындысы бойынша Компанияның бизнес-моделіне, негізгі активтерге және қаржылық көрсеткіштеріне ықтимал әсерді бағалау жүргізілді. Тәсіл осалдықты кеңістіктік талдауды, сценарийлерді бағалауды, сондай-ақ өзекті климаттық және экономикалық деректерді пайдаланумен қаржылық модельдеуді қоса алғанда, сапалық және сандық элементтерді қамтыды. Физикалық тәуекелдерді бағалау үшін Қазақстан Республикасының ірі қалалары мен облыс орталықтарындағы дата-орталықтарды қоса алғанда, 25 негізгі инфрақұрылым нысаны таңдалды.

Бұл нысандар құн жасау тізбегінің 3 сегментін:

- инфрақұрылымды,
- пайдалануды,
- операциялық процестерді ұсынды.

Жауын-шашындағы, температуралардағы, жел жүктемелеріндегі және басқа да параметрлердегі күтілетін өзгерістерді есепке алу үшін климаттық деректерді өңірлер бойынша геобайлау пайдаланылды.

Өтпелі климаттық тәуекелдер заңнамадағы, декарбонизация саясатындағы, нарықтық күтулердегі ықтимал өзгерістерге және технологиялардың дамуына назар аудара отырып бағаланды. Бұл Компанияның шығыстар құрылымы мен инвестициялық жоспарларына қалай әсер ете алатыны ескерілді.

Әр климаттық тәуекел үшін сценарийді, нысандар сезімталдығын және сыртқы ресурстарға тәуелділік деңгейін ескере отырып, әсер ету ауқымы мен ықтималдығы айқындалды. Модель электр энергиясы құнының ықтимал өсуін, нысандарды жаңғырту қажеттілігін және бейімделу іс-шараларына шығындарды есепке алды.

Талдау нәтижелері бойынша климаттық әсерлерге ең сезімтал басым аймақтар мен активтер — ең алдымен қызып кету мен энергиямен жабдықтаудағы үзілістер тәуекелі жоғарылайтын елдің оңтүстік өңірлерінде орналасқан нысандар бөлектелді.

Ең көп ұшырауы бар «Қазақтелеком» АҚ активтері

Санаттар	Түрі	Көрсеткіш/өлшем бірлігі	Kazakhtelecom-ның әлеуетті осал активтері		Активтер саны
Температура	Созылмалы	Орташа тәуліктік температура (°C)	Облыстар: Ақмола, Алматы, Шығыс Қазақстан	Қалалар: Астана, Көкшетау, Алматы, Талдықорған, Өскемен, Семей	13
	Созылмалы	Жылдық ең төменгі тәуліктік температура (°C)			
	Созылмалы	Жылдық ең жоғары тәуліктік температура (°C)			
Жауын-шашын	Жедел	Қар деңгейі (мм)	Облыстар: Атырау, Маңғыстау, Оңтүстік Қазақстан	Қалалар: Атырау, Ақтау, Шымкент	4
	Созылмалы	Жылдық жауын-шашын мөлшері (мм)			
Су тасқындары	Жедел	Су тасқыны (м)	Облыстар: Атырау, Маңғыстау	Қалалар: Атырау, Ақтау	2
Экстремалды ауа райы	Созылмалы	Желдің ең жоғары жылдамдығы (м/с)	Облыстар: Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан, Ақмола	Қалалар: Тараз, Шымкент, Астана, Көкшетау	9

Тәуекелдерді мониторингтеу және басқару

Климаттық тәуекелдер басқа стратегиялық және операциялық факторлармен бірге келісілген түрде қарастырылуын қамтамасыз ететін корпоративтік тәуекелдерді басқарудың жалпы процесіне енгізілген. Компания қос бағалау тәсілін қолданады: ықтимал шығындар тұрғысынан да, стратегиялық мүмкіндіктер тұрғысынан да. Әрекет ету тетіктері бейімделу мен инвестициялық саясат шеңберінде әзірленеді, оның ішінде:

- осал өңірлердегі нысандарды жаңғырту;
- энергия тиімді шешімдерді енгізу;
- салқындату мен резервтік электрмен жабдықтау жүйелерін қайта жабдықтау;
- желілер мен дата-орталықтардың физикалық әсерлерге орнықтылығын күшейту.

Басқарушылық шешімдер шығыстарға (CAPEX, OPEX) болжанатын әсерді, кірістер тұрақтылығын, операциялар үздіксіздігін, жеткізілім тізбегінің тұрақтылығын және қаржыландыру тарту шарттарын ескере отырып қабылданады. Қаржылық көрсеткіштерге елеулі әсер етуі немесе қызметтер ұсынуды бұзуы мүмкін тәуекелдерге басымдық беріледі. Олар үшін бейімделу шаралары, оның ішінде инвестициялық бағдарламалар мен операциялық жоспарлауды түзету деңгейінде қалыптастырылады.

Мониторинг жауапты бөлімшелердің қатысуымен тұрақты негізде жүргізіледі. Қажет болған жағдайда климаттық тәуекелдерді эскалациялау туралы ақпарат Басқарма мен Директорлар Кеңесіне жедел жеткізіледі. Компания сондай-ақ Қазақстан Республикасында көміртек реттеуді ықтимал енгізуді қоса алғанда, нормативтік ортадағы және халықаралық талаптардағы өзгерістерді бақылайды.

4.2.3.4. Климат өзгеруі саласындағы метрикалар мен мақсаттар

GRI 305-1, 305-2

«Қазақтелеком» АҚ парниктік газдар шығарындыларын дәл есепке алу мен жан-жақты талдауға басым мән береді, оларды өз қызметінің климатқа әсерін бағалаудың маңызды бөлігі ретінде қарастырады. Декарбонизация мен тұрақты даму саласындағы мақсаттарға қол жеткізу үшін Компания көміртек шығарындыларын бақылау мен басқарудың жүйелі тәсілін енгізді. Тұрақты мониторинг пен ашық есептілік көрсеткіштер серпінін қадағалауға, үрдістерді уақтылы анықтауға және экологиялық жүктемені азайтуға бағытталған негізделген басқарушылық шешімдер қабылдауға мүмкіндік береді.

Климаттық сын-қатерлерге тиімді әрекет ету мақсатында Компанияда климаттық аспектілерді операциялық қызмет пен тұрақты даму стратегиясына интеграциялауға бағытталған Төмен көміртекті дамыту бағдарламасы қолданылады.

Парниктік газдар шығарындыларын есептеу әдіснамасы

Есептеу дәлдігін қамтамасыз ету үшін Компания шығарындыларды неғұрлым кешенді есепке алуға мүмкіндік беретін халықаралық танылған стандарттарды ұстанады. Қамту 1 бойынша шығарындыларды есептеу Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрінің 2023 жылғы 17 қаңтардағы № 9 бұйрығымен бекітілген Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірілуін есептеу әдістемесі бойынша жүзеге асырылады.

Қамту 2 бойынша парниктік газдар шығарындыларын есептеу Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 19 шілдедегі № 260 «Экономиканың реттелетін секторларындағы бенчмарктер тізбесін бекіту туралы» бұйрығына сәйкес жүзеге асырылады.

2021 жылы «Қазақтелеком» АҚ Қазақстанның бүкіл аумағын қамтитын негізгі құрылымдық бөлімшелер бойынша парниктік газдар шығарындыларының базалық түгендеуін жүзеге асырды. Есепке мынадай филиалдар енгізілді:

- Корпоративтік бизнес дивизионы;
- Бөлшек бизнес дивизионы;
- «Желі» дивизионы» бірлестігі;
- Ақпараттық технологиялар дивизионы;
- «Телеком-Комплект» дирекциясы;
- «Сервистік фабрика»;
- «Инфокоммуникациялық технологиялар академиясы» дирекциясы;
- Телекоммуникация мен инфрақұрылым нысандарын салу дирекциясы.

Түгендеу шекараларына еншілес және аффилирленген ұйымдар енген жоқ. Жыл сайынғы түгендеу операциялық шекараларды айқындау мен шығарындыларды санаттар бойынша жіктеуді көздейтін GHG Protocol әдіснамасына сәйкес жүргізіледі:

- Қамту 1 — тікелей шығарындылар: меншігінде немесе бақылауында тұрған көздерден ПГ шығарындылары;
- Қамту 2 — жанама энергетикалық шығарындылар: Компания пайдаланатын сатып алынған электр энергиясын, жылу немесе буды өндіруден шығарындылар.

Парниктік газдар шығарындыларын сандық бағалау шығарындылар коэффициенттерін айқындау кезінде пайдаланылатын ғылыми білімдердің шектеулілігі, сондай-ақ әртүрлі газдар шығарындыларын біріктіру үшін қажетті мәндер салдарынан ажырамас белгісіздікке ұшырайды.

Бұл түгендеудің нәтижелері климаттық мониторинг пен көміртек ізін басқарудың одан әрі жүйесін құру негізі болды.

Қамту 1, 2 бойынша парниктік газдардың ағымдағы шығарындыларын талдау

2025 жылы парниктік газдар шығарындыларының жиынтық көлемі (Қамту 1 + Қамту 2) 227 654 тонна CO_2-экв. құрады, бұл 2024 жыл деңгейінен (212 847 тонна CO_2-экв.) 6,95%-ға жоғары.

Негізгі өзгерістер:

- Қамту 1 (тікелей шығарындылар) 30 199 тоннадан 29 162 тонна CO_2-экв. дейін (3,4%) төмендеді. Негізгі үлесті бұрынғыдай көмірқышқыл газының (CO_2) шығарындылары құрайды — 28 699 тонна. Метан (CH_4) бойынша болмашы өсу де тіркелді — 214-тен 217 тоннаға дейін, бұл ретте азот оксиді (N_2O) шығарындылары 299-дан 247 тоннаға дейін төмендеді.
- Қамту 2 (жанама энергетикалық шығарындылар) 182 648 тоннадан 198 492 тонна CO_2-экв. дейін ұлғайды, бұл 8,7%-ға өсуге сәйкес келеді.

«Қазақтелеком» АҚ парниктік газдар шығарындыларын азайтуға бағытталған энергия тиімділігін арттыру шараларын белсенді енгізеді. Бұл бастамалар Компанияның климаттық стратегиясының негізгі элементі болып табылады және декарбонизация мен тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізудегі прогресті көрсетеді.

GRI 305-5

A Есепті 2025 жылы парниктік газдар шығарындыларының елеулі қысқартулары тіркелмеді. A

29 162 -3,4%

тонна CO_2-экв.

Қамту 1 (тікелей шығарындылар)

198 492 +8,7%

тонна CO_2-экв.

Қамту 2 (жанама энергетикалық шығарындылар)

227 654 +6,95%

тонна CO_2-экв.

2025 жылғы парниктік газдар шығарындыларының жиынтық көлемі (Қамту 1 + Қамту 2)

GRI 302-3

31-кесте. Парниктік газдар шығарындыларының көлемі, тонна CO_2-экв.

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (Қамту 1), оның ішінде	24 319	30 199	29 162 A
- көмірқышқыл газы (CO_2)	23 797	29 686	28 699 A
- азот оксиді (N_2O)	321	299	247 A
- метан (CH_4)	201	214	217 A
Парниктік газдардың жанама энергетикалық шығарындылары (Қамту 2) (электр энергиясы мен жылу энергиясы)	200 538	182 648	198 492 A

2023 жыл үшін Қамту 1 бойынша парниктік газдар шығарындыларының мәндері МГЭИК әдістемесіне сәйкес 2024 жылға қатынаста қайта есептелді Қамту 2 бойынша ПГ көлемін есептеу үшін GHG Protocol ұсынған өңірлік әдіс пайдаланылды.

Парниктік газдар шығарындыларының жалпы көлемі, тонна CO_2-экв.



GRI 305-4

32-кесте. Көміртек сыйымдылығының серпіні

Көрсеткіш атауы	2023	2024	2025
Қамту 1 мен 2 бойынша парниктік газдар шығарындыларының көлемі, тонна CO_2-экв.	224 857	212 847	227 654 A
«Қазақтелеком» АҚ түсімі, млн теңге	299 725	314 673	348 014 A

Көміртек сыйымдылығы, тонна CO_2-экв./млн теңге



«Қазақтелеком» АҚ елдің сандық инфрақұрылымын қамтамасыз етудегі негізгі рөлін ескере отырып, өзінің ДӨО энергия тиімділігін арттыру бойынша жүйелі жұмыс істейді. Басымдықтардың бірі — есептеуіш қуаттарды бір мезгілде ұлғайту мен жүйелердің сенімді жұмысы кезінде энергияның үлес салыстырмалы тұтынуын азайту.

Энергия тиімділігін арттыру мақсатында ДӨО-ны жаңғырту, оның ішінде жаңа жабдықты орнату және қолданыстағы үй-жайларда қуаттарды ұлғайту шаралары көзделеді. Климаттық жабдыққа жүктеме артатын жаз айлары кезеңіне ерекше назар аударылады — дәл осы уақытта барлық IT-инфрақұрылымның тұрақты жұмысын қолдау үшін жоғары энергия тиімділігі мен сенімділік қажет.

Энергия тұтынудың оң серпініне қарамастан, пайдаланылатын энергия құрылымындағы ЖЭК үлесі 0% деңгейінде сақталуда. Бұл орнықтырақ энергия көздеріне көшу әлеуетін және ЖЭК шешімдерін ДӨО-ны энергиямен қамтамасыз ету архитектурасына интеграциялау мүмкіндігін көрсетеді.

«Қазақтелеком» АҚ ДӨО энергобалансына ЖЭК-ті кезең-кезеңмен қосу мәселесін орта мерзімді перспективаға арналған климаттық стратегияның бір бөлігі ретінде қарастырады, бұл көміртек ізін азайтуға және сандық инфрақұрылымның жалпы тұрақтылығын арттыруға мүмкіндік береді. Климаттық стратегия шеңберінде энергия тиімділігін арттыру бағдарламаларының ауқымын кеңейту, инновациялық технологиялық шешімдерді енгізу және ұзақ мерзімді перспективада көміртек сыйымдылығын азайту жоспарланған.

Компанияның Төмен көміртекті дамыту бағдарламасы мен ESG-стратегиясы шеңберіндегі мақсаттары

«Қазақтелеком» АҚ халықаралық тәсілдер мен Қазақстан Республикасының климаттық мақсаттарына сәйкес көміртек ізін азайтуға, энергия тиімділігін арттыруға және орнықты энергия көздеріне көшуге бағытталған айқын әрі өлшенетін климаттық мақсаттар белгілейді. Белгіленген мақсаттар қысқа мерзімді де, ұзақ мерзімді перспективаны да қамтиды және Қамту 1, Қамту 2 санаттары бойынша және перспективада Қамту 3 бойынша парниктік газдар шығарындыларының есептеулеріне сүйенеді.

Ұзақ мерзімді мақсаттар:

Қазақстан Республикасының экономиканы декарбонизациялау жөніндегі ұлттық стратегиясына сәйкес 2060 жылға қарай көміртек бейтараптылығына қол жеткізу.

Орта мерзімді мақсаттар (2032 жылға дейін):

Қамту 1 және Қамту 2 парниктік газдар шығарындыларын 2021 жылдың базалық деңгейімен салыстырғанда 13%-ға азайту.

Импортталатын электр энергиясын тұтынуды жыл сайын орта есеппен 1,5–2%-ға азайту.

Импортталатын жылу энергиясын тұтынуды жыл сайын орта есеппен 1%-ға азайту.

Өтемдік іс-шараларды іске асыру: 2029 жылға дейін офсеттік жобалар портфелін қалыптастыру.

ЖЭК-ке көшу: I-REC сертификаттарымен «жасыл» электр энергиясын сатып алуды қоса алғанда, тұтыну құрылымындағы жаңартылатын энергия көздерінің үлесін біртіндеп ұлғайту, 2032 жылға қарай 10 700 МВт·сағ көлеміне қол жеткізу.



2026 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар:

- Өзектендірілген климаттық сын-қатерлер мен технологиялық мүмкіндіктерді ескере отырып, 2032 жылға дейінгі ТКДБ (төмен көміртекті дамыту жоспары) қайта қарау.
- Контрагенттермен климат мәселелері бойынша өзара іс-қимыл жоспарын әзірлеу (жеткізілім тізбегі және Қамту 3 шеңберінде).
- Жылдық есептілікте климаттық тәуекелдерді жария ашуды кеңейту.
- Қамту 3 (энергетикалық емес шығарындылар) бағалауын жүргізу және нәтижелерін жария қолжетімділікте орналастыру.

4.3. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

14%

басқармадағы әйелдер үлесі

27,7%

басшылық лауазымдардағы қызметкерлер арасындағы әйелдер үлесі

13%

орташа айлық жалақының жылдық өсімі

94%

ұжымдық шартпен персоналдың

>1 700

қызметкерге

«Демеу» бағдарламасы аясында жекелеген санаттағы қызметкерлерді қолдау бойынша 330 млн теңгеден астам сомада әлеуметтік қолдау көрсетілді

59%

әлеуметтік тұрақтылық деңгейі (SRS индексі), оның ішінде әлеуметтік тыныштық индексі – 75%

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- «Қазақтелеком» АҚ мен Ақпараттандыру және байланыс қызметкерлерінің салалық кәсіби одағы Ұжымдық шартқа жаңа редакцияда қол қойды;
- Жұмысшы кәсіптері жылы шеңберінде жұмысшы кәсіптерінің беделін арттыру, кадрлық әлеуетті дамыту мен еңбек шарттарын жақсарту бойынша іс-шаралар кешені бекітілді және іске асырылды;
- Компанияда кадрлық резерв бағдарламасы жұмыс істейді және 2025 жылға арналған кадрлық пул шеңберінде 271 резервист танылды;
- Ішкі коммуникациялар бойынша жоба Human Capital Days 2025 — Employer Brand Eurasia сыйлығында жеңімпаз атанды;
- HR4People форумында Компания Digital HR — автоматтандыру жобасы үшін «HR-дағы жыл инновациясы» және «Ішкі коммуникациялар бойынша үздік жоба» марапаттарын алды;
- Компания сарапшылары XIII Kazakhstan HR Forum мен «Дәуірлер тоғысындағы HR» PR Forum-ына қатысты;
- Компанияның белсенді жастарына арналған Jas Telecom 2.0 форумы өткізілді;
- «Оптикалық желі шебері», «Жастар және еңбекті қорғау», «Жас үздік маман» және «Үздік әмбебап маман» кәсіби шеберлік байқаулары өткізілді;
- UC Berkeley-мен бірлесіп жоғары және орта буын басшылары үшін цифрлық трансформация мен өсуді жеделдету бағдарламасы өткізілді.

4.3.1. Қызметкерлермен қарым-қатынас

Қызметкерлер Компанияның негізгі құндылығы болып табылады. Компания өз қызметкерлеріне кәсіби және жеке даму үшін тең мүмкіндіктер береді және олардың қауіпсіздігі мен әл-ауқатына қамқорлық жасайды.

Компанияда Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасының талаптарына, ішкі саясаттарға, Ұжымдық шартқа және қызметкерлерді әлеуметтік қолдау бағдарламаларына негізделген еңбек қатынастары тәжірибелерін басқару жүйесі қолданылады. Тәсіл персоналды іріктеу мен дамытуды, сыйақыны, әлеуметтік кепілдіктерді, оқытуды, нәтижелілікті бағалауды, әлеуметтік тұрақтылықты қолдауды және еңбек шарттарын жақсартуды қамтиды.

4.3.1.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ өз қызметкерлеріне лайықты сыйақы мен әлеуметтік қолдау ұсынады, қызметкерлерді оқыту мен дамыту бағдарламаларына инвестиция салады, еңбек шарттарын жақсартуға ұмтылады.

Компанияға сандық таланттарды тарту мақсатында «Қазақтелеком» АҚ ЖОО-лармен белсенді жұмыс істей отырып, кадрлармен қамтамасыз ету жөніндегі көпсатылы бағдарлама құрады, ал перспективада оқытудың ерте кезеңдерінде кадрлық әлеуетті дамытуды жоспарлайды.

Компанияда қызметкерлер үшін әртүрлі бағдарламалар қолданылады: «Демеу» әлеуметтік қолдау бағдарламасы, медициналық сақтандыру бағдарламасы, жеңілдікті шарттарда ипотекалық кредит беру бағдарламасы және басқалары.

«Қазақтелеком» АҚ лауазым мен гендерлік тиістілікке қарамастан жалақы деңгейінде тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді. Компанияның орта айлық жалақы деңгейі қызметкердің атқаратын лауазымына байланысты емес және Компаниядағы еңбекақы төлеу қағидаларына сәйкес айқындалады.

2025 жылы Компания қызметкерлердің әлеуметтік қорғалу деңгейін арттыруға және тұрақты жұмыс ортасын қолдауға бағдарланған әлеуметтік қолдау шараларын іске асыруды жалғастырды:

- Қызметкерлердің жекелеген санаттарын қолдау бойынша «Демеу» бағдарламасы. 2025 жыл үшін жалпы сомасы 330 млн теңгеден астам 1 700-ден астам қызметкерге әлеуметтік қолдау көрсетілді;
- Мақсатты пайызсыз қарыздар беру жалғасты;
- 2025 жылғы наурызда жаңа Ұжымдық шарт жасасылды;
- 2025 жылға арналған ЕМС шарты жасасылды.

«Қазақтелеком» АҚ-да персоналды басқару қағидаттары

«Қазақтелеком» АҚ-да персоналды басқару Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасы талаптарына, ішкі нормативтік құжаттарға және адами капиталды басқару саласындағы үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес жүзеге асырылады.

Кадр саясатының негізгі қағидаттары:

- Компанияның бизнес-мақсаттарына қол жеткізуде және адами капиталды дамытуда Employee Experience (EX) стратегиялық рөлі;
- Қызметкердің өмірлік циклінің барлық кезеңдерінде HR-процестердің ашықтығы мен айқындығы;
- Кадрлық резервті, тәлімгерлікті және ішкі сараптамалық қоғамдастықтарды дамыту арқылы тәжірибе мен білімнің сабақтастығы;
- Әлеуметтік әріптестікті, әлеуметтік қолдау мен қауіпсіз еңбек шарттарын дамыту арқылы Компания мен қызметкерлер мүдделерінің теңгерімі;
- Бизнес қажеттіліктеріне сәйкес қызметкерлердің құзыреттіліктерін үздіксіз дамыту және біліктілігін арттыру;
- КРЭДО құндылықтарына негізделген корпоративтік мәдениетті дамыту: клиентке бағдарлылық, нәтижелілік, эксперимент жасау, диджиталдық пен ашықтық;
- Инновацияларды енгізу, HR-процестерді цифрландыру және қызметкерлер қызметінің тиімділігін арттыру үшін жағдай жасау.



Персоналды басқару саясаты JRun стратегиясына және Jaqyn, Birlik, Alau және Orken стратегиялық бағыттарына сәйкес таланттарды тартуға, дамытуға және ұстап тұруға, қызметкерлердің тартылуы мен әл-ауқатын арттыруға, корпоративтік мәдениетті нығайтуға және Компанияның тұрақты дамуын қамтамасыз етуге бағытталған.

2025 жылы Персоналды басқару саясатын іске асыру шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ қолайлы жұмыс ортасын құруға, персоналдың тартылуын арттыруға және адами капиталды дамытуға бағдарланған қызметкерлер тәжірибесін басқару жүйесін (Employee Experience) дамытуды жалғастырды.

Есепті кезеңде басты назар мынадай бағыттарға аударылды:

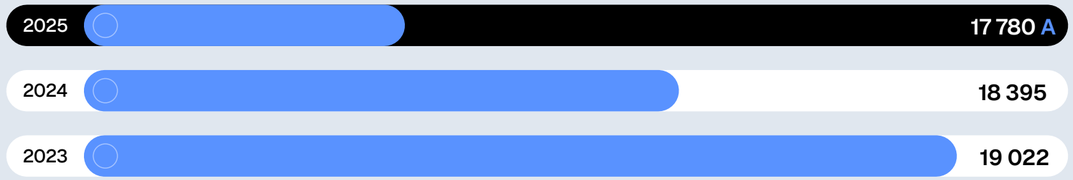
- корпоративтік мәдениетті дамыту және КРЭДО құндылықтарын ілгерілету;
- әлеуметтік қолдау бағдарламалары мен well-being бастамаларын іске асыру арқылы қызметкерлер әл-ауқатының деңгейін арттыру;
- ішкі коммуникациялар мен кері байланыс тетіктерінің жүйесін дамыту;
- әлеуметтік тұрақтылықты қолдау және қызметкерлер мен жұмыс беруші арасындағы сенімді нығайту;
- HR-процестерді жетілдіру және персоналды басқару саласындағы сандық шешімдерді енгізу;
- оқыту бағдарламаларын, мансаптық өсуді және қызметкерлердің кәсіби дамуы үшін ішкі мүмкіндіктерді дамыту.

Іске асырылған бастамалар қызметкерлер тәжірибесінің сапасын арттыруға, персоналдың тартылуын нығайтуға және Компанияның адами капиталын тұрақты дамыту үшін жағдай жасауға ықпал етті.

4.3.1.2. Персоналдың саны мен құрылымы

GRI 2-7

2023–2025 жж. персоналдың тізімдік санының серпіні, адам *



* 33-кесте. 2023–2025 жж. персоналдың тізімдік санының серпіні (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

GRI 405-1

34-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша персоналдың жас топтары бойынша бөлінген құрылымы А

		30 жасқа дейін		30-50 жас		50 жастан жоғары	
Санат	**Барлығы**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Қызметкерлер саны:	17 780	2 816	15,8	10 135	57,0	4 829	27,2
- басшы лауазымдарда	1 289	28	2,2	857	66,5	404	31,3
- мамандар	12 455	2 114	17,0	7 416	59,5	2 925	23,5
- жұмысшылар	4 036	674	16,7	1 862	46,1	1 500	37,2

17 780

адам

2025 жылғы персоналдың тізімдік саны

Персоналдың тізімдік санының 2024 жылмен салыстырғанда төмендеуі қызметкерлер санын оңтайландырумен байланысты.

GRI 405-1

35-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша персоналдың гендерлік топтар бойынша бөлінген құрылымы, адам А

		Ер адамдар		Әйелдер	
Санат	**Барлығы**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Қызметкерлер саны:	**17 780**	11 280	63,5	6 500	36,5
- басшы лауазымдарда	**1 289**	932	72,3	357	27,7
- мамандар	**12 455**	6 582	52,8	5 873	47,2
- жұмысшылар	**4 036**	3 766	93,3	270	6,7

GRI 405-1

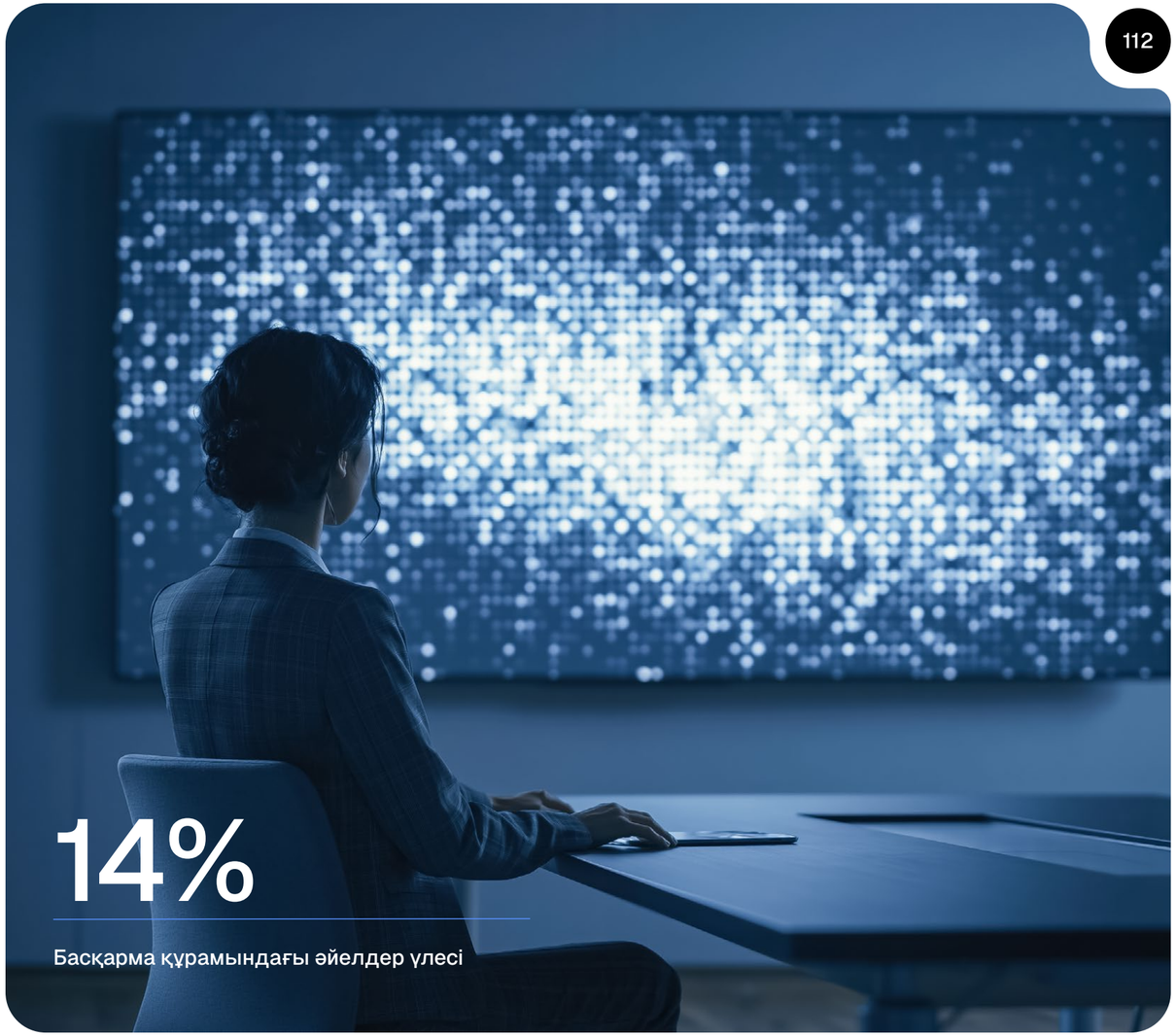
36-кесте. Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі қызметкерлер саны, адам А

		Ер адамдар		Әйелдер	
Санат	**Барлығы**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі қызметкерлердің саны:	**237**	166	70	71	30
- басшы лауазымдарда	**14**	11	78,6	3	21,4
- мамандар	**171**	105	61,4	66	38,6
- жұмысшылар	**52**	50	96,2	2	3,8

36,5%

2025 жылғы қызметкерлердің жалпы санындағы әйелдер үлесі

Жас санаты бойынша қызметкерлердің негізгі үлесі 30-дан 50 жасқа дейінгі топта — 57%. 50 жастан асқан қызметкерлер саны персоналдың жалпы санының 27,2%-ын құрайды. 30 жасқа дейінгі жастар үлесі персоналдың жалпы санының 15,8%-ын құрайды. Ер қызметкерлер үлесі 63,5%-ды, әйелдер — 36,5%-ды құрайды.



14%

Басқарма құрамындағы әйелдер үлесі

GRI 405-1

37-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқарудың басшы органдарының жас бойынша бөлінген құрылымы, адам А

		30 жасқа дейін		30-50 жас		50 жастан жоғары	
Санат	**Барлығы**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Директорлар Кеңесі	**7**	-	-	3	43	4	57
Басқарма	**7**	-	-	5	72	2	28

GRI 405-1

38-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқарудың басшы органдарының гендерлік топтар бойынша бөлінген құрылымы, адам А

		Ер адамдар		Әйелдер	
Санат	**Барлығы**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Директорлар Кеңесі	**7**	7	100	-	-
Басқарма	**7**	6	86	1	14

Қосымша, Компанияда басшылардың лауазым санаттары бойынша гендерлік арақатынасын есепке алу жүргізіледі:

39-кесте. Басшылардың лауазым санаттары бойынша гендерлік арақатынасы

Санаттар атауы	Жалпы саны, адам	Ер адамдар, адам	Әйелдер, адам	Ер адамдар үлесі,%	Әйелдер үлесі,%
Барлық деңгейдегі басшылар	1 289	932	357	72	28
Жоғары деңгей басшысы	7	5	2	71	29
CEO-2 басшылары	227	142	85	63	37
CEO-3 басшылары	1 055	785	270	74	26
Өндірістік персонал басшылары	1 072	826	246	77	23
Әкімшілік персонал басшылары	217	106	111	49	51
Кірістер генерациялайтын бөлімшелер басшылары	43	25	18	58	42
STEM қызметкерлері	109	50	59	46	54

17 780

адам

2025 жылғы мерзімсіз еңбек шарттары бойынша жұмыс істейтін компания қызметкерлері

GRI 2-7

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-ның толық жұмыспен қамту шарттарында еңбек ететін қызметкерлер саны персоналдың жалпы санынан 17 666 адамды құрады, бұл ретте ер қызметкерлер саны 11 202 адамды, әйел қызметкерлер — 6 464 адамды құрады. Есепті кезеңде Компанияда ішінара жұмыспен қамту шарттарында 114 адам еңбек етті, оның ішінде 78 ер адам мен 36 әйел.

GRI 2-7

40-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы гендер мен өңірлер бойынша бөлінген тұрақты және уақытша қызметкерлер саны, адам А

	Тұрақты қызметкерлер саны, адам		Уақытша қызметкерлер саны, адам	
Өңір атауы	Ер адамдар	Әйелдер	Ер адамдар	Әйелдер
Барлығы	**11 145**	**6 157**	**135**	**343**
Абай облысы	402	144	4	12
Ақмола облысы	742	254	1	8
Ақтөбе облысы	565	305	8	31
Алматы облысы	484	143	1	9
Атырау облысы	416	201	4	13
Батыс Қазақстан облысы	377	181	0	2
Жамбыл облысы	430	172	5	17
Жетісу облысы	459	216	8	6
Қарағанды облысы	659	361	3	21
Қостанай облысы	687	296	2	13
Қызылорда облысы	319	187	1	8
Маңғыстау облысы	258	161	4	15
Павлодар облысы	526	268	5	13
Солтүстік Қазақстан облысы	645	175	2	10
Түркістан облысы	441	94	1	2
Ұлытау облысы	71	46	0	4
Шығыс Қазақстан облысы	469	289	3	16
Астана қ.	1 047	788	26	49
Алматы қ.	1 746	1 594	47	61
Шымкент қ.	402	282	10	33

GRI 2-7

41-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы гендер мен өңірлер бойынша бөлінген толық және ішінара жұмыспен қамтылған қызметкерлер саны, адам А

	Толық жұмыспен қамтылған қызметкерлер, адам		Ішінара жұмыспен қамтылған қызметкерлер, адам	
Өңір атауы	Ер адамдар	Әйелдер	Ер адамдар	Әйелдер
Барлығы	**11 202**	**6 464**	**78**	**36**
Абай облысы	404	154	2	2
Ақмола облысы	730	262	13	0
Ақтөбе облысы	572	326	1	10
Алматы облысы	485	152	0	0
Атырау облысы	420	213	0	1
Батыс Қазақстан облысы	375	177	2	6
Жамбыл облысы	435	189	0	0
Жетісу облысы	467	222	0	0
Қарағанды облысы	649	380	13	2
Қостанай облысы	661	304	28	5
Қызылорда облысы	309	188	11	7
Маңғыстау облысы	262	176	0	0
Павлодар облысы	531	281	0	0
Солтүстік Қазақстан облысы	639	185	8	0
Түркістан облысы	442	96	0	0
Ұлытау облысы	71	50	0	0
Шығыс Қазақстан облысы	472	304	0	1
Астана қ.	1 073	836	0	1
Алматы қ.	1 793	1 655	0	0
Шымкент қ.	412	314	0	1

42-кесте. Ұйымның штаттық қызметкерлері болып табылмайтын қызметкерлер саны, адам

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Қызметтер көрсету шарттары шеңберінде (азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар)	275	1 968	636 А
Жұмысы ұйым бақылауында тұрған, ұйым қызметкерлері болып табылмайтын қызметкерлердің жалпы саны	275	1 968	636 А

GRI 2-8

2025 жылы 636 қызметкер Компанияда азаматтық-құқықтық сипаттағы шарттар бойынша еңбек етті және уақытша сипаттағы жобаларға, оның ішінде аумақтарды тазалау, шаруашылық қызмет көрсету және басқа да қосалқы қызмет түрлеріне Компаниямен тартылды.

4.3.1.3. Персоналды іріктеу

Компанияда персоналды іріктеу қызметкерлерді сапалы және кәсіби жалдауды қамтамасыз етуге бағытталған егжей-тегжейлі белгіленген қағидалар мен қағидаттарды сақтай отырып, «Қазақтелеком» АҚ-ның Персоналды іріктеу қағидаларына» сәйкес жүзеге асырылады. Компанияда бос лауазымдарға және жұмысшы кәсіптеріне жалдаумен HR Ортақ қызмет көрсету орталығы және Қызметкер тәжірибесін басқару қызметі құрылымдық бөлімшелері айналысады.

Персоналды іріктеу қағидаттары:

- бизнес қажеттіліктерін ескере отырып персоналды іріктеуді жоспарлау;
- лауазымға және Құзыреттіліктер моделіне қойылатын талаптарға негізделген іріктеудің айқын және ашық критерийлері;
- Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес ашық конкурстық рәсімдер;
- лауазымға қойылатын біліктілік талаптары мен құзыреттіліктеріне үміткердің кәсіпқойлығы, жеке қасиеттері және сәйкестігі;
- меритократия қағидаты негізінде қабылданатын шешімдердің негізділігі;
- персоналды жалдау кезінде объективті шешімдер қабылдауға мүмкіндік беретін, әр лауазым үшін релевантты үміткерлерді бағалау әдістерін пайдалану;
- барлық үміткерлерге кемсітушіліктің болмауы, кәсіби, ашық және құрметпен қарау;
- персоналды тарту мен іріктеуге арналған ресурстарды пайдаланудың ұтымдылығы.

Компанияда персоналды іріктеу конкурстық негізде жүргізіледі. Бос лауазымды иеленген кезде басым құқық ішкі үміткерлерде, оның ішінде кадрлық резервтегі үміткерлер арасынан болады. Білікті мамандарды іздеу мен іріктеу үшін үміткерлер мыналар бола алады:

- Компания қызметкерлері, оның ішінде «Қазақтелеком» АҚ-ның кадрлық резервіндегі резервистер;
- «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының қызметкерлері;
- «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ тобының қызметкерлері;
- бос лауазымды иеленуге арналған конкурсқа қатысатын үміткерлер;
- ЖОО түлектері, жоғарғы курс студенттері.

Компанияда негізгі қағидаттарының бірі әртүрлі командалар қалыптастыруға және әралуандылықты дамыту бастамаларын ілгерілетуге, оның ішінде жергілікті халық арасынан персоналды басым жалдау, сондай-ақ персоналды мақсатты жалдау болып табылатын Тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық саласындағы саясат қабылданған.

Компанияда қажет болған жағдайда сыртқы үміткерлерді іріктеу жүргізіледі. Компанияда әлеуетті жаңа қызметкерлерді іздеу құралдары ретінде мыналар пайдаланылады:

- Samruk Qyzmet (https://qsamruk.kz/) Рекрутингтің бірыңғай онлайн-платформасында қалыптастырылған үміткерлердің электрондық деректер базасы;
- Компания қалыптастырған электрондық түйіндемелер базасы;
- түйіндемелер деректер базалары бар мамандандырылған сайттар (Qyzmet.kz, Kz.jooble.org және басқалары);
- әлеуметтік желілер (Facebook, LinkedIn және басқалары);
- Компания/«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ іске асыратын жас мамандарды дамыту/ таланттарды басқару бағдарламалары түлектерінің электрондық деректер базасы.

2025 жылы Компанияға 1949 жаңа қызметкер қабылданды. Олардың арасында 46 адам — Компанияның Кадрлық резервінен іріктелген үміткерлер. Жаңадан қабылданған қызметкерлердің көп бөлігінің жасы 30-дан төмен.

GRI 401-1

43-кесте. Жаңадан жалданған қызметкерлер саны, адам

Атауы	2023	2024	2025
Компания бойынша барлығы:	**1 809**	**1 947**	**1 949 А**
Гендерлік топтар бойынша:			
- Әйелдер	605	634	676 А
- Ер адамдар	1 204	1 313	1 273 А
Жас топтары бойынша:			
- 30 жасқа дейін	928	956	1 001 А
- 30-50 жас	718	851	811 А
- 50 жастан жоғары	163	140	137 А

GRI 401-1

44-кесте. Жаңадан жалданған қызметкерлердің коэффициенті, 2023–2025 жыл

Атауы	2023	2024	2025
Компания бойынша барлығы:	**0,10**	**0,11**	**0,11**
Гендерлік топтар бойынша:			
- Әйелдер	0,09	0,09	0,10
- Ер адамдар	0,10	0,11	0,11
Жас топтары бойынша:			
- 30 жасқа дейін	0,28	0,34	0,31
- 30-50 жас	0,07	0,08	0,08
- 50 жастан жоғары	0,03	0,03	0,03

4.3.1.4. Кадрлар тұрақтамауы

GRI 401-1

«Қазақтелеком» АҚ кадрлар тұрақтамауын азайтуға және Компания қызметкерлерінің дамуын ынталандыруға ықпал ететін кадрларды ынталандыру мен ұстап тұру бағдарламаларын іске асырады. 2025 жыл ішінде еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлердің жалпы саны 2 531 адамды құрады. 2024 жылмен салыстырғанда еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлердің үлесі 3%-ға азайды.

2 531

адам

2025 жылы еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлер саны



GRI 401-1

45-кесте. Жасы мен гендері бойынша еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлердің жалпы саны, адам

Атауы	2023	2024	2025
«Қазақтелеком» АҚ	**1 267**	**2 609**	**2 531 А**
Гендерлік топтар бойынша:			
- Әйелдер	345	969	**852 А**
- Ер адамдар	922	1 640	**1 679 А**
Жас топтары бойынша:			
- 30 жасқа дейін	482	692	**824 А**
- 30-50 жас	666	1 101	**1 120 А**
- 50 жастан жоғары	119	816	**587 А**

Ескертпе: персонал тұрақтамауының коэффициенті — 0,14 жалпы, әйелдер — 0,13, ер адамдар — 0,15 (Компания персоналының орташа тізімдік санынан үлесі).

GRI 401-1

46-кесте. Өңірлер бойынша еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлер саны, адам

Өңір атауы	2023	2024	2025
Барлығы	**1 809**	**2 609**	**2 531**
Абай облысы	42	81	**53 А**
Ақмола облысы	56	106	**105 А**
Ақтөбе облысы	77	106	**103 А**
Алматы облысы	73	122	**128 А**
Атырау облысы	56	76	**72 А**
Батыс Қазақстан облысы	55	78	**39 А**
Жамбыл облысы	23	50	**81 А**
Жетісу облысы	68	94	**97 А**
Қарағанды облысы	86	162	**146 А**
Қостанай облысы	113	129	**122 А**
Қызылорда облысы	14	50	**41 А**
Маңғыстау облысы	46	48	**56 А**
Павлодар облысы	91	139	**137 А**
Солтүстік Қазақстан облысы	63	112	**93 А**
Түркістан облысы	14	54	**47 А**
Ұлытау облысы	24	29	**29 А**
Шығыс Қазақстан облысы	59	106	**101 А**
Астана қ.	268	278	**376 А**
Алматы қ.	495	666	**570 А**
Шымкент қ.	86	123	**135 А**

4.3.1.5. Кадрлық резерв

Компания мақсаты Компаниядағы негізгі лауазымдарды ауыстырудың негізгі ішкі көзі ретінде кадрлық резервті қалыптастыру және дайындау болып табылатын «Таланттарды басқару» жобасын іске асыруды жалғастырады.

Бұл жоба жоғары кәсіби әлеуеті бар қызметкерлерді анықтауға және ұстап тұруға бағытталған. Бұл жоба шеңберінде «Көшбасшылық мектебі» — резервистер басқарушылық және көшбасшылық құзыреттіліктерді дамыту бойынша оқудан өтетін бағдарлама жұмыс істейді.

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да жоғары білікті басқарушылық команда құруға бағытталған кадрлық резервті дамыту бойынша жүйелі жұмыс жалғасты. 2024 жылдың аяғында 30.12.2024 № 367 «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған кадрлық пулын бекіту туралы» бұйрық бекітілді, оған сәйкес Компанияда стратегиялық кадр ресурсына енгізілген 271 резервист танылды.

Таланттарды басқару бағдарламасы шеңберінде және «Қазақтелеком» АҚ Кадрлық пулын қалыптастыру мен дайындау қағидаларының» 3.9.3-тармағына сәйкес тәуелсіз Central Asia консалтингтік компаниясымен бірлесіп кадрлық резервистердің басқарушылық әлеуетін кешенді бағалауға бағытталған «270 градус» әдістемесі бойынша кері байланысты жинау жобасы іске асырылды. Жоба шеңберінде резервистердің өзін-өзі бағалауын, сондай-ақ басшылар, әріптестер мен бағыныштылар тарапынан кері байланысты ескере отырып, үміткерлерді жан-жақты бағалау қамтамасыз етілді, оның нәтижелері жеке даму жоспарларын қалыптастыру және кадрлық пул қатысушыларының кәсіби өсу тәсілдерін нақтылау кезінде пайдаланылды.

Сонымен қатар, 27.08.2025 ж. № 75 құжатпен бекітілген 2025 жылға кадрлық резервистерді дамыту жөніндегі іс-шаралар жоспарына сәйкес компания резервистердің әртүрлі санаттары үшін Беркли университеті өткізген топ-менеджерлерге арналған оқу сессиясы мен мидл-менеджментке арналған көшбасшылық семинарды, KT Growth Forum «Цифрлық көшу мен көшбасшылыққа» 88 резервисттің қатысуын, сондай-ақ 100-ден астам қызметкердің KEY TALAP, Coursera, learning.telecom және басқа платформаларда оқу бағдарламаларынан өтуін қоса алғанда, оқыту іс-шараларының кешенін іске асырды.

Бұдан басқа, «Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік университеті 200-ден астам кадрлық резервист үшін негізгі құзыреттіліктерді дамыту бойынша екі күндік оқыту ұйымдастырды.

Әлеуетті бағалаудан басқа, 2025 жылы резервистерді оқыту мен дамытуға үлкен назар аударылды. Жетекші мамандар KIMEP (7 адам), Назарбаев университеті (4 адам), ALMAU (5 адам) және De Montfort University (2 адам) сияқты ЖОО-да Executive MBA бағдарламалары бойынша оқуды жалғастырды — барлығы 18 адам. Параллель түрде Корпоративтік университет 144 резервисттің бес айлық қарқынды оқудан өткен START MBA бағдарламасын іске асырды. Бұл бастамалар бизнес-орта өзгерістері жағдайында Компанияның стратегиялық міндеттерін іске асыра алатын жоғары әлеуетті басшылар пулын қалыптастыруға бағытталған.

Компанияда «Самұрық-Қазына» АҚ тобының Адами ресурстарды басқару жөніндегі корпоративтік стандартына сәйкес «Қазақтелеком» АҚ-ның мирасқорлар пулын қалыптастыру мен дайындау қағидаларын өзектендіру жүргізілуде. Сонымен қатар, көрсетілген стандарттың 10-тармағына сәйкес Қызметкер тәжірибесін басқару қызметі «Қазақтелеком» АҚ-ның 12.03.2025 ж. № 33 бұйрығымен Қызметкерлерді ротациялау қағидаларын бекітті. Көрсетілген қағидалар компанияның әрбір бағытының тиімділігін арттыруға, қызметкерлердің кәсіби дағдылары мен құзыреттіліктерін дамытуға, сондай-ақ Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу үшін кадрлық ұтқырлық пен сабақтастықты қамтамасыз етуге бағытталған.

Кадрлық резервті қалыптастыру қағидаттары

Объективтілік

Кадрлық пул құрамына үміткерлер бағалаудың объективті критерийлері негізінде айқындалады.

Ерікті болу

Үміткердің кадрлық пулға қосылуы қызметкердің тілегі бойынша жүзеге асырылуы тиіс.

Тең мүмкіндіктер

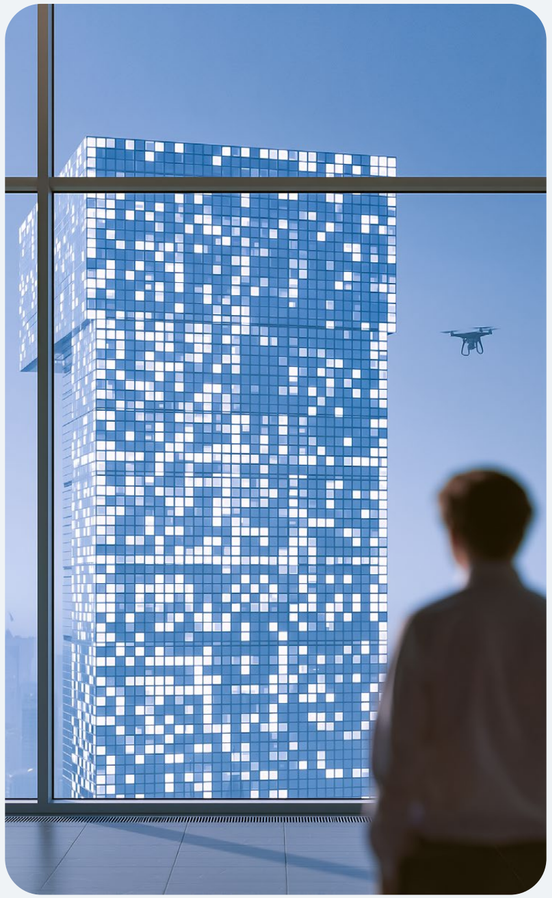
Белгіленген талаптарға жауап беретін кез келген қызметкер кадрлық пулға қосуға арналған үміткерлерді іріктеуге қатыса алады.

Ашықтық

Кадрлық пулды іріктеу және қалыптастыру рәсімдері ашық әрі жария түрде жүзеге асырылады.

Меритократия

Негізгі басшы лауазымдарды ең қабілетті және талантты қызметкерлердің иелену процесі.



375

адам

Компаниядағы негізгі позицияларға резервистердің жалпы саны (2025 жыл соңындағы жағдай бойынша)

46

бос орын

2025 жылы кадрлық резервтен толтырылды

47-кесте. Персоналды жалдау көрсеткіштерінің серпіні

Жыл	2023	2024	2025
Қабылданған қызметкерлердің жалпы саны, адам	1 809	1 947	**1 949**
Ішкі үміткерлермен иеленген ашық бос орындар үлесі (ішкі жалдау), %	4,5	1,7	**2,3**
Бір қызметкерге (FTE) шаққандағы жалдаудың орташа құны, теңге	18 596	25 413	**30 402**

4.3.1.6. Персоналды бағалау

«Қазақтелеком» АҚ қызметкерлер үшін орындалуынан алынатын сыйақы төуелді болатын негізгі қызмет көрсеткіштері (ҚТК) түрінде тіркелетін өлшенетін мақсаттар мен міндеттер белгілейді.

ҚТК жүйесін басқару Стратегияда, Бизнес-жоспарда және басқа да басшы құжаттарда айқындалған Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған және ұзақ мерзімді, орта мерзімді және операциялық жоспарлауды қамтиды.

Қызметкерлердің қызметтің негізгі бағыттары бойынша нәтижелерге қол жеткізу үшін жауапкершілігі және олардың стратегиялық мақсаттарды, міндеттер мен бастамаларды орындауын бақылау айқындалады. Бұл ретте Компания қаржылық және қаржылық емес ҚТК-нің теңгерімінің сақталуын қадағалайды. Тұрақты негізде (тоқсан сайын/жыл сайын) жоспарланған ҚТК-ге қол жеткізуді мониторингтеу мен бағалаудың міндеттілігі, оның ішінде факторлық талдау жүргізу мен ұсынымдар әзірлеу сақталады.

Қызметтің нәтижелілігін жоспарлау мен бағалау циклі ағымдағы күнтізбелік жыл ішінде қызметкерлердің қызметінің нәтижелілігін үздіксіз басқаруға бағытталған. Есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы төлеудің негізгі шарты сыйақы төлеуге арналған жоспарланған соманы ескере отырып есептелген шоғырландырылған қорытынды пайданың болуы болып табылады.

Компанияда оның құзыреттіліктерін дамыту нәтижелілігі мен деңгейін бағалау қорытындысына негізделген Қызметкер рейтингін жыл сайын айқындау жүйесі енгізілген. Рейтингтік жүйе қызметкерлерді Компанияның таланттар картасында «тиімсіз қызметкерлер» санатынан «жоғары көшбасшылық әлеует» санатына дейін бөлуге мүмкіндік береді. Соңғы рейтингтік бағалау нәтижелері бойынша кадрлық қозғалыстар жүргізілді: ең перспективалы қызметкерлер жоғарылату немесе жауапкершілік аймағын кеңейту туралы ұсыныстар алды, сондай-ақ даму мен мансаптық өсу бағдарламаларына енгізілді. Күтілгеннен төмен нәтижелері бар қызметкерлер үшін оқыту мен қолдауды қоса алғанда, түзету іс-шаралар жоспарлары әзірленеді.

2025 жылы Компания қызметтің тиімділігін бағалауға мынадай өзгерістер енгізді:

- «Қазақтелеком» АҚ филиалдары қызметкерлерін ағымдағы сыйлықақы беру туралы қағидалар» өзектендірілді;
- Тиімділікті бағалауға көшу енгізілді, бұл ретте «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлеріне сыйақы төлеу есепті жарты жыл мен есепті жыл қорытындысы бойынша жүзеге асырылады.

Компанияда сондай-ақ әр қызметкер өзінің білімі мен дағдыларын дамытуға назар аударуға, жеке тиімділігі мен нәтижелілігін арттыруға мүмкіндік алатын жеке даму жоспары (ЖДЖ) жүйесі енгізілген.

Есепті кезеңде нәтижелілікті тұрақты бағалаумен Компанияның 1 742 қызметкері (Компания қызметкерлерінің жалпы санының 9,8%-ы) қамтылды.

GRI 404-3

48-кесте. Нәтижелілікті және мансапты дамытуды тұрақты бағалаумен қамтылған қызметкерлер үлесі, адам

Атауы	2023	2024	2025
«Қазақтелеком» АҚ	**1 628**	**1 756**	**1 742 А**
Гендерлік топтар бойынша:			
- Әйелдер	716	598	**765 А**
- Ер адамдар	912	1 158	**977 А**
Қызметкерлер санаты бойынша:			
- Басшылар	638	673	**636 А**
- Мамандар	990	1 083	**1 106 А**
- Жұмысшылар	0	0	**0 А**

4.3.1.7. Сыйақы

«Қазақтелеком» АҚ өз қызметкерлеріне әділ әрі бәсекеге қабілетті еңбекақы береді.

2025 жылы Компания қызметкерлерінің орташа айлық жалақысы 528 000 теңгені құрады, бұл 2024 жылмен салыстырғанда 60 589 теңгеге (немесе 13%-ға) көбірек.

«Қазақтелеком» АҚ-да қабылданған мотивация жүйесі қызметкерлердің сыйақысы мен олардың жұмысының нәтижелерінің, оның ішінде енгізілген персонал қызметін бағалау жүйесімен айқын өзара байланысын қамтамасыз етеді.

«Қазақтелеком» АҚ қызметкерлеріне сыйақы беру тәсілін регламенттейтін құрылымдық бөлімше — Сыйақы беру және ұйымдық тиімділік қызметі. Бұл бөлімшенің негізгі міндеті — қызметкерлерді тарту, ұстап тұру және ынталандыру үшін қажетті экономикалық тиімді сыйақы жүйесін құру.

«Қазақтелеком» АҚ-да Hay Group әдіснамасы бойынша грейдтер жүйесі қолданылады. Еңбекақы төлеу, қосымша төлемдер, үстемелер, ағымдағы және бір реттік сыйлықақылар бойынша тәсілдер біріздендірілген, разрядаралық коэффициентті қолдана отырып, лауазым разряды/санатының сарапануы жүзеге асырылған.

116

млрд теңге

«Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы еңбекақы төлеуге жұмсаған шығыстары



Компаниядағы орташа айлық жалақының серпіні, теңге *



* 49-кесте. Компаниядағы орташа айлық жалақының серпіні (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

50-кесте. Гендерлік белгі бойынша ең төменгі жалақы көрсеткіштері, теңге А

Көрсеткіш	Ер адамдар	Әйелдер
«Қазақтелеком» АҚ-дағы ең төменгі жалақы	114 000	114 000
Қазақстан Республикасындағы ең төменгі жалақы	85 000	85 000
Арақатынас	1,34	1,34
Арақатынас, %	34%	34%

[8] «2025–2027 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» ҚР Заңына сәйкес, 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап базалық әлеуметтік төлемдердің мөлшерін есептеу үшін күнкөріс деңгейінің шамасы 46 228 теңге деңгейінде белгіленді.

«Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерінің еңбекақы төлеу жүйесіне қатысты Ұжымдық шарттың ережелеріне сәйкес қызметкерлерге әртүрлі қосымша төлемдер мен үстемелер, оның ішінде:

- Үстеме жұмыс үшін;
- Түнгі уақытта жұмыс істегені үшін;
- Мерекелік және демалыс күндері жұмыс істегені үшін;
- Үйде кезекшілік үшін;
- Ауыр жұмыстарды немесе зиянды және/немесе қауіпті еңбек жағдайларындағы жұмыстарды орындағаны үшін;
- Ішкі нормативтік құжаттарда көзделген өзге де өтемдік төлемдер беріледі.

GRI 202-1, 406-1

Компания қандай да бір белгілер бойынша кемсітушілікке жол бермеуді қадағалайды және қызметкерлерге сыйақы беруге әділ әрі тең құқықтық тәсілдің сақталуын қамтамасыз етеді.

100%

Әйелдер мен ер адамдардың ең төменгі жалақыларының арақатынасы

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да ең төмен жалақы мөлшері Қазақстан Республикасында белгіленген ең төмен күнкөріс деңгейінен 2,4 еседен астам асып түсті. Компания еңбекақы төлеудің ең төмен әлеуметтік стандарттарын сақтауды еңбек құқықтары мен қызметкерлердің әлеуметтік қорғалуы саласындағы міндеттемелердің бөлігі ретінде қарастырады. Еңбекақы деңгейі заңнама талаптарын, нарықтық бағдарларды, Компанияның қаржылық мүмкіндіктерін және әлеуметтік тұрақтылықты қолдау қажеттігін ескере отырып қайта қаралады.[8]

GRI 202-2 A

Компания жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылық өкілдерінің үлесін ашады. Есептеу 2025 жыл үшін жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылық өкілдерінің санының жоғары басшылық өкілдерінің жалпы санына қатынасы ретінде орындалды. 2025 жыл қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның жоғары басшылығының барлық 7 өкілі жергілікті қоғамдастықтан жалданды, бұл 100% үлеске сәйкес келеді.

51-кесте. Жоғары басшылық құрамындағы жергілікті қоғамдастықтың өкілдігі, адам A

Көрсеткіш	2025
Жоғары басшылықтың жалпы саны	7
Жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылық өкілдерінің саны	7
Жұмысы ұйыммен бақыланатын, ұйым қызметкерлері болып табылмайтын қызметкерлердің жалпы саны	100%

GRI 405-2

52-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ер адамдар мен әйелдердің базалық жалақысының қызметкерлер санаттары бойынша бөлінген арақатынасы A

Көрсеткіш	Басшы лауазымдарда	Мамандар	Жұмысшылар
Коэффициент, % («Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерінің санаттары бөлінісінде әйелдер мен ерлердің базалық жалақысының арақатынасы)	106	83	52

GRI 405-2

53-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ер адамдар мен әйелдердің сыйақысының қызметкерлер санаттары бойынша бөлінген арақатынасы A

Көрсеткіш	Басшы лауазымдарда	Мамандар	Жұмысшылар
Коэффициент, % («Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерінің санаттары бөлінісінде әйелдер мен ерлердің сыйақы мөлшерінің (базалық айлықақы + сыйақылар) арақатынасы	111	79	32

GRI 2-21

54-кесте. Ең көп ақы төленетін қызметкердің жалақысының басқаларға арақатынасы, теңге

Көрсеткіш	2025
Арақатынас (коэффициент)	30,08 A



GRI 405-2

Компания 2025 жылы Компания қызметкерлерінің сыйақысындағы гендерлік алшақтықты талдады. Талдау нәтижелері 2025 жылы Компаниядағы әйелдердің орташа жалақысы ер адамдарға қарағанда 11,8%-ға аз екенін көрсетті.

2025 жылы әйелдердің орташа жалақысы ер адамдардың орташа жалақысына қатысты 88,2%-ды құрады.

4.3.1.8. Әлеуметтік тұрақтылық

Есепті кезеңде Компанияда әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету бойынша жұмыс жалғасты. «Қазақтелеком» АҚ дивизиондары мен филиалдарының HR-функция басшылары қызметкерлермен әлеуметтік-еңбек қатынастары, еңбекақы төлеу қоры, әлеуметтік қолдау мәселелері талқыланған кездесулер өткізді.

Компанияда қызметкерлердің топ-менеджментпен онлайн-конференциялар форматындағы тиімді коммуникация арнасы орнатылған, ол мынадай рәсімдерді қамтиды:

- сұрақтар пулын алғашқы жинау;
- «Қазақтелеком» АҚ Коммуникациялар департаментінің сұрақтар пулын модерациялау;
- Басқарма Төрағасының тікелей эфирі.

«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ компаниялар тобында өндіріс ұжымдарындағы әлеуметтік жағдайға жыл сайынғы мониторинг жүргізіледі. «Қазақтелеком» АҚ-да жасырын әлеуметтік шиеленісті уақтылы анықтау және осы процесті басқару мақсатында «Әлеуметтік өзара іс-қимыл мен коммуникациялар орталығы» ЖМ әлеуметтанулық зерттеу (SRS) жүргізеді. Сауалнама нәтижелері бойынша әлеуметтанушылардың ұсынымдарына сәйкес Алаңдаушылық аймақтарымен жұмыс істеу жөніндегі іс-шаралар жоспары жыл сайын бекітіледі.

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да SRS индексінің жиынтық мәні 59-ды құрады.

Тартылу индексі жұмысты сапалы әрі ыңғайлы орындау үшін қажетті материалдық-техникалық инфрақұрылыммен, жүктememен, сыйақы мен әлеуметтік пакетпен, адалдықпен, коммуникациялармен, даму мен мансаптық мүмкіндіктермен, сондай-ақ басшылық тарапынан танылумен қанағаттанушылық деңгейін өлшейді.

Әлеуметтік әл-ауқат индексі әл-ауқат деңгейінің статикадағы және динамикадағы өзін-өзі бағалауын, сондай-ақ әлеуметтік, қаржылық әл-ауқат, өз денсаулығы мен қоршаған орта сапасының бағасын тіркейді.

SRS жиынтық мәні үш индекс нәтижелері бойынша интеграцияланған

67% Тартылу индексі

28% Әлеуметтік әл-ауқат индексі

75% Әлеуметтік тыныштық индексі

Әлеуметтік тыныштық индексі ұжымның әлеуметтік шиеленіс деңгейін, қызметкерлердің меншік құқықтарының қорғалу дәрежесін бағалауын, ұжымдағы жанжалдылық пен наразылық деңгейін, оларға қатысу бағдарын қоса алғанда, сондай-ақ наразылыққа қатысушыларға адалдық деңгейін көрсетеді.

2025 жылға арналған Іс-шаралар жоспарын іске асыру шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ мынадай бағыттар бойынша еңбек шарттарын жақсартуға, қызметкерлерді ынталандыруды арттыруға және корпоративтік мәдениетті дамытуға бағытталған іс-шаралар кешенін өткізді:

- Коммуникациялар мен өзара іс-қимыл ашықтығын жақсарту;
- Әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларды жақсарту;
- Қызметкерлерді қажетті ресурстармен жабдықтау;
- Біліктілікті арттыру және персоналды дамыту;
- Корпоративтік мәдениетті дамыту және қызметкерлердің тартылуы;
- Ішкі коммуникацияларды іске асыру;
- Қызметкерлердің кәсіподақтар мен омбудсмен қызметі туралы хабардарлығын арттыру.

4.3.1.9. Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау

GRI 2-30, 401-2, 404-2

«Қазақтелеком» АҚ-да еңбек жағдайларын жақсарту бойынша шараларды қамтитын қызметкерлерді әлеуметтік қолдау жүйесі қолданылады. «Қазақтелеком» АҚ-ның Ұжымдық шарты Компания қызметкерлерінің 94%-ын қамтиды.

55-кесте. Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлер саны

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Қызметкерлердің жалпы саны	19 022	18 395	**17 780 A**
Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлер саны	16 383	16 856	**16 745 A**
Арақатынас	86%	92%	**94% A**

A Компания Ұжымдық шартқа сәйкес қызметкердің жұмыспен қамтылу сипатына (тұрақты немесе уақытша) қарамастан 2025 жылы әлеуметтік қолдаудың мынадай түрлерін көрсетуді жалғастырды:

- өмірді сақтандыру;
- медициналық қызмет көрсету;
- бала күтімі бойынша демалыс;
- зейнетақы бағдарламалары. A

2025 жылғы 13 наурызда «Қазақтелеком» АҚ мен Ақпараттандыру және байланыс қызметкерлерінің салалық кәсіптік одағы жаңа редакциядағы Ұжымдық шартқа қол қойды. Жаңартылған құжат еңбек жағдайларын жақсартуға және Компания қызметкерлерінің әлеуметтік қорғалуын күшейтуге бағытталған. Ұжымдық шарттың қол қойылуына түсініктеме бере отырып, «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы Бағдат Мусин атап өтті:

«Бүгін қол қойылған құжат жай ғана формальды келісім емес, әрбір қызметкерге жүйелі қамқорлықтың растамасы болып табылады. Компания қызметкерлердің әл-ауқатын негізгі басымдықтардың бірі ретінде қарастыра отырып, әділ еңбек жағдайларын жасау бойынша дәйекті жұмыс істейді».

«Қазақтелеком» АҚ сонымен қатар қашықтан жұмыс істеу мүмкіндігін ұсынады. Жұмыстың қашықтан түрін қолдану шарттары мен тәртібі Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне және Компанияның ішкі нормативтік құжаттарына сәйкес айқындалады.

94%

қызметкер

«Қазақтелеком» АҚ ұжымдық шартымен қамтылды

Ұжымдық шарт шеңберінде бірқатар әлеуметтік және еңбек кепілдіктері көзделген:

- Қызметкерге басшылар, мамандар және басқа да қызметшілер үшін 30 күнтізбелік күн және жұмысшы кәсіптері қызметкерлеріне 27 күнтізбелік күн ұзақтығымен жыл сайынғы ақы төленетін демалыс, сондай-ақ Ұжымдық шартта көзделген жағдайларда қосымша ақы төленетін демалыстар беріледі;
- Қызметкерге тиісті қызметтер көрсету шартының көшірмесін ұсыну шартымен 30 күнтізбелік күннен аспайтын мерзімге тұрмыстық зорлық-зомбылықтан зардап шеккендерге арнайы әлеуметтік қызметтер көрсететін ұйымдарда болу кезеңіне жеке өтініш негізінде жалақысы сақталмайтын демалысқа құқық беріледі;
- «Құрметті байланысшы / Үздік байланысшы» атағы берілген Компания қызметкерлеріне 50 АЕК-тен кем емес мөлшерде бір реттік ақшалай сыйлықақыны, бастапқы зейнеткерлікке шыққан кездегі орташа айлық жалақы мөлшеріндегі қосымша бір реттік жәрдемақыны, сондай-ақ жалақыға 10 АЕК мөлшеріндегі ай сайынғы үстемені қоса алғанда, материалдық ынталандыру шаралары көзделген;
- Жыл сайын Жеңіс күніне Ұлы Отан соғысының Компанияда есепте тұрған зейнеткер қатысушыларына және оларға теңестірілген тұлғаларға, сондай-ақ Компанияның көрсетілген санаттарға жататын және еңбек қатынастарында тұрған қызметкерлеріне қайырымдылық көмек көрсетіледі. Көмек мөлшері 10 АЕК-тен кем емес. Кәсіподақ комитеттерімен бірлесіп мерекелік күнмен құттықтау іс-шаралары ұйымдастырылады;
- Компания органдарының шешімі бойынша және (немесе) Орталық аппараттың өкімдік құжаттары негізінде персонал санын оңтайландыру кезінде қызметкерлер үшін қосымша кепілдіктер көзделген. Қаржы қаражатының болуы кезінде және Компанияда үздіксіз жұмыс өтілі кемінде 10 жыл болатын қызметкердің жазбаша өтініші негізінде заңнамада белгіленген зейнеткерлік жасына дейін бес жыл бұрын мерзімінен бұрын зейнеткерлікке шығу мүмкіндігі беріледі. Тараптардың келісімі бойынша, Компанияның қаржылық мүмкіндіктері болған жағдайда, үздіксіз жұмыс өтілі кемінде 15 жыл болатын қызметкерге заңнамада белгіленген зейнеткерлік жасына дейін үш жыл бұрын мерзімінен бұрын зейнеткерлікке шығу мүмкіндігі беріледі. Көрсетілген жағдайларда қызметкердің орташа айлық жалақысының 50%-ы мөлшерінде, бірақ бір есептік ай үшін 55 АЕК-тен аспайтын бір реттік жәрдемақы зейнеткерлік жасына жетуге дейін қалған айлар санына (толық емесін қоса алғанда) көбейтіліп төленеді. Қосымша қызметкерге Ұжымдық шарттың 34-тармағының 7) тармақшасында көзделген төлемдер беріледі;
- Қызметкерлерге жұбайының (зайыбының), балаларының, ата-аналарының, асырап алушыларының, асырап алынғандарының, туған аға-інілері мен апа-сіңлілерінің қайтыс болуы жағдайында — 20 АЕК мөлшерінде; үш жасқа дейінгі баланы туу немесе асырап алу (қыз бала асырап алу) жағдайында — 20 АЕК мөлшерінде; некені тіркеу кезінде — 20 АЕК мөлшерінде материалдық көмек көрсету көзделген. Материалдық көмек тиісті оқиға басталған күннен бастап үш айдан кешіктірілмей берілген жазбаша өтініш негізінде беріледі;
- Жыл сайын өңірлерде орналасқан Компания қызметкерлерінің балаларына сауықтыру лагерлеріне жолдамалар сатып алу үшін Компания бюджетінен қаражатты Кәсіподаққа және әрі қарай — бекітілген Регламентке сәйкес жергілікті кәсіподақ ұйымдарына аудара отырып, кемінде 80 млн теңге мөлшерінде орталықтанған бөлу жүзеге асырылады;
- Кәсіподаққа орталықтанған аударумен және әрі қарай өңірлік кәсіподақ ұйымдары бойынша бөлумен мәдени-көпшілік және дене шынықтыру-сауықтыру жұмыстарын жүргізуге филиалдар мен Орталық аппараттың еңбекақы төлеу қорынан 0,4% мөлшерінде ай сайынғы ақшалай қаражатты аудару көзделген;
- Негізделген қажеттілік пен Компанияның қаржылық мүмкіндіктері болған жағдайда, Кәсіподақтың жазбаша өтініші негізінде Жұмыс беруші Бірлескен іс-шаралар жоспары шеңберінде мәдени-көпшілік, спорттық, сауықтыру және өзге де іс-шараларды өткізуге бағытталатын қаражат көлемін ұлғайтуға құқылы. Бұдан басқа, мемлекет Қазақстан Республикасының аумағында төтенше жағдай жариялаған кезде Кәсіподақтың алқалы органының жазбаша өтініші негізінде және қаржылық мүмкіндіктерді ескере отырып, Компания қызметкерлер мен Компанияда есепте тұрған зейнеткерлерге материалдық көмек көрсету үшін қызметкерлердің жылдық еңбекақы төлеу қорынан 0,1%-ға дейінгі мөлшерде қосымша қаражат бөлуге құқылы.

A Сонымен қатар, «Қазақтелеком» АҚ Ұжымдық шартына сәйкес Компания қызметкерлерді қысқарту мен зейнеткерлікке шыққан кезде, оның ішінде бос лауазымдарға ауыстыру мүмкіндігін, өтілі болған жағдайда мерзімінен бұрын зейнеткерлікке шығуды, жұмыс іздеуге ақы төленетін уақытты, сондай-ақ жұмыстан босату мен зейнеткерлікке шыққан кезде бір реттік төлемдерді қоса алғанда, қолдау шараларын ұсынады. A

GRI 402-1

A Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес санды немесе штатты қысқартуға байланысты еңбек шарттарын бұзу кезінде қызметкерлерді хабарландырудың ең аз мерзімі 4 апта (30 күнтізбелік күн) құрайды. «Қазақтелеком» АҚ-да бекітілген Ұжымдық шартқа сәйкес бұл мерзім заңнаманың минималды талаптарымен салыстырғанда ұлғайтылған және 45 күнтізбелік күнді құрайды. A Бұл ретте Компания жаппай қысқартуларды тәжірибеде қолданбайды, ал кез келген шарттарды бұзу Ұжымдық шарт бойынша көрсетілген мерзімдер шеңберінде жеке тәртіпте болады.

«ДЕМЕУ» бағдарламасы

GRI 401-2

Қызметкерлерге арналған Компанияның негізгі әлеуметтік бағдарламаларының бірі — «ДЕМЕУ» бағдарламасы, оның шеңберінде Компания көп балалы отбасыларға, мүгедек балалары бар отбасыларға, 2-ден астам бала асырап алған/қыз бала асырап алған отбасыларға көмек көрсетеді. Компания қызметкерлері мүгедек балаларды оңалтумен, мүгедек балаларға арналған арнайы білім беру бағдарламаларымен; мүгедек балаларға арналған арнайы түзету ұйымдарына барумен; балалар сауықтыру лагерлері мен санаторийлеріне (мүгедек балалар үшін) жолдамалар сатып алумен байланысты шығыстарды өтеу үшін төлемдер, сондай-ақ дәрі-дәрмек сатып алуға, мектеп оқушыларына тамақтануға және т.б. материалдық көмек алады.

2025 жылы Компанияның

1 700

қызметкері

«Демеу» бағдарламасы бойынша жалпы сомасы

>330

млн теңгеден

астам төлем алды

Well-Being бағдарламасы жол картасы

GRI 403-6

А «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерінің әл-ауқаты мен денсаулық жағдайын мониторингтеу мақсатында Директорлар Кеңесінің шешімімен (08.12.2023 ж. № 14 хаттама) бекітілген «Қазақтелеком» АҚ-ның Персоналды басқару саясатына сәйкес Компания қызметкерлерінің ауруға шалдығуын мониторингтеу мен аурулардың алдын алу бойынша кешенді шараларды көздейтін Well-Being бағдарламасы жол картасы бекітілді. А 2025 жылға арналған Well-Being бағдарламасы жол картасында көзделген іс-шаралар толық көлемде және белгіленген мерзімде іске асырылды. Іске асыру бекітілген мақсаттар мен негізгі тиімділік көрсеткіштері шеңберінде жауапты орындаушыларды бекіту және Компанияның 2 000-нан астам қызметкерін қамтумен жүзеге асырылды. Жол картасының іске асырылуын тұрақты негізде бейіндік бөлімшелер бақылады, ал іс-шаралардың орындалуы есептік материалдармен, талдамалық анықтамалармен және жүргізілген сауалнамалар нәтижелерімен расталды.

Негізгі бағыттар бойынша мынадай нәтижелерге қол жеткізілді:

- eNPS, Well-Being Survey құралдарын және бағалаудың өзге де әдістерін пайдалана отырып, 1 203 қызметкерді қамтыған жоспарлы сауалнамалар жүргізілді;
- аурулардың алдын алуға және денсаулыққа жауапты қатынас мәдениетін қалыптастыруға бағытталған іс-шаралар кешені іске асырылды;
- денсаулықты сақтау мен нығайтуға бағдарланған бағдарламаларға қызметкерлерді ақпараттық сүйемелдеу мен тартылу қамтамасыз етілді;
- эмоционалдық қажудың алдын алу және стресс жүктемесі деңгейін төмендету бойынша іс-шаралар іске асырылды;
- қызметкерлердің психологиялық және кеңес беру қолдауына қол жеткізуі қамтамасыз етілді.

Бағдарламаны іске асыру қызметкерлердің тартылу деңгейін арттыруға, персонал әл-ауқаты көрсеткіштерін жақсартуға және әлеуметтік бағдарланған корпоративтік ортаны қалыптастыруға ықпал етті. 2025 жыл қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның Well-Being бағдарламасы жол картасы 100%-ға іске асырылды.

2025 жылы Компанияда «Әлеуметтік өзара іс-қимыл мен коммуникациялар орталығы» жекеменшік мекемесі іске қосқан және өндірістік және басқарушылық құрылымның барлық деңгейлерінде еңбек шарттарын, персоналдың қанағаттану деңгейін және әлеуметтік стандарттардың сақталу дәрежесін объективті бағалауды алуға бағытталған «Әлеуметтік өлшеу» пилоттық жобасы іске асырылды. Жобаны іске асыру Компаниядағы әлеуметтік-еңбек шарттары жағдайының салыстырмалы әрі кешенді көрінісін қалыптастыру қажеттігімен негізделді.

Әлеуметтік өлшеудің мақсаты қызметкерлердің қанағаттанушылығын арттыру, заңнама талаптарын сақтау және еңбек ұжымдарындағы әлеуметтік ортаны жақсарту мақсатында жұмыс орындарындағы еңбек шарттарын жан-жақты әрі объективті бағалауды қамтамасыз ету болды.

Әлеуметтік өлшеу нысандары Қордың портфельдік компанияларының филиалдары, еншілес және тәуелді ұйымдары болды. Жоба «Қазақтелеком» АҚ филиалдары қызметін жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының барлық өңірлерін қамтыды. Әлеуметтік өлшеу жүргізудің жалғыз операторы ретінде «Әлеуметтік өзара іс-қимыл мен коммуникациялар орталығы» жекеменшік мекемесі айқындалды. Жобаны жүйелі әрі тиімді іске асыру мақсатында құрамына санитарлық-эпидемиологиялық қадағалау, еңбекті қорғау, ішкі нормативтік құжаттаманы құқықтық талдау саласында бейіндік сараптамасы бар мамандар, сондай-ақ еңбек ұжымдарымен өзара іс-қимылға жауапты өкілдер кірген функцияаралық жұмыс тобы құрылды. Жұмыс тобы орындарда әлеуметтік мониторинг жүргізу үшін өңірлерге шығу іс-шараларын жүзеге асырды. Шығу іс-шаралары шеңберінде өндірістік-тұрмыстық инфрақұрылымның санитарлық-гигиеналық талаптарға сәйкестігін бағалау, ішкі нормативтік актілердің Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау бөлігіндегі толықтығы мен өзектілігін талдау, сондай-ақ еңбек ұжымдарымен кездесулер мен өндірістік бөлімшелердің қызметкерлерімен және орта буын менеджментінің өкілдерімен фокус-топтық талқылаулар жүргізілді. Әлеуметтік өлшеудің негізгі міндеттеріне мыналар жатты:

- еңбек шарттары мен оларды қызметкерлердің қабылдауы мәселелері бойынша еңбек ұжымдарымен кездесулер өткізу;
- еңбек қатынастарын, еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасын реттейтін нормативтік құжаттардың болуын, толықтығы мен өзектілігін тексеру;
- тұрмыстық үй-жайлар мен өндірістік инфрақұрылым жағдайын тексеру;
- қызметкерлерді жеке қорғаныс құралдары мен арнайы киіммен қамтамасыз етуді бағалау;
- санитарлық-гигиеналық талаптардың сақталуын тексеру;
- тәуекелдер мен проблемалы аймақтарды анықтау және кейіннен әлеуметтік-еңбек саясаты саласында түзету шараларын әзірлеу.

Әлеуметтік өлшеу өткізу қорытындысы бойынша Қазақстан Республикасының 18 өңіріндегі Компания филиалдарының мониторинг нәтижелері бойынша талдамалық есеп дайындалды, бұл еңбек ұжымдарындағы ағымдағы көңіл-күйді егжей-тегжейлі декомпозициялауды жүзеге асыруға және персоналдың күтулерінің объективті картасын қалыптастыруға мүмкіндік берді.

Мониторинг барысында «Қазақтелеком» АҚ басшылығы тарапынан жоғары назарды талап ететін бірқатар құрылымдық, инфрақұрылымдық және коммуникациялық аспектілер анықталды. Алынған деректер анықталған даму аймақтарын олардың сыни деңгейі мен ресурстық сыйымдылық деңгейі бойынша сегменттеуге мүмкіндік берді.

Жедел әрекет ету мен басқарушылық шешімдерді қолдану нәтижесінде анықталған тәуекелдердің бір бөлігі еңбек шарттарын оңтайландыруға және ішкі коммуникациялар жүйесін жетілдіруге бағытталған «жедел әрекет ету» түзету іс-шараларын іске асыру есебінен азайтылды. Бір мезгілде әлеуметтік өлшеу нәтижелері тереңдетілген пысықтауды және Компанияның адами капиталын дамыту стратегиясына интеграциялауды қажет ететін ұзақ мерзімді әрі капиталды көп қажет ететін сипаттағы мәселелер тізбесін тіркеді. Анықталған аспектілерді жою бойынша іс-шараларды іске асыру басымдықтың бекітілген кестесіне сәйкес кезең-кезеңмен жоспарлау форматында, бюджеттік циклмен синхрондалып және қажетті қаржы ресурстарын бөлуді ескере отырып жүзеге асырылады. Әлеуметтік өлшеу қорытындысы бойынша жұмыс белсенді іске асыру және тұрақты мониторинг сатысында тұр.

Бала күтімі бойынша демалыс

GRI 401-3

56-кесте. Қызметкерлердің бала күтімі бойынша демалысқа шығуы бойынша бөлінісі, адам

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Бала күтімі бойынша демалысқа шығу құқығы бар қызметкерлердің жалпы саны, оның ішінде:	19 022	18 395	17 780 А
- Әйелдер	7 016	6 693	6 500 А
- Ер адамдар	12 006	11 702	11 280 А
Бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлердің жалпы саны, оның ішінде:	1 008	122	202 А
- Әйелдер	992	116	187 А
- Ер адамдар	16	6	15 А
Бала күтімі бойынша демалыс аяқталғаннан кейін есепті кезеңде жұмысқа қайтып келген қызметкерлердің жалпы саны, оның ішінде:	368	389	330 А
- Әйелдер	353	383	316 А
- Ер адамдар	15	6	14 А
Бала күтімі бойынша демалыстан жұмысқа қайтып келуге тиіс болған қызметкерлердің жалпы саны, оның ішінде:	174	182	121 А
- Әйелдер	168	181	120 А
- Ер адамдар	6	1	1 А
Алдыңғы есепті жылы бала күтімі бойынша демалыстан шығып, жұмысқа шыққаннан кейін 12 ай өткеннен кейін де Компанияда жұмыс істеуді жалғастырған қызметкерлердің жалпы саны, оның ішінде:	226	121	173 А
- Әйелдер	214	114	161 А
- Ер адамдар	12	7	12 А

202

адам

есепті кезеңнің соңында бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлер саны

93%

әйелдердің бала күтімі бойынша демалысқа шыққан қызметкерлер арасындағы үлесі

2025 жылы оралу коэффициенті 273%-ды құрады, ал ұстап тұру коэффициенті 44%-ға тең болды.

Корпоративтік мәдениетті дамыту

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ корпоративтік мәдениетті дамытуға, жұмыс беруші брендін нығайтуға, персоналдың тартылуын арттыруға және адами капиталды дамытуға бағытталған бастамалар кешенін іске асырды. Есепті кезеңде 2024 жылы басталған стратегиялық жобаларды іске асыру аяқталды, сондай-ақ персоналмен, жастармен және жұмысшы кәсіптерінің өкілдерімен жұмыс істеудің жаңа форматтары іске қосылды:

1. Жұмыс беруші брендін дамыту

Есепті кезеңнің негізгі нәтижелерінің бірі 2024 жылғы қазанда басталған SAPA+QUEST мотивациялық бағдарламасының стратегиялық жобасын табысты аяқтау болды. Бағдарламаны іске асыру ішкі де, сыртқы клиенттер де адалдығын одан әрі дамыту үшін негіз қалыптастырды. Жұмыс беруші брендін дамыту шеңберінде 2025 жылы Компанияның hh.kz платформасында брендтелген беті әзірленді және іске қосылды, бұл еңбек нарығында «Қазақтелеком» АҚ-ның танылуын арттыруға және үміткерлердің кіріс ағыны сапасын жақсартуға мүмкіндік берді.

Қосымша сыртқы HR-коммуникацияларды дамыту мақсатында Instagram әлеуметтік желісіндегі Компанияның корпоративтік бетінде Компанияда жұмыс істеу артықшылықтары мен кәсіби және мансаптық даму мүмкіндіктеріне арналған тақырыптық айдар іске қосылды.

2. Кәсіби тану және салалық іс-шараларға қатысу

2025 жылы Компанияның он жобадан астамы халықаралық және салалық кәсіби сыйлықтарға ұсынылды:

- Конкурстарға қатысу қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ командасы бірқатар марапаттардың лауреаты болды. Атап айтқанда, ішкі коммуникациялар бойынша жоба Human Capital Days 2025 — Employer Brand Eurasia сыйлығы шеңберінде жеңіске жетті.
- HR4People форумы шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ Digital HR — автоматтандыру жобасы үшін «HR-дағы жыл инновациясы» және «Ішкі коммуникациялар бойынша үздік жоба» марапаттарына лайық деп танылды.
- Есепті жыл ішінде Компания сарапшылары XIII Kazakhstan HR Forum және «Дәуірлер тоғысындағы HR» PR Forum-ын қоса алғанда, ірі кәсіби алаңдарға қатысып, жұмыс беруші брендін дамыту, мотивациялық бағдарламалар мен геймификация саласындағы үздік тәжірибелермен бөлісті.

3. Жастар саясаты

2025 жылғы қарашада «Самұрық-Қазына» АҚ тобында жастар саясатын басқару мәселелеріне ерекше назар аударылған әлеуметтік саясат саласындағы Корпоративтік стандарт бекітілді.

Жас мамандармен жұмысты жүйелеу мақсатында 2025 жылғы 10 желтоқсанда Компания белсенді жастарын біріктірген Jas Telecom 2.0 форумы өткізілді. Форум идеялармен алмасу, салалық трендтерді талқылау және көшбасшылық әлеуеті мен жобалық ойлауды дамытуға бағытталған бастамаларды қалыптастыру алаңы болды.

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да 470 бейіндік ЖОО мен колледждер студенті өндірістік практикадан және тағылымдамадан өтті. Есепті кезеңде білім беру ұйымдарымен ынтымақтастық туралы меморандумдар жасасылды, шеберлік сабақтары, қонақ дәрістері, экскурсиялар мен кәсіби бағдарлау іс-шаралары өткізілді.

470

студент

бейіндік жоғары оқу орындары мен колледждерден «Қазақтелеком» АҚ-да 2025 жылы өндірістік практикадан және тағылымдамадан өтті

«Қазақтелеком» АҚ және Woosong University Kazakhstan IT-мамандарын бірлесіп даярлайтын болады

«Қазақтелеком» АҚ мен Woosong University Kazakhstan ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойды. Университет пен Компания академиялық база мен практикалық тәжірибені біріктіріп, инновациялар мен жастардың кәсіби өсуінің іргетасын қалайды. Бұл ынтымақтастық елге тұрақты сандық болашақты қамтамасыз етуге және озық заманауи технологиялармен жұмыс істеуге қабілетті мамандар командасын қалыптастыруға бағытталған.

Келісімнің негізі дуальды оқыту моделі болды. Бұл — Түркістандағы оңтүстіккореялық университет филиалының студенттері оқу уақытының бір бөлігін «Қазақтелеком» АҚ-да өткізетін формат. Бұл жағдайда «Қазақтелеком» АҚ мыналарды ұсынады:

- практикадан өту орындары;
- ағымдағы IT-жобаларға қатысу;
- мамандар тарапынан тәлімгерлік;
- семинарларға, шеберлік сыныптарына және зерттеу бастамаларына арналған алаң.

Әлеуеті жоғары студенттерге жұмысқа орналасу перспективасы көзделген.

10,8 мың қызметкер

2025 жылы өндірістік бағыт бойынша біліктілікті арттыру курстарымен қамтылды

4. Кадрлық әлеуетті дамыту

Жұмысшы кәсіптері жылы бастамалары шеңберінде 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да жұмысшы кәсіптерінің беделін арттыруға, кадрлық әлеуетті дамытуға және еңбек жағдайларын жақсартуға бағытталған іс-шаралар кешені бекітіліп, іске асырылды.

Есепті кезеңде республикалық және өңірлік деңгейлердегі кәсіби шеберлік байқаулары, оның ішінде:

- «Оптикалық желі шебері (Optical Network Master)»;
- «Жастар және еңбекті қорғау»;
- «Жас үздік маман»;
- «Үздік әмбебап маман» өткізілді.

Конкурстарға Компания қатысатын барлық өңірлерден қызметкерлер қатысты. Жеңімпаздар мен жүлдегерлер дипломдармен, алғыс хаттармен және ескерткіш сыйлықтармен марапатталды.

2025 жылы біліктілікті арттыру шеңберінде елдің 20 өңірінде өндірістік бағыттың 10,8 мыңнан астам қызметкері оқумен қамтылды. Оқыту қауіпсіз көлік жүргізу, клиенттерге техникалық қолдау, өндірістік процестерді басқару, қаржылық сауаттылық, сондай-ақ тілдік және мамандандырылған бағдарламалар бағыттары бойынша жүргізілді.

5. Жұмысшы кәсіптері арасында көшбасшылықты дамыту

Жұмысшы кәсіптері өкілдерінің көшбасшылық әлеуетін дамыту мақсатында Компания «7 Qadam PRO» және «7 Qadam Master» модульдік бағдарламаларына қатысты. Бағдарлама 2025 жылғы 16 сәуірден 20 тамызға дейінгі кезеңде іске асырылды және Жастар форумы қорытындысы бойынша іріктелген 21 қатысушыны қамтыды.

Квоталық іріктеу қорытындысы бойынша Компаниядан жұмысшы кәсіптерінің екі өкілі жіберілді. 2025 жылғы 20 тамызда қатысушылардың жобаларын қорғау өтті, оның нәтижелері бойынша лудоманияның алдын алуға бағытталған Байгожаева С. «Біз саған сенеміз» жобасы үздік деп танылды.

2025 жылғы 19 желтоқсанда Жұмысшы кәсіптері жылының қорытынды іс-шарасы шеңберінде Байгожаева Сабира «Самұрық-Қазына» Қорының ескерткіш сыйлықпен және фирмалық кәдесый өнімімен марапатталды.

6. Еңбек жағдайлары мен әлеуметтік-тұрмыстық инфрақұрылымды жақсарту

Есепті кезеңде қызметкерлердің әлеуметтік-тұрмыстық жағдайларын жақсартуға ерекше назар аударылды. 2025 жылы бірқатар нысандарда жөндеу жұмыстары жалғасты, қызметтік автопарк жаңартылды, бөлімшелердің заманауи офистік кеңістіктерге көшуі аяқталды, өндірістік және әкімшілік үй-жайлардың жөндеуі жүргізілді. Қосымша қызметтік сапарлардың корпоративтік сервисі енгізілді.

Алдыңғы кезеңдер бойынша еңбекақы төлеуді талдау қорытындысы бойынша 2025 жылы жұмысшы кәсіптеріне баса назар аудара отырып, жалақыны сараланған арттыру шаралары іске асырылды, A9-B4 грейдтері (электрмонтер, кабельші-дәнекерлеуші, электромеханик және инженер) бойынша 8 000-нан астам қызметкерге орта есеппен 9%-ға индекстеу жүргізілді, біліктілік комиссиялары мен лауазымдық жалақыларды қайта қарау жүргізілді, бұл еңбекақы төлеудегі алшақтықты қысқартуға және төмен төленетін қызметкерлер санаттарының санын азайтуға мүмкіндік берді.

7. Тартылу, спорт және командалық іс-шаралар

Есепті жыл ішінде Компания қызметкерлері корпоративтік және спорттық іс-шараларға, оның ішінде марафондарға, КВН-ға, спартакиадаларға және корпоративтік турнирлерге белсенді қатысты.

2025 жылғы 30 қарашада елдің барлық өңірлерінен алты аралас команданың қатысуымен «Қазақтелеком» корпоративтік волейбол турнирі өтті.

Кері байланыс жүйесін дамыту шеңберінде бірінші басшылар мен филиал бас директорларының жұмысшы кәсіптері өкілдерімен тұрақты кездесулері қамтамасыз етілді, сондай-ақ Басқарма мүшелерін өңірлерге бекіту жобасы іске асырылды.

8. Экологиялық және әлеуметтік бастамалар

«Таза Қазақстан» экологиялық жобасы шеңберінде 2025 жылы қызметкерлердің экологиялық санасын арттыруға бағытталған іс-шаралар кешені, оның ішінде:

- «Таза Қазақстан үшін Қазақтелеком» балалар суреттерінің байқауы;
- Астана және Алматы қалаларында қызметкерлердің экологиялық акциялары;
- мектеп оқушыларымен бірлесіп 75 мың ағаш отырғызу;
- Корпоративтік университет базасында эко-жәрмеңкеге қатысу;
- қайталама материалдардан жасалған эко-арт-инсталляциялар байқауы іске асырылды.

4.3.1.10. Қызметкерлерді оқыту және дамыту

69 606

тыңдаушы

2025 жылы оқудан өтті



GRI 3-3, 404-1

«Қазақтелеком» АҚ-да персоналдың үздіксіз өсуі мен дамуы Компания табысының қажетті шарты ретінде қарастырылады. «Қазақтелеком» АҚ-да қызметкерлерді оқыту мен дамыту саласындағы жұмысты регламенттейтін негізгі құжат болып табылатын «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерін оқыту мен дамытуды ұйымдастыру қағидалары әзірленген. 2025 жылы оқудан 69 606 тыңдаушы (қашықтан курстарды ескере отырып) мынадай бағыттар бойынша өтті: Leadership academy, EX academy, HSE&ESG academy, Сервис және сату академиясы, Техникалық академия, IT-академия, Qazaq&English academy, Қаржылық академия.

Қызметкерлерді оқытуға арналған шығындар білім беру іс-шараларына қатысумен байланысты іссапар шығыстарын ескерместен көрсетіледі. Жыл сайын Компания бюджетінде оқыту бағыты бойынша шығыстар жоспарланады, олар мынадай баптар бойынша бөлінеді:

- Кадрларды даярлау және біліктілігін арттыру;
- Кадрларды даярлау мен біліктілігін арттыру бойынша іссапар шығыстары.

Есепті кезеңде оқытуға инвестициялар жалпы көлемінің төмендеуі EMBA бағдарламасы бойынша ұзақ мерзімді оқудан өтетін қызметкерлер санының азаюымен байланысты.

«Қазақтелеком» АҚ-ның оқытуға салған инвестициялары көлемі, 2023–2025, млн теңге



* 57-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның оқытуға салған инвестициялары көлемі, 2023–2025 (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

GRI 2-4, 404-1

58-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерді оқыту сағаттарының саны, адам

2025 жылғы оқыту сағаттарының саны (сағат)				
Әйелдер		Ер адамдар		Барлығы
ӘБП	ӨП	ӘБП	ӨП	
28 060,5 А	120 089,5 А	14 888,5 А	416 376,5 А	579 415 А
Жылына бір қызметкерге шаққандағы орташа оқу сағатының саны				
Әйелдер		Ер адамдар		Барлығы
ӘБП	ӨП	ӘБП	ӨП	
38,44 А	20,81 А	54,74 А	37,82 А	32,59 А

Корпоративтік университет

GRI 404-2

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік университеті Компания қызметкерлерінің цифрлық, инженерлік-техникалық және басқарушылық құзыреттіліктерін дамытуға, сондай-ақ цифрлық трансформация бастамаларын қолдауға бағытталған бірқатар білім беру бағдарламаларын іске асырды.

Корпоративтік университеттің негізгі білім беру бағдарламалары:

1 A Цифрлық және ЖИ-құзыреттіліктерді дамыту A

A UC Berkeley-мен бірге цифрлық трансформация мен өсуді жеделдету бағдарламасы A

2025 жылғы 19 мамырдан 23 мамырға дейінгі кезеңде Берклидегі Калифорния университетімен бірлесіп жасанды интеллект пен цифрлық трансформация саласындағы құзыреттіліктерді дамытуға бағытталған корпоративтік оқу іс-шарасы өткізілді.

Оқудан Компанияның 80-нен астам қызметкері өтті. Бағдарлама екі білім беру сессиясын қамтыды:

- жоғары буын басшылары үшін — «AI-First стратегиясы»;
- орта буын басшылары үшін — «Деректер, сандандыру және икемділік».

Оқыту шеңберінде қатысушылармен ЖИ енгізу мен операциялық тиімділікті арттыру бойынша бастамалар пысықталды, салалық кейстер мен бәсекелестер тәжірибесіне талдау жасалды. Бағдарлама нәтижелері Инновациялық комитетті қалыптастыру кезінде және Компанияның цифрлық трансформация стратегиясын өзектендіру кезінде пайдаланылды.

A Өндірістік персоналға арналған техникалық курстар A

Өндірістік персоналдың сандық дағдыларын дамыту шеңберінде Жұмысшы кәсіптері жылы іс-шаралары шеңберінде мамандандырылған оқу орталығын тарта отырып, ОДС-нің 50 қызметкері үшін Cisco, C#, машиналық оқыту және жасанды интеллект бағыттары бойынша техникалық курстар онлайн және офлайн форматтарында іске асырылды.

A GPU-кластер жобасы бойынша инженерлік-техникалық командаларды оқыту A

«ЖИ-шешімдерге арналған есептеуіш қуаттарды дамыту» жобасы шеңберінде вендорлық бағдарламалар мен Coursera лицензиялары негізінде инженерлік-техникалық қызметкерлерге арналған оқыту бағдарламалары өткізілді.

Оқыту мынадай тақырыптарды қамтыды:

- Supermicro серверлік жүйелері;
- желілік инфрақұрылым;
- RDMA-бағдарламалау;
- InfiniBand;
- WEKA;
- жасанды интеллект негіздері;
- NVIDIA Linux-шешімдерін әкімшілендіру.

Қосымша жобалық командалар үшін NVIDIA Corporation ТМД өңірі бойынша директорымен «AI және NVIDIA архитектурасы» тақырыбында онлайн-сессия өткізілді.

A NVIDIA кастомизацияланған оқыту бағдарламаларын дайындау A

NVIDIA Академиясында корпоративтік оқытудың басым бағдарламаларының тізбесі айқындалды және мынадай курстар бойынша сатып алу рәсімдері жүргізілді:

- NVIDIA Cumulus Linux Professional;
- NVIDIA AI Enterprise Administration Training.

2 A Басқарушылық құзыреттіліктерді дамыту A

- START MBA — резервистер мен жоғары әлеуетті қызметкерлерге арналған кәсіби және басқарушылық құзыреттіліктерді дамыту бағдарламасы. Оқудан 144 қатысушы өтті;
- «Қазақтелеком» АҚ кадрлық резервінің басқарушылық құзыреттіліктерін дамыту бағдарламасы — 155 қатысушы.

3 A Қаржылық Академия — қызметкерлердің қаржылық сауаттылығын дамыту A

Жұмысшы кәсіптері жылы шеңберінде қызметкерлердің қаржылық мәдениетін арттыруға бағытталған білім беру бағдарламалары іске асырылды.

Вебинарлар өткізілді:

- «Декрет және баланың тууы кезіндегі жәрдемақылар: білу қажет нәрселердің барлығы» — 95 қатысушы;
- «Жүктілік пен босануға байланысты әлеуметтік жәрдемақы мен төлемдер: не білу қажет» — 71 қатысушы;
- «Қазақстандағы медициналық сақтандыру: білу қажет нәрселердің барлығы» — 115 қатысушы;
- «Қазақстандағы медициналық сақтандыру: не білу қажет» — 95 қатысушы;
- «Қызметкерлердің 2025 жылы салықтық шегерімдерді қолдану бойынша құқықтары мен міндеттемелері» — 542 қатысушы.

Жалпы 700 қызметкерді қамту бойынша орыс және қазақ тілдерінде «Жаңа 2025 жылғы салықтық шегерімдерді қолдану: салдары мен міндеттемелер» тақырыбында түсіндірме сессиялары өткізілді. Қызметкерлердің балаларына арналған қазақ тіліндегі «Қаржылық магия: ақшаны қалай қолға үйретуге болады» вебинарлары ұйымдастырылды.

4 A Пилоттық бағдарламалар A

- B2C мотивация және мансаптық даму бағдарламасы (ББББД-мен бірлесіп) — 532 қатысушы (БҚА, БДО, СҚК).
- «Кетуге жол жоқ» пилоттық жобасы — B2C 52 басшы, сондай-ақ фронт-офис қызметкерлері.

5 A Play | Learn | Be Safe әлеуметтік жобасы A

Бағдарлама компания қызметкерлерінің 7-ден 16 жасқа дейінгі балаларына арналған және қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруға, сондай-ақ жолдағы қауіпті жағдайлардың алдын алу үшін қажетті білім мен практикалық дағдыларды дамытуға бағытталған.

2025 жылы «Жол қозғалысы қауіпсіздігі» тақырыбы бойынша оқуды компания қызметкерлерінің 150 баласы өтті.

Жобаның географиясы мынадай қалаларды қамтыды:

- Алматы — 19;
- Жезқазған — 10;
- Қостанай — 15;
- Тараз — 13;
- Түркістан — 12;
- Шымкент — 17;
- Ақтөбе — 14;
- Атырау — 22;
- Қызылорда — 14;
- Өскемен — 14.

Жалпы 2022 жылдан бастап жобаның қатысушылары 570 бала, оның ішінде «Самұрық-Қазына» АҚ-ның портфельдік компаниялары қызметкерлерінің 88 баласы болды.

6 A IT SUMMER CAMP A

Компания қызметкерлерінің отбасыларын олардың балалары үшін білім беру бастамалары арқылы қолдауға бағытталған әлеуметтік жоба. Жоба шеңберінде 12–15 жастағы жасөспірімдер үшін олар бағдарламалау негіздерін, цифрлық қауіпсіздікті, деректермен жұмыс істеуді үйренетін және soft-skills дамытатын жазғы IT-лагерь ұйымдастырылады. Жоба отбасыларды корпоративтік мәдениетке тартуға, қызметкерлердің адалдығын арттыруға және болашақ цифрлық ұрпақты дамытуға ықпал етеді.

Ұзақ мерзімді мақсаты — қызметкерлердің балаларын оқыту бағытын дамыту арқылы талантты жастарды тарту. Білім беру бағдарламасы мыналарды қамтыды:

- Робототехника;
- NoCode веб-сайттарды әзірлеу;
- Блогинг;
- Soft skills пысықтау.

2025 жылы Қазақстанның 17 өңірінен 243 бала қатысты.

Қатысушылар географиясы:

- Батыс өңірі — 50 бала (Атырау, Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Ақтөбе облыстары)
- Солтүстік өңірі — 29 бала (Қостанай, Солтүстік Қазақстан облыстары)
- Орталық өңірі — 66 бала (Ақмола, Қарағанды облыстары, Астана қ.)
- Оңтүстік өңірі — 78 бала (Жамбыл, Түркістан, Қызылорда, Алматы облыстары, Алматы қ.)
- Шығыс өңірі — 20 бала (Абай, Шығыс Қазақстан, Ұлытау облыстары).

7 A Қызметкерлерді қазақ тіліне оқыту A

2025 жылы мемлекеттік тілдің ауызекі дағдыларын дамытуға бағытталған «Кездесейік, сөйлесейік» әңгімелесу клубы іске қосылды. Бағдарлама Астана, Алматы және Қызылорда қалаларында іске асырылды, 344 қызметкер қатысты.



Адам құқықтары саласындағы құзыреттіліктерді дамыту

Қызметкерлердің құзыреттіліктерін дамыту және адам құқықтарын сақтау саласындағы корпоративтік тәжірибені жетілдіру шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ тиісті сақтық рәсімін (Human Rights Due Diligence) енгізуге бағытталған халықаралық білім беру бастамаларына қатысады.

2026 жылдың ақпанынан шілдесіне дейін Компания өкілдері Орталық Азия елдері үшін БҰҰ Жаһандық шарты іске асыратын Business & Human Rights Accelerator бағдарламасының өңірлік трегіне қатысады. Оқыту бастамаға қатысушы компанияларға ұйымдастырылған және адам құқықтары саласындағы халықаралық стандарттарды корпоративтік процестерге интеграциялаудың практикалық дағдыларын дамытуға бағытталған.

Акселератор — БҰҰ жүйесінің сарапшылары Shift коммерциялық емес ұйымымен бірлесіп әзірлеген алты айлық білім беру курсы. Бағдарлама адам құқықтары саласындағы тәуекелдерді сәйкестендіруге, бағалауға және басқаруға жүйелі көзқарасты қалыптастыруға бағдарланған.

Бағдарлама шеңберіндегі оқыту форматтары

Бағдарлама алты кезеңді қамтиды және мынадай белсенділік түрлерін көздейді:

- Сұраныс бойынша сессиялар (On-Demand) — БҰҰ Жаһандық шарты академиясының платформасында орналастырылған оқу материалдарын зерделеу;
- «Deep Dive» жаһандық сессиялары — халықаралық сарапшылармен онлайн-семинарлар;
- Жеке жұмыс — практикалық тапсырмаларды орындау;
- Жергілікті сарапшымен тренингтер — құзыреттіліктерді дамыту және тәжірибе алмасу бойынша офлайн және онлайн-кездесулер;
- Сарапшылармен консультациялар — адам құқықтары саласындағы өзекті мәселелер бойынша қосымша тақырыптық онлайн-сессиялар.

Алынған білімді Компания қызметіне интеграциялауды қамтамасыз ету үшін қызметкерлердің қатысуын үйлестіруді және тәжірибелерді корпоративтік процестерге енгізуді қолдауды жүзеге асыратын жоғары басшылық өкілі бекітілді.

Оқыту қорытындысы бойынша бағдарламаны сәтті аяқтаған қатысушылар жеке сертификаттар алады, сондай-ақ Компанияға білім беру бастамасының қатысушысы ретінде жеке сертификат беріледі.

Есепті дайындау күніне бағдарламада өңірдің 23 ұйымы тіркелген, бұл Орталық Азия бизнесінің адам құқықтарын сақтау мәселелеріне жүйелі көзқарасты дамытуға мүдделілігін көрсетеді.

4.3.2. Адам құқықтарын сақтау және тең мүмкіндіктер

4.3.2.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3, 406-1

«Қазақтелеком» АҚ адам құқықтарын қорғау және сақтау бойынша міндеттемелерді өзіне қабылдайды, барлық қызметкерлер үшін тең мүмкіндіктер жасайды және гендерлік теңсіздік пен кемсітушіліктің кез келген түрлерінің туындау жағдайларын болдырмайды.

Компания қызметкерлерді, мердігерлерді және басқа да мүдделі тараптарды Компанияда қабылданған саясаттар мен бизнес-процестерді адал жүргізу қағидаттары туралы хабардар етеді.

«Қазақтелеком» АҚ адам құқықтарын сақтау мен тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етуді өз қызметінің ажырамас бөлігі ретінде қарастырады. Бұл саладағы жұмыстың негізі мынадай негізгі құжаттар:

- Адам құқықтары саласындағы саясат;
- Тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық саласындағы саясат.

Саясаттармен Компанияның telecom.kz сайтының «Тұрақты даму» бөлімінің «Адам құқықтарын сақтау және тең мүмкіндіктер» қосалқы бөлімінде таныса алады.

4.3.2.2. Адам құқықтарын қорғау және сақтау

GRI 2-23

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасының заңнамасына және халықаралық стандарттарға сәйкес адам құқықтарын құрметтеу мен қорғау қағидаттарын ұстанады. Бұл қағидаттар Директорлар Кеңесі бекіткен Адам құқықтары саласындағы саясатта бекітілген. Саясат Компанияның барлық қызметкерлеріне қолданылады, еншілес ұйымдарда қолдану үшін ұсынылған және шарттық рәсімдерде жеткізушілер мен серіктестердің назарына жеткізіледі. Саясат Компанияның өз қызметін жүзеге асырудың барлық кезеңдерінде адам құқықтарын сақтау мақсатында басшылыққа алатын қағидаттарын белгілейді.

Адам құқықтары саласындағы саясаттың негізгі қағидаттары:

- Компания Қазақстан Республикасының заңнамасын, сондай-ақ БҰҰ Бас Ассамблеясы қабылдаған Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясын, БҰҰ Жаһандық шартын және ХЕҰ Еңбек саласындағы негізгі қағидаттар мен құқықтар туралы декларациясын қоса алғанда, адам құқықтары жөніндегі халықаралық нормалар мен ережелерді сақтайды.
- Компания әр адам жынысына, нәсіліне, тері түсіне, ұлтына, тіліне, шыққан тегіне, жасына, тұрғылықты жеріне, дінге қатынасына, наным-сеніміне, қоғамдық бірлестіктерге немесе қандай да бір әлеуметтік топтарға қатыстылығына немесе қатысты еместігіне; мүліктік, отбасылық, әлеуметтік және лауазымдық жағдайына; қызметкердің іскерлік қасиеттеріне қатысты емес басқа да жағдайларға қарамастан, ар-намысы мен құқықтарында еркін әрі тең болады деген сенімді ұстанады.
- Компания кемсітушіліктің және адамның ар-намысына, жұмыс орнындағы физикалық және психологиялық зорлық-зомбылыққа қол сұғудың қандай да бір нысандарын қабылдамайды.
- Компания мәжбүрлі еңбекке, балалар еңбегіне, адам саудасына қарсы шығады.
- Компания адамның ар-намысын қорғауды және жеке өмірінің қол сұғылмауын кепілдендіреді.
- Компания сыбайлас жемқорлыққа қатысты абсолютті төзбеушілік қағидатын ұстанады.
- Компания үздік халықаралық тәжірибелерге сәйкес адам құқықтарын сақтау саласындағы тәуекелдерді басқару рәсімін дамытуға ұмтылады.

Саясат Компанияның барлық қызметкерлеріне, акционерлеріне, клиенттеріне және өзге де мүдделі тұлғаларға қолданылады және еншілес ұйымдарда қолдану үшін ұсынылған. «Қазақтелеком» АҚ шарттық рәсімдер шеңберінде өзінің жеткізушілері мен серіктестерінің назарына Адам құқықтары саласындағы саясат қағидаттарын жеткізеді және оның ережелерімен танысқаны туралы растамаға олардың қол қоюын қамтамасыз етеді.

4.3.2.3. Адам құқықтары бойынша тиісті сақтық

2025 жылы БҰҰ Даму бағдарламасының «Экологиялық әділдікті және жауапты бизнес-тәжірибелерді ілгерілету арқылы тұрақты даму» жобасы шеңберінде «Қазақтелеком» АҚ-ның адам құқықтары және адам құқықтары бойынша тиісті сақтық саласындағы саясаты мен рәсімдерінің диагностикасы жүргізілді. Бағалау БҰҰ-ның Кәсіпкерлік қызмет пен адам құқықтары жөніндегі басшылық қағидаттарын, ЭЫДҰ-ның көпұлтты кәсіпорындарға арналған Басшылық қағидаттарын, Халықаралық еңбек ұйымының іргелі конвенцияларын, сондай-ақ экологиялық әділдік пен жауапты бизнес жүргізу саласындағы халықаралық тәсілдерді ескере отырып орындалды. Мұндай диагностиканы өткізу Компания үшін адам құқықтарын сақтау мәселелерінің артып келе жатқан маңыздылығын және бизнестің мүдделі тараптарға әсерімен байланысты әлеуметтік, еңбек, гендерлік, экологиялық және өзге де тәуекелдерді басқарудың жүйелі әрі превентивті тетіктерін одан әрі дамыту қажеттілігін көрсетеді.

Жүргізілген диагностика нәтижелері бойынша Компанияда еңбекті қорғау мен қауіпсіздікті, ақпараттық және киберқауіпсіздікті, комплаенсті, мердігерлермен өзара іс-қимылды, персоналды оқытуды және өтініштерді қарау тетіктерін қоса алғанда, адам құқықтарын ықтимал қозғайтын негізгі қаржылық емес тәуекелдерді қамтитын саясаттар, рәсімдер мен тетіктердің кеңейтілген жиынтығы қалыптастырылғаны атап өтілді. Сонымен бірге, адам құқықтарын басқару мәселелері әзірге бірыңғай тұтас процесте қалыптаспағаны байқалуда, бұл ретте Компанияда тәсілді одан әрі дамыту үшін алғышарттар қалыптасып үлгерген. Бұл мәселелер қазірдің өзінде қызметтің әртүрлі бағыттарында — еңбекті қорғауда, қауіпсіздікте, мердігерлермен жұмыста, қызметкерлерді оқытуда және өтініштерді қарауда ескеріледі. Бұл Компанияға қызметкерлер мен басқа да мүдделі тараптардың құқықтарын қорғауға біртіндеп түсінікті әрі жүйелі тәсілді құруға көмектеседі.

Одан әрі даму бағыттары ретінде адам құқықтары саласындағы тәсілдерді тәуекелдерді басқару мен корпоративтік басқарудың қолданыстағы жүйесіне интеграциялау, тәуекелдерді бағалау мен басымдандыруға адамға бағдарланған тәсілді дамыту, сондай-ақ адам құқықтарына теріс әсерді алдын алу үшін деректерді, өтініштер тетіктерін және бақылаудың ішкі контурларын неғұрлым жүйелі пайдалану айқындалды.

4.3.2.4. Адам құқықтарын бұзу тәуекелдерін мониторингтеу және бағалау

«Қазақтелеком» АҚ «Адам құқықтарын бұзу тәуекелі» тәуекелінің жүйелі мониторингін жүргізеді.

Тәуекелдің ағымдағы бағасы:

- Ықтималдық: 2
- Әсер: 1
- Тәуекелдер картасындағы позициясы: жасыл аймақ.

2024 жылдың II тоқсанынан бастап қазіргі сәтке дейін оң серпін байқалуда, бұл ретте тәуекел тәуекелдің негізгі индикаторының — «Адам құқықтары саласындағы саясаттың бұзылуы туралы өтініштер саны» шекті мәндерінен аспайды.

Тәуекелдің негізгі факторлары

Тәуекел тізіліміне тәуекелдің іске асырылуына әсер ететін негізгі тәуекел факторлары енгізілген:

- ҚР заңнамасының бұзылуы;
- БҰҰ Бас Ассамблеясы қабылдаған Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясын, БҰҰ Жаһандық шартын және Халықаралық еңбек ұйымының Еңбек саласындағы негізгі қағидаттар мен құқықтар туралы декларациясын қоса алғанда, адам құқықтары жөніндегі халықаралық нормалар мен ережелерді бұзу;
- Кемсітушілік, оның ішінде дінге, жынысқа, тілге, жасқа, ұлттық тиістілікке, мүгедектіктің болуына, сондай-ақ жұмыс орнындағы физикалық және психологиялық зорлық-зомбылыққа қатысты адамның ар-намысына қол сұғу;
- Мәжбүрлі еңбек, балалар еңбегі, адам саудасы (оның ішінде басқа мүдделі тараптар серіктестері тарапынан);
- Сыбайлас жемқорлық әрекеттер;
- Клиенттердің дербес деректер құпиялылығын бұзу;
- Іскерлік этика кодексін сақтамау.

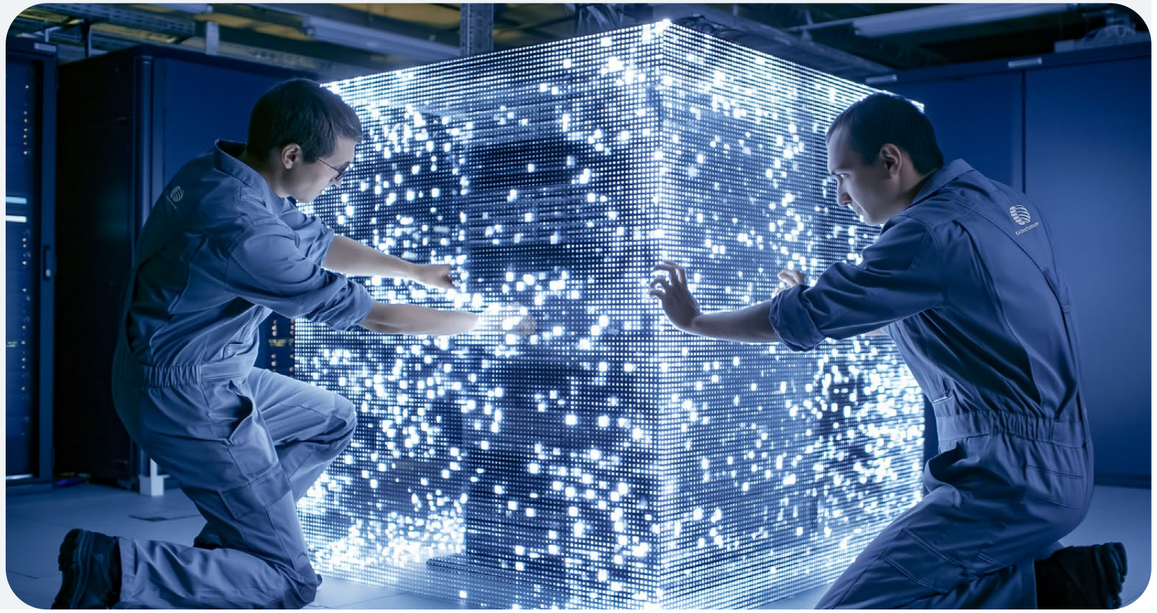
Тәуекел іске асырылғаннан кейінгі салдар

- Компанияның беделіне зиян, өйткені бұзушылықтар қоғамдық пікір, акционерлер және басқа да мүдделі тараптар тарапынан теріс назарды тарта алады;
- Айыппұл санкциялары;
- Сот талаптары (оның ішінде халықаралық — АҚЕС, БҰҰ және т.б.);
- Дөрекі араласу жағдайында әкімшілік және қылмыстық істер (мысалы, деректерді үшінші тұлғаларға негізсіз беру);
- Пайдаланушылар сенімінің жоғалуы, әсіресе көпшілік сегментте;
- Клиенттердің кетуі, БАҚ пен әлеуметтік желілердегі негатив;
- Қызметтердің белгілі бір түрлерін ұсынуға тыйым салу;
- Дауларды реттеуге, деректерді қорғау мен сақтау жүйелерін жаңғыртуға шығындар;
- Пайдаланушылар базасының төмендеуі салдарынан кірістердегі шығындар;
- Азаматтар, ұйымдар, құқық қорғаушылар тарапынан талаптар;
- Адам құқықтарын бұзушылар рейтингтеріне ілігу (мысалы, Human Rights Watch, Freedom House есептері);
- Мемлекет тарапынан бақылауды күшейту;
- Деректер ағуы үшін айыппұлдар;
- Телеком-саладағы цифрландыру мен инновацияларға қоғамдық сенімді бұзу;
- Сот талаптары, нұсқамалар, халықаралық шағымдар;
- Сенім индексінің төмендеуі және БАҚ-тағы имидждің нашарлауы;
- Наразылықтар, органдарға жаппай өтініштер, тұрақтылықтың бұзылуы;
- Басқа елдерде қызмет жүргізуге шектеулер, санкциялар.

Теріс әсерді азайту шаралары

«Қазақтелеком» АҚ бұзушылықтардың алдын алу үшін мынадай шараларды іске асырады (Орталық аппаратты, филиалдар мен еншілес ұйымдарды қамтиды):

- Барлық қызметкерлер мен серіктестерге қолжетімді Адам құқықтары саласындағы саясат енгізілген;
- Адам құқықтары мәселелері бойынша қызметкерлерді тұрақты оқыту жүргізіледі;
- Тәуекелдерді және олардың серпінін жүйелі мониторингтеу жүргізіледі. Тәуекел тәуекелдер тізіліміне енгізілген және Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаментінің бақылауында тұр;
- Жеткізушілермен және мердігерлермен жасалған шарттарға адам құқықтарын сақтау туралы ережелер енгізіледі;
- Кемсітушілікке, зорлық-зомбылыққа, балалар еңбегі мен мәжбүрлі еңбекке нөлдік төзбеушілік қағидаттары қолдау табады;
- Дербес деректерді және құпиялылықты қорғау кепілдендіріледі;
- Бұзушылықтар туралы анонимді хабарлау арналары жұмыс істейді:
  - → Сенім телефоны: 8 800 080 47 47
  - → Комплаенс-қызметі: tlek.issakov@telecom.kz
  - → Веб-сайт: www.sk-hotline.kz
- Адам құқықтары саласындағы саясат қағидаттарының орындалуын ішкі мониторингтеу жүргізіледі;
- Адам құқықтары қағидаттарын басқа корпоративтік құжаттарға интеграциялау: Іскерлік этика кодексі, Тұрақты даму саясаты, Тең мүмкіндіктер және инклюзия мен әралуандылық саясаты.



4.3.2.5. Тең мүмкіндіктер

Компанияда тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық тәжірибесін дамыту, ерекше жеке сипаттамаларды есепке алу және барлық деңгейлердегі қызметкерлерге қатысты кемсітушілікке жол бермеу мақсатында әзірленген «Тең мүмкіндіктер, инклюзивтілік және әралуандылық саласындағы саясат» жұмыс істеуді жалғастырады. Саясат озық халықаралық нормалар мен стандарттарға сәйкес келеді, сондай-ақ Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын ескереді.

Саясаттың негізгі қағидаттары:

- Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау, сондай-ақ Тең құнды еңбегі үшін ерлер мен әйелдерге тең сыйақы беру туралы Конвенцияда (100-конвенция), сондай-ақ Еңбек және кәсіптік қызмет саласындағы кемсітушілік туралы 1958 жылғы Конвенцияда (111-конвенция) баяндалған қағидаттарды ескеру;
- Қызметкерлерге тең мүмкіндіктерді, инклюзивтілікті және әралуандылықты қамтамасыз ету;
- Қызметкерлерге Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына сәйкес әлеуметтік кепілдіктер беру;
- Қызметкерлердің өзара құрметіне, әлеуметтік кері пайымдар мен мәдени кедергілердің болмауына негізделген корпоративтік мәдениетті қалыптастыру;
- Әрбір қызметкер өзін құрметтелген, қабылданған және тыңдалған сезінетін, лауазымдық міндеттерді орындау үшін қажетті өкілеттіктер мен құқықтарға ие болатын лайықты, қауіпсіз және жайлы жұмыс ортасын қамтамасыз ету;
- Еңбек қатынастарындағы ашықтықты көтермелеу, барлық қызметкерлерге дамуға және мансап құруға, қолдау көрсете отырып және кәсіби өсу үшін жағдай жасай отырып көмектесу;
- Әралуан командалар қалыптастыруға ұмтылу және әралуандылықты дамыту бастамаларын ілгерілету, оның ішінде жергілікті халық арасынан персоналды басым жалдау, сондай-ақ персоналды мақсатты жалдау.

Саясат «Қазақтелеком» АҚ-ға қызметкерлер, акционерлер, клиенттер және өзге де мүдделі тұлғалар арасында қолданылады.

Компания өз қызметкерлеріне іріктеу, жалдау, бағалау, ілгерілету, дамыту, оқыту және өтемақылар беру процестерінде тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді.

Компанияда әлеуметтік әріптестік қағидаттарына негізделген және қызметкерлер мен Компания арасындағы өзара іс-қимылға ықпал ететін Ұжымдық шарт қолданылады. Ол жұмыс тиімділігін арттыруға және қызметкерлердің әлеуметтік және еңбек мүдделерін қорғауға бағытталған. Ұжымдық шарт әлеуметтік-еңбек қатынастарын, еңбекақы төлеу, жұмыспен қамту шарттарын, сондай-ақ әлеуметтік кепілдіктер мен жеңілдіктерді реттеу бойынша тараптардың жалпы позицияларын айқындайды. Компания қызметкерлермен ұжымдық шартты жасасу, өзгерту, толықтыру жөніндегі келіссөздерге қатысады, келіссөздер өткізу мерзімдерін сақтайды және тиісті бірлескен комиссиялардың жұмысын қамтамасыз етеді, келіссөздер жүргізу үшін қажетті ақпарат береді. Компания ұжымдық шарт шарттарын қатаң орындайды. Еңбек заңнамасына сәйкес кез келген қызметкер өз өкілдері арқылы ұжымдық келіссөздерге және ұжымдық шарттың жобасын әзірлеуге қатысуға, сондай-ақ қол қойылған ұжымдық шартпен танысуға құқылы.

«Қазақтелеком» АҚ лауазымы мен гендерлік тиістілікке қарамастан жалақы деңгейінде тең мүмкіндіктерді қамтамасыз етеді. Компанияның орташа айлық жалақы деңгейі қызметкердің атқаратын лауазымына байланысты емес және ұйымдағы еңбекақы төлеу қағидаларына сәйкес айқындалады. Қызметкерлерге сыйақы беру бойынша Компанияның тәсілі мен 2025 жылғы негізгі нәтижелері туралы толығырақ «Қызметкерлермен өзара қарым-қатынас» бөлімінде оқыңыз.

GRI 406-1

Компания қандай да бір белгілер бойынша кемсітушілікке жол бермеуді және сыйақы беруге әділ әрі тең құқықтық тәсілді қамтамасыз етуді қадағалайды. Есепті кезеңде «Қазақтелеком» АҚ-да кемсітушілік фактілері тіркелмеген.

Есепті кезеңде БҰҰ Даму бағдарламасының «Экологиялық әділдікті және жауапты бизнес-тәжірибелерді ілгерілету арқылы тұрақты даму» жобасы шеңберінде Компанияда адам құқықтары және адам құқықтары бойынша тиісті сақтық саласындағы саясат пен рәсімдер диагностикасы жүргізілді, оның нәтижелері осы саладағы корпоративтік тәсілдерді одан әрі дамыту үшін пайдаланылады.

2025 жылғы қазанда Әлеуметтік өзара іс-қимыл мен коммуникациялар орталығы Компанияның ішкі нормативтік және ұйымдастырушылық-басқарушылық құжаттарын гендерлік теңдік қағидаттарына сәйкестігі тұрғысынан талдау жүргізді. Талдау нәтижелері бойынша гендерлік теңгерімді нығайтуға және инклюзивті корпоративтік ортаны қалыптастыруға бағытталған гендерлік сезімтал саясаттар мен рәсімдерді әзірлеу жоспарланған.



0

жағдай

2025 жылғы кемсітушілік жағдайлары **А***

* 59-кесте. 2025 жылғы кемсітушілік жағдайлары (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

4.3.3. Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

0,07

жыл ішіндегі өндірістік жарақаттар саны 2 жағдайды құрады (LTIFR коэффициенті)

-33,3%

ауыр жарақат алу жағдайларының қысқаруы

100%

персонал және штаттан тыс қызметкер 2025 жылы Еңбекті қорғау және қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылды

10 306

қызметкер

еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздік бойынша оқудан өтті

2 752

қызметкер

қауіпсіздік мәдениеті бағдарламасынан өтті

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- Қызметкерлер мен мердігерлік ұйымдар арасында ЖКО-ның алдын алу бойынша кешенді шаралар іске асырылды, оның ішінде Көлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету жөніндегі жаңа Бағдарлама енгізілді.
- Қызметкерлердің тартылуын арттыруға баса назар аудара отырып, еңбекті қорғау мен қауіпсіздікті басқару жүйесін іске асыру жалғасты, оның ішінде «Қауіпсіздік және еңбекті қорғау карточкасы» бағдарламасы, оның шеңберінде 35 505 карточка толтырылды.
- Еңбек қауіпсіздігі бойынша 10-нан астам оқыту сессиясы ұйымдастырылды.
- Жарақаттанудың алдын алу және жұмыс орындарындағы қауіпсіздік бағдарламасы шеңберінде 185 қызметкер қатысқан Жарақаттанудың алдын алу командасының жұмысы жалғасты.

Компания үшін ең жоғары құндылық — қызметкерлердің өмірі мен денсаулығын сақтау. Компания өз қызметінде өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне жауапты тәсілді ұстанады.

4.3.3.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ Даму стратегиясының негізгі бағыттары қызметкерлерге қауіпсіз әрі жайлы еңбек жағдайларын жасау, сондай-ақ өндірістік қызметпен байланысты тәуекелдерді және төтенше жағдайлардың туындау тәуекелдерін барынша азайту болып қала береді.

Өндірістік қауіпсіздік мәселелері Компания саясатында стратегиялық маңызды орын алады және қызметтің тұрақтылығын, операциялық процестердің үздіксіздігін және заңнама талаптарының сақталуын қамтамасыз ететін негізгі басымдықтардың бірі ретінде қарастырылады. Қауіпсіздікті қамтамасыз ету тәсілдері корпоративтік стратегияға және тәуекелдерді басқару жүйесіне интеграцияланған және басқарудың барлық деңгейлерінде, оның ішінде жұмыстарды орындау кезінде қызметкерлердің денсаулық пен қауіпсіздік үшін жеке жауапкершілік мәдениетін дамытуды қоса алғанда, іске асырылады. Компания өндірістік қауіпсіздік саласындағы үздік әлемдік стандарттарға сәйкестікке бағдарланған, ұлттық және халықаралық талаптарды қатаң сақтайды, өзінің Еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін үнемі жетілдіреді.

«Қазақтелеком» АҚ-да еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы қызметті регламенттейтін негізгі құжаттар Еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы саясат пен Еңбекті қорғауды басқару жүйесі туралы ереже болып табылады. Көрсетілген құжаттардың әрекеті Компанияның барлық қызметкерлеріне және мердігерлеріне қолданылады.

«Қазақтелеком» АҚ-ның ҚжЕҚ саласындағы басым міндеттері:

- Қазақстан Республикасының Еңбек кодексін тиісті сақтау және қолдану;
- қауіпсіз еңбек шарттары мен жұмыс орындарын ұсыну;
- еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін жетілдіру;
- жұмыс орындарындағы қауіптер мен тәуекелдерді уақтылы анықтау, бағалау және төмендету;
- қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы заманауи технологиялар мен озық тәжірибе тәжірибелерін пайдалану;
- өндірістік жарақаттанушылық пен кәсіби аурулардың алдын алудың заманауи құралдары мен әдістерін енгізу;
- қызметкерлерді қауіпсіздікті қамтамасыз ету мәселелеріне тарту және қауіпсіз еңбек мәдениетін дамыту;
- қызметкерлердің өмірі, денсаулығы мен еңбекке қабілеттілігін сақтау.

«Қазақтелеком» АҚ-ның еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі жұмыс істейтін негізгі ішкі құжаттар:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы саясаты.
- «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерін арнайы киіммен, арнайы аяқ киіммен және жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз ету регламенті.
- «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлерін қауіпсіздік пен еңбекті қорғау мәселелері бойынша оқытуды, нұсқаулар беруді және білімді тексеруді жүргізу қағидалары.
- «Қазақтелеком» АҚ филиалдарында Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау жағдайын төрт сатылы бақылауды жүргізу қағидалары.
- «Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау карточкасы» бағдарламасының стандарты.
- Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы қызметкерлерді көтермелеу регламенті.
- «Қазақтелеком» АҚ-да төтенше оқиғалар кезіндегі әрекеттер тәртібі.
- «Қазақтелеком» АҚ-ның көлік құралдарын басқару саясаты.
- «Қазақтелеком» АҚ-ның көлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету стандарты.
- «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлеріне міндетті мерзімдік медициналық тексеру жүргізу қағидалары.
- «Қазақтелеком» АҚ-ның жоғары қауіптілік жағдайларында рұқсат-нарядтары бойынша жұмыс жүргізу қағидалары.
- «Қазақтелеком» АҚ-да өрт қауіпсіздігі қағидалары.
- Қашықтан жұмыс істеу нысаны кезіндегі қауіпсіздік және еңбекті қорғау қағидалары.
- «Авариялық жағдайларға дайындық пен әрекет ету» құжатталған рәсімі.

Құжаттармен Компания сайтының «Тұрақты даму» бөлімінің «Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік» қосалқы бөлімінде таныса алады.

4.3.3.2. Басқару құрылымы мен құралдары

«Қазақтелеком» АҚ-да жауапкершілікті бөлуді және функцияларды басқарудың барлық деңгейлерінде үйлестіруді қамтамасыз ететін еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқарудың көпдеңгейлі жүйесі қалыптастырылған.

Жауапты тұлғалар мен басқару органдары:

- **Басқарма Төрағасы** — өндірістік қауіпсіздік саласындағы заңнаманың сақталуы мен қауіпсіз еңбек шарттарын жасау үшін жалпы жауапкершілікті көтереді.
- **Бас әкімшілік директор** — бөлімшелер қызметін үйлестіреді және еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік саласындағы мемлекеттік саясаттың іске асырылуын қамтамасыз етеді.
- **Өндірістік қауіпсіздік дирекциясы** — барлық құрылымдық бөлімшелерде қауіпсіздік стандарттарын әзірлеу мен енгізуді, әдіснамалық сүйемелдеуді және талаптардың сақталуын бақылауды жүзеге асырады.
- **Облыстық және аудандық бөлімшелердегі қауіпсіздік пен еңбекті қорғау жөніндегі инженерлер** — орындарда қауіпсіздік талаптарының сақталуын бақылауды қамтамасыз етеді.
- **Өндірістік кеңес** — инциденттерді қарайтын, оқиғалардың себептерін талдайтын және еңбек шарттарын жақсарту бойынша ұсынымдарды қалыптастыратын қызметкерлер, кәсіподақтар мен басшылықтың өкілдері қатысатын алқалы орган.



Өндірістік қауіпсіздік саласындағы негізгі құралдар:

1. Ішкі нормативтік актілерді әзірлеу және енгізу:

- Өндірістік қауіпсіздік саласындағы саясаттар: Компанияның жұмыс орнындағы қауіпсіздікті қамтамасыз ету тәсілін сипаттайтын жалпы құжат.
- Стандарттар, регламенттер, еңбекті қорғау қағидалары: Компания бөлімшелерінде жұмыстарды қауіпсіз орындау бойынша егжей-тегжейлі нұсқаулықтар.
- Тәуекелдерді бағалау: жұмыс процесінде туындауы мүмкін ықтимал тәуекелдерді тұрақты бағалау және талдау.
- Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі нұсқаулықтар: әртүрлі лауазымдар мен процестер үшін арнайы нұсқаулықтарды әзірлеу.

2. Персоналды оқыту және сертификаттау:

- Барлық деңгейдегі қызметкерлерге арналған қауіпсіздік бойынша оқыту және нұсқамалық бағдарламалары. Төтенше жағдайлардағы әрекеттер бойынша мерзімді жаттығулар (өрт қауіпсіздігі, апаттар кезіндегі әрекеттер, алғашқы көмек және т.б.).
- Жұмыс орындарын еңбекті қорғау жөніндегі нормативтік талаптарға сәйкестігін куәландыру үшін олардың сертификаттау және аттестаттау жүйесін енгізу.

3. Мониторинг және бақылау

- Инспекциялар мен аудиттер: өндірістік қауіпсіздік стандарттарының сақталуын қамтамасыз ету үшін орындардағы тұрақты тексерулер.
- Еңбек қауіпсіздігін басқару жүйесі: қауіпті факторлар мен қауіпті мінез-құлықты тіркеуді, борттық мониторинг жүйелерін, СТОП-карталарды беруді, оқиғаларды есепке алуды, жарақаттануды талдауды, есептілікті, басшы құрамға ЕҚ және ЕҚ (еңбекті қорғау және қауіпсіздік) бойынша ҚТИ (қол жеткізілген тиімділік көрсеткіштері) белгілеуді қамтиды.
- Жұмыс орнындағы қауіпсіздік тәуекелдері: жұмыс орындарындағы еңбек шарттарын инспекциялау және сәйкессіздіктер анықталған кезде түзету шараларын енгізу.

4. Оқиғаларды талдау және тергеп-тексеру

- Жазатайым оқиғаларды ішкі тергеп-тексеру: оқиғалардың себептерін талдау процедурасы, оның нәтижесі бойынша есептер жасау және жағдайды жақсарту бойынша ұсыныстар әзірлеу.
- Құжаттама: барлық оқиғаларды, авариялар мен инциденттерді есепке алуды жүргізу, сондай-ақ олардың қайталануының алдын алу бойынша шаралар қабылдау.

5. Еңбек жағдайларын жақсарту бағдарламалары

- Жеке қорғаныс құралдарын (ЖҚҚ) пайдалану: қызметкерлерді қажетті қорғаныс құралдарымен қамтамасыз ету.
- Алдын алу бағдарламалары: өндірістік қызметпен байланысты аурулардың алдын алу үшін тұрақты медициналық тексерулер, алдын алу іс-шаралары.

6. Кәсіподақтар және қызметкерлердің қатысуы

- «Қазақтелеком» АҚ-да қызметкерлер мен кәсіподақтардың пікірін есепке алу механизмдері бар, бұл екіжақты қарым-қатынас орнатуға және еңбекті қорғау жағдайына бірлесіп бақылау жасауға ықпал етеді. Оған мыналар кіреді:
  - → өндірістік қауіпсіздік мәселелері бойынша мерзімді жиналыстар;
  - → еңбек жағдайларын жақсарту бойынша қызметкерлерден кері байланыс жүйесі;
  - → өндірістік қауіпсіздік стандарттарын сақтағаны үшін қызметкерлерді мотивациялау бағдарламалары.

4.3.3.3. Қызметкерлерді еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқаруға тарту

GRI 403-2, 403-4

«Қазақтелеком» АҚ өндірістегі қауіпсіздік мәселелерін басқаруда және қауіпсіз еңбек мәдениетін дамытуда қызметкерлердің маңызды рөлін түсінеді. А Компания қызметкерлерін еңбекті қорғауды басқару жүйесін әзірлеуге, енгізуге және бағалауға белсенді тартады. Компанияның барлық филиалдары мен орталық аппаратында қауіпсіздік және еңбекті қорғау жөніндегі өндірістік кеңестер құрылған, олар қызметкерлермен бірлесіп еңбекті қорғау саласындағы талаптардың сақталуын қамтамасыз ету, өндірістік жарақаттанушылық пен кәсіби аурулардың алдын алу бойынша жұмысқа қатысады, сондай-ақ жұмыс орындарындағы еңбек жағдайлары мен еңбекті қорғау жағдайына тексерулер жүргізеді. А Сонымен қатар, дағдарыстық жағдайлар туындаған кезде Компания Азаматтық қорғаныс штабымен бірлесіп ӨҚД қатысуымен дағдарыстық жағдайларды тергеу және жою жөніндегі жұмыс тобын қалыптастырады.

А «Қазақтелеком» АҚ-да филиалдар басшылары, құрылымдық бөлімшелер өкілдері мен мердігерлік ұйымдар қатысатын ай сайынғы кеңестерді өткізу ұйымдастырылған, олардың шеңберінде еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы енгізіліп жатқан бағдарламалар мен бастамалар талқыланады. А Барлық аппараттық және өндірістік кеңестерді қауіпсіздік пен еңбекті қорғау мәселелері бойынша қысқа талқылаулардан бастау тәжірибесі енгізілді.

А Компания қызметкерлері сондай-ақ үздік тәжірибелерді «Қазақтелеком» АҚ-да одан әрі тарату мақсатында «Самұрық-Қазына» АҚ портфельдік компанияларының өндірістік объектілерінде ұйымдастырылған HSE комитеті алаңында озық тәжірибе алмасуға қатысты. А

А Сонымен қатар, Компанияның барлық құрылымдық бөлімшелерінде өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету мен жұмыс орындарының белгіленген талаптарға сәйкестігі мәселелерін қамтитын ішкі аудит жүргізілді. А

А «Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау карточкасы» бағдарламасы

«Қазақтелеком» АҚ-да 2022 жылдан бастап Компания қызметкерлерінің еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік жүйесін жетілдіру процесіне тартылу деңгейін арттыруға бағытталған «Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау карточкасы» бағдарламасының (ҚжЕҚ карточкалары) стандарты енгізілген.

Бағдарлама әрбір жұмыс орнындағы қауіпті өндірістік факторлар, қауіпсіз емес еңбек жағдайлары, жекелеген қызметкерлердің қауіпті әрекеттері мен мінез-құлқы, ықтимал қауіпті жағдайлар мен авария алдындағы жағдайлар туралы анықтауға және хабарлауға, сондай-ақ ҚжЕҚ жағдайын жақсарту бойынша ұсыныстар енгізуге мүмкіндік береді. А

Бағдарламаның мақсаты ұйымның қоршаған ортасына және мүлкіне жарақат немесе зиян келтіру тәуекелдерін жою мен бақылау ғана емес, сонымен бірге Компания қызметкерлерін әр жұмыс орнындағы, учаскедегі, нысандағы карточкалар арқылы өндірістік тәртіпті нығайту, қауіпсіз еңбек мәдениетін дамыту бойынша ортақ іске тарту болып табылады.

ҚжЕҚ карточкалары еңбекті қорғау, қауіпсіздік пен қоршаған ортаны қорғаумен байланысты барлық мәселелер түрлері бойынша ақпаратты хабарлау мен беру үшін пайдаланылады. Жүйе сондай-ақ анықталған проблемаларды жою процесін бақылауға, оларды уақтылы шешу мен жабуды қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

185

Компания қызметкері

2025 жылы ҚжЕҚ жұмысына қатысты

2025 жылы тәуекелдердің топ-3-іне мыналар енді:

- ЖҚҚ;
- денсаулықты қорғау
- биіктікте жұмыс істеу.

ӨҚД Қызметінің құрамына кірмейтін қызметкерлердің тартылуын арттыру үшін барлық қызметкерлерді қауіпсіздік пен еңбекті қорғау карточкаларын ресімдеу және тіркеу бойынша оқыту туралы шешім қабылданды. Қосымша Бағдарламаға қатысу мотивациясы үшін ең белсенді қатысушыларды құнды сыйлықтармен көтермелеу көзделген.

2025 жылы барлығы қызметкерлер 35 505 карточка толтырды, бұл бастаманың Компания қызметкерлері үшін маңыздылығын растайды.

Жыл сайын филиалдардың Бас директорларымен келісілген және Бас әкімшілік директор бекіткен Өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспары әзірленеді және бекітіледі.

Қосымша Компанияда «Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы қызметкерлерді көтермелеу регламентіне» сәйкес қауіпсіз еңбек шарттарын жасау мен жарақаттанушылықтың нөлдік деңгейіне қол жеткізу бойынша жұмысқа қатысқаны үшін қызметкерлерді көтермелеу жүзеге асырылады.

GRI 403-8

60-кесте. Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер, адам

	2023		2024		2025	
Атауы	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Қызметкерлердің тізімдік саны, барлығы	19 022	100%	18 395	100%	**17 780 А**	**100% А**
Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	19 022	100%	18 395	100%	**17 780 А**	**100% А**

GRI 403-8

61-кесте. Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған штаттан тыс қызметкерлер, адам

	2023		2024		2025	
Атауы	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**	**Адам**	**Үлесі, %**
Қызметкерлердің тізімдік саны, барлығы	518	100%	1 968	100%	**636 А**	**100% А**
Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған штаттан тыс қызметкерлер	518	100%	1 968	100%	**636 А**	**100% А**

4.3.3.4. Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау мәселелерін басқару жүйесін жетілдіру

GRI 403-1

А Компания еңбек қауіпсіздігі мен қызметкерлер денсаулығын қорғау саласындағы халықаралық стандарттарға сәйкес келуге ұмтылады. Компанияда халықаралық стандарттарға сәйкес келетін денсаулықты қорғау мен еңбек қауіпсіздігі менеджменті жүйелері енгізілген. Еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесі «ХЕҰ ЕҚБЖ 2001 ILO-OSH 2001 Еңбекті қорғауды басқару жүйелері жөніндегі басшылыққа» және ISO 45001:2018 халықаралық стандартына сәйкес бірыңғай талаптарды белгілейді. А

А Компания өзінің еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін ILO-OSH халықаралық стандартының, олардың ұлттық аналогы ҚР СТ ISO 45001–2018 талаптарына сәйкес үнемі жетілдіреді. А

А Есепті жылы өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін дамыту мен жетілдіру жұмысы жалғасты. Компанияда қауіпті іс-әрекеттер мен жағдайларды анықтауға, сондай-ақ қызметкерлермен қауіпсіз мінез-құлық модельдерін талқылауға бағытталған мінез-құлықтық талдау құралдары — Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиті (ҚМА) мен Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық диалогы (ҚМД) енгізілді. А

Еңбекті қорғауды басқару жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету мақсатында 2025 жылы мыналар жүзеге асырылды:

- жоспарлы және жоспардан тыс тексерулер, оның ішінде төрт сатылы бақылау, бұзушылықтарды анықтау және олардың жойылуын бақылау;
- қызметкерлерді жеке қорғаныс құралдарымен қамтамасыз ету мен оларды қолдану қағидаларының сақталуын бақылау;
- өндірістік қауіпсіздік бойынша каскадтық жоспарды және интеграцияланған менеджмент жүйесінің мақсаттары мен жоспарларын іске асыру;
- өндірістік қауіпсіздік бойынша ішкі нормативтік құжаттарды өзектендіру және филиалдарға әдістемелік көмек көрсету.

Қауіпсіз еңбек мәдениеті мен қызметкерлердің кәсіби құзыреттілігін дамыту шеңберінде мынадай іс-шаралар өткізілді:

- 28 сәуірде Дүниежүзілік еңбекті қорғау күні шеңберінде Компания Басқарма Төрағасының төрағалығымен өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне арналған жұмыс кеңесі өткізілді;
- 2025 жылғы 01 тамызда Павлодар қ. Компания қызметкерлері арасында «Жастар және еңбекті қорғау» байқауы ұйымдастырылды;
- 2025 жылғы 17 қыркүйекте Атырау қ. еңбекті қорғау жөніндегі инженерлер арасында Олимпиада алғаш рет өткізілді;
- 2025 жылғы 09 желтоқсанда Астана қ. «Қазақтелеком» АҚ басшылығы, «Самұрық-Қазына» АҚ-ның, портфельдік компаниялардың, филиалдар мен еншілес ұйымдардың өкілдері қатысқан «Be Safe: жеке жауапкершілік пен көшбасшылық» өндірістік қауіпсіздік форумы өткізілді.

Жыл бойы филиалдардың құрылымдық бөлімшелерінің басшылары мен мамандары үшін өндірістік қауіпсіздік мәселелері бойынша дөңгелек үстелдер, семинарлар және шеберлік сабақтары форматында түсіндіру жұмыстары жүргізілді.

Көрсетілген іс-шараларды іске асыру тәуекелдерді басқаруға бірыңғай тәсілдерді дамытуға және Компанияда қауіпсіздік мәдениетін қалыптастыруға бағытталған.

4.3.3.5. Тәуекелдерді бағалау

GRI 403-2

«Қазақтелеком» АҚ еңбекті қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы тәуекелдерді басқару мәселелеріне жауапкершілікпен қарайды. Тәуекелдерді басқару процесі корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесінің бөлігі болып табылады және Компанияның өндірістік қауіпсіздік саласындағы саясатына сәйкес іске асырылады.

А Өндірістік қауіптер мен тәуекелдерді бағалау қауіптерді сәйкестендіру мен тәуекелдерді бағалаудың бекітілген рәсімі шеңберінде жүргізіледі және жарақат-танушылықтың алдын алу мен кәсіби тәуекелдер деңгейін төмендетуге бағытталған жүйелі процесс болып табылады. Бағалау жұмыс орындарын аттестаттау деректерін, еңбек жағдайларын арнайы бағалау нәтижелерін, инциденттердің аудиттері мен тергеулерін ескере отырып, жұмыс орындары, технологиялық процестер мен жабдықты талдаудан басталады. Ықтимал қауіпті және зиянды факторларды анықтауды қауіпсіздік пен еңбекті қорғау жөніндегі инженерлер басшылар және қызметкерлермен бірлесіп жүзеге асырады. А

А Қауіптерді сәйкестендіруден кейін қалаусыз оқиғаның туындау ықтималдығы мен ықтимал салдарлардың ауырлығын айқындауды қамтитын тәуекелді талдау жүргізіледі. Бағалау тәуекелдерді деңгейлер бойынша — төмен деңгейден жол берілмейтін деңгейге дейін — жіктеуге мүмкіндік беретін тәуекел матрицасын пайдалана отырып, Компанияда қабылданған әдістеме бойынша орындалады. Әр процесс үшін қолданыстағы инженерлік және ұйымдастырушылық қорғаныс шараларын ескере отырып, қалдық тәуекел айқындалады. А

Анықталған барлық қауіптер мен бағаланған тәуекелдер тұрақты қайта қарауға жататын қауіптер мен тәуекелдердің корпоративтік тізілімінде көрсетіледі. Тізілімді өзектендіру технологиялар өзгерген, жаңа жабдықты енгізген, инциденттерді тергеу қорытындысы бойынша және жыл сайынғы қайта қарау шеңберінде жүзеге асырылады.

Тәуекелдерді бағалау нәтижелері рұқсат-нарядтар жүйесін ресімдеу кезінде ескеріледі. Жоғары қауіптіліктегі жұмыстарды орындау алдында жұмыстарды орындау орнында тәуекелдерді жедел бағалау жүргізіледі, көзделген бақылау шараларының болуы және жабдық пен персоналдың дайындығы расталады. Рұқсат-нарядта қауіптерді сәйкестендіру мен басқару шараларын іске асыру тіркеледі. Еңбекті қорғауды басқару жүйесі шеңберінде инспекциялар, мінез-құлықтық бақылаулар, рәсімдердің сақталуын тексеру және еңбек шарттары бойынша деректерді талдау арқылы қабылданған шаралардың тиімділігіне үздіксіз мониторинг жүзеге асырылады. Қажет болған жағдайда тәуекелдер қайта қаралады, ал оларды барынша азайту бойынша іс-шаралар түзетіледі. Компанияның ұжымдық шарты қызметкерлерге өмірі немесе денсаулығына қауіп туындаған жағдайда осы құқықты іске асырған кездегі теріс салдарлардан қорғау кепілдігімен жұмыстарды орындаудан бас тарту құқығын көздейді.



GRI 403-2, 403-9

«Қазақтелеком» АҚ-да тұрақты түрде қатысу орындарында халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне жобалық тәуекелдер мен қолайсыз әсерлер анықталады және бағаланады. Бағалау нәтижелері бойынша қорғаныс және алдын алу шаралары әзірленеді. Қажет болған жағдайда Компания тиісті билік органдарымен және басқа да мүдделі тараптармен қолайсыз әсерлерді жұмсарту бойынша шаралар мен жоспарларға қатысты ынтымақтасады.

Қауіптерді сәйкестендіру мен тәуекелдерді бағалау рәсімі шеңберінде барлық персоналдың күнделікті қызметі, адамның мінез-құлқы мен қабілеттері, жұмыстарды орындау аймағының жанында немесе одан тыс жерде анықталған қауіптер, инфрақұрылым, жабдық пен материалдар, технологиялық процестер ескеріледі. Компанияда тәуекелдерді басқару бойынша іс-шаралар айқындалған және өткізіледі.

4.3.3.6. Өндірістік жарақаттанушылықтың алдын алу

GRI 403-7

Компания қызметкерлердің, мердігерлік ұйымдар қызметкерлерінің және халықтың денсаулығы мен қауіпсіздігіне қолайсыз әсерлерді алдын ала болдырмауға немесе жұмсартуға ерекше назар аударады.

Компания филиалдарының құрылымдық бөлімшелері басшыларының өндірістік қауіпсіздік бойынша ҚТК тізбесіне еңбекке қабілеттілікті уақытша жоғалтумен болатын жарақаттардың жиілігі көрсеткіші (LTIF) енгізілген.

Компания өндірістік жарақаттанушылықтың алдын алуға бағытталған іс-шараларды әзірлейді және енгізеді.

Компания өндірістік жарақаттанушылық пен ЖКО себептеріне талдау жүргізеді, содан кейін филиалдарға жазатайым оқиғалардың алдын алу және болдырмау жөніндегі іс-шаралар тізбесін қамтитын ақпараттық хаттар дайындалып, жіберіледі. Бұдан басқа, барлық бөлімшелердің қызметкерлерімен инциденттердің мән-жайлары мен себептері талқыланады, сондай-ақ қауіпсіздік және еңбекті қорғау бойынша жоспардан тыс нұсқамалар өткізіледі.

Жыл сайын Нөлдік жарақаттанушылықты қамтамасыз ету жөніндегі жоспар іске асырылады. Бұл жоспардың орындалуы туралы есеп тоқсан сайын Директорлар Кеңесінің қарауына шығарылады.

Озық тәжірибелерді енгізу мақсатында апаттар мен жарақаттанушылықтың алдын алудың проактивті құралдарын қолдану мониторингі ұйымдастырылды — қауіпті жағдайларды, қауіпті іс-әрекеттер мен ықтимал қауіпті оқиғаларды тіркеу мен тергеумен қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиттерін өткізу.

Мердігерлік ұйымдарды басқару тиімділігін арттыру бойынша жұмыс жүргізілді, оның ішінде: мердігерлік ұйымдарды басқаруды регламенттейтін ішкі нормативтік құжат әзірленді; Компанияның өндірістік нысандары аумағында жұмыстарды қауіпсіз орындауды арттыру мақсатында мердігерлік ұйымдармен бастапқы кеңестер өткізу тәжірибесі енгізілді.

Компания қызметкерлерін қауіпсіздік белдіктерін пайдалану қажеттігі туралы хабардарлықты арттыру және жол-көлік оқиғалары кезінде жарақаттанушылықты азайту мақсатында «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлері маңдайлық соқтығысу тренажер-имитаторында оқудан өтті.

2025 жылы жол-көлік оқиғалары саны 59-ды, олардың ішінде 35-і Компания қызметкерлерінің кінәсінен болды.

Қызмет көрсету туралы шарттар жасалған мердігер ұйымдардың қызметкерлері арасындағы жазатайым оқиғалардың статистикалық есебін Компания жүргізбейді.

Өрт қауіпсіздігі деңгейін арттыру, ҚР заңнамасының талаптарын орындау талабына, сондай-ақ Компанияда өрттің туындау тәуекелін азайту мақсатында «Қазақтелеком» АҚ-да «Өрт қауіпсіздігі саясаты» бекітілді.

GRI 403-9

62-кесте. «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлері арасындағы жарақаттанушылық көрсеткіштері

Барлық қызметкерлер үшін	2023	2024	2025
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты қаза табумен болған жағдайлар саны (бір.)	0	0	0 A
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты қаза табумен болған жағдайлар коэффициенті (%)	0	0	0 A
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты ауыр жарақаттар саны (бір.)	1	4	2 A
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты ауыр жарақаттар коэффициенті (%)	0,03	0,12	0,07 A
Өндірістік жарақаттар саны (бір.)	6	6	2 A
Өндірістік жарақаттар коэффициенті (LTIFR) (%)	0,19	0,19	0,07 A
Жұмыс сағаттарының жалпы саны (адам-сағат)	31 780 000	31 308 380	29 430 467 A

Кестеге ескертпе: Көрсетілген деректер Компанияның 100% қызметкерлерін қамтиды. Қызметкерлердің ешбір санаты осы статистикадан алып тасталмаған.
Коэффициенттер 1 000 000 жұмыс істелген сағат негізінде есептелген.

2

2025 жылғы өндірістік жарақаттар саны

0,07

өндірістік жарақаттар коэффициенті (LTIFR)

Жарақаттардың негізгі себептері:

- қауіпсіздік пен еңбекті қорғау қағидаларын бұзу;
- көлік құралдарын пайдалану кезінде қауіпсіздік талаптарын бұзу;
- зардап шегушінің дөрекі абайсыздығы, жұмыстарды өндірісті қанағаттанарлықсыз ұйымдастыру;
- қауіпсіз еңбек тәсілдеріне оқытудағы кемшіліктер.

Анықталған жазатайым оқиғалар нәтижесінде «Қазақтелеком» АҚ басшылығы мынадай түзету шараларын қабылдады:

- арнайы тергеу жүргізілді;
- Компанияның филиалдары мен дивизиондарында жұмыс жабдығын қауіпсіздік пен еңбекті қорғау талаптарының сақталуы тұрғысынан толық тексеру жүргізілді (ҚжЕҚ);
- биіктікте жұмыс істеу бойынша қайта оқыту жүргізілді;
- биіктікте жұмыс істеу процесіне қосымша аудиттер жүргізілді;
- қызметкерлерге оқиғалар туралы ақпарат жеткізілді (оның ішінде «Самұрық-Қазына» АҚ-ның портфельдік компанияларында);
- жүргізушілер мен қоса атқарушы жүргізушілерге қауіпсіз жүргізу бойынша оқыту өткізілді;
- қызметкерлермен жоспардан тыс нұсқамалар өткізілді;
- кінәлі қызметкерлерге тәртіптік жазалар қолданылды.

63-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның штаттан тыс қызметкерлері арасындағы жарақаттанушылық көрсеткіштері

Барлық қызметкерлер үшін	2023	2024	2025
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты қаза табумен болған жағдайлар саны (бір.)	0	0	0 А
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты қаза табумен болған жағдайлар коэффициенті (%)	0	0	0 А
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты ауыр жарақаттар саны (бір.)	0	0	0 А
Компанияның өндірістік қызметімен байланысты ауыр жарақаттар коэффициенті (%)	0	0	0 А
Өндірістік жарақаттар саны (бір.)	0	0	0 А
Өндірістік жарақаттар коэффициенті (LTIFR) (%)	0	0	0 А
Жұмыс сағаттарының жалпы саны (адам-сағат)	601 494	1 091 678	1 093 528 А

Кестеге ескертпе: Көрсетілген деректер Компанияның 100% штаттан тыс қызметкерлерін қамтиды. Қызметкерлердің ешбір санаты осы статистикадан алып тасталмаған.

Коэффициенттер 1 000 000 жұмыс істелген сағат негізінде есептелген.

2025 жылы өндірістік қызметті жүзеге асыру кезінде жол-көлік оқиғалары мен қызметкерлердің жарақаттанушылығының алдын алу, көлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету, еңбек тәртібін нығайту және Компания қызметкерлері арасында қауіпсіз көлік жүргізу мәдениетін арттыру саласында жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша жұмысты ұйымдастыруға бірыңғай талаптарды белгілейтін «Қазақтелеком» АҚ-ның көлік құралдарын қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ету стандарты» өзектендірілді.

Қосымша көлік жүргізу мәдениетін арттыру және жол-көлік оқиғаларының алдын алу үшін Қоғамның барлық көлік құралдарында көлік жүргізу сапасы туралы кері байланыс үшін телефон мен QR-коды бар ақпараттық жапсырмалар орналастырылды. Жобаны іске асыру ЖКО-ның алдын алуға, қызметкерлердің өмірі мен денсаулығына төнетін тәуекелдерді азайтуға, жүргізушілердің қауіпсіздікті сақтау үшін жауапкершілігін арттыруға, жолдардағы қауіпсіз мінез-құлық мәдениетін қалыптастыруға, сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ қызметіне ашықтық пен сенімді жақсартуға бағытталған. QR-код еңбек пен жол қозғалысы қауіпсіздігін жақсарту бойынша шаралар қабылдау үшін талданатын ескертулер мен ұсыныстарды жіберудің ыңғайлы тәсілін ұсынады.

2025 жылғы 1 желтоқсандағы жағдай бойынша жыл басынан бері «Қазақтелеком» АҚ-да қаза табумен аяқталмаған ауыр салдары бар екі жазатайым оқиға тіркелді:

- Алматы қ. Компания офисінде Сервистік фабрика қызметкерінің баспалдақ алаңында құлауы нәтижесінде аяғының күрделі сынуы алынды. Арнайы тергеу қорытындысы бойынша жұмыс берушінің 100 пайыздық кінәсі белгіленді.
- Ақтау қ. қызметкердің авариялық тіреуден биіктен құлап, бірнеше сынықтар алуы салдарынан жазатайым оқиға болды. Еңбек инспекциясының актісі нәтижелері бойынша жауапкершілікті бөлу белгіленді: 70% — жұмыс берушінің кінәсі, 30% — қызметкердің кінәсі.

Екі жағдайда да зардап шеккен қызметкерлер уақтылы ауруханаға жатқызылды, тиісті медициналық көмек алды және қазіргі уақытта оңалу мен қалпына келу кезеңінен өтуде.

4.3.3.7. Қызметкерлерді оқыту және жұмыс жүргізудің қауіпсіз мәдениетін дамыту

GRI 403-5

Қызметкерлерді оқыту және жұмыс жүргізудің қауіпсіз мәдениетін дамыту

Компания қауіпсіздік және еңбекті қорғау саласындағы, оның ішінде ҚжЕҚ бойынша оқыту және біліктілікті арттыру саласындағы озық халықаралық тәжірибелерді енгізеді. А Компанияда қызметкерлерді еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік бойынша, өрт-техникалық минимум және электр қондырғыларында жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіздік техникасы бойынша жыл сайынғы оқыту өткізіледі. Бұл оқыту сыртқы оқу ұйымдарында да, тікелей жұмыс орындарында да жүзеге асырылады. А

А 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да Компания қызметкерлеріне арналған еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік бойынша әртүрлі тренингтер мен оқу бағдарламалары өткізілді. А

Есепті кезеңнің 10 айы ішінде «Қазақтелеком» АҚ-да қашықтан және күндізгі форматтарды пайдалана отырып, өндірістік қауіпсіздік саласында қызметкерлерді оқыту ұйымдастырылды. Оқыту LMS платформасындағы онлайн-курстарды да, қауіпсіз еңбек саласындағы құзыреттіліктерді қалыптастыру мен дамытуға бағытталған күндізгі тренингтік бағдарламаларды да қамтыды.

LMS платформасында өндірістік қауіпсіздіктің негізгі бағыттары, оның ішінде энергия көздерін оқшаулау (LOTO), шаршауды бақылау, алғашқы медициналық көмек көрсету, жарақаттанушылықтың алдын алу, инциденттерді тергеу мен қауіптерді басқару бойынша қашықтан оқыту шеңберінде 2 716 қызметкер оқудан өтті.

Параллель түрде есепті кезеңде практикалық дағдыларды дамытуға және өндірістік қауіпсіздік талаптарын сақтауға бағдарланған күндізгі оқу бағдарламалары іске асырылды.

64-кесте. 2025 жылы ЕҚ және ӨҚ, өрт-техникалық минимум, қауіпсіздік техникасы бойынша сыртқы оқытуларды өткізу

0

топ-менеджерлер үшін басшылықтың есеп берушілігі курсы бойынша оқытылды

2 814

қауіпсіздік және еңбекті қорғау курсы бойынша оқытылды

2 204

биіктікте және жоғары жұмыстарды жүргізуде ҚӨН-да қауіпсіздік техникасы қағидалары курсы бойынша оқытылды

2 335

электр қауіпсіздігі курсы бойынша оқытылды

1 560

өрт қауіпсіздігі курсы бойынша оқытылды

1 384

өнеркәсіптік қауіпсіздік талаптары курсы бойынша оқытылды

2

NEBOSH IGC (Өндірістегі еңбекті қорғау мен қауіпсіздік техникасы бойынша халықаралық сертификат) курсы бойынша оқытылды

6

IOSH Managing Sarefy курсы бойынша оқытылды

2025 жылғы 17 наурызда Директорлар Кеңесі мүшелерінің қатысуымен стратегиялық даму мәселелері бойынша стратегиялық сессия өткізілді.

2025 жылы NEBOSH және IOSH халықаралық бағдарламалары бойынша оқудан ӨҚД сегіз қызметкері өтті, бұл Компанияның еңбекті қорғау саласындағы халықаралық стандарттарға сәйкес келуге ұмтылысын куәландырады. Қауіпсіздік мәдениеті деңгейі бойынша сауалнамаға «Қазақтелеком» АҚ басшыларының 86%-ы қатысты.

Ең үлкен қамтуды қауіпсіз еңбек мәдениеті, қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиті, қауіпсіз көлік жүргізу және ықтимал қауіпті учаскелерде жұмыс істеу бойынша бағдарламалар алды. Күндізгі оқудан 10 ай ішінде 7 861 қызметкер өтті.

Жалпы көрсетілген кезеңде өндірістік қауіпсіздік саласындағы бағдарламалар бойынша оқудан 10 577 қызметкер өтті.

Компанияда сонымен қатар қызметкерлерге «Қауіпсіз еңбек мәдениеті» курсы бойынша оқыту жүргізіледі. 2025 жылы өндірістік персонал қатарынан 2 752 қызметкер осы курс бойынша оқудан өтті.

2025 жыл үшін Корпоративтік университет Компания қызметкерлеріне еңбекті қорғау мен өндірістік қауіпсіздік бойынша тренингтер мен оқу бағдарламаларын өткізді:

- Қауіпсіз көлік жүргізу — 2 896 қатысушы.
- Қауіпсіз еңбек мәдениеті — 61 қатысушы.
- Қауіпсіз жұмыс ортасы SWE 2 — 1 415 қатысушы.
- Жарақаттанушылықтың алдын алу және оларға әрекет ету IPR 2 — 5 857 қатысушы.
- HSE-дегі фасилитатор — 68 қатысушы.

Жалпы қамту: 10 297 қатысушы.

А Компанияда ҚжЕҚ мәселелері бойынша жауапты басшыларды бейне-оқыту бағдарламасы қолданылады. А Бағдарлама шеңберінде қызметкерлерге мынадай тақырыптар бойынша бейнематериалдар көрсетіледі:

- электр беру желілеріне жақын учаскелерде және арнайы техниканың көмегімен жоғары қауіпті жұмыстарды орындау;
- қызметкерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ететін жұмыс әдістері мен тәсілдері;
- жазатайым оқиғалар кезінде алғашқы көмек көрсету.

Бұл бейне-оқыту жүргізу бағдарламасы барлық бөлімшелер мен дивизиондарда тұрақты бақылау мен талдау жүргізумен және осы бағдарламаны жақсарту бойынша шешімдер қабылдаумен іске асырылады.

Оқытудың мұндай әдісі қызметкерлердің өндірістік қызмет процесіндегі тиімділігін арттыруға, сондай-ақ жұмыс орындарындағы бар тәуекелдерді барынша азайтуға мүмкіндік береді.

4.3.3.8. Кәсіби аурулардың алдын алу және денсаулықты қорғау

GRI 403-3, 403-6

Қызметкерлерге қамқорлық жасау «Қазақтелеком» АҚ үшін негізгі басымдық болғандықтан, олардың денсаулығына ерекше назар аударылады. А Қызметкерлерге арналған әлеуметтік пакет шеңберінде толық медициналық сақтандыру көзделген. Қызметкерлер үшін сондай-ақ Ұжымдық шарт пен «Демеу» бағдарламасының талаптарына сәйкес сауықтыру және санаторий-курорттық емдеу бағдарламалары қолданылады. А

А Компанияда қызметкерлердің денсаулығын қорғау бойынша превентивті шараларды қабылдау мен жүйелі іс-шараларды іске асыру мақсатында ауруға шалдығуды мониторингтеу мен аурулардың алдын алуға бағытталған Қызметкерлердің әл-ауқаты мен денсаулығы жөніндегі кешенді бағдарлама іске асырылуда. Бағдарлама қызметкерлердің денсаулық жағдайын мониторингтеу мен өндірістік қызметпен байланысты тәуекелдерді азайту бойынша шаралар кешенін қамтиды. А

А Бағдарлама шеңберінде қызметкерлерге психологиялық қолдау бойынша кеңес беру де қамтамасыз етілді А. 2025 жылғы кеңестердің жалпы саны

656 болды

Бағдарламаға қатысушылардың адалдық деңгейі (eNPS) 2025 жыл қорытындысы бойынша

90 балды құрап,

2024 жылмен салыстырғанда 22 балға өсті

Бағдарламаны іске асыру қорытындысы бойынша 2025 жылы мағыналық, зияткерлік, кәсіби, қоғамдық, эмоциялық, физикалық және қаржылық әл-ауқатты қамтитын кешенді көрсеткіш болып табылатын қызметкерлердің әл-ауқат индексінің оң динамикасы тіркелді — өсу

+4% -ды құрады

Созылмалы аурулардың даму тәуекелінің негізгі факторларын бағалайтын қызметкерлердің денсаулық индексі 2024 жыл деңгейінде сақталып,

62 балды құрады

А Кешенді әл-ауқат пен денсаулық бағдарламасы шеңберінде Компания қызметкерлері өкпе функцияларын және темекі шегудің өкпеге әсерін бағалауға, жүрек-қан тамырлары аурулары тәуекелдерін бағалауға және тірек-қимыл аппараты мәселелерін бағалай отырып сауықтыру тестілеуіне бағытталған «Салауатты өмір» және «Дені сау арқа» бағдарламаларына қатысты. А

Компания қызметкерлері сонымен қатар марафондарды, КВН мен спартакиадаларды қоса алғанда, спорт пен корпоративтік іс-шараларға белсенді қатысты, бұл командалық рухты нығайтуға және персоналдың тартылуын арттыруға ықпал етті.

4.3.3.9. Мердігерлік ұйымдардағы өндірістік қауіпсіздік пен еңбекті қорғауды басқару

Компания объектілерінде жұмыстарды орындайтын мердігерлік ұйымдар қоршаған ортаны қорғау және өндірістік қауіпсіздік саласындағы талаптарды, стандарттар мен нормаларды сақтауға міндетті.

«Қазақтелеком» АҚ қауіпсіздік пен еңбекті қорғау аспектілерін басқару контекстінде тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді жеткізушілермен өзара іс-қимылға үлкен мән береді. Бұл үшін жеткізушілер мен мердігерлерге өндірістік қауіпсіздік саласындағы корпоративтік стандарттарға сәйкес тиісті талаптар қойылады. Бұл ретте мердігерлік ұйымдар қауіпсіздік пен еңбекті қорғау саласындағы осы талаптардың сақталуын дербес бақылауға міндетті:

- Компанияда өндірістік қауіпсіздік мәселелері бойынша мердігерлік ұйымдарды бағалау жүйесі іске асырылады. Компания мердігерлік ұйымдардың қызметкерлері үшін қауіпсіздік және еңбекті қорғау аспектілері бойынша оқыту жүргізеді. 2026 жылға арналған жоспарлар: «Қазақтелеком» АҚ-ның 2026 жылға арналған өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспарын іске асыру;
- Компания басшылары мен қызметкерлерін оқыту және біліктілігін арттыру;
- өндірістік қауіпсіздік мәселелері бойынша тақырыптық кеңестер өткізу;
- ішкі өндірістік бақылауды жүзеге асыру;
- проактивті құралдарды қолдану жүйесін енгізу;
- инциденттерді бақылау және алдын алу: тәуекелдерді жүйелі мониторингтеу, инциденттер себептерін талдау және түзету іс-шараларын енгізу.

Орта мерзімді перспективаға (2027–2030 жж.) жоспарлар

2025 жылғы 15.09 № 211 өкімімен «Қазақтелеком» АҚ-ның 2024-2028 жылдарға арналған өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесін дамыту тұжырымдамасы бекітілді, ол мыналарды көздейді:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспарларын іске асыру;
- персоналдың барлық деңгейлері үшін өндірістік қауіпсіздік бойынша ішкі және сыртқы оқыту бағдарламалары мен курстарын өзірлеу және өткізу;
- өндірістік қауіпсіздікті қамтамасыз ету процестерін және рәсімдерін үнемі жетілдіру үшін үздік тәжірибелерді пайдалану;
- өндірістік қауіпсіздік процестерін цифрландыру.

4.3.4. Жергілікті қоғамдастықтар

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

45,752

млрд теңге

2025 жылғы «Қазақтелеком» АҚ-ның салық төлемдері мен төлемдерінің сомасы

>650

мектеп

цифрлық білім беру инфрақұрылымын дамыту аясында Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз етілді

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- Бұқаралық спортты, қайырымдылық пен әлеуметтік жауапкершілікті дамытуға, сондай-ақ мектептерде инклюзивті кабинеттер құру мен ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдауға қаражат жинауға бағытталған «Charity Samruk Marathon — 2025» қайырымдылық марафонына қатысу;
- «Наурызнама» онкүндігі шеңберінде әлеуметтік мекемелерге (қарттар үйі, нәресте үйі, балалар үйі, дағдарыс орталықтары) баруды қоса алғанда, Компания қызметкерлерінің әлеуметтік бастамаларын жүргізу;
- Байланыс ардагерлерін қолдау.

4.3.4.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

Компания өзі қатысатын өңірлердің дамуына ықпал етуге және жергілікті халықты сапалы байланыс пен интернетпен қамтамасыз етуге ұмтылады, қалалар мен ауылдар арасындағы цифрлық теңсіздікті азайтуға үлес қосамыз, сондай-ақ оны өткір қажет ететіндерге көмек көрсетеміз.

Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл бойынша қызметті реттейтін негізгі құжат — «Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саясаты».

«Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл саясаты» Компания қатысатын өңірлерде жергілікті атқарушы органдармен, қоғамдық ұйымдармен және жергілікті халықпен өзара іс-қимылды басқарудың «Қазақтелеком» АҚ бірыңғай қағидаттарын айқындайды және олармен қолайлы конструктивті қарым-қатынастарды қолдауға бағытталған.

Саясат мынадай халықаралық құжаттарда баяндалған қағидаттар негізінде қалыптастырылған: БҰҰ Жаһандық шарты, Адам құқықтарының жалпыға бірдей декларациясы, Халықаралық еңбек ұйымы Конвенциясы, сондай-ақ БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарын ескереді.

Саясат қағидаттары:

- Өзінің кәсіпкерлік қызметі барысында қатысу өңірлерінде әлеуметтік-экономикалық дамуға жәрдемдесуге үлес қосуды қамтамасыз ету;
- Қатысу өңірлеріндегі жергілікті қоғамдастықтар өкілдерінің өмір сапасын жақсартуға ықпал ету;
- Жергілікті қоғамдастықтармен олардың пікірлерін, мүдделерін, көзқарастары мен таңдамаларын ескере отырып конструктивті қарым-қатынастарды қолдау;
- Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтау;
- Өз қызметін жүзеге асыру өңірлеріндегі жергілікті халыққа әлеуметтік және экологиялық тәуекелдер мен әсерлерді барынша азайту.

GRI 203-1

«Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының қайырымдылық пен демеушілік қызметі Әлеуметтік жобаларды дамыту қоры арқылы жүзеге асырылатындықтан, Компанияда жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл бағдарламаларын іске асыратын арнайы бөлімшелер жоқ.

65-кесте. Әлеуметтік бағдарламаларға арналған шығыстар үлесі, млн теңге А

Көрсеткіш	2025
Сыртқы әлеуметтік бағдарламаларға инвестициялар	0

2025 жылы «Samruk-Kazyna Trust» Әлеуметтік жобаларды дамыту қорының қайырымдылық көмегінің негізгі бағыттары:

- емдеу, балалар және өзге де әлеуметтік мекемелерді қолдау;
- «Samruk-Kazyna Trust» Корпоративтік қорына бұқаралық спортты, қайырымдылық пен әлеуметтік жауапкершілікті дамытуға, сондай-ақ мектептерде инклюзивті кабинеттер құру және ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қолдау үшін қаражат жинауға бағытталған «Charity Samruk Marathon — 2025» қайырымдылық спорттық марафонын ұйымдастыру мен өткізуге демеушілік көмек көрсету;
- «Наурызнама» онкүндігі шеңберінде әлеуметтік мекемелерге (қарттар үйі, нәресте үйі, балалар үйі, дағдарыс орталықтары) баруды қоса алғанда, Компания қызметкерлерінің әлеуметтік бастамаларын жүргізу;
- өңірлік бөлімшелер қызметкерлерінің кәсіби мерекеге және Қарттар күніне арналған Компанияда есепте тұрған байланыс ардагерлеріне баруын ұйымдастыру.

«Samruk-Kazyna Trust» Қорының қызметі туралы толығырақ https://sk-trust.kz/ сайтында таныса алады

4.3.4.2. Жергілікті қоғамдастықтарды дамытуға жәрдемдесу

GRI 413-1

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстанның бүкіл аумағында қызмет жүргізеді және елдің ірі жұмыс берушілері мен салық төлеушілерінің бірі ретінде маңызды рөл атқарады. Компания өзінің салық міндеттемелерін толық көлемде және мерзімінде орындай отырып, ашықтықтың жоғары деңгейін қамтамасыз етеді.

«Қазақтелеком» АҚ қатысу өңірлері алдындағы өз жауапкершілігін сезіне отырып, Даму стратегиясы шеңберінде шаралар кешенін қабылдай отырып, жергілікті қоғамдастықтарға өзінің оң ықпалын нығайтуға ұмтылады. Компания жұмыс орындарын қамтамасыз ете отырып және жұмысқа орналасу мүмкіндіктерін жасай отырып, өнірлік еңбек нарықтарын дамытуға белсенді ықпал етеді.

Экономикалық құндылық кіріс генерациялайтын Компанияның негізгі қызметі есебінен қалыптастырылады. Бұл құндылық қызметкерлерге жалақы төлеу, акционерлерге дивидендтер, салықтар мен өзге де міндетті төлемдер, тауарлар мен қызметтерді сатып алу арқылы, сондай-ақ ерікті әлеуметтік инвестициялар арқылы бөлінеді. «Қазақтелеком» АҚ өз қызметінің қоршаған ортаға, жергілікті қоғамдастықтар мен биоалуантүрлілікке әсеріне жауапты қатынас танытады. Толығырақ ақпарат «Биоалуантүрлілікке әсер» бөлімінде ұсынылған.

Компанияның жергілікті және ұлттық экономикаға, сондай-ақ жергілікті қоғамдастықтарға қосқан үлесі мыналарда көрсетіледі:

- тікелей іскерлік белсенділік пен тиімділікті арттыруға назар аудару;
- тікелей және жанама жұмыс орындарын құру;
- әлеуметтік инвестицияларды іске асыру.



45,752

млрд теңге

2025 жылғы салық төлемдері мен төлемдердің сомасы

4.3.4.3. Компанияның жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимылы

GRI 2-26, 2-29

«Қазақтелеком» АҚ өз жобаларын жоспарлау мен іске асыру кезінде қызметкерлердің, серіктестердің, жергілікті қоғамдастықтар мен басқа да мүдделі тараптардың мүдделерін, күтулерін және пікірлерін есепке алуды қамтамасыз етеді.

Компания олардың қажеттіліктерін есепке алуға және операциялық қызметпен байланысты ықтимал тәуекелдерді барынша азайтуға ұмтыла отырып, жергілікті қоғамдастықтармен конструктивті әрі құрметпен қарайтын диалогты тұрақты түрде құрады.

Компанияның жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимылының негізгі тәсілдері:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның даму жоспарлары, тұрақты даму саласындағы қызметінің нәтижелері туралы БАҚ-тағы жарияланымдар арқылы өзекті ақпаратты ұсыну;
- Компанияның қатысу өңірлері аумағында жоспарлайтын іс-шаралар туралы жергілікті қоғамдастықтардың пікірін айқындау мақсатында корпоративтік БАҚ арқылы сауалнамалар, анкета жүргізу;
- Кері байланыс арналары бойынша өтініштермен жұмыс;
- Қатысу өңірлерін әлеуметтік-экономикалық қолдау шеңберінде әлеуметтік инвестициялар мен қайырымдылық қызметін жоспарлау және жүзеге асыру;
- Жергілікті қоғамдастықтардың өкілдерімен бірлескен кеңестерге, жұмыс топтарына және тұрақты әрекет ететін комитеттерге қатысу шеңберінде тікелей диалогтар жүргізу;
- Мемлекеттік билік өкілдерімен қатысу өңірлерін дамыту бойынша бірлескен тиімді жұмысты құру.

«Қазақтелеком» АҚ заманауи білім беру инфрақұрылымын дамытуға және білім беру ұйымдарын Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз етуге бағытталған «Жайлы мектеп» ұлттық жобасын іске асыруға қатысуын жалғастырады.

2025 жылы Компания білім беру саласындағы сандық инфрақұрылымды дамыту бойынша жүйелі жұмысты жалғастырды. «Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасы бойынша 524 мектепті Интернет желісіне жоғары жылдамдықты қол жеткізумен қамтамасыз етіп, цифрлық білім беру ресурстарының қолжетімділігін арттыруға және заманауи білім беру технологияларын енгізуге ықпал етті.

2025 жылғы тамызда білім беру қызметкерлерінің конференциясы алдында «Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасы Ағарту министрлігімен бірлесіп Компанияның, Министрліктің және өңірлердің цифрландыру басқармаларының өкілдері қатысқан SmartED Seminar 2.0 ұйымдастырды. Іс-шара барысында білім беру ортасын жаңғырту мен цифрландырудың негізгі бағыттары талқыланды, бұл мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылды нығайтуға және цифрлық білім беруді дамыту бастамаларын ілгерілетуге ықпал етті.

«Жайлы мектеп» ұлттық жобасы шеңберінде мектептерді цифрлық инфрақұрылыммен қамтамасыз ету

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы № 963 қаулысына сәйкес салынып жатқан барлық мектептерді жылдамдығы кемінде 100 Мбит/с Интернет желісіне қол жеткізумен қамтамасыз етуді көздейтін «Жайлы мектеп» пилоттық ұлттық жобасы бекітілді.

2025 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша «Қазақтелеком» АҚ жобада көзделген 217 мектептің 162-сі үшін талшықты-оптикалық байланыс желілерін (ТОБЖ) салуды қамтамасыз етті, бұл нысандардың жалпы санының 75%-ын құрайды. Жұмыстарды іске асыру білім беру нысандарын мақсатты салу дирекциясының функцияларын орындайтын және ұлттық жобаны іске асыруды үйлестіретін «Samruk-Kazyna Construction» АҚ-ның жәрдемдесуімен жүзеге асырылды.

Осы бағытты іске асыру заманауи білім беру ортасын қалыптастыруға, цифрлық инфрақұрылымды дамытуға және орта білім беру ұйымдарында білім беру технологияларын енгізу үшін жағдай жасауға ықпал етеді.

4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі

293,4

млрд теңге

2025 жылы төленген дивидендтердің жалпы сомасы

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

99,7%

2025 жылы жергілікті жеткізушілерден сатып алу үлесі

~9 мың

DDoS-шабуыл тойтарылды

75%

қызметкер

сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқудан өтті

>7 млн

алаяқтық қоңырау

бұғатталды

0

инцидент

ақпараттық қауіпсіздік саласында

2025 жылғы негізгі оқиғалар

ҚР СТ ISO 37001 ұлттық стандартының талаптарына сәйкестікке алғашқы инспекциялық аудит жүргізілді.

4.4.1. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл

«Маңыздылықты талдау» бөлімінде ашылған маңыздылықты талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлықпен күрес «Корпоративтік этика және сыбайлас жемқорлықпен күрес» бірыңғай маңызды тақырыбының бөлігі ретінде қарастырылады. Маңыздылықты айқындау кезінде Компания мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл нәтижелерін, сауалнамаларды, ішкі сараптаманы, сондай-ақ тақырыптың бизнес тұрақтылығына, корпоративтік басқаруға және ұзақ мерзімді құн жасауға ықтимал әсерін ескерді.

«Қазақтелеком» АҚ үшін сыбайлас жемқорлықпен күрес қызмет ауқымын, сатып алу мен шарттық қатынастардың едәуір көлемін, мемлекеттік органдармен, жеткізушілермен, мердігерлермен, клиенттермен, акционерлермен және серіктестермен өзара іс-қимылды ескере отырып, маңызды мәнге ие. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жеткіліксіз бақылау мүдделі тараптардың сеніміне, сатып алулар ашықтығына, Компания беделіне, құқықтық тұрақтылыққа және стратегиялық жобаларды іске асыру тиімділігіне әсер етуі мүмкін. Сондықтан Компания сыбайлас жемқорлыққа қарсы жүйені сенімді корпоративтік басқарудың және ұзақ мерзімді құнды қорғаудың негізгі элементтерінің бірі ретінде қарастырады.

Компания адалдық, ашықтық пен жауапкершілік қағидаттарын ұстанады. «Қазақтелеком» АҚ мен ЕАҚ, сондай-ақ олардың барлық қызметкерлері Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнамасының талаптарын және бизнесті этикалық жүргізу қағидаттарын сақтауға міндетті.



4.4.1.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

Компанияда Комплаенс қызметі тиімді жұмыс істеуді жалғастырады. Комплаенс бөлімшесінің негізгі міндеті — сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың және «Қазақтелеком» АҚ ішкі құжаттарының бұзылуын алдын алу мен анықтау.

Комплаенс қызметі этика мәселелеріне, корпоративтік мінез-құлыққа және Компанияның өзінде де, оның еншілес ұйымдарында да басшылар тарапынан қызметкерлерді қорлау немесе кемсіту жағдайларының алдын алуға ерекше назар аударады. Мұндай бұзушылықтар анықталған кезде Комплаенс қызметі адал емес басшыларды жауапкершілікке тарту үшін қажетті шараларды қабылдайды. Бұл жұмыста комплаенс бөлімшесі Директорлар Кеңесімен, Компания Басқарма Төрағасымен және еншілес ұйымдардың жоғары басшылығымен өзара іс-қимыл жасайды.

GRI 2-23

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-рәсімдерін реттейтін мынадай ішкі құжаттар енгізілген:

- Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты (2024 жылғы желтоқсанда өзектендірілген).
- Болжанатын этикалық емес/құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлама саясаты.
- Мүдделер қақтығысын реттеу саясаты.
- Іскерлік этика кодексі.
- Корпоративтік басқару кодексі.

Құжаттармен Компанияның telecom.kz сайтының «Комплаенс» бөлімінде таныса алады.

GRI 205-1, 205-2

Компанияда сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мынадай негізгі қағидаттарға негізделеді:

- Компания қызметінің заңдылығы;
- Компания қызметінің жариялылығы мен ашықтығы;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласында мемлекеттік органдармен, сондай-ақ Компания серіктестері мен клиенттерімен ынтымақтастық;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылға жәрдемдесетін тұлғаларды қорғау және көтермелеу;
- Лауазымды тұлғалар мен Басшылардың осы Саясатта көзделген сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл қағидаттарына адалдығы және «жоғарыдан үн» белгілеу;
- сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары жасағаны үшін жазаның бұлтартпастығы.

4.4.1.2. 2025 жылғы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша қызмет

2025 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес саласындағы комплаенс жұмысының негізгі бағыттары мыналар болды:

- ҚР СТ ISO 37001 «Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі. Талаптар мен пайдалану жөніндегі басшылық» стандартына сәйкестікке «Қазақтелеком» АҚ-да алғашқы инспекциялық аудит өткізу;
- парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің (ПҚІМЖ) ішкі аудитін өткізу;
- сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау;
- қызметкерлерді оқыту;
- кері байланыс арналары;
- ЕАҚ-пен өзара іс-қимыл.

2025 жылғы қазанда «Қазақтелеком» АҚ-да ПҚІМЖ-нің ҚР СТ ISO 37001 «Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі. Талаптар мен пайдалану жөніндегі басшылық» ұлттық стандартының талаптарына сәйкестігіне алғашқы инспекциялық аудит жүргізілді, оның нәтижелері бойынша «Қазақтелеком» АҚ көрсетілген стандартқа сәйкестігін растады.

«Қазақтелеком» АҚ-ның қолданыстағы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты» мыналарды белгілейді және қамтиды:

- Компанияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы мақсаттары мен міндеттері;
- Компанияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимылының негізгі қағидаттары;
- Заңнаманың талаптары мен Компанияның оны орындау бойынша міндеттемелері;
- Компания контексті;
- Компанияда сыбайлас жемқорлықтың алдын алу мен оған қарсы іс-қимыл шараларының кешені;
- осы Саясат ережелерін бұзғаны үшін Компанияның лауазымды тұлғалары мен қызметкерлерінің жауапкершілігі;
- Компанияның сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесін үнемі жақсарту бойынша міндеттемесі.

Сонымен қатар, 2025 жылы Компанияда сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарын жасау тәуекелі жоғары лауазымдардың тізбелері Бұйрықтармен (ОА және филиалдар) айқындалып, бекітілді, бұл лауазымдарға қабылдау/тағайындау үшін, оның ішінде сыбайлас жемқорлыққа қарсы шектеулерге келісімді қабылдау арқылы ерекше, жоғары талаптар белгіленді.

2025 жылы 2024 жыл мен 2025 жылдың бірінші жартыжылдығы кезеңі үшін «Қазақтелеком» АҚ- да сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау жүргізілді. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау мынадай бағыттар бойынша жүргізілді:

- сатып алу қызметі;
- персоналды басқару;
- Компаниядағы бизнес-процестер.

Мүдделі бөлімшелермен өзара іс-қимылда Комплаенс қызметі «Қазақтелеком» АҚ-да парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің (ПҚІМЖ) ішкі аудитін жүргізді.

Аудиттің мақсаты — енгізілген парақорлықпен күрес менеджменті жүйесінің ҚР СТ ISO 37001-ге сәйкестігін растау, жақсарту үшін салаларды анықтау, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саласындағы саясаттар, рәсімдер мен процестердің жұмыс істеуін растау болды. Аудит шеңберінде Компанияның 14 бөлімшесінің қызметі қамтылды.

Ішкі аудит нәтижелері бойынша анықталған ескертулерді жою бойынша Компанияның жауапты бөлімшелерінің іс-шараларды орындау мерзімдерімен ұсынымдарды көрсетумен Есеп пен Түзету әрекеттерінің жоспары дайындалып, бекітілді (09.10.2025 ж. №156 бұйрық). Көрсетілген іс-шараларды іске асыру сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің жетілу деңгейін арттыруға және корпоративтік басқарудың халықаралық стандарттары мен үздік тәжірибелеріне одан әрі сәйкестікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

66-кесте. 2025 жылғы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жүйесінің тиімділік көрсеткіштері

Көрсеткіш	Сипаттамасы	2025
Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін бағалау	Тәуекелдерді бағалаумен қамтылған құрылымдық бөлімшелер саны	8
Іскерлік серіктестерді тексеру (Due Diligence)	Комплаенс-тексеруден өткен контрагенттер саны	736
Комплаенс-оқыту	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы оқудан өткен қызметкерлер үлесі	75%
Хабарлау арналары бойынша өтініштер	Келіп түскен өтініштер саны	81
Расталған бұзушылықтар	Расталған жағдайлар саны	35
Ішкі тергеулер	Жүргізілген тексерулер саны	15
Әрекет ету шаралары	Қолданылған тәртіптік шаралар саны	23
Комплаенс-мониторинг	Жүргізілген мониторингтік іс-шаралар саны	14

67-кесте. Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген бөлімшелер мен бизнес-процестер

GRI 205-1

Атауы	2023	2024	2025
Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген құрылымдық бөлімшелердің жалпы саны, дана.	7	9	9 А
Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген құрылымдық бөлімшелер үлесі, %	58	75	100% А

Жүргізілген сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің ішкі талдауының нәтижелері оларды жою бойынша ұсынымдармен «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасына жіберілді. Жүргізілген талдау нәтижелері бойынша сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды жою жөніндегі іс-шаралар жоспары дайындалып, бекітілді.

68-кесте. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаттары мен әдістері туралы хабардар ету, 2023–2025

GRI 205-2

	2023		2024		2025	
Қызметкерлер санаты	Адам	%	Адам	%	Адам	%
Корпоративтік басқарудың негізгі органдары (Акционерлердің жалпы жиналысы, Директорлар Кеңесі, Басқарма) хабардар етілген мүшелерінің жалпы саны	12	100	14	100	4 А	100
Хабардар етілген қызметкерлердің жалпы саны	18 662	93,4	12 651	69	13 623 А	75
Хабардар етілген іскерлік серіктестердің жалпы саны	0	0	2 022	100	5 730	100

GRI 3-3, GRI 205-3

Есепті кезең қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ мен ЕАҚ-да сыбайлас жемқорлық пен парақорлықтың расталған жағдайлары тіркелмеген.

69-кесте. Сыбайлас жемқорлық пен парақорлық жағдайлары A

Көрсеткіш	2025
Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайларының жалпы саны мен сипаты	0
Қызметкерлер сыбайлас жемқорлық үшін жұмыстан босатылған немесе тәртіптік жазаға тартылған расталған жағдайлардың жалпы саны	0
Іскерлік серіктестермен шарттар сыбайлас жемқорлықпен байланысты бұзушылықтарға байланысты бұзылған немесе ұзартылмаған расталған жағдайлардың жалпы саны	0
Есепті кезеңде ұйымға немесе оның қызметкерлеріне қатысты қозғалған сыбайлас жемқорлықпен байланысты жария сот істерінің жалпы саны	0



4.4.1.3. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша оқыту

Компания қызметкерлерге сыбайлас жемқорлыққа қарсы тренингтерді тұрақты түрде өткізеді. Барлық жаңа қызметкерлер «Іскерлік этика кодексі» мен «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының» негізгі қағидаттары бойынша міндетті кіріспе онлайн-курстан өтеді.

2025 жылы Компания басшылығы қатарынан (оның ішінде Басқарманың 4 мүшесі) 23 қызметкердің «Қазақстанның квазимемлекеттік секторына арналған корпоративтік басқару, комплаенс және ЖИ-технологиялардың болашағы» тақырыбында оқуы ұйымдастырылды.

Сондай-ақ Компания басшылары мен қызметкерлерімен комплаенс пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша 4 оқу сессиясы өткізілді:

>75% қамту

13 630 қызметкер

1-тоқсанда — «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты»

12 212 қызметкер

2-тоқсанда — «Мүдделер қақтығысын реттеу саясаты»

13 194 қызметкер

3-тоқсанда — «Болжанатын этикалық емес/құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлама саясаты»

11 191 қызметкер

4-тоқсанда — «Іскерлік этика кодексі»

70-кесте. 2025 жылы сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша оқудан өткен қызметкерлер санаттары бойынша саны A

GRI 205-2

Қызметкерлер санаты	Адам	Үлесі, %
Оқытудан өткен корпоративтік басқарудың негізгі органдары (Директорлар Кеңесі, Басқарма) мүшелерінің жалпы саны	4	57
Оқытудан өткен қызметкерлердің жалпы саны (санаттары бойынша):	13 627	75
- Басшы лауазымдарда	1 002	7,4
- Мамандар	6 054	44,4
- Жұмысшылар	6 567	48,2

4.4.1.4. Кері байланыс арналары

GRI 2-16, 2-25, 2-27, GRI 205-3

Компаниядағы этикалық емес немесе заңсыз мінез-құлық фактілері туралы хабарлама тетіктері «Болжанатын этикалық емес/құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлама саясатымен» реттеледі.

Компанияда сенім телефоны — заңнаманы бұзудың, оның ішінде алаяқтық, сыбайлас жемқорлық, кемсітушілік, этикалық емес мінез-құлық пен басқа да бұзушылықтардың нақты немесе ықтимал жағдайларына байланысты өтінішке арналған тәуелсіз, құпиялы әрі анонимді байланыс арнасы жұмыс істейді. Сенім телефоны «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ аналық компаниясы арқылы жұмыс істейді және тәуелсіз оператор (KPMG компаниясы) қызмет көрсетеді.

81

өтініш

2025 жылы «сенім телефонына» түсті

Сенім телефоны жауапты тұлғаларға кейіннен есеп бере отырып, өтініштердің 100%-ын тіркеу мен өңдеуді, сондай-ақ құпиялылық пен анонимдікті (өтініш беруші тұлғаның тілегі бойынша) кепілдендіреді.

«Болжанатын этикалық емес/құқыққа қайшы әрекеттер туралы хабарлама саясатына» сәйкес Компания Компаниядағы бұзушылықтар туралы хабарлаған қызметкерлерге, іскерлік серіктестерге және басқа да мүдделі тараптарға қатысты құпиялылықтың сақталуын, сондай-ақ құдалау және/немесе кемсітушіліктің болмауын кепілдендіреді.

2025 жылы «сенім телефонына» 81 өтініш келіп түсті (34-і расталды).

Өтініштердің негізгі тақырыптары:

- белгіленген рәсімдер мен заңнаманы бұзу;
- теріс пайдалану;
- еңбек қақтығыстары.

71-кесте. Заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдардың жалпы саны мен сомасы, млн теңге

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамау жағдайларының жалпы саны, оның ішінде:	-	-	-
Айыппұлдар салынған жағдайлар	-	-	-
Ақшалай емес санкциялар қолданылған жағдайлар	-	-	-
Есепті кезеңде төленген заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамау үшін айыппұлдардың жалпы саны, бөлумен:	17	22	23 A
Ағымдағы есепті кезеңде орын алған сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдар	-	-	-
Алдыңғы есепті кезеңдерде орын алған сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдар	-	-	-
Есепті кезеңде төленген заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамау үшін айыппұлдардың жалпы сомасы, бөлумен:	12,32	16,98	18,25 A
Ағымдағы есепті кезеңде орын алған сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдар	12,32	16,98	18,25 A
Алдыңғы есепті кезеңдерде орын алған сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдар	-	-	-

GRI 3-3, 2-16

Комплаенс қызметі сенім телефоны арқылы алынған өтініштер мен материалдарды зерделейді. Қылмыстық құқық бұзушылық белгілері болған жағдайда Комплаенс қызметі оларды Басқарма Төрағасының басшылығымен «Қазақтелеком» АҚ Қаржы-шаруашылық тәртібі жөніндегі Басқарушы комитетінің қарауына жібереді. Басқарушы комитет мүшелері материалдарды құқық қорғау органдарына беру туралы шешім қабылдайды.

Комплаенс қызметінде тіркелген әрбір факт Директорлар Кеңесіне баяндауға арналған тоқсандық есепте көрсетіледі. 2025 жылы сыни проблемалар туындаған жоқ.

Компанияның ішкі және корпоративтік сайттарында кез келген еңбек, сыбайлас жемқорлық және өзге де құқық бұзушылықтар фактілері туралы хабарлауға болатын сенім телефоны мен Комплаенс қызметінің байланыстары орналастырылған.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясатының бұзылуы туралы хабарлауға арналған кері байланыс арналары:

- «Самұрық-Қазына» АҚ Сенім телефоны
  8 800 080 47 47 (ҚР аумағында тегін қоңырау шалу)
  8 771 191 88 16 (WhatsApp)
- Интернет-портал: www.sk-hotline.kz
- Электрондық пошта: mail@sk-hotline.kz
- Комплаенс қызметі: 8 701 941-1001
- E-mail: Isakov.T@telecom.kz

4.4.1.5. Маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер

72-кесте. Компанияның ұзақ мерзімді құн жасауына әсер ететін маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер

Көрсеткіш	2025 жылға арналған мақсат	**2025 жылғы нәтиже**
Сатып алу, жалдау, бағалау, ілгерілету мен қызметкерлерді жұмыстан босату саласындағы және өзге де бизнес-процестердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау	Жыл сайын	100%
Дистрибьюторлар мен қызмет жеткізушілерін тексеру	Жыл сайын	736
Басқару органдары мен атқарушы орган мүшелері үшін комплаенс пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша (оның ішінде сыртқы оқыту провайдерін тарта отырып) тақырыптық оқу сессияларын өткізу	Жыл сайын өткізу	2025 жылдың желтоқсанында өткізілді
ISO 37001 стандарты бойынша сертификаттаудан өту (Парақорлықпен күрес жүйесі).	2025 жылы өткізу	Сертификаттау табысты өтілді

Жоғарыда көрсетілген «Корпоративтік этика және сыбайлас жемқорлықпен күрес» тақырыбы бойынша көрсеткіштер Комплаенс қызметі басшысының ҚТК-не енгізілген. ҚТК орындау Компанияның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте оның сыйақысының ауыспалы бөлігінде ескеріледі.

2026 жылға және орта мерзімді перспективаға арналған жоспарлар

- Комплаенс саласындағы мәселелер бойынша оқыту іс-шараларын ұйымдастыру және өткізу.
- Мүдделер қақтығысын уақтылы анықтау мен реттеуді қамтамасыз ету.
- Құпия хабарлау желісі арқылы берілген өтініштердің 100%-ының қаралуын қамтамасыз ету.
- «Парақорлықпен күрес менеджменті жүйесі. Талаптар мен пайдалану жөніндегі басшылық» ҚР СТ ISO 37001 стандарты бойынша Компанияның екінші инспекциялық аудитін өткізу.
- Парақорлыққа қарсы іс-қимыл менеджменті жүйесінің (ПҚІМЖ) ішкі аудитін өткізу.
- Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерінің ішкі талдауын жүргізу.

4.4.2. Экономикалық нәтижелілік

4.4.2.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ қызметінің экономикалық құрамдас бөлігі Компанияның өзі үшін де, мемлекет экономикасы үшін де стратегиялық жоспарлауда маңызды рөл атқарады. Ол Компанияның акционерлер мен инвесторлар үшін ұзақ мерзімді құнын арттыруға бағытталған, бұл Компанияның стратегиялық басымдықтарының бірі болып табылады.

Қазақстан Республикасының ең ірі телекоммуникациялық операторы бола отырып, Компания ел экономикасын жаңғырту мен әртараптандыруға елеулі үлес қосуға ұмтылады және жергілікті қоғамдастықтардың тұрақты дамуына жәрдемдеседі.

GRI 201-1

«Қазақтелеком» АҚ өзінің қатысу өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуына елеулі үлес қосуға ұмтылады.

Тікелей экономикалық құн Компанияның кіріс әкелетін негізгі қызметі есебінен жасалады. Жасалған экономикалық құнды бөлу қызметкерлерге жалақы төлеу, акционерлерге дивидендтер төлеу, сондай-ақ мемлекет пайдасына салықтар мен өзге де төлемдер процесінде; тауарлар мен қызметтерді сатып алуды және ерікті әлеуметтік инвестицияларды жүзеге асыруда жүзеге асырылады. Бұл туралы толығырақ «Қызметкерлермен өзара қарым-қатынас» және «Жергілікті қоғамдастықтар» бөлімдерінен оқыңыз.

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ 2024 жыл қорытындысы бойынша рекордтық дивидендтерді төлеу туралы шешім қабылдады, бұл Компания капиталындағы мемлекеттің жоғары үлесін ескере отырып, Қазақстан бюджетіне елеулі түсімдерді қамтамасыз етті. Бұл ретте акция құны 43 мың теңгеден асты және S&P Global Ratings компанияның ұлттық (қазақстандық) шкала бойынша рейтингін kzA+-тан kzAA—ке дейін көтеріп, болжамды «Тұрақты» деңгейіне дейін жақсартып, ұзақ мерзімді несиелік рейтингті BB деңгейінде растады. Компания инфрақұрылымды жаңғыртуға, жаңа технологияларды дамытуға және бизнестің ұзақ мерзімді өсуіне инвестицияларды акционерлер алдындағы міндеттемелерді орындаумен үйлестіре отырып, пайданы бөлуге теңгерімді тәсілді қолдауға ұмтылады.

Есепті кезеңде Қоғамның бөлінген экономикалық құндылығы жыл ішінде жасалған экономикалық құндылықтан асып түсті, бұл негізінен жай және артықшылықты акциялар бойынша елеулі көлемде дивидендтер жариялау мен төлеуге байланысты. Нәтижесінде GRI-201 стандарты бойынша ашу шеңберіндегі «Бөлінбеген экономикалық құндылық» көрсеткіші теріс мәнмен қалыптасты. Бұл ауытқу қабылданған дивидендтік саясатқа және акционерлердің пайданы бөлу туралы шешімдеріне байланысты және Қоғам қызметінің операциялық немесе қаржылық көрсеткіштерінің нашарлауын көрсетпейді.

73-кесте. 2025 жыл үшін жасалған және бөлінген тікелей экономикалық құн, млн теңге A

GRI 2-6, GRI 201-1

Көрсеткіш	2025
1. Жасалған тікелей экономикалық құн	**368 988**
Кіріс (түсім)	347 732
Қаржылық инвестициялардан түсетін кіріс	19 266
Өзге де түсімдер	1 990
2. Бөлінген экономикалық құн	**697 634**
Операциялық шығыстар	186 812
Қызметкерлерге жалақы, өзге де төлемдер мен жеңілдіктер	**116 543**
– оның ішінде жалақы	101 293
– оның ішінде қызметкерлерге басқа төлемдер мен жеңілдіктер	15 250
Капитал жеткізушілеріне төлемдер	**318 553**
– дивидендтер	293 082*
– қаржылық шығыстар	25 450
Мемлекетке төлемдер	**44 652**
– корпоративтік табыс салығы	75 746
Жергілікті қоғамдастықтарға инвестициялар	**-**
3. Бөлінбеген экономикалық құн	**(328 647)**

* Кезеңдегі таза пайдадан үлес: 1) 2024 жыл үшін шоғырландырылған таза кірістің 100%-ы және өткен жылдардың бөлінбеген пайдасының бір бөлігінен; 2025 жыл үшін шоғырландырылған таза кірістің 15,00%-ы тоқтатылған қызметтен пайданы және «Мобайл Телеком-Сервис» ЖШС-дегі үлесті сату мәмілесінен ұзақ мерзімді дебиторлық берешекті қайта бағалаудан түскен пайданы шегере отырып.

GRI 201-4 A

74-кесте. Мемлекеттен алынған қаржылық көмек, млрд теңге A

Көрсеткіш	2025
Салықтық жеңілдіктер мен салықтық кредиттер	1,990
Субсидиялар	7,947
Инвестициялық гранттар, зерттеулер мен әзірлемелерге арналған гранттар мен өзге де тиісті грант түрлері	0
Марапаттар	0
Роялти төлеуден босату	0
Экспорттық кредиттік агенттіктерден алынған қаржылық көмек	0
Қаржылық ынталандыру	0
Кез келген мемлекеттік органнан алынған немесе алынуға тиісті өзге де қаржылық пайдалар	0
Барлығы мемлекеттен алынған қаржылық көмек	9,937



kzAA-

болжам – «Тұрақты»

S&P Global Ratings Компанияның ұлттық (қазақстандық) шкала бойынша рейтингін kzA+ -ден kzAA– -ге дейін жоғарылатты

4.4.3. Сатып алу тәжірибелері

4.4.3.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

«Қазақтелеком» АҚ жеткізушілермен өзара іс-қимылды ашықтық пен адалдық қағидаттарында құрады. Компания тек адал, сенімді әрі ашық серіктестермен ғана ынтымақтасуға ұмтылады.

Компания ұлттық экономиканың инновациялық даму жағдайында тауарлардың, жұмыстар мен қызметтердің отандық өндірушілерін дамыту бойынша мемлекеттік саясатты қолдайды.

«Қазақтелеком» АҚ сатып алу қызметінің негізгі басымдықтары:

- сатып алудың айқындылығы мен ашықтығы;
- сатып алу рәсімдерін өткізу кезіндегі бәсекелестік;
- жергілікті жеткізушілерді қолдау және дамыту.

«Қазақтелеком» АҚ-ның сатып алу қызметі 2025 жылғы тамызда жаңа редакциясы қабылданған «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Сатып алуды жүзеге асыру тәртібімен» регламенттеледі.

Сатып алу процестерін басқару құралы Қордың Электрондық сатып алулар ақпараттық жүйесі болып табылады. «Самұрық-Қазына» АҚ-ның Электрондық сатып алулар ақпараттық жүйесі — Тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алу жоспарын жүктеу мүмкіндігі, сондай-ақ сатып алу рәсімдерін толық сүйемелдеу — сатып алу жүргізу мен шарттар жасасудан бастап, тауарларды қоймаға жеткізуге, тауарларды қабылдау-беру актілерін, орындалған жұмыстар (көрсетілген қызметтер) актілерін ресімдеу мен оларға қол қоюға, сондай-ақ әртүрлі есептерді жүктеп алуға дейін көзделген бірыңғай портал. Толығырақ zakup.sk.kz порталында таныса алады.

Компания елішілік құндылығы үлесі бойынша белгіленген ҚТК-ге қол жеткізуге бағытталған шараларды қабылдайды: жалпы сомасы 2,3 млрд теңгеге 19 офтейк-келісімшарт, сондай-ақ отандық тауар өндірушілермен жасасылған шарттар көлемі бойынша. Тауар өндірушілермен, ықтимал офтейкерлермен дөңгелек үстелдер-кездесулері өткізіледі, олардың шеңберінде бар мүмкіндіктер мен артықшылықтар түсіндіріледі.

«Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС-ге импорт алмастыру тауарлары пулына енгізу үшін қажеттілікті өзектендіруге өтінімдер тұрақты негізде жіберіліп тұрады. 2025 жылы Компания 0,119 млрд теңге сомасына өтінімдер жіберді.

Жұмыстардағы тауарлар бойынша жеткізушілердің коммерциялық ұсыныстарының мониторингі тұрақты негізде жүзеге асырылады. Есепті кезеңде сметалық, жобалық, жобалық (жобалау-сметалық) құжаттамасы бар құрылыс-монтаждау жұмыстары бойынша барлық сатып алулардың тексеруі жүргізілді. Тексеру нәтижелері бойынша отандық тауар өндірушілерден жеткізушілерге коммерциялық ұсыныстар болмаған.

2025 жыл қорытындысы бойынша жоспарлы бағдарлардан асатын елішілік құндылығы үлесі (ІЕҚҮ) көрсеткіштеріне қол жеткізілді:

26%

тауарлар бойынша елішілік құн үлесі (жоспарлы мән – 20%)

79%

жұмыстар мен қызметтер бойынша елішілік құн үлесі (жоспарлы мән – 76%)

Деректер сатып алулар бойынша Қор операторы — «Самұрық-Қазына Контракт» ЖШС-мен белгіленген тәртіпте верификацияланған.

4.4.3.2. Сатып алу жүйесін жетілдіру

Компанияда сатып алу рәсімдері мынадай сатып алу тәсілдерімен жүргізіледі: ашық тендер, бағалық ұсыныстар сұрау, бір көзден, ерекше тәртіп.

Компанияда өтінімдерді берудің автоматтандырылған жүйесі жұмысын жалғастырады («Қазақтелеком» АҚ сатып алуларды мониторингтеу). 2025 жылы «Мониторинг закупок» ақпараттық жүйесі негізінде «Smart жабдықтау» жобасын іске асыру шеңберінде «Шарттарды мониторингтеу» қосымша модулін әзірлеу табысты аяқталды. Әзірленген «Шарттарды мониторингтеу» модулі мынадай процестерді автоматтандырды:

- Компанияның барлық филиалдары бойынша шығыс шарттары (электрондық, қағаз, негізгі тәртіп) бойынша барлық деректерді жинау және шоғырландыру;
- Компанияның шығыс шарттарының жобаларын құру, келісу және бекіту процесі;
- Компанияның барлық шығыс шарттары бойынша есептілікті қалыптастыру мен деректерді талдау процесі;
- Компания шарттарын орталықтанған бақылау мен басқару процесі.

Отандық тауар өндірушілерді (ОТӨ) қолдауға бағытталған өзгерістер:

- преференциялар мен жеңілдіктер сатып алынатын тауардың нақты ОТӨ-ге берілді. Бұған дейін сатып алынатын тауарды өндірмейтін ОТӨ бірдей тауар өндіру болған жағдайда сатып алуларға қатыса алатын негізде болған өтініш-декларация алынып тасталды. Бұл жағдайда меншікті өндіріс емес тауарды немесе тапсырыс берушінің техникалық спецификациясына сәйкес келмейтін тауарды жеткізу фактілері мен елеулі тәуекелдері орын алды;
- жоспарлы-алдын алу жөндеуі бойынша жеткізушілер тауарды ОТӨ-ден сатып алуға міндеттелді (Қордың сатып алу веб-порталында (ЭСАЖ) ОТӨ-ден коммерциялық ұсыныстар болған жағдайда);
- шикізат құнының 10%-дан астам өсуі және/немесе тарифтер кезінде ОТӨ-мен келісімшарт сомасын қайта қарау мүмкін;
- сатып алынатын тауарды өндіретін мүгедектер ұйымдары ғана қамтамасыз ету (өтінім, аванс) енгізуден босатылады (бұған дейін мүгедек жеке кәсіпкерлер де босатылған).

- 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Қазақстандық тауар өндірушілер тізілімі (ҚТТ) енгізілді. ҚТТ Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің 2025 жылғы 27 тамыздағы бұйрығымен бекітілген Қазақстандық тауар өндірушілер тізілімін жүргізу қағидаларына сәйкес жүргізіледі. Отандық тауар өндіруші мәртебесін растаудың жалғыз көзі ретінде осы тізілімді пайдалануға толық көшу көзделген. Бұл ретте «CT-KZ» нысанындағы тауар шығу тегі туралы сертификат пен индустриялық сертификат көрсетілген күннен бастап заңдық күшін жоғалтады және қолданылмауға тиіс. Жаңа ҚТТ ҚБК ТЖҚ кодтарын көздемейді; отандық тауар өндіруші мәртебесін растау өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыру саласындағы уәкілетті орган қалыптастыратын Бірыңғай тізілімнен алынған үзінді негізінде жүзеге асырылады.

Сатып алу рәсімдерін біріздендіру, сондай-ақ функциялардың қайталануын болдырмау мақсатында 2026 жылғы 1 қаңтардан бастап Қордың мүгедектер ұйымдары тізілімінің күші жойылды және мемлекеттік сатып алуларда қолданылатын мүгедектер ұйымдары тізілімі пайдаланылады. Бұл ретте сатып алынатын тауарлар өндірушілері болып табылатын мүгедектер ұйымдары арасында сатып алу жүргізу қағидаттары сақталған.

Электрондық дүкен (ЭД) арқылы сатып алуды дамытуға бағытталған өзгерістер:

1. сенімді бағдарламалық қамтамасыз ету мен электрондық өнеркәсіп өнімі тізіліміне (СБҚТ) енгізілген сатып алулар бағалық ұсыныстар сұрау тәсілінен сома бойынша шектеулерсіз ЭД-ке көшірілді. Бұл өзгерістердің қажеттілігі СБҚТ-дан сапасыз тауарлардың немесе меншікті өндіріс емес тауарлардың, оның ішінде бағалық ұсыныстар сұрау тәсілімен сатып алулар кезінде ықтимал жеткізушілерге қосымша біліктілік талаптарының болмауын ескере отырып, жеткізілуімен байланысты жүйелі проблемалармен негізделді. ҚР АИЦДМ ресми тәртіпте ЭД-ке СБҚТ-ны енгізуді қолдады;
2. ЭД-те сот шешімі болған жағдайда тауарларды сатып алу туралы жария оферта орындалмаған немесе тиісінше орындалмаған жағдайда Қордың Сенімсіз ықтимал жеткізушілер (жеткізушілер) тізбесіне енгізу көзделген. 2024–2025 жылдарда ЭД-те 39 734 тапсырыстың 2 638-і жеткізушілердің өз міндеттемелерін орындамауына байланысты бұзылды;
3. ЭД-те оферта қойылмаған сатып алулардан кейінгі офертаға қол қою мерзімдері мен одан кейінгі әрекеттер регламенттелді.

2025 жылы ЭСАЖ-ды Заңды және жеке тұлғалардың мемлекеттік дерекқорымен интеграциялауды іске асыруға байланысты ықтимал жеткізушілердің туыстары туралы мәліметтер ұсыну қажеттілігі алынып тасталды.

ЭСАЖ-дан басқа Қазақстан Республикасының Бірыңғай сатып алу платформасы енгізілді. 2025 жылғы 1 қаңтардан бастап мақсаттарының бірі реттелетін сатып алулардың барлық түрлерін біріктіретін: мемлекеттік сатып алуларды, квазимемлекеттік сектор субъектілерінің сатып алуларын, Қор сатып алуларын, сондай-ақ өзге де сатып алу түрлерін біріктіретін бірыңғай сатып алу платформасын құру болған Қазақстан Республикасының жаңа «Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңы қолданысқа енгізілді. Бірыңғай сатып алу платформасы «Электрондық қаржы орталығы» АҚ базасында құрылған және goszakup.gov.kz, zakup.sk.kz және mitwork.kz қолданыстағы жүйелерімен, сондай-ақ 20-дан астам мемлекеттік ақпараттық жүйелермен интеграцияланған. Бірыңғай платформаны іске қосу реттелетін сатып алулардың барлық түрлеріне ашық, ыңғайлы әрі бірыңғай қол жеткізуді қамтамасыз етті. Global Data Barometer халықаралық зерттеуіне сәйкес Қазақстанның сатып алу жүйесі әлемде қолжетімділік пен ашықтық деңгейі бойынша 3-орынды иеленді.

«Қазақтелеком» АҚ қызметі Компанияның қоршаған ортаны қорғау, өндірістік қауіпсіздік пен адам құқықтарын сақтау саласындағы талаптарына сәйкес келетін жеткізушілерді іріктеуге ұмтылады.

«Қазақтелеком» АҚ 2032 жылға дейін сатып алуларды басқару жүйесін жетілдіруді және өз жеткізушілерін ESG-критерийлер бойынша бағалауды жоспарлайды.

4.4.3.3. 2025 жылғы сатып алу қызметінің нәтижелері

1 829

жеткізуші 2025 жылы

Тауарлардың/қызметтердің негізгі түрлері:

- бағдарламалық-аппараттық кешендер
- «кілт тапсыру» бойынша құрылыс жұмыстары
- телекоммуникациялық жабдық
- телекоммуникациялық жабдыққа қызмет көрсету
- СОРМ қызметтері және телекоммуникациялық қызметтердің басқа да түрлері



Жергілікті жеткізушілерге жұмсалған шығыстар үлесі

GRI 2-6, GRI 204-1

«Қазақтелеком» АҚ жергілікті жеткізушілермен ынтымақтастыққа ерекше мән береді, олардан тауарлар мен қызметтерді сатып алуды қалайды. Компания өз қызметінде ұлттық экономиканың инновациялық даму жағдайында жергілікті құрамды дамытуға бағытталған мемлекеттік саясатты ұстанады.

Компанияның сатып алуларында жергілікті жеткізушілер үлесін арттыру мақсатында «Телеком Комплект» Дирекциясының базасында сатып алулар мен импорт алмастыру мәселелері бойынша уәкілетті мемлекеттік органдардың тапсырмаларымен жұмысқа, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Орталық жобалық офисімен өзара іс-қимылға бағытталған импорт алмастыру бойынша жергілікті жобалық офис жұмыс істейді. Бұдан басқа, Қор сатып алулары жөніндегі уәкілетті орган сатып алуларда жергілікті тауарлар, жұмыстар мен қызметтер үлесін арттыру бойынша мақсатты тиімділік көрсеткіштерін жыл сайын айқындайды.

Отандық тауар өндірушілерге нүктелік қолдау «Самұрық-Қазына» Қорында және басқарылатын субъектілерде (оның ішінде «Қазақтелеком» АҚ-да) енгізілген сатып алуларды басқарудың санаттық тетігімен де қамтамасыз етіледі. Толығырақ — zakup.sk.kz сайтында оқыңыз.

99,7%

2025 жылы жергілікті жеткізушілерден сатып алу үлесі (1 824 жергілікті және 5 шетелдік компания)

92

млрд теңге

2025 жылы жергілікті жеткізушілерден сатып алу бюджеті

75-кесте. Жергілікті* жеткізушілерге жұмсалған шығыстар

GRI 2-6, GRI 204-1

Көрсеткіш	2023	2024	2025
Жеткізушілердің жалпы саны, саны	2 838	2 070	1 829 А
Сатып алудың жалпы көлемі, млрд теңге	211	79	93 А
Жергілікті жеткізушілердің жалпы саны, саны	2 792	2 063	1 824 А
Жергілікті жеткізушілерден сатып алудың жалпы көлемі, млрд теңге	167	77	92 А
Саны бойынша үлес, %	98,3%	99,6%	99,7% А
Көлем бойынша үлес, %	79,1%	97%	98,9% А

* Қазақстан Республикасының аумағында құрылған Қазақстан Республикасының резиденттері. GRI 204-1 стандартының талаптарына сәйкес «жергілікті жеткізушілер» деп өндіруші немесе дилдал болып табылатынына қарамастан, шоттар мен шарттар негізінде жеткізілімдерді жүзеге асырған барлық жеткізушілер түсініледі. Тиісінше, көрсеткіш шеңберінде корпоративтік топ ішіндегі жеткізушілерді қоса алғанда, барлық осындай жеткізушілер есепке алынады.

«Жергіліктінің» географиялық анықтамасы және «Қазақтелеком» АҚ қызметінің негізгі орны Компанияның қатысу елін — Қазақстан Республикасын білдіреді.

Жеткізушілерге қойылатын негізгі талаптар

«Қазақтелеком» АҚ-ның жеткізушілерге қойылатын талаптары «Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ Сатып алуды жүзеге асыру тәртібімен» құжатталған түрде бекітілген, сондай-ақ Қордың Электрондық сатып алулар ақпараттық жүйесі порталында жарияланады.

4.4.3.4. Жеткізушілерден кері байланыс

Компания жеткізушілермен кері байланыстың әртүрлі құралдарын пайдаланады, оның ішінде: қағаз/электрондық хат арқылы ресми хат алмасу; Компанияның Facebook-тегі ресми беті арқылы коммуникация; сатып алу порталы бойынша техникалық қолдау қызметі; сатып алу мәселелері бойынша шағымдар мен өтініштерді жинау тікелей желісі.

Компания қолданыстағы және ықтимал жеткізушілермен оффлайн/онлайн-конференцияларды жыл сайын өткізеді. Мұндай конференциялар барысында келіп түсетін барлық ұсыныстар мен ұсынымдарды «Қазақтелеком» АҚ сатып алу жүйесін басқаруды одан әрі жетілдіру үшін жүйелейді.

Кері байланыстың негізгі арналарына мыналар жатады:

- Сатып алу порталының техникалық қолдауы: +7 (7172) 55 2266, support2@skc.kz
- Сатып алу мәселелері бойынша шағымдар мен өтініштерді жинау тікелей желісі: 8(727) 226 82 61
- WhatsApp: +7701 428 58 15, vopros@telecom.kz

2025 жылы ықтимал және қолданыстағы жеткізушілерден 215 хат/сұрау/ұсыныс алынды, оның ішінде 68-і — платформа арқылы.

Хаттардың негізгі тақырыптары мыналармен байланысты болды:

- тендерге қатысу;
- алдын ала біліктілік іріктеуінен өту (ықтимал жеткізушілерді сатып алынатын тауарлар, жұмыстар, қызметтер бойынша біліктілік талаптарына сәйкестігіне бағалау процесі).

Бұл және басқа да сұрақтарға жауаптар Компанияның Facebook-тегі ресми бетінде жарияланады.

4.4.4. Нарықтар мен бәсекелестік

4.4.4.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3

Компанияда бәсекелестікке қарсы мінез-құлықты басқару тәсілі құқықтық, этикалық және стратегиялық шаралардың үйлесімін қамтиды. «Қазақтелеком» АҚ басшылыққа алатын Қазақстан Республикасының іргелі заңнамалық актілерінің бірі — «Табиғи монополиялар туралы» Заң.

Компания Табиғи монополиялар субъектілерінің Мемлекеттік тізілімінің республикалық бөліміне енгізілген және «әмбебап қызметтер» операторының функцияларын жүзеге асырады, осыған байланысты оның қызметі мемлекет тарапынан реттелуге жатады.

«Қазақтелеком» АҚ-ның тарифтік реттеу және табиғи монополиялар туралы заңнаманы сақтау саласындағы қызметі табиғи монополияларды реттеу мен бәсекелестікті қорғау саласындағы уәкілетті орган ретіндегі Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің бақылауымен жүзеге асырылады. Компанияға қатысты монополияға қарсы реттеу және бәсекелестікті қорғау саласындағы өкілеттіктер де Қазақстан Республикасының Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігімен іске асырылады.

Лицензиялауды, радиожиілік спектрін бөлуді және техникалық қадағалауды қоса алғанда, байланыс саласындағы қызметті салалық реттеуді Қазақстан Республикасының Жасанды интеллект және цифрлық даму министрлігі Телекоммуникация комитеті арқылы жүзеге асырады. Кибер- және ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін министрлік жанындағы Ақпараттық қауіпсіздік комитеті кураторлайды.

GRI 2-27, GRI 206-1

Есепті кезеңде Компанияда монополияға қарсы заңнаманың бұзылуымен байланысты жағдайлар мен бәсекелестікке кедергі келтіруге байланысты Компанияға қатысты өзге де құқықтық әрекеттер тіркелмеген.

76-кесте. 2025 жылғы монополияға қарсы және бәсекелестік заңнамасын бұзу жағдайлары, дана А

Назардағы сала	2025
Бәсекелестікке қарсы мінез-құлықтың расталған жағдайларының жалпы саны	0
Монополияға қарсы және бәсекелестік заңнамасын бұзу жалпы саны	0

4.4.5. Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау

«Маңыздылықты талдау» бөлімінде ашылған маңыздылықты талдау нәтижелері бойынша ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау «Қазақтелеком» АҚ-ның маңызды тақырыптарының бірі болып танылды. Маңыздылықты айқындау кезінде Компания мүдделі тараптардың күтулерін, сауалнама нәтижелерін, ішкі сараптаманы, сондай-ақ тақырыптың цифрлық инфрақұрылым тұрақтылығына, қызметтер сапасына, клиенттер сеніміне, реттеушілік сәйкестікке және ұзақ мерзімді құн жасауға әсерін ескерді.

«Қазақтелеком» АҚ үшін бұл тақырып Компанияның ұлттық байланыс операторы ретіндегі рөлін, клиенттік және корпоративтік деректерді өңдеу ауқымын, цифрлық сервистерді, ЖИ-шешімдерді, деректерді өңдеу орталықтары мен желілік инфрақұрылымды дамытуды ескере отырып, маңызды мәнге ие. Ақпараттық қауіпсіздіктің жеткіліксіз деңгейі қызметтердің үздіксіздігін бұзуға, деректер ағуына, реттеушілік салдарларға, беделдік шығындарға және клиенттер, серіктестер мен мемлекеттік органдар сенімінің төмендеуіне әкелуі мүмкін. Сондықтан Компания ақпараттық қауіпсіздік пен деректерді қорғауды бизнес тұрақтылығының және ұзақ мерзімді құн жасаудың негізгі факторларының бірі ретінде қарастырады.

4.4.5.1. Басқару тәсілі

GRI 3-3, 418-1

Ақпараттық қауіпсіздік қызметі тікелей Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі Басқарушы директордың қарамағында, оған Ақпараттық қауіпсіздік қызметінің Басшысы есеп береді, бұл ақпараттық қауіпсіздік мәселелерін стратегиялық және операциялық деңгейлерде бақылауды қамтамасыз етеді.

Ақпараттық қауіпсіздік жүйесінің жұмыс істеу мәселелері Директорлар Кеңесі жанындағы Аудит және тұрақты даму комитетінің қарауына шығарылады. Комитет ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін басқарумен, дербес деректерді қорғаумен, мониторинг пен тексерулер нәтижелерімен, ақпараттық қауіпсіздік жүйесін дамыту бойынша іс-шараларды орындаумен, сондай-ақ заңнама мен Компанияның ІНҚ талаптарына сәйкестікпен байланысты негізгі мәселелерді қарайды. Бұл мәселелерді Комитет деңгейінде қарау Директорлар Кеңесі тарапынан қадағалауды күшейтеді және басқарушылық шешімдер қабылдау кезінде ақпараттық қауіпсіздік тәуекелдерін есепке алуға мүмкіндік береді. АҚ саласындағы негізгі тәуекелдер, инциденттер және іс-шараларды іске асыру бойынша есептілік Компанияның ішкі рәсімдеріне сәйкес Аудит және тұрақты даму комитетіне тұрақты негізде ұсынылады.

Ақпараттық қауіпсіздік саласындағы мәселелерді реттейтін негізгі ішкі құжаттар:

- Ақпараттық қауіпсіздік саясаты.
- «Қазақтелеком» АҚ-да дербес деректерді қорғау саясаты.
- Ақпараттық қауіпсіздік тұжырымдамасы.

Компанияның ақпараттық қауіпсіздік саласындағы мәселелерді реттейтін құжаттарымен компания сайтының «Тұрақты даму» бөлімінің «Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау» қосалқы бөлімінде таныса алады.

Ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің негізгі қағидаттары:

- заңнамалық нормаларды орындау;
- Компания жоғары басшылығының АҚ қамтамасыз ету процесіне тартылуы;
- бизнеске бағдарлану;

- процестік тәсіл;
- ұйымдастырушылық және техникалық қорғаныс шараларын кешенді пайдалану;
- үздік тәжірибелерге ілесу;
- ақылға қонымды жеткіліктілік;
- хабардар болу және жеке жауапкершілік.

«Қазақтелеком» АҚ ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз ету үшін жүйелі тәсілді қолданады. Маңызды аспектілердің бірі — деректердің Компания инфрақұрылымына түскен сәтінен бастап оларды мұрағаттауға немесе қайтарымсыз жоюға дейін барлық өмірлік цикл кезеңдерінде тәулік бойы бақылау.

Компанияда ақпараттық қауіпсіздікті қамтамасыз етудің халықаралық тәжірибелері қолданылады. Біздің ішкі жүйелеріміз ақпараттық ресурстарға қауіпсіз қашықтан қол жеткізу, интернетті қауіпсіз пайдалану, артықшылықты пайдаланушыларды бақылау (PAM), осалдықтар сканерлері, дерекқорларды қорғау және басқалары сияқты шешімдер арқылы қорғалған. Компания сыртқы да, ішкі қатерлерге де қарсы тұруға ұмтылады және ресурстармен жұмыс істеудің жаңа шешімдері мен әдістерін, оның ішінде Компанияда қажетті инфрақұрылым құру, білікті мамандарды оқыту, ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығын қалыптастыру және ZeroTrust тұжырымдамасын енгізуді енгізеді.

Сондай-ақ Компанияда мемлекеттік киберқауіпсіздік жүйесіне ЕШДИ-ге ендірілу, Заттардың интернетінің қауіпсіздігі, Honeypot тұзақтарын пайдалану және машиналық оқыту (Machine Learning) технологиясы сияқты қауіпсіздіктің маңызды элементтері қолданылады. Сонымен қатар, Компания қызметкерлерін оқыту және олардың АҚ бойынша хабардарлығын арттыру тұрақты негізде жүргізіледі. Корпоративтік университет бағдарламасында қызметкерлерді ақпараттық қауіпсіздік саласындағы шараларды кешеніне стратегиялық мақсаттар, міндеттер мен негізгі талаптарды айқындау мақсатында әзірленген «Қазақтелеком» АҚ-ның Ақпараттық қауіпсіздік саясатымен таныстыратын курс көзделген. Бұл шаралар ақпаратпен жауапты түрде жұмыс істеу мәдениетін қолдауға және адами фактор тәуекелдерін барынша азайтуға мүмкіндік береді.

Компанияда көрсетілетін сервистердің сенімділігіне, үздіксіздігіне және қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды қоса алғанда, ИТ-қызметтерді басқару процестерінің бар екенін растайтын ISO 20000–1 «Қызметтер менеджменті жүйесі» стандартына сәйкестік сертификаты қолданылады.

2025 жылғы қазанда (28–29 қазан) «Ақпараттық қауіпсіздік, киберқауіпсіздік және құпиялылықты қорғау. Ақпараттық қауіпсіздік менеджменті жүйелері. Талаптар» ҚР СТ ISO/IEC 27001–2023 стандарты талаптарына сәйкестікке Корпоративтік бизнес дивизионының (Алматы қ. филиалы) инспекциялық аудиті жүргізілді. «Қазақстан сапа орталығы» ЖШС жүргізген аудит нәтижелері бойынша ақпараттық қауіпсіздік менеджменті жүйесінің белгіленген талаптарға сәйкестігі расталды.

2025 жылғы 31 қазанда ҚР СТ ISO/IEC 27001–2023 стандартына сәйкестік сертификаты берілді.

2026 жылға арналған жоспарлар:

Ақпараттық технологиялар дивизионы филиалында ақпараттық қауіпсіздік менеджменті жүйесін енгізуді аяқтау және сертификаттаудан өту, ISO/IEC 27001 стандартына сәйкестік сертификатын алу (жоспарланған мерзімі — 2026 жылғы наурыз).

4.4.5.2. Дербес деректерді қорғау

GRI 418-1

Компанияда Компания Басқарма Төрағасының 06.10.2023 ж. № 313 бұйрығымен бекітілген «Дербес деректерді қорғау саясаты» әзірленіп, енгізілген, онда клиенттердің, жеткізушілердің, іскерлік серіктестердің, қызметкерлердің және басқа да тұлғалардың дербес деректерін өңдеудің негізгі қағидаттары айқындалған, сондай-ақ дербес деректерді жинау, сақтау және өңдеу бойынша негізгі әрекеттер, сондай-ақ оларды қорғау бойынша шаралар айқындалған.

Қазақстан Республикасының 2025 жылғы 17 қарашадағы № 231-VIII «Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне жасанды интеллект және цифрландыру мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Заңы негізінде Қазақстан Республикасының «Дербес деректер және оларды қорғау туралы» Заңына өзгерістер енгізілді. Осыған байланысты Саясатқа мынадай бағыттар бойынша өзгерістер енгізілді:

- терминдер, қысқартулар мен анықтамалар тізбесін өзектендіру;
- дербес деректерді жинау мен өңдеуге келісімдер алу процесін жетілдіру;
- дербес деректерді жинау мен өңдеуге келісімдер алу тәртібіне тәсілдерді біріздендіру;
- дербес деректерді жинау мен өңдеуді жүзеге асыратын немесе оларға қол жеткізуге құқығы бар тұлғалар тізбесін бекіту тәртібін, сондай-ақ дербес деректерді өңдеуді ұйымдастыруға жауапты тұлғаны (тұлғаларды) тағайындау тәртібін енгізу;
- дербес деректерді бұғаттау мен сақтау процестерін жетілдіру;
- дербес деректерге қол жеткізуді ұсыну процестерін түзету.

Саясат дербес деректерді қорғау саласындағы негіз қалаушы құжат болып табылады, дербес деректерді қорғау саласындағы Компания өз қызметінде басшылыққа алатын мақсаттарды, міндеттер мен қағидаттарды белгілейді. Дербес деректерді қорғаудың тиісті құжаттарын әзірлеу кезінде басшылық қызметін атқарады.

Дербес деректерді қорғауды қамтамасыз етудің негізгі қағидаттары:

- адам мен азаматтың конституциялық құқықтары мен бостандықтарын сақтау;
- дербес деректерді қорғауды қамтамасыз етудің заңдылығы;
- шектеулі қол жеткізудегі дербес деректер құпиялылығы;
- Компания басшылығының дербес деректерді қорғауды қамтамасыз ету процесіне тартылуы;
- бизнеске бағдарлану;
- процестік тәсіл;
- қорғау тәсілдерін, әдістерін және құралдарын кешенді пайдалану;
- үздік тәжірибелерге ілесу;
- ақылға қонымды жеткіліктілік;
- хабардар болу және жеке жауапкершілік.

Осы қағидаттарды іске асыру тиімділігін бағалау және құпиялылықты бұзу тәуекелдерін бақылау үшін «Қоғам абоненттерінің дербес деректерінің ағуына әкелген инциденттер саны» метрикасы қолданылады. Бұл көрсеткіш абоненттердің құпиялылыққа және дербес ақпаратты қорғауға деген құқығымен тікелей байланысты. Бұл көрсеткіш сыртқы мүдделі тараптардың мүдделерін көрсетеді және Компанияның ақпараттық қауіпсіздіктің жоғары деңгейін қамтамасыз етуге ұмтылысын көрсетеді.

Бұл метрика тәуекелдерді басқару жүйесінің бөлігі болып табылады және Ақпараттық технологиялар департаментінің Бас директорының Негізгі қызмет көрсеткіштеріне (ҚТК) енгізілген. Ол үшін мақсатты

бағдар — 0% инциденттер белгіленген, бұл дербес деректер ағуына нөлдік төзбеушілік саясатына сәйкес келеді.

Бұған қосымша, Ақпараттық технологиялар департаменті Бас директорының ҚТК жүйесінде Компанияның ақпараттық қауіпсіздік пен клиенттік тәжірибе саласындағы тәуекелдерді басқару тәсілін көрсететін басқа да көрсеткіштер пайдаланылады, оның ішінде:

- Клиенттік адалдық индексі (Net Promoter Score, NPS);
- ZeroTrust ядросын қосымша жабдықтау бойынша іс-шараларды іске асыру;
- Уақтылы жойылған ақпараттық қауіпсіздік инциденттерінің үлесі;
- Пайдаланушылар мүдделерін қорғауға және Компанияның сандық сервистеріне сенімді нығайтуға бағытталған басқа да метрикалар қолданылады.

Көрсетілген көрсеткіштерді мониторингтеу мен бақылау Компанияның ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі ішкі регламенттері шеңберінде үнемі жүзеге асырылады.

2025 жылғы мамырда Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Ақпараттық қауіпсіздік комитеті ақпараттық қауіпсіздік саласындағы заңнама талаптарының сақталуын тексеру жүргізді. Тексеру қорытындысы бойынша дербес деректерді қорғау бөлігінде бұзушылықтар анықталған жоқ.

4.4.5.3. Есепті кезеңдегі негізгі нәтижелер

2025 жылы Компанияда ақпараттық қауіпсіздік саласында корпоративтік ақпараттық жүйелерді, дербес деректерді, қызметтік ақпарат пен деректер беру желілерін қорғауды қамтамасыз ету үшін іс-шаралар кешені жүргізілді.

Ақпараттық қауіпсіздік қызметкерлерімен күдікті хаттарды алған кездегі пайдаланушылардың әрекеттері бойынша оқу-жаттығулары тұрақты негізде өткізіледі. 24/7 жұмыс істеу режимімен Ақпараттық қауіпсіздіктің жедел орталығының (АҚЖО) жұмысы үнемі жетілдіріліп отырады. Негізгі міндеттеріне мыналар кіреді:

- Компанияның корпоративтік периметрін қорғау;
- Ақпараттық қауіпсіздік (АҚ) оқиғаларын мониторингтеу;
- АҚ инциденттеріне әрекет ету;
- АҚ инциденттерін тергеу;
- Компанияның ақпараттық жүйелеріндегі осалдықтарды іздеу;
- Ақпараттық қауіпсіздік инциденттерін жою бойынша ұсынымдар беру;
- Ақпаратты қорғау құралдарын (АҚҚ) бақылау.

2025 жылы Компанияның ZeroTrust моделіне көшуінің үшінші кезеңі іске асырылды, бірқатар бағдарламалық-аппараттық ақпаратты қорғау құралдары (АҚҚ) енгізілді, бұл Компанияның корпоративтік инфрақұрылымының бар қорғанысын күшейтуге мүмкіндік берді.

Клиенттер құпиялылығын бұзуға қатысты алынған негізделген шағымдардың жалпы саны нөлге тең. Оның ішінде:

- Сыртқы тұлғалардан және негізделген ұйымдардан алынған шағымдар — 0;
- Бақылаушы органдардан алынған шағымдар — 0;
- Анықталған клиенттер деректерінің ағуы, ұрлануы немесе жоғалуы — 0.

Бұл көрсеткіштер есепті кезеңде клиенттер құпиялылығын бұзуға байланысты тіркелген инциденттердің болмауын куәландырады.

Корпоративтік АҚЖО жұмысының нәтижелері:

Клиенттер ресурстарына жасалған шамамен **9 000 DDoS-шабуыл** (шыңы 400 Гбит/сек астам), жалпы трафигі 1 230 Тбит астам тойтарылды.

Веб-қосымшалар мен БҚ осалдықтарын сканерлеумен Компанияның 98,8 мың активтерінде шамамен **60,9 мың белсенді осалдық** анықталды; жауапты әкімшілермен 55,6 мыңнан астам осалдық (жалпы санның 61,66%-ы) жойылды.

PAM артықшылықты пайдаланушыларды бақылау жүйесінің көмегімен **305-тен астам артықшылықты пайдаланушы** (ақпараттық жүйелер әкімшілері, сыртқы пайдаланушылар және мердігерлер) корпоративтік ақпараттық жүйелердің терминалдық серверлерінің 420-дан астам IP-мекенжайларына қол жеткізуге ие.

Шамамен **80 тұзақ** (Honeypot — компанияның ақпараттық жүйелерін/ресурстарын толығымен имитациялайтын) өрістетілді, олар компанияның корпоративтік желісі ішінде **50 408-ден астам** зиянды сұрауды анықтауға мүмкіндік берді.

SIEM жүйесінің жұмыс істеуі шеңберінде **567 лог көзінен** деректерді орталықтанған қабылдау мен корреляциялау жүзеге асырылады, бұл компанияның корпоративтік желісі ішінде **4 873-тен астам сын-қатер** және жоғары тәуекелді оқиғаны анықтауға және өңдеуге мүмкіндік берді.

DLP жүйесімен шамамен **1,5 млн оқиға** тіркелді. Негізгі белсенділік USB, File Share және Clipboard арналарына тиесілі болды.

Антивирустық шешіммен зиянды белсенділік пен күдікті нысандарды анықтаудың **шамамен 260 000 жағдайы** анықталды.

WAF көмегімен Интернет-ресурстарға **шамамен 27,3 млн веб-сұрау** тіркелді. Олардың ішінде 1,75 млн зиянды әрекет табысты тойтарылды.

Алаяқтыққа қарсы күрес бөлімімен ФРОД бірге шетелде орналасқан фрод-трафик көздерін анықтау бойынша жұмыс жүргізіледі, **7 млн-нан астам** алаяқтық қоңырау бұғатталды.

4.4.5.4. Қызметкерлерді ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша хабардар ету және оқыту

GRI 418-1

Компанияда деректердің құпиялылығын, тұтастығы мен қолжетімділігін қамтамасыз етуге бағытталған қызметкерлердің ақпараттық қауіпсіздік саласындағы хабардарлығын арттырудың жүйелі бағдарламасы іске асырылуда.

Ақпараттық қауіпсіздік мәселелері бойынша ақпараттық материалдар қызметкерлерге электрондық құжат айналымы жүйесі арқылы тұрақты түрде жіберіледі. Компанияның ақпараттық қауіпсіздік саласындағы құжаттарын қоса алғанда, барлық ұйымдастырушылық-өкімдік құжаттар Сапа тобымен танысу фактісін міндетті тіркеумен қызметкерлердің назарына жеткізіледі.

Талаптарды түсіну мен меңгеру деңгейін тексеру үшін кейіннен тестілеумен ақпараттық қауіпсіздік және дербес деректерді қорғау мәселелері бойынша оқу тренингтері өткізіледі. Есепті жылы Ақпараттық технологиялар департаменті (АТД) типтік инциденттерді талдауға және ақпараттық ресурстармен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіз мінез-құлық дағдыларын қалыптастыруға бағытталған презентациялық материалдар мен практикаға бағдарланған кейстерді пайдаланумен қызметкерлерді оқытудың қосымша форматын бастамалады. Әлеуметтік инженерлік шабуылдарға тұрақтылықты бағалау мақсатында фишингтік оқу-жаттығулар ұйымдастырылады: қызметкерлерге салынымдары бар имитациялық фишингтік хаттар жіберіледі, хаттарды ашу, салынымдарды ашу мен нысандарды толтыру фактілері тіркеледі, ал нәтижелер қосымша түсіндіру жұмысын жүргізу үшін пайдаланылады.

Ақпараттық қауіпсіздік әкімшілік деңгейде де — әр қызметкер Компанияның ақпараттық қауіпсіздік саласындағы регламенттері, қағидалары, саясаттарының талаптарымен танысуға және орындауға міндетті, техникалық және физикалық деңгейде де — компанияда әртүрлі аппараттық-бағдарламалық кешендер, ақпаратты криптографиялық қорғау құралдары және басқалары пайдаланылады — қамтамасыз етіледі.

Сонымен қатар, АҚ дивизионының мамандары ақпараттық қауіпсіздік, киберқауіпсіздік, АҚ тәуекелдері мен қатерлері бойынша біліктілікті арттырудың әртүрлі курстарынан тұрақты түрде өтеді. Деректерді заңсыз пайдалану тәуекелі едәуір жоғары клиенттермен жұмыс істеу мен персоналмен жұмыс істеу бөлімшелерінің қызметкерлеріне гигиена деңгейін арттыру бойынша жалпы оқыту/тестілеу жүргізіледі.

77-кесте. Компанияның ұзақ мерзімді құн жасауына әсер ететін маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер

Көрсеткіш	2025 жылға арналған мақсат	**2025 жылғы нәтиже**
Абоненттердің дербес деректерінің ағуына әкелген инциденттер саны	0 инцидент	**0** инцидент A
Уақтылы жойылған АҚ инциденттерінің үлесі	100%	**100%**
Осалдықтарды анықтау мен жою	Сын-қатер мен жоғары тәуекелді осалдықтарды уақтылы жою	**60,9 мың осалдық** анықталды **55,6 мыңы** жойылды
Деректерді қорғау мен фрод-трафикке қарсы күрес	Алаяқтық трафикті анықтау мен бұғаттау	шамамен **9 000** DDoS-шабуыл тойтарылды **1 230 Тбиттен** астам DDoS-трафик **7 млн-нан** астам алаяқтық қоңырау бұғатталды

«Қоғам абоненттерінің дербес деректерінің ағуына әкелген инциденттер саны» және «Уақтылы жойылған АҚ инциденттерінің үлесі» метрикаларын қоса алғанда, ақпараттық қауіпсіздік пен деректерді қорғау саласындағы көрсеткіштер Ақпараттық қауіпсіздік жөніндегі Басқарушы директор мен Ақпараттық қауіпсіздік қызметінің Басшысының ҚТК-не енгізілген. ҚТК орындау Компанияның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте олардың сыйақыларының ауыспалы бөлігінде ескеріледі.



5. Корпоративтік басқару туралы есеп

5.1. Корпоративтік басқару туралы есеп

келесі бөлім

5.1. Корпоративтік басқару туралы есеп

98%

тәуелсіз бағалау нәтижелері бойынша ІАҚ қызметінің Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкестігі

2025 жылғы негізгі көрсеткіштер

0 мүдделер қақтығысы

2025 жылы Директорлар Кеңесінің жұмысында мүдделер қақтығысы тіркелмеді

2025 жылғы негізгі оқиғалар

- «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексін жаңа редакцияда бекіту;
- Қызметкерлерге тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау бойынша тренингтер өткізілді;
- 2025 жылғы желтоқсанда Компанияның барлық қызметкерлеріне «Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесі» тақырыбында оқу тренингі өткізілді;
- Кепілдіктер картасын өзектендіруді қоса алғанда, жаңа бақылау рәсімдері бекітілді;
- Басқарма мүшелеріне комплаенс пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша тақырыптық оқу сессиялары өткізілді;
- Хатшылық қызметкерлерінің Орталық Азия корпоративтік хатшылар қауымдастығы (ОАКХҚ) өткізетін корпоративтік хатшыларды сертификаттау Бағдарламасына қатысуы.

5.1. Корпоративтік басқару туралы есеп

Компания корпоративтік басқарудың жоғары деңгейін және өз қызметінің ашықтығын қолдауға ұмтылады. Біз бизнес пен қоғамдағы өзгерістерді назарға ала отырып, корпоративтік басқару жүйесін жетілдіреміз. Мұндай тәсіл басқарудың барлық деңгейлерінде тиімділікті қамтамасыз етеді.

Компанияның корпоративтік басқарудың негізгі қағидаттары:

- Тұрақты даму.
- Акционерлердің құқықтарын құрметтеу және оларға әділ қатынас жасау.
- Тиімділік.
- Ашықтық.

Корпоративтік хатшы жыл сайын Директорлар Кеңесіне Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерінің сақталуы туралы есепті дайындайды. Толығырақ 9-Қосымшадан қараңыз. «Корпоративтік басқару кодексінің сақталуы туралы есеп».

«Қазақтелеком» АҚ корпоративтік басқару жүйесі басқару мен бақылау процестерін, сондай-ақ Басқарма, Директорлар Кеңесі, акционерлер мен мүдделі тараптар арасындағы өзара қарым-қатынастарды қамтиды. Органдардың құзыреттері мен шешімдер қабылдау тәртібі «Қазақтелеком» АҚ Жарғысында айқындалған және бекітілген.

BBB-

болжам «Тұрақты»

2025 жылғы 17 қарашада Fitch Ratings «Қазақтелеком» АҚ рейтингін растады

Агенттік Компанияның Қазақстанның телекоммуникация нарығындағы орнықты нарықтық позицияларын, дамыған инфрақұрылымдық базаның бар екенін және ақша ағындарын тұрақты генерациялау қабілетін атап өтеді. Рейтингке қосымша қолдауды Компанияның бақылаушы акционер ретіндегі мемлекетпен байланысының жоғары дәрежесі көрсетеді, бұл оның несиеге қабілеттілігін бағалау кезінде агенттікпен ескеріледі.

Сонымен бірге Fitch Ratings мобильді активті сатудан алынған қаражатты бөлумен байланысты, сондай-ақ орта мерзімді перспективада еркін ақша ағыны көрсеткіштеріне қысым көрсете алатын ауқымды инвестициялық бағдарламаны іске асырумен байланысты қарыз жүктемесінің ықтимал өсуін және өтімділік деңгейінің төмендеуін атап өтеді.

2025 жыл қорытындысы бойынша талдау «Қазақтелеком» АҚ-ның қызметі мен оның корпоративтік тәжірибесі Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелеріне сәйкестікті қамтамасыз ететінін көрсетті.

Басқару органдары:

- **жоғары орган** — Акционерлердің жалпы жиналысы;
- **басқару органы** — Директорлар Кеңесі;
- **атқарушы орган** — Басқарма.

Басқарма Директорлар Кеңесіне бағынады және есеп береді, ол өз кезегінде Акционерлердің жалпы жиналысы алдында жауапты. Компанияның әр органының егжей-тегжейлі рөлі мен функциялары «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңда, Жарғыда және Компанияның басқа да ішкі құжаттарында айқындалған.

Ішкі аудит қызметі Компанияның қаржы-шаруашылық қызметін бақылауды, ішкі бақылау жүйесін, тәуекелдерді басқару мен корпоративтік басқару саласындағы құжаттардың орындалуын бағалауды, сондай-ақ акционерлік қоғам қызметін жетілдіру мақсатында кеңес беруді жүзеге асыратын орган болып табылады.

«Қазақтелеком» АҚ-ның корпоративтік басқару құрылымы

GRI 2-9



5.2. Акционерлердің жалпы жиналысы

Акционерлердің құқықтары мен оларды сақтау «Қазақтелеком» АҚ корпоративтік басқаруының маңызды қағидаттары болып табылады. Компания акциялар иелену үлесіне қарамастан, миноритарийлерді қоса алғанда, барлық акционерлерге бірдей қарайды және ақпаратты тең тәртіпте жеткізеді.

3 акционерлердің жалпы жиналысы

2025 жылы өткізілді

2025 жылы 3 акционерлердің жалпы жиналысы (15.05.2025, 14.11.2025 және 10.12.2025) өткізілді. Өткізілген жиналыстарда жылдық қаржылық есептілікті бекіту, дивидендтер төлеу, компанияның Директорлар Кеңесі құрамына өзгерістер енгізу, Корпоративтік басқару кодексін бекіту мәселелері қаралды.

5.2.1. Акционерлерге ақпарат беру

«Қазақтелеком» АҚ Қазақстан Республикасының «Бағалы қағаздар нарығы туралы» және «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңдарына сәйкес, сондай-ақ «Қазақстан қор биржасы» АҚ, «Astana International Exchange Ltd.» және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің талаптарына сәйкес ақпаратты ашуды жүзеге асырады.

«Қазақстан қор биржасы» АҚ (kase.kz), «Astana International Exchange Ltd.» (aix.kz) және «Ақпараттық-есептік орталық» АҚ (dfo.kz) талаптарына сәйкес корпоративтік оқиғаларды, оның ішінде Директорлар Кеңесі құрамындағы өзгерістерге қатыстыларды уақтылы ашу жүзеге асырылады.

KASE, AIX және «Ақпараттық-есептік орталық» АҚ интернет-ресурстарында акционерлер мен инвесторлар үшін ақпарат ашылады: басқару органдары, корпоративтік оқиғалар, ірі акционерлер, жалпы жиналыстар, бағалы қағаздар мен қаржылық есептілік туралы мәліметтер.

Сонымен қатар, акционерлер мен мүдделі тұлғаларды кеңірек қамту үшін ақпарат Компания сайтында да ашылады.

5.2.2. Акционерлік капиталдың құрылымы

31.12.2025 ж. жағдай бойынша Компанияның Басқарма мен Директорлар Кеңесі мүшелері «Қазақтелеком» АҚ-ның жай акцияларының иелері болып табылмайды, акцияларға айқас иелік жоқ.

78-кесте. Акционерлік капитал құрылымы

Акционерлер	Акциялар саны	Орналастырылған жай акциялардан үлесі (%)*	Айналыстағы жай акциялардан үлесі (%)**
«Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ	8 655 561	79,24	80,85
ЖК Telecom Systems Ltd	870 270	7,97	8,13
Үлесі 5%-дан аз өзге акционерлер	1 180 193	10,80	11,02
Сатып алынған акциялар	216 852	1,99	-
Барлығы жарияланған жай акциялар	**10 922 876**	**100,00**	**100,00**

* үлес орналастырылған жай акциялардың жалпы санынан есептелген.
** үлес сатып алынған акцияларды шегере отырып, орналастырылған жай акциялардың жалпы санынан есептелген.

Компанияның жарғылық капиталы 12 136 529 мың теңгені құрайды және 10 922 876 жай акция мен 1 213 653 артықшылықты акциядан тұрады. Бір акцияның номиналдық құны — 1 000 теңге. «Қазақтелеком» АҚ-ның артықшылықты акцияларының эмиссияланған акциялардың жалпы санынан үлесі 10%-ды құрайды.

«Қазақтелеком» АҚ-ның жай және артықшылықты акциялары 1997 жылғы 16 қазаннан бастап «Қазақстан қор биржасы» АҚ (бұдан әрі — Биржа) «А» санатының ресми тізіміне енгізілді, 2008 жылғы 1 қыркүйектен бастап Биржаның ресми тізімінің бірінші санатына көшірілді.

Қазіргі уақытта Компанияның жай да, артықшылықты да акциялары «Қазақстан қор биржасы» АҚ ресми тізімінің «Премиум» санатына кіреді және биржаның негізгі алаңында сатылады.

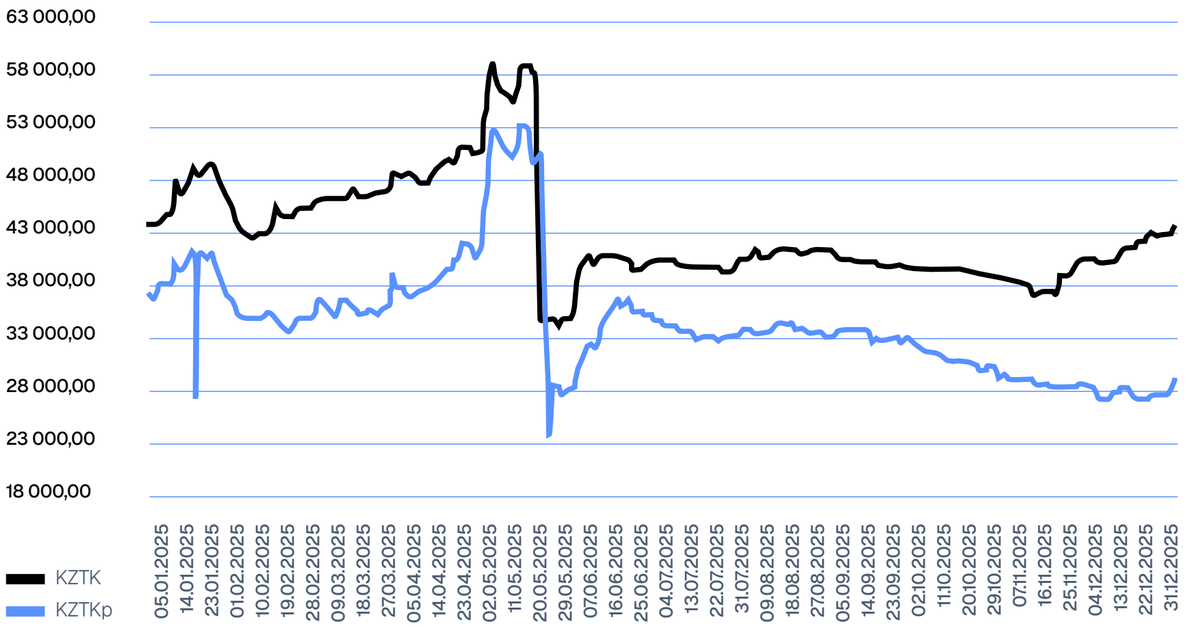
2006 жылғы 28 сәуірде «Қазақтелеком» АҚ-ның мемлекеттік акциялар пакеті Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2006 жылғы 23 ақпандағы №117 қаулысына сәйкес Қазақстанның бірқатар ірі компанияларының мемлекеттік үлестерін тиімді басқару үшін құрылған «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдинг» АҚ-ға берілді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 17 қазандағы №962 «Қазақстан Республикасы Президентінің 2008 жылғы 13 қазандағы №669 Жарлығын іске асыру жөніндегі шаралар туралы» қаулысымен «Қазына» Орнықты даму қоры» және «Самұрық» мемлекеттік активтерді басқару жөніндегі қазақстандық холдинг» акционерлік қоғамдарының бірігуі арқылы «Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ («Самұрық-Қазына» ҰӘҚ» АҚ, Қор) құрылды.

2023 жылғы 12 қыркүйекте 2022 жылғы мамырдан бастап «Қазақтелеком» АҚ-ның екінші ірі акционері болған Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті Қорға «Қазақтелеком» АҚ-ның 3 084 983 (орналастырылған жай акциялардың 28,24%-ы) жай акциясын берді.

Бүгінгі күні Қор Компанияның ең ірі акционері болып табылады.

2025 жылғы 31.12 жағдай бойынша Telecom Systems Ltd жекеменшік компаниясы «Қазақтелеком» АҚ-ның 870 270 (орналастырылған жай акциялардың 9,64%-ы) жай акциясына иелік етеді.

Акциялардың нарықтық құнындағы өзгерістер





79-кесте. Акциялар құны, теңге

	31.12.2023	31.12.2024	31.12.2025
Жай акциялар (1 дана), теңге	34 500	43 778	**43 390**
Артықшылықты акциялар (1 дана), теңге	24 750	36 900	**28 800**

2025 жыл ішінде Компания акцияларының серпіні бірінші жартыжылдықта сауда айналымдары мен бағаларының өсуімен сипатталды. Құнның шыңы наурыз–мамырға тиесілі болды, ол кезде орташа өлшенген баға шамамен 60 мың теңге деңгейіндегі максималды мәндерге жетті.

Көрсетілген серпін дивидендтік күтулер аясында және акцияларға сұраныстың артуы фонында инвесторлардың белсенді позициясын көрсетті. Маусым-шілдедегі дивидендтік үзілістен кейін сауда айналымдарының төмендеуі және орташа өлшенген бағаның 30–39 мың теңгеге дейін түзетілуі байқалды, бұл инвесторлардың пайданы тіркеуімен және дивидендтік сценарий іске асырылғаннан кейін қысқа мерзімді сұраныстың төмендеуімен негізделді.

Екінші жартыжылдықта акциялар бағасы 39–41,5 мың теңге диапазонында тұрақтанды, ал 2025 жылғы 31.12-де 43 390 теңгені құрады. Жыл соңына қарай орташа өлшенген бағаның біртіндеп қалпына келуі ұзақ мерзімді инвесторлар тарапынан қызығушылықтың сақталуын және тұрақты баға деңгейінің қалыптасуын куәландырды.

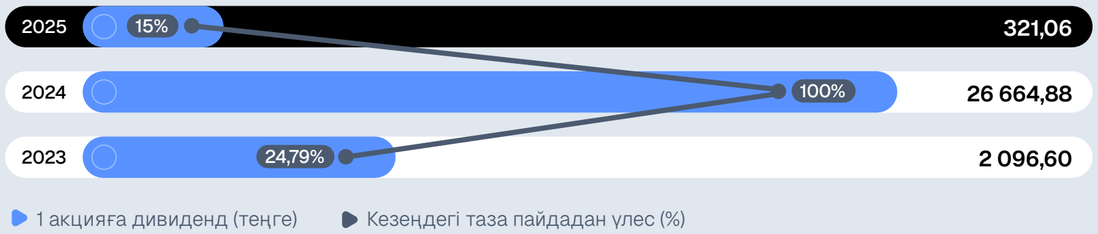
5.3. Дивидендтік саясат

«Қазақтелеком» АҚ-ның дивидендтік саясаты Компания мен акционерлер мүдделерінің теңгеріміне, сондай-ақ дивидендтерді айқындау мен төлеудің болжамды әрі ашық тәртібіне бағытталған.

Компанияның дивидендтік саясатының негізгі қағидаттары айналыста жүрген Компанияның бүкіл акциялар пакетіне дивидендтердің кепілдендірілген төлемін қамтамасыз ету қағидаты және Компанияның қызметін, оның ішінде Компания қаражаты есебінен іске асырылатын жаңа қызмет түрлерін және инвестициялық жобаларды қаржыландыруды қоса алғанда, қаржыландыруды қамтамасыз ету болып табылады.

Төленуге жататын дивидендтер мөлшері қаржылық тұрақтылық пен өтімділік көрсеткіштері негізінде айқындалатын Компанияның қаржылық-экономикалық жағдайына байланысты.

2023–2025 жж. қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның акциялары бойынша жарияланған дивидендтер



* 80-кесте. 2023–2025 жж. қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның акциялары бойынша жарияланған дивидендтер (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).

7,9 млрд теңге

артықшылықты акциялар бойынша төленуге жататын дивидендтердің жалпы сомасы

Компания төлеуге ұсынатын дивидендтер мөлшері Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен (2013 жылғы 18.01-дегі №49 хаттама) бекітілген «Қазақтелеком» АҚ-ның Дивидендтік саясаты туралы ережеде баяндалған дивидендтерді есептеу әдістемесіне сәйкес «Қазақтелеком» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысының 2013 жылғы 27 желтоқсандағы №51 шешіміне сәйкес өзгерістер мен толықтырулармен айқындалады. Дивидендтер мөлшері туралы түпкі шешімді Акционерлердің жалпы жиналысы қабылдайды.

2025 жылғы 15 мамырда «Қазақтелеком» АҚ Акционерлерінің жылдық жалпы жиналысы 2024 жыл қорытындысы бойынша және өткен жылдардың бөлінбеген пайдасының бір бөлігінен жай акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы шешім қабылдады. Дивидендтер алуға құқығы бар акционерлер тізімі 2025 жылғы 25 мамырда сағат 00:00-дегі жағдай бойынша құрастырылды. Бір жай акцияға дивидендтер мөлшері — 26 664,88 теңге.

Жай акциялар бойынша төленуге жататын дивидендтердің жалпы сомасы — 285,5 млрд теңге. 2025 жылғы 17-ден 18 маусымға дейін төленген жай акциялар бойынша дивидендтердің жалпы сомасы — 283,8 млрд теңге.

Компания сондай-ақ артықшылықты акциялар бойынша бір акцияға 26 364,88 теңге мөлшерінде дивидендтер төлеуді жүргізді. 2024 жыл үшін артықшылықты акциялар бойынша кепілдендірілген дивиденд (300,00 теңге) 2024 жылғы желтоқсанда төленді.

Артықшылықты акциялар бойынша төленуге жататын дивидендтердің жалпы сомасы — 7,9 млрд теңге.

2025 жылғы 13-тен 16 маусымға дейін артықшылықты акциялар бойынша төленген дивидендтердің жалпы сомасы — 5,8 млрд теңге. Дивидендтерді төлеу ҚР Салық кодексінің талаптары мен ҚР Үкіметінің 2022 жылғы 17.11 № 911 қаулысын ескере отырып жүзеге асырылды.

5.3.1 2026 жылға арналған жоспарлар

2026 жылы күрделі салымдар мен айналым капиталына қажеттіліктерді қамтамасыз ету үшін қарыз қаражатын тарту жоспарланған.

Инвестициялық жоспарларды іске асыру шеңберінде Компания жеңілдікті кредиттер мен облигациялар шығаруды қоса алғанда, қарыздық қаржыландырудың әртүрлі құралдарын қарастырады.

Сондай-ақ капиталдың ықтимал көздері ретінде қарыз ресурстарының құнын оңтайландыруға және тұрақты қаржылық позицияны қолдауға мүмкіндік беретін қарыздық қаржыландырудың балама нұсқалары бағаланатын болады.

Акционерлердің жалпы жиналысы бекіткен қаржылық тұрақтылық коэффициенттерінің шекті және мақсатты мәндерін ескере отырып, Компания қаржылық көрсеткіштердің ағымдағы деңгейін, оларды одан әрі жақсарту әлеуетімен сақтауды қамтамасыз етеді.

5.4. Директорлар Кеңесі

GRI 2-9

Директорлар Кеңесі Компанияның қызметінің стратегиялық бағыттарын айқындайтын, даму стратегиясын, бюджетті бекітетін, атқарушы органды сайлайтын және өзге де өкілеттіктерді жүзеге асыратын Компания басқару органы болып табылады.

Директорлар Кеңесі Компанияның қызметінің нәтижелері үшін акционерлерге есеп береді. Акционерлердің жыл сайынғы жалпы жиналысында Директорлар Кеңесінің Төрағасы Директорлар Кеңесінің қызметі туралы есепті ұсынады. Есепте Кеңес пен комитеттердің жұмыс қорытындысы, ұзақ мерзімді құнның өсуі бойынша шаралар, негізгі тәуекелдер, маңызды оқиғалар, қаралған мәселелер, отырыстар форматы мен қатысуы, сондай-ақ басқа да маңызды ақпарат қамтылады. Директорлар Кеңесінің есебі Компанияның жылдық есебі құрамына енгізіледі. Директорлар Кеңесінің қызметі Қазақстан Республикасының заңнамасымен, сондай-ақ Жарғымен, Корпоративтік басқару кодексімен, Директорлар Кеңесі туралы ережемен және Акционерлердің жалпы жиналысы қабылдаған басқа да құжаттармен реттеледі.

А Компания Директорлар Кеңесі мүшелерінің кәсіби қызметі мен атқаратын өзге де лауазымдары туралы ақпаратты ашады. Компания корпоративтік тәжірибесінде Директорлар Кеңесі мүшелерін акционер өкілдері мен тәуелсіз директорлар деп жіктеу қолданылады. Директорлар Кеңесі мүшелерін атқарушы және атқарушы емес деп ресми бөлу Компания есептілігінде қолданылмайды. Директорлар Кеңесі мен оның комитеттерінің құрамы мүшелердің мәртебесін және олардың комитеттерге қатысуын көрсете отырып ашылады.

Директорлар Кеңесінің жекелеген мүшелерін немесе оның толық құрамын жаңа мерзімге қайта сайлау кезінде олардың Компания Директорлар Кеңесінің қызметінің тиімділігіне қосқан үлесі назарға алынады. Директорлар Кеңесінің Төрағасы бір мезгілде Қор Басқармасының Төрағасы бола алмайды. А

7

адам

Директорлар кеңесінің құрамына кіреді

3

Директорлар кеңесі мүшесі тәуелсіз (жалпы санының 43%-ы)

5.4.1. Директорлар Кеңесі мүшелерінің рөлдері

Директорлар Кеңесінің Төрағасы Директорлар Кеңесін басқарады, жұмысты ұйымдастырады және Директорлар Кеңесінің тиімді қызметін қамтамасыз етеді, оның отырыстарын жүргізеді, сондай-ақ Жарғыда және Директорлар Кеңесі туралы ережеде көзделген өзге де функцияларды жүзеге асырады.

Директорлар Кеңесінің мүшелері — акционерлер өкілдері Директорлар Кеңесі өз қызметін жүзеге асыру кезінде ірі акционерлердің мүдделерін білдіреді.

Директорлар Кеңесінің тәуелсіз директорлары барлық комитеттердің құрамына кіреді, барлық мәселелерді қарайды және Директорлар Кеңесіне ұсынымдар қабылдайды. Аудит және тұрақты даму комитетінің құрамына тек тәуелсіз директорлар ғана кіреді. Олар қаржылық есептілік, ішкі және сыртқы аудит, тәуекелдер мен қызметтің басқа да маңызды салалары мәселелерін қарайды. Сонымен қатар, тәуелсіз директорлар өздерінің тәуелсіздігі күшіне қарай мүдделілік бар мәмілелер жасасу туралы шешімдер де қабылдайды.

5.4.2. Директорлар Кеңесі мүшелерін сайлау

GRI 2-10

А Директорлар Кеңесінің мүшелері Акционерлердің жылдық жалпы жиналысында сайланады және «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің бұрын сайланған мүшелерінің өкілеттіктері мерзімінен бұрын тоқтатылған жағдайда Қазақстан Республикасының заңнамасында, «Қазақтелеком» АҚ Жарғысында және «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесі туралы ережеде белгіленген тәртіпте Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысында қайта сайланады.

Акционерлердің жалпы жиналысы Директорлар Кеңесінің мүшелерін үміткерлердің құзыреттіліктерін, дағдыларын, жетістіктерін, іскерлік беделін, кәсіби тәжірибесін, сондай-ақ жеке сипаттамалары, жасы мен гендерлік құрамы бойынша әралуандылықты ескере отырып, айқын әрі ашық рәсімдер негізінде сайлайды.

Директорлар Кеңесі құрамына Директорлар Кеңесінің өз функцияларын орындауы мен ұйымның ұзақ мерзімді құнының өсуі мен тұрақты дамуын қамтамасыз ету үшін қажетті білімдері, дағдылары мен тәжірибесі бар, сондай-ақ мінсіз іскерлік және жеке беделі бар тұлғалар кіруге тиіс.

Директорлар Кеңесі құрамына үміткерлерді іріктеу кезінде мынадай критерийлер ескеріледі:

- басшы лауазымдардағы жұмыс тәжірибесі;
- Директорлар Кеңесінің мүшесі ретіндегі жұмыс тәжірибесі;
- жұмыс өтілі;
- білімі, мамандығы, оның ішінде халықаралық сертификаттардың болуы;
- бағыттар мен салалар бойынша құзыреттіліктердің болуы (салалар активтер портфеліне байланысты өзгеруі мүмкін);
- іскерлік беделі;
- ұйымның Директорлар Кеңесі құрамына сайланған жағдайда мүдделердің тікелей немесе ықтимал қақтығысының болуы.

Директорлар Кеңесі мүшелерін сайлау акционерлерге Директорлар Кеңесіндегі бір орынға бір үміткер ұсынылған жағдайларды қоспағанда, дауыс беруге арналған бюллетеньдерді пайдалана отырып, кумулятивтік дауыс беру арқылы жүзеге асырылады.

Директорлар Кеңесінің мүшесі лауазымына сайлау үшін кандидатуралар мыналардың арасынан ұсынылуы мүмкін:

- Жеке тұлғалар — акционерлер.
- Акционерлер өкілдері ретінде Директорлар Кеңесіне сайлауға ұсынылған (ұсыным берілген) тұлғалар.
- Компанияның акционері болып табылмайтын және акционер өкілі ретінде Директорлар Кеңесіне сайлауға ұсынылмаған (ұсыным берілмеген) жеке тұлғалар. A

5.4.3. Директорлар Кеңесінің құрамы

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің құрамында өзгерістер болды.

2025 жылғы 29.08-де Абдуалиев Асет Куандыкович Директорлар Кеңесі құрамынан өз бастамасымен шықты.

2025 жылғы 14.11-де Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының шешімімен:

- «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесі құрамына Директорлар Кеңесі өкілеттіктерінің қалған мерзіміне Тлеухабылұлы Олжас тәуелсіз директор ретінде сайланды.

Қазіргі уақытта, 2025 жылғы 31.12 жағдай бойынша, Директорлар Кеңесі құрамына мыналар кіреді:

- Байдәулетов Нұржан Тәліпович (Директорлар Кеңесінің Төрағасы);
- Отыншиев Елжас Мұратұлы;
- Казутин Николай Юрьевич;
- Мусин Бағдат Батырбекұлы;
- Заика Дмитрий Александрович;
- Неупокоев Артур Викторович;
- Тлеухабылұлы Олжас.

Директорлар Кеңесі мүшелерінің негізгі құзыреттіліктері:

- **Байдәулетов Нұржан Тәліпович** — Директорлар Кеңесін басқару, телекоммуникациялар, стратегия, ірі акционер шешімдерін іске асыру;
- **Мусин Бағдат Батырбекұлы** — телекоммуникациялар, стратегия, бизнес-жоспарлау;
- **Отыншиев Елжас Мұратұлы** — стратегия, кадрлық мәселелер, ірі акционер шешімдерін іске асыру;
- **Казутин Николай Юрьевич** — аудит, қаржы, маркетинг, ірі акционер шешімдерін іске асыру;
- **Заика Дмитрий Александрович** — аудит, қаржы, стратегиялық жоспарлау, маркетинг, телекоммуникациялар, мобильді бизнес;
- **Неупокоев Артур Викторович** — телекоммуникациялар, маркетинг, стратегиялық менеджмент, корпоративтік сатулар, операторлық бизнес;
- **Тлеухабылұлы Олжас** — аудит, корпоративтік қаржы, халықаралық құқық, стратегия, менеджмент, мемлекеттік басқару.

5.4.4. Директорлар Кеңесі мүшелерінің өмірбаяндары A

GRI 2-9, 2-11



Нұржан Тәліпұлы Байдәулетов

Директорлар Кеңесінің Төрағасы, «Самұрық-Қазына» АҚ акционерінің өкілі (8 655 561 жай (дауыс беретін) акция)

Туған күні: 1960 жылғы 1 қыркүйек
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2012 жылғы 8 мамыр
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 30 сәуір
Акцияларға иелік ету: Иелік етпейді

Білімі:

2017 — 2019 — Ұлыбритания Директорлар Институтының IOD директорларын халықаралық сертификаттау бағдарламасы;
09.1977 — 06.1986 — Мәскеу теміржол көлігі институты.
Мамандығы: теміржол көлігіндегі тасымалдау процестерін басқару.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

17.04.2016 — қазіргі уақытқа дейін — «Самұрық-Қазына» АҚ «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесіндегі өкілі;
02.06.2014 — 17.04.2016 — «Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді басқару жөніндегі бас директор;
27.11.2008 — 01.06.2014 — «Самұрық-Қазына» АҚ Басқарушы директор.



Елжас Мұратұлы Отыншиев

Директорлар Кеңесі мүшесі — «Самұрық-Қазына» АҚ акционерінің өкілі (8 655 561 жай (дауыс беретін) акция)

Туған күні: 1987 жылғы 1 сәуір
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2024 жылғы 12 сәуір
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 30 сәуір
Акцияларға иелік ету: Иелік етпейді

Білімі:

2008 — 2010 — Мәскеу физика-техникалық институты Жалпы және қолданбалы физика факультеті Мамандығы: қолданбалы математика мен физика (магистр);
2004 — 2008 — Мәскеу физика-техникалық институты Жалпы және қолданбалы физика факультеті Мамандығы: қолданбалы математика мен физика (бакалавр);
1996 — 2003 — «Елім ай» музыка мектебі, вокал мен фортепиано;
2002 — 2004 — № 165 техникалық лицей, Алматы;
1994 — 2002 — № 120 лингвистикалық гимназия, Алматы.

Қосымша ақпарат:

Сәуір 2004 — Физика бойынша 5-ші Азия олимпиадасы, Ханой, Вьетнам — мақтау қағазы;
Шілде 2004 — 35-ші Халықаралық физика олимпиадасы, Поханг, Оңтүстік Корея — қола медаль.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2023 жылғы сәуір — қазіргі уақытқа дейін — «Самұрық-Қазына» АҚ Стратегия және активтерді басқару жөніндегі тең басқарушы директор;
Мамыр 2021 — Сәуір 2023 — «Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF) Management Company» Ltd. Басқарма Төрағасының орынбасары (2021 жылғы шілдеден бастап);
Желтоқсан 2019 — Мамыр 2021 — «PlanetCare Management» ЖШС Инвестициялар және даму жөніндегі Бас директордың орынбасары;
Мамыр 2019 — Желтоқсан 2019 — «Kazakhstan Investment Development Fund (KIDF) Management Company» Ltd. Аға талдаушы / VP, Тікелей инвестициялар департаменті;
Қаңтар 2018 — Мамыр 2019 — «Самұрық-Қазына» АҚ Активтерді дамыту департаментінің Тау-кен активтерін дамыту секторының басшысы.



Казутин Николай Юрьевич

Директорлар Кеңесі мүшесі — «Самұрық-Қазына» АҚ акционерінің өкілі (8 655 561 жай (дауыс беретін) акция)

Туған күні: 1982 жылғы 28 қараша
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2022 жылғы 4 шілде
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 30 сәуір
Акцияларға иелік ету: Иелік етпейді

Білімі:

2003 жылы Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университетін бітірді. Мамандығы: «Бухгалтерлік есеп және аудит».

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2022 жылғы ақпан — қазіргі уақытқа дейін — «Самұрық-Қазына» АҚ, Құқықтық сүйемелдеу, қамтамасыз ету мен тәуекелдер жөніндегі басқарушы директор;
Қаңтар 2020 — ақпан 2022 — Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Мемлекеттік кірістер комитеті Төрағасының орынбасары;
Қаңтар 2018 — қараша 2019 — «Шығыс Қазақстан өңірлік энергетикалық компаниясы» АҚ ішкі аудит қызметінің басшысы, Өскемен қ.;
Тамыз 2016 — қаңтар 2018 — «Көкшетау минералды сулары» АҚ кеңесшісі, Көкшетау қ.;
Наурыз 2006 — маусым 2016 — «Прайсуотерхаускуперс Такс Энд Эдвайзори» ЖШС Департаментінің аға менеджері, Алматы қ.



Бағдат Батырбекұлы Мусин

Директорлар Кеңесі мүшесі — «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы

Білімі:

2000 — 2004 — С. Демирель атындағы университет, «Компьютерлік технологиялардың бағдарламалық пен аппараттық қамтамасыз етуі» мамандығы;
2004 — 2006 — Қазақ құқықтану және Халықаралық қатынастар институты, «Құқықтану» мамандығы.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

10.06.2024 — қазіргі уақытқа дейін — «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы;
02.09.2020 — 30.04.2024 — Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі;
07.2020 — 09.2020 — Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі бірінші вице-министрі;
03.2020 — 07.2020 — ҚР Президентінің цифрландыру мен инновациялық технологиялар жөніндегі кеңесшісі;
2017 — 2018 — Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика мен арнайы есепке алу жөніндегі комитеті Төрағасы;
2014 — 2016 — «Қазпошта» АҚ Басқарма Төрағасы.

Туған күні: 1983 жылғы 03 наурыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2024 жылғы 17 шілде
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 17 шілде
Акцияларға иелік ету: Иелік етпейді



Дмитрий Александрович Заика

Тәуелсіз директор

Білімі:

2003 — 2005 — Қазақ Мемлекеттік Экономикалық Университеті, «Қаржы менеджменті» мамандығы, біліктілігі: экономист (үздік дипломмен);
1992 — 1998 — Алматы Энергетика және байланыс институты. Мамандығы: Радиотехника, біліктілігі: Радиоинженер.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2011 — 2020 — «Химфарм» АҚ — тәуелсіз директор;
2012 — 2016 — «АЛТЕЛ» АҚ — тәуелсіз директор;
2015 — «Қазақтелеком» АҚ — тәуелсіз директор.

Туған күні: 1975 жылғы 27 сәуір
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2015 жылғы 30 маусым
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 30 сәуір
Тәуелсіздік критерийлері: «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабының 20) тармақшасында көрсетілген өлшемшарттарға сәйкес келеді



Артур Викторович Неупокоев

Тәуелсіз директор

Білімі:

1985 — 1992 — Қазақ политехникалық институты, мамандығы: металлургиялық процестерді физика-химиялық зерттеу.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

01.2018 — 11.2019 — «Қазақтелеком» АҚ, Корпоративтік бизнес дивизионының ірі клиенттерге сатулар департаменті директоры;
03.2006 — 12.2017 — «Қазақтелеком» АҚ, Корпоративтік сатулар дирекциясының Бас директордың орынбасары — Коммерциялық директоры.

Туған күні: 1967 жылғы 22 маусым
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2023 жылғы 19 шілде
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 30 сәуір
Тәуелсіздік критерийлері: «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабының 20) тармақшасында көрсетілген өлшемшарттарға сәйкес келеді



Олжас Тлеухабылұлы

Тәуелсіз директор

Білімі:

2017 — 2018 — Оксфорд университеті MBA;
2008 — 2009 — Лондон Императорлық колледжі MSc мұнай инженериясы (Болашақ); мемлекеттік басқару магистрі (MPA);
2004 — 2008 — Қазақстан-Британ техникалық университеті — мұнай инженериясы саласындағы ғылым бакалавры.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

03/2023 — 03/2025 — BCG (Boston Consulting Group) Ташкент, Өзбекстан — басқарушылық кеңесші;
04/2022 — қазіргі уақытқа дейін — ByteAll Energy Норвегия/Қазақстан Серіктес;
08/2020 — 2022 — «Нафтогаз Барлау мен Өндіру» ҰАК Киев, Украина Коммерциялық жоспарлау мен портфельді басқару департаменті директоры;
10/2018 — 2022 — Shell Астана, Қазақстан Аға инженер-әзірлеуші;
09/2010 — 2017 — Eni Милан, Италия — Ақсай, Қазақстан Кен орындарын әзірлеу жөніндегі аға инженер.

Туған күні: 1986 ж.
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
Директорлар Кеңесі құрамына алғаш сайланған күні: 2025 жылғы 14 қараша
Директорлар Кеңесі құрамына ағымдағы сайланған күні: 2025 жылғы 14 қараша
Тәуелсіздік критерийлері: «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабының 20) тармақшасында көрсетілген өлшемшарттарға сәйкес келеді

5.4.5. Директорлардың тәуелсіздігі

А «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңның талаптарына сәйкес Директорлар Кеңесінің тәуелсіз мүшелерінің саны 30%-дан кем болмауы тиіс. 2025 жылы бұл арақатынас «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінде 43%-ды құрады.

Тәуелсіз директор — Директорлар Кеңесінің мүшесі, ол:

- осы акционерлік қоғамның аффилирленген тұлғасы болып табылмайды және оның директорлар кеңесіне сайлауының алдындағы үш жыл ішінде осындай болған жоқ (осы акционерлік қоғамның тәуелсіз директор лауазымында болу жағдайын қоспағанда);
- осы акционерлік қоғамның аффилирленген тұлғаларына қатысты аффилирленген тұлға болып табылмайды;
- осы акционерлік қоғамның немесе осы акционерлік қоғамның аффилирленген тұлғалары — ұйымдарының лауазымды тұлғаларына бағынышты қатынаспен байланыспаған және Директорлар Кеңесіне сайлауының алдындағы үш жыл ішінде осы тұлғаларға бағынышты қатынаспен байланыспаған;
- мемлекеттік қызметкер болып табылмайды;
- осы акционерлік қоғамның органдарының отырыстарында акционер өкілі болып табылмайды және оның директорлар кеңесіне сайлауының алдындағы үш жыл ішінде осындай болған жоқ;
- осы акционерлік қоғамның аудитіне аудиторлық ұйым құрамында жұмыс істейтін аудитор ретінде қатыспайды және оның директорлар кеңесіне сайлауының алдындағы үш жыл ішінде осындай аудитке қатыспаған.

Компанияның Директорлар Кеңесінің тәуелсіз директорлары 2025 жылы тәуелсіздік критерийлеріне толығымен сәйкес келді.

Толығырақ Компанияның https://sustainability.telecom.kz/?page_id=73. сайтындағы «Директорлар Кеңесінің тәуелсіздігі туралы декларация» құжатымен таныса алады. А

5.4.6. Мүдделер қақтығысын басқару

GRI 2-15

А «Қазақтелеком» АҚ-да Мүдделер қақтығысын реттеу саясаты қолданылады. Саясат мүдделер қақтығысының алдын алу, анықтау және реттеу тәртібін, мүдделер қақтығысы туындаған немесе оның ықтималдығы жағдайында Компания органдарының және/немесе тұлғаларының өзара іс-қимыл мен үйлестіру рәсімдерін айқындайды. А

2025 жылы Директорлар Кеңесі жұмысында мүдделер қақтығысы тіркелмеген.



43%

Директорлар кеңесінің тәуелсіз мүшелерінің үлесі

5.4.7. Директорлар Кеңесінің қызметі

2025 жылы Директорлар Кеңесінің отырыстары қолданыстағы бейнеконференция өткізу платформаларын пайдалана отырып, онлайн форматта өткізілді.

Жыл бойы Директорлар Кеңесінің 23 отырысы өткізілді, оларда 96 мәселе қаралды. 2025 жылы Директорлар Кеңесінің негізгі шешімдері:

- «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік есеп саясаты бекітілді;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның 2026 жылға арналған инвестициялық қызмет параметрлері бекітілді;
- CASPINET B.V., «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының мобильді операторларының кейбір мәселелері, сондай-ақ «Қазақтелеком» АҚ-ның Даму жоспарын іске асыру қаралды.

Директорлар Кеңесі Басқарманы қауіпсіздік пен еңбекті қорғау, стратегиялық жобаларды іске асыру, тәуекелдерді басқару, Стратегияны орындау мен мобильді операторлар қызметі мәселелері бойынша тұрақты түрде тыңдады.

81-кесте. Директорлар Кеңесінің отырыстары

Директорлар кеңесінің мүшелері	№ 1 17.01.25	№ 2 22.01.25	№ 3 27.01.25	№ 4 25.02.25	№ 5 18.03.25	№ 6 31.03.25	№ 7 25.04.25	№ 8 05.05.25	№ 9 30.05.25	№ 10 04.06.25	№ 11 22.07.25	№ 12 28.08.25	№ 13 29.08.25	№ 14 18.09.25	№ 15 26.09.25	№ 16 30.09.25	№ 17 03.11.25	№ 18 14.11.25	№ 19 19.11.25	№ 20 24.11.25	№ 21 05.12.25	№ 22 12.12.25	№ 23 26.12.25	Қатысу %
Байдәулетов Н. Т.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100%
Казутин Н. Ю.	+	+	+	-	+	-	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	87%
Тлеухабылұлы О.																			+	-	+	+	+	80%*
Абдуалиев А. К.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+											84,6%
Заика Д. А.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	-	-	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	87%
Неупокоев А. В.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100%
Отыншиев Е. М.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	-	+	+	87%
Мусин Б.Б.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100%

* Тлеухабылұлы О. үшін 14.11.2025 ж. сайлаудан кейінгі отырыстардың 80%-ы.

5.4.8. Директорлар Кеңесінің қызметін бағалау

GRI 2-18

A «Қазақтелеком» АҚ-да Директорлар Кеңесі мен оның комитеттерінің, Директорлар Кеңесі мүшелері мен Корпоративтік хатшының қызметін бағалау қағидалары қолданылады. Осы құжатқа сәйкес Директорлар Кеңесін бағалау жылына бір рет ДК өз күшімен және үш жылда бір реттен сирек емес — тәуелсіз кеңесшілерді тарта отырып жүргізіледі. A

2025 жылы бағалауды PricewaterhouseCoopers кеңесшілері жүргізді. Диагностика «Самұрық-Қазына» Қорының Әдіснамасы мен Корпоративтік басқару кодексі негізінде, сондай-ақ халықаралық танылған тәжірибелерді (ЭЫДҰ, Ұлыбританияның Корпоративтік басқару кодексі) ескере отырып жүргізілді.

PwC тәуелсіз кеңесшілері Директорлар Кеңесінің тиімділік бағасын BBB деңгейінде растады, бұл 2021 жылғы жоғары бағаға сәйкес келеді. Диагностика комитеттер жұмысының тиімділігінің артуын, негізгі мәселелерді пысықтауды, стратегиялық шешімдерді іске асыруды бақылауды күшейтуді және Директорлар Кеңесі құрамының жаңартылуын атап өтті.

BBB

рейтингі

Директорлар кеңесінің тәуелсіз бағалау нәтижелері бойынша тиімділік көрсеткіші

5.4.9. Директорлар Кеңесінің комитеттері

GRI 2-9

Директорлар Кеңесі жанында 2025 жылы үш комитет жұмыс істеді: аудит және тұрақты даму бойынша, кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер бойынша, стратегиялық жоспарлау бойынша.

Аудит және тұрақты даму жөніндегі комитет

GRI 2-9, 2-13

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Аудит комитеті 2006 жылы Директорлар Кеңесінің шешімімен құрылды. 2022 жылғы шілдеде Директорлар Кеңесінің шешімімен Аудит комитеті Аудит және тұрақты даму комитеті болып қайта аталды және Директорлар Кеңесінің 19.07.2022 ж. шешімімен бекітілген Комитет туралы ережеге сәйкес өз қызметін жүзеге асырады.

2025 жылғы Комитет құрамы:

- Абдуалиев Асет Куандыкович (29 тамызға дейінгі Комитет Төрағасы),
- Тлеухабылұлы Олжас (2025 жылғы 5 желтоқсаннан Комитет Төрағасы),
- Заика Дмитрий Александрович,
- Неупокоев Артур Викторович.

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік басқару кодексіне сәйкес Аудит және тұрақты даму комитеті толығымен Қазақстан Республикасының «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңының 1-бабының 20) тармақшасында көзделген директорлардың тәуелсіздігін тану критерийлеріне сәйкес келетін тәуелсіз директорлардан тұрады.

Комитет туралы ережеге сәйкес Комитет Төрағасы күн тәртібі мәселелері бойынша ақпарат ұсыну үшін отырыстарға шақырды:

- Директорлар Кеңесі мүшелерін,
- Ішкі аудит қызметі мен Комплаенс қызметі басшыларын;
- «Эрнст энд Янг» ЖШС сыртқы аудиторының өкілдерін;
- Компания қызметкерлерін (топ-менеджмент, құрылымдық бөлімшелер басшылары, мамандар) және еншілес ұйымдар қызметкерлерін.

Комитет ол туралы ереженің 16-тармағына сәйкес тоқсанына бір реттен кем емес мерзімде тұрақты күндізгі отырыстар, ал қажет болған шамасы — кезектен тыс отырыстар өткізеді. Комитеттің 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарында Комитет құзыретіне жатқызылған мәселелерді көрсете отырып, 4 тоқсанның әрқайсысында отырыстар көзделген.

2025 жылы Комитет 9 отырыс өткізді, оларда 29 мәселе қаралды және Компанияның Директорлар Кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді, олардың арасында Ішкі аудит қызметінің, Комплаенс қызметінің қызметі, ішкі бақылау мен тәуекелдер, қаржылық есептілік, сыртқы аудит және басқа да маңызды мәселелер.

Комитет 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарына сәйкес жұмыс істеді. Комитет мүшелері оның әрбір отырысына белсенді қатысты және олардың қызметі жеткілікті тиімді болды.

Комитет өз жұмысында «Қазақтелеком» АҚ Жарғысын, Компанияның Корпоративтік басқару кодексін, Комитет туралы ережені бұлжытпай басшылыққа алды.

Комитет пен оның мүшелері міндеттерді орындау кезінде Компания мүддесінде, адал әрі ақылды әрекет етті. Комитет Компанияның Корпоративтік басқару кодексімен, Комитет туралы ережемен, Директорлар Кеңесінің тапсырмаларымен, сондай-ақ Комитеттің 2025 жылға арналған жұмыс жоспарымен ол үшін белгіленген мақсаттарды, міндеттер мен функционалдық міндеттерді орындады.

82-кесте. 2025 жылы Комитет отырыстарына қатысу

Комитет мүшелері	№ 1 25.02	№ 2 20.03	№ 3 23.04	№ 4 28.05	№ 5 18.07	№ 6 28.08	№ 7 03.11	№ 8 04.12	№ 9 12.12	Қатысу пайызы
Абдуалиев А.К.	+	+	+	-	+	+				83,3%
Заика Д.А.	+	+	+	+	+	-	+	+	+	88,9%
Неупокоев А.В.	+	+	+	+	+	+	+	+		100%
Тлеухабылұлы О.									+	100%*

* Тлеухабылұлы О. үшін Комитет құрамына енгеннен кейінгі отырыстардың 100%-ы.

Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті

GRI 2-20

А Директорлар Кеңесінің Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті 2015 жылы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің шешімімен құрылды.

Өз қызметінде Комитет толығымен Директорлар Кеңесіне есеп береді және Директорлар Кеңесінің 2015 жылғы 18.03 № 2 хаттамалы шешімімен бекітілген «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті туралы ережеге сәйкес өз қызметін жүзеге асырады. А

2025 жылғы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитетінің құрамы:

- Заика Дмитрий Александрович (Комитет Төрағасы),
- Абдуалиев Әсет Қуандықұлы (29.08.2025 ж. ДК құрамынан шықты),
- Неупокоев Артур Викторович,
- Отыншиев Елжас Мұратұлы.

А Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті туралы ережеге сәйкес Комитет Төрағасы баяндамашылар, бақылаушылар ретінде, сондай-ақ күн тәртібі мәселелері бойынша ақпарат ұсыну үшін отырыстарға шақырды:

- Директорлар Кеңесі мүшелерін;
- Компания қызметкерлерін (топ-менеджмент, құрылымдық бөлімшелер басшылары, мамандар);
- Басшы қызметкерлер лауазымдарының тізбесіне сәйкес басшы лауазымдарға үміткерлерді.

Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті 2025 жылы 13 күндізгі отырыс өткізді, оларда 28 мәселе қаралып, олар бойынша Компанияның Директорлар Кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Бұл, атап айтқанда, әлеуметтік сипаттағы мәселелер, Орталық аппарат құрылымының өзгерістері, қызметкерлерді Компания Басқармасының құрамына сайлау, еншілес ұйымдардың бірінші басшылары лауазымдарына тағайындау, басшы қызметкерлерге ҚТК бекіту, еңбекақы төлеу, персоналды басқару және басқа да мәселелер. А

Комитет 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарына сәйкес жұмыс істеді. Комитет мүшелері оның әрбір отырысына белсенді қатысты және олардың қызметі жеткілікті тиімді болды.

Бұл Комитет пен оның мүшелері міндеттерді орындау кезінде Компания мүддесінде, адал әрі ақылды әрекет етті.

2025 жылы Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитеті Компанияның Корпоративтік басқару кодексімен, Тағайындау мен сыйақы беру жөніндегі комитет туралы ережемен, Компания Директорлар Кеңесінің шешімдері мен тапсырмаларымен, сондай-ақ Комитеттің 2025 жылға арналған жұмыс жоспарымен Комитет үшін белгіленген мақсаттарды, міндеттер мен функционалдық міндеттерді орындады.

83-кесте. 2025 жылы Кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер комитетінің отырыстарына қатысу

Комитет мүшелері	№ 1 27.01	№ 2 19.02	№ 3 18.03	№ 4 20.03	№ 5 23.04	№ 6 05.05	№ 7 29.05	№ 8 18.07	№ 9 28.08	№ 10 18.09	№ 11 30.09	№ 12 03.11	№ 13 04.12	Қатысу пайызы
Заика Д.А.	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	92,3%
Абдуалиев А.К.	+	-	+	+	+	+	-	+	+					77,8%
Неупокоев А.В.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100%
Отыншиев Е.М.	+	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	69,2%

Стратегиялық жоспарлау комитеті

«Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Стратегиялық жоспарлау комитеті 2010 жылы Директорлар Кеңесінің шешімімен құрылды. Стратегиялық жоспарлау комитеті Директорлар Кеңесінің кеңесу-консультативтік органы болып табылады және Директорлар Кеңесінің 19.11.2010 ж. шешімімен бекітілген Стратегиялық жоспарлау комитеті туралы ережеге сәйкес өз қызметін жүзеге асырады.

2025 жылғы «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің Стратегиялық жоспарлау комитетінің құрамы:

- Неупокоев Артур Викторович (Комитет Төрағасы),
- Абдуалиев Әсет Қуандықұлы (29.08.2025 ж. ДК құрамынан шықты),
- Заика Дмитрий Александрович,
- Тлеухабылұлы Олжас (05.12.2025 ж. бастап),
- сондай-ақ дауыс беру құқығы жоқ сарапшылар Құдайбергенов Рахметолла Әнуарбекұлы (05.12.2025 ж. бастап) және Мұқанова Алмагүл Өмірзаққызы («Самұрық-Қазына» АҚ өкілдері).

Комитет Төрағасы бақылаушылар, баяндамашылар ретінде, сондай-ақ күн тәртібі мәселелері бойынша ақпарат ұсыну үшін отырыстарға шақырды:

- Басқарма мүшелерін;
- Компанияның, сондай-ақ еншілес ұйымдардың басшы және өзге де қызметкерлерін;
- «Самұрық-Қазына» АҚ өкілдерін.

Стратегиялық жоспарлау комитеті ол туралы ереженің 15-тармағына сәйкес Комитет шешімімен бекітілген жыл сайынғы жоспар бойынша, бірақ тоқсанда бір реттен сирек емес отырыстар, ал қажет болған шамасы — кезектен тыс отырыстар өткізеді.

Стратегиялық жоспарлау комитеті 2025 жылы 13 күндізгі отырыс өткізді, оларда 21 мәселе қаралып, олар бойынша Компанияның Директорлар Кеңесіне тиісті ұсынымдар берілді. Бұл стратегия, бизнес-жоспарлау, стратегиялық жобалар мәселелері және Компания қызметінің басқа да маңызды мәселелері.

Комитет 2025 жылға арналған Жұмыс жоспарына сәйкес жұмыс істеді. Комитет мүшелері оның әрбір отырысына белсенді қатысты және олардың қызметі жеткілікті тиімді болды.

Бұл Комитет пен оның мүшелері міндеттерді орындау кезінде Компания мүддесінде, адал әрі ақылды әрекет етті.

Комитет Компанияның қызметінің ұзақ мерзімді перспективада тиімділігін арттыруға ықпал ететін іс-шараларды әзірлеу мәселелерін қоса алғанда, Компания қызметінің басым бағыттарын және оның даму стратегиясын айқындау мәселелері бойынша Компанияның Директорлар Кеңесіне ұсынымдарды айқындау мен ұсыну жөніндегі міндеттерді толық көлемде шешеді.

2025 жылы Стратегиялық жоспарлау комитеті Стратегиялық жоспарлау комитеті туралы ережемен, Компания Директорлар Кеңесінің шешімдерімен, Директорлар Кеңесінің тапсырмаларымен, сондай-ақ Комитеттің 2025 жылға арналған жұмыс жоспарымен белгіленген мақсаттарды, міндеттер мен функционалдық міндеттерді орындады.

84-кесте. 2025 жылы Стратегиялық жоспарлау комитетінің отырыстарына қатысу

Комитет мүшелері	№ 1 22.01	№ 2 19.02	№ 3 18.03	№ 4 20.03	№ 5 31.03	№ 6 17.07	№ 7 21.07	№ 8 28.08	№ 9 18.09	№ 10 03.11	№ 11 14.11	№ 12 24.11	№ 13 26.12	Қатысу пайызы
Неупокоев А.В.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	100%
Абдуалиев А.К.	+	-	+	+	+	-	+	+						75%
Заика Д.А.	+	+	+	+	+	+	+	-	+	+	+	+	-	84,6%
Тлеухабылұлы О.													+	100%*

Тлеухабылұлы О. үшін 05.12.2025 ж. бастап Комитет құрамына енгеннен кейінгі отырыстардың 100%-ы.

5.4.10. Директорлар Кеңесі мүшелерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру

GRI 2-17

А Компанияда Директорлар Кеңесі мүшелерінің біліктілігін арттыру және сыртқы сарапшыларды тарту бойынша Саясат қолданылады. Ол Директорлар Кеңесі мүшелерінің дағдыларын дамыту мен біліктілігін арттыру жүйесін енгізу және Директорлар Кеңесі қарайтын мәселелер сыртқы кәсіби әрі тәуелсіз сараптаманы талап еткен жағдайда сыртқы сарапшыларды тартуға олардың құқығын іске асыру арқылы Директорлар Кеңесі жұмысының тиімділігін арттыру мақсатында корпоративтік басқарудың үздік тәжірибесін ескере отырып әзірленген.

2025 жылы Директорлар Кеңесі мүшелерін оқыту жүргізілмеді. А 2026 жылы ESG мәселелері бойынша ДК мүшелерін оқыту жүргізу жоспарланған.

2025 жылғы желтоқсанда Компанияның барлық қызметкерлеріне «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесі» тақырыбында оқыту тренингі өткізілді. Сондай-ақ басқару органдары мен атқарушы орган мүшелеріне комплаенс пен сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша тақырыптық оқу сессиялары өткізілді, Хатшылық қызметкерлерінің Орталық Азия корпоративтік хатшылар қауымдастығы (ОАКХҚ) өткізетін корпоративтік хатшыларды сертификаттау Бағдарламасына қатысуы қабылданды. Осы Бағдарламада корпоративтік басқару тарихы, қызметтің заңнамалық негіздері, корпоративтік мәдениет пен этика мәселелері және басқа да мәселелер қаралды.

5.4.11. Директорлар Кеңесінің сыйақысы

GRI 2-19

А «Қазақтелеком» АҚ Акционерлердің жалпы жиналысының 12.08.2021 ж. шешіміне сәйкес тәуелсіз директорға тіркелген жылдық сыйақы және Директорлар Кеңесі комитеттеріндегі мүшелік/төрағалық үшін қосымша сыйақы төленеді:

- Қазақстан Республикасының резиденттері еместерге — тіркелген жылдық сыйақы 45 000 (қырық бес мың) АҚШ доллары мөлшерінде және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтар мен басқа да міндетті аударымдарды ұстағаннан кейін Компанияның Директорлар Кеңесі комитеттеріндегі мүшелік/төрағалық үшін қосымша сыйақы 11 000 (он бір мың) АҚШ доллары мөлшерінде;
- Қазақстан Республикасының резиденттеріне — тіркелген жылдық сыйақы 16 650 000 (он алты миллион алты жүз елу мың) теңге мөлшерінде және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес салықтар мен басқа да міндетті аударымдарды ұстағаннан кейін Компанияның Директорлар Кеңесі комитеттеріндегі мүшелік/төрағалық үшін қосымша сыйақы 4 000 000 (төрт миллион) теңге мөлшерінде. А

Компанияның резиденттер — Директорлар Кеңесі мүшелеріне 2025 жыл үшін төленген жиынтық сыйақысы 59 993 478 теңгені құрайды. Компанияның резиденттер еместер — Директорлар Кеңесі мүшелеріне 2025 жыл үшін төленген жиынтық сыйақысы 37 130 АҚШ долларын құрайды. Компанияның Директорлар Кеңесі мүшелеріне 2025 жыл үшін төленген жалпы жиынтық сыйақысы 79 132 078 теңгені құрайды.

5.5. Корпоративтік хатшы

Корпоративтік хатшы өз қызметінде Директорлар Кеңесіне есеп береді, өз қызметін Қазақстан Республикасы заңнамасының, Жарғының, Корпоративтік басқару кодексінің, өзге де ішкі құжаттардың нормаларына, сондай-ақ Акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар Кеңесінің шешімдеріне сәйкес жүзеге асырады.

Корпоративтік хатшы Акционерлердің жалпы жиналыстары мен Директорлар Кеңесі отырыстарын дайындауды ұйымдастырады, құжат айналымы мен хаттамаларды жүргізеді, Директорлар Кеңесі мүшелеріне қажетті ақпарат береді және шешімдердің орындалуын үйлестіреді, қажетті жағдайларда негізгі консультациялар жүргізеді, ішкі құжаттарды әзірлеу мен өзектендіруге қатысады. Корпоративтік хатшы орган шешімдерінің орындалуын мониторингтеуді және Қормен және басқа да стейкхолдерлермен өзара іс-қимылды жүзеге асырады.

«Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік хатшысы Абдыкалыков Б.К. мемлекеттік марапаттарға, «Үздік байланысшы» салалық атағына ие. «Самұрық-Қазына» Қоры компаниялар тобының үздік корпоративтік хатшыларының бірі ретінде танылған, корпоративтік басқару мен корпоративтік хатшылар институтын одан әрі жетілдіру бойынша әртүрлі іс-шаралардың тұрақты қатысушысы. Орталық Азия Корпоративтік хатшылар Қауымдастығының Құрметті қатысушысы. «Корпоративный секретарь 2023» байқауы қазылар алқасының төрағасы болды. 2024 жылы оған Орталық Азия корпоративтік хатшылар қауымдастығының «Бизнес-ортаны жақсартуға және елде корпоративтік басқарудың үздік тәжірибелері мен тұрақты даму стандарттарын енгізуге қосқан үлесі үшін» Алғыс хаты табыс етілді.

Корпоративтік хатшы туралы ережемен Компанияның корпоративтік Интернет-ресурсындағы «Корпоративтік басқару» бөлімінде танысуға болады.

5.6. Басқарма

Басқарма Компанияның алқалы атқарушы органы болып табылады. Ол Компания атынан әрекет етеді, оның ішінде оның мүдделерін білдіреді, Қазақстан Республикасының заңнамасы мен Компания Жарғысында белгіленген тәртіпте Компания атынан мәмілелер жасайды, Компанияның Орталық аппарат қызметкерлерін қоспағанда, Компания қызметкерлерінің штатын бекітеді, Компанияның барлық қызметкерлеріне орындалуға міндетті шешімдер қабылдайды.

Басқарма Компанияның ағымдағы қызметіне басшылықты жүзеге асырады және Қазақстан Республикасының заңнамасы мен Компания Жарғысында Компанияның басқа органдары мен лауазымды тұлғаларының құзыретіне жатқызылмаған Компания қызметінің кез келген мәселелері бойынша шешімдер қабылдауға құқылы.

Басқарма Акционерлердің жалпы жиналысы мен Компания Директорлар Кеңесінің шешімдерін орындайды, Директорлар Кеңесіне есеп береді және оған жүктелген міндеттерді орындағаны үшін оның алдында жауапты. Директорлар Кеңесі Төрағасы мен Басқарма Төрағасының рөлі мен функциялары айқын ажыратылған және Жарғыда бекітілген.

Басқарма 7 мүшеден тұрады — Басқарма Төрағасы мен Директорлар Кеңесі сайлаған басқа да тұлғалардан.

31.12.2025 ж. жағдай бойынша Басқарма құрамына мынадай тұлғалар кіреді:

Басқарма мүшелері:

- Мусин Бағдат Батырбекұлы — Басқарма төрағасы;
- Нұркатов Арнұр Арыстанұлы;
- Мейрамов Ержан Болатұлы;
- Мейрманов Нұрлан Кемалұлы;
- Молдабекова Әсел Тұлхабайқызы;
- Каиров Асқар Жәлелұлы;
- Қорабаев Елжас Қайратұлы.

5.6.1. Басқарма құрамы

GRI 2-11



Мусин Бағдат Батырбекұлы

Директорлар Кеңесінің мүшесі, «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

2000 — 2004 жж. — С. Демирел атындағы университет, «Компьютерлік технологиялардың бағдарламалық және аппараттық қамтамасыз етілуі» мамандығы;
2004 — 2006 жж. — Қазақ құқықтану және Халықаралық қатынастар институты, «Заңгер» мамандығы.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2018 — 2019 — BI Group холдингінің инновациялар жөніндегі Басқарма Төрағасының орынбасары;
2019 — 2020 — Кәсіпкер, IT-маман;
03.2020 — 07.2020 жж. — ҚР Президентінің цифрландыру және инновациялық технологиялар жөніндегі кеңесшісі;
07.2020 — 09.2020 жж. — Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі бірінші вице-министрі;
02.09.2020 — 29.04.2024 жж. — Қазақстан Республикасы Цифрлық даму, инновациялар және аэроғарыш өнеркәсібі министрі;
10.06.2024 — қазіргі уақытқа дейін — «Қазақтелеком» АҚ Басқарма Төрағасы, Директорлар Кеңесінің мүшесі.

Туған күні: 1983 жылғы 3 наурыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына алғашқы сайланған күні: 2024 жылғы 10 маусым
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 10 маусым



Нұрқатов Арнұр Арыстанұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, Басқарма Төрағасының бірінші орынбасары

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

1990 ж. — Алматы халық шаруашылығы институты, «Бухгалтерлік есеп және шаруашылық қызметін талдау» мамандығы;
2009 ж. — Халықаралық бизнес академиясы. Мамандығы: «Менеджмент».

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2015-2024 — Бас директор, «KT Cloud Lab» ЖШС, Алматы қ.;
2024 жылдан — Басқарма Төрағасының бірінші орынбасары, Басқарма мүшесі.

Туған күні: 1967 жылғы 20 қазан
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2024 жылғы 18 шілде
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 18 шілде



Мейрманов Нұрлан Кемалұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, Стратегия және сыртқы активтерді басқару жөніндегі бас директор

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

1989 — 1995 жж. — Қазақ Химия-технологиялық институты. «Химия өндірісінің негізгі процестері мен химиялық кибернетика» мамандығы;
2008 ж. — Халықаралық бизнес академиясы. Мамандығы: «Іскерлік әкімшілендіру докторы»;
2011 ж. — РФ Президенті жанындағы Ресейлік халық шаруашылығы және мемлекеттік қызмет академиясы. Мамандығы: «Іскерлік әкімшілендіру докторы».

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

01.2012 — 05.2019 жж. — «Қазақтелеком» АҚ, Инновациялар жөніндегі Басқарушы директор;
05.2019 — 01.2025 жж. — «Қазақтелеком» АҚ, Инновациялар жөніндегі бас директор;
01.2025 — қазіргі уақытқа дейін — «Қазақтелеком» АҚ, Стратегия және сыртқы активтерді басқару жөніндегі бас директор.

Туған күні: 1972 жылғы 3 тамыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2019 жылғы 2 мамыр
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2022 жылғы 1 мамыр



Молдабекова Әсел Тұлахбайқызы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, «Қазақтелеком» АҚ филиалы — Бөлшек бизнес дивизионының Бас директоры

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

1995 — 1999 жж. — Қазақ мемлекеттік басқару академиясы. Мамандығы: «Экономикадағы ақпараттық жүйелер»;
2001 — 2003 жж. — Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті. Мамандығы: «Экономика магистрі»;
2017 — 2019 жж. — Д. Қонаев атындағы Еуразиялық заң академиясы, Мамандығы: «Заңтану»;
2019 ж. — «Айвенго» ЖШҚ кәсіби қайта даярлау бойынша Ресей Федерациясы. Мамандығы: «Ecommerce-ке енгізілу. Электрондық коммерция».

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

07.2020 — 02.2024 жж. — Цифрлық даму, инновациялар және аэрофарыш өнеркәсібі министрлігі министрінің кеңесшісі;
02.2024 — 07.2024 жж. — «Транстелеком» АҚ Басқарма Төрағасының кеңесшісі;
08.2024 — 01.2025 жж. — «Қазақтелеком» АҚ Цифрлық трансформация және тиімділік жөніндегі бас директор.
01.2025 — 02.2025 жж. — «Қазақтелеком» АҚ Цифрлық трансформация және тиімділік жөніндегі Басқарушы директор;
03.2025 — 09.2025 жж. — «Қазақтелеком» АҚ ББББД клиенттік сервис пен маркетингтік коммуникациялар жөніндегі Басқарушы директор;
09.2025 — қазіргі уақытқа дейін — «Қазақтелеком» АҚ Бөлшек бизнес Дивизионының (ББББД) Бас директоры.

Туған күні: 1978 жылғы 28 сәуір
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2025 жылғы 29 тамыз
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2025 жылғы 29 тамыз



Мейрамов Ержан Болатұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, «Қазақтелеком» АҚ Бас әкімшілік директоры

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

1999 — 2003 — М. С. Нәрікбаев атындағы Қазақ гуманитарлық-заң университеті, «Заңтану» мамандығы;
2003 — 2005 жж. — Т. Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті, «Қаржы және несие» мамандығы;
2012 — 2013 жж. — Лондон Корольдік колледжі (King`s College London), «Мемлекеттік басқару, мемлекеттік саясат бойынша магистр» мамандығы.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

2019 — 2021 — «Кселл» АҚ-ның Құқықтық мәселелер мен мемлекеттік органдармен жұмыс жөніндегі Департамент директоры;
2021 — 2024 — ҚР Цифрлық даму және аэроғарыш өнеркәсібі министрлігінің Телекоммуникация комитетінің Төрағасы;
2024 жылдан — Бас әкімшілік директор, Басқарма мүшесі.

Туған күні: 1982 жылғы 2 наурыз
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2024 жылғы 18 шілде
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2024 жылғы 18 шілде



Каиров Асқар Жәлелұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, «Қазақтелеком» АҚ филиалы — Корпоративтік бизнес дивизионының Бас директоры

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

1998 — 2003 — Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті. Мамандығы: «Экономист-менеджер»;
2008 — Халықаралық бизнес академиясы. Мамандығы: «MBA».

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

01.2019 — 02.2021 — «Транстелеком» АҚ Атқарушы директоры;
02.2021 — 01.2024 — «ҚТЖ — Жүк тасымалдары» ЖШС Атқарушы директоры;
01.2024 — 19.09.2025 — «Самұрық-Қазына» АҚ Көлік және коммуникациялар департаментінің Директоры;
09.2025 — қазіргі уақытқа дейін — «Қазақтелеком» АҚ Корпоративтік бизнес Дивизионының Бас директоры.

Туған күні: 1980 жылғы 2 желтоқсан
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2025 жылғы 19 қыркүйек
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2025 жылғы 19 қыркүйек



Қорабаев Елжас Қайратұлы

«Қазақтелеком» АҚ Басқарма мүшесі, Қаржы директоры

Компания акцияларына, Компания жеткізушілері мен бәсекелестерінің акцияларына иелік ету: жоқ

Білімі: жоғары

2008 — 2009 — Kings Oxford College. Мамандығы: Математика, экономика және саясат;
2009 — 2012 — The University of Manchester — математика және қаржы бакалавры;
2012 — 2013 — Imperial College London — қаржы магистрі.

Соңғы бес жылда ұйымдардағы жұмыс орны мен атқаратын лауазымдары:

05.2017 — 07.2018 — Еуропалық қайта құру және даму банкінде инфрақұрылым мен көлік саласындағы мәмілелерді құрылымдау мен сүйемелдеу бойынша банктік сарапшы;
07.2018 — 09.2025 — «Самұрық-Қазына» АҚ-ның корпоративтік қаржы және қазынашылық департаментінің Директоры.

Туған күні: 1990 жылғы 10 шілде
Азаматтығы: Қазақстан Республикасы
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына сайланған күні: 2025 жылғы 1 қазан
«Қазақтелеком» АҚ Басқармасы құрамына ағымдағы сайланған күні: 2025 жылғы 1 қазан

5.6.2. Басқарма қызметі

Есепті кезеңде Басқармамен мынадай негізгі мәселелер бойынша шешімдер қаралып, қабылданды:

- **мақұлданды** — «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік есеп саясаты, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2026 жылға арналған инвестициялық қызметінің параметрлері, «ЖИ-шешімдерді енгізу үшін есептеуіш қуаттарды дамыту» бизнес-жоспары, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2024 жылғы жылдық қаржылық есептілігі, «Орман өрттерін ерте анықтау жүйесі. Екінші кезең» бизнес-жоспары, «Қазақстан Республикасының ауылдық елді мекендерін FTTH технологиясы бойынша кең жолақты қол жеткізумен қамтамасыз ету» стратегиялық жобасының бизнес-жоспары, 2024 жылғы таза табысты және «Қазақтелеком» АҚ бөлінбеген пайдасын бөлу тәртібі, «Қазақтелеком» АҚ Тобының 2025–2029 жылдарға арналған даму стратегиясы, «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексі, «Қазақтелеком» АҚ мен Amazon Kuiper (АҚШ) арасындағы Корпоративтік келісімнің қаржылық моделі.
- **бекітілді** — «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл жоспары, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған кассалық бюджеті, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған сатып алу бюджеті, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған стратегиялық және бизнес-бастамаларды іске асыру жол картасы — «JRun» бағдарламасы, «Қазақтелеком» АҚ-ның 2026–2030 жылдарға арналған Операциялық бюджеті, Жасанды интеллектіні қолданумен жобаларды іске асыру жол картасы, «Қазақтелеком» АҚ-ның мирасқорлар пулын қалыптастыру мен дайындау қағидалары.

5.6.3. Басқарма сыйақысы

GRI 2-19, 2-20

Есепті кезеңде Компанияның басшы қызметкерлеріне сыйақы төлеу шарттары мен тәртібі Директорлар Кеңесінің 14.02.2023 ж. шешімімен, №2 хаттамамен (Қағидалар) бекітілген «Қазақтелеком» АҚ басшы қызметкерлеріне есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы төлеу қағидаларымен регламенттелген.

Қағидалардың негізгі қағидаттары:

- сыйақының Компания мен оның акционерлерінің мүддесіне сәйкес келетін міндеттерді орындаумен өзара байланысы;
- сыйақы мөлшерін айқындау қағидаттарының қарапайымдылығы мен ашықтығы;
- сыйақының Компания қызметінің нәтижелеріне және қызметкердің жеке нәтижелілігіне тәуелділігі.

Басшы қызметкерлердің қызметін бағалау үшін Директорлар Кеңесімен бекітілетін және Компанияның стратегиялық мақсаттары мен басымдықтарымен арақатынаста болатын мотивациялық ҚТК қолданылады. Қысқа мерзімді ҚТК бойынша ауыспалы өтемақыны бағалау үшін қолданылатын орындау кезеңі 1 жылды құрайды. Мұндай көрсеткіштер тізбесіне EBITDA Margin деңгейіне қол жеткізу, еңбекке қабілеттілікті уақытша жоғалтумен болатын жарақаттардың жиілігі коэффициенті (LTIF), тауарларды, жұмыстар мен қызметтерді сатып алудағы ішкі ел құндылығы үлесі, Компаниялар тобы бойынша меншікті капитал рентабельділігі, тіркелген байланыс қызметтері нарығындағы «Қазақтелеком» АҚ үлесі және т.б. кіреді.

Компания сондай-ақ ұзақ мерзімді ҚТК-ге жеке тәсіл қолданады. ҚТК-нің бір бөлігі ұзақ мерзімді сипатта және Компанияның тұрақты дамуы мен құнының өсуіне бағдарлануды қамтамасыз ете отырып, көп жылдық көкжиекте бағаланады. Ұзақ мерзімді ҚТК бойынша ауыспалы өтемақыны бағалау үшін қолданылатын орындау кезеңі 5 жылды құрайды. Мұндай көрсеткіштерге ірі инвестициялық жобаларды, оның ішінде іске асыру мерзімі 2025–2026 жж. «Каспий арқылы ТОБЖ салу» жобасын, іске асыру мерзімі 2022–2025 жж. «5G желісін дамыту» жобасын іске асыру жатады.

Компания Басқарма Төрағасының қысқа мерзімді сыйақысының бір бөлігін кейінге қалдыру тетігін қолданбайды. Қысқа мерзімді сыйақы акцияларға немесе опциондарға айырбастаусыз толық көлемде төленеді. Басқарма Төрағасының жекелеген ҚТК-сі тәуекелдерді басқарумен байланысты және Топ бойынша EBITDA Margin-ге қол жеткізуді, LTIF көрсеткіші мен NPS адалдық индексіне қол жеткізуді қамтиды.

Басшы қызметкерлер қызметінің тиімділігін бағалау рәсімі мынадай кезеңдерден тұрады:

- мотивациялық ҚТК мен олардың мақсатты мәндерін қою;
- мотивациялық ҚТК-ні бекіту;
- нәтижелілікті мониторингтеу;
- нақты нәтижелілікті есептеу мен бекіту.

Есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақы Компания бюджетінде осы мақсаттарға көзделген ақша қаражаты шегінде, есепті кезеңге аудиттелген қаржылық есептілік негізінде қаржы-шаруашылық қызмет нәтижелері белгіленген тәртіпте бекітілгеннен кейін төленеді.

Есепті кезеңдегі жұмыс қорытындысы бойынша сыйақылардың шекті мөлшерлері еңбекақы төлеу құрылымына сәйкес айқындалады.

Қоғамның Басқарма мүшелеріне 2025 жылы төленген ақшалай еңбекақы төлемдері мен көтермелеудің барлық түрлерінің жиынтық мөлшері салықтарды шегергенде 504 079,625 мың теңгені құрады.

5.7. Ақпараттық ашықтық

«Қазақтелеком» АҚ жария Компания, отандық телеком-нарықтың ең ірі ойыншысы және «Самұрық-Қазына» АҚ-ның портфельдік компанияларының бірі ретінде ашықтық, айқындық пен транспаренттілік мәселелеріне аса маңызды мән береді және барлық мүдделі мақсатты аудиториялармен (акционерлер, инвесторлар, клиенттер (сыртқы және ішкі), ҚР мемлекеттік органдары, БАҚ, қоғамдық бірлестіктер, блогосфера өкілдері, компания, оның өнімдері мен қызметтері туралы ақпарат алуға мүдделі басқа да тараптар) қабылданған және қолданыстағы «Ақпараттық саясат» (https://telecom.kz/kk/pages/12089/171752) негізінде коммуникацияны құрады.

Саясаттың мақсаты — ақпарат алушылар тарапынан компания туралы оң пікірді қалыптастыру арқылы мүдделі тараптармен ұзақ мерзімді, адал қарым-қатынастарды құру, сондай-ақ компанияның ақпараттық ашықтығын арттыру мен компания мен мақсатты аудиториялар арасында айқын ақпараттық ағынды орнату.

2025 жыл қорытындысы бойынша Scano мониторингтік жүйесінің деректері бойынша Компания, оның өнімдері, жобалары, қызметтері мен сервистері туралы әртүрлі БАҚ-тарда (отандық, шетелдік, республикалық және өңірлік) ескертулер саны 15 441 бірлікті құрады.

Компания өзінің ақпараттық саясатында мынадай қағидаттарды ұстанады:

1. Дұрыстық
2. Жеделдік
3. Қолжетімділік
4. Толықтық
5. Тәуелсіздік
6. Тұрақтылық
7. Жүйелілік
8. Проактивтілік
9. Мультимедиалық

5.8. Корпоративтік этика

GRI 3-3, GRI 2-23

«Маңыздылықты талдау» бөлімінде ашылған маңыздылықты талдау нәтижелері бойынша корпоративтік этика «Корпоративтік этика және сыбайлас жемқорлықпен күрес» бірыңғай маңызды тақырыбының бөлігі ретінде қарастырылады. Маңыздылықты айқындау кезінде Компания мүдделі тараптардың күтулерін, сауалнама нәтижелерін, ішкі сараптаманы, сондай-ақ этикалық стандарттардың сенімге, басқарушылық шешімдер сапасына, корпоративтік мәдениетке және ұзақ мерзімді құн жасауға әсерін ескерді.

Корпоративтік этика Компания үшін оның қызметінің ауқымына және қызметкерлермен, клиенттермен, серіктестермен, жеткізушілермен, акционерлермен және мемлекеттік органдармен өзара іс-қимылдың кең шеңберіне байланысты маңызды. Мінез-құлықтың бірыңғай стандарттары, әділдік, адалдық, ашықтық және қызметкерлер мен серіктестердің құқықтарын құрметтеу мүдделер қақтығысы, этикалық емес мінез-құлық, еңбек даулары және беделдік шығындар тәуекелін азайтуға мүмкіндік береді.

Корпоративтік этиканы басқару қағидаттар, мінез-құлық нормалары, ішкі құжаттар, коммуникациялық арналар және өтініштерді қарау тетіктері жүйесі арқылы жүзеге асырылады. Бұл саладағы негізгі құжаттар Іскерлік этика кодексі мен Корпоративтік басқару кодексі болып табылады, олар ашық болып табылады және қызметкерлер, акционерлер, клиенттер, серіктестер және басқа да мүдделі тараптар арасында таратылады. Іскерлік этика кодексімен Компанияның telecom.kz сайтында таныса алады.

Іскерлік этика кодексі Қазақстан Республикасының заңнамасына, Халықаралық еңбек ұйымының талаптарына, «Қазақтелеком» АҚ Жарғысына, Корпоративтік басқару кодексі мен басқа да ішкі құжаттарына сәйкес әзірленген. Оның ережелері барлық қызметкерлер мен лауазымды тұлғаларды сақтауға міндетті, олар құжатпен танысуын жазбаша түрде растайды.

Компанияда лауазымды тұлғалар мен қызметкерлерге Іскерлік этика кодексін, Омбудсмен рөлі мен болжанатын бұзушылықтар туралы хабарлама жүйесінің қолжетімділігін түсінуге бағытталған оқыту тұрақты негізде жүргізіледі.

Компанияның іскерлік этикасының негізгі қағидаттары:

1. заңнама талаптарын сақтау
2. әділдік
3. адалдық
4. ашықтық
5. жауапкершілік
6. құзыреттілік пен кәсіпқойлық
7. сенім
8. меритократия

Іскерлік этика қағидаттарын сақтау мен әлеуметтік-еңбек дауларын реттеу Омбудсменмен қамтамасыз етіледі. Омбудсмен — әлеуметтік-еңбек қатынастарындағы қақтығыстардың алдын алу мен оларды шешуге, қызметкерлердің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғауға, корпоративтік құндылықтарды орнатуға және дамытуға және іскерлік этиканы сақтауға Компанияға жәрдемдесу үшін Директорлар Кеңесі тағайындайтын Компания қызметкері.

«Қазақтелеком» АҚ Акционерлерінің 2025 жылғы 10 желтоқсандағы № 85 кезектен тыс жалпы жиналысымен «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда бекітілді. Құжатты қайта қарау мынадай себептер бойынша бастамаланды:

- «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 2025 жылғы 3 шілдедегі №33/25 шешіміне сәйкес «Самұрық-Қазына» АҚ тобына кіретін ұйымдардың Корпоративтік басқару кодексі бекітілді.
- Қор Басқармасының қабылданған шешіміне сәйкес:
  - → Қор Кодексі Қор тобына кіретін ұйымдардың корпоративтік басқару кодексі ретінде бекітілді;
  - → Қорға дауыс беретін акцияларының (қатысу үлестерінің) жүз пайызы тиесілі заңды тұлғалардың қолданыстағы корпоративтік басқару кодекстері күші жойылды деп танылды;
  - → «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК», «ҚазМұнайГаз» ҰК», «KEGOC», «Қазақтелеком» акционерлік қоғамдарының директорлар кеңестеріндегі Қор өкілдеріне 2025 жылғы 31 желтоқсанға дейінгі мерзімде осы заңды тұлғалардың қолданыстағы корпоративтік басқару кодекстерінің күші жойылды деп тани отырып, көрсетілген заңды тұлғалардың акционерлерінің жалпы жиналыстарының қарауына Қор Кодексін осы компаниялардың корпоративтік басқару кодексі ретінде бекіту туралы мәселені шығаруды қамтамасыз ету тапсырылды.

«Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексіне мынадай түзетулер енгізілді:

- құжат құрылымы өзгертілді;
- Қазақстан Республикасының заңнамасында айқындалған жағдайларды қоспағанда, кадрлық шешімдерді, сатып алуларды жүзеге асыруды және өндірістік процестерді қоса алғанда, компаниялардың жедел (ағымдағы) қызметіне Қордың араласпауы туралы норманы күшейту;
- компания Директорлар Кеңесі құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылған санын Директорлар Кеңесі мүшелерінің жалпы санының алпыс пайызына дейін айқындау;
- Қор ішкі құжаттарында айқындалған тәртіпте конкурстық негізде Қордың, компаниялар мен ұйымдардың тәуелсіз директорларын іздеу мен іріктеу процесін жүзеге асыру туралы нормаларды бекіту;
- Директорлар Кеңесінің мүшесі лауазымына үміткерлерге қосымша талаптарды бекіту;
- компанияның Директорлар Кеңесі мен Атқарушы органының құрамындағы әйелдердің ұсынылған санын құрамның жалпы санының отыз пайызына дейін айқындау;
- Директорлар Кеңесі жанындағы аудит комитетіне ESG саласындағы мәселелерді бекіту және ESG-ні басқару жүйесіне, даму жоспарына, тәуекелдерді басқару жүйесіне, инвестициялық шешімдер қабылдау процесіне, сыйақы беру жүйесіне және басқа да негізгі процестерге интеграциялау;
- Директорлар Кеңесінің жұмысын бағалау және корпоративтік басқару диагностикасын тұрақты жүргізу мәселелері бойынша Қор әдістемелік құжаттарының сақталуын бекіту;
- тағайындау комитетінің жұмысын сипаттау бөлігінде жылдық есепте ақпарат ашуға қойылатын қосымша талаптарды айқындау.

85-кесте. Компанияның ұзақ мерзімді құн жасауына әсер ететін маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер

Көрсеткіш

Инсайдерлік пен құпия ақпаратты басқару процестерінің тұрақты тексерулерін және олардың тиімділігін бағалауды Кепілдіктер картасына және/немесе комплаенс, тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау, ішкі аудит қызметтерінің жұмыс жоспарларына енгізу.

2025 жылға мақсат

Орындау

2025 жылдың нәтижесі

Маңызды бизнес-процестер тәуекелдерінің бақылау функцияларымен жабылуын көрсететін, сондай-ақ түрлі деңгейлерде бақылау функциясын жүзеге асыратын Компания қызметкерлерінің қызметін тиімдірек ұйлестіруге мүмкіндік беретін Кепілдіктер картасы әзірленді.

Жоғарыда көрсетілген «Корпоративтік этика және сыбайлас жемқорлықпен күрес» тақырыбы бойынша көрсеткіш Қауіпсіздік жөніндегі Басқарушы директордың, Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаментінің Директорының, ІАҚ Басшысы мен Комплаенс қызметінің Басшысының ҚТК-не енгізілген. ҚТК орындау Компанияның ішкі құжаттарында белгіленген тәртіпте олардың сыйақыларының ауыспалы бөлігінде ескеріледі.

5.9. Тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару

КТБЖжІБ басқару органы «Қазақтелеком» АҚ алдына қойған мақсаттарға қол жеткізуге ақылға қонымды сенімділікті қамтамасыз етуге бағытталған.

«Қазақтелеком» АҚ — Қазақстандағы ең ірі байланыс операторы, телекоммуникациялық инфрақұрылымды дамыту мен елдегі байланыс қауіпсіздігін қамтамасыз етуде маңызды рөл атқарады. Компания заманауи технологияларды белсенді енгізеді және өз клиенттерінің ақпаратын қорғау мен байланыс қызметтерінің үздіксіз жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін өз желілерінің киберқауіпсіздігін нығайтуға ұмтылады. Бұл, оның ішінде, активтерді қорғауға, бизнес-процестерді жетілдіруге, қызметтің тиімділігін арттыруға және қолданылатын заңнаманың нормативтік актілеріне сәйкестікке бағытталған «Қазақтелеком» АҚ-да корпоративтік тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің (КТБЖжІБ) жұмыс істеуімен қамтамасыз етіледі.

Сәйкессіздіктер мен тиімсіздік көздерін уақтылы анықтау, оқиғалардың дамуының әртүрлі сценарийлерін талдау мен болжау, тәуекелдердің әсерінің уақтылы алдын алу немесе төмендету жөніндегі іс-шараларды әзірлеу Компанияның операциялық және стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуге елеулі үлес қосады.

5.9.1. Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау жүйесінің моделі

КТБЖжІБ моделі корпоративтік басқарудың барлық деңгейлерін тәуекелдерді сәйкестендіруге, оларды басқаруға және сәйкессіздіктерді бақылауға тартады және басқарудың стратегиялық және тактикалық деңгейлерінде КТБЖжІБ компоненттерін құруды, сондай-ақ оның жұмыс істеуін тәуелсіз бағалау мен қадағалауды қамтамасыз етуді қамтиды.

Бұл модельдің негізгі элементтерінің бірі — Директорлар Кеңесінің 13.01.2020 ж. (№ 1 Хаттама) бекіткен «Қазақтелеком» АҚ-ның тәуекел-аппетитін есептеу және каскадтау әдістемесінде баяндалған негізгі қағидаттары бар тәуекел-аппетитін айқындау және қолдану.

Тәуекел-аппетитін айқындау мен қолдану кезінде ескерілуге тиіс аспектілер:

- Қоғамның тәуекел-аппетиті акционерлердің көзқарасына және мүдделі тараптардың (мысалы, негізгі клиенттер, жеткізушілер, Үкімет, банктер, рейтингтік агенттіктер және басқалары) күтулеріне сәйкес келуге тиіс;
- Тәуекел-аппетиті қоғамның негізгі стратегиялық және операциялық мақсаттарын ескере отырып айқындалады. Тәуекел-аппетиті шешімдер қабылдау үшін айқын басшы қағидаттарды білдіруге тиіс, алайда оның құрамында егжей-тегжейлі нұсқаулар болмауы керек немесе қызметтің негізгі көрсеткіштерін алмастырмауы керек.

Тәуекел-аппетитін қалыптастыру

Тәуекел-аппетитін (тәуекел-аппетиті туралы өтініште) Тәуекел-бөлімше Компания активтерінің құнын жасау, сақтау мен іске асыру контекстінде инвестициялық, қаржылық және операциялық қызметке қатысты Компанияның меншікті ұстап тұру қабілетін ескере отырып қалыптастырады. Тәуекел-аппетитінің параметрлері мен көрсеткіштерін Компанияның Директорлар Кеңесі, оның ішінде Тәуекел-бөлімшенің ұсынымы бойынша қайта қарай алады.

Тәуекел-аппетитін айқын әрі тиімді айқындаудың негізгі қағидаттары:

Қарапайымдық

ерекше терминдерсіз, көпшілікке түсінікті қарапайым тіркестерді пайдалану.

Тәжірибелік

Компания қызметінің негізгі аспектілеріне және олармен байланысты негізгі тәуекелдерге назар аудару.

Стратегиямен байланыс

Компанияның тиісті стратегиялық мақсаттарына қол жеткізу мен оның негізгі құндылықтарын қорғаумен байланысты тәуекелге қалаған тәсілді айқындау.

Мүмкіндіктерді есепке алу

тек теріс тәуекелдер мен олардың салдарларын ғана емес, Компания үшін мүмкіндіктерді де есепке алу.

Өлшенетіндік

тәуекелді өлшеу мен бұзушылықтардың алдын алу үшін көрсеткіштер мен шекті мәндерді енгізу.

Ішкі бақылау жүйесінің мақсаттарына қол жеткізуге бағытталған негізгі міндеттер

1. Компанияның қажеттіліктері мен мүдделі тараптардың талаптарына сәйкес Ішкі бақылау жүйесін (ІБЖ) дамытудың негізгі бағыттарын қалыптастыру және өзектендіру
2. Компанияда және ЕТҰ-да ІБЖ-ні ұйымдастыруды және оның тиімді жұмыс істеуін бірыңғай әдіснамалық қамтамасыз етуді қоса алғанда, бизнес-процестердің тәуекелдерін бағалау, бақылау рәсімдерін әзірлеу, енгізу және орындау
3. Қолданыстағы бақылау рәсімдерінің кемшіліктерін анықтау, оларды жою жөніндегі іс-шараларды әзірлеу және іске асыру, бақылау рәсімдерін типтендіру және регламенттеу
4. Ақпараттық жүйелерді пайдалануды қоса алғанда, операциялық тәуекелдерді алдын ала анықтау жүйесін құру үшін КТБЖжІБ субъектілері арасында ішкі бақылау бойынша өзара іс-қимыл және ақпарат алмасу тетіктерін әзірлеу және енгізу



Жоғарыда көрсетілген міндеттер шеңберінде Компанияда бизнес-процестердің тәуекелдерін анықтау, бақылау рәсімдерін әзірлеу мен енгізу, сондай-ақ олардың өзектілігін уақтылы қайта қарау бойынша жұмыс жүргізіледі, бұл бизнес-процестердің тиімділігі мен басқарушылығын арттыруға, қаржылық есептіліктің дұрыстығын қамтамасыз етуге, заңнама мен Компанияның жергілікті нормативтік құжаттарының талаптарын сақтауға ықпал етеді.

Компанияның КТБЖжІБ ұйымдық құрылымы бірнеше деңгейде ұсынылған және тәуекелдерді басқару процесінің мынадай қатысушыларын қамтиды:

«Қазақтелеком» АҚ КТБЖжІБ қатысушылары

Директорлар Кеңесі

- Тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару саласындағы ішкі құжаттарды бекітеді;
- тәуекелдердің шекті және мақсатты деңгейлерін белгілейді;
- ТБжІБКЖ ұйымдастырылуы, жұмыс істеуі мен тиімділігі мәселелерін қарайды.

Аудит және тұрақты даму жөніндегі комитет

ТБжІБКЖ сенімді әрі тиімді жұмыс істеуіне бақылау жасайды, директорлар кеңесіне шешімдер қабылдау үшін ұсыныстар дайындайды, тәуекелдер мен бағалау нәтижелері бойынша есептілікті қарайды.

Басқа комитеттер

Басқарма

- ТБжІБКЖ жұмыс істеуін қамтамасыз етеді; тәуекелдерді анықтау;
- бағалау және басқару іс-шараларын әзірлеуді ұйымдастырады;
- негізгі тәуекелдер бойынша ішкі бақылау бөлімшелерінің ақпаратын қарайды.

1 Бірінші желі

Тәуекелдерді жедел басқару

Тәуекелдер кураторлары, бизнес-процестер иелері және бақылаушылар

- Тәуекелдерді анықтау, бағалау, реттеу және азайту;
- ішкі бақылау жүйесінің тиімділігін қамтамасыз ету.

2 Екінші желі

Бақылау және мониторинг функциялары

Бақылау бөлімшелері, Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаменті

- Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау үдерістерін үйлестіру;
- корпоративтік және заңнамалық талаптардың орындалуын бақылау.

3 Үшінші желі

Тәуелсіз бағалау

Ішкі аудит

- Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және корпоративтік басқару жүйесінің тиімділігіне тәуелсіз баға беру.

Компания тәуекелдерді тиімді басқаруға осы процеске әрбір қызметкер тартылған кезде ғана қол жеткізілетінін түсінеді. Сондықтан біз тәуекелге бағдарланған мәдениетті тұрақты түрде дамытып келеміз, оның негізгі аспектілері:

«Жоғарыдан берілетін тон»

Компания басшылығы тәуекелдерді талқылау, анықтау және бағалау кезінде қызметкерлерге үлгі көрсетеді, сондай-ақ тәуекелдерді басқаруға белсенді қатысады. Бұл тон КТБЖ-ның берік имиджі, жоғарыдан берілетін тон және төменнен берілетін тон негізінде қалыптасады.

Құралдар

Барлық ұйымдарда тәуекелдерді сәйкестендіру және басқару үшін құрылым мен құралдар бар.

- Құралдар пайдаланушының қажеттіліктерін ескере отырып әзірленеді, дұрыс калибрленеді, елеулі қатерлерге шоғырландырылады және шешімдер қабылдау үшін пайдалы болуын қамтамасыз етеді.

Мәдени спектр

Мәдени спектр көптеген жылдар бойы қалыптасатын мінез-құлық нормалары мен әдеттерден құралады.

- Оқыту мен дамытуды қолдау, психологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету, конструктивті және кінәламайтын көзқарасты нығайту, сондай-ақ жетістіктерді атап өту маңызды рөл атқарады.
- Тәуекелдер туралы ақпаратты уақтылы ұсыну құпталады. Егер тәуекелдер сыни сипатта болмаса, бірақ бизнестің дамуына ықпал ете алса, оларды қабылдауға жол беріледі. Тәуекелдердің өзі тек ықтимал теріс оқиға ретінде ғана емес, сонымен қатар Компаниядағы процестерді жақсарту мүмкіндігі ретінде де қарастырылады.

Қатысу

Қызметкерлер үшін тәуекелдерді басқару бойынша оқыту ұйымдастырылады, қолжетімді әдістемелік материалдар әзірленеді, сондай-ақ коммуникация және қолдау арналары ұйымдастырылады.

5.9.2. Ішкі бақылау жүйесі

Компанияда Ішкі бақылау жүйесі саясатын және Ішкі бақылау жүйесін басқару қағидаларын қоса алғанда, ішкі бақылау жүйесінің жұмыс істеу тәртібі мен қағидаттарын регламенттейтін нормативтік құжаттар әзірленді және мерзімдік негізде өзектендіріледі. Өзектендірілген құжаттамада мыналар айқындалған:

- ішкі бақылау жүйесін құру мақсаттары мен қағидаттары;
- ішкі бақылау субъектілерінің функцияларын бөлу;
- ішкі бақылау процесінің негізгі қадамдары мен рәсімдері, жауаптылар мен оларды орындау (жұмыс істеу, жетілдіру және диагностикалау) мерзімдері;
- ішкі бақылау жүйесінің бизнес-процестерінің сипаттамасын өзектендіру тәртібі;
- ішкі бақылау жүйесін (тиімділікті бағалау) диагностикалау және ішкі бақылау жүйесінің жай-күйі туралы, оның ішінде қаржылық есептілікті дайындау процесі үстіндегі ішкі бақылау жүйесінің анықталған кемшіліктері туралы есептілікті дайындау және ұсыну тәртібі;
- қаржылық есептілікті дайындау процесі үстіндегі ішкі бақылау жүйесінің және оның жекелеген компоненттерінің ұйымның ішкі аудитімен тәуелсіз бағалауын жүргізу.

Бұл нормативтік құжаттар ішкі бақылау жүйесі шеңберінде бөлімшелер арасындағы өзара іс-қимыл тәртібін, оның ішінде бұзушылықтар мен кемшіліктерді анықтаған кезде эскалация тәртібін, сондай-ақ бақылау ортасын жақсарту үшін әрекеттердің дәйекті алгоритмін көздейді.

«Қазақтелеком» АҚ-да қаржылық есептілікті дайындау процесі үстіндегі ішкі бақылау жүйесі ресімделген. Компанияда қаржылық есептілікті дайындау процесі үстіндегі тиімді ішкі бақылау жүйесін құру мен қолдаудың негізгі кезеңдері:

- қаржылық есептілікті дайындаудың маңызды бизнес-процестерін сипаттау;
- бизнес-процестер деңгейіндегі тәуекелдерді (есептіліктің дұрыстығына әсер ететін) анықтау және бағалау, сондай-ақ осы тәуекелдерді басқару үшін жауапкершілікті ажырату;
- бизнес-процестер деңгейіндегі тәуекелдерді азайтуға бағытталған бақылау рәсімдерін сипаттау, бағалау және енгізу;
- корпоративтік деңгейдегі бақылау рәсімдерін сипаттау, бағалау және енгізу, сондай-ақ оларды орындау үшін жауапкершілікті ажырату;
- жалпы IT бақылауларды сипаттау, бағалау және енгізу, сондай-ақ оларды орындау үшін жауапкершілікті ажырату.
- мүдделі тұлғаларға ақпаратты уақтылы жеткізу.

Компанияда бақылау рәсімдерінің тиімділігін тұрақты мониторингтеу процесі енгізілген, ол олардың тестілеуін де, бағалауын да қамтиды. ІБЖ бизнес-процестерді жан-жақты талдауға, Компанияның қызметіне тән процестік деңгейдегі тәуекелдерді уақтылы анықтау мен бағалауға, сондай-ақ осы тәуекелдерді тиімді басқаруды қамтамасыз ететін әрекетті бақылау рәсімдерін айқындау, бағалау мен қолдауға бағытталған.

5.9.3. Тәуекелдерді басқаруды Компанияның кросс-функционалдық процестерімен интеграциялау

Тәуекелдерді басқарудың стратегиялық жоспарлаумен, бюджеттеумен, инвестициялық жобалар мен өнімдерді іске асырумен және басқа да процестермен өзара байланысы:

1 Стратегиялық жоспарлау

Стратегиялық жоспарларды әзірлеу кезінде қойылған стратегиялық мақсаттарға қол жеткізуге әсер ететін тәуекелдерді анықтау және талдау жүргізіледі.

2 Бюджеттеу

Негізгі қаржылық ҚТК-ге қол жеткізбеумен байланысты тәуекелдерді талдау және есепке алу жүргізіледі.

3 Жобалар мен өнімдерді инвестициялық жоспарлау

NPV және басқа да көрсеткіштерге қол жеткізбеумен байланысты жобалық және өнімдік тәуекелдерді талдау және есепке алу жүргізіледі, кейіннен тәуекелдерді төмендету жөніндегі іс-шаралар қалыптастырылады.

4 Оқыту

Тәуекелдерді басқаруға тартылған қызметкерлер үшін біліктілікті арттыру бағдарламалары тұрақты түрде өткізіледі. «Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау бойынша» оқу курсы Компанияның барлық қызметкерлеріне қолжетімді. Сонымен қатар, 2025 жылы Компания филиалдарының тәуекел-үйлестірушілері үшін оқыту ұйымдастырылды.

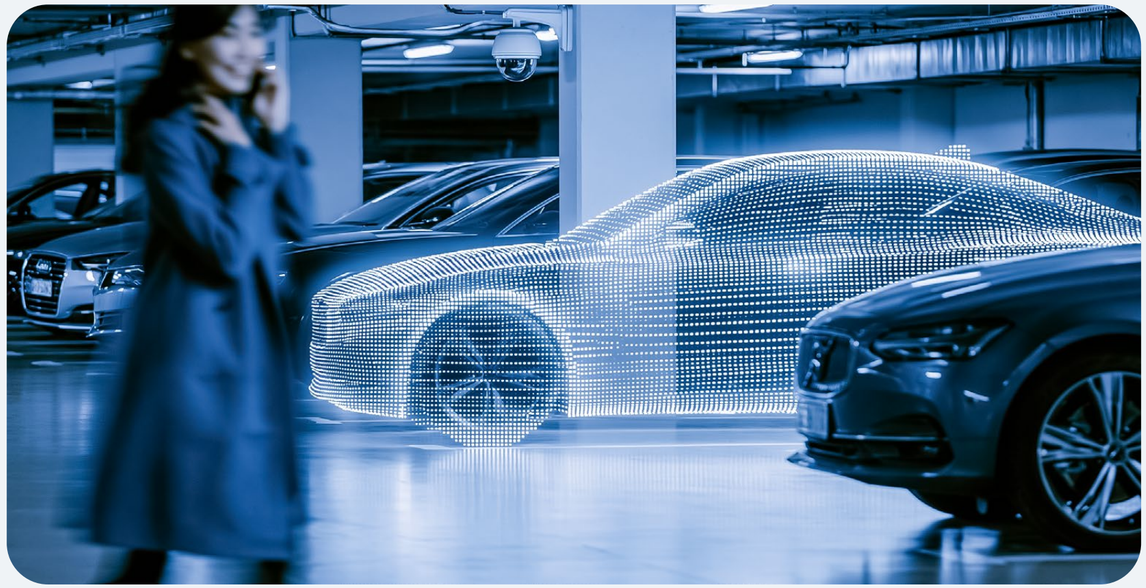
5.9.4. 2025 жылы ІБЖ басқару

ІБЖ бизнес-процестерді кешенді зерделеуге, Компанияның қызметіне тән процестік деңгейдегі тәуекелдерді жедел анықтау мен бағалауға, сондай-ақ көрсетілген тәуекелдерді басқаруды қамтамасыз ететін тиімді бақылау рәсімдерін айқындау, талдау мен қолдауға бағдарланған.

Компанияда жыл сайын бизнес-процестердің сыни деңгейін және сыртқы және ішкі аудиторлардың ұсынымдарын ескере отырып қалыптастырылатын ІБЖ бойынша жұмыстардың күнтізбелік жоспар-кестесі бекітіледі. Бұл жоспарда верификация жүргізу, бизнес-процестердің жетілуін бағалау, сондай-ақ бақылау рәсімдерінің дизайнының тиімділігін талдау мерзімдері айқындалады.

Жүйені ресімдеу процестердің ағымдағы логикасы мен кіріктірілген бақылау тетіктерін көрсететін бизнес-процестердің блок-схемаларын, тәуекелдер мен бақылау матрицаларын әзірлеу мен тұрақты жаңартуды қамтиды.

Верификация, жетілуді бағалау және бақылау дизайнының тиімділігін талдау қорытындысы бойынша бизнес-процестерді жетілдіру бойынша ұсынымдар қалыптастырылады, сондай-ақ одан әрі жақсартуға арналған салалар айқындалады. ІБЖ бойынша жұмыстарды орындау нәтижелері тұрақты негізде бизнес-процестердің иелеріне, ІАҚ-ге, сыртқы аудиторларға, Басқарма мен Директорлар Кеңесіне ұсынылады.

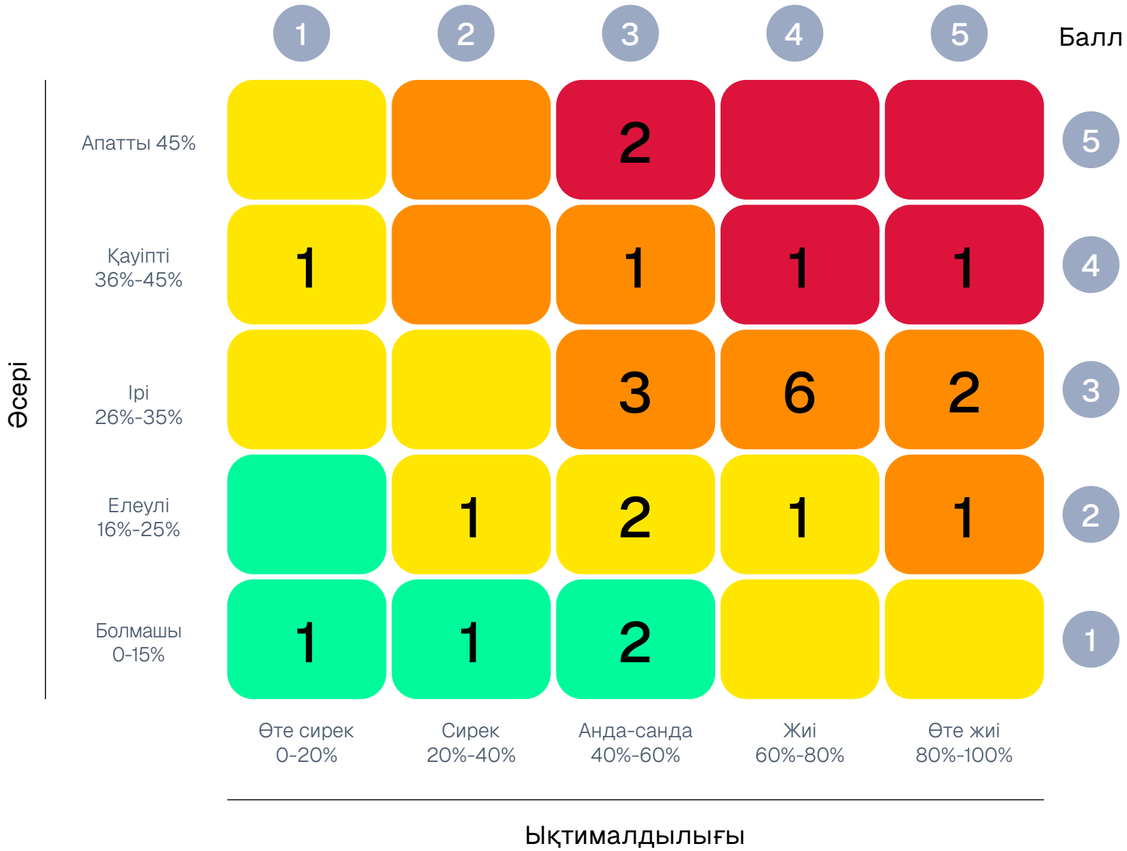


5.9.5. 2025 жылы тәуекелдерді басқару

Корпоративтік тәуекелдерді басқару жүйесі тәуекелдерді анықтайды және бағалайды, Компанияның тұтас тәуекел-профилін қалыптастырады. Халықаралық стандарттар мен тәжірибелерге сәйкес Компания тәуекелдерді сәйкестендіруді жыл сайын жүргізеді.

Сәйкестендіру нәтижелері Директорлар Кеңесі бекітетін Тізілім мен Тәуекелдер картасында, оның ішінде ұзақ мерзімді стратегиялық мақсаттарға және Даму жоспарының негізгі көрсеткіштеріне қол жеткізуге әсер ете алатын тәуекелдерді қоса алғанда, көрсетіледі.

Тәуекелдер тізіліміне және 2025 жыл соңындағы Картасына сәйкес Компанияда 26 тәуекел анықталды:



Тәуекелдер картасын құру:

- негізгі тәуекелдер тізбесін айқындауға және оларды тиімді басқаруға арналған іс-шаралар жоспарын әзірлеуге;
- тәуекелдердің басымдығын белгілеуге және қаржы ресурстарын оңтайлы бөлуді ұйымдастыруға мүмкіндік береді.

Экологиялық/климаттық тәуекел-факторлар

Компанияның Тізілімінде мынадай факторларды қамтитын «Экологиялық/климаттық тәуекел» тіркелген:

- Отынның төмен сапасы, автокөлік құралдары мен қазандықтардың ақаулығы.
- Қоршаған ортаны қорғау мен санитарлық нормалар саласындағы заңнама талаптарына сәйкессіздік, компания қызметкерлерінің жеткіліксіз хабардар болуы.
- Қалдықтармен және ағынды сулармен жұмыс істеу талаптарын бұзу.
- Экологиялық мәселелерге жауапты жеке құрылымдық бөлімшенің болмауы.
- Сынабы бар шамдардың, автомобиль шиналары мен кәдеге жаратылмайтын басқа да материалдардың жинақталуы.
- Кәдеге жаратуды өткізу үшін қаржыландырудың жеткіліксіздігі.
- Қызметкерлерді экологиялық мәселелер бойынша оқытудың болмауы.

Сәйкестендірілген тәуекелдер Тәуекелдер тізілімінде мынадай санаттар бойынша жүйеленеді:

- **стратегиялық тәуекелдер** — қызмет пен дамудың стратегиясын айқындау мен іске асыру кезіндегі өзгерістер немесе қателер (кемшіліктер), саяси орта, өңірлік конъюнктура, салалық құлдырау өзгерістері салдарынан, айналысуға тиіс немесе айналысуға болмайтын жаңа өнімдер, күрделі шығындарға инвестициялар, бірігу мен сатып алу қызметі және жүйелі сипаттағы басқа да сыртқы факторлар салдарынан шығындардың туындау тәуекелі;
- **қаржылық тәуекелдер** — капитал құрылымымен және қаржылық табыстылықтың төмендеуімен байланысты тәуекелдерді қамтиды. Қаржылық тәуекелдерге нарықтық тәуекелдер (пайыздық және валюталық ставкалардың ауытқуы, табиғи ресурстар мен бағалы қағаздарға бағалардың ауытқуы), өтімділік тәуекелдері, кредиттік тәуекелдер (корпоративтік контрагенттерге, жеке тұлғаларға, екінші деңгейлі банктерге және басқа елдердегі талаптар бойынша) кіреді;
- **құқықтық тәуекелдер** — Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарын, Қазақстан Республикасының резиденттері еместермен қатынастарда — басқа мемлекеттердің заңнамаларын сақтамау салдарынан шығындардың туындау тәуекелдері;
- **операциялық тәуекелдер** — ішкі процестерді жүзеге асыру барысындағы кемшіліктер немесе қателер нәтижесінде, қызметкерлер тарапынан жіберілген қателер (персонал тәуекелдерін қоса алғанда), ақпараттық жүйелер мен технологиялардың (технологиялық тәуекелдер) жұмыс істеуі, өндірістік қауіпсіздік, сондай-ақ сыртқы оқиғалар салдарынан шығындардың туындау тәуекелдері.

Корпоративтік тізілімде 8 стратегиялық тәуекел тіркелген, олардың 6-сы негізгі аймақта тұр:

- → Кетудің өсуі;
- → «Қазақтелеком» АҚ тобының тіркелген байланыс қызметтері нарығындағы үлесінің азаюы;
- → Жобалар тәуекелдері;
- → Реттеуші тәуекел;
- → РЖС жоғалту тәуекелі;
- → Бәсекеге қабілетті емес АКТ-қызметтер тәуекелі.

Негізгі аймақтың әрбір тәуекелі бойынша тәуекелді басқару бойынша іс-шаралар жоспарлары әзірленген.

КТБЖжІБ-ні үнемі дамыту мен жақсарту Компанияға сыртқы орта мен ішкі бизнес-процестердің өзгерістеріне жедел бейімделуге, өзінің тиімділігін арттыруға мүмкіндік береді және акционерлік құнның өсуіне ықпал етеді.

5.9.6. 2025 жылғы негізгі тәуекелдер

Тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау департаменті негізгі тәуекелдердің өзгерістерін тұрақты мониторингтеуді жүзеге асырады, сондай-ақ оларды азайтуға бағытталған іс-шаралардың орындалуын бақылайды. Мониторинг нәтижелері тоқсан сайын Компания Директорлар Кеңесінің қарауына ұсынылатын тәуекелдерді басқару және ішкі бақылау бойынша есептілікте көрсетіледі.

86-кесте. Негізгі тәуекелдер мен тәуекелдерді азайту бойынша қабылданған іс-шаралар

Негізгі тәуекелдер	Компания тәуекелді азайту бойынша қабылдаған іс-шаралар
«Қазақтелеком» АҚ тобының тіркелген байланыс қызметтері нарығындағы үлесінің азаюы	• Басым жаңа құрылыстар тізіміндегі үйлерде оптикалық желілерді салуды аяқтау; • ЖК/ШОБ сегменті үшін жаңа тарифтік желіні іске қосу; • ДӨО&Cloud жобаларын уақтылы іске асыру; • sales-менеджерлерге арналған сатулар деңгейінен бастап Мотивация бағдарламасын енгізу; • Баға мен басқа да құралдарды ескере отырып адалдық бағдарламасын әзірлеу; • Көрсетілетін қызметтер сапасын сақтау мен қолдау; • Бәсекеге қабілетті тарифтер мен өнімдерді қалыптастыру.
Валюталық тәуекел	• Ақша массасындағы АҚШ доллары үлесін кемінде 50% деңгейінде ұстап тұру; • Долларлық өтімділікті балама ҚИ-да орналастыру.
Кредиттік тәуекел	• МКБ азайту бойынша жұмысты ұйымдастыру; • МКБ/ӨКБ азайту бойынша жұмысты ұйымдастыру; • МКБ өсуіне жол бермеуді бақылауды ұйымдастыру; • Сатулар қызметкерлеріне жеке істерді ұсыну қажеттігі туралы хабарлау.
Құқықтық тәуекел	• Кабельдік канализация мен жер учаскелерінің ресімделмеген учаскелеріне мүліктік құқықтарды ресімдеу, қолданылу мерзімі өткен нысандарға меншік құқықтарын ұзарту; • «Шарттар» ДБ-н әзірлеу мен енгізу; • «Атқарушылық іс жүргізу» регламенттейтін құжаттар базасын әзірлеу; • Сот шешімдері/орындау парағы бойынша айыппұл сомаларын төлеудің оңайлатылған схемасын құру.
Фрод	• Компания қызметкерлері тарапынан фрод саласындағы бұзушылықтардың алдын алу мен жолын кесу; • Орталық аппарат пен Компания филиалдарының құрылымдық бөлімшелерін тексеру.
АҚ бұзушылықтары	• Ақпараттық қауіпсіздіктің қорғаныс құралдарын жаңғырту жобасын іске асыру; • Компания қызметкерлерінің АҚ қағидалары мен талаптары туралы хабардарлығы бойынша іс-шараларды өткізу.
Кадрлық тәуекел	• Жыл бойы «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобында әлеуметтік тұрақтылықты қамтамасыз ету жөніндегі Кешенді іс-шаралар жоспарын орындау; • Жыл бойы «Қазақтелеком» АҚ-ның өндірістік қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау.
Сатып алу рәсімдерінің тәуекелі	• «Самұрық-Қазына» АҚ Сатып алу тәртібі мен қор сатып алуларында тауарлар бағаларын жоспарлау» бағдарламасы бойынша сатып алу қатысушыларын оқыту мен тестілеуді өткізу; • Құжаттаманы дұрыс ресімдеу, жеткізушілер шеңберін кеңейту, өзгеретін қағидаларға бейімдеу мен конкурстық құжаттаманы стандарттау.
Физикалық активтердің сақталуы	• Компания нысандарының күзеті мен техникалық қорғаныс жүйелерін қамтамасыз ету; • «Өрт қауіпсіздігі» бизнес-жоспарын іске асыру.
Сапа тәуекелі	• Қайталанатын өтініштер көрсеткішінің нашарлауын/жақсаруын мониторингтеу; • «Қазақтелеком» АҚ клиенттерінде Wi-Fi бойынша интернет-қосылымды жақсартуға бағытталған «SAPA +» жобасын іске асыру; • Мыс инфрақұрылымын оптикалық желілерге көшіру «ТАЗАРТУ» жобасын іске асыру.

86-кесте. Негізгі тәуекелдер мен тәуекелдерді азайту бойынша қабылданған іс-шаралар

Негізгі тәуекелдер	Компания тәуекелді азайту бойынша қабылдаған іс-шаралар
Жобалар тәуекелдері	• Сатып алу рәсімдерін оңтайландыру мен мониторингтеу; • Жобаланатын құрылыс нысандары аумағының табиғи, техногендік пен инфрақұрылымдық шарттары мен жұмыстар құнының дұрыс көрсетілуін мақсат ете отырып, тех. спецификацияны пысықтауды бақылау.
Реттеуші тәуекел	• Тіркелген телефон байланысын ЖҚІС құралдарымен 100% қамту жөніндегі Жол картасын іске асыру; • Отандық өндірістегі ЖҚІС Пультін енгізу.
РЖС-н басқару тәуекелі	• Пайдаланылмайтын жиіліктерді сақтау бойынша іс-шараларды іске асыру.
Бәсекеге қабілетсіз АКТ шешімдер/ қызметтер тәуекелі	• Жобаларды уақтылы іске асыру, пилоттық жобаларды іске қосу. Бәсекеге қабілетті тарифтер мен өнімдерді қалыптастыру; • ИТ-трендтер мен бәсекелестік ортаны мониторингтеу, жаңа ЖИ-өнімдерді әзірлеу, трендтерді (ЖИ) пайдалана отырып қолданыстағы өнімдерді жақсарту, инновациялық белсенділікті бағалау жүйесін енгізу; • БҚ-н, АБЖ жабдығын жаңарту. Қызметтерді ұсыну Платформасын аудиттеу (ресурстар); • Негізгі процестерді автоматтандыру, персоналды оқыту, СБД ұйымдастырушылық құрылымына өзгерістер енгізу.
Активтерді құнсыздандыру	• EBITDA көрсеткішін жақсарту; • Келісілетін инвестициялық жобаларды бақылауды күшейту.

5.9.7. Дамушы тәуекелдер мен мүмкіндіктер

Тәуекелдерді басқару бойынша превентивті шараларды қамтамасыз ету мақсатында мынадай дамушы тәуекелдер (emerging risks) айқындалды.

Қазіргі уақытта қаржы секторы мен экономика үшін негізгі жаһандық тәуекелдердің бірі ретінде қарастырылатын кибертәуекелдерге назар аударудың артуы байқалуда. Кәсіпорындар ұшырайтын ақпараттық-коммуникациялық технологиялар тәуекелдері кибершабуылдардың жиілігі бойынша да, ауырлығы бойынша да үнемі өсіп келеді. Жеке ақпаратты ұрлау мақсатында деректер ағуы әлемде күн сайын болады, бірақ олардың ең ірілері ғана БАҚ тақырыптарына түседі.

Сонымен бірге жасанды интеллектіні (ЖИ) пайдалану оң әсерлердің кең спектрін де ұсынады:

- Процестерді автоматтандыру және оңтайландыру: ЖИ өндірістен бастап клиенттерге қызмет көрсетуге дейін әртүрлі салаларда процестерді жеделдете отырып және жұмыс тиімділігін арттыра отырып, күнделікті міндеттерді автоматтандыруға мүмкіндік береді.
- Қауіпсіздік технологияларын дамыту: ЖИ қалыпсыз мінез-құлықты анықтауға және кибершабуылдар мен деректер қауіпсіздігіне төнетін басқа қатерлердің алдын алуға мүмкіндік бере отырып, қауіпсіздік жүйелерін жақсартады.

КТБЖжІБ-де ЖИ-ні пайдалану ауытқуларды анықтау дәлдігін арттыра алады, процестерді бақылауды автоматтандыра алады және сценарийлерді болжауды жақсарта алады. Бұл құралдар операциялық тәуекелдерді азайту бойынша превентивті шараларды әзірлеуге, Компанияның стратегиялық мақсаттарына қол жеткізуді қолдауға және жылдам өзгеретін технологиялық орта жағдайында оның тұрақтылығын арттыруға көмектеседі.

Дамушы тәуекелдер

Ішкі

- Экологиялық/климаттық тәуекел;
- Деректердің құпиялылығына қатысты тәуекел, соның ішінде ЖИ (жасанды интеллект) қолданған кезде; Халықаралық транзиттік телекоммуникациялық бағыттарға тәуелділік тәуекелі.

Сыртқы

- Жаһандық геосаяси шиеленіс;
- Табиғи ресурстардың жетіспеушілігі;
- Жасанды интеллект технологиясының теріс салдары;
- Технологиялық қауіптер және киберқауіпсіздік.

Дамушы тәуекелдерді басқару шаралары

87-кесте. Дамушы тәуекелдерді басқару шаралары

Дамушы тәуекелдер	Дамушы тәуекелдерді басқару шаралары
Экологиялық/климаттық тәуекел	Жобаларды іске асыру: • Орман өрттерін ерте анықтау жүйесі; • Дрондардың бірыңғай инфрақұрылымы; • Техникалық мүмкіндігі бар Қоғамның Оңтүстік және Алматы өңірлеріндегі обьектілерін дизель отынынан газға ауыстыру.
Деректер құпиялылығы тәуекелі, оның ішінде ЖИ-ні пайдалану кезінде	Жобаны іске асыру: • Ақпараттық қауіпсіздікті қорғау құралдарын жаңғырту бойынша.
Халықаралық транзиттік телекоммуникациялық маршруттардан тәуелділік тәуекелі	Жобаларды іске асыру: • Каспий теңізінің түбі бойынша ТОБЖ салу; • Қытай/ОА–Еуропа бағыты бойынша желінің транзиттік сыйымдылығын кеңейту.

5.9.9. КТБЖ және ІБ дамыту бағыттары

Болжамсыз бизнес-орта жағдайында Компания жаңа сын-қатерлер мен талаптарды ескере отырып, тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару моделін жетілдіруді жалғастырады. Біз негіз қалаушы тұжырымдамалар мен стандарттарға сүйене отырып, мақсаттарымыз бен даму бағытымызды айқын айқындадық. Біз тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару саласында қойылған мақсаттарға қалай жететінімізді және қай бағытта қозғалатынымызды түсіне отырып, жақсартуларды енгізу бойынша белсенді жұмыс істейміз.

Мынадай компоненттерге сүйене отырып:

- Корпоративтік басқару және мәдениет;
- Стратегия және мақсаттарды қою;
- Қызмет тиімділігі;
- Мониторинг және өзгерістерді енгізу;
- Ақпарат, коммуникациялар және есептілік;
- Бақылау рәсімдері.

5.9.8. 2025 жылы КТБЖ және ІБ дамыту

КТБЖжІБ-ні үздіксіз дамыту мен жетілдіру Компанияға сыртқы орта мен ішкі бизнес-процестердегі өзгерістерге уақтылы әрекет етуге, өз қызметінің тиімділігін арттыруға, сондай-ақ Компанияның акционерлік құнын ұлғайтуға ықпал етеді.

88-кесте. 2025 жылы КТБЖжІБ дамыту жөніндегі іс-шаралардың негізгі нәтижелері

КТБЖжІБ дамыту бойынша іс-шаралар	Нәтиже
КТБЖжІБ әдіснамасын әзірлеу мен жетілдіру	• «Қазақтелеком» АҚ-ның тәуекелдерді сәйкестендіру, бағалау мен мониторингтеу қағидалары өзектендірілді; • «Қазақтелеком» АҚ-ның тәуекелдің негізгі индикаторлары жүйесін әзірлеу, енгізу мен мониторингтеу әдістемесі өзектендірілді.
Қызметкерлерді оқыту бағдарламасын әзірлеу мен іске асыру	• Қызметкерлердің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту үшін тәуекел-менеджмент пен ішкі бақылаулар тақырыптары бойынша оқу семинарлары жетілдіріліп, өткізілді; • Жаңа қызметкерлерді бейімдеу мен лауазымға енгізу процесі шеңберінде Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау департаменті әзірлеген тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау мен процестік басқару бойынша міндетті кіріспе электрондық курстардан өтуі қамтамасыз етілді; • Тәуекел-мәдениетін арттыру мақсатында ТБжІБД Компания қызметкерлеріне «Тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйелері» тренингін өткізді.
Экономикалық-математикалық модельдер мен сараптамалық бағалауларды пайдалана отырып тәуекелдерді бағалау аппаратын дамыту	• Жекелеген тәуекелдерді сандық бағалау модельдері әзірленді; • Инвестициялық жобаларға Тәуекелдік сараптама жүргізу әдістемесі өзектендірілді.
ІБЖ-ні жақсарту мен қолдау	• «Қазақтелеком» АҚ-ның Кепілдіктер картасы өзектендірілді; • «Қазақтелеком» АҚ-ның ішкі бақылау жүйесін басқару қағидалары нормаларын орындау мақсатында «Қазақтелеком» АҚ-ның Маңызды бизнес-процестерінің тізбесі бекітілді.

5.10. Ішкі аудит

Ішкі аудит қызметі (бұдан әрі — ІАҚ) Компания Директорлар Кеңесінің Компанияда ішкі аудитті ұйымдастыру мен жүзеге асыруды қамтамасыз ететін органы болып табылады, тікелей Директорлар Кеңесіне бағынады және есеп береді, Аудит және тұрақты даму комитетімен жетекшілік етеді.

ІАҚ қызметі Ішкі аудит қызметі туралы ережеге және «Қазақтелеком» АҚ-ның Жылдық аудит жоспарларына сәйкес жүзеге асырылады.

Өз қызметінде Қызмет тәуелсіздік, объективтілік, құзыреттілік және жұмысқа кәсіби қарым-қатынас қағидаттарын, Ішкі аудиторлар институтының Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарымен белгіленген ішкі аудиторлар қызметінің сапалық стандарттары мен стандарттарын басшылыққа алады. 7.1 стандартына (Ұйымдық тәуелсіздік) сәйкес ІАҚ ұйымдық тәуелсіздікті сақтайды.

Негізгі қызмет шеңберінде 2025 жылы Жылдық аудиторлық жоспарға және Директорлар Кеңесінің тапсырмаларына сәйкес Қызмет 17 аудиторлық іс-шара өткізді, жоспар 113%-ға орындалды.



KPMG тәуелсіз сыртқы бағалауы ІАҚ қызметінің барлық маңызды аспектілерде Ішкі аудиттің халықаралық кәсіби стандарттарына сәйкестігін растады. Сәйкестік деңгейі

98% -ды құрады



6. Қосымшалар

6.1. Есеп туралы

келесі бөлім

6.1. Есеп туралы

6.1.1. Жалпы ақпарат

«Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған интеграцияланған жылдық есебі (бұдан әрі — Интеграцияланған есеп, Есеп) қаржы-шаруашылық, операциялық қызмет туралы ақпаратты, сондай-ақ Компанияның тұрақты дамуды басқару саласындағы жетістіктері туралы деректерді ашады. Есепте Компанияның 01.01.2025 бастап 31.12.2025 дейінгі кезеңдегі қызметі ұсынылған. Құжат сондай-ақ есепті кезең аяқталғаннан кейін орын алған, Компания қызметімен тікелей байланысты елеулі оқиғаларды, сондай-ақ орта мерзімді стратегиялық жоспарларды қамтиды. Есеп мүдделі тараптардың кең ауқымына арналған.

GRI стандарттарына сәйкес дайындалған тұрақты даму саласындағы ашулар «Қазақтелеком» АҚ-ның жекелеген көрсеткіштері бойынша ұсынылған және еншілес ұйымдардың шоғырландырылған деректерін қамтымайды.

«Қазақтелеком» АҚ жыл сайынғы жария қаржылық емес есептерді 2017 жылдан бастап шығарады. Осы 2025 жылға арналған Интеграцияланған жылдық есеп 2026 жылғы 14 шілдеде жарияланды. Компанияның барлық есептері Компанияның ресми сайтында еркін қолжетімділікте орналастырылады.

GRI 2-4

«Қазақтелеком» АҚ-ның 2024 жылға арналған Интеграцияланған жылдық есебімен салыстырғанда, осы Есепте ақпаратты ашу құрылымы мен тәсілдеріндегі елеулі өзгерістер болған жоқ. Құжаттың форматы мен мазмұны тұтастай алғанда сабақтастықты сақтап, көрсеткіштердің салыстырмалылығы мен деректерді ашудағы дәйектілікті қамтамасыз етті. Сонымен бірге, жекелеген аспектілер бойынша тұжырымдамалар нақтыланды және 2025 жылғы өзекті деректерге сәйкес жаңартылған көрсеткіш мәндері ұсынылды.

Қаржылық көрсеткіштер Қазақстан Республикасының ұлттық валютасында — теңгеде көрсетілген және аудиттелген шоғырландырылған қаржылық есептілікке (ХҚЕС стандарттары бойынша) сәйкес келеді, оның толық нұсқасы Есепке қосымшада және «Қазақтелеком» АҚ сайтында ұсынылған.

6.1.1.1. Есеп құрылымы

Есеп Компанияның қызметін мынадай тақырыптар бойынша сипаттауды қамтиды:

- «Қазақтелеком» АҚ Даму стратегиясын іске асыру және бизнес-модель;
- корпоративтік басқару;
- негізгі қызмет түрлері бойынша маңызды қаржы-экономикалық жоспарлар мен нәтижелер;
- тәуекелдерді басқару, оның ішінде тұрақты даму саласында;
- жеткізілім тізбегін басқару және жеткізушілермен өзара іс-қимыл;
- бизнес-этика, адам құқықтарын қорғау, тең мүмкіндіктерді сақтау, сыбайлас жемқорлықпен күрес;
- тұрақты даму саласындағы қызметті басқару;
- мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл;
- персоналды басқару, қызметкерлерді дамыту, оқыту және олармен өзара іс-қимыл;
- қауіпсіз және сау еңбек шарттарын қамтамасыз ету;
- қоршаған ортаны қорғау, климаттың өзгеруімен күрес және энергия тиімділігін арттыру;
- жергілікті қоғамдастықтарды қолдау және дамыту.

Есепте ең өзекті тақырыптарды ашу үшін Компания GRI 2021 стандарттарында көрсетілген жекелеген көрсеткіштер мен тақырыптар бойынша тұрақты даму аспектілерінің маңыздылығын талдады, ішкі және сыртқы орталарды шолу негізінде және мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл негізінде. Толық ақпарат «Маңыздылықты талдау» бөлімінде ашылған.

Есепте «Қазақтелеком» АҚ мен оның еншілес кәсіпорындарын белгілеу үшін мыналар да пайдаланылды: «Қазақтелеком», «Компания», «Біз», «Қоғам».

6.1.1.2. Стандарттар мен нормативтік талаптар

Есепте Қазақстан Республикасының заңнамасы талаптарына, Компанияның ішкі талаптары мен регламенттеріне және корпоративтік басқарудың халықаралық тәжірибелеріне сәйкес негізгі деректер ашылады. Есепті құрастыру кезінде мынадай құжаттар ескерілді:

- Қазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы №415-II «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңы;
- Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 27 тамыздағы №189 қаулысымен бекітілген Эмитенттің ақпаратты ашу қағидалары, Эмитент ашуға жататын ақпараттың мазмұнына қойылатын талаптар, сондай-ақ эмитенттің қаржылық есептіліктің депозитарийі интернет-ресурсында ақпаратты ашу мерзімдері;
- «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексі жаңа редакцияда 2025 жылғы 10 желтоқсандағы №85 Акционерлердің кезектен тыс жалпы жиналысының Шешімімен бекітілді;
- Интеграцияланған есептіліктің халықаралық стандарты (<IR> International Framework);
- Global Reporting Initiative тұрақты даму саласындағы есептілік бойынша халықаралық стандарт;
- Қаржылық тұрақтылық кеңесі жанындағы Климаттың өзгеруімен байланысты қаржылық ақпаратты ашу мәселелері жөніндегі Жұмыс тобының (TCFD — The Task Force on Climate-related Financial Disclosures) ұсынымдары; (ішінара ашу);
- Телекоммуникация саласына арналған Sustainability Accounting Standards Board (SASB) стандарттары (SASB Telecommunication Services version 2018-10); (ішінара ашу);
- Стейкхолдерлермен өзара іс-қимыл бойынша AA1000SES стандарты;
- БҰҰ Жаһандық шартының 10 қағидаты (UN Global Compact);
- 2030 жылға дейінгі кезеңге БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттары;
- ISO 26000:2010 әлеуметтік жауапкершілік саласындағы басшылық;
- Парниктік газдар шығарындылары туралы есептілікке қатысты сенімділікті қамтамасыз ететін халықаралық тапсырмалар стандарты 3410 (ISAE 3410).

2021 жылдан бастап «Қазақтелеком» АҚ Есепке БҰҰ-ның Тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізуге қосқан үлесі туралы ақпаратты қосады.

6.1.2. Есеп периметрі

GRI 2-3, GRI 2-2

А «Қазақтелеком» АҚ-ның тұрақты даму туралы есебі жыл сайынғы негізде дайындалады және Компанияның қаржы жылымен сәйкес келетін жылдық есепті кезеңді қамтиды.

А «Қазақтелеком» АҚ-ның қаржылық есептілігі жылдық қаржылық есепті кезеңді қамтиды және тұрақты даму саласындағы есептілік кезеңімен сәйкес келеді. Есепті кезеңдер арасында айырмашылықтар жоқ. А

Есеп шекаралары Компанияның есептілігінің жылдық циклына сәйкес келеді. Алдыңғы Есеп 2025 жылғы маусымда жарияланды. Алдыңғы жылдардың есептерінің электрондық нұсқалары Компанияның ресми сайтында қолжетімді.

А Қаржылық көрсеткіштер бөлігінде Есеп «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобын қамтиды. Тұрақты даму көрсеткіштері бойынша есептілік шекаралары тек «Қазақтелеком» АҚ-ны ғана қамтиды. А

А Қаржылық көрсеткіштер мен тұрақты даму көрсеткіштерінің қамту шекараларындағы айырмашылықтар тұрақты даму көрсеткіштері бойынша статистика барлық еншілес ұйымдарда жүргізілмейтінімен түсіндіріледі. А

Есепті дайындау қағидаттары

«Қазақтелеком» АҚ Есептің мазмұнын айқындау кезінде GRI Стандарттарының ұсынымдарын ұстанады. Есепке қосымшада GRI кестесі орналастырылған, онда GRI көрсеткіштерін ашу туралы ақпарат ұсынылған.

Есептің сапасы GRI Стандарттарының негізгі қағидаттарын қолданумен қамтамасыз етіледі:

Айқындық

Есептегі ақпарат ұйым мен оның қызметін қажетті түсінікке ие мүдделі тараптар үшін айқын нысанда баяндалған.

Уақтылық

Есеп 2025 күнтізбелік жыл туралы ақпаратты ұсынады, 2026 жылы жарияланады.

Теңгерімділік

Есеп Компания қызметінің оң (мысалы, жоспарларды іске асыру, қойылған мақсаттарға қол жеткізу), сондай-ақ теріс (мысалы, айыппұлдар, жазатайым оқиғалар туралы ақпарат) аспектілерін жалпы нәтижелілікті негізделген бағалауды қамтамасыз ету үшін көрсетеді.

Сенімділік

Есепке арналған барлық мәліметтерді Компанияның бейіндік бөлімшелері жинап, ұсынды және дұрыстығына тексерілді. Тұрақты даму көрсеткіштерінің бір қатары «ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС аудиторларынан тәуелсіз тексеруден өтті.

Тұрақты даму контексті

Есеп Компанияның қосқан үлесі туралы ақпаратты экономикалық, экологиялық және әлеуметтік аспектілер тұрғысынан ұсынады. Компанияның 2025 жыл қорытындысы бойынша ТДМ-ге қосқан үлес дәрежесі туралы ақпарат ашылған.

Салыстырмалылық

Компания Есепте сандық көрсеткіштер бойынша бірнеше жылдар бойындағы серпінде ақпарат ұсынады, бұл мүдделі тараптарға Компания қызметінің тиімділік көрсеткіштеріндегі өзгерістерді уақыт өте келе қадағалауға және басқа ұйымдармен салыстырмалы талдау жүргізуге мүмкіндік береді.

Дәлдік

Барлық маңызды тақырыптар бойынша ақпарат Есепте егжей-тегжейлі ұсынылған және мүдделі тараптарға Компания қызметінің нәтижелерін бағалауға мүмкіндік береді. Барлық деректер «Қазақтелеком» АҚ-мен ресми түрде танылады, ішкі құжаттармен, сондай-ақ ашық қолжетімділікте (оның ішінде Компания сайтында) орналастырылған құжаттармен расталады.

Толықтық

Есепте есепті кезең ішінде «Қазақтелеком» АҚ-ның әсерін бағалау үшін жеткілікті ақпарат ұсынылған.

6.1.3. Аудит және тәуелсіз растау

GRI 2-5

A Аудиторлық қызметтерді тарту кезінде Компания «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің 11.02.2022 ж. шешімімен, № 2 хаттамамен бекітілген аудиторлық ұйымдар қызметтерін тарту саласындағы «Қазақтелеком» АҚ Саясатын басшылыққа алады. A

A Есептілік бойынша Жаһандық бастама жариялаған GRI Стандарттарына сәйкес дайындалған қаржылық емес ақпараттың тиісті көрсетілуі Халықаралық аудит және сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар жөніндегі Кеңес шығарған Сенімділікті қамтамасыз ететін халықаралық тапсырмалар стандарты ISAE 3000 (қайта қаралған) «Өткен кезеңдер қаржылық ақпаратын аудит пен шолу тексеруінен өзге сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар», сондай-ақ Парниктік газдар шығарындылары туралы есептілікке қатысты сенімділікті қамтамасыз ететін халықаралық тапсырмалар стандарты ISAE 3410 «Парниктік газдар шығарындылары туралы есептілікке қатысты сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар» бойынша тексерілді. Тәуелсіз аудитор ретінде «ПрайсуотерхаусКуперс» ЖШС болды. Тәуелсіз қорытынды Есепке № 6 Қосымшада ұсынылған. A

Есеп мәтіні бойынша расталған ақпарат «А» символымен белгіленген.

Компанияның қаржылық есептілігіне қатысты сыртқы аудит рәсімін «Эрнст энд Янг Қазақстан» ЖШС орындады. 2025 жылы аудиторлық қызметтер құны ҚҚС-сыз 217 201 000 теңгені құрады. Аудиторлық қорытынды Есепке Қосымшада ұсынылған.

6.1.4. Болжамдық деректерді жариялау бойынша жауапкершілікті шектеу туралы өтініш

Осы Есепте «Қазақтелеком» АҚ-ның орта және ұзақ мерзімді перспективаға арналған «болашаққа қатысты өтініштер» болып табылатын немесе саналатын жоспарлары мен ниеттері туралы ақпарат бар. Есепте көрсетілген жоспарлар мен ниеттер болжамдық сипатта, тәуекелмен және белгісіздікпен байланысты, өйткені олар болашақ оқиғалар мен мән-жайларға жатады. Болашаққа қатысты өтініштер Компанияның ықпал ету аймағынан тыс болғандықтан, Компания қызметінің болашақ нәтижелерінің кепілдіктері болып табылмайды. Компания қызметінің нақты нәтижелері, қаржылық жағдайы мен өтімділігі, Қазақстан Республикасы мен Компания жұмыс істейтін салалардың дамуы осы есепте сипатталған болжамдардан едәуір ерекшеленуі мүмкін. Осы себепті болашақ жылдардың нәтижелілік нақты көрсеткіштері осы Есепте жарияланған болжамдық өтініштерден өзгеше болуы мүмкін.

6.2. Байланыс ақпараты

GRI 2-1

«Қазақтелеком» АҚ

Заңды мекенжайы:
Қазақстан Республикасы 010000, Астана қаласы, Есіл ауданы, Сауран көшесі, 12-үй

Байланыс орталығы: 160

E-mail: telecom@telecom.kz

Кеңсе:
Астана қ.: +7 (717) 259 16 00, 258 08 39;
Алматы қ.: +7 (727) 258 72 19, 258 72 15.

Ұрлық, алаяқтық және сыбайлас жемқорлық фактілері бойынша:
8 (800) 080 19 94
sk.hotline@deloitte.kz
www.sk.deloitte-hotline.com

Сатып алу мәселелері бойынша шағымдар мен өтініштерді қабылдаудың тікелей желісі:
+7 (727) 226 82 61

Инвесторлармен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша:
+7 (7272) 581 175

БАҚ-пен өзара іс-қимыл мәселелері бойынша:
+7 (7172) 59 15 04

Кадр мәселелері бойынша:
+7 (7272) 64 50 21

Сатып алу порталының техникалық қолдау қызметі:
+7 (7172) 55 22 66
support2@skc.kz

Кері байланыс

GRI 2-3

A Егер Сіз тұрақты даму бойынша серіктестік үшін немесе Есепке қатысты жаңа идеялар мен жаңа мүмкіндіктер ұсынғыңыз келсе, бізбен байланысыңыз:

Корпоративтік басқару және тұрақты даму департаменті:

Асия Жайляубаева
тел.: +7 (717) 259 14 14
e-mail: zhailyaubaeva.a@telecom.kz

Айым Аблекенова
тел.: +7 (717) 258 71 54
e-mail: aiym.ablekenova@telecom.kz

Листингтік Компанияның Тіркеушісі

«Бағалы қағаздардың Орталық депозитарийі»
Қазақстан Республикасы, Алматы қ.,
«Самал-1» шағынауд., 28
тел.: +7 (727) 262 08 46, 355 47 60 A

6.3. GRI сәйкестік кестесі

Қолдану туралы мәлімдеме
Қолданылған GRI 1 стандарты
Қолданылатын GRI салалық стандарты

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
	2-1 Ұйым туралы мәліметтер		Компания туралы. Компанияның қысқаша бейіні. 12-бет
	2-2 Ұйымның тұрақты даму саласындағы есептілігіне енгізілген кәсіпорындар		Қосымшалар. Есеп туралы. 191-бет
	2-3 Есептілік кезеңі, мерзімділігі және байланыс тұлғасы		Қосымшалар. Есеп туралы. 191–192-бет
	2-4 Ақпаратты қайта қарау		Қосымшалар. Есеп туралы. 190-бет
	2-5 Тәуелсіз растау		Қосымшалар. Есеп туралы. 192-бет
	2-6 Қызмет, құн жасау тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар		Компания туралы. Компанияның қысқаша бейіні. 15-бет. «Қазақтелеком» АҚ компаниялар тобының құрылымы. 17-бет Бизнес пен қаржыға шолу. 2025 жылғы қаржылық қызмет. 66-бет Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 148, 151-бет
	2-7 Қызметкерлер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 111, 113-бет
	2-8 Компанияның штаттық қызметкерлері болып табылмайтын жұмыскерлер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 114 -бет
	2-9 Басқару құрылымы мен құрамы		Компания туралы. Компанияның қысқаша бейіні. 16-бет Корпоративтік басқару туралы есеп. Корпоративтік басқару туралы есеп. 159-бет; Директорлар Кеңесі. 163, 164, 169–170-бет
	2-10 Жоғары басқару органын сайлау және бекіту тәртібі		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 163-бет
	2-11 Жоғары басқару органының төрағасы		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 164-бет; Басқарма. 173-бет
	2-12 Жоғары басқару органының әсерлерді басқаруды қадағалаудағы рөлі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 73-бет
	2-13 Әсерлерді басқару бойынша жауапкершілікті беру		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 73-бет Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 170-бет
	2-14 Жоғары басқару органының тұрақты даму бойынша есептіліктегі рөлі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 73-бет
	2-15 Мүдделер қақтығысы		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 168-бет
	2-16 Сыни мәселелер туралы ақпаратты жоғары басқару органына жеткізу		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 146-бет
	2-17 Жоғары басқару органының ұжымдық білімі		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 171-бет
	2-18 Жоғары басқару органының жұмысының тиімділігін бағалау		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 169-бет
	2-19 Сыйақы саясаты		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 171-бет; Ақпараттық ашықтық. 177-бет
	2-20 Сыйақы мөлшерін айқындау процесі		Корпоративтік басқару туралы есеп. Директорлар Кеңесі. 170-бет; Ақпараттық ашықтық. 177-бет
	2-21 Жылдық жалпы сыйақы коэффициенті	b. Компания ұйымның ең жоғары жалақы алатын қызметкерінің жылдық жиынтық сыйақысының пайыздық өсуінің және барлық қалған қызметкерлердің (ең жоғары жалақы алатын қызметкерді қоспағанда) жылдық жиынтық сыйақысының медианалық пайыздық өсуінің арақатынасын ашпайды.	Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 119-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
	2-22 Тұрақты даму стратегиясы туралы мәлімдеме		Алғы сөз. Директорлар кеңесі төрағасының үндеуі. 4-бет; Басқарма төрағасының үндеуі. 5-бет
	2-23 Ұйымның ішкі құжаттарында бекітілген міндеттемелер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 89-бет Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 128-бет Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143-бет Корпоративтік этика. 178-бет
	2-24 Ұйымның ішкі құжаттарында бекітілген міндеттемелерді орындау		Компания туралы. Компанияның қысқаша бейіні. 16-бет
	2-25 Теріс әсерлерді жою процестері		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 89-бет Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 146-бет
	2-26 Кеңес сұрау және алаңдаушылық білдіру тетіктері		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 82-бет Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 141-бет
	2-27 Заңдар мен нормативтік актілерді сақтау		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 90-бет Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 146, 152-бет
	2-28 Қауымдастықтарға мүшелік		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 87-бет
	2-29 Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 82-бет; Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 141-бет
	2-30 Ұжымдық келісімдер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 120-бет
GRI 3: Маңызды тақырыптар			
GRI 3 Маңызды тақырыптар	3-1 Маңызды тақырыптарды айқындау тәртібі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 87-бет
	3-2 Маңызды тақырыптар тізбесі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 87-бет
Биоалуантүрлілік			
	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 95-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
GRI 305: Климаттың өзгеруі және көміртек			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 99-бет
GRI 305: Климаттың өзгеруі және көміртек	305-1 Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (1-қамту аясы)		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 106-бет
	305-2 Парниктік газдардың жанама энергетикалық шығарындылары (2-қамту аясы)		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 106-бет
	305-4 Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 107-бет
	305-6 Озон қабатын бұзатын заттардың шығарындылары (ОБЗ)		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 91-бет
Ластаушы заттардың шығарындылары			
GRI 3 Маңызды тақырыптар	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 91-бет
GRI 305: Шығарындылар	305-7 NOx, SOx және атмосфераға шығарылатын басқа да елеулі шығарындылар	Компания ұшпа органикалық қосылыстардың (ҰОҚ), қауіпті ауа ластағыштарының (HAP) және тұрақты органикалық ластағыштардың (ТОЛ) шығарындыларымен байланысты қызметті жүзеге асырмайды.	Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 91-бет
Энергия тиімділігі			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 96-бет
GRI 302: Энергия тиімділігі	302-1 Ұйым ішіндегі энергия тұтыну	b: Компания жаңартылатын көздерден отын тұтынбайды. d: Компания энергияны үшінші тараптарға қайта сатпайды. c.iii, c.iv, d.iii, d.iv: Компания салқындату энергиясы мен бу энергиясын тұтынбайды және үшінші тараптарға қайта сатпайды.	Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 98-бет
	302-3 Энергия сыйымдылығы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 98, 107-бет
	302-4 Энергия тұтынуды азайту		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 97-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
Қалдықтарды басқару			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 94–95-бет
GRI 306: Қалдықтарды басқару	306-2 Қалдықтармен байланысты елеулі әсерлерді басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 94-бет
	306-3 Түзілетін қалдықтар	Деректерді жинау мүмкіндігінің болмауы себебінен Компания ҚТҚ есебін жүргізбейді.	Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 94-бет
	306-5 Кәдеге жаратылған қалдықтардың жалпы көлемі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 94-бет
Су ресурстарын басқару			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
GRI 303: Су ресурстарын басқару	303-1 Ортақ ресурс ретінде су ресурстарымен өзара іс-қимыл		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
	303-2 Ағынды суды ағызумен байланысты әсерді басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
	303-3 Алынатын судың жалпы көлемі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
	303-4 Суды ағызу		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
	303-5 Су тұтыну		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі. 92-бет
Қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 110-бет
GRI 402: Қызметкерлер мен басшылықтың өзара қарым-қатынасы	402-1 Ұйым қызметіндегі елеулі өзгерістерге қатысты хабардар етудің ең аз кезеңі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 121-бет
Жұмыспен қамту			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 110-бет
GRI 401: Жұмыспен қамту	401-1 Жаңадан жалданған қызметкерлер және кадрлардың тұрақсыздығы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 114–115, 117-бет
	401-2 Толық жұмыспен қамтылу шартында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілетін, уақытша немесе ішінара жұмыспен қамтылу шартында жұмыс істейтін қызметкерлерге берілмейтін жеңілдіктер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 120-121-бет
	401-3 Бала күтімі бойынша демалыс		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 123-бет
Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік			
GRI 3 Маңызды тақырыптар	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 132-бет
GRI 403: Жұмыс орнындағы денсаулық пен қауіпсіздік	403-1 Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 135-бет
Ластаушы заттардың шығарындылары			
GRI 403: Ластаушы заттардың шығарындылары	403-2 Қауіпті сәйкестендіру, тәуекелдерді бағалау, жазатайым оқиғаларды тергеу		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 134–135-бет
	403-3 Денсаулық сақтау қызметтері		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 139-бет
	403-4 Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелері бойынша қызметкерлердің қатысуы, кеңестер мен коммуникациялар		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 134-бет
	403-5 Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау және қауіпсіздік мәселелері бойынша кәсіби даярлық		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 138-бет
	403-6 Қызметкерлердің денсаулығын ілгерілету		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 139-бет
	403-7 Іскерлік қатынастармен тікелей байланысты еңбек денсаулығы мен қауіпсіздігі үшін салдарлардың алдын алу және жұмсарту		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 136-бет
	403-8 Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	2024 жылы еңбекті қорғау мен қауіпсіздікті басқару жүйесінің ішкі және сыртқы аудиті жүргізілмеді.	Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 134-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
GRI 403: Ластаушы заттардың шығарындылары	403-9 Өндірістік жарақаттар		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 136–137-бет
	403-10 Еңбек қызметімен байланысты кәсіптік аурулар	A Еңбек қызметімен байланысты кәсіптік аурулар жағдайлары жеке анықталмайды, бағаланбайды және есепке алынбайды, осыған байланысты ақпаратты ашуға арналған деректер жоқ. A	
Жергілікті қоғамдастықтар			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 140-бет
GRI 413: Жергілікті қоғамдастықтар	413-1 Жергілікті қоғамдастықтармен өзара іс-қимыл бағдарламаларын, жергілікті қоғамдастықтарға әсерді бағалауды және жергілікті қоғамдастықтарды дамыту бағдарламаларын іске асыратын бөлімшелер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 141-бет
Мемлекеттік саясат			
GRI 415: Мемлекеттік саясат	415-1 Саяси жарналар	Компания саяси партияларға, ұйымдарға немесе олардың өкілдеріне қаржылық қолдау көрсетпейді және саяси қызметке қатыспайды. «Самұрық-Қазына» АҚ компаниялар тобының барлық қайырымдылық және демеушілік қызметін «Samruk-Kazyna Trust» әлеуметтік жобаларды дамыту қоры жүзеге асырады.	
Қызметкерлерді оқыту және дамыту			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 125-бет
GRI 404: Қызметкерлерді оқыту және дамыту	404-1 Сағаттардың орташа саны жылына бір қызметкерге шаққандағы оқыту		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 125-бет
	404-2 Қызметкерлердің жұмыспен қамтылу қабілетін қолдауға арналған біліктілікті арттыру бағдарламалары		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 120, 126-бет
	404-3 Өнімділік пен мансап дамуының тұрақты бағалауларын алатын қызметкерлердің пайызы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 117-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
Әралуандылық және тең мүмкіндіктер			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 128–130-бет
GRI 405: Әралуандылық және тең мүмкіндіктер	405-1 Басқару органдары мен қызметкерлердің әралуандылығы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 111–112-бет
	405-2 Ерлер мен әйелдердің негізгі жалақысы мен сыйақысының арақатынасы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 119-бет
	404-3 Өнімділік пен мансап дамуының тұрақты бағалауларын алатын қызметкерлердің пайызы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 117-бет
Кемсітпеу			Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 118-бет
GRI 406: Кемсітпеу	406-1 Кемсітушілік жағдайларының жалпы саны және жою бойынша қабылданған шаралар.		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 128-130-бет
Еңбекақы төлеу және қызметкерлерге арналған әлеуметтік бағдарламалар			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 126–127-бет
GRI 202: Еңбекақы төлеу және қызметкерлерге арналған әлеуметтік бағдарламалар	202-1 Әртүрлі жыныстағы қызметкерлердің ең төмен еңбекақы мөлшерінің ұйымның қызмет өңірлерінде белгіленген ең төмен жалақы мөлшеріне қатынасы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 118-бет
	202-2 Жергілікті қоғамдастықтан жалданған жоғары басшылық өкілдерінің үлесі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 119-бет
Адам құқықтарын сақтау			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 128-бет
Жұмыстағы стресс және орнықтылық			Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143–144-бет
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143–146-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл			Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 145–146-бет
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143-бет
GRI 205: Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл	205-1 Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген бөлімшелер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143-144-бет
	205-2 Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаты бойынша хабардар ету мен оқыту өткізу және сыбайлас жемқорлықпен күрес әдістері		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 143-144, 146-бет
	205-3 Сыбайлас жемқорлықтың расталған жағдайлары және қабылданған шаралар		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 145-146-бет
Жанама экономикалық әсерлер			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 147–148-бет
Жанама экономикалық әсерлер	203-1 Инфрақұрылымға инвестициялар және өтеусіз қызметтер		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 147–148-бет
	404-3 Өнімділік пен мансап дамуының тұрақты бағалауларын алатын қызметкерлердің пайызы		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: S аспектісі. 117-бет
Экономикалық нәтижелілік			
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 147-бет

GRI стандарты	Көрсеткіштің нөмірі мен атауы	Алып тастаулар/түсіндірме	Есептегі бөлім мен бет
GRI 201: Экономикалық нәтижелілік	201-1 Жасалған және бөлінген тікелей экономикалық құн		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 151-бет
	201-4 Мемлекеттен алынған қаржылық көмек		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 148-бет
Сатып алу тәжірибелері			Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 152-бет
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 149-бет
Сатып алу тәжірибелері	204-1 Жергілікті жеткізушілерге жұмсалған шығыстар үлесі		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 151-бет
Нарықтар мен бәсекелестік			Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 152–155-бет
GRI 3 Маңызды тақырыптар 2021	3-3 Маңызды тақырыптарды басқару		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 152-бет
	206-1 Бәсекелестікке кедергі келтіруге және монополияға қарсы заңнаманы бұзуға байланысты құқықтық әрекеттер жағдайларының жалпы саны		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 152-бет
Клиент құпиялылығы			
	418-1 Клиенттердің құпиялылығын бұзу және клиенттер деректерінің жоғалуына қатысты негізделген шағымдар.		Тұрақты даму туралы есеп. Тұрақты даму саласындағы есеп: G аспектісі. 152-153, 155-бет

6.4. TCFD көрсеткіш-терінің кестесі

Индикатор	Есеп бөлімдері	Компания түсіндірмелері
Басқару		
a. Директорлар Кеңесінің климаттың өзгеруімен байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді қадағалауды жүзеге асыру процесін сипаттаңыз.	4.1. Тұрақты даму саласындағы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 4.1.2. Тұрақты дамуды басқару құрылымы. 4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
b. Басшылықтың климаттың өзгеруімен байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау мен басқарудағы рөлін сипаттаңыз.	4.1. Тұрақты даму саласындағы есеп. Тұрақты дамуды басқару. 4.1.2. Тұрақты дамуды басқару құрылымы.	
Метрикалар мен нысаналы көрсеткіштер		
a. Ұйым өзінің стратегиясы мен тәуекелдерді басқару процесіне сәйкес климатпен байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді бағалау үшін пайдаланатын метрикаларды сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
c. Ұйым климаттың өзгеруімен байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктерді басқару үшін пайдаланатын мақсаттарды және мақсаттарға қол жеткізу бойынша жұмыс нәтижелерін сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
b. 1, 2 және қажет болған жағдайда 3 қамту салаларындағы парниктік газдар (ПГ) шығарындылары туралы, сондай-ақ олармен байланысты тәуекелдер туралы ақпаратты ашыңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
Стратегия		
b. Климатпен байланысты тәуекелдер мен мүмкіндіктердің ұйымның бизнесіне, стратегиясына және қаржылық жоспарлауына әсерін сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
Тәуекелдерді басқару		
a. Ұйымның климатпен байланысты тәуекелдерді анықтау мен бағалау жөніндегі процестерін сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
b. Ұйымның климатпен байланысты тәуекелдерді басқару жөніндегі процестерін сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	
c. Климатпен байланысты тәуекелдерді анықтау, бағалау және басқару процестерінің ұйымның жалпы тәуекелдерді басқаруына қалай интеграцияланғанын сипаттаңыз.	4.2. Тұрақты даму саласындағы есеп. E аспектісі. 4.2.3. Климаттың өзгеруіне қарсы күрес.	

6.5. SASB көрсеткіш-терінің кестесі

Индикатор	Сипаттамасы	Есеп бөлімдері	Компания түсіндірмелері
Қызметтің экологиялық ізі			
TC-TL-130a.1	(1) Тұтынылған энергияның жалпы саны; (2) желілердегі электр энергиясының пайыздық мөлшері; (3) ЖЭК пайызы.	4.2 Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі 4.2.2. Энергия тұтыну және Энергия тиімділігі	ЖЭК үлесі — 0%
Деректер құпиялылығы			
TC-TL-220a.1	Мінез-құлықтық жарнамамен және клиенттер құпиялылығымен байланысты саясаттар мен тәжірибелер сипаттамасы.	4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп. G аспектісі. 4.4.5. Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау	Көрсеткіш ішінара ашылды.
TC-TL-220a.3	Клиенттердің жеке өмірінің қол сұғылмауын бұзумен байланысты сот талқылауларының нәтижесінде ақшалай шығындардың жалпы сомасы.	–	Есепті кезеңде Компанияда осы мәселе бойынша сот талқылаулары болған жоқ.
Деректер қауіпсіздігі			
TC-TL-230a.1	(1) Деректер ағуы саны; (2) дербес деректер ағуының пайызы; (3) зардап шеккен клиенттер саны.	4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп. G аспектісі. 4.4.5. Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау	Есепті кезеңде Компанияда клиенттердің деректерінің таралып кету фактілері анықталған жоқ.
TC-TL-230a.2	Үшінші тұлғалардың киберқауіпсіздік стандарттарын пайдалануды қоса алғанда, деректер қауіпсіздігінің тәуекелдерін анықтау мен жоюға тәсіл сипаттамасы.	4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп. G аспектісі. 4.4.5. Ақпараттық қауіпсіздік және деректерді қорғау 5-бөлім. Корпоративтік басқару туралы есеп. 5.9. Тәуекелдер мен ішкі бақылауды басқару	Көрсеткіш ішінара ашылған.
Өнімді пайдалану мерзімі аяқталғаннан кейін қайта пайдалану мен қайта өңдеу			
TC-TL-440a.1	(1) Кәдеге жарату бағдарламалары шеңберінде жиналған материалдар, және (2) қайта пайдаланылған, (3) қайта өңделген, (4) ҚТҚ полигонына жіберілген пайыз.	4.2 Тұрақты даму саласындағы есеп: E аспектісі 4.2.1. Қоршаған ортаны қорғау. 4.2.1.3. Қалдықтарды басқару.	Көрсеткіш ішінара ашылған.
Бәсекелестік мінез-құлық пен ашық интернет			
TC-TL-520a.1	Монополияға қарсы реттеумен байланысты сот талқылауларының нәтижесінде қаржылық шығындардың жалпы сомасы.	4.4. Тұрақты даму саласындағы есеп. G аспектісі. 4.4.4. Нарықтар мен бәсекелестік	Есепті кезеңде монополияға қарсы заңнаманы бұзу жағдайлары тіркелмеген.
TC-TL-520a.2	(1) Меншікті және коммерциялық байланысты контенттің; және (2) ассоциацияланбаған контенттің орташа нақты тұрақты жүктеу жылдамдығы.	Компания өнімдерінің техникалық сипаттамасында жүктеудің ең төменгі, орташа және ең жоғарғы жылдамдығы көрсетілген.	

6.6. Тәуелсіз аудитор қорытындысы

pwc

«Қазақтелеком» акционерлік қоғамының орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратына қатысты шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есеп

«Қазақтелеком» акционерлік қоғамының Директорлар кеңесіне::

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін қорытынды

Біз 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша және көрсетілген күні аяқталған жыл үшін «Қазақтелеком» АҚ-тың (бұдан әрі — «Компания») 2025 жылғы Интеграцияланған жылдық есебінде «А» символымен белгіленіп ашып көрсетілген және осы есепке 1-қосымша мен 2-қосымшада жинақталған орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратына қатысты шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тексеруді жүргіздік (бұдан әрі тиісінше — «Орнықты даму туралы таңдаулы ақпарат» және «Жылдық есеп»).

Біз жүргізген рәсімдердің және алынған дәлелдемелердің нәтижелері бойынша, Орнықты даму туралы таңдаулы ақпарат осы есепке 1-қосымша мен 2-қосымшада ұсынылған Қолданылатын критерийлерге (бұдан әрі — «Қолданылатын критерийлер») сәйкес барлық елеулі аспектілерде дайындалмағанын көрсетуі мүмкін қандай да бір факті анықталған жоқ.

Қорытынды жасау негіздемесі

Біз шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы Халықаралық аудит және растау стандарттары жөніндегі кеңес шығарған Халықаралық сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар стандарты («ХСҚТС») 3000 (Қайта қаралған) «Өткен кезеңдердің қаржылық ақпаратын аудит немесе шолу тексеруінен өзге сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмалар» («ХСҚТС 3000 (Қайта қаралған)») стандартына сәйкес орындадық.

Біз алған дәлелдемелер біздің қорытындымыз үшін негіз болуға жеткілікті және тиісті деп есептейміз. Осы стандартқа сәйкес біздің жауапкершілігіміз осы есептің «Біздің жауапкершілігіміз» бөлімінде төменде сипатталған.

Біздің тәуелсіздігіміз және сапаны басқару

Біз Халықаралық бухгалтерлердің этика стандарттары бойынша кеңестің (ХБЭСК) Кәсіби бухгалтерлердің кәсіби әдеп кодексінің (оның ішінде Халықаралық тәуелсіздік стандарттарын қамтитын) тәуелсіздікке қатысты талаптарына және өзге де этикалық талаптарына сәйкестікті сақтадық. Бұл кодекс адалдық, объективтілік, кәсіби құзыреттілік пен тиісті мұқияттылық, құпиялылық және кәсіби мінез-құлық сияқты негізгі қағидаттарға негізделген.

Біз 1 Халықаралық сапаны басқару стандартын (ISQM 1) қолданамыз, ол ұйымнан сапаны бақылау жүйесін әзірлеуді, енгізуді және оның жұмыс істеуін қамтамасыз етуді талап етеді, оның ішінде этикалық талаптарға, кәсіби стандарттарға және қолданылатын нормативтік-құқықтық талаптарға сәйкестікті қамтамасыз ететін саясаттар мен рәсімдер бар.

«ПрайсуотерхаусКуперс Такс энд Эдвайзори» ЖШС
Әл-Фараби даңғылы, 34, А ғимараты, 4-қабат, A25D5F6
Алматы Қазақстан
+7 (727) 330 32 00, www.pwc.kz

pwc

Орнықты даму туралы таңдаулы ақпарат үшін жауапкершілік

Компания басшылығы келесілер үшін жауапты:

- Қолданылатын критерийлерге сәйкес орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпаратты дайындау
- Қолданылатын критерийлерге сәйкес, алаяқтық немесе қателік салдарынан туындайтын елеулі бұрмалауларды қамтымайтын орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпаратты дайындауды қамтамасыз ету үшін басшылық қажет деп санайтын ішкі бақылау жүйесін әзірлеу, енгізу және қолдау; және
- орнықты даму саласындағы есептілікті дайындаудың тиісті әдістерін таңдау және қолдану, сондай-ақ осы жағдайларда негізді болып табылатын болжамдар мен бағалауларды қалыптастыру.

Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындау кезіндегі ажырамас шектеулер

Жылдық есептің 4.2.3.4 «Климаттың өзгеруі саласындағы метрикалар мен мақсаттар» бөлімшесінде көрсетілгендей, парниктік газдар шығарындыларының сандық бағалануы әртүрлі газдардың шығарындыларын бірыңғай негізге келтіру үшін қажетті шығарындылар коэффициенттері мен мәндерін айқындауда қолданылатын ғылыми білімнің шектеулілігі салдарынан ажырамас белгісіздікке ұшырайды.

Біздің жауапкершілік

Біздің жауапкершілігіміз сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы жоспарлау және орындау болып табылады, бұл орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпараттың алаяқтық немесе қателік салдарынан туындайтын елеулі бұрмалауларды қамтымайтынына қатысты шектеулі сенімділікті алуға, сондай-ақ біздің қорытындымызды қамтитын шектеулі сенімділікті қамтамасыз ету бойынша тексеру нәтижелері туралы есепті шығаруға бағытталған. Бұрмалаулар алаяқтық немесе қателіктер нәтижесінде туындауы мүмкін және олар жекелей немесе жиынтық түрде орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпарат негізінде пайдаланушылар қабылдайтын шешімдерге әсер етуі ықтимал деп негізді түрде болжанған жағдайда елеулі болып саналады.

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз етуге бағытталған тапсырма шеңберінде, «ХСҚТС 3000 (қайта қаралған)» стандартына сәйкес жүргізілген, біз бүкіл тапсырма барысында кәсіби пайымдауды қолданамыз және кәсіби скептицизмді сақтаймыз. Сонымен қатар, біз келесілерді орындаймыз:

- Қор қолданылатын критерийлерді ескере отырып, нақты жағдайларда орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпаратты дайындаудың негізі ретінде пайдалануын орындылығын айқындайды;
- тапсырмаға қатысты ішкі бақылау жүйелері туралы түсінік алуды қоса алғанда, алаяқтық немесе қателік салдарынан елеулі бұрмалаулардың ықтимал туындауын анықтау мақсатында, алайда Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігіне қатысты қорытынды ұсыну мақсатында емес тәуекелдерді бағалау рәсімдерін жүргіземіз; және
- орнықты даму туралы таңдаулы шоғырландырылған ақпаратта елеулі бұрмалаулардың ықтимал туындауын ескере отырып, рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз. Алаяқтықтың нәтижесінде туындаған елеулі бұрмалауды анықтамай қалу тәуекелі қателік салдарынан туындаған елеулі бұрмалауды анықтамай қалу тәуекеліне қарағанда жоғары, себебі алаяқтық сөз байласуды, жалған жасауды, әдейі өткізіп жіберуді, ақпаратты бұрмалап ұсынуды немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өтуді қамтуы мүмкін

pwc

Орындалған жұмыстың қысқаша сипаттамасы

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты дәлелдемелер алу мақсатында рәсімдерді орындауды көздейді. Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма шеңберіндегі рәсімдер сипаты, мерзімдері, сондай-ақ көлемі бойынша орынды сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырмадан ерекшеленеді. Тиісінше, шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырма шеңберінде алынған сенімділік деңгейі орынды сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау кезінде алынатын сенімділік деңгейінен едәуір төмен.

Таңдалған рәсімдердің сипаты, мерзімдері және көлемі кәсіби пайымдауға, оның ішінде Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратта жосықсыз әрекеттер немесе қателер салдарынан елеулі бұрмалаулардың ықтимал туындауын анықтауға байланысты.

Шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тапсырманы орындау барысында біз мынадай рәсімдерді орындадық:

- Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратты дайындауға қатысты Компанияның есептілік процестері туралы түсінік алу;
- Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты тиісті персоналдан сұрау жүргізу; және
- Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты іріктеме негізінде мәні бойынша тестілеу жүргізу.

Пайдалану және тарату бойынша шектеулер

Біздің есебіміз арамыздағы келісімге сәйкес, Компания басшылығына Компанияның орнықты даму саласындағы қызметі және осы қызметтің нәтижелері туралы ақпаратты ашуға, сондай-ақ Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратқа қатысты шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есепті алу арқылы корпоративтік басқару саласындағы міндеттерін орындауға жәрдемдесу мақсатында тек Компанияның Директорлар кеңесі үшін дайындалды. Осыған байланысты, Орнықты даму туралы таңдаулы ақпараты басқа мақсаттар үшін пайдаланылмауы тиіс және пайдалануға болмайды.

Біз осы есепті Компанияның веб-сайтында жариялануына Жылдық есептің құрамында ашып көрсетуге келісім береміз.

Компанияның веб-сайтының жұмыс істеуін және тұтастығын қамтамасыз ету үшін жауапкершілік Компания басшылығына жүктеледі. Біз орындаған жұмыс көрсетілген мәселелерді қарауды қамтыған жоқ, және тиісінше, Орнықты даму туралы таңдаулы ақпаратқа Компанияның веб-сайтында орналастырылған кезде енгізілуі мүмкін кез келген өзгерістер үшін біз жауапты емеспіз.

Қолданыстағы заңнама шеңберінде, нақты келісілген жазбаша талаптар болған және біздің алдын ала жазбаша келісіміміз алынған жағдайларды қоспағанда, біз Компаниядан басқа тұлғалардың алдында біздің жұмысымыздың нәтижелері немесе осы есеп үшін жауапкершілік алмаймыз.

PricewaterhouseCoopers Tax & Advisory LLP

10 шілде 2026

Астана, Қазақстан.

6.6. Тәуелсіз аудитор қорытындысы

2026 жылғы 10 шілдедағы шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есепке 1-қосымша

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Жылдық есепте ашып көрсетілген және «А» белгісімен белгіленген, шектеулі сенімділік жөніндегі рәсімдердің нысанасы болған орнықты даму туралы тандаулы сандық ақпарат тиісті ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды қамтитын Қолданылатын критерийлермен бірге төменде ұсынылған. Қолданылатын критерийлерге Global Reporting Initiative (GRI) жариялаған орнықты даму саласындағы есептілік стандарттарының GRI Reporting Standards (бұдан әрі — «GRI стандарттары») тиісті талаптары және қажет болған жағдайда, басшылық әзірлеген ішкі критерийлер кіреді.

№	Көрсеткіш	Жылдық есептегі орны	Қолданылатын критерийлер*
1	Қызметкерлер	40-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы гендер мен өңірлер бойынша бөлінген тұрақты және уақытша қызметкерлер саны, адам 41-кесте. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылы гендер мен өңірлер бойынша бөлінген толық және ішінара жұмыспен қамтылған қызметкерлер саны, адам 33-кесте. 2023–2025 жж. персоналдың тізімдік санының серпіні (кестедегі ақпарат графикалық түрде берілген).	GRI 2-7 a-b.
2	Қызметкерлер болып табылмайтын жұмыскерлер	42-кесте. Ұйымның штаттық қызметкерлері болып табылмайтын қызметкерлер саны, адам	GRI 2-8 a.
3	Жиынтық сыйақының жылдық арақатынасы	54-кесте. Ең көп ақы төленетін қызметкердің жалақысының басқаларға арақатынасы, теңге	GRI 2-21 a-b.
4	Заңдар мен нормативтік талаптарды сақтау	71-кесте. Заңнаманы және нормативтік талаптарды сақтамау жағдайлары үшін айыппұлдардың жалпы саны мен сомасы, млн теңге	GRI 2-27 a-b.
5	Ұжымдық шарттар	55-кесте. Ұжымдық шарттармен қамтылған қызметкерлер саны	GRI 2-30 a.
6	Құрылған және бөлінген тікелей экономикалық құн	73-кесте. 2025 жыл үшін жасалған және бөлінген тікелей экономикалық құн, млн теңге	GRI 201-1 a.
7	Мемлекеттен алынған қаржылық көмек	74-кесте. Мемлекеттен алынған қаржылық көмек, млрд теңге	GRI 201-4 a.
8	Жынысы бойынша стандартты бастапқы жалақының жергілікті ең төменгі еңбекақы деңгейіне арақатынасы	50-кесте. Гендерлік белгі бойынша ең төменгі жалақы көрсеткіштері, теңге А 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да ең төмен жалақы	GRI 202-1 a-c.
9	Жергілікті қауымдастықтан жалданған жоғары басшылықтың үлесі	51-кесте. Жоғары басшылық құрамындағы жергілікті қоғамдастықтың өкілдігі, адам	GRI 202-2 a.
10	Инфрақұрылымға инвестициялар және қолдау көрсетілетін қызметтер	65-кесте. Әлеуметтік бағдарламаларға арналған шығыстар үлесі, млн теңге	GRI 203-1 a.
11	Жергілікті жеткізушілерге жұмсалған шығыстардың үлесі	75-кесте. Жергілікті* жеткізушілерге жұмсалған шығыстар	GRI 204-1 a.
12	Сыбайлас жемқорлыққа байланысты тәуекелдердің болуына бағаланған операциялар	67-кесте. Сыбайлас жемқорлықпен байланысты тәуекелдерді бағалау жүргізілген бөлімшелер мен бизнес-процестер	GRI 205-1 a.
13	Сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясаттар мен	68-кесте. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл саясаттары мен әдістері туралы хабардар ету, 2023–2025	GRI 205-2 a-b, d-e.

	рәсімдер саласындағы коммуникация және оқыту		
14	Расталған сыбайлас жемқорлық жағдайлары және қабылданған шаралар	69-кесте. Сыбайлас жемқорлық пен парақорлық жағдайлары А	GRI 205-3 a-d.
15	Бәсекелестікке қарсы мінез-құлық, монополияға қарсы және монополистік практикалар бойынша сот талқылаулары	76-кесте. 2025 жылғы монополияға қарсы және бәсекелестік заңнамасын бұзу жағдайлары, дана	GRI 206-1 a.
16	Ұйым ішіндегі энергия тұтыну	25-кесте. Отын ресурстарын жалпы тұтыну, ГДж	GRI 302-1 a-e.
17	Энергия тұтыну қарқындылығы	27-кесте. Энергия сыйымдылығы	GRI 302-3 a.
18	Энергия тұтынуды қысқарту	Тарау 4: Тұрақты даму туралы есеп кіші бөлім 4.2.2 Энергия тұтыну және энергия тиімділігі Тармақ 12	GRI 302-4 a.
19	Су алу	20-кесте. Су алудың жалпы көлемі, мың м3 21-кесте. Үлес салыстырмалы су тұтыну	GRI 303-3 a-c.
20	Су ағызу	22-кесте. Ағынды суларды тастаудың жалпы көлемі, мың м3	GRI 303-4 a-c.
21	Су тұтыну	Тарау 4: Тұрақты даму туралы есеп Кіші бөлім 4.2.1.2: Су ресурстары Тармақ 9	GRI 303-5 a-b.
22	Парниктік газдардың тікелей шығарындылары (1-қамту саласы)	31-кесте. Парниктік газдар шығарындыларының көлемі, тонна CO2-экв.	GRI 305-1 a.
23	Жанама энергетикалық шығарындылар (2-қамту саласы)	31-кесте. Парниктік газдар шығарындыларының көлемі, тонна CO2-экв.	GRI 305-2 a.
24	Парниктік газдар шығарындыларының қарқындылығы	32-кесте. Көміртек сыйымдылығының серпіні	GRI 305-4 a.
25	Парниктік газдар шығарындыларын қысқарту	Тарау 4: Тұрақты даму туралы есеп Кіші бөлім 4.2.3.4: Климат өзгеруі саласындағы метрикалар мен мақсаттар Тармақ 13	GRI 305-5 a.
26	Озон қабатын бұзатын заттардың (ОБЗ) шығарындылары	19-кесте. Озон бұзатын заттар (ОБЗ) шығарындыларының көлемі, килограмм CFC-11-экв.5	GRI 305-6 a.
27	Азот оксидтері (NOx), күкірт оксидтері (SOx) және атмосфераға шығарылатын басқа да елеулі шығарындылар	18-кесте. Атмосфераға ластаушы заттар шығарындыларының құрылымы, тонна	GRI 305-7 a.
28	Қалдықтардың түзілуі	23-кесте. Түзілген қалдықтар көлемі, тонна	GRI 306-3 a.
29	Көмуге жіберілген қалдықтар	24-кесте. Қауіптілік сыныптары бойынша бөліп көдеге жаратылған қалдықтар көлемі, тонна	GRI 306-5 a-c.
30	Жаңа қызметкерлерді жалдау және кадрлар тұрақтамауы	43-кесте. Жаңадан жалданған қызметкерлер саны, адам 44-кесте. Жаңадан жалданған қызметкерлердің коэффициенті, 2023–2025 жыл	GRI 401-1 a-b.

		45-кесте. Жасы мен гендері бойынша еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлердің жалпы саны, адам 46-кесте. Өңірлер бойынша еңбек қатынастары тоқтатылған қызметкерлер саны, адам	
31	Бала күтіміне байланысты демалыс	56-кесте. Қызметкерлердің бала күтімі бойынша демалысқа шығуы бойынша бөлінісі, адам	GRI 401-3 a-e.
32	Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер	60-кесте. Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған қызметкерлер, адам 61-кесте. Жұмыс орнындағы еңбекті қорғау мен қауіпсіздік мәселелерін басқару жүйесімен қамтылған штаттан тыс қызметкерлер,	GRI 403-8 a.
33	Өндірістік жарақат	62-кесте. «Қазақтелеком» АҚ қызметкерлері арасындағы жарақаттанушылық көрсеткіштері	GRI 403-9 a-c.
34	Кәсіптік аурулар	6.Қосымшалар 6.3 кіші бөлім. GRI сәйкестік кестесі	GRI 403-10 a-c.
35	Бір жұмыскерге шаққандағы бір жылдағы орташа оқу сағаттарының саны	58-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қызметкерлерді оқыту сағаттарының саны, ада	GRI 404-1 a.
36	Нәтижелілікті және мансапты дамытуды тұрақты бағалаудан өтетін қызметкерлердің пайызы	48-кесте. Нәтижелілікті және мансапты дамытуды тұрақты бағалаумен қамтылған қызметкерлер үлесі, адам	GRI 404-3 a.
37	Басқару органдары мен қызметкерлердің әртүрлілігі	34-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша персоналдың жас топтары бойынша бөлінген құрылымы 35-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша персоналдың гендерлік топтар бойынша бөлінген құрылымы, адам 36-кесте. Денсаулық мүмкіндіктері шектеулі қызметкерлер саны, адам А 37-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқарудың басшы органдарының жас бойынша бөлінген құрылымы, адам 38-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша басқарудың басшы органдарының гендерлік топтар бойынша бөлінген құрылымы, адам А	GRI 405-1 a-b.
38	Әйелдердің ерлерге қатысты базалық жалақысы мен сыйақысының арақатынасы	51-кесте. Жоғары басшылық құрамындағы жергілікті қоғамдастықтың өкілдігі, адам А 52-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ер адамдар мен әйелдердің базалық жалақысының қызметкерлер санаттары бойынша бөлінген арақатынасы 53-кесте. 2025 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ер адамдар мен әйелдердің сыйақысының қызметкерлер санаттары бойынша бөлінген арақатынасы	GRI 405-2 a.

6.6. Тәуелсіз аудитор қорытындысы

39	Кемсітушілік жағдайлары және қабылданған түзету шаралары	50-кесте. Гендерлік белгі бойынша ең төменгі жалақы көрсеткіштері, теңге А 2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ-да ең төмен жалақы	GRI 406-1 a.
40	Клиенттердің құпиялылығын бұзу және клиенттер деректерінің жоғалуы бойынша расталған шағымдар	77-кесте. Компанияның ұзақ мерзімді құн жасауына әсер ететін маңызды тақырып бойынша көрсеткіштер	GRI 418-1 a-b.

* Жоғарыдағы кестеде келтірілген GRI стандарттарының ақпаратты ашу талаптарынан басқа, қолданылатын критерийлерге есеп беруді дайындау принциптері және GRI 1 стандартында көрсетілген қосымша ақпаратты ашу нұсқаулары кіреді.

2026 жылғы 10 шілдедегі шектеулі сенімділікті қамтамасыз ететін тәуелсіз тексеру нәтижелері туралы есепке 2-қосымша

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Жылдық есепте ашып көрсетілген және «А» белгісімен белгіленген, шектеулі сенімділік жөніндегі рәсімдердің нысанасы болған орнықты даму туралы таңдаулы сапалық ақпарат тиісті ақпаратты ашуға қойылатын талаптарды қамтитын Қолданылатын критерийлермен бірге төменде ұсынылған. Қолданылатын критерийлерге Global Reporting Initiative (GRI) жариялаған орнықты даму саласындағы есептілік стандарттарының GRI Reporting Standards (бұдан әрі — «GRI стандарттары») тиісті талаптары және қажет болған жағдайда, басшылық әзірлеген ішкі критерийлер кіреді.

№	Көрсеткіш	Жылдық есептегі орны	Қолданылатын критерийлер*
1	Ұйым туралы мәлімет	Бөлім: КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ Бөлімше: 1.1 Компанияның қысқаша профилі Бірінші, төртінші және бесінші абзацтар.	GRI 2-1 a-d.
2	Ұйымның орнықты даму саласындағы есептілігіне енгізілген субъектілер	6-бөлім. ҚОСЫМША Бөлімше: 6.1.2. Есеп периметрі Төртінші және бесінші абзац	GRI 2-2 a-c.
3	Есепті кезең, есептілік кезеңділігі және байланысатын тұлға	6-бөлім. ҚОСЫМША Бөлімше: 6.1.2. Есеп периметрі Бірінші және екінші абзац Бөлімше: 6.2. Байланыс ақпараты Он бірінші-он жетінші абзац	GRI 2-3 a-d.
4	Сыртқы растау	6-бөлім. ҚОСЫМША Бөлімше 6.1.3. Аудит және тәуелсіз растау Бірінші және екінші абзац	GRI 2-5 a-b.
5	Қызмет, құн құру тізбегі және басқа да іскерлік қатынастар	1-бөлім. КОМПАНИЯ ТУРАЛЫ Бөлімше: 1.1.1 Қызмет бағыттары Бірінші және жетінші абзац	GRI 2-6 a-d.
6	Басқару органдарының құрылымы мен құрамы	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.2 Тұрақты дамуды басқару құрылымы Бірінші-үшінші-бесінші абзац 5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.1. Корпоративтік басқару туралы есеп Фото Бөлімше: 5.4. Директорлар кеңесі Төртінші және бесінші абзац Бөлімше: 5.4.4. Директорлар кеңесі мүшелерінің өмірбаяндары Бөлімшенің барлығы Бөлімше: 5.4.5. Директорлардың тәуелсіздігі Бірінші-төртінші-бесінші абзац	GRI 2-9 a-c.
7	Жоғары басқару органына кандидаттарды ұсыну және іріктеу процесі	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4.2. Директорлар Кеңесі мүшелерін сайлау Бірінші-бесінші-алтыншыға дейінгі абзац	GRI 2-10 a-b.
8	Жоғары басқару органының төрағасы	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4. Директорлар кеңесі Бесінші абзац	GRI 2-11 a-b.
9	Жоғары басқару органының әсерлерді басқаруды қадағалаудағы рөлі	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.2 Тұрақты дамуды басқару құрылымы Екінші абзац	GRI 2-12 a-c.
10	Әсерлерді басқару үшін жауапкершілікті беру	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.2 Тұрақты дамуды басқару құрылымы	GRI 2-13 a-b.

		Алтыншы және жетінші абзац	
11	Жоғары басқару органының орнықты даму саласындағы есептіліктегі рөлі	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.2 Тұрақты дамуды басқару құрылымы Екінші және үшінші абзац	GRI 2-14 a-b.
12	Мүдделер қақтығысы	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4.6. Мүдделер қақтығысын басқару Бірінші абзац	GRI 2-15 a-b.
13	Жоғары басқару органының ұжымдық білімі	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4.10. Директорлар Кеңесі мүшелерінің кәсіби құзыреттілігін арттыру Бірінші және екінші абзац, бірінші сөйлем	GRI 2-17 a.
14	Жоғары басқару органының тиімділігін бағалау	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4.8. Директорлар Кеңесінің қызметін бағалау Бірінші абзац	GRI 2-18 a-c.
15	Сыйақы саясаты	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 5.4.11. Директорлар кеңесінің сыйақысы Бірінші абзац	GRI 2-19 a-b.
16	Сыйақыны айқындау процесі	5-бөлім. КОРПОРАТИВТІК БАСҚАРУ ТУРАЛЫ ЕСЕ Бөлімше: 5.4.9. Директорлар Кеңесінің комитеттері Он бірінші, он үшінші және он төртінші абзац	GRI 2-20 a-b.
17	Орнықты даму стратегиясы туралы мәлімдеме	Бөлімше: ДИРЕКТОРЛАР КЕҢЕСІ ТӨРАҒАСЫНЫҢ ҮНДЕУІ Бөлімше; Құрметті акционерлер, әріптестер, клиенттер мен серіктестер! Алтыншы абзац	GRI2-22 a.
18	Саясатта бекітілген міндеттемелер	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.1 Басқару тәсілі Төртінші абзац	GRI 2-23 a.
19	Қауымдастықтарға мүшелік	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.8 Қауымдастықтардағы мүшелік Бірінші-төртінші абзац	GRI 2-28 a.
20	Мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл тәсілі	4-бөлім.ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.1.6 Мүдделі тараптармен әрекеттесу Үшінші және төртінші абзац	GRI 2-29 a.
21	Су ресурстарымен ортақ ресурс ретінде өзара іс-қимыл	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.2.1.2 Су ресурстары Бірінші абзац (екінші сөйлемнен бастап), екінші, алтыншы және жетінші абзацтар	GRI 303-1 a-d.
22	Су ағызуға байланысты әсерлерді басқару	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.2.1.2 Су ресурстары Жетінші және сегізінші абзацтар	GRI 303-2 a.
23	Қалдықтардың түзілуі және қалдықтармен байланысты елеулі әсерлер	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.2.1.3 Қалдықтарды басқару Екінші және үшінші абзацтар	GRI 306-1 a.
24	Қалдықтармен байланысты елеулі әсерлерді басқару	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.2.1.3 Қалдықтарды басқару Үшінші, төртінші (бірінші сөйлем) және тоғызыншы абзацтар	GRI 306-2 a-c.
25	Уақытша немесе толық емес жұмыспен қамтылған қызметкерлерге берілмейтін штаттық қызметкерлерге арналған жеңілдіктер	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.1.9 Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау Екінші абзац	GRI 401-2 a.

6.6. Тәуелсіз аудитор қорытындысы

26	Операциялық өзгерістер туралы хабарлаудың ең қысқа мерзімдері	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.1.9 Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау Алтыншы және жетінші (бірінші және екінші сөйлем) абзац	GRI 402-1 a-b.
27	Еңбекті қорғау және өнеркәсіптік қауіпсіздікті басқару жүйесі	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.4 Қауіпсіздік пен еңбекті қорғау мәселелерін басқару жүйесін жетілдіру Бірінші-үшінші абзац	GRI 403-1 a-b.
28	Қауіптерді анықтау, төуекелдерді бағалау және оқиғаларды тергеп-тексеру	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.5 Тәуекелдерді бағалау Екінші және үшінші абзац	GRI 403-2 a-d.
29	Денсаулық сақтау саласындағы қызметтер	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.8 Кәсіпби аурулардың алдын алу және денсаулықты қорғау Екінші (екінші сөйлемнен) және бесінші (сөйлемнің бірінші бөлігі)	GRI 403-3 a.
30	Еңбекті қорғау мәселелері бойынша қызметкерлердің қатысуы, консультациялар және коммуникация	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.3 Қызметкерлерді еңбек қауіпсіздігі мәселелерін басқаруға тарту Бірінші (екінші сөйлемнен бастап), екінші (бірінші сөйлем), үшінші, төртінші, бесінші және алтыншы абзацтар	GRI 403-4 a-b.
31	Еңбекті қорғау мәселелері бойынша қызметкерлерді оқыту	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.7 Қызметкерлерді оқыту және жұмыс жүргізудің қауіпсіз мәдениетін дамыту Екінші, үшінші және он үшінші абзацтар	GRI 403-5 a.
32	Қызметкерлердің денсаулығын нығайту	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.3.8 Кәсіби аурулардың алдын алу және денсаулықты қорғау Бірінші (екінші сөйлемнен бастап) және жетінші абзацтар Бөлімше: 4.3.1.9 Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау Оныншы абзац	GRI 403-6 a-b.
33	Қызметкерлердің біліктілігін арттыру және өтпелі процестер кезінде қолдау бағдарламалары	4-бөлім. ТҰРАҚТЫ ДАМУ ТУРАЛЫ ЕСЕП Бөлімше: 4.3.1.9 Қызметкерлерді әлеуметтік қолдау Алтыншы абзац Бөлімше: 4.3.1.10 Қызметкерлерді оқыту және дамыту Бесінші, алтыншы, оныншы, он екінші, он алтыншы, он сегізінші, жиырмасыншы, жиырма төртінші, жиырма алтыншы, отыз бірінші, отыз екінші, отыз жетінші және қырық екінші абзацтар.	GRI 404-2 a-b.

* Жоғарыдағы кестеде келтірілген GRI стандарттарының ақпаратты ашу талаптарынан басқа, Қолданылатын критерийлерге сондай-ақ GRI 1 стандартында баяндалған есептілікті дайындау қағидаттары мен ақпаратты ашу жөніндегі қосымша ұсынымдар кіреді.

10

6.7. Директорлар Кеңесінің тәуелсіздігі туралы декларация

Дағдылар, тәжірибе мен білімнің теңгерімі:

Директорлар Кеңесінде және оның комитеттерінде ұйым мүддесінде және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынас пен тұрақты даму қағидаттарын ескере отырып, тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететін дағдылар, тәжірибе мен білімнің теңгерімі сақталуы тиіс.

Директорлар Кеңесі құрамының әралуандылығы:

Директорлар Кеңесінің құрамында мынадай критерийлер бойынша әралуандылықты қамтамасыз ету қажет:

- тәжірибе;
- жеке сипаттамалар;
- ұлттық, этникалық және мәдени құрам;
- гендерлік құрам.

Тәуелсіз директорлар:

Директорлар Кеңесінің құрамына қабылданатын шешімдердің тәуелсіздігі мен барлық акционерлерге әділ қарым-қатынасты қамтамасыз ету үшін жеткілікті санда тәуелсіз директорлар кіруі тиіс. Компанияның Директорлар Кеңесі құрамындағы тәуелсіз директорлардың ұсынылған саны Директорлар Кеңесі мүшелерінің жалпы санының елу пайызына дейінгі мөлшерде құрайды.

Тәуелсіз директорларға қойылатын талаптар:

Тәуелсіз директорларға қойылатын талаптар Қазақстан Республикасының заңнамасына және «Қазақтелеком» АҚ Жарғысына сәйкес белгіленеді.

Директорды тәуелсіз деп тануға әсер ететін мән-жайлар:

Директор соңғы үш жыл ішінде Компанияның немесе оның еншілес/тәуелді ұйымының қызметкері бола алмайды. Директор Кеңесінің мүшесі ретіндегі жұмысы үшін сыйақыдан басқа, директор немесе оның отбасы мүшесі ағымдағы қаржы жылы ішінде Компаниядан немесе оның еншілес/тәуелді ұйымынан сыйақы ала алмайды. Директордың отбасы мүшелері Компанияда немесе оның еншілес/тәуелді ұйымында басқарушылық лауазымдарды иелене алмайды. Директор Компанияға және/немесе Компания басшылығына кеңес беретін компанияның кеңесшісі немесе өкілі бола алмайды. Директор Компанияның ірі клиенттері мен жеткізушілеріне қатысты аффилирленген тұлға бола алмайды. Директор Компаниядан елеулі қайырымдылықтар алатын коммерциялық емес ұйымдарға қатысты аффилирленген тұлға бола алмайды. Директор оның Директорлар Кеңесіне сайлауының алдындағы үш жыл ішінде Компанияның аудиторы болуы мүмкін емес. Тәуелсіз директордың міндеттері: Тәуелсіз директор тәуелсіздік мәртебесін ықтимал жоғалтуды қадағалап, мұндай жағдайлар болған жағдайда Директорлар Кеңесінің төрағасына жазбаша түрде алдын ала хабарлауы тиіс. Директорлар Кеңесі мүшесінің тәуелсіздігіне әсер ететін мән-жайлар болған жағдайда Директорлар Кеңесінің төрағасы тиісті шешім қабылдау үшін бұл ақпаратты дереу акционерлердің назарына жеткізеді.

6.8. Мүдделілік бар мәмілелер туралы ақпарат

2025 жылы «Қазақтелеком» АҚ Басқармасы Компанияда мүдделілік бар мәмілелер жасасуға қатысты 9 Басқарма шешімін мақұлдады және бекітті, оның ішінде:

1. Басқарманың 12.05.2025 ж. №20/52 шешімі «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле туралы».

Басқарма шешіміне сәйкес «Кселл» АҚ-мен жасалған 2019 жылғы 2 тамыздағы №561-15-СП кепілдік беру туралы келісімге №4 қосымша келісім жасасылды.

2. Басқарманың 30.06.2025 ж. №29/77 шешімі «Премиум клиенттерге қызмет көрсету бойынша «НҰРСАТ+» ЖШС-мен бірлескен қызмет туралы шарт — «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес «Қазақтелеком» АҚ мен «НҰРСАТ+» ЖШС арасында премиум клиенттерге қызмет көрсету бойынша бірлескен қызмет туралы 11.08.2025 ж. №493-БББД Шарты жасасылды.

3. Басқарманың 11.07.2025 ж. №31/80 шешімі «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле — «Кселл» АҚ және/немесе Activ сауда маркалары бойынша тіркелген және ұялы байланыс қызметтерінің конвергенцияланған пакеттерін өткізу туралы 10.09.2019 ж. №99-02/БББД Шартқа 2025 жылғы 01.08-дегі №1 қосымша келісім жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес «Кселл» АҚ және/немесе Activ сауда маркалары бойынша тіркелген және ұялы байланыс қызметтерінің конвергенцияланған пакеттерін өткізу туралы 10.09.2019 ж. №99-02/БББД Шартқа №1 қосымша келісім жасасылды.

4. Басқарманың 29.07.2025 ж. №33/88 шешімі «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле — 2018 жылғы 24 қазандағы №778-27-ДСД «НҰРСАТ+» ЖШС-мен бірлескен қызмет туралы Шартқа №3 Қосымша келісім жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес «НҰРСАТ+» ЖШС-мен төлемдерді қабылдау арналарын бірлесіп ұсыну мен ілгерілету бойынша бірлескен қызмет туралы Шартқа 08.08.2025 ж. №3 қосымша келісім жасасылды.

5. Басқарманың 18.08.2025 ж. №34/93 шешімі «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ-мен мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес Шарт сомасын ұлғайтуға 2025 жылғы 31 желтоқсандағы №000740000728EEP2508008/02 қосымша келісім жасасылды.

6. Басқарманың 10.11.2025 ж. №47/126 шешімі «Кселл» АҚ-мен «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес «Activ Дома» жобасы шеңберінде қызметтердің конвергенцияланған пакеттерін өткізу бойынша ынтымақтастық туралы 05.12.2025 ж. №118807 Шарт жасасылды.

7. Басқарманың 17.11.2025 ж. №49/129 шешімі «Кселл» АҚ-мен «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес 28.11.2025 ж. Компания мен «Кселл» АҚ арасында Кепілдік беру туралы келісімге қол қойылды.

8. Басқарманың 02.12.2025 ж. №53/143 шешімі «НҰРСАТ+» ЖШС-мен «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес абоненттерде қосымша жабдықты орнату арқылы телекоммуникациялық қызметтер сапасын жақсарту бойынша бірлескен қызмет туралы Шартқа қол қою бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр.

9. Басқарманың 22.12.2025 ж. №56/160 шешімі «Ауыл Телеком» ЖШС-мен «Қазақтелеком» АҚ-да мүдделілік бар мәміле жасасу туралы».

Басқарманың шешіміне сәйкес B2C сегментінде «Қазақтелеком» АҚ-ның телекоммуникация қызметтерін бірлесіп ұсыну мен ілгерілету бойынша «Ауыл Телеком» ЖШС-мен бірлескен қызмет туралы Шартқа қол қою бойынша жұмыстар жүргізіліп жатыр.

6.9. «Қазақтелеком» АҚ-ның 2025 жылға арналған корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелерін сақтау туралы есеп

Осы Есеп «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексінің 5-тарауының «Директорлар Кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі» 15-тармағына сәйкес дайындалды.

«Қазақтелеком» АҚ-ның қызметі мен оның корпоративтік тәжірибесі Корпоративтік басқару кодексінің қағидаттары мен ережелеріне толық сәйкестікті көрсетеді.

«Самұрық-Қазына» ұлттық әл-ауқат қоры» акционерлік қоғамының корпоративтік басқару қағидаттары

1-тарау. Қор акционері ретіндегі Үкімет

Кодекс тарауының атауына қарамастан, ол Компания өз қызметінде басшылыққа алуға тиіс және алатын бірқатар ережелерді қамтиды. Атап айтқанда, Қор ұйымдарының негізгі стратегиялық міндеті ұзақ мерзімді құнның өсуі және тұрақты даму болып табылатыны көзделген. Барлық қабылданатын шешімдер мен әрекеттер даму стратегиясына сәйкес келуге тиіс.

Компания органдары шешімдер қабылдау және өз құзыреті шегіндегі кез келген әрекеттерді жүзеге асыру кезінде толығымен дербес және тәуелсіз. Акционерлер мен Компания арасындағы өзара қарым-қатынастар (өзара іс-қимыл) тиісті корпоративтік басқару қағидаттарына сәйкес Директорлар Кеңесі арқылы жүзеге асырылады.

Компания қызметі туралы ақпаратты ашу «Акционерлік қоғамдар туралы» Заңға және Компания Жарғысына сәйкес бұқаралық ақпарат құралдарында (қаржылық есептіліктің депозитарийі интернет-ресурстарында, биржалардың) қажетті мәліметтерді орналастыру арқылы жүзеге асырылады. Акционерлердің сұраулары бойынша ақпараттың бір бөлігі оларға жеке ұсынылды.

Компанияда Ішкі аудит қызметі жұмыс істейді, Комплаенс қызметі әрекет етеді, заңнамада және Компанияның ішкі құжаттарында көзделген өз міндеттерін іске асыратын Корпоративтік хатшы мен Омбудсмен өкілеттіктер жүзеге асырады.

Көрсетілген ережелер осы Есепте төменде неғұрлым егжей-тегжейлі ашылған.

2-тарау. Қор мен ұйымдардың өзара іс-қимылы. Қордың ұлттық басқарушы холдинг ретіндегі рөлі

Корпоративтік басқару жүйесі Компания қызметін басқару мен бақылауды қамтамасыз ететін процестердің жиынтығын, сондай-ақ Басқарма, Директорлар Кеңесі, акционерлер мен мүдделі тараптар арасындағы өзара қарым-қатынастар жүйесін білдіреді. Бұл мәселелер Жарғыда, АЖЖ, ДК, Басқарма туралы ережелерде және өзге де ішкі құжаттарда айқын регламенттелген.

«Самұрық-Қазына» АҚ (бұдан әрі — Қор) компанияларды басқаруға ірі акционер функцияларын іске асыру арқылы, сондай-ақ Директорлар Кеңесі арқылы қатысады.

Компанияның Директорлар Кеңесі өз құзыреті шеңберінде шешімдер қабылдауда толық дербестікке ие. Жекелеген мәселелер бойынша Қордың позициясы Директорлар Кеңесіндегі Қор өкілдері арқылы жеткізіледі.

Компанияны басқаруды оның органдары заңнамаға және Жарғыға сәйкес жүзеге асырады.

3-тарау. Тұрақты даму

Тұрақты даму бойынша іс-шараларды үйлестіруді Корпоративтік басқару және тұрақты даму департаменті жүзеге асырады.

2024 жылғы желтоқсанда «Қазақтелеком» АҚ Директорлар Кеңесінің 11.12.2024 ж. № 20 шешімімен 2025–2032 жылдарға арналған ESG ағымдағы тәжірибелерін дамыту жөніндегі Жол картасы қайта қаралып, бекітілді. Жол картасының 2025 жылға арналған іс-шараларының орындалуы туралы есеп 2025 жылғы желтоқсанда Директорлар Кеңесімен қаралып, бекітілді.

Жол картасының іс-шаралары тұрақты даму жүйесін жетілдіруге және Компанияның ESG-тәжірибелерінің сапасын арттыруға бағытталған. 2025 жыл қорытындысы бойынша «Қазақтелеком» АҚ-ның тәуелсіз S&P Global рейтингтік агенттігінің CSA әдіснамасы бойынша ESG-рейтингі 100 баллдың 51-ін құрады, бұл 2023 жыл көрсеткішінен (32 балл) 19 пунктке жоғары. Есепті кезеңде климаттық тәуекелдерді басқару, мүдделі тараптармен өзара іс-қимыл және ішкі процестерді тұрақты дамудың халықаралық стандарттарына сәйкес келтіру мәселелеріне ерекше назар аударылды.

2025 жылы «Прайсуотерхаускуперс Такс энд Эдвайзори» ЖШС 2024 жылға арналған Интеграцияланған жылдық есепте ашылған тұрақты даму саласындағы көрсеткіштерді тәуелсіз растау рәсімін жүргізді. 2025 жылғы шілдеде «Қазақтелеком» АҚ-ның Корпоративтік басқару кодексін қайта қарау бойынша жұмыс басталды. «Қазақтелеком» АҚ Басқармасының 29.07.2025 ж. № 33/92 шешімімен, сондай-ақ «Самұрық-Қазына» АҚ Басқармасының 16.10.2025 ж. № 53/25 шешімімен Кодекстің жаңа редакциясының жобасы мақұлданды. 2025 жылғы желтоқсанда Корпоративтік басқару кодексінің жаңа редакциясы «Қазақтелеком» АҚ Акционерлерінің кезектен тыс жалпы жиналысымен (2025 жылғы 10 желтоқсандағы № 85 хаттама) бекітілді. Есепті жылы Компания Директорлар Кеңесінің шешімімен бекітілген «Қазақтелеком» АҚ-ның 2022–2032 жылдарға арналған Төмен көміртекті дамыту бағдарламасына сәйкес парниктік газдар шығарындыларын азайту жөніндегі іс-шараларды іске асыруды жалғастырды.

4-тарау. Акционерлердің (қатысушылардың) құқықтары және акционерлерге (қатысушыларға) әділ қарым-қатынас

Акционерлердің құқықтарын сақтау Компанияның негізгі міндеттемесі болып табылады. Компанияда заңнамада және ішкі құжаттарда бекітілген акционерлердің құқықтары қатаң сақталады және акционерлерге әділ қарым-қатынас қамтамасыз етіледі. Акционерлер олардың мүдделеріне әсер ететін оқиғалар, мысалы, акционерлер жиналыстары, қабылданған шешімдер және басқалары туралы уақтылы хабардар етіледі. Компания акционерлерге олардың сұраулары бойынша Компания қызметі туралы қажетті ақпаратты жедел ұсынады.

5-тарау. Директорлар Кеңесі мен атқарушы органның тиімділігі

Директорлар Кеңесі акционерлердің жалпы жиналысына есеп беретін, ұйымды стратегиялық басқару мен Басқарма қызметін бақылауды қамтамасыз ететін басқару органы болып табылады.

Басқарма Директорлар Кеңесіне есеп береді, ұйымның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады және оның стратегияға, даму жоспарына және акционерлердің жалпы жиналысы мен Директорлар Кеңесі қабылдаған шешімдерге сәйкестігін қамтамасыз етеді.

Директорлар Кеңесі мен Басқарманың өкілеттіктері айқын бекітілген және ажыратылған.

Директорлар Кеңесінде және оның комитеттерінде Компания мүддесінде және барлық акционерлерге әділ қарым-қатынас пен тұрақты даму қағидаттарын ескере отырып, тәуелсіз, объективті және тиімді шешімдер қабылдауды қамтамасыз ететін дағдылар, тәжірибе мен білімнің теңгерімі сақталады.

Компанияның Директорлар Кеңесі білімнің әртүрлі салаларындағы (телекоммуникация, қаржы, маркетинг, техникалық сала және т.б.) ауқымды жұмыс тәжірибесі, оның ішінде халықаралық тәжірибесі бар мамандармен ұсынылған. Тәуелсіз директорлар саны заңнама бойынша ұсынылатынға (кемінде 30%) сәйкес келеді және тіпті одан асып түседі.

Директорлар Кеңесін сайлау тек заңнамада және Компания Жарғысында белгіленген рәсімдер шеңберінде ғана өтеді. Сайлау тәртібі, өкілеттік мерзімі, Директорлар Кеңесінің қызметі Компанияның ішкі құжаттарымен регламенттелген. Жаңадан сайланған Директорлар Кеңесінің мүшелері үшін лауазымға енгізу бағдарламасы әрекет етеді.

Директорлар Кеңесінің Төрағасы Директорлар Кеңесін жалпы басқаруға, Директорлар Кеңесінің оның негізгі функцияларын толық әрі тиімді іске асыруына және Директорлар Кеңесі мүшелері, ірі акционерлер мен Басқарма арасында конструктивті диалог құруға жауапты.

Директорлар Кеңесі Төрағасы мен атқарушы орган басшысының рөлі мен функциялары айқын ажыратылған және Компания Жарғысында, Директорлар Кеңесі мен Басқарма туралы ережелерде бекітілген.

Директорлар Кеңесінің комитеттері Директорлар Кеңесінің құзыретіне кіретін мәселелерді терең әрі мұқият қарауға және қабылданатын шешімдер сапасын арттыруға, әсіресе аудит, тәуекелдерді басқару, стратегиялық жоспарлау, кадрлық және әлеуметтік мәселелер сияқты бағыттар бойынша ықпал етеді. 2025 жылы Компанияда үш комитет нәтижелі қызмет атқарды: аудит және тұрақты даму бойынша, кадрлар, сыйақы және әлеуметтік мәселелер бойынша, стратегиялық жоспарлау бойынша. Олардың рөлі олар туралы ережелерде жеткілікті айқын регламенттелген, олар мәселелердің кең спектрін қарап, Директорлар Кеңесіне қажетті ұсынымдар береді. Комитеттер қызметінің қорытындысы Директорлар Кеңесімен үнемі қаралып, оң бағаланады.

Директорлар Кеңесі отырыстарын дайындау және өткізу оның қызметінің барынша нәтижелілігіне ықпал етеді. Өз міндеттерін орындау үшін Директорлар Кеңесінің мүшелері толық, өзекті және уақтылы ақпаратқа қол жеткізе алады.

Директорлар Кеңесі өз функцияларын тиімді орындау үшін тұрақты отырыстар өткізеді. Директорлар Кеңесінің отырыстары күнтізбелік жыл басталғанға дейін бекітілетін жұмыс жоспарына сәйкес өткізіледі. Директорлар Кеңесінің және оның комитеттерінің отырыстарын өткізу күндізгі немесе сырттай дауыс беру нысандары арқылы жүзеге асырылады, бұл ретте сырттай дауыс беру нысанымен өткізілетін отырыстар саны барынша азайтылған. Маңызды

және стратегиялық сипаттағы мәселелер бойынша шешімдерді қарау мен қабылдау тек күндізгі дауыс беру нысанымен Директорлар Кеңесі отырыстарында ғана жүзеге асырылады.

Директорлар Кеңесі мен оның комитеттерінің отырыстары талқылау нәтижелері мен қабылданған шешімдерді көрсете отырып, корпоративтік хатшымен тиісті түрде хаттамаланады.

Директорлар Кеңесінің қызметін тиімді ұйымдастыру және Директорлар Кеңесінің, Басқарманың акционерлермен өзара іс-қимылы мақсатында Директорлар Кеңесі заңнамаға, жарғыға және басқа да ішкі құжаттарға сәйкес өз функцияларын жүзеге асыратын корпоративтік хатшыны тағайындады.

Компанияда алқалы атқарушы орган — Басқарма жұмыс істейді. Басқарма Директорлар Кеңесіне есеп береді және Компанияның күнделікті қызметіне басшылықты жүзеге асырады, стратегияны, даму жоспарын және Директорлар Кеңесі мен акционерлердің жалпы жиналысы қабылдаған шешімдерді іске асыру үшін жауапты.

Директорлар Кеңесі Басқарманың басшысы мен мүшелерін сайлайды, өкілеттік мерзімдерін, лауазымдық жалақысы мөлшерін, олардың еңбекақы төлеу шарттарын айқындайды. Атқарушы орган басшысы мен мүшелерін үш жылға дейінгі мерзімге сайлау туралы ұсыным сақталады.

Атқарушы орган басшысы мен мүшелерінің мотивациялық ҚТК-сін Директорлар Кеңесі жыл сайын бекітеді.

Корпоративтік қақтығыстар туындаған жағдайда қатысушылар ұйым мен мүдделі тараптардың мүдделерін тиімді қорғауды қамтамасыз ету мақсатында келіссөздер жолымен оларды шешу жолдарын іздейді. 2025 жылы, басқа жылдардағы сияқты, корпоративтік қақтығыстар туындаған жоқ.

Іскерлік этика қағидаттарын сақтау мен Компанияда туындайтын әлеуметтік-еңбек дауларын оңтайлы реттеу мақсатында Омбудсмен тағайындалған. Омбудсменнің рөлі оған өтініш білдірген қызметкерлерге, еңбек даулары мен қақтығысының қатысушыларына кеңес беруден және Қазақстан Республикасының заңнамасының нормаларын сақтауды ескере отырып (оның ішінде қажет болған жағдайда құпиялылықты сақтауды ескере отырып) өзара қолайлы, конструктивті және іске асырылатын шешімді тұжырымдауда оларға жәрдемдесуден, проблемалы әлеуметтік-еңбек мәселелерін шешуге жәрдемдесуден, сондай-ақ Компания қызметкерлерінің іскерлік этика қағидаттарын сақтауынан тұрады.

Мақсаты ашықтықты, қызметкерлер арасында адалдықты қамтамасыз ету, сондай-ақ бизнесті үздік халықаралық стандарттарға, ішкі саясаттарға және Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізу үшін жағдай жасау мақсатында сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері және Компания мен еншілес ұйымдардың ішкі корпоративтік мәдениетін қалыптастыру жөніндегі міндетті реттеу талаптары мен үздік халықаралық тәжірибенің сақталуын қамтамасыз ету болып табылатын Комплаенс қызметі белсенді әрі тиімді жұмыс істейді.

6-тарау. Тәуекелдерді басқару, ішкі бақылау және аудит

Компанияда тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесі жұмыс істейді. Директорлар Кеңесі тәуекелдерді басқару саласында белсенді рөл атқарады.

Тоқсан сайын тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау саласындағы есептерді Аудит және тұрақты даму комитеті мен Директорлар Кеңесі қарайды. Қажет болған жағдайда олар осы саладағы іс-шаралар мен процестерді түзетеді.

Компанияда Директорлар Кеңесіне есеп беретін Ішкі аудит қызметі тиімді жұмыс істейді. ІАҚ есептерін де тоқсан сайын Аудит және тұрақты даму комитеті мен Директорлар Кеңесі қарайды, олар ІАҚ анықтаған бұзушылықтарға дереу әрекет етеді және қажетті шешімдер қабылдайды.

7-тарау. Ашықтық

Мүдделі тараптардың мүдделерін сақтау мақсатында Компания қаржылық жағдайды, қызмет нәтижелерін, меншік пен басқару құрылымын қоса алғанда, өз қызметінің барлық маңызды аспектілері туралы ақпаратты уақтылы әрі дұрыс ашады. Тиісті ақпарат әртүрлі ресурстарда, оның ішінде қаржылық есептіліктің депозитарийі мен қор биржасының интернет-ресурстарында орналастырылады.

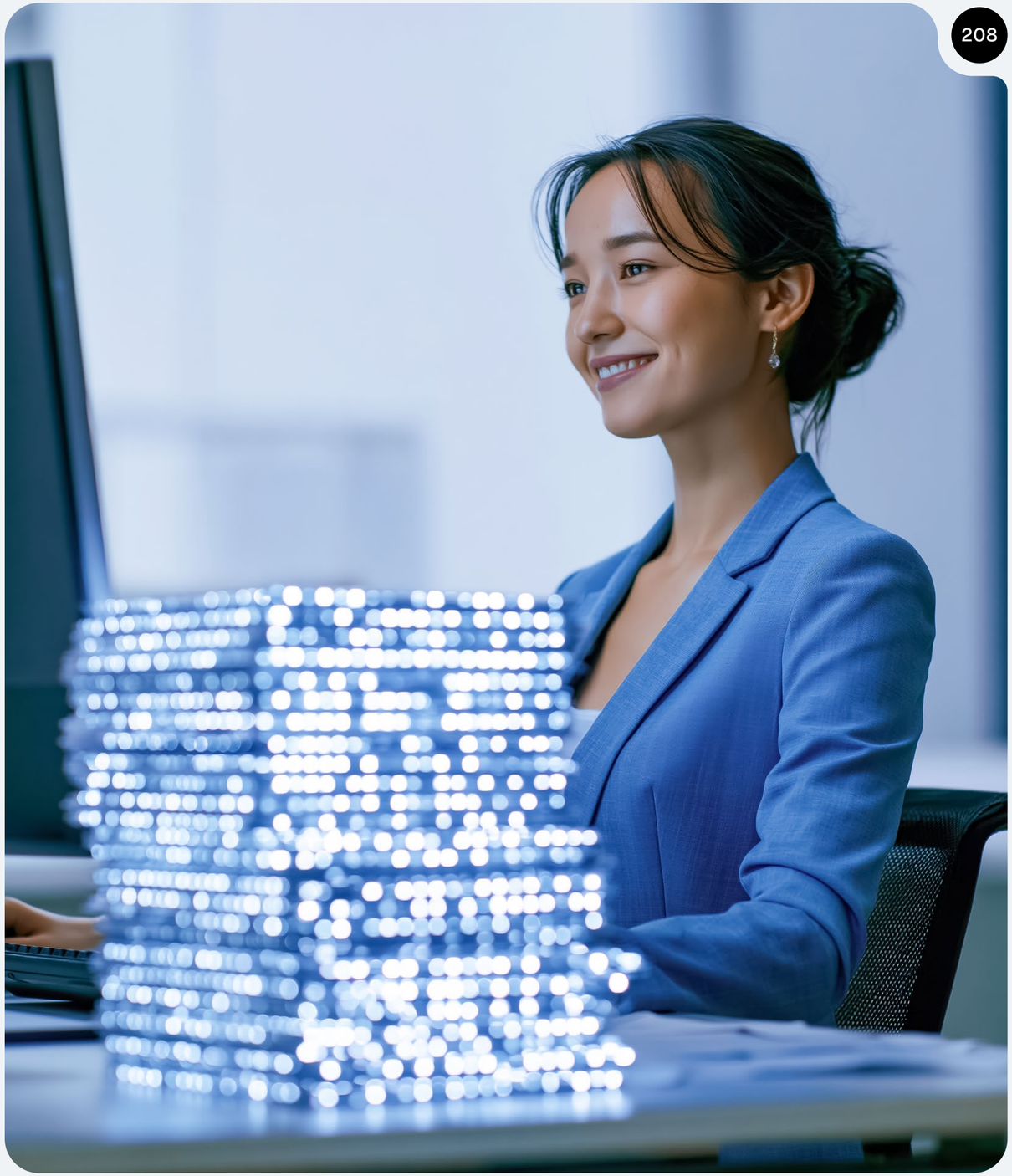
Компания жыл сайын тәуелсіз әрі білікті аудиторды тарту арқылы қаржылық есептілікке аудит жүргізеді. Сыртқы аудитор аудиттеген жылдық қаржылық есептілікті жыл сайын акционерлердің жалпы жиналысы бекітеді.

Сонымен қатар, Компания жыл сайын өткен жыл үшін Компания қызметінің барлық тараптары, оның ішінде қаржылық көрсеткіштер, корпоративтік басқару, тұрақты даму іс-шаралары және басқа да мәліметтер ашылатын интеграцияланған жылдық есепті бекітеді.

6.10. Шоғырландырылған қаржылық есептілік

2025 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі қоса берілген

209	Тәуелсіз аудитордың аудиторлық есебі
211	**Шоғырландырылған қаржылық есептілік**
211	- Шоғырландырылған қаржылық жағдай туралы есеп
211	- Шоғырландырылған жиынтық кіріс туралы есеп
212	- Шоғырландырылған меншікті капиталдағы өзгерістер туралы есеп
212	- Шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп
213	- Шоғырландырылған қаржылық есептілікке түсіндірмелер



Shape the future with confidence

«Эрнст энд Янг» ЖШС
Әл-Фараби д-лы, 77/7
«Есентай Тауэр» ғимараты
Алматы қ., A15E3H4
Қазақстан Республикасы
Тел.: +7 727 258 5960
БСН 041140002277
ey.com/kz

ТОО «Эрнст энд Янг»
пр. Аль-Фараби, 77/7
здание «Есентай Тауэр»
г. Алматы, A15E3H4
Республика Казахстан
Тел.: +7 727 258 5960
БИН 041140002277

Ernst & Young LLP
77/7 Al-Farabi ave.
Esentai Tower
Almaty, A15E3H4
Republic of Kazakhstan
Tel.: +7 727 258 5960
BIN 041140002277

Аудиторский отчет независимого аудитора

Акционерам, Совету Директоров и Руководству АО «Казахтелеком»

Мнение

Мы провели аудит отдельной финансовой отчетности АО «Казахтелеком» (далее - «Компания»), состоящей из отдельного отчета о финансовом положении по состоянию на 31 декабря 2025 года, отдельного отчета о совокупном доходе, отдельного отчета об изменениях в собственном капитале и отдельного отчета о движении денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, а также примечаний к отдельной финансовой отчетности, включая информацию о существенных положениях учетной политики.

По нашему мнению, прилагаемая отдельная финансовая отчетность отражает достоверно во всех существенных отношениях отдельное финансовое положение Компании по состоянию на 31 декабря 2025 года, а также ее отдельные финансовые результаты и отдельное движение денежных средств за год, закончившийся на указанную дату, в соответствии со стандартами бухгалтерского учета МСФО.

Основание для выражения мнения

Мы провели аудит в соответствии с Международными стандартами аудита (МСА). Наши обязанности в соответствии с этими стандартами описаны далее в разделе «Ответственность аудитора за аудит отдельной финансовой отчетности» нашего отчета. Мы независимы по отношению к Компании в соответствии с принятым Советом по международным стандартам этики для бухгалтеров Международным кодексом этики профессиональных бухгалтеров (включая международные стандарты независимости) (Кодекс СМСЭБ), в отношении требований независимости, применимых к аудиту финансовой отчетности организаций публичного интереса, и этическими требованиями, применимыми к нашему аудиту отдельной финансовой отчетности организаций публичного интереса в Республике Казахстан. Нами также выполнены прочие этические обязанности в соответствии с этими требованиями и Кодексом СМСЭБ. Мы полагаем, что полученные нами аудиторские доказательства являются достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения.

Ключевые вопросы аудита

Ключевые вопросы аудита - это вопросы, которые, согласно нашему профессиональному суждению, являлись наиболее значимыми для нашего аудита отдельной финансовой отчетности за текущий период. Эти вопросы были рассмотрены в контексте нашего аудита отдельной финансовой отчетности в целом и при формировании нашего мнения об этой отчетности, и мы не выражаем отдельного мнения по этим вопросам. В отношении каждого из указанных ниже вопросов наше описание того, как соответствующий вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита, приводится в этом контексте.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future with confidence

Мы выполнили обязанности, описанные в разделе «Ответственность аудитора за аудит отдельной финансовой отчетности» нашего отчета, в том числе по отношению к этим вопросам. Соответственно, наш аудит включал выполнение процедур, разработанных в ответ на нашу оценку рисков существенного искажения отдельной финансовой отчетности. Результаты наших аудиторских процедур, в том числе процедур, выполненных в ходе рассмотрения указанных ниже вопросов, служат основанием для выражения нашего аудиторского мнения о прилагаемой отдельной финансовой отчетности.

Ключевой вопрос аудита	***Как соответствующий ключевой вопрос был рассмотрен в ходе нашего аудита***

Признание выручки от предоставления телекоммуникационных услуг

Выручка Компании от предоставления телекоммуникационных услуг генерируется в результате большого количества индивидуально несущественных транзакций, полученных из нескольких систем, включая систему расчетов. Обработка данных и учет такой выручки представляют собой высоко автоматизированный процесс и базируются на установленных тарифных планах.

Мы отнесли данный вопрос к ключевым в связи со сложностью информационных систем, задействованных в процессе учета выручки от предоставления телекоммуникационных услуг, и рисками некорректного признания и оценки выручки от предоставления телекоммуникационных услуг в условиях большого разнообразия и постоянного изменения тарифных планов, маркетинговых предложений и скидок, предоставляемых абонентам. Это потребовало повышенного объема аудиторских процедур и привлечения специалистов, обладающих знаниями в области информационных технологий («ИТ»), для выявления соответствующих систем, и оценки и тестирования автоматизированных контролей.

Мы оценили дизайн и протестировали операционную эффективность общих ИТ контролей, поддерживающих работу системы расчетов и других ИТ систем.

Мы протестировали ИТ контроли бизнес процессов для сбора и регистрации данных, а также ИТ контроли бизнес процессов по расчету сумм, подлежащих выставлению клиентам, и по отражению сумм, полученных от клиентов.

Мы протестировали контроли, связанные с передачей данных между соответствующими ИТ системами, связанными с отражением и признанием выручки от предоставления телекоммуникационных услуг.

Мы изучили документы, подтверждающие авторизацию изменений тарифов, реализованную в автоматизированной системе расчетов.

Мы проанализировали корреляцию между бухгалтерскими записями по счетам выручки от предоставления телекоммуникационных услуг, торговой дебиторской задолженности и денежных средств.

Мы выполнили аналитические процедуры, включая анализ ежемесячных колебаний и анализ изменений в числе абонентов и тарифах, влияющих на выручку от предоставления телекоммуникационных услуг, а также сравнили тренды в финансовых данных с трендами в нефинансовых данных.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future with confidence

Информация в отношении учётной политики по признанию выручки от предоставления телекоммуникационных услуг включено в *Примечание 3* к консолидированной финансовой отчётности, а раскрытие информации по видам выручки от предоставления телекоммуникационных услуг включено в *Примечание 31* к консолидированной финансовой отчётности.

Мы проанализировали ключевые суждения, использованные руководством в учете выручки от предоставления телекоммуникационных услуг.

Мы оценили учетную политику Компании по признанию выручки от предоставления телекоммуникационных услуг.

Мы проанализировали раскрытия в консолидированной финансовой отчетности, относящиеся к признанию выручки от предоставления телекоммуникационных услуг.

Обесценение долгосрочных активов

Основные средства, нематериальные активы и гудвилл подвержены риску обесценения в связи с быстрыми технологическими изменениями в телекоммуникационной отрасли.

Обесценение внеоборотных активов было одним из наиболее значимых вопросов в нашем аудите, поскольку тестирование на обесценение единиц, генерирующих денежные средства (ЕГДС), при наличии индикаторов обесценения или когда требуется ежегодное тестирование актива на обесценение, является сложным расчетом, и основано на оценочных суждениях.

Информация о проведенном тесте на обесценение раскрывается в *Примечаниях 4 и 10* к консолидированной финансовой отчетности.

Мы проанализировали оценку руководства на наличие индикаторов обесценения долгосрочных активов.

Мы привлекли наших специалистов по вопросам оценки для тестирования анализа индикаторов обесценения и расчета возмещаемой стоимости, подготовленных руководством.

Мы сравнили ставки дисконтирования и ставки долгосрочного роста по каждой ЕГДС с общими показателями рынка и прочими доступными сведениями. Мы проверили расчет ставки дисконтирования.

Мы протестировали математическую точность модели обесценения и оценили анализ чувствительности результатов теста на обесценение к изменениям в допущениях.

Мы проанализировали раскрытие информации о тесте на обесценение в консолидированной финансовой отчетности.

Прочая информация, включенная в годовой отчет Компании за 2025 год

Прочая информация включает информацию, содержащуюся в годовом отчете Компании за 2025 год, но не включает отдельную финансовую отчетность и наш аудиторский отчет о ней. Ответственность за прочую информацию несет руководство. Годовой отчет Компании за 2025 год, предположительно, будет нам предоставлен после даты настоящего аудиторского отчета.

Наше мнение о отдельной финансовой отчетности не распространяется на прочую информацию, и мы не предоставляем вывода, выражающего уверенность в какой-либо форме в отношении данной информации.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future with confidence

В связи с проведением нами аудита отдельной финансовой отчетности наша обязанность заключается в ознакомлении с указанной выше прочей информацией, когда она будет нам предоставлена, и рассмотрении при этом вопроса, имеются ли существенные несоответствия между прочей информацией и отдельной финансовой отчетностью или нашими знаниями, полученными в ходе аудита, и не содержит ли прочая информация иных существенных искажений.

Ответственность руководства и Комитета по аудиту и устойчивому развитию Совета директоров за отдельную финансовую отчетность

Руководство несет ответственность за подготовку и достоверное представление указанной отдельной финансовой отчетности в соответствии со стандартами бухгалтерского учета МСФО и за систему внутреннего контроля, которую руководство считает необходимой для подготовки отдельной финансовой отчетности, не содержащей существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок.

При подготовке отдельной финансовой отчетности руководство несет ответственность за оценку способности Компании продолжать непрерывно свою деятельность, за раскрытие в соответствующих случаях сведений, относящихся к непрерывности деятельности, и за составление отчетности на основе допущения о непрерывности деятельности, за исключением случаев, когда руководство намеревается ликвидировать Компанию, прекратить ее деятельность или когда у руководства нет реальной альтернативы таким действиям.

Комитет по Аудиту и устойчивому развитию Совета директоров несет ответственность за надзор за процессом подготовки финансовой отчетности Компании.

Ответственность аудитора за аудит отдельной финансовой отчетности

Наши цели заключаются в получении разумной уверенности в том, что отдельная финансовая отчетность в целом не содержит существенных искажений вследствие недобросовестных действий или ошибок, и в выпуске аудиторского отчета, содержащего наше мнение. Разумная уверенность представляет собой высокую степень уверенности, но не является гарантией того, что аудит, проведенный в соответствии с Международными стандартами аудита, всегда выявит существенное искажение при его наличии. Искажения могут быть результатом недобросовестных действий или ошибок и считаются существенными, если можно обоснованно предположить, что по отдельности или в совокупности они могли бы повлиять на экономические решения пользователей, принимаемые на основе этой отдельной финансовой отчетности.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future with confidence

В рамках аудита, проводимого в соответствии с Международными стандартами аудита, мы применяем профессиональное суждение и сохраняем профессиональный скептицизм на протяжении всего аудита. Кроме того, мы выполняем следующее:

- выявляем и оцениваем риски существенного искажения отдельной финансовой отчетности вследствие недобросовестных действий или ошибок; разрабатываем и проводим аудиторские процедуры в ответ на эти риски; получаем аудиторские доказательства, являющиеся достаточными и надлежащими, чтобы служить основанием для выражения нашего мнения. Риск необнаружения существенного искажения в результате недобросовестных действий выше, чем риск необнаружения существенного искажения в результате ошибок, так как недобросовестные действия могут включать сговор, подлог, умышленный пропуск, искаженное представление информации или действия в обход системы внутреннего контроля;
- получаем понимание системы внутреннего контроля, имеющей значение для аудита, с целью разработки аудиторских процедур, соответствующих обстоятельствам, но не с целью выражения мнения об эффективности системы внутреннего контроля Компании;
- оцениваем надлежащий характер применяемой учетной политики и обоснованность оценочных значений, рассчитанных руководством, и раскрытия соответствующей информации;
- делаем вывод о правомерности применения руководством допущения о непрерывности деятельности, и, на основании полученных аудиторских доказательств, вывод о том, имеется ли существенная неопределенность в связи с событиями или условиями, которые могут вызвать значительные сомнения в способности Компании продолжать непрерывно свою деятельность. Если мы приходим к выводу о наличии существенной неопределенности, мы должны привлечь внимание в нашем аудиторском отчете к соответствующему раскрытию информации в отдельной финансовой отчетности или, если такое раскрытие информации является ненадлежащим, модифицировать наше мнение. Наши выводы основаны на аудиторских доказательствах, полученных до даты нашего аудиторского отчета. Однако будущие события или условия могут привести к тому, что Компания утратит способность продолжать непрерывно свою деятельность;
- проводим оценку представления отдельной финансовой отчетности в целом, ее структуры и содержания, включая раскрытие информации, а также того, представляет ли отдельная финансовая отчетность лежащие в ее основе операции и события так, чтобы было обеспечено их достоверное представление.

Мы осуществляем информационное взаимодействие с Комитетом по аудиту и устойчивому развитию Совета директоров, доводя до его сведения, помимо прочего, информацию о запланированном объеме и сроках аудита, а также о существенных замечаниях по результатам аудита, в том числе о значительных недостатках системы внутреннего контроля, если мы выявляем таковые в процессе аудита.

Мы также предоставляем Комитету по аудиту и устойчивому развитию Совета директоров, заявление о том, что мы соблюдали все соответствующие этические требования в отношении независимости и информировали его обо всех взаимоотношениях и прочих вопросах, которые можно обоснованно считать оказывающими влияние на независимость аудитора, а в необходимых случаях - о действиях, осуществленных для устранения угроз, или принятых мерах предосторожности.

A member firm of Ernst & Young Global Limited

Shape the future with confidence

Из тех вопросов, которые мы довели до сведения Комитета по аудиту и устойчивому развитию Совета директоров, мы определяем вопросы, которые были наиболее значимыми для аудита отдельной финансовой отчетности за текущий период и которые, следовательно, являются ключевыми вопросами аудита. Мы описываем эти вопросы в нашем аудиторском отчете, кроме случаев, когда публичное раскрытие информации об этих вопросах запрещено законом или нормативным актом, или когда в крайне редких случаях мы приходим к выводу о том, что информация о каком-либо вопросе не должна быть сообщена в нашем отчете, так как можно обоснованно предположить, что отрицательные последствия сообщения такой информации превысят общественно значимую пользу от ее сообщения.

Руководитель, ответственный за проведение аудита, по результатам которого выпущен настоящий аудиторский отчет независимого аудитора, – Адиль Сыздыков.

ТОО „Эрнст энд Янг"

Адиль Сыздыков
Аудитор

Квалификационное свидетельство аудитора
№ МФ-0000172 от 23 декабря 2013 года

Рустамжан Саттаров
Генеральный директор
ТОО «Эрнст энд Янг»

Государственная лицензия на занятие аудиторской деятельностью на территории Республики Казахстан серии МФЮ-2, №0000003, выданная Министерством финансов Республики Казахстан 15 июля 2005 года

A15E3H4, Республика Казахстан, г. Алматы
пр. Аль-Фараби, 77/7, здание «Есентай Тауэр»

20 марта 2026 года

A member firm of Ernst & Young Global Limited

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ

По состоянию на 31 декабря 2025 года

В тыс. тенге	Прим.	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Активы			
Внеоборотные активы			
Основные средства	6	**408.843.510**	365.483.836
Активы в форме права пользования	23	**5.859.498**	5.182.711
Нематериальные активы	7	**16.872.338**	15.548.600
Гудвил	10	**2.706.335**	2.706.335
Авансы, уплаченные за внеоборотные активы	6	**3.312.598**	185.100
Инвестиции в дочерние организации	9	**118.577.899**	111.126.683
Затраты на заключение договоров		**1.872.866**	1.839.824
Затраты на выполнение договоров	12	**4.299.786**	2.341.077
Инвестиции в совместные предприятия	8	**966.712**	188.659
Прочие внеоборотные нефинансовые активы	13	**10.360.627**	10.400.389
Финансовые активы по справедливой стоимости через прибыль или убыток	42	**174.030.037**	–
Долевые инструменты, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	43	**12.094.090**	8.505.177
Прочие внеоборотные финансовые активы	11	**9.919.094**	8.855.808
Итого внеоборотные активы		**769.715.390**	532.364.199
Оборотные активы			
Товарно-материальные запасы	14	**4.270.248**	4.992.723
Торговая дебиторская задолженность	15	**40.753.745**	22.081.290
Авансовые платежи	16	**6.771.055**	1.538.643
Предоплата по корпоративному подоходному налогу		**4.225.969**	75.926.883
Затраты на выполнение договоров		**478.910**	487.932
Прочие оборотные финансовые активы	17	**9.514.769**	7.001.066
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	42	**12.848.168**	–
Финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости	18	**32.023.988**	21.331.156
Прочие оборотные нефинансовые активы	19	**11.331.991**	4.984.601
Денежные средства и их эквиваленты	20	**38.461.987**	11.831.960
		160.680.830	150.176.254
Активы, предназначенные для продажи	42	–	412.577.030
Итого оборотные активы		**160.680.830**	562.753.284
Итого активы		**930.396.220**	1.095.117.483

Прилагаемая учётная политика и пояснительная записка на страницах с 7 по 78 являются неотъемлемой частью отдельной финансовой отчётности.

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ О ФИНАНСОВОМ ПОЛОЖЕНИИ (продолжение)

В тыс. тенге	Прим.	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Капитал и обязательства			
Акционерный капитал	21	**12.136.529**	12.136.529
Собственные выкупленные акции	21	**(7.065.614)**	(7.065.614)
Прочие резервы	21	**1.820.479**	1.820.479
Нераспределённая прибыль		**560.685.731**	692.231.445
Итого капитал		**567.577.125**	699.122.839
Обязательства			
Долгосрочные обязательства			
Займы: долгосрочная часть	22	**67.936.765**	95.570.499
Обязательства по аренде: долгосрочная часть	23	**5.379.256**	5.076.293
Отложенные налоговые обязательства	41	**28.266.015**	60.125.014
Обязательства по вознаграждениям работникам: долгосрочная часть	24	**11.472.771**	15.228.294
Долговая составляющая привилегированных акций	21	**814.868**	814.868
Долгосрочные обязательства по договору	26	**9.345.983**	9.205.440
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	25	**5.337.187**	2.092
Государственные субсидии: долгосрочная часть	31	**5.825.772**	5.490.470
Итого долгосрочные обязательства		**134.378.617**	191.512.970
Краткосрочные обязательства			
Займы: краткосрочная часть	22	**124.862.776**	110.009.953
Обязательства по аренде: краткосрочная часть	23	**1.440.746**	1.140.165
Обязательства по вознаграждениям работникам: краткосрочная часть	24	**1.189.594**	1.273.902
Торговая кредиторская задолженность	27	**66.031.830**	55.050.481
Краткосрочные обязательства по договору	29	**8.852.903**	8.466.141
Государственные субсидии: краткосрочная часть	31	**1.990.195**	1.602.612
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	28	**15.806.606**	21.647.592
Прочие краткосрочные нефинансовые обязательства	30	**8.265.828**	5.290.828
Итого краткосрочные обязательства		**228.440.478**	204.481.674
Итого обязательства		**362.819.095**	395.994.644
Итого капитал и обязательства		**930.396.220**	1.095.117.483

Курмаков А.А. Первый Заместитель Председателя Правления

Корабаев Е.К. Финансовый Директор

Уразманова М.М. Главный бухгалтер

Прилагаемая учётная политика и пояснительная записка на страницах с 7 по 78 являются неотъемлемой частью отдельной финансовой отчётности.

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ О СОВОКУПНОМ ДОХОДЕ

В тыс. тенге	Прим.	2025 год	2024 год*
Выручка по договорам с покупателями	32	**338.076.960**	308.045.139
Компенсация за оказание универсальных услуг в сельской местности	33	**7.947.293**	5.025.725
Доход от государственной субсидии	31	**1.990.195**	1.602.612
		348.014.448	314.673.476
Доходы от аренды			
Доход от сдачи в аренду помещений		**1.707.277**	1.837.552
Итого выручка		**349.721.725**	316.511.028
Себестоимость реализации	34	**(276.033.175)**	(246.573.421)
Валовая прибыль		**73.688.550**	67.937.607
Общие и административные расходы	35	**(29.208.174)**	(30.632.025)
Убытки от обесценения финансовых активов	46	**(2.056.625)**	(156.300)
Убытки от обесценения нефинансовых активов	46	**(275.451)**	(177.002.706)
Расходы по реализации	36	**(6.227.752)**	(5.800.470)
Убыток от выбытия основных средств, нетто		**(493.514)**	(671.466)
Прибыль от переоценки финансовых инструментов через прибыль или убыток	42, 43	**13.023.072**	2.260.279
Прочие операционные доходы	40	**151.473.059**	3.122.060
Прочие операционные расходы	40	**(452.064)**	(492.753)
Операционная прибыль / (убыток)		**199.471.101**	(141.435.774)
Доля в прибыли совместного предприятия	8	**(616.918)**	(236.259)
Финансовые расходы	38	**(25.449.943)**	(18.000.108)
Финансовые доходы	38	**19.265.928**	4.534.283
(Убыток) / доход от изменения валютных статей	39	**(14.608.572)**	2.662.029
Прибыль / (убыток) до налогообложения		**178.061.596**	(152.475.829)
Расходы по подоходному налогу	41	**(38.869.325)**	(46.513.467)
Прибыль / (убыток) за отчётный год		**139.192.271**	(198.989.296)
Прочий совокупный доход / (убыток)			
Прочий совокупный доход / (убыток), не подлежащий реклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах (за вычетом налогов)			
Актуарные прибыли / (убытки) по планам с установленными выплатами, за вычетом подоходного налога	24	**1.090.894**	(2.487.553)
Налоговый эффект	41	**101.010**	(543.951)
Чистый прочий совокупный доход / (убыток), не подлежащий реклассификации в состав прибыли или убытка в последующих периодах		**1.191.904**	(3.031.504)
Прочий совокупный доход / (убыток) за год, за вычетом подоходного налога		**1.191.904**	(3.031.504)
Итого совокупный доход / (убыток) за год, за вычетом подоходного налога		**140.384.175**	(202.020.800)
Прибыль / (убыток) на акцию			
Базовая, в отношении чистой прибыли за год, в тенге	21	**12.656,46**	(18.073,89)
Разводненная, в отношении чистой прибыли за год, в тенге	21	**10.641,66**	–

* *Определенные суммы, показанные в данном отчете о совокупном доходе, не соответствуют суммам в финансовой отчетности за год, закончившийся 31 декабря 2024 года, и представляют собой произведенные перегруппировки, подробная информация о которых представлена в Примечании 3.*

Курмаков А.А. Первый Заместитель Председателя Правления

Корабаев Е.К. Финансовый Директор

Уразманова М.М. Главный бухгалтер

Прилагаемая учётная политика и пояснительная записка на страницах с 7 по 78 являются неотъемлемой частью отдельной финансовой отчётности.

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ ОБ ИЗМЕНЕНИЯХ В КАПИТАЛЕ

За год, закончившийся 31 декабря 2025 года

В тыс. тенге	Выпущенные акции	Собственные выкупленные акции	Прочие резервы	Нераспределённая прибыль	Итого капитал
Прим.	20	20	20		
На 1 января 2024 года	12.136.529	(7.065.614)	1.820.479	917.235.292	924.126.686
Чистый убыток за год	–	–	–	(198.989.296)	(198.989.296)
Прочий совокупный убыток	–	–	–	(3.031.504)	(3.031.504)
Итого совокупный убыток	–	–	–	(202.020.800)	(202.020.800)
Дивиденды *(Примечание 21)*	–	–	–	(22.983.047)	(22.983.047)
На 31 декабря 2024 года	12.136.529	(7.065.614)	1.820.479	692.231.445	699.122.839
Чистая прибыль за год	–	–	–	139.192.271	139.192.271
Прочий совокупный убыток	–	–	–	1.191.904	1.191.904
Итого совокупный доход	–	–	–	140.384.175	140.384.175
Дивиденды *(Примечание 21)*	–	–	–	(293.352.276)	(293.352.276)
Эффект корректировки займов до справедливой стоимости, за вычетом эффекта отложенного налога *(Примечание 22)*	–	–	–	21.422.387	21.422.387
На 31 декабря 2025 года	12.136.529	(7.065.614)	1.820.479	560.685.731	567.577.125

Нуркатов А.А. Первый Заместитель Председателя Правления

Карабаев Б.К. Финансовый Директор

Уразимакова М.М. Главный бухгалтер

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ

За год, закончившийся 31 декабря 2025 года

В тыс. тенге	Прим.	2025 год	2024 год
Операционная деятельность			
Прибыль / (убыток) до налогообложения за отчётный год		**178.061.596**	(152.475.829)
Корректировки на:			
Износ основных средств и активов в форме права пользования	6, 23	**41.631.587**	40.122.893
Амортизацию нематериальных активов	7	**2.683.003**	2.354.655
Убытки от обесценения нефинансовых активов	46	**275.451**	177.002.706
Убытки от обесценения финансовых активов	46	**2.056.625**	156.300
Чистые (доходы)/убытки от переоценки валютных статей	39	**14.608.572**	(3.062.430)
Изменения в обязательствах по вознаграждениям работников		**(2.748.937)**	2.534.621
Списание стоимости товарно-материальных запасов до чистой стоимости реализации	35	**24.328**	(10.623)
Доля Компании в убытке ассоциированных организаций	8	**616.918**	236.259
Финансовые расходы	38	**25.449.943**	18.000.108
Финансовые доходы	38	**(19.265.928)**	(4.534.283)
Доход от государственной субсидии	31	**(1.990.195)**	(1.602.612)
Прибыль от переоценки финансовых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыли или убыток	42	**(10.933.559)**	–
Доход от модификации контракта	22, 40	**(5.175.641)**	–
Прибыль от переоценки долевых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыли или убыток		**(2.089.513)**	(2.260.279)
Убыток от выбытия основных средств, нетто		**493.514**	671.466
Прибыль от выбытия прекращенной деятельности	42	**(141.640.805)**	–
Прочее		**–**	(121.171)
Движение денежных средств от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**82.056.959**	77.011.781
Изменения в операционных активах и обязательствах			
Изменение в торговой дебиторской задолженности		**(20.768.472)**	(513.018)
Изменение в товарно-материальных запасах		**698.147**	(963.148)
Изменение в прочих оборотных активах		**(3.338.637)**	1.034.740
Изменение в авансах выданных		**(5.232.412)**	(772.149)
Изменение в торговой кредиторской задолженности		**2.734.123**	(4.050.014)
Изменение в затратах на заключение договоров и затратах на выполнение договоров		**(1.982.729)**	(2.040.680)
Изменение в обязательствах по договору		**527.305**	3.647.662
Изменение в прочих краткосрочных обязательствах		**(2.279.537)**	(1.108.491)
Приток денежных средств от операционной деятельности		**52.414.747**	72.246.683
Уплаченный подоходный налог		**(3.000.000)**	(74.707.419)
Проценты уплаченные	46	**(18.694.622)**	(17.461.499)
Проценты полученные		**15.929.306**	2.143.812
Чистые денежные потоки, полученные от операционной деятельности		**46.649.431**	(17.778.423)

ОТДЕЛЬНЫЙ ОТЧЁТ О ДВИЖЕНИИ ДЕНЕЖНЫХ СРЕДСТВ (продолжение)

В тыс. тенге	Прим.	2025 год	2024 год
Инвестиционная деятельность			
Приобретение основных средств		**(81.123.254)**	(62.352.035)
Приобретение нематериальных активов		**(4.410.142)**	(6.034.084)
Поступления от реализации основных средств		**954.156**	4.760.247
Поступления от реализации нематериальных активов		**–**	70.499
Размещение депозитов	11, 17	**(190.830)**	(77.000)
Возврат средств по депозитам	11, 17	**257.818**	386.130
Возврат денежных средств, ограниченных в использовании			7.628
Поступления от продажи прекращенной деятельности	42	**369.964.000**	–
Приобретение финансовых активов, учитываемых по амортизированной стоимости	18	**(392.029.047)**	(52.748.590)
Поступления от погашения финансовых активов, учитываемых по амортизированной стоимости	18	**376.243.249**	79.199.459
Взнос в уставный капитал совместного предприятия	8	**(1.394.971)**	(424.918)
Взнос в уставный капитал дочерних организаций	9	**–**	(318.000)
Инвестиции в долевые инструменты, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	43	**(1.499.400)**	(6.244.898)
Выдача долгосрочных займов работникам		**(2.675.594)**	(1.755.319)
Возврат займов от работников		**342.677**	500.005
Дивиденды полученные от ассоциированной Организаций		**403.981**	–
Чистые денежные потоки, использованные в инвестиционной деятельности		**264.842.643**	(45.030.876)
Финансовая деятельность			
Поступления по займам	46	**80.000.525**	118.600.000
Погашение займов	46	**(67.333.333)**	(66.400.533)
Дивиденды, выплаченные по простым и привилегированным акциям	21	**(293.440.903)**	(23.069.640)
Погашение обязательств по аренде	46	**(1.242.471)**	(912.998)
Чистые денежные потоки, использованные в финансовой деятельности		**(282.016.182)**	28.216.829
Эффект от курсовой разницы на денежные средства и их эквиваленты		**(2.842.585)**	1.009.100
Ожидаемые кредитные убытки на денежные средства и их эквиваленты	20	**(3.280)**	2.458
Чистое изменение денежных средств и их эквивалентов		**26.630.027**	(33.580.912)
Денежные средства и их эквиваленты, на 1 января		**11.831.960**	45.412.872
Денежные средства и их эквиваленты, на 31 декабря	20	**38.461.987**	11.831.960

Раскрытие по значительным неденежным операциям представлено в *Примечании 44*.

Нуркатов А.А. Первый Заместитель Председателя Правления

Карабаев Б.К. Финансовый Директор

Уразимакова М.М. Главный бухгалтер

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ

За год, закончившийся 31 декабря 2025 года

1. ОБЩАЯ ИНФОРМАЦИЯ

АО «Казахтелеком» (далее – «Компания» или «Казахтелеком») было учреждено в июне 1994 года в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Местом регистрации, нахождения и осуществления деятельности Компании является Республика Казахстан. Юридический адрес Компании: 010000, г. Астана, ул. Сауран, 12, Республика Казахстан.

Правительство Республики Казахстан осуществляет контроль над Компанией через АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» (далее – «Самрук-Казына» или «Материнская компания»), которому принадлежит контрольный пакет акций Компании в размере 79,2%, и таким образом является её конечной контролирующей стороной.

Ниже приводится перечень акционеров Компании на 31 декабря 2025 года:

	На 31 декабря 2025 года	На 31 декабря 2024 года
Самрук-Казына	**79,2%**	79,2%
Частная компания «Telecom Systems LTD»	**8,0%**	9,0%
АДР (The Bank of New York – депозитарий)	**0,6%**	0,6%
Корпоративный фонд «Фонд Социального Развития»	**3,4%**	3,4%
Прочие	**8,8%**	7,8%
	100,00%	100%

Компания включена в реестр естественных монополий в части услуг по передаче трафика, оказываемых телекоммуникационным операторам, подключению к телефонной сети общего пользования (далее – «ТСОП»), оказываемых независимым телекоммуникационным операторам, а также по передаче выделенных телефонных каналов в аренду телекоммуникационным операторам для подключения к ТСОП.

Компания и её дочерние организации, перечисленные в *Примечании 5* (далее совместно – «Группа»), занимают существенную долю рынка фиксированной и мобильной связи, включая услуги местной, междугородней и международной связи, в том числе со странами ближнего и дальнего зарубежья; а также оказывают услуги по передаче в аренду каналов связи, передаче данных, продаже мобильных устройств и предоставляют другие телекоммуникационные услуги.

Настоящая консолидированная финансовая отчётность Группы была утверждена к выпуску Первым заместителем Председателя Правления от имени руководства Компании 19 марта 2026 года.

2. ОСНОВА ПОДГОТОВКИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ

Консолидированная финансовая отчетность Группы подготовлена в соответствии со стандартами бухгалтерского учета МСФО в редакции, утвержденной Советом по Международным стандартам финансовой отчетности (далее — «Совет по МСФО»).

Данная консолидированная финансовая отчётность подготовлена в соответствии с принципом оценки по первоначальной стоимости, за исключением финансовых активов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыль или убыток, и долевых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыль или убыток, которые учитываются по справедливой стоимости в соответствии с МСФО (IFRS) 9. Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток, включают условное вознаграждение, признанное в рамках выбытия дочерней компании *(Примечание 41)*. Долевые инструменты, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток, включают инвестицию в Phoenix Fund Limited Partnership, по которой Группа не осуществляет контроль или значительное влияние *(Примечание 42)*. Консолидированная финансовая отчётность представлена в казахстанских тенге (далее — «тенге»), и все суммы округлены до целых тысяч, кроме случаев, где указано иное.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

2. ОСНОВА ПОДГОТОВКИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

Непрерывность деятельности

Консолидированная финансовая отчётность была подготовлена на основе принципа непрерывности деятельности, который предполагает продолжение деятельности, реализацию активов и урегулирование обязательств в ходе обычной деятельности. Непрерывность деятельности (продолжение) По состоянию на 31 декабря 2025 года краткосрочные обязательства Группы превысили ее оборотные активы на 123.127.014 тыс. тенге. Краткосрочные обязательства Группы в основном представлены краткосрочными займами на сумму 187.842.239 тыс. тенге, торговой кредиторской задолженностью на сумму 104.382.742 тыс. тенге и прочими краткосрочными финансовыми и нефинансовыми обязательствами.

Руководство считает, что Группа продолжит свою деятельность в соответствии с принципом непрерывности деятельности, и при принятии такого вывода приняло во внимание текущие намерения Группы, ее финансовое положение, а также способность своевременно выполнять свои обязательства. В частности, при оценке способности Группы продолжать деятельность в обозримом будущем руководство учитывало прогнозы движения денежных средств с регулярным пересмотром на период не менее 12 месяцев с даты утверждения данной консолидированной финансовой отчетности. Такие прогнозы включают ожидаемые поступления денежных средств от операционной деятельности, запланированные капитальные затраты и прочие денежные потоки от инвестиционной деятельности, установленные сроки погашения задолженности, наличие подтвержденных кредитных линий, а также возможность привлечения дополнительного финансирования при необходимости. В частности, при оценке способности Группы продолжать свою деятельность в соответствии с принципом непрерывности деятельности были рассмотрены следующие факторы:

- Готовность АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Казына» предоставить финансирование в размере 120.000.000 тыс. тенге сроком на 5 лет;
- Сумма краткосрочных займов включает облигации, приобретённые АО «Самрук-Казына», в размере 40.000.000 тыс. тенге, в том числе первый и пятый транши на суммы 15.000.000 тыс. тенге и 25.000.000 тыс. тенге соответственно, со сроками погашения в октябре 2027 года и июне 2028 года. Как раскрыто в *Примечании 22*, указанные займы классифицированы в составе краткосрочных обязательств в связи с условиями договоров, предусматривающими возможность их досрочного востребования. При этом руководство не ожидает досрочного погашения и предполагает, что облигации будут погашены в соответствии с первоначальным графиком;
- На дату выпуска настоящей финансовой отчетности Группа имеет возможность привлечь дополнительные средства на рыночных условиях в рамках существующих кредитных линий на общую сумму 224.554.000 тыс. тенге.

В связи с вышесказанным руководство считает, что Группа имеет достаточные финансовые ресурсы для того, чтобы продолжить свою деятельность в обозримом будущем. Таким образом, настоящая финансовая отчетность подготовлена на основе принципа непрерывности деятельности.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

2. ОСНОВА ПОДГОТОВКИ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

Основа консолидации

Консолидированная финансовая отчётность включает финансовую отчётность Компании и её дочерних организаций по состоянию на 31 декабря 2025 года. Контроль осуществляется в том случае, если Группа подвергается рискам, связанным с переменным доходом от участия в объекте инвестиций, или имеет право на получение такого дохода, а также возможность влиять на доход при помощи осуществления своих полномочий в отношении объекта инвестиций. В частности, Группа контролирует объект инвестиций только в том случае, если выполняются следующие условия: Наличие у Группы полномочий в отношении объекта инвестиций (т.е. Существующие права, обеспечивающие текущую возможность управлять значимой деятельностью объекта инвестиций); Наличие у Группы подверженности риску изменения доходов от участия в объекте инвестиций, или прав на получение таких доходов; Наличие у Группы возможности использовать свои полномочия для влияния на величину доходов. Как правило, предполагается, что большинство прав голоса обуславливает наличие контроля. Для подтверждения такого допущения и при наличии у Группы менее большинства прав голоса или аналогичных прав в отношении объекта инвестиций, Группа учитывает все уместные факты и обстоятельства при оценке наличия полномочий в отношении данного объекта инвестиций: Соглашение(я) с другими держателями прав голоса в объекте инвестиций; Права, предусмотренные другими соглашениями; Права голоса и потенциальные права голоса, имеющиеся у Группы. Группа повторно анализирует наличие контроля в отношении объекта инвестиций, если факты и обстоятельства свидетельствуют об изменении одного или нескольких из трех компонентов контроля. Консолидация дочерней организации начинается, когда Группа получает контроль над дочерней организацией, и прекращается, когда Группа утрачивает контроль над дочерней организацией. Активы, обязательства, доходы и расходы дочерней организации, приобретение или выбытие которой произошло в течение года, включаются в консолидированную финансовую отчётность с даты получения Группой контроля и отражаются до даты потери Группой контроля над дочерней организацией. Прибыль или убыток и каждый компонент прочего совокупного дохода («ПСД») относятся на акционеров Материнской компании Группы и неконтролирующие доли участия даже в том случае, если это приводит к отрицательному сальдо у неконтролирующих долей участия. При необходимости, финансовая отчётность дочерних организаций корректируется для приведения учётной политики таких организаций в соответствие с учётной политикой Группы. Все внутригрупповые активы и обязательства, собственный капитал, доходы, расходы и денежные потоки, возникающие в результате осуществления операций внутри Группы, полностью исключаются при консолидации. Изменение доли участия в дочерней организации без потери контроля учитывается как операция с собственным капиталом. Если Группа утрачивает контроль над дочерней организацией, она прекращает признание соответствующих активов (в том числе гудвила), обязательств, неконтролирующих долей участия и прочих компонентов собственного капитала и признает возникшие прибыль или убыток в составе консолидированного отчёта о совокупном доходе. Оставшиеся инвестиции признаются по справедливой стоимости.

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ

Новые стандарты, разъяснения и поправки к действующим стандартам и разъяснениям

Группа впервые применила некоторые новые стандарты и поправки к действующим стандартам, которые вступают в силу в отношении годовых периодов, начинающихся 1 января 2025 года или после этой даты. Группа не применяла досрочно стандарты, интерпретации или поправки, которые были выпущены, но не вступили в силу.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Новые стандарты, разъяснения и поправки к действующим стандартам и разъяснениям (продолжение)

Поправки к МСФО (IAS) 21 — «Отсутствие возможности обмена валют»

Для годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2025 года или после этой даты, в поправках к МСФО (IAS) 21 «*Отсутствие возможности обмена валют*» — «*Влияние изменений валютных курсов*» разъясняется, каким образом организация должна оценивать, возможен ли обмен одной валюты на другую валюту, и как следует определять текущий обменный курс при отсутствии возможности обмена. Поправки также содержат требования к раскрытию информации, позволяющей пользователям финансовой отчетности понять, каким образом отсутствие возможности обмена одной валюты на другую валюту влияет или, как ожидается, повлияет на финансовые результаты, финансовое положение и денежные потоки организации. Поправки не оказли существенного влияния на финансовую отчетность Группы.

Стандарты, выпущенные, но еще не вступившие в силу

Ниже приводятся новые и пересмотренные стандарты и интерпретации, которые были выпущены, но еще не вступили в силу на дату выпуска финансовой отчетности Группы. Группа намерена применить эти стандарты, поправки и разъяснения, если применимо, с даты их вступления в силу.

МСФО (IFRS) 18 — «Представление и раскрытие информации в финансовой отчетности»

В апреле 2024 года Совет по МСФО опубликовал МСФО (IFRS) 18 «*Представление и раскрытие информации в финансовой отчетности*», который заменяет МСФО (IAS) 1 «*Представление финансовой отчетности*». МСФО (IFRS) 18 вводит новые требования, направленные на повышение сопоставимости финансовых результатов разных организаций, а также на повышение релевантности и прозрачности информации, предоставляемой пользователям финансовой отчетности.

МСФО (IFRS) 18 не затрагивает порядок признания или оценки статей в финансовой отчетности. Однако ожидается, что его влияние на представление и раскрытие информации будет существенным, особенно в отношении отчета о прибыли или убытке и раскрытия в финансовой отчетности показателей результатов деятельности, определяемых руководством.

Кроме того, в отчете о прибыли или убытке организации должны представлять все доходы и расходы с разделением их на пять категорий: операционные, инвестиционные и финансовые, налоги на прибыль и прекращенная деятельность. МСФО (IFRS) 18 также вводит требование представлять определенные итоговые суммы и промежуточные итоговые суммы в отчете о прибыли или убытке, а также усовершенствованные принципы агрегирования и дезагрегирования финансовой информации в зависимости от функций основных форм финансовой отчетности и примечаний.оВ настоящее время руководство проводит подробную оценку последствий применения МСФО (IFRS) 18 для консолидированной финансовой отчетности Группы. По результатам общей предварительной оценки были выявлены следующие потенциальные последствия: Хотя внедрение МСФО (IFRS) 18 не повлияет на чистую прибыль Группы, разбивка доходов и расходов по новым категориям может повлиять на метод расчета и представления операционной прибыли. В частности, прибыли или убытки от изменения валютных курсов будут отражаться в категории, соответствующей характеру статей, в отношении которых возникли эти курсовые разницы, что может привести к изменению их представления по сравнению с текущей практикой.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Стандарты, выпущенные, но еще не вступившие в силу (продолжение)

МСФО (IFRS) 18 — «Представление и раскрытие информации в финансовой отчетности» (продолжение)

Представление статей в основных формах финансовой отчетности может измениться в результате применения концепции «полезных структурированных обобщенных данных» и усовершенствованных принципов агрегирования и дезагрегирования.

- Группа не ожидает значительного изменения характера информации, раскрываемой в настоящее время в примечаниях к финансовой отчетности; однако может измениться способ группировки и представления этой информации. Кроме того, МСФО (IFRS) 18 вводит новые требования к раскрытию информации, в частности требуется:
  - Раскрытие показателей результатов деятельности, определяемых руководством;
  - Разбивка расходов по их характеру, для определенных статей, представленных по назначению в категории «Операционная деятельность» отчета о прибыли или убытке; и
  - Для годового периода, в котором впервые применяется стандарт, — сверка сумм, представленных в соответствии с МСФО (IFRS) 18, с суммами, ранее представленными в соответствии с МСФО (IAS) 1.
- С точки зрения отчета о движении денежных средств, МСФО (IFRS) 18 отменяет возможность выбора классификации денежных потоков, возникающих в связи с выплатой процентов. Выплаченные проценты будут классифицироваться как денежные потоки от финансовой деятельности, а полученные проценты — как денежные потоки от инвестиционной деятельности, а не включаться в денежные потоки от операционной деятельности.

МСФО (IFRS) 18 и соответствующие поправки к другим стандартам вступают в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2027 года или после этой даты. Допускается досрочное применение стандарта, но Группа не планирует применять его досрочно. МСФО (IFRS) 18 будет применяться ретроспективно, и сравнительная информация за финансовый год, заканчивающийся 31 декабря 2026 года, будет пересчитана соответствующим образом.

МСФО (IFRS) 19 «Дочерние организации без публичной подотчетности: Раскрытие информации»

В мае 2024 года Совет по МСФО выпустил МСФО (IFRS) 19, который разрешает организациям, отвечающим определенным критериям, применять упрощенные требования к раскрытию информации, вместе с тем применяя требования к признанию, оценке и представлению информации других стандартов бухгалтерского учета МСФО в полном объеме. Организация может применять данный стандарт, если на дату окончания отчетного периода она является дочерней организацией согласно определению в МСФО (IFRS) 10, не является публично подотчетной и у нее есть материнская организация (конечная или промежуточная), которая подготавливает консолидированную финансовую отчетность в соответствии со стандартами бухгалтерского учета МСФО, доступную для общего пользования. лМСФО 19 вступит в силу в отношении отчетных периодов, начинающихся 1 января 2027 года или после этой даты. Допускается досрочное применение. Поскольку долевые инструменты Группы котируются и обращаются на публичных рынках, Группа является публично подотчетной организацией, следовательно, не соответствует критериям для применения МСФО (IFRS) 19.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Стандарты, выпущенные, но еще не вступившие в силу (продолжение)

Поправки к МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 7 — «Изменения в классификации и оценке финансовых инструментов»

В мае 2024 года Совет выпустил поправки к МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 7 — «*Изменения в классификации и оценке финансовых инструментов*» («Поправки»). Поправки:

- Разъясняют, что признание финансового обязательства прекращается на «дату расчетов», и вводят возможность выбора учетной политики (при соблюдении определенных условий) для прекращения признания финансовых обязательств, урегулирование которых осуществляется с использованием электронной платежной системы, до даты расчетов;
- Содержат дополнительные указания относительно того, как следует оценивать предусмотренные договором денежные потоки по финансовым активам с экологическими, социальными и корпоративными характеристиками (ESG) и аналогичными особенностями;
- Уточняют, что представляют собой финансовые активы «без права регресса» и каковы характеристики инструментов, связанных договором;
- Вводят требования к раскрытию информации для финансовых инструментов с условными характеристиками и требования к раскрытию дополнительной информации для долевых инструментов, классифицированных как оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (ПСД).

Поправки вступают в силу в отношении годовых периодов, начинающихся 1 января 2026 года или после этой даты. При этом досрочное применение допускается только для положений, касающихся классификации финансовых активов и соответствующего раскрытия информации. Группа считает, что поправки не окажут существенного влияния на финансовую отчетность Группы.

«Ежегодные усовершенствования стандартов бухгалтерского учета МСФО, выпуск 11»

В июле 2024 года в рамках планового обновления стандартов бухгалтерского учета МСФО Совет по МСФО выпустил девять узконаправленных поправок. Данные поправки содержат уточнения, упрощения, исправления и изменения, направленные на повышение уровня согласованности следующих документов:

- МСФО (IFRS) 1 «Первое применение Международных стандартов финансовой отчетности», МСФО (IFRS) 7 «*Финансовые инструменты: Раскрытие информации*» и сопутствующего Руководства по внедрению МСФО (IFRS) 7, МСФО (IFRS) 9 «*Финансовые инструменты*», МСФО (IFRS) 10 «*Консолидированная финансовая отчетность*» и МСФО (IAS) 7 «*Отчет о движении денежных средств*».

Поправки вступят в силу в отношении отчетных периодов, начинающихся 1 января 2026 года или после этой даты. Допускается досрочное применение при условии раскрытия этого факта.

Ожидается, что данные поправки не окажут существенного влияния на финансовую отчетность Группы.

Поправки к МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 7 — «Договоры на поставку электроэнергии, получаемой из природных источников»

В декабре Совет выпустил Поправки к МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 7 — «*Договоры на поставку электроэнергии, получаемой из природных источников*» Поправки применяются только к договорам на поставку электроэнергии, получаемой из природных источников. Данные поправки:

- Разъясняют порядок применения требований «использования для собственных нужд»;
- Изменяют требования к определению объекта хеджирования в отношениях хеджирования денежных потоков в случае договоров, относящихся к сфере применения данных поправок;
- Добавляют новые требования к раскрытию информации, чтобы инвесторы могли понять влияние этих контрактов на финансовые результаты компании и денежные потоки.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (продолжение)

Стандарты, выпущенные, но еще не вступившие в силу (продолжение)

Поправки к МСФО (IFRS) 9 и МСФО (IFRS) 7 — «Договоры на поставку электроэнергии, получаемой из природных источников» (продолжение)

Поправки вступят в силу в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2026 года или после этой даты. Допускается досрочное применение при условии раскрытия этого факта. Поправки, касающиеся исключения в отношении потребления электроэнергии для собственных нужд, применяются ретроспективно, в то время как поправки, касающиеся учета хеджирования, применяются перспективно к новым отношениям хеджирования, определенным после даты первоначального применения поправок. Кроме того, поправки к МСФО (IFRS) 7, касающиеся раскрытия информации, должны применяться одновременно с поправками к МСФО (IFRS) 9. Если организация не пересчитывает сравнительную информацию, то представление сравнительных данных не допускается.

Группа считает, что поправки не окажут существенного влияния на ее финансовую отчетность.

МСФО (IFRS) 19 «Дочерние организации без публичной подотчетности: Раскрытие информации»

В августе 2025 года Совет по МСФО выпустил поправки к МСФО (IFRS) 19 *«Дочерние компании без публичной подотчетности: Раскрытие информации»*. Поправки также сокращают объем требований к раскрытию информации в соответствии с МСФО (IFRS) 19 за счет упрощения сокращенной структуры раскрытия информации для новых стандартов бухгалтерского учета МСФО и поправок, выпущенных в период с февраля 2021 года по май 2024 года. В частности, были удалены некоторые цели раскрытия информации, чтобы не создавалось впечатление, что организации, применяющие МСФО (IFRS) 19, обязаны предоставлять такой же объем информации, что и организации, применяющие требования к раскрытию информации в МСФО в полном объеме.

Поправки применяются в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2027 г. или после этой даты, при этом допускается досрочное применение.

Поскольку долевые инструменты Группы котируются и обращаются на публичных рынках, Группа является публично подотчетной организацией, следовательно, не соответствует критериям для применения МСФО (IFRS) 19 или поправок к нему. Соответственно, данные поправки к МСФО (IFRS) 9 не применимы к Группе.

Поправки к МСФО (IAS) 21 — «Пересчет в гиперинфляционную валюту представления отчетности»

В ноябре 2025 года Совет по МСФО выпустил документ *«Пересчет в гиперинфляционную валюту представления отчетности» — поправки к МСФО (IAS) 21 «Влияние изменений валютных курсов»*. Поправки касаются ситуаций, когда функциональной валютой организации является валюта негиперинфляционной экономики, а валютой представления отчетности — валюта гиперинфляционной экономики. В таких случаях поправки требуют, чтобы все суммы в финансовой отчетности, включая сравнительную информацию, пересчитывались в валюту представления отчетности с использованием обменного курса на дату составления последнего отчета о финансовом положении. Поправки также вводят дополнительные требования к раскрытию информации.

Поправки применяются в отношении годовых отчетных периодов, начинающихся 1 января 2027 г. или после этой даты, при этом допускается досрочное применение.

Функциональная валюта Группы и валюта представления отчетности не являются валютами гиперинфляционных экономик. Соответственно, Группа считает, что данные поправки не окажут существенного влияния на ее финансовую отчетность.

Пересчёт иностранной валюты

Консолидированная финансовая отчётность Группы представлена в тенге, который является функциональной валютой Компании и её основных дочерних организаций. Тенге является валютой основной экономической среды, в которой функционируют Компания и её основные дочерние организации. Каждая компания Группы определяет собственную функциональную валюту, и статьи, включённые в финансовую отчётность каждой компании, оцениваются в этой функциональной валюте.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННЫЕ ПОЛОЖЕНИЯ УЧЕТНОЙ ПОЛИТИКИ (продолжение)

Операции и остатки

Операции в иностранных валютах первоначально учитываются компаниями Группы в их функциональной валюте по спот-курсу, действующему на дату, когда операция впервые удовлетворяет критериям признания. Монетарные активы и обязательства, выраженные в иностранной валюте, пересчитываются по официальному курсу, действующему на отчётную дату, установленному Казахстанской Фондовой Биржей (далее по тексту – «КФБ») и опубликованному Национальным Банком Республики Казахстан (далее по тексту – «НБРК»). Все разницы отражаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе. Немонетарные статьи, которые оцениваются на основе исторической стоимости в иностранной валюте, пересчитываются по курсам, действовавшим на дату совершения первоначальных сделок. Немонетарные статьи, которые оцениваются по справедливой стоимости в иностранной валюте, пересчитываются по курсам, действовавшим на дату определения справедливой стоимости. Прибыль или убыток, возникающие при пересчете немонетарных статей, оцениваемых по справедливой стоимости, учитываются в соответствии с принципами признания прибыли или убытка от изменения справедливой стоимости статьи (т.е. курсовые разницы от пересчета валюты по статьям, прибыли и убытки от переоценки по справедливой стоимости которых признаются в составе ПСД либо прибыли или убытка, также признаются либо в составе ПСД, либо в составе прибыли или убытка соответственно).

В следующей таблице представлены курсы иностранных валют по отношению к тенге:

	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Доллар США	**505,53**	523,54
Евро	**593,44**	546,47
Российский рубль	**6,34**	4,99

Функциональной валютой зарубежного подразделения ООО «КТ-АЙИКС» (Россия) являются российские рубли. При консолидации активы и обязательства зарубежных подразделений пересчитываются в тенге по курсу, действующему на отчётную дату, а статьи консолидированного отчёта о совокупном доходе таких подразделений пересчитываются по курсу, действовавшему на момент совершения сделок. Курсовая разница, возникающая при таком пересчёте, признаётся в составе прочего совокупного дохода.

Объединение бизнеса и гудвил

Объединения бизнесов учитываются с использованием метода приобретения. Стоимость приобретения оценивается как сумма переданного возмещения, оцененного по справедливой стоимости на дату приобретения, и неконтролирующих долей участия в объекте приобретения. Для каждого объединения бизнесов Группа принимает решение, как оценивать неконтролирующие доли участия в объекте приобретения: либо по справедливой стоимости, либо по пропорциональной части идентифицируемых чистых активов объекта приобретения. Затраты, связанные с приобретением, включаются в состав административных расходов в тот момент, когда они были понесены.

Группа приходит к заключению, что она приобрела бизнес, когда приобретенная совокупность видов деятельности и активов включает вклад и принципиально значимый процесс, которые вместе в значительной мере способствуют созданию отдачи. Приобретенный процесс считается принципиально значимым, если он имеет принципиальное значение для возможности продолжать создание отдачи, а приобретенные вклады включают организованную рабочую силу, обладающую необходимыми навыками, знанием или опытом для выполнения такого процесса, или в значительной мере способствует возможности продолжения создания отдачи и считается уникальным или редким или не может быть заменен без значительных затрат, усилий или отложенной возможности продолжать создание отдачи.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Объединение бизнеса и гудвил (продолжение)

Если Группа приобретает бизнес, она соответствующим образом классифицирует и обозначает приобретенные финансовые активы и принятые обязательства в зависимости от условий договора, экономической ситуации и соответствующих условий на дату приобретения. Сюда относится анализ на предмет необходимости выделения объектом приобретения встроенных в основные договоры производных инструментов.

Условное возмещение, подлежащее передаче приобретателем, признается по справедливой стоимости на дату приобретения. Условное возмещение, классифицированное как собственный капитал, не переоценивается, а его последующее погашение учитывается в составе капитала. Условное возмещение, классифицируемое в качестве актива или обязательства, которое является финансовым инструментом и попадает в сферу применения.

МСФО (IFRS) 9 *«Финансовые инструменты»*, оценивается по справедливой стоимости, а изменения справедливой стоимости признаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе в соответствии с МСФО (IFRS) 9. Прочее условное возмещение, которое не попадает в сферу применения МСФО (IFRS) 9, оценивается по справедливой стоимости на каждую отчётную дату, а изменения справедливой стоимости признаются в составе прибыли или убытка.

Гудвил изначально оценивается по первоначальной стоимости (определяемой как превышение суммы переданного возмещения, признанных неконтролирующих долей участия и ранее принадлежавших покупателю долей участия над суммой чистых идентифицируемых активов, приобретенных Группой, и принятых ею обязательств). Если справедливая стоимость приобретенных чистых активов превышает сумму переданного возмещения, Группа повторно анализирует правильность определения всех приобретенных активов и всех принятых обязательств, а также процедуры, использованные при оценке сумм, которые должны быть признаны на дату приобретения. Если после повторного анализа переданное возмещение вновь оказывается меньше справедливой стоимости чистых приобретенных активов, прибыль признается в составе консолидированного отчёта о совокупном доходе.

Впоследствии гудвил оценивается по первоначальной стоимости за вычетом накопленных убытков от обесценения. Для целей тестирования гудвила, приобретенного при объединении бизнесов, на обесценение гудвил, начиная с даты приобретения Группой дочерней организации, распределяется на каждую из единиц Группы, генерирующих денежные средства, которые, как предполагается, извлекут выгоду от объединения бизнесов, независимо от того, относятся или нет другие активы или обязательства приобретенной дочерней организации к указанным единицам.

Если гудвил относится на единицу, генерирующую денежные средства, и часть этой единицы выбывает, гудвил, относящийся к выбывающей деятельности, включается в балансовую стоимость этой деятельности при определении прибыли или убытка от её выбытия. В этих обстоятельствах выбывший гудвил оценивается на основе соотношения стоимости выбывшей деятельности и стоимости оставшейся части единицы, генерирующей денежные средства.

Классификация активов и обязательств на оборотные/краткосрочные и внеоборотные/долгосрочные

В консолидированном отчёте о финансовом положении Группа представляет активы и обязательства на основе их классификации на оборотные/краткосрочные и внеоборотные/долгосрочные. Актив является оборотным, если:

- Его предполагается реализовать или он предназначен для продажи или потребления в рамках обычного операционного цикла;
- Он предназначен в основном для целей торговли;
- Его предполагается реализовать в течение 12 (двенадцати) месяцев после отчётного периода; или
- Он представляет собой денежные средства или их эквиваленты, за исключением случаев наличия ограничений на его обмен или использование для погашения обязательств в течение как минимум 12 (двенадцати) месяцев после отчётного периода.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Классификация активов и обязательств на оборотные/краткосрочные и внеоборотные/долгосрочные (продолжение)

Все прочие активы классифицируются в качестве внеоборотных.

Обязательство является краткосрочным, если:

- Его предполагается погасить в рамках обычного операционного цикла;
- Оно удерживается в основном для целей торговли;
- Оно подлежит погашению в течение 12 (двенадцати) месяцев после отчётного периода; или
- У группы отсутствует право отсрочить погашение обязательства как минимум на 12 (двенадцати) месяцев после отчётного периода.

Группа классифицирует обязательство как долгосрочное только в том случае, если по состоянию на отчётную дату у неё имеется право отсрочить погашение обязательства как минимум на двенадцать месяцев после отчётной даты. Такое право должно существовать на отчётную дату и иметь экономическое содержание.

Классификация обязательств как краткосрочных или долгосрочных не зависит от намерений или ожиданий Группы в отношении осуществления права на отсрочку погашения обязательства.

Если право Группы на отсрочку погашения обязательства обусловлено соблюдением условий, установленных договором займа (ковенантов), такие условия влияют на классификацию обязательства только в том случае, если они должны быть соблюдены на или до отчётной даты. Ковенанты, подлежащие соблюдению после отчётной даты, не влияют на классификацию обязательства на отчётную дату, однако информация о таких обязательствах подлежит раскрытию в примечаниях к консолидированной финансовой отчётности. Информация о займах и прочих обязательствах, содержащих ковенанты, раскрыта в *Примечании 22*.

Условия обязательства, в соответствии с которыми оно может быть, по усмотрению контрагента, урегулировано путем выпуска и передачи долевых инструментов, не влияют на классификацию данного обязательства.

Группа классифицирует все прочие обязательства в качестве долгосрочных.

Оценка по справедливой стоимости

Отложенные налоговые активы и обязательства классифицируются как внеоборотные/долгосрочные активы и обязательства.

Раскрытие информации о справедливой стоимости финансовых инструментов и нефинансовых активов, которые оцениваются по справедливой стоимости или справедливая стоимость которых должна раскрываться в финансовой отчётности, представлено в *Примечании 45*.

Справедливая стоимость является ценой, которая была бы получена при продаже актива или уплачена при передаче обязательства в ходе обычной сделки между участниками рынка на дату оценки. Оценка справедливой стоимости предполагает, что сделка с целью продажи актива или передачи обязательства осуществляется:

- На рынке, который является основным для данного актива или обязательства; или
- При отсутствии основного рынка, на рынке, наиболее выгодном в отношении данного актива или обязательства.

У Группы должен быть доступ к основному или наиболее выгодному рынку.

Справедливая стоимость актива или обязательства оценивается с использованием допущений, которые использовались бы участниками рынка при определении цены актива или обязательства, при этом предполагается, что участники рынка действуют в своих лучших интересах.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Оценка по справедливой стоимости (продолжение)

Оценка по справедливой стоимости нефинансового актива принимает во внимание способность участника рынка генерировать экономические выгоды либо посредством наилучшего и наиболее эффективного использования актива, либо посредством его продажи другому участнику рынка, который использовал бы данный актив наилучшим и наиболее эффективным образом.

Группа использует такие модели оценки, которые уместны в данных обстоятельствах и для которых доступны данные, достаточные для оценки справедливой стоимости, и при этом позволяют максимально использовать релевантные наблюдаемые исходные данные и свести к минимуму использование ненаблюдаемых исходных данных.

Все активы и обязательства, оцениваемые в консолидированной финансовой отчётности по справедливой стоимости или справедливая стоимость которых раскрывается в консолидированной финансовой отчётности, классифицируются в рамках описанной ниже иерархии источников справедливой стоимости на основе исходных данных самого низкого уровня, которые являются значительными для оценки по справедливой стоимости в целом:

- Уровень 1 – ценовые котировки (некорректируемые) активных рынков для идентичных активов или обязательств;
- Уровень 2 – модели оценки, в которых существенные для оценки справедливой стоимости исходные данные, относящиеся к наиболее низкому уровню иерархии, являются прямо или косвенно наблюдаемыми на рынке;
- Уровень 3 – модели оценки, в которых существенные для оценки справедливой стоимости исходные данные, относящиеся к наиболее низкому уровню иерархии, не являются наблюдаемыми на рынке.

В случае активов и обязательств, которые переоцениваются в финансовой отчётности на периодической основе, Группа определяет необходимость их перевода между уровнями источников иерархии, повторно анализируя классификацию (на основании исходных данных самого низкого уровня, которые являются значительными для оценки по справедливой стоимости в целом) на конец каждого отчётного периода.

Соответствующее подразделение Группы («Рабочая Группа») определяет политику и процедуры как для периодической оценки по справедливой стоимости инвестиционной недвижимости и некотируемых финансовых активов, имеющихся в наличии для продажи, так и для единовременной оценки по справедливой стоимости активов, таких, например, как активы, предназначенные для распределения в составе прекращённой деятельности. Состав Рабочей Группы определяется Руководством Группы.

Для оценки значительных активов таких как объекты инвестиционной недвижимости и некотируемые финансовые активы, а также значительных обязательств, таких как условное возмещение, привлекаются внешние оценщики. Решение о привлечении внешних оценщиков принимается ежегодно Рабочей Группой после обсуждения и утверждения этого решения Комитетом по аудиту Группы. В качестве критериев отбора применяются знание рынка, репутация, независимость и соответствие профессиональным стандартам. После обсуждения с внешними оценщиками комитет по оценке принимает решение о том, какие модели оценки и исходные данные необходимо использовать в каждом случае.

На каждую отчётную дату Рабочая Группа анализирует движения стоимости активов и обязательств, которые необходимо повторно проанализировать или повторно оценить в соответствии с учётной политикой Группы. В рамках такого анализа Рабочая Группа проверяет основные исходные данные, которые применялись при последней оценке, путём сравнения информации, используемой при оценке, с договорами и прочими уместными документами.

Рабочая Группа также сравнивает изменения справедливой стоимости каждого актива и обязательства с соответствующими внешними источниками с целью определения обоснованности изменения.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Оценка по справедливой стоимости (продолжение)

Рабочая Группа и внешние оценщики Группы периодически предоставляют результаты оценки Комитету по аудиту и независимым аудиторам Группы, что предполагает обсуждение основных допущений, которые использовались при оценке.

Для целей раскрытия информации о справедливой стоимости Группа классифицировала активы и обязательства на основе их характера, присущих им характеристик и рисков, а также применимого уровня в иерархии источников справедливой стоимости, как указано выше.

Основные средства

Основные средства учитываются по первоначальной стоимости за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения в случае их наличия. Такая стоимость включает стоимость замены частей оборудования и затраты по заимствованиям в случае долгосрочных строительных проектов, если выполняются критерии их признания. При необходимости замены значительных компонентов основных средств через определённые промежутки времени Группа отдельно амортизирует их на основании соответствующих индивидуальных сроков полезного использования. Аналогичным образом, при проведении существенного технического осмотра, затраты, связанные с ним, признаются в балансовой стоимости основных средств как

замена оборудования, если выполняются критерии признания. Все прочие затраты на ремонт и техническое обслуживание признаются в составе прибыли или убытка в момент их понесения. Приведенная стоимость ожидаемых затрат по выводу актива из эксплуатации после его использования включается в первоначальную стоимость соответствующего актива, если выполняются критерии признания оценочного обязательства. Более подробная информация о признанном оценочном обязательстве по выводу активов из эксплуатации приводится в разделе «Обязательства по ликвидации активов» *(Примечание 26)*.

Амортизация рассчитывается с использованием линейного метода на протяжении следующих расчётных сроков полезного использования активов:

	Годы
Здания	50
Сооружения	10-20
Телекоммуникационное оборудование	3-20
Прочее	3-20

Земля не амортизируется.

Признание объекта основных средств и любого первоначально признанного значительного компонента объекта основных средств прекращается после их выбытия либо если от их использования или выбытия не ожидается будущих экономических выгод. Прибыль или убыток, возникающие при прекращении признания актива (рассчитываются как разница между чистыми поступлениями от выбытия и балансовой стоимостью актива), включаются в консолидированный отчёт о совокупном доходе при прекращении признания актива.

Ликвидационная стоимость, сроки полезного использования и методы амортизации основных средств анализируются в конце каждого финансового года и при необходимости корректируются на перспективной основе.

Незавершённое строительство

Незавершённое строительство представлено основными средствами в процессе строительства и машинами и оборудованием, ожидающими установки и учитывается по первоначальной стоимости. В незавершённое строительство включается себестоимость строительства, оборудования и прочие прямые затраты. По окончании строительства активов либо в момент сдачи оборудования в эксплуатацию объекты строительства переводятся в соответствующую категорию. Объекты строительства не подлежат амортизации.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Нематериальные активы

Нематериальные активы, которые были приобретены отдельно, при первоначальном признании оцениваются по первоначальной стоимости. Первоначальной стоимостью нематериальных активов, приобретённых в результате объединения бизнеса, является их справедливая стоимость на дату приобретения. После первоначального признания нематериальные активы учитываются по первоначальной стоимости за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения. Нематериальные активы, созданные внутри Группы, за исключением капитализированных затрат на разработку продуктов, не капитализируются, и соответствующие затраты отражаются в составе прибыли или убытка за период, в котором они возникли.

Нематериальные активы имеют ограниченные сроки полезного использования.

Нематериальные активы с ограниченным сроком полезного использования амортизируются в течение этого срока и оцениваются на предмет обесценения, если имеются признаки обесценения данного нематериального актива. Срок и метод амортизации для нематериального актива с ограниченным сроком полезного использования пересматриваются как минимум в конце каждого отчётного периода. Изменение ожидаемого срока полезного использования или предполагаемой структуры потребления будущих экономических выгод, заключенных в активе, изменяют срок или метод амортизации соответственно и учитываются как изменение учётных оценок. Расходы на амортизацию нематериальных активов с ограниченным сроком полезного использования признаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе в той категории расходов, которая соответствует функции нематериальных активов.

Прибыли или убытки от прекращения признания нематериального актива измеряются как разница между чистыми поступлениями от выбытия актива и балансовой стоимостью актива, и признаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе в момент прекращения признания данного актива.

Нематериальные активы амортизируются по линейному методу в течение расчётных сроков их полезного использования.

	Годы
Лицензии	1-15
Программное обеспечение	3-10
Прочие	5-10

Затраты на исследования и разработки

Затраты на исследования относятся на расходы по мере их возникновения. Затраты на разработку отдельного проекта признаются в качестве нематериального актива, когда Группа может продемонстрировать:

- Техническую возможность завершения разработки нематериального актива, чтобы он был доступен для использования или продажи;
- Намерение завершить проект, а также способность и намерение использовать или продать актив;
- Как актив будет генерировать будущие экономические выгоды;
- Наличие ресурсов для завершения создания актива;
- Способность надежно оценить расходы в ходе разработки.

После первоначального признания затрат на разработку в качестве актива актив отражается по первоначальной стоимости за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения. Амортизация актива начинается с момента завершения разработки и готовности актива к использованию. Амортизация начисляется в течение периода ожидаемых будущих выгод. Амортизация отражается в себестоимости реализации. В течение периода разработки актив ежегодно тестируется на предмет обесценения.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Обесценение нефинансовых активов

На каждую отчётную дату Группа определяет, имеются ли признаки возможного обесценения актива. При наличии таких признаков или если требуется проведение ежегодного тестирования актива на обесценение, Группа производит оценку возмещаемой суммы актива. Возмещаемая сумма актива или единицы, генерирующей денежные средства, – это наибольшая из следующих величин: справедливая стоимость актива (единицы, генерирующей денежные средства) за вычетом затрат на выбытие и ценность использования актива (единицы, генерирующей денежные средства). Возмещаемая сумма определяется для отдельного актива, за исключением случаев, когда актив не генерирует денежные притоки, которые, в основном, независимы от притоков, генерируемых другими активами или группами активов. Если балансовая стоимость актива или единицы, генерирующей денежные средства, превышает его/её возмещаемую сумму, актив считается обесцененным и списывается до возмещаемой суммы.

При оценке ценности использования расчётные будущие денежные потоки дисконтируются до приведенной стоимости по ставке дисконтирования до налогообложения, которая отражает текущую рыночную оценку временной стоимости денег и риски, присущие активу. При определении справедливой стоимости за вычетом затрат на выбытие учитываются недавние рыночные операции. При их отсутствии применяется соответствующая модель оценки. Эти расчёты подтверждаются оценочными коэффициентами, котировками цен свободно обращающихся на рынке акций или прочими доступными показателями справедливой стоимости.

Группа определяет сумму обесценения, исходя из подробных планов и прогнозных расчётов, которые подготавливаются отдельно для каждой единицы, генерирующей денежные средства, к которой отнесены отдельные активы. Эти планы и прогнозные расчёты, как правило, составляются на 5 (пять) лет. Долгосрочные темпы роста рассчитываются и применяются в отношении прогнозируемых будущих денежных потоков после пятого года.

Убытки от обесценения по продолжающейся деятельности признаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе в составе тех категорий расходов, которые соответствуют функции обесцененного актива.

На каждую отчётную дату Группа определяет, имеются ли признаки того, что ранее признанные убытки от обесценения актива, за исключением гудвила, больше не существуют или сократились. Если такой признак имеется, Группа рассчитывает возмещаемую сумму актива или единицы, генерирующей денежные средства. Ранее признанные убытки от обесценения восстанавливаются только в том случае, если имело место изменение в допущениях, которые использовались для определения возмещаемой суммы актива, со времени последнего признания убытка от обесценения. Восстановление ограничено таким образом, что балансовая стоимость актива не превышает его возмещаемой суммы, а также не может превышать балансовую стоимость за вычетом амортизации, по которой данный актив признавался бы в случае, если в предыдущие годы не был бы признан убыток от обесценения. Такое восстановление стоимости признаётся в консолидированном отчёте о совокупном доходе.

Гудвил

Гудвил тестируется на предмет обесценения ежегодно по состоянию на 31 декабря, а также в случаях, когда события или обстоятельства указывают на то, что его балансовая стоимость может быть обесценена.

Обесценение гудвила определяется путём оценки возмещаемой суммы каждой единицы, генерирующей денежные средства (или группы таких единиц), к которым относится гудвил. Если возмещаемая сумма единицы, генерирующей денежные средства, меньше её балансовой стоимости, то признаётся убыток от обесценения. Убыток от обесценения гудвила не может быть восстановлен в будущих периодах.

Финансовые активы

Первоначальное признание и оценка

Финансовые активы при первоначальном признании классифицируются как оцениваемые впоследствии по амортизированной стоимости, по справедливой стоимости через прочий совокупный доход (ПСД) и по справедливой стоимости через прибыль или убыток.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Финансовые активы (продолжение)

Первоначальное признание и оценка (продолжение)

Классификация финансовых активов при первоначальном признании зависит от характеристик предусмотренных договором денежных потоков по финансовому активу и бизнес-модели, применяемой Группой для управления этими активами. За исключением торговой дебиторской задолженности, которая не содержит значительного компонента финансирования или в отношении которой Группа применила упрощение практического характера, Группа первоначально оценивает финансовые активы по справедливой стоимости, увеличенной в случае финансовых активов, оцениваемых не по справедливой стоимости через прибыль или убыток, на сумму затрат по сделке. Торговая дебиторская задолженность, которая не содержит значительный компонент финансирования или в отношении которой Группа применила упрощение практического характера, оценивается по цене сделки, определенной в соответствии с МСФО (IFRS) 15.

Для того чтобы финансовый актив можно было классифицировать и оценивать по амортизированной стоимости или по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, необходимо, чтобы договорные условия этого актива обуславливали получение денежных потоков, которые являются «исключительно платежами в счет основной суммы долга и процентов» на непогашенную часть основной суммы долга. Такая оценка называется SPPI-тестом и осуществляется на уровне каждого инструмента. Финансовые активы, денежные потоки по которым не отвечают критерию «денежных потоков», классифицируются как оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток вне зависимости от бизнес-модели.

Бизнес-модель, используемая Группой для управления финансовыми активами, описывает способ, которым Группа управляет своими финансовыми активами с целью генерирования денежных потоков. Бизнес-модель определяет, будут ли денежные потоки следствием получения предусмотренных договором денежных потоков, продажи финансовых активов или и того, и другого. Финансовые активы, классифицируемые как оцениваемые по амортизированной стоимости, удерживаются в рамках бизнес-модели, целью которой является удержание финансовых активов для получения предусмотренных договором денежных потоков, в то время как финансовые активы, классифицируемые как оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, удерживаются в рамках бизнес-модели, цель которой достигается как путем получения предусмотренных договором денежных потоков, так и путем продажи финансовых активов.

Все операции покупки или продажи финансовых активов, требующие поставки активов в срок, устанавливаемый законодательством, или в соответствии с правилами, принятыми на определенном рынке (торговля на стандартных условиях), признаются на дату заключения сделки, т.е. на дату, когда Группа принимает на себя обязательство купить или продать актив.

Финансовые активы Группы включают денежные средства и их эквиваленты, торговую дебиторскую задолженность, финансовые активы, учитываемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости и прочие оборотные финансовые активы.

Последующая оценка

Для целей последующей оценки финансовые активы классифицируются на четыре категории:

- Финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости (долговые инструменты);
- Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход с последующей реклассификацией накопленных прибылей и убытков (долговые инструменты);
- Финансовые активы, классифицированные по усмотрению организации как оцениваемые по справедливой стоимости через прочий совокупный доход без последующей реклассификации накопленных прибылей и убытков при прекращении признания (долевые инструменты);
- Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Финансовые активы (продолжение)

Последующая оценка (продолжение)

Финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости (долговые инструменты)

Данная категория наиболее актуальна для группы. Группа оценивает финансовые активы по амортизированной стоимости, если выполняются оба следующих условия:

- Финансовый актив удерживается в рамках бизнес-модели, целью которой является удержание финансовых активов для получения предусмотренных договором денежных потоков; и
- Договорные условия финансового актива обусловливают получение в указанные даты денежных потоков, являющихся исключительно платежами в счет основной суммы долга и процентов на непогашенную часть основной суммы долга.

Финансовые активы, оцениваемые по амортизированной стоимости, впоследствии оцениваются с использованием метода эффективной процентной ставки, и к ним применяются требования в отношении обесценения. Прибыли или убытки признаются в составе прибыли или убытка в случае прекращения признания актива, его модификации или обесценения.

К категории финансовых активов, оцениваемых по амортизированной стоимости, Группа относит торговую и прочую дебиторскую задолженность, займы работникам, банковские депозиты и прочие внеоборотные и оборотные финансовые активы.

Прекращение признания

Финансовый актив (или – где применимо – часть финансового актива или часть группы аналогичных финансовых активов) прекращает признаваться (т.е. исключается из консолидированного отчёта Группы о финансовом положении), если:

- Срок действия прав на получение денежных потоков от актива истёк; либо
- Группа передала свои права на получение денежных потоков от актива либо взяла на себя обязательство по выплате третьей стороне получаемых денежных потоков в полном объеме и без существенной задержки по «транзитному» соглашению; и либо
  - (а) Группа передала практически все риски и выгоды от актива, либо
  - (б) Группа не передала, но и не сохраняет за собой практически все риски и выгоды от актива, но передала контроль над данным активом.

Если Группа передала все права на получение денежных потоков от актива, либо заключила транзитное соглашение, она оценивает, сохранила ли она риски и выгоды, связанные с правом собственности, и если да, в каком объёме. Если Группа не передала, но и не сохранила за собой практически все риски и выгоды от актива, а также не передала контроль над активом, Группа продолжает признавать переданный актив в той степени, в которой она продолжает свое участие в нем. В этом случае Группа также признает соответствующее обязательство. Переданный актив и соответствующее обязательство оцениваются на основе, которая отражает права и обязательства, сохраненные Группой.

Продолжающееся участие, которое принимает форму гарантии по переданному активу, оценивается по наименьшей из следующих величин: первоначальной балансовой стоимости актива или максимальной суммы возмещения, выплата которой может быть потребована от Группы.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Финансовые активы (продолжение)

Обесценение финансовых активов

Финансовые активы, отражаемые по амортизированной стоимости

Группа признает оценочный резерв под ожидаемые кредитные убытки (ОКУ) в отношении всех долговых инструментов, оцениваемых не по справедливой стоимости через прибыль или убыток. ОКУ рассчитываются на основе разницы между денежными потоками, причитающимися в соответствии с договором, и всеми денежными потоками, которые Группа ожидает получить, дисконтированной с использованием первоначальной эффективной процентной ставки или её приблизительного значения. Ожидаемые денежные потоки включают денежные потоки от кредитных улучшений, которые являются неотъемлемой частью договорных условий.

ОКУ признаются в два этапа. В случае финансовых инструментов, по которым с момента их первоначального признания кредитный риск значительно не увеличился, создается оценочный резерв под убытки в отношении кредитных убытков, которые могут возникнуть вследствие дефолтов, возможных в течение следующих 12 месяцев (12-месячные ожидаемые кредитные убытки). Для финансовых инструментов, по которым с момента первоначального признания кредитный риск увеличился значительно, создается оценочный резерв под убытки в отношении кредитных убытков, ожидаемых в течение оставшегося срока действия этого финансового инструмента, независимо от сроков наступления дефолта (ожидаемые кредитные убытки за весь срок).

В отношении торговой дебиторской задолженности Группа применяет упрощенный подход при расчете ОКУ. Следовательно, Группа не отслеживает изменения кредитного риска, а вместо этого на каждую отчётную дату признает оценочный резерв под убытки в сумме, равной ожидаемым кредитным убыткам за весь срок. Группа использовала матрицу оценочных резервов, опираясь на свой прошлый опыт возникновения кредитных убытков, скорректированных с учетом прогнозных факторов, специфичных для заемщиков, и общих экономических условий.

Группа считает, что по финансовому активу произошел дефолт, если предусмотренные договором платежи просрочены на 90 дней. Однако в определенных случаях Группа также может прийти к заключению, что по финансовому активу произошел дефолт, если внутренняя или внешняя информация указывает на то, что маловероятно, что Группа получит, без учета механизмов повышения кредитного качества, удерживаемых Группой, всю сумму оставшихся выплат, предусмотренных договором. Финансовый актив списывается, если у Группы нет обоснованных ожиданий относительно возмещения предусмотренных договором денежных потоков.

Финансовые обязательства

Первоначальное признание и оценка

Финансовые обязательства классифицируются при первоначальном признании соответственно как финансовые обязательства, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток, кредиты и займы и кредиторская задолженность.

Все финансовые обязательства первоначально признаются по справедливой стоимости, за вычетом (в случае кредитов, займов и кредиторской задолженности) непосредственно относящихся к ним затрат по сделке.

Финансовые обязательства Группы включают торговую кредиторскую задолженность, займы, обязательства по аренде и долговую составляющую привилегированных акций.

Последующая оценка

Последующая оценка финансовых обязательств зависит от их классификации следующим образом:

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Финансовые обязательства (продолжение)

Последующая оценка (продолжение)

Кредиты и займы

Данная категория является наиболее значимой для Группы. После первоначального признания процентные кредиты и займы оцениваются по амортизированной стоимости с использованием метода эффективной процентной ставки. Доходы и расходы по таким финансовым обязательствам признаются в составе прибыли или убытка при прекращении их признания, а также по мере начисления амортизации с использованием эффективной процентной ставки.

Амортизированная стоимость рассчитывается с учётом дисконтов или премий при приобретении, а также комиссионных или затрат, которые являются неотъемлемой частью эффективной процентной ставки. Амортизация эффективной процентной ставки включается в состав расходов по финансированию в консолидированном отчёте о совокупном доходе.

В данную категорию, главным образом, относятся процентные кредиты и займы. Более подробная информация представлена в *Примечании 22*.

Обязательства по финансовой гарантии

Выпущенные Группой договоры финансовой гарантии представляют собой договоры, требующие осуществления платежа в возмещение убытков, понесенных владельцем этого договора вследствие неспособности определённого должника осуществить своевременный платеж в соответствии с условиями долгового инструмента. Договоры финансовой гарантии первоначально признаются как обязательство по справедливой стоимости с учётом затрат по сделке, непосредственно относящихся к выпуску гарантии. Впоследствии обязательство оценивается по наибольшей из сумм ожидаемых кредитных убытков, определенных в соответствии с МСФО (IFRS) 9 *«Финансовые инструменты»*, и первоначально признанной суммы за вычетом, при необходимости, совокупной суммы дохода, признанного в соответствии с МСФО (IFRS) 15 *«Выручка по договорам с клиентами»*.

Долговая составляющая привилегированных акций, отражаемая в составе обязательств

Долговая составляющая привилегированных акций, отражаемая в составе обязательств и демонстрирующая характеристики обязательства, признаётся в составе обязательств в консолидированном отчёте о финансовом положении за вычетом затрат по сделке. Соответствующий минимальный размер гарантируемых дивидендов на указанные акции отражается в составе расходов по финансированию в консолидированном отчёте о совокупном доходе. При первоначальном признании справедливая стоимость доли, отражённой в составе обязательств, определяется путём дисконтирования ожидаемых будущих денежных потоков по рыночной процентной ставке по аналогичному долговому инструменту. Справедливая стоимость доли акций, отражаемой в составе капитала, при первоначальном признании определяется как остаточная стоимость после вычета из первоначальной балансовой стоимости всего инструмента, справедливой стоимости, определённой для доли, отражённой в составе обязательств. Впоследствии доля акций, отражаемая в составе обязательств, учитывается исходя из тех же принципов, которые применяются в отношении кредитов и займов, а доля акций, отражаемая в составе капитала, в последующие годы не переоценивается.

Торговая кредиторская задолженность

Обязательства по торговой кредиторской задолженности учитываются по справедливой стоимости, которая должна быть уплачена в будущем за полученные товары и услуги, независимо от того были ли выставлены счета Группы.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Финансовые обязательства (продолжение)

Прекращение признания

Признание финансового обязательства прекращается, если обязательство погашено, аннулировано, или срок его действия истек. Если имеющееся финансовое обязательство заменяется другим обязательством перед тем же кредитором на существенно отличающихся условиях или если условия имеющегося обязательства значительно изменены, такая замена или изменения учитываются как прекращение признания первоначального обязательства и начало признания нового обязательства, а разница в их балансовой стоимости признаётся в консолидированном отчёте о совокупном доходе.

Взаимозачёт финансовых инструментов

Финансовые активы и финансовые обязательства подлежат взаимозачёту, а нетто-сумма представлению в консолидированном отчёте о финансовом положении, когда имеется юридически защищенное в настоящий момент право на взаимозачёт признанных сумм и когда имеется намерение произвести расчёт на нетто-основе, реализовать активы и одновременно с этим погасить обязательства.

Аренда

В момент заключения договора Группа оценивает, является ли соглашение арендой либо содержит ли оно признаки аренды. Иными словами, Группа определяет, передает ли договор право контролировать использование идентифицированного актива в течение определенного периода времени в обмен на возмещение.

Группа в качестве арендатора

Группа применяет единый подход к признанию и оценке всех договоров аренды, за исключением краткосрочной аренды и аренды активов с низкой стоимостью. Группа признает обязательства по аренде в отношении осуществления арендных платежей и активы в форме права пользования, которые представляют собой право на использование базовых активов.

Активы в форме права пользования

Группа признает активы в форме права пользования на дату начала аренды (т.е. дату, на которую базовый актив становится доступным для использования). Активы в форме права пользования оцениваются по первоначальной стоимости, за вычетом накопленной амортизации и накопленных убытков от обесценения, с корректировкой на переоценку обязательств по аренде.

Первоначальная стоимость активов в форме права пользования включает величину признанных обязательств по аренде, понесенные первоначальные прямые затраты и арендные платежи, произведенные на дату начала аренды или до такой даты, за вычетом полученных стимулирующих платежей по аренде. Активы в форме права пользования амортизируются линейным методом на протяжении более короткого из следующих периодов: срок аренды или предполагаемый срок полезного использования активов.

Группа определила следующие сроки полезного использования:

	Годы
Здания и сооружения	5-10
Площадка для сетей и оборудования базовых станций	5-10
Оборудование	3-15

Если в конце срока аренды право собственности на арендованный актив переходит к Группе или если первоначальная стоимость актива отражает исполнение опциона на его покупку, актив амортизируется на протяжении предполагаемого срока его полезного использования.

Активы в форме права пользования также подвергаются проверке на предмет обесценения. Смотреть описание учетной политики в разделе *«Обесценение нефинансовых активов»*.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Аренда (продолжение)

Группа в качестве арендатора (продолжение)

Обязательства по аренде

На дату начала аренды Группа признает обязательства по аренде, которые оцениваются по приведенной стоимости арендных платежей, которые должны быть осуществлены в течение срока аренды. Арендные платежи включают фиксированные платежи (в том числе по существу фиксированные платежи) за вычетом любых стимулирующих платежей по аренде к получению, переменные арендные платежи, которые зависят от индекса или ставки, и суммы, которые, как ожидается, будут уплачены по гарантиям ликвидационной стоимости. Арендные платежи также включают цену исполнения опциона на покупку, если имеется достаточная уверенность в том, что Группа исполнит этот опцион, и выплаты штрафов за прекращение аренды, если срок аренды отражает потенциальное исполнение Группой опциона на прекращение аренды.

Переменные арендные платежи, которые не зависят от индекса или ставки, признаются в качестве расходов (кроме случаев, когда они понесены для производства запасов) в том периоде, в котором наступает событие или условие, приводящее к осуществлению таких платежей.

Для расчета приведенной стоимости арендных платежей Группа использует ставку привлечения дополнительных заемных средств на дату начала аренды, поскольку процентная ставка, заложенная в договоре аренды, не может быть легко определена. После даты начала аренды величина обязательств по аренде увеличивается для отражения начисления процентов и уменьшается для отражения осуществленных арендных платежей. Кроме того, Группа производит переоценку балансовой стоимости обязательств по аренде в случае модификации, изменения срока аренды, изменения арендных платежей (например, изменение будущих выплат, обусловленных изменением индекса или ставки, используемых для определения таких платежей) или изменения оценки опциона на покупку базового актива.

Краткосрочная аренда

Группа применяет освобождение от признания краткосрочной аренды к своей краткосрочной аренде основных средств, срок аренды которой составляет не более 12 месяцев с даты начала, и арендодатель имеет безусловное право расторгнуть договор. Арендные платежи по краткосрочным договорам аренды равномерно списываются на расходы в течение срока аренды.

Группа в качестве арендодателя

Аренда, по которой у Группы остаются практически все риски и выгоды, связанные с правом собственности в отношении актива, классифицируется как операционная аренда. Первоначальные прямые затраты, понесенные при заключении договора операционной аренды, включаются в балансовую стоимость переданного в аренду актива и признаются в течение срока аренды на той же основе, что и доход от аренды. Условная арендная плата признаётся в составе выручки и прочих доходов в том периоде, в котором она была получена.

Товарно-материальные запасы

Запасы оцениваются по наименьшей из двух величин: первоначальной стоимости приобретения и чистой возможной цены продажи.

Затраты включают в себя расходы, понесённые при доставке запасов до места назначения и приведение их в надлежащее состояние. Чистая возможная цена продажи определяется как расчётная цена продажи в ходе обычной деятельности за вычетом расчётных затрат на завершение производства и возможных затрат на продажу. В отношении всех товарно-материальных запасов сходного характера и назначения применяется одна и та же формула расчёта стоимости. Все запасы оцениваются по методу средневзвешенной стоимости.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Денежные средства и краткосрочные депозиты

Денежные средства и краткосрочные депозиты в консолидированном отчёте о финансовом положении включают денежные средства в банках и в кассе и краткосрочные высоколиквидные депозиты со сроком погашения 3 месяца или менее, которые легко конвертируются в известные суммы денежных средств и подвержены незначительному риску изменения стоимости.

Оценочные обязательства

Общие

Оценочные обязательства признаются, если Группа имеет существующую обязанность (юридическую или обусловленную практикой), возникшую в результате прошлого события; отток экономических выгод, который потребуется для погашения этой обязанности, является вероятным, и может быть получена надежная оценка суммы такой обязанности. Если Группа предполагает получить возмещение некоторой части или всех оценочных обязательств, например, по договору страхования, возмещение признаётся как отдельный актив, но только в том случае, когда получение возмещения не подлежит сомнению. Расход, относящийся к оценочному обязательству, отражается в консолидированном отчёте о совокупном доходе за вычетом возмещения.

Если влияние временной стоимости денег существенно, оценочные обязательства дисконтируются по текущей ставке до налогообложения, которая отражает, когда это применимо, риски, характерные для конкретного обязательства. Если применяется дисконтирование, то увеличение оценочного обязательства с течением времени признаётся как расходы по финансированию.

Обязательства по выводу объектов из эксплуатации

Оценочное обязательство по выводу из эксплуатации на занимаемом участке формируется в отношении предполагаемых будущих затрат на закрытие и восстановление объектов, а также на восстановление окружающей среды (включая демонтаж и уничтожение инфраструктуры, вывоз отходов и восстановление затронутых участков) в том отчётном периоде, в котором соответствующее нарушение окружающей среды будет иметь место. Затраты по выводу из эксплуатации учитываются по дисконтированной стоимости ожидаемых затрат на урегулирование обязательства, рассчитанной с использованием расчётных денежных потоков, и признаются как часть первоначальной стоимости соответствующего актива. Денежные потоки дисконтируются по текущей ставке до налогообложения, которая отражает риски, присущие обязательствам по выводу из эксплуатации. Амортизация дисконта относится на счета расходов по мере возникновения и признаётся в консолидированном отчёте о совокупном доходе как расходы по финансированию. Расчётные будущие затраты по выводу из эксплуатации ежегодно анализируются, и, по мере необходимости, корректируются. Изменения в расчётных будущих затратах или в применяемой ставке дисконтирования прибавляются или вычитаются из стоимости соответствующего актива.

Вознаграждения работникам

Социальный налог

Группа выплачивает социальный налог в соответствии с действующими законодательными требованиями Республики Казахстан. Расходы по социальному налогу относятся на расходы в момент их возникновения.

Кроме того, Группа удерживает 10% от зарплаты работников, выплачиваемых в качестве взносов работников в накопительные пенсионные фонды. Согласно действующему законодательству, работники ответственны за собственные пенсионные выплаты и Группа не имеет текущих и будущих обязательств по дополнительному вознаграждению работников по их выходу на пенсию.

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Вознаграждения работникам (продолжение)

Пенсионные выплаты

Группа не несет никаких расходов, связанных с выплатой пенсий или других пособий по окончании трудовой деятельности своим сотрудникам. В соответствии с требованиями законодательства Республики Казахстан Группа удерживает пенсионные взносы из заработной платы работников и переводит их в государственные или частные пенсионные фонды от имени своих работников. Пенсионные взносы являются обязанностью работников, и у Группы нет текущих или будущих обязательств по выплатам работникам после их выхода на пенсию. После выхода на пенсию работников все пенсионные выплаты осуществляются непосредственно пенсионными фондами.

Пенсионный план с установленными выплатами

Коллективный договор, заключаемый Компанией со своими работниками, предусматривает ряд долгосрочных вознаграждений и выходных пособий для определённых работников (далее – «Пенсионный план с установленными выплатами»).

Долгосрочные вознаграждения выплачиваются работникам, отработавшим определённое количество лет, а выходные пособия представляют собой единовременные выплаты по окончании трудовой деятельности, предусмотренные коллективным договором Компании. Размер указанных вознаграждений варьируется в зависимости от средней заработной платы и стажа работника.

Стоимость предоставления вознаграждений по плану с установленными выплатами определяется с использованием метода «прогнозируемой условной единицы».

Результаты переоценки, включающие в себя актуарные прибыли и убытки, а также влияние предельной величины актива, за исключением сумм, включенных в состав чистых процентов по чистому обязательству по пенсионной программе с установленными выплатами, и доходность активов программы (за исключением сумм, включенных в состав чистых процентов по чистому обязательству по пенсионной программе с установленными выплатами), признаются незамедлительно в консолидированном отчёте о финансовом положении с отнесением соответствующей суммы в состав нераспределенной прибыли через прочий совокупный доход в периоде, в котором возникли соответствующие прибыли и убытки. Результаты переоценки не реклассифицируются в состав прибыли или убытка в последующих периодах.

Стоимость прошлых услуг признаётся в составе прибыли или убытка на более раннюю из следующих дат:

- Дата изменения или секвестра плана; и
- Дата, на которую Группа признает соответствующие затраты на реструктуризацию.

Чистые проценты определяются с использованием ставки дисконтирования в отношении чистого обязательства или чистого актива по плану с установленными выплатами. Группа признает перечисленные изменения чистого обязательства по плану с установленными выплатами в составе статей «Себестоимость реализации», «Общие и административные расходы» в консолидированном отчёте о совокупном доходе.

Дивиденды, выплачиваемые денежными средствами, и распределения неденежных активов акционерам Материнской компании

Группа признает обязательство в отношении распределения денежных средств и неденежных активов акционерам Материнской компании, когда распределение утверждено и более не является предметом усмотрения Группы. Согласно законодательству распределение утверждается акционерами.

Соответствующая сумма признаётся непосредственно в составе собственного капитала. Обязательство в отношении распределения неденежных активов оценивается по справедливой стоимости активов, подлежащих распределению, а переоценка справедливой стоимости данных активов признаётся непосредственно в составе собственного капитала.

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Дивиденды, выплачиваемые денежными средствами, и распределения неденежных активов акционерам Материнской компании (продолжение)

В момент распределения неденежных активов разница между балансовой стоимостью обязательства и балансовой стоимостью распределенных активов признаётся в консолидированном отчёте о совокупном доходе.

Собственные выкупленные акции

Собственные долевые инструменты, выкупленные Группой (собственные выкупленные акции), признаются по первоначальной стоимости и вычитаются из капитала. Прибыль или убыток, связанные с покупкой, продажей, выпуском или аннулированием собственных долевых инструментов Группы, в составе прибыли или убытка не признаются. Разница между балансовой стоимостью собственных выкупленных акций и суммой возмещения, полученного при их последующей продаже, признаётся в капитале.

Выручка по договорам с покупателями

Выручка по договорам с покупателями признается тогда, когда контроль над товарами или услугами передается покупателю, в сумме, отражающей возмещение, которое Группа ожидает получить в обмен на эти товары или услуги.

Деятельность Группы в основном связана с предоставлением услуг по передаче данных, услуг фиксированной и сотовой связи, передачей в аренду каналов связи, местными, междугородними и международными звонками, услуги межсетевых соединений / передачей трафика другими операторами, дополнительных услуг и реализации оборудования и мобильных устройств.

В начале договора Группа оценивает товары и услуги, обещанные в договоре с покупателем, и определяет в качестве обязанности к исполнению каждое обещание передать покупателю определенный товар или услугу или набор определенных товаров или услуг.

Группа пришла к выводу, что она выступает в качестве принципала по всем заключенным ею договорам, предусматривающим получение выручки, поскольку во всех случаях она является основной стороной, принявшей на себя обязательства по договору, контролирует товары и услуги до их передачи покупателю.

Оказание услуг

Основным источником дохода Группы является оказание услуг беспроводной и фиксированной местной, междугородной и международной телекоммуникационной связи.

Плата местных и иностранных операторов за установку межсетевого соединения признаётся по мере оказания услуг с учётом фактического количества минут обрабатываемого трафика.

Доходы от услуг междугородной и международной телефонной связи и услуг соединения с абонентами сторонних операторов, включая операторов сотовой связи, признаются в момент совершения звонка по сети Группы.

Абонентская плата, состоящая в основном из ежемесячных платежей за доступ к широкополосным и другим интернет услугам или голосовым услугам, признается в качестве дохода с течением времени равномерно. Доходы от коммутируемого доступа в Интернет признаются на основе фактического эфирного времени, предоставляемого клиентам.

Доходы от аренды аналоговых и цифровых каналов связи и частных сетей, а также доходы от оптового доступа признаются в качестве дохода в течение времени, поскольку покупатель одновременно получает и потребляет выгоды в процессе исполнения Группой своих обязанностей по договору.

Невозмещаемые авансовые платежи, полученные при подключении новых абонентов к сетям фиксированной и беспроводной связи, признаются в течение ожидаемого периода взаимоотношений с клиентом. Ожидаемый период взаимоотношений с клиентом основывается на прошлом опыте отношений, а также отраслевом опыте.

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Выручка по договорам с покупателями (продолжение)

Оборудование, предоставляемое клиентам

Группа предоставляет клиентам услуги доступа к сети Интернет и иные услуги передачи данных, а также оборудование, используемое для получения таких услуг, включая модемы, роутеры и иные устройства.

Руководство Группы пришло к выводу, что такое оборудование не является отдельным обязательством к исполнению, поскольку оно не является отдельно идентифицируемым в рамках договора и не предоставляет клиенту самостоятельную выгоду отдельно от услуг Группы. Указанное оборудование функционально связано с оказанием услуг связи и не рассматривается как отдельно обещанный товар, передаваемый клиенту.

В связи с этим стоимость оборудования, предоставляемого клиентам без отдельной платы, учитывается как затраты на выполнение договора при условии соответствия критериям капитализации и амортизируется на систематической основе в течение периода оказания соответствующих услуг клиенту.

Реализация оборудования и мобильных устройств

Группа может объединять услуги и товары в один пакет предложения для клиентов. Предложения могут включать доставку или предоставление нескольких товаров, услуг или прав на активы (комплексныепредложения). В некоторых случаях соглашения включают в себя изначальную установку, подсоединение или активацию и предусматривают возмещение фиксированным платежом или фиксированным платежом в совокупности с дальнейшими продолжающимися платежами. Затраты, связанные с оборудованием, признаются в момент признания доходов от реализации. Доходы распределяются между отдельным продуктом и услугами по методу относительной цены обособленной продажи.

Цены обособленных продаж определяются на основе прейскурантных цен, по которым Группа продает мобильные устройства и услуги связи. Доходы от продажи оборудования, модифицированного по специальным требованиям, которое может быть использовано в связи с получением услуг или товаров, предлагаемых Группой, не учитываются отдельно, а признается равномерно в течение общего периода соглашения по предоставлению услуг.

Доходы по договорам, с более чем одним обязательством к исполнению, сумма операции распределяется по методу относительной цены обособленной продажи между товарами и услугами. Вычисление стоимости операции по каждому отдельному обязательству к исполнению требует сложных оценок. Как правило, Группа определяет цену обособленной продажи каждого отдельного обязательства к исполнению на основе стоимости, по которой товар или услуга продаются отдельно, учитывая скидки за объем, если применимо.

Скидки по роумингу

Группа заключает соглашения о предоставлении роуминговых скидок с рядом операторов сотовой связи. Согласно условиям соглашений, Группа обязана предоставить скидки, а также имеет право на их получение, как правило, в зависимости от объема роумингового трафика между операторами. Группа использует различные оценки и допущения, основанные на исторических данных и скорректированные с учетом соответствующих изменений, для определения суммы скидки к получению или предоставлению. Данные оценки корректируются ежемесячно для отражения вновь появившейся информации.

Группа учитывает полученные скидки как уменьшение расходов по роумингу, а предоставление скидки — как уменьшение величины выручки от роуминговых услуг. Группа анализирует условия различных соглашений о предоставлении роуминговых скидок с определения способа отражения соответствующей дебиторской и кредиторской задолженности перед партнерами по роумингу в консолидированном отчёте о финансовом положении.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Выручка по договорам с покупателями (продолжение)

Значительный компонент финансирования

Как правило, Группа получает от покупателей краткосрочные авансовые платежи. В результате использования упрощения практического характера, предусмотренного МСФО (IFRS) 15, Группа не корректирует обещанную сумму возмещения с учетом влияния значительного компонента финансирования, если в момент заключения договора она ожидает, что период между передачей обещанного товара или услуги покупателю и оплатой покупателем такого товара или услуги составит не более одного года.

Группа также получает авансовые платежи по договорам на активацию подключения к международной сети. Несмотря на то, что по отдельным договорам период между получением оплаты и оказанием услуг может превышать один год, Группа пришла к выводу, что такие договоры не содержат значительного компонента финансирования, поскольку сроки и условия оплаты определяются причинами, отличными от предоставления финансирования, включая подтверждение обязательств покупателя по договору, резервирование и подготовку необходимых сетевых ресурсов, а также защиту Группы от риска неисполнения покупателем своих обязательств. Соответственно, Группа не корректирует цену сделки по таким договорам с учетом влияния значительного компонента финансирования

Затраты на заключение договора

Группа продает часть платежных скретч-карт, сим-карт и мобильных телефонов через торговых агентов. Группа выплачивает комиссионное вознаграждение агентам по продажам за новых подключенных абонентов в сегменте B2C. Комиссионное вознаграждение капитализируется как затраты на заключение договора в консолидированном отчёте о финансовом положении. Затраты на заключение договора амортизируются на систематической основе в течение ожидаемого периода взаимоотношений с клиентом.

Государственные субсидии и компенсация за оказание универсальных услуг в сельских населённых пунктах

Государственные субсидии признаются, если имеется обоснованная уверенность в том, что они будут получены и все связанные с ними условия будут выполнены. Если субсидия выдана с целью финансирования определенных расходов, она должна признаваться в качестве дохода на систематической основе в тех же периодах, в которых списываются на расходы соответствующие затраты, которые она должна компенсировать. Если субсидия выдана с целью финансирования актива, то она признается в качестве дохода равными долями в течение ожидаемого срока полезного использования соответствующего актива.

В случаях, когда Группа получает субсидии в виде немонетарных активов, актив и субсидия учитываются по номинальной величине и отражаются в составе прибыли или убытка ежегодно равными частями в соответствии со структурой потребления выгод от базового актива в течение ожидаемого срока его полезного использования.

Государственные субсидии и компенсация за оказание универсальных услуг в сельских населённых пунктах отражаются в отдельных статьях в консолидированном отчёте о совокупном доходе в качестве дохода от операционной деятельности.

Государственные гранты, связанные с активами

Государственные гранты, связанные с активами, признаются как отложенный доход и списываются в состав прибыли или убытка систематически на протяжении срока полезного использования соответствующего актива. Гранты, связанные с доходами, отражаются либо в уменьшение соответствующих расходов, либо как прочие доходы — в зависимости от их характера; выбранный способ применяется последовательно по сопоставимым операциям. Представление согласовано по всей отчетности; сводная информация и движение грантов раскрыты в *Примечании 31*.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Выручка по договорам с покупателями (продолжение)

Программа лояльности клиентов

Транзакции по промоакциям с использованием мобильного баланса, банковских карт OGO, а также иные действия абонентов Группы, в результате которых клиентам начисляются бонусные баллы в рамках программы лояльности OGO Bonus, учитываются как договоры, содержащие два отдельных обязательства к исполнению: основную услугу (или комиссионное вознаграждение) и бонусные баллы, предоставляющие клиенту существенное право.

Цена сделки распределяется между указанными обязательствами к исполнению на основе их относительных обособленных цен продажи. Часть цены сделки, относящаяся к бонусным баллам, не признается выручкой в момент первоначальной продажи и отражается как обязательство по договору до момента использования бонусных баллов клиентом либо истечения срока их действия.

Группа оценивает ожидаемый объем использования бонусных баллов на основании исторических данных об их погашении, сроков действия бонусных баллов, условий программы и анализа поведения клиентов. Такая оценка пересматривается на регулярной основе.

Если Группа ожидает, что часть начисленных бонусных баллов не будет использована, и величина таких неиспользованных бонусных баллов может быть надежно оценена, соответствующая сумма выручки признается пропорционально фактическому использованию бонусных баллов. Если величина неиспользованных бонусных баллов не может быть надежно оценена, соответствующая сумма признается выручкой только тогда, когда вероятность использования бонусных баллов становится отдаленной.

Остатки по договору

Активы по договору

Актив по договору является правом организации на получение возмещения в обмен на товары или услуги, переданные покупателю. Если Группа передает товары или услуги покупателю до того, как покупатель выплатит возмещение, или до того момента, когда возмещение становится подлежащим выплате, то в отношении полученного возмещения, являющегося условным, признается актив по договору.

Торговая дебиторская задолженность

Дебиторская задолженность признается, если сумма вознаграждения, которая является безусловной, причитается от клиента (т.е. наступление момента, когда такое возмещение становится подлежащим выплате, обусловлено лишь течением времени). Учетная политика в отношении финансовых активов рассматривается в разделе *Финансовые активы — первоначальное признание и последующая оценка*.

Обязательства по договору

Обязательство по договору признается, если платеж получен или должен быть оплачен (в зависимости от того, что наступит раньше) от клиента до того, как Группа передаст соответствующие товары или услуги. Обязательства по договору признаются как выручка, когда Группа выполняет свои обязательства по договору (т.е. передает контроль над соответствующими товарами или услугами клиенту).

Процентный доход

По финансовым активам, оцениваемым по амортизированной стоимости, а также по долговым инструментам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, процентный доход признается с использованием метода эффективной процентной ставки.

Эффективная процентная ставка — это ставка, которая точно дисконтирует ожидаемые будущие денежные поступления или выплаты в течение ожидаемого срока действия финансового инструмента или, если применимо, более короткого периода до валовой балансовой стоимости финансового актива либо до амортизированной стоимости финансового обязательства.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Процентный доход (продолжение)

По долевым инструментам, оцениваемым по справедливой стоимости через прочий совокупный доход, процентный доход не признается. Доход по таким инструментам отражается в виде дивидендов при возникновении права на их получение.

Процентный доход отражается в составе доходов от финансирования в консолидированном отчете о совокупном доходе.

Признание расходов

Расходы признаются по мере их понесения и отражаются в консолидированном отчёте о совокупном доходе в том периоде, к которому они относятся на основе принципа начисления.

Расходы по подключению абонентов

Группа отражает отсрочку расходов, связанных с предоставлением услуг по активации доступа, относящихся к соответствующим доходам будущих периодов в течение ожидаемого периода взаимоотношений с клиентом.

Расходы по заимствованиям

Затраты по заимствованиям, непосредственно относящиеся к приобретению, строительству или производству актива, который обязательно требует продолжительного периода времени для его подготовки к использованию в соответствии с намерениями Группы или к продаже, капитализируются как часть первоначальной стоимости такого актива. Все прочие затраты по заимствованиям относятся на расходы в том периоде, в котором они были понесены. Затраты по заимствованиям включают в себя выплату процентов и прочие затраты, понесенные Группой в связи с заемными средствами.

Подоходный налог

Текущий подоходный налог

Активы и обязательства по текущему подоходному налогу оцениваются по сумме, предполагаемой к возмещению от налоговых органов или к уплате налоговым органам. Налоговые ставки и налоговое законодательство, применяемые для расчёта данной суммы, – это ставки и законодательство, принятые или по существу принятые на отчётную дату в странах, в которых Группа осуществляет свою деятельность и получает налогооблагаемую прибыль.

Текущий подоходный налог, относящийся к статьям, признанным непосредственно в капитале, признаётся в составе капитала, а не в консолидированном отчёте о совокупном доходе. Руководство периодически осуществляет оценку позиций, отражённых в налоговых декларациях, в отношении которых соответствующее налоговое законодательство может быть по-разному интерпретировано, и по мере необходимости создает оценочные обязательства.

Отложенный подоходный налог

Отложенный подоходный налог рассчитывается по методу обязательств путём определения временных разниц между налоговой базой активов и обязательств и их балансовой стоимостью для целей финансовой отчётности на отчётную дату.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Подоходный налог (продолжение)

Отложенный подоходный налог (продолжение)

Отложенные налоговые обязательства признаются по всем налогооблагаемым временным разницам, кроме случаев, когда:

- Отложенное налоговое обязательство возникает в результате первоначального признания гудвила, актива или обязательства в ходе операции, не являющейся объединением бизнесов, и на момент совершения операции не влияет ни на бухгалтерскую прибыль, ни на налогооблагаемую прибыль или убыток;
- В отношении налогооблагаемых временных разниц, связанных с инвестициями в дочерние организации, ассоциированные организации, а также с долями участия в совместном предпринимательстве, если можно контролировать сроки восстановления временной разницы, и существует значительная вероятность того, что временная разница не будет восстановлена в обозримом будущем.

Отложенные налоговые активы признаются по всем вычитаемым временным разницам, неиспользованным налоговым льготам и неиспользованным налоговым убыткам, в той степени, в которой существует значительная вероятность того, что будет существовать налогооблагаемая прибыль, против которой могут быть зачтены вычитаемые временные разницы, неиспользованные налоговые льготы и неиспользованные налоговые убытки, кроме случаев, когда:

- Отложенный налоговый актив, относящийся к вычитаемой временной разнице, возникает в результате первоначального признания актива или обязательства, которое возникло не вследствие объединения бизнеса, и которое на момент совершения операции не влияет ни на бухгалтерскую прибыль, ни на налогооблагаемую прибыль или убыток;
- В отношении вычитаемых временных разниц, связанных с инвестициями в дочерние организации, ассоциированные организации, а также с долями участия в соглашениях о совместном предпринимательстве, отложенные налоговые активы признаются только в той степени, в которой есть значительная вероятность того, что временные разницы будут использованы в обозримом будущем, и будет иметь место налогооблагаемая прибыль, против которой могут быть использованы временные разницы.

Балансовая стоимость отложенных налоговых активов пересматривается на каждую отчётную дату и снижается в той степени, в которой достижение достаточной налогооблагаемой прибыли, которая позволит использовать все или часть отложенных налоговых активов, оценивается как маловероятное. Непризнанные отложенные налоговые активы пересматриваются на каждую отчётную дату и признаются в той степени, в которой появляется значительная вероятность того, что будущая налогооблагаемая прибыль позволит использовать отложенные налоговые активы.

Отложенные налоговые активы и обязательства оцениваются по налоговым ставкам, которые, как предполагается, будут применяться в том году, в котором актив будет реализован, а обязательство погашено, на основе налоговых ставок (и налогового законодательства), которые по состоянию на отчётную дату были приняты или, по существу, приняты.

Отложенный налог, относящийся к статьям, признанным не в составе прибыли или убытка, также не признаётся в составе прибыли или убытка. Статьи отложенных налогов признаются в соответствии с лежащими в их основе операциями либо в составе прочего совокупного дохода, либо непосредственно в собственном капитале.

Налоговые выгоды, приобретенные в рамках объединения бизнеса, но не удовлетворяющие критериям для отдельного признания на эту дату, признаются впоследствии, в случае появления новой информации об изменении фактов и обстоятельств. Корректировка отражается как уменьшение гудвила (если её величина не превышает размер гудвила), если она была осуществлена в течение периода оценки, в иных случаях она признаётся в составе прибыли или убытка.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Подоходный налог (продолжение)

Отложенный подоходный налог (продолжение)

Группа производит взаимозачет отложенных налоговых активов и отложенных налоговых обязательства в том и только в том случае, если у нее имеется юридически защищенное право на зачет текущих налоговых активов против текущих налоговых обязательств, и отложенные налоговые активы и отложенные налоговые обязательства относятся к налогам на прибыль, взимаемым одним и тем же налоговым органом с одной и той же организации, операции которой облагаются налогом, либо с разных организаций, операции которых облагаются налогом, которые намереваются либо осуществить расчеты по текущим налоговым обязательствам и активам на нетто-основе, либо реализовать эти активы и погасить эти обязательства одновременно в каждом из будущих периодов, в котором ожидается погашение или возмещение значительных сумм отложенных налоговых обязательств или активов.

Условные активы и обязательства

Условные активы не отражаются в консолидированной финансовой отчётности. Там, где возможен приток экономических выгод, они раскрываются.

Условные обязательства не отражаются в консолидированной финансовой отчётности, за исключением случаев, когда отток ресурсов, воплощающих экономические выгоды, стал вероятным. Они раскрываются, когда вероятность оттока ресурсов, воплощающих экономические выгоды, невелика.

Связанные стороны

В соответствии с МСФО (IAS) 24 *«Раскрытие информации о связанных сторонах»* стороны считаются связанными, если одна сторона имеет возможность контролировать другую сторону или оказывать значительное влияние на другую сторону при принятии финансовых или операционных решений.

Операции со связанными сторонами используются для отражения состояния расчетов за имущество, работы и услуги, полученные от компаний или проданные компаниям, которые являются связанными сторонами Группы. Статьи аналогичного характера раскрываются в совокупности, за исключением случаев, когда требуется отдельное раскрытие информации для понимания влияния операций со связанными сторонами на консолидированную финансовую отчётность.

Реклассификация сравнительной информации

Группа пересмотрела представление некоторых статей отчета о совокупном убытке за год, закончившийся 31 декабря 2024 года, в соответствии с представлением данных статей за 2025 год. Руководство полагает, что такое агрегирование и реклассификация более соответствует требованиям МСФО (IAS) 1 *«Представление финансовой отчетности»* в отношении существенности и агрегирования статей финансовой отчетности.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

3. СУЩЕСТВЕННАЯ ИНФОРМАЦИЯ ОБ УЧЁТНОЙ ПОЛИТИКЕ (продолжение)

Реклассификация сравнительной информации (продолжение)

Влияние на отчет о совокупном доходе за 2024 год представлено ниже:

В тыс. тенге	Прим.	Представлено в текущей отчетности	Изменение классифика-ции	Представлено ранее
Выручка по договорам с покупателями	32	482.894.496	1.345.663	481.548.833
Компенсация за оказание универсальных услуг в сельской местности	33	5.025.725	–	5.025.725
Доход от государственной субсидии	31	8.062.944	–	8.062.944
		495.983.165	**1.345.663**	**494.637.502**
Доходы от аренды				
Доход от сдачи в аренду помещений		1.837.552	1.837.552	–
Итого выручка		**497.820.717**	**3.183.215**	**494.637.502**
Себестоимость реализации		(384.914.208)	–	(384.914.208)
Валовая прибыль		112.906.509	3.183.215	109.723.294
Общие и административные расходы		(42.171.524)	–	(42.171.524)
Убытки от обесценения финансовых активов		(3.309.166)	–	(3.309.166)
Убытки от обесценения нефинансовых активов		(1.424.347)	–	(1.424.347)
Расходы по реализации		(9.052.536)	–	(9.052.536)
Убыток от выбытия основных средств, нетто		(920.897)	–	(920.897)
Прибыль от переоценки финансовыхинструментов через прибыль или убыток		–	–	–
Прочие операционные доходы	39	1.646.003	(3.183.215)	4.829.218
Прочие операционные расходы		2.364.284	–	2.364.284
Операционный убыток		60.038.326	–	60.038.326
Доля в прибыли совместного предприятия		(236.259)	–	(236.259)
Прибыль от переоценки долевых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыли или убыток		2.260.279	–	2.260.279
Финансовые расходы		(39.709.604)	–	(39.709.604)
Финансовые доходы		7.226.012	–	7.226.012
Чистые доходы от переоценки валютных статей		2.633.067	–	2.633.067
Убыток до налогообложения		32.211.821	–	32.211.821
Расходы по подоходному налогу		(8.070.868)	–	(8.070.868)
Убыток за отчётный год		**24.140.953**	**–**	**24.140.953**
Прекращенная деятельность				
Прибыль после налогообложения за год от прекращенной деятельности		53.090.340	–	53.090.340
Прибыль за год		**77.231.293**	**–**	**77.231.293**

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ

Подготовка консолидированной финансовой отчётности Группы требует от её руководства вынесения суждений и определения оценок и допущений, которые влияют на представляемые в консолидированной отчётности суммы доходов, расходов, активов и обязательств, а также на раскрытие информации об этих статьях и об условных обязательствах. Неопределённость в отношении этих допущений и оценок может привести к результатам, которые могут потребовать в будущем существенных корректировок к балансовой стоимости активов или обязательств, в отношении которых принимаются подобные допущения и оценки.

Раскрытие прочей информации о подверженности Группы рискам и о неопределённостях представлено в следующих примечаниях:

- Финансовые инструменты и цели, и принципы управления финансовыми рисками – *Примечание 45*;
- Раскрытие информации об анализе чувствительности – *Примечания 11* и *24*.

Суждения

В процессе применения учетной политики Группы руководство использовало следующие суждения, оказывающие наиболее значительное влияние на суммы, признанные в консолидированной финансовой отчётности:

Определение срока аренды по договорам с опционом на продление или опционом на прекращение аренды — Группа в качестве арендатора

Группа определяет срок аренды как не подлежащий досрочному прекращению период аренды вместе с периодами, в отношении которых предусмотрен опцион на продление аренды, если имеется достаточная уверенность в том, что он будет исполнен, или периодами, в отношении которых предусмотрен опцион на прекращение аренды, если имеется достаточная уверенность в том, что он не будет исполнен.

У Группы имеется несколько договоров аренды, которые включают опцион на продление аренды или опцион на прекращение аренды. Группа применяет суждение для оценки того, имеется ли у нее достаточная уверенность в том, что она исполнит опцион на продление или опцион на прекращение аренды. При этом она учитывает все уместные факторы, которые приводят к возникновению экономического стимула для исполнения любого из опционов. После даты начала аренды Группа повторно оценивает срок аренды при возникновении значительного события либо изменения обстоятельств, которое подконтрольно Группе и влияет на её способность исполнить (или не исполнить) опцион на продление аренды (или прекращение аренды).

Группа учла периоды, в отношении которых предусмотрен опцион на продление, при определении срока аренды по договорам аренды техники и оборудования с более коротким периодом, не подлежащим досрочному прекращению. Группа обычно исполняет опционы на продление по этим договорам аренды, поскольку отсутствие возможности легко заменить эти активы окажет значительное негативное влияние на процесс производства.

Наличие в договоре значительного компонента финансирования

Группа пришла к выводу, что некоторые долгосрочные договоры содержат значительные компонент финансирования ввиду промежутка времени между оказанием Группой услуг покупателю и моментом оплаты покупателем таких услуг.

Цена сделки по таким договорам дисконтируется с использованием ставки, которая применилась бы для отдельной операции финансирования между Группой и покупателем в момент заключения договора.

Затраты на заключение договора

Группа считает дополнительными затратами на заключение договора дилерскую комиссию, и капитализирует такие затраты в качестве актива по затратам на заключение договора с покупателями. Группа амортизирует затраты на заключение договора на систематической основе, что соответствует срокам оказания услуг покупателям. Группа пересматривает сроки амортизации, если ожидаемые сроки предоставления услуг изменились.

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Суждения (продолжение)

Обязательства по договору

Отложенные доходы признаются как обязательства по договору и отражаются в течение ожидаемого периода взаимоотношений с клиентами. При вынесении суждений руководство учитывало подробные критерии признания выручки по договорам с клиентами, изложенные в МСФО (IFRS) 15, отраслевую практику и исторический показатель оттока клиентов Группы.

Невозмещаемые авансовые платежи

Авансовые платежи за услуги активации и услуги проводной и беспроводной связи, не связанные с получением отдельной прибыли, включаются в состав обязательств по договору и отражаются в течение ожидаемого периода взаимоотношений с клиентом. При формировании суждений руководство учитывает критерии признания доходов от услуг подключения, предусмотренные МСФО (IFRS) 15, отраслевую практику и исторические данные об оттоке клиентов. На 31 декабря 2025 года средний период отношений с клиентом оценивается как 13 (тринадцать) лет для клиентов фиксированной телефонии и 5 (пять) лет для клиентов Интернета.

Налоги

Отложенные налоговые активы признаются по неиспользованным налоговым убыткам в той мере, в которой является вероятным получение налогооблагаемой прибыли, против которой могут быть зачтены налоговые убытки. Для определения суммы отложенных налоговых активов, которую можно признать в консолидированной финансовой отчётности, на основании вероятных сроков получения и величины будущей налогооблагаемой прибыли, а также стратегии налогового планирования, необходимо значительное суждение руководства.

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость признанных отложенных налоговых активов составляет 22.127.778 тыс. тенге (на 31 декабря 2024 года: 32.488.641 тыс. тенге). Более подробная информация представлена в *Примечании 40*.

Определение того, действует ли Группа в качестве принципала или агента

Группа применяет суждение при определении того, действует ли она в качестве принципала или агента по отдельным договорам с клиентами и партнерами. При этом Группа анализирует, получает ли она контроль над соответствующим товаром или услугой до их передачи конечному покупателю. Если Группа контролирует товар или услугу до момента передачи покупателю, выручка признается в валовой сумме как выручка принципала. Если роль Группы сводится к организации предоставления товара или услуги другой стороной, выручка признается в сумме вознаграждения или комиссии как выручка агента.

При вынесении данного суждения руководство учитывает, в частности, несет ли Группа основную ответственность за исполнение обязательства перед покупателем, подвержена ли она риску, связанному с товаром или услугой до их передачи покупателю, а также обладает ли она свободой в установлении цены. Оценка осуществляется отдельно по каждому существенному потоку выручки и по каждому виду обещанных товаров или услуг.

Идентификация отдельных обязанностей к исполнению по договорам с покупателями

Группа применяет суждение при идентификации отдельных обязанностей к исполнению по договорам с покупателями, в особенности по договорам, включающим несколько товаров и услуг, таких как оборудование, подключение, доступ к сети, абонентское обслуживание, сервисная поддержка, цифровые сервисы и иные дополнительные опции. Группа оценивает, являются ли обещанные товары или услуги отдельными обязанностями к исполнению, анализируя, может ли покупатель получить выгоду от соответствующего товара или услуги самостоятельно или совместно с иными доступными ресурсами, а также является ли обещание предоставить такой товар или услугу отдельно идентифицируемым в контексте договора.

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Суждения (продолжение)

Идентификация отдельных обязанностей к исполнению по договорам с покупателями (продолжение)

Если товары и услуги не являются отдельно идентифицируемыми в контексте договора, Группа объединяет их в одну обязанность к исполнению. Результаты такого анализа влияют на распределение цены сделки между обязанностями к исполнению и, соответственно, на сроки признания выручки.

Классификация обязательств как краткосрочных и долгосрочных

Группа применяет суждение при классификации обязательств как краткосрочных или долгосрочных. Обязательство классифицируется как долгосрочное только в том случае, если по состоянию на отчетную дату Группа имеет действующее право отсрочить его погашение как минимум на 12 месяцев после отчетной даты, и такое право имеет экономическое содержание. При этом намерения руководства в отношении досрочного погашения либо ожидания относительно фактического способа урегулирования обязательства не влияют на его классификацию.

По обязательствам, содержащим ковенанты, Группа оценивает, подлежали ли соответствующие условия соблюдению на отчетную дату или до нее. Только такие условия влияют на классификацию обязательства на отчетную дату. Условия, соблюдение которых требуется исключительно после отчетной даты, не влияют на классификацию обязательства на отчетную дату, однако в отношении соответствующих долгосрочных обязательств может потребоваться дополнительное раскрытие информации в примечаниях к финансовой отчетности.

Оценки и допущения

Основные допущения о будущем и прочие основные источники неопределённости в оценках на отчётную дату, которые могут послужить причиной существенных корректировок балансовой стоимости активов и обязательств в течение следующего финансового года, рассматриваются ниже. Допущения и оценки Группы основаны на исходных данных, которыми она располагала на момент подготовки консолидированной финансовой отчётности. Однако текущие обстоятельства и допущения относительно будущего могут изменяться ввиду рыночных изменений или обстоятельств, неподконтрольных Группе. Такие изменения отражаются в допущениях по мере того, как они происходят.

Аренда — оценка дополнительной ставки заимствования

Группа не может легко определить процентную ставку, заложенную в договоре аренды, поэтому для оценки обязательств по аренде она использует процентную ставку, заложенную в договоре аренды (IBR). IBR — это процентная ставка, которую Группе пришлось бы заплатить, чтобы занять на аналогичный срок и под аналогичное обеспечение средства, необходимые для приобретения актива, аналогичного по стоимости активу в праве пользования, в аналогичных экономических условиях. Таким образом, IBR отражает то, что Группа "должна была бы заплатить", что требует оценки, когда отсутствуют наблюдаемые ставки (например, для дочерних компаний, не осуществляющих операции финансирования) или когда они должны быть скорректированы для отражения условий аренды (например, когда аренда осуществляется не в функциональной валюте дочерней компании). Группа оценивает IBR с использованием наблюдаемых исходных данных (таких как рыночные процентные ставки), когда они доступны, и должна делать определенные оценки, относящиеся к конкретной компании (например, отдельный кредитный рейтинг дочерней компании).

Сроки полезного использования основных средств и нематериальных активов

Группа оценивает оставшийся срок полезного использования объектов основных средств и нематериальных активов не реже, чем на конец каждого финансового года, и если ожидания отличаются от предыдущих оценок, изменения учитываются как изменения в бухгалтерских оценках в соответствии с МСФО (IAS) 8 *«Учетная политика, изменения в бухгалтерских оценках и ошибки»*.

Группа оценила срок полезного использования частот 5G в 15 лет в момент первоначального признания на основе оценки развития технологий связи, практики других операторов сотовой связи и ожидаемого среднего периода получения дохода от использования частот 5G.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Оценки и допущения (продолжение)

Обесценение нефинансовых активов

Группа оценивает наличие признаков обесценения нефинансовых активов на каждую отчётную дату и, если такие признаки существуют, определяет возмещаемую сумму соответствующего актива или единицы, генерирующей денежные средства («ЕГДС»). Возмещаемая сумма определяется как наибольшая из двух величин: справедливая стоимость за вычетом затрат на выбытие и ценность от использования. Расчёт ценности от использования основан на модели дисконтированных денежных потоков, использующей прогнозы денежных потоков на основании утверждённых бюджетов и бизнес-планов, как правило, на период 5 (пяти) лет, и последующую экстраполяцию с применением долгосрочных темпов роста. Основными источниками неопределённости в оценке являются ставка дисконтирования, темпы роста в постпрогнозном периоде, прогнозируемые выручка, маржинальность и капитальные затраты.

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость активов, включённых в ЕГДС, по которым при определении возмещаемой суммы использовались существенные допущения, составила:

АО «Казахтелеком»

429.772.339 тысяч тенге, включая нематериальные активы в сумме 16.872.338 тысяч тенге и основные средства и активы в форме права пользования в сумме 412.900.001 тысяч тенге. Более подробная информация по соответствующим ЕГДС представлена в *Примечании 11*.

АО «Кселл»

501.670.529 тысяч тенге, включая гудвилл в сумме 53.489.943 тысячи тенге, нематериальные активы в сумме 145.976.514 тысяч тенге и основные средства и активы в форме права пользования в сумме 302.204.071 тысяч тенге. Более подробная информация по соответствующим ЕГДС представлена в *Примечании 11*.

IP TV

4.509.342 тысячb тенге, включая гудвилл в сумме 2.706.335 тысяч тенге. Более подробная информация по соответствующим ЕГДС представлена в *Примечании 11*.

Группа оценивает наличие признаков обесценения нефинансовых активов на каждую отчётную дату и, при наличии таких признаков, определяет возмещаемую сумму соответствующего актива или единицы, генерирующей денежные средства. Возмещаемая сумма определяется как наибольшая из двух величин: справедливая стоимость за вычетом затрат на выбытие и ценность от использования. Расчёт ценности от использования основан на модели дисконтированных денежных потоков, использующей прогнозы денежных потоков на основании утверждённых бюджетов и бизнес-планов, как правило, на период 5 (пяти) лет, и последующую экстраполяцию с применением долгосрочных темпов роста.

Основными источниками неопределённости в оценке являются ставка дисконтирования, темпы роста в постпрогнозном периоде, а также прогнозируемые выручка, рентабельность и капитальные затраты. Более подробная информация о ключевых допущениях, использованных при определении возмещаемой суммы различных единиц, генерирующих денежные средства, а также анализ чувствительности приведены в *Примечании 11*.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Оценки и допущения (продолжение)

Оценочный резерв под ожидаемые кредитные убытки

Группа признаёт оценочный резерв под ожидаемые кредитные убытки («ОКУ») по торговой и прочей дебиторской задолженности, а также по средствам в кредитных учреждениях (денежные средства и их эквиваленты, банковские вклады). Оценка ОКУ представляет собой существенную расчётную оценку, поскольку требует применения суждений в отношении вероятности дефолта, величины убытка в случае дефолта, сроков взыскания задолженности, наличия значительного увеличения кредитного риска, а также влияния прогнозной макроэкономической информации. В соответствии с требованиями МСФО (IFRS) 9 оценка ОКУ должна представлять собой непредвзятую оценку, взвешенную с учётом вероятности различных исходов, и учитывать прошлые события, текущие условия и прогнозы будущих экономических условий.

По состоянию на 31 декабря 2025 года валовая балансовая стоимость финансовых активов, подверженных кредитному риску и учитываемых при расчёте ОКУ, составила: торговая и прочая дебиторская задолженность 79.175.489 тысяч тенге, прочие внеоборотные финансовые активы 17.787.201 тысяча тенге, денежные средства и их эквиваленты 72.948.435 тысяч тенге, прочие оборотные финансовые активы 12.500.808 тысяч тенге, финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости 39.390.226 тысяч тенге, финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток 186.878.205 тысяч тенге, . Совокупный резерв под ожидаемые кредитные убытки составил 18.872.504 тысячи тенге (31 декабря 2024 года: 19.549.197 тысяч тенге). Информация по соответствующим классам финансовых активов раскрыта в Примечаниях 12, 15, 17, 18, 20, 41.

При оценке ОКУ по торговой дебиторской задолженности Группа применяет упрощённый подход и признаёт ожидаемые кредитные убытки за весь срок жизни финансового инструмента. Оценочные матрицы формируются на основе исторических наблюдаемых уровней дефолта, скорректированных с учётом факторов, специфичных для соответствующих групп дебиторов, а также с использованием прогнозной макроэкономической информации, включая, помимо прочего, ожидания по динамике ВВП, инфляции, уровню безработицы, платёжной дисциплине клиентов и иным релевантным показателям. По денежным средствам, их эквивалентам, при отсутствии значительного увеличения кредитного риска, Группа признаёт 12-месячные ОКУ; при наличии значительного увеличения кредитного риска резерв оценивается в сумме ожидаемых кредитных убытков за весь срок.

Группа считает, что произошло значительное увеличение кредитного риска, если просрочка по договору превышает 30 дней, а дефолт если просрочка превышает 90 дней, если иная внутренняя или внешняя информация не свидетельствует о дефолте ранее. Величина ОКУ чувствительна к изменению как исторических уровней дефолта, так и весов / параметров прогнозных макроэкономических сценариев.

Возмещаемость отложенных налоговых активов

Признание и оценка отложенных налоговых активов требуют применения существенных оценок в отношении вероятности получения в будущем налогооблагаемой прибыли, против которой могут быть использованы вычитаемые временные разницы и неиспользованные налоговые убытки. При оценке возмещаемости отложенных налоговых активов Группа учитывает прогнозы будущей налогооблагаемой прибыли, сроки обращения временных разниц, срок действия налоговых убытков, а также доступные стратегии налогового планирования.

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость признанных отложенных налоговых активов составила 22.127.778 тысяч тенге (31 декабря 2024 года: 32.488.641 тысяча тенге). Балансовая стоимость отложенных налоговых обязательств, связанных с теми же или иными налогооблагаемыми временными разницами, составила 51.730.841 тысяча тенге (31 декабря 2024 года: 108.523.869 тысяча тенге). Более подробная информация раскрыта в Примечании 40.

Основными источниками неопределённости являются прогнозируемый уровень будущей налогооблагаемой прибыли по соответствующим налоговым юрисдикциям, сроки её получения, а также оценка достаточности налогооблагаемых временных разниц.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Оценки и допущения (продолжение)

Обязательства по демонтажу, выводу из эксплуатации и восстановлению площадок

Группа признаёт обязательства по демонтажу, выводу из эксплуатации и восстановлению площадок в отношении объектов, по которым у неё имеется юридическое или обусловленное практикой обязательство выполнить демонтаж либо восстановление территории по окончании срока использования соответствующих активов. Такие обязательства оцениваются по приведённой стоимости ожидаемых будущих денежных оттоков. Оценка обязательства является значительной расчётной оценкой, поскольку зависит от ожидаемого объёма работ, стоимости материалов и услуг подрядчиков, сроков исполнения обязательства, инфляционных предпосылок и ставки дисконтирования.

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость обязательств по демонтажу, выводу из эксплуатации и восстановлению площадок составила 4.492.742 тысячи тенге (2024: 5.013.452 тысячи тенге). Более подробная информация раскрыта в Примечании 26.

Обязательства по вознаграждениям работникам

Группа использует метод актуарной оценки для расчёта дисконтированной стоимости обязательств по пенсионному плану с установленными выплатами и соответствующей стоимости текущих услуг. В рамках данного метода предполагается использование демографических допущений в отношении работающих и бывших работников, которым полагается выплата указанных пособий (уровень смертности среди работающих работников и среди работников, окончивших трудовую деятельность, текучесть кадров и пр.), а также допущения финансового характера (ставка дисконтирования, уровень будущей минимальной годовой заработной платы). Такие обязательства носят долгосрочный характер и, следовательно, имеют высокую степень неопределённости.

Краткосрочная часть обязательств по вознаграждениям работникам представляет собой обязательства Группы, которые Группа намеревается выплатить до истечения двенадцати месяцев после окончания годового отчётного периода.

При определении применимой ставки дисконтирования руководство Группы учитывает процентные ставки высокодоходных корпоративных облигаций в соответствующей валюте.

Уровень смертности основывается на находящихся в открытом доступе таблицах смертности. Будущее увеличение размеров заработной платы и увеличение размеров пенсий основывается на ожидаемых будущих темпах инфляции.

Более подробная информация об использованных допущениях приводится в *Примечании 24*.

Справедливая стоимость финансовых инструментов

В случаях, когда справедливая стоимость финансовых инструментов и финансовых обязательств, признанных в консолидированном отчёте о финансовом положении, не может быть определена на основании данных активных рынков, она определяется с использованием методов оценки, включая модель дисконтированных денежных потоков. В качестве исходных данных для этих моделей по возможности используется информация с наблюдаемых рынков, однако в тех случаях, когда это не представляется практически осуществимым, требуется определённая доля суждения для установления справедливой стоимости. Суждения включают учёт таких исходных данных, как риск ликвидности, кредитный риск и волатильность. Изменения в допущениях относительно данных факторов могут оказать влияние на справедливую стоимость финансовых инструментов, отражённую в консолидированной финансовой отчётности. Более подробная информация приводится в *Примечании 45*.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

4. ЗНАЧИТЕЛЬНЫЕ УЧЁТНЫЕ СУЖДЕНИЯ, ОЦЕНКИ И ДОПУЩЕНИЯ (продолжение)

Оценки и допущения (продолжение)

Факторы, связанные с изменением климата

Группа учитывает факторы, связанные с изменением климата, в оценках и допущениях, где это необходимо. При этом рассматривается множество возможных воздействий на Группу, связанных как с физическими рисками, так и рисками переходного периода. Хотя Группа полагает, что ее бизнес-модель и продукция останутся конкурентноспособными после перехода к низкоуглеродной экономике, факторы, связанные с изменением климата, увеличивают неопределенность в отношении оценок и допущений, лежащих в основе некоторых статей финансовой отчетности. Несмотря на то что риски, связанные с климатом, в настоящее время могут не оказывать значительного влияния на оценку, Группа внимательно следит за соответствующими изменениями и разработками, например принятием нового законодательства в области изменения климата. Ниже перечислены некоторые аспекты, на которые факторы, связанные с изменением климата, оказывают самое непосредственное влияние:

К числу статей и соображений, на которые климатические факторы оказывают самое непосредственное влияние, относятся:

- Срок полезного использования основных средств. При анализе ликвидационной стоимости и ожидаемого срока полезного использования активов Группа учитывает такие факторы, связанные с изменением климата, как соответствующее законодательство и нормативные акты, которые могут ограничивать использование активов или требовать значительных капитальных затрат;
- Обесценение нефинансовых активов. На ценность использования могут влиять различные факторы, в частности риск переходного периода, например законодательство и нормативные акты в части вопросов, связанных с изменением климата, а также изменения спроса на продукцию Группы;
- Обязательство по выводу объектов из эксплуатации. Влияние законодательства и нормативных актов в части вопросов, связанных с изменением климата, учитывается при оценке сроков вывода из эксплуатации одного из производственных объектов Группы и соответствующих будущих затрат.

5. КОНСОЛИДАЦИЯ

В настоящую консолидированную финансовую отчётность были включены следующие дочерние организации:

	Страна регистрации	Доля участия 31 декабря 2025 года	Доля участия 31 декабря 2024 года
ТОО «Мобайл Телеком-Сервис»	Казахстан	**0,00%**	100,00%
ООО «КТ-АЙИКС»	Россия	**100,00%**	100,00%
ТОО «Ауыл Телеком» (ранее — ТОО «Востоктелеком»)	Казахстан	**100,00%**	100,00%
ТОО «Центр развития цифровой экономики»	Казахстан	**100,00%**	100,00%
ТОО «Нурсат+»	Казахстан	**100,00%**	100,00%
ТОО «КТ-Телеком»	Казахстан	**100,00%**	100,00%
АО «Кселл»	Казахстан	**51,00%**	51,00%

14 января 2025 года Группа реализовала 100% доли участия в ТОО «Мобайл Телеком-Сервис». Операция по выбытию раскрыта в *Примечании 41*.

6. СУЩЕСТВЕННЫЕ ДОЧЕРНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ, НАХОДЯЩИЕСЯ В ЧАСТИЧНОЙ СОБСТВЕННОСТИ

АО «Кселл»

Ниже представлена обобщённая финансовая информация по данной дочерней организации, в которой имеются существенные неконтролирующие доли участия в размере 49%. Эта информация основана на суммах до исключения операций между организациями Группы.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

6. СУЩЕСТВЕННЫЕ ДОЧЕРНИЕ ОРГАНИЗАЦИИ, НАХОДЯЩИЕСЯ В ЧАСТИЧНОЙ СОБСТВЕННОСТИ (продолжение)

АО «Кселл» (продолжение)

Обобщенный консолидированный отчёт о совокупном доходе АО «Кселл»:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Выручка по договорам с покупателями	**254.748.614**	235.464.546
Доход от государственной субсидии	**7.239.150**	5.853.170
Себестоимость реализации	**(202.985.121)**	(188.653.560)
Общие и административные расходы	**(10.906.308)**	(10.189.912)
Убытки от обесценения финансовых активов	**(2.597.555)**	(3.156.331)
Расходы по реализации	**(4.620.871)**	(3.305.119)
Расходы по финансированию	**(26.787.491)**	(22.171.354)
Доходы от финансирования	**5.380.437**	3.400.077
Чистые доходы от переоценки валютных статей	**(1.980.234)**	(375.078)
Прочие доходы	**7.279.390**	66.272
Прочие расходы	**(8.483.384)**	(6.701.397)
Прибыль до налогообложения	**16.286.627**	10.231.314
Расходы по подоходному налогу	**(6.046.369)**	(4.014.494)
Прибыль за отчётный год	**10.240.258**	6.216.820,0
Прочий совокупный доход	**–**	–
Итого совокупный доход за год, за вычетом налогов	**10.240.258**	6.216.820,0
Приходится на собственников материнской компании	**5.222.531**	3.170.578
Приходится на неконтролирующие доли участия	**5.017.727**	3.046.242

Обобщенный консолидированный отчёт о финансовом положении АО «Кселл» по состоянию на 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Внеоборотные активы	**463.885.556**	405.711.076
Оборотные активы	**88.392.307**	49.928.960
Долгосрочные обязательства	**(187.297.938)**	(130.323.079)
Краткосрочные обязательства	**(148.395.395)**	(118.972.685)
Итого собственный капитал	**216.584.530**	206.344.272
Приходящийся на:		
Собственников материнской компании	**114.730.981**	109.508.450
Неконтролирующие доли участия	**101.853.549**	96.835.822

Обобщенный консолидированный отчёт о движении денежных средств АО «Кселл» за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Операционная деятельность	**80.927.366**	79.220.556
Инвестиционная деятельность	**(109.880.336)**	(79.451.400)
Финансовая деятельность	**52.750.003**	(2.357.546)
Эффект от курсовой разницы на денежные средства и их эквиваленты	**(454.189)**	358.404
Чистое изменение денежных средств и их эквивалентов	**23.342.844**	(2.229.986)

В течение года, закончившегося 31 декабря 2025 и 2024 годов, АО «Кселл» не объявляла и не выплачивала дивиденды.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

7. ИНФОРМАЦИЯ ПО СЕГМЕНТАМ

В целях управления Группа представляет бизнес-подразделения, исходя из организационной структуры Группы, и состоит из следующих отчётных операционных сегментов:

- Оказание услуг фиксированной связи бизнес-подразделениями АО «Казахтелеком» и ТОО «Ауыл Телеком»;
- Оказание услуг мобильной телекоммуникационной связи в стандартах GSM и LTE бизнес-подразделениями дочерних организаций АО «Кселл».

Сегментная информация представляет продолжающуюся деятельность Группы. Ввиду реклассификации ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» (МТС) в прекращенную деятельность в 2025 и 2024 году (*Примечание 41*), МТС не включен в операционный сегмент «мобильная телекоммуникационная связь в стандартах GSM и LTE.

Для целей представления отчётных сегментов, указанных выше, объединение операционных сегментов не производилось.

Руководство осуществляет мониторинг операционных результатов деятельности каждого из подразделений отдельно для целей принятия решений о распределении ресурсов и оценки результатов их деятельности. Результаты деятельности сегментов оцениваются на основе операционной прибыли или убытков, их оценка производится в соответствии с оценкой операционной прибыли или убытков в консолидированной финансовой отчётности.

В таблицах ниже отражена информация о доходах и расходах по отраслевым сегментам Группы за годы, закончившиеся 31 декабря 2025 и 2024 годов.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

7. ИНФОРМАЦИЯ ПО СЕГМЕНТАМ (продолжение)

За год, закончившийся 31 декабря 2025 года

В тыс. тенге	Фиксированная телекоммуникационная связь	Мобильная телекоммуникационная связь в стандартах GSM и LTE	Прочие	Элиминации и корректировки	Группа
Выручка по договорам с покупателями					
Реализация внешним покупателям	319.139.394	248.729.822	328.842	–	568.198.058
Реализация между сегментами	16.139.952	6.018.792	2.441.227	(24.599.971)	–
Итого выручка по договорам с покупателями	335.279.346	254.748.614	2.770.069	(24.599.971)	568.198.058
Компенсация за оказание универсальных услуг в сельской местности	7.947.293	–	–	–	7.947.293
Доход от государственной субсидии	2.130.732	7.239.150	–	–	9.369.882
Доход от сдачи в аренду помещений	1.707.277	–	–	–	1.707.277
Итого	347.064.648	261.987.764	2.770.069	(24.599.971)	587.222.510
Финансовые результаты					
Себестоимость реализации, включая:	(277.937.115)	(199.118.851)	(2.092.654)	21.400.197	(457.748.423)
Расходы на персонал	(103.057.739)	(19.899.603)	(1.246.185)	–	(124.203.527)
Стоимость реализации сим-карт, скрэтч-карт, стартовых пакетов и мобильных устройств	(12.385.872)	(39.300.422)	(350.124)	6.778	(52.029.640)
Расходы на ремонт и техническое обслуживание	(12.314.112)	(14.818.114)	(16.489)	110.146	(27.038.569)
Платежи за использование частотного диапазона	(4.164.557)	(12.830.955)	–	–	(16.995.512)
Общие и административные расходы, включая:	(29.594.638)	(10.064.301)	(1.486.496)	13.152	(41.132.283)
Расходы на персонал	(14.954.709)	(3.069.888)	(367.945)	–	(18.392.542)
Налоги, кроме подоходного налога	(3.621.402)	(1.426.104)	(21)	–	(5.047.527)
Амортизация и износ	(45.030.619)	(60.974.871)	(33.169)	(3.231.940)	(109.270.599)
Финансовые расходы	(25.975.671)	(26.787.491)	(3.261)	1.423.338	(51.343.085)
Финансовые доходы	18.957.348	5.380.437	227.716	28.572	24.594.073
Доходы от дивидендов	392.934	–	–	(392.934)	–
Доля Группы в убытке совместного предприятия	–	–	(616.918)	–	(616.918)
Убытки от обесценения нефинансовых активов	(557.483)	(419.375)	–	282.032	(694.826)
(Убытки от обесценения)/доходы от восстановления финансовых активов	(2.122.244)	(2.597.555)	(15.101)	3.260	(4.731.640)
Подоходный налог	(18.272.958)	(6.046.369)	30.868	13.448.390	(10.840.069)
Прибыль/(убыток) сегмента	51.971.520	20.152.897	137.699	(21.776.925)	50.485.191
Операционные активы	928.493.875	638.253.709	3.690.592	(165.762.807)	1.404.675.369
Операционные обязательства	363.320.417	330.366.441	3.184.194	(23.329.084)	673.541.968
Раскрытие прочей информации					
Инвестиции в совместное предприятие	–	–	966.712	–	966.712
Капитальные затраты	89.922.373	107.699.000	–	505.090	198.126.463
Прекращенная деятельность					
Прибыль от прекращенной деятельности *(Примечание 41)*	–	4.817.903	–	102.638.217	107.456.120

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

7. ИНФОРМАЦИЯ ПО СЕГМЕНТАМ (продолжение)

За год, закончившийся 31 декабря 2024 года

В тыс. тенге	Фиксированная телекоммуникационная связь	Мобильная телекоммуникационная связь в стандартах GSM и LTE	Прочие	Элиминации и корректировки	Группа* (пересчитано)
Выручка по договорам с покупателями					
Реализация внешним покупателям	259.744.504	224.643.049	513.533	–	484.901.086
Реализация между сегментами	51.028.979	10.821.497	2.080.854	(63.931.330)	–
Итого выручка по договорам с покупателями	310.773.483	235.464.546	2.594.387	(63.931.330)	484.901.086
Компенсация за предоставление универсальных услуг в сельской местности	5.025.725	–	–	–	5.025.725
Доход от государственной субсидии	2.209.774	5.853.170	–	–	8.062.944
Доход от сдачи в аренду помещений	1.837.552	–	–	–	1.837.552
Итого	319.846.534	241.317.716	2.594.387	(63.931.330)	499.827.307
Финансовые результаты					
Себестоимость реализации, включая:	(252.426.599)	(183.730.568)	(2.409.823)	53.652.782	(384.914.208)
Расходы на персонал	(97.951.903)	(16.961.598)	(1.043.687)	–	(115.957.188)
Стоимость реализации сим-карт, скрэтч-карт, стартовых пакетов и мобильных устройств	–	(34.853.562)	(680.232)	(30.896)	(35.564.690)
Расходы на ремонт и техническое обслуживание	(12.025.164)	(12.970.936)	(15.409)	243.725	(24.767.784)
Платежи за использование частотного диапазона	(4.620.245)	(18.111.529)	–	–	(22.731.774)
Общие и административные расходы, включая:	(31.083.649)	(10.189.912)	(544.808)	(353.155)	(42.171.524)
Расходы на персонал	(16.016.451)	(3.044.546)	(310.020)	–	(19.371.017)
Налоги, кроме подоходного налога	(3.648.926)	(1.510.236)	(39)	–	(5.159.201)
Амортизация и износ	(43.092.016)	(56.117.459)	(48.113)	1.012.206	(98.245.382)
Финансовые расходы	(18.480.109)	(22.171.354)	(45)	941.904	(39.709.604)
Финансовые доходы	4.709.995	3.400.077	163.529	(1.047.589)	7.226.012
Доходы от дивидендов	9.263	–	–	(9.263)	–
Доля Группы в убытке совместного предприятия	–	–	(236.259)	–	(236.259)
Убытки от обесценения нефинансовых активов	(901.602)	(522.745)	–	–	(1.424.347)
Убытки от обесценения финансовых активов	(166.580)	(3.156.331)	(39.765)	53.510	(3.309.166)
Подоходный налог	(47.017.434)	(4.999.092)	(32.555)	43.978.213	(8.070.868)
Прибыль/(убыток) сегмента	(151.478.928)	15.158.049	(468.334)	169.001.034	32.211.821
Операционные активы	1.236.552.136	530.363.676	2.856.966	(126.351.601)	1.643.421.177
Операционные обязательства	443.458.836	242.899.560	2.581.934	99.634.475	788.574.805
Раскрытие прочей информации					
Инвестиции в совместное предприятие	–	–	188.659	–	188.659
Капитальные затраты	68.346.331	93.975.552	–	(226.381)	162.095.502
Прекращенная деятельность					
Прибыль/(убыток) от прекращенной деятельности	–	93.195.116	–	(40.104.776)	53.090.340
Активы, классифицированные как предназначенные для продажи	–	577.345.426	–	–	577.345.426

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

7. ИНФОРМАЦИЯ ПО СЕГМЕНТАМ (продолжение)

Сверка прибыли

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Прибыль / (убыток) сегментов	**72.262.116**	(136.789.213)
Прочие	**(21.776.925)**	169.001.034
Прибыль Группы	**50.485.191**	32.211.821

1) Доходы между сегментами исключаются при консолидации;

2) Расходы по финансированию и доходы от финансирования включают в себя межсегментные расходы по финансированию и межсегментные доходы от финансирования;

3) Операционная прибыль сегментов включает в себя прибыль от межсегментных операций.

Капитальные затраты представляют собой приобретение основных средств и нематериальных активов.

Сверка активов

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Операционные активы сегментов	**1.570.438.176**	1.769.772.778
Элиминация остатков по внутригрупповой дебиторской и кредиторской задолженности	**(47.111.565)**	(4.056.644)
Элиминация инвестиций Компании в дочерние организации	**(118.651.242)**	(699.803.713)
Активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	**–**	577.345.426
Отложенные налоговые активы	**–**	163.330
Итого активы Группы	**1.404.675.369**	1.643.421.177

Сверка обязательств

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Операционные обязательства сегментов	**696.732.025**	688.940.330
Элиминация остатков по внутригрупповой дебиторской и кредиторской задолженности	**(52.768.888)**	(132.285.813)
Отложенные налоговые обязательства	**29.439.804**	64.433.388
Обязательства, непосредственно связанные с активами, предназначенными для продажи *(Примечание 41)*	**–**	167.486.900
Итого обязательства Группы	**673.402.941**	788.574.805

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

8. ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА И АВАНСЫ, УПЛАЧЕННЫЕ ЗА ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ

Движение основных средств за 2025 и 2024 годы представлено следующим образом:

В тыс. тенге	Земля	Здания и сооружения	Оборудование	Прочие	Незавершённое строительство	Итого
Первоначальная стоимость						
На 1 января 2024 года	3.319.874	94.707.512	939.229.101	32.750.915	232.801.104	1.302.808.506
Поступления	9	831.430	28.019.948	2.668.404	107.465.375	138.985.166
Обязательства по ликвидации активов *(Примечание 26)*	–	–	678.707	–	–	678.707
Переводы из инвестиционного имущества	–	366.055	–	–	–	366.055
Переводы	–	2.603.728	102.160.438	222.083	(104.986.249)	–
Выбытия	(15)	(267.519)	(32.994.641)	(1.152.833)	(3.789.895)	(38.204.903)
Переводы в активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	(351.314)	(19.220.677)	(206.576.128)	(6.561.416)	(79.886.862)	(312.596.397)
На 31 декабря 2024 года	2.968.554	79.020.529	830.517.425	27.927.153	151.603.473	1.092.037.134
Поступления	**2.357**	**788.476**	**38.780.284**	**3.342.448**	**137.330.995**	**180.244.560**
Обязательства по ликвидации активов *(Примечание 26)*	**–**	**–**	**(1.077.519)**	**–**	**–**	**(1.077.519)**
Переводы	**–**	**3.542.624**	**100.925.295**	**2.824**	**(104.470.743)**	**–**
Выбытия	**(633)**	**(261.738)**	**(41.355.271)**	**(1.326.140)**	**(732.676)**	**(43.676.458)**
На 31 декабря 2025 года	**2.970.278**	**83.089.891**	**927.790.214**	**29.946.285**	**183.731.049**	**1.227.527.717**
Накопленный износ и обесценение						
На 1 января 2024 года	**–**	35.691.531	576.275.285	17.649.437	10.355.428	639.971.681
Начисленный износ	–	4.101.572	62.168.213	2.560.223	–	68.830.008
Обесценение	–	7.798	657.147	10.031	73.722	748.698
Выбытия	–	(177.989)	(30.971.350)	(1.125.926)	–	(32.275.265)
Переводы из инвестиционного имущества	–	260.060	–	–	–	260.060
Переводы в активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	–	(6.378.581)	(119.515.159)	(5.197.208)	(9.117.578)	(140.208.526)
На 31 декабря 2024 года	–	33.504.391	488.614.136	13.896.557	1.311.572	537.326.656
Начисленный износ	**–**	**3.884.830**	**64.260.674**	**2.477.533**	**–**	**70.623.037**
Обесценение	**–**	**(3.010)**	**292.760**	**10.261**	**(25.361)**	**274.650**
Выбытия	**–**	**(182.951)**	**(32.497.855)**	**(1.306.880)**	**–**	**(33.987.686)**
На 31 декабря 2025 года	**–**	**37.203.260**	**520.669.715**	**15.077.471**	**1.286.211**	**574.236.657**
Остаточная стоимость						
На 31 декабря 2024 года	2.968.554	45.516.138	341.903.289	14.030.596	150.291.901	554.710.478
На 31 декабря 2025 года	**2.970.278**	**45.886.631**	**407.120.499**	**14.868.814**	**182.444.838**	**653.291.060**

По состоянию на 31 декабря 2025 и 2024 годов объекты незавершенного строительства представлены оборудованием для монтажа базовых станций сети, мобильных коммутаторных серверов и другого телекоммуникационного оборудования и услуг.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

8. ОСНОВНЫЕ СРЕДСТВА И АВАНСЫ, УПЛАЧЕННЫЕ ЗА ВНЕОБОРОТНЫЕ АКТИВЫ (продолжение)

В 2025 году Группа продолжила инвестиции в развитие цифровой инфраструктуры, в том числе в проекты, связанные с искусственным интеллектом, а также с расширением мощностей по хранению и обработке данных. В частности, Группа осуществляла инвестиции в создание вычислительной инфраструктуры для внедрения решений на базе искусственного интеллекта, включая развертывание высокопроизводительного GPU-кластера, а также в строительство нового центра обработки данных, предназначенного для расширения мощностей Группы по размещению ИТ-оборудования и обработке данных. Общая стоимость таких проектов в 2025 году составила 30.105.173 тысяч тенге.

По состоянию на 31 декабря 2025 года первоначальная балансовая стоимость находящихся в эксплуатации полностью амортизированных основных средств составила 498.626.059 тыс. тенге (на 31 декабря 2024 года: 529.875.468 тыс. тенге).

В течение 2025 года Группа признала убыток от обесценения основных средств в размере 274.650 тыс.тенге и восстановление от обесценения незавершенного строительства в размере 25.361 тыс. тенге (2024: убыток от обесценения основных средств 674.976 тыс.тенге и убыток от обесценения незавершенного строительства 73.722 тыс. тенге), который представлял собой списание определенных активов до возмещаемой стоимости в результате технологического устаревания и повреждения. Обесценение было отражено в консолидированном отчёте о совокупном доходе в составе операционных расходов.

Авансы, уплаченные за внеоборотные активы

По состоянию на 31 декабря 2025 года авансы, уплаченные за внеоборотные активы в сумме 4.291.267 тыс. тенге, преимущественно представляют собой авансы, предоставленные за оказание услуг по установке базовых станций, строительство и доставку основных средств (2024 года: 1.288.341 тыс. тенге). В течение 2025 года Группа не начисляла убытков от обесценения авансов, уплаченных за внеоборотные активы (2024 год: убыток от обесценения авансов в размере 280.745 тыс. тенге) *(Примечание 45)*.

9. НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ

Движение нематериальных активов за 2025 и 2024 годы представлено следующим образом:

В тыс. тенге	Лицензии	Программное обеспечение	Прочее	Нематериальные активы в разработке	Итого
Первоначальная стоимость					
На 1 января 2024 года	407.891.170	70.565.242	20.925.161	4.719.492	504.101.065
Поступления	10.774.119	1.638.733	1.853.336	8.844.148	23.110.336
Переводы	663.993	5.199.160	–	(5.863.153)	–
Выбытия	(5.176.819)	(8.831.178)	(321.752)	–	(14.329.749)
Переводы в активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	(201.539.291)	(16.701.340)	(288.068)	(2.926.466)	(221.455.165)
На 31 декабря 2024 года	212.613.172	51.870.617	22.168.677	4.774.021	291.426.487
Поступления	**5.879.721**	**7.188.570**	**393.539**	**6.268.371**	**19.730.201**
Переводы		**–**	**–**	**(18.557)**	**(18.557)**
Выбытия	**(382.854)**	**(1.427.074)**	**(263.832)**	**–**	**(2.073.760)**
Переводы из Незавершенного строительства	**34.418**	**3.562.390**	**2.176**	**(3.598.984)**	**–**
На 31 декабря 2025 года	**218.144.457**	**61.194.503**	**22.300.560**	**7.424.851**	**309.064.371**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

9. НЕМАТЕРИАЛЬНЫЕ АКТИВЫ (продолжение)

	Лицензии	Программное обеспечение	Прочее	Нематериальные активы в разработке	Итого
Накопленная амортизация и обесценение					
На 1 января 2024 года	96.158.420	56.475.893	9.476.804	733	162.111.850
Амортизационные отчисления	22.990.674	10.322.410	1.021.167	–	34.334.251
Обесценение	–	(28)	–	144.530	144.502
Выбытия	(5.171.780)	(8.755.693)	(321.752)	–	(14.249.225)
Переводы в активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	(50.329.708)	(14.217.036)	(3.678)	–	(64.550.422)
На 31 декабря 2024 года	63.647.606	43.825.546	10.172.541	145.263	117.790.956
Амортизационные отчисления	**20.576.525**	**9.068.510**	**984.643**	**–**	**30.629.678**
Обесценение	**–**	**801**	**–**	**–**	**801**
Выбытия	**(382.787)**	**(1.427.074)**	**(263.800)**	**–**	**(2.073.661)**
На 31 декабря 2025 года	**83.841.344**	**51.467.783**	**10.893.384**	**145.263**	**146.347.774**
Остаточная стоимость					
На 31 декабря 2024 года	148.965.566	8.045.071	11.996.136	4.628.758	173.635.531
На 31 декабря 2025 года	**134.303.113**	**9.726.720**	**11.407.176**	**7.279.588**	**162.716.597**

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость лицензии 5G составила 65.029.000 тыс. тенге (31 декабря 2024 г.: 70.231.000 тыс. тенге) и оставшийся срок амортизации составил 13 лет. По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость лицензии 4G составила 8.811.000 тыс. тенге (31 декабря 2024 г.: 10.544.000 тыс. тенге) и оставшийся срок амортизации составил 5 лет. По состоянию на 31 декабря 2025 года лицензия 3G была полностью амортизирована в течение своего срока полезного использования (31 декабря 2024 года: 333.000 тыс. тенге).

В течение 2025 года Группа продолжила разработку собственных цифровых продуктов, представляющих собой идентифицируемые и отделимые программные решения, предназначенные для получения будущих экономических выгод за счет их использования в операционной деятельности Группы и при предоставлении услуг клиентам. Эти проекты включают, среди прочего, разработку системы оценки, усовершенствование платформы SuperApp и разработку внутреннего многоканального инструмента для компаний-партнеров. Проекты направлены на создание новой цифровой функциональности, улучшение автоматизации бизнес-процессов, расширение цифровых каналов взаимодействия с клиентами и партнерами, а также поддержку запуска новых цифровых услуг и источников дохода.

Все капитализированные затраты относятся к проектам, которые прошли стадию исследований и находятся на стадии разработки в соответствии с МСФО (IAS) 38. По оценке руководства эти проекты имеют технические возможности быть полностью реализованными, Группа имеет намерение и возможность завершить разработку и использовать продукты, а также имеются достаточные технические, финансовые и иные ресурсы, а расходы, относящиеся к проектам, могут быть надежно оценены. Группа также ожидает, что разрабатываемые продукты обеспечат вероятные будущие экономические выгоды за счет повышения операционной эффективности, расширения предложения цифровых услуг, улучшения клиентского опыта и потенциального получения дополнительной выручки.

По состоянию на 31 декабря 2025 года балансовая стоимость нематериальных активов на стадии разработки, включенных в затраты на разработку, составила 6.174.000 тыс. тенге (31 декабря 2024 года: 4.113.000 тыс. тенге). Эти активы представляют собой цифровые продукты, которые еще не готовы для использования по назначению. Когда разработка будет завершена и продукты будут готовы к использованию, соответствующие суммы будут переведены в состав используемых нематериальных активов и амортизированы в течение расчетных сроков их полезного использования.

По состоянию на 31 декабря 2025 года первоначальная стоимость находящихся в эксплуатации полностью амортизированных нематериальных активов составила 61.440.002 тыс. тенге (31 декабря 2024 года: 61.797.365 тыс. тенге).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

10. ИНВЕСТИЦИИ В СОВМЕСТНОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

В настоящую консолидированную финансовую отчётность были включены следующие совместные предприятия:

			31 декабря 2025 года		31 декабря 2024 года	
В тыс. тенге	**Основная деятельность**	**Страна регистрации**	**Балансовая стоимость**	**Доля владения**	Балансовая стоимость	Доля владения
CaspiLink B.V. (ранее Caspinet B.V.)	Услуги	Нидерланды	**966.712**	**50%**	188.659	50%
			966.712	**50%**	188.659	50%

ООО «Азертелеком ИНТ» (АТ) и Казахтелеком приняли решение о совместном строительстве, эксплуатации и владении волоконно-оптическим кабелем между Азербайджаном и Казахстаном по дну Каспийского моря («Каспийский кабель»). В связи с этим и в соответствии с межправительственным соглашением между Азербайджанской Республикой и Республикой Казахстан, АТ и Казахтелеком договорились сотрудничать в создании и управлении бизнесом через совместное предприятие Caspinet B.V., которое с 26 сентября 2025 года изменило свое наименование на CaspiLink B.V.

В 2025 году Компания произвела взнос в уставный капитал CaspiLink B.V. в сумме 1.394.971 тыс. тенге. В 2025 году доля Компании в убытке CaspiLink B.V. составила 616.918 тыс. тенге.

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 года
На 1 января	**188.659**	–
Взнос в уставной капитал	**1.394.971**	424.918
Доля в убытке совместного предприятия	**(616.918)**	(236.259)
На 31 декабря	**966.712**	188.659

Нижеприведённая таблица содержит обобщённую финансовую информацию по инвестициям Компании в CaspiLink B.V.:

В тыс. тенге	**31 декабря 2025 года**	31 декабря 2024 года
Денежные средства	**335.316**	443.991
Авансы выданные за долгосрочные активы	**1.751.420**	–
Прочие краткосрочные обязательства	**(153.312)**	(66.673)
Собственный капитал	**1.933.424**	377.318
Доля Группы в собственном капитале — 50% (2024 год: 50%)	**966.712**	188.659

11. ПРОВЕРКА НА ПРЕДМЕТ ОБЕСЦЕНЕНИЯ

Гудвил

Для целей тестирования на обесценение гудвил, приобретенный в результате объединений бизнесов, был распределен на три единицы, генерирующие денежные средства («ЕГДС») («IP TV», АО «Кселл» и ТОО «Мобайл Телеком-Сервис»).

ЕГДС IPTV является частью сегмента фиксированных телекоммуникаций, в то время как ЕГДС АО «Кселл» и ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» являются частью сегмента мобильных телекоммуникаций.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

11. ПРОВЕРКА НА ПРЕДМЕТ ОБЕСЦЕНЕНИЯ (продолжение)

Гудвил (продолжение)

Гудвилл связан с синергетическим эффектом от интеграции приобретенных дочерних компаний в Группу. Балансовая стоимость гудвила, распределённая на каждую единицу, генерирующую денежные средства была следующей:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» * (*Примечание 41*)	**–**	–
АО «Кселл»	**53.489.943**	53.489.943
IP TV	**2.706.335**	2.706.335
	56.196.278	56.196.278

* *Гудвилл, связанный с ТОО «Мобайл Телеком-Сервис», на 31 декабря 2024 года был переклассифицирован в состав активов, предназначных для продажи (Примечание 41).*

Группа проводила ежегодный тест на обесценение в декабре 2025 и 2024 годов.

Тест на обесценение

В соответствии с МСФО (IAS) 36 гудвил и прочие нематериальные активы с неопределенным сроком полезного использования, а также нематериальные активы, еще не введенные в эксплуатацию, должны тестироваться на предмет обесценения ежегодно или чаще, если существуют признаки обесценения. Прочие активы тестируются на предмет обесценения, когда обстоятельства указывают на возможность их возможного обесценения.

Для целей тестирования на обесценение Группа оценила возмещаемую стоимость каждой единицы, генерирующей денежные средства, на которую был распределен гудвил или в отношении которой были выявлены признаки обесценения.

По состоянию на 31 декабря 2025 года Группа установила, что превышение стоимости чистых активов над рыночной капитализацией является признаком обесценения. В связи с этим был проведен тест на обесценение. В 2025 году, как и в предыдущие годы, тест на обесценение проводился по состоянию на 31 декабря.

С учетом выявленных признаков обесценения Группа провела тестирование в отношении каждой отдельной единицы, генерирующей денежные средства (ЕГДС), включая ЕГДС АО «Казахтелеком». По результатам тестирования возмещаемая стоимость долгосрочных активов превысила их балансовую стоимость.

В 2025 году возмещаемая стоимость всех генерирующих единиц была определена на основе расчета стоимости от использования. Данный метод оценки использует прогнозы денежных потоков, основанные на фактических результатах деятельности и бизнес-планах, утвержденных руководством, а также соответствующие ставки дисконтирования, отражающие временную стоимость денег и риски, связанные с соответствующими генерирующими единицами. Для периодов, не охваченных бизнес-планами руководства, используется терминальная стоимость. Терминальная стоимость рассчитывается на основе прогнозов денежных потоков путем экстраполяции результатов соответствующих бизнес-планов с использованием нулевого реального темпа роста.

Оценка будущих денежных потоков требует допущений в отношении неопределенных факторов, включая ожидания руководства в отношении маржи прибыли до уплаты процентов, налогов, износа и амортизации (ПДПНИА), сроков и объемов капитальных затрат, темпов роста терминала и соответствующих ставок дисконтирования для отражения соответствующих рисков. Таким образом, маржа ПДПНИА и капитальные затраты, используемые для расчета стоимости от использования, в основном получены из внутренних источников, основаны на прошлом опыте и расширены с учетом ожиданий руководства. Для целей тестирования на обесценение ПДПНИА рассчитывается как прибыль до вычета процентов, налогов, износа и амортизации, определяемая на основе консолидированной финансовой отчетности по МСФО.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

11. ПРОВЕРКА НА ПРЕДМЕТ ОБЕСЦЕНЕНИЯ (продолжение)

Тест на обесценение (продолжение)

В таблице ниже представлена маржа ПДПНИА, примененная для расчета ценности использования соответствующих ЕГДС:

В тыс. тенге	**2025**	2024
АО «Кселл»	**36,80% — 48,40%**	36,78% — 48,38%
IP TV	**51,73% — 57,4,8%**	5% — 10,8%
АО «Казахтелеком»	**22,29%-27,71%**	25,07%

В таблице ниже представлены капитальные затраты в процентах от выручки, применяемые для расчета стоимости использования соответствующих ЕГДС:

В тыс. тенге	**2025**	2024
АО «Кселл»	**19,2%**	18,4%
IP TV	**0,0%**	0,0%
АО «Казахтелеком»	**16,97%**	13,0 %

В таблице ниже представлены темпы роста в постпрогнозный период, примененные для расчета стоимости использования соответствующих ЕГДС:

В тыс. тенге	**2025**	2023
АО «Кселл»	**2,50%**	4,10%
IP TV	**0,00%**	0,00%
АО «Казахтелеком»	**5,31%**	4,10%

В таблице ниже представлены ставки до налогообложения для дисконтирования денежных потоков в функциональных валютах соответствующих ЕГДС:

В тыс. тенге	**2025**	2024
АО «Кселл»	**18,00%**	15,24%
IP TV	**15,93%**	15,03%
АО «Казахтелеком»	**15,93%**	16,24%

Чувствительность к изменениям в допущениях — IP TV и АО «Кселл»

Разумно возможные изменения маржи ПДПНИА, темпов роста сверх прогнозируемого периода и ставок дисконтирования не приводят к дополнительному обесценению IP TV и АО «Кселл».

Чувствительность к изменениям в допущениях — АО «Казахтелеком»

В рамках теста на обесценение АО «Казахтелеком» рассчитало величину запаса прочности для ЕГДС. На отчетную дату возмещаемая стоимость превышает балансовую стоимость на 35.068.885 тыс. тенге. Запас прочности отражает степень устойчивости ЕГДС к изменениям ключевых параметров модели оценки стоимости от использования.

Расчет стоимости от использования для ЕГДС АО «Казахтелеком» наиболее чувствителен к следующим допущениям:

- Маржа ПДПНИА, закладываемая в финансовый план;
- Темпы роста в постпрогнозном периоде;
- Ставка дисконтирования.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

11. ПРОВЕРКА НА ПРЕДМЕТ ОБЕСЦЕНЕНИЯ (продолжение)

Чувствительность к изменениям в допущениях — АО «Казахтелеком» (продолжение)

Маржа ПДПНИА

Снижение маржи ПДПНИА более чем на 1% с 22,29% до 21,29% в течение всего прогнозного периода не привело бы к убытку от обесценения в ЕГДС АО «Казахтелеком», однако уменьшило бы запас прочности на 34.960.879 тыс. тенге.

Темпы роста

Снижение темпов роста в постпрогнозном периода на 1% с 5,31% до 4,31% не привело бы к убытку от обесценения в ЕГДС АО «Казахтелеком», однако уменьшило бы запас прочности на 28.272.543 тыс. тенге.

Ставка дисконтирования

Увеличение ставки дисконтирования на 1% с 15,93% до 16,93% приведет к возникновению убытков от обесценения в ЕГДС АО «Казахтелеком» на сумму 21.686.825 тыс. тенге.

12. ПРОЧИЕ ВНЕОБОРОТНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов прочие внеоборотные финансовые активы включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Долгосрочная дебиторская задолженность	**8.616.683**	5.404.174
Займы выданные	**5.075.080**	–
Займы работникам	**2.711.253**	2.309.369
Долгосрочный депозит	**1.147.671**	1.121.769
Прочее	**236.514**	249.770
	17.787.201	9.085.082
Минус: резерв под ожидаемые кредитные убытки	**(110.184)**	(110.184)
	17.677.017	8.974.898

Прочие внеоборотные финансовые активы представлены в тенге.

По состоянию на 31 декабря 2025 года долгосрочная дебиторская задолженность представлена соглашениями с клиентами на покупку контрактных телефонов со сроком отсрочки платежей от 18 до 24 месяцев на сумму 8.616.683 тыс. тенге (2024 год: 5.404.174 тыс. тенге). Данная долгосрочная дебиторская задолженность была дисконтирована по рыночной процентной ставке 17%-23%.

На 31 декабря 2025 года займы выданные представляют собой задолженность ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» («МТС»). Ранее данный займ был элиминирован на уровне Группы. Однако после выбытия МТС, как раскрыто в *Примечании 41,* указанный внутригрупповой баланс перестал подлежать элиминации и был отражён в финансовой отчетности Компании как займ, выданный МТС.

Займ является беспроцентным и имеет срок погашения до 2031 года. В момент выбытия МТС займ был признан по справедливой стоимости и продисконтирован по рыночной ставке 17,5%, примененной на дату продажи МТС.

Займы работникам представляют собой беспроцентные займы, выданные на срок, превышающий 1 год и до 15 лет. Сотрудники имеют право на получение беспроцентного займа только в том случае, если они работают в Компании. В случае увольнения сотрудника Компания имеет право потребовать полное погашение займа. Кредиты были дисконтированы на дату предоставления с использованием рыночных процентных ставок, и разница между справедливой стоимостью и номинальной суммой была признана как предоплаченные льготы для сотрудников *(Примечания 13 и 19)* в консолидированном отчете о финансовом положении. По состоянию на 31 декабря 2025 года несамортизированный баланс предоплаченных льгот для сотрудников составлял 5.629.251 тыс. тенге (*Примечание 13 и 19*) (31 декабря 2024 года: 4.792.197 тыс. тенге).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

12. ПРОЧИЕ ВНЕОБОРОТНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ (продолжение)

Долгосрочные займы погашаются путём удержания задолженности из заработной платы работников. Займы выдаются под обеспечение в виде недвижимого имущества.

В течение 2025 года Группа разместила долгосрочные депозиты в АО «Народный Банк Казахстана» на сумму 190.830 тыс. тенге (2024 год: 77.000 тыс. тенге) со сроком погашения в 2039 году и процентной ставкой 0,1% годовых (2024 год: 0,1%). Сотрудники имеют право на получение беспроцентного кредита в банке под залог вклада только в том случае, если они работают в Компании. В случае увольнения сотрудника Компания имеет право потребовать полное погашение кредита. Эти банковские депозиты были дисконтированы на дату размещения с использованием рыночных процентных ставок, и разница между справедливой стоимостью и номинальной суммой была признана как предоплаченные льготы для сотрудников *(Примечание 13 и 19)* в консолидированном отчете о финансовом положении.

В течение 2025 года, Группа произвела изъятие на сумму 257.818 тыс. тенге (в течение 2024 года: произвела изъятие на сумму 424.323 тыс. тенге).

13. ПРОЧИЕ ВНЕОБОРОТНЫЕ НЕФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов прочие внеоборотные нефинансовые активы включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Расходы будущих периодов по операторам	**5.318.365**	6.537.982
Предоплаченные льготы для сотрудников *(Примечание 12 и 19)*	**4.711.605**	4.230.713
Прочее	**1.672.332**	973.369
	11.702.302	11.742.064

14. ТОВАРНО-МАТЕРИАЛЬНЫЕ ЗАПАСЫ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов товарно-материальные запасы включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Товары для перепродажи по наименьшей из себестомости и чистой цены реализации	**8.592.721**	10.571.441
Кабельные материалы по себестоимости	**2.520.230**	2.040.305
Топливо по себестоимости	**486.443**	499.972
Запасные части по себестоимости	**554.970**	448.101
Прочие материалы и сырье по себестоимости	**678.134**	883.224
	12.832.498	14.443.043

В 2025 году сумма списания до чистой стоимости реализации составил 842.007 тыс. тенге (2024 год: 422.646 тыс. тенге). В 2025 году эта сумма была отражена в консолидированном отчёте о совокупном доходе по статье «Общие и административные расходы».

15. ТОРГОВАЯ ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов торговая дебиторская задолженность включала:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Торговая дебиторская задолженность	**79.175.489**	56.948.872
	79.175.489	56.948.872
Минус: резерв под ожидаемые кредитные убытки	**(13.582.799)**	(14.409.783)
	65.592.690	42.539.089

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

15. ТОРГОВАЯ ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ (продолжение)

Движение в резерве под ожидаемые кредитные убытки за годы, закончившиеся 31 декабря, представлено следующим образом:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Резерв под ожидаемые кредитные убытки на начало года	**(14.409.783)**	(12.423.599)
Начисление за год *(Примечание 45)*	**(4.570.407)**	(3.672.190)
Перевод в активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	**–**	1.455.100
Списание за год	**5.397.391**	230.906
Резерв под ожидаемые кредитные убытки на конец года	**(13.582.799)**	(14.409.783)

В 2025 году Группа продала просроченную дебиторскую задолженность общей стоимостью 5.074.000 тыс. тенге и остаточной стоимостью 775.000 тыс. тенге за 775.000 тыс. тенге.

Ниже представлена информация на 31 декабря 2025 года о подверженности Группы кредитному риску по торговой дебиторской задолженности с использованием матрицы резервов:

		Просрочка платежей						
В тыс. тенге	**Текущая**	**От 1 до 30 дней**	**От 31 до 60 дней**	**От 61 до 90 дней**	**От 91 до 120 дней**	**От 121 до 360 дней**	**Более 360 дней**	**Итого**
Процент ожидаемых кредитных убытков	**1,06%**	**4,72%**	**20,57%**	**29,18%**	**23,77%**	**73,91%**	**96,47%**	**17,16%**
Расчетная общая валовая балансовая стоимость при дефолте	**58.567.760**	**4.151.061**	**1.278.429**	**925.228**	**1.123.063**	**3.100.997**	**10.028.951**	**79.175.489**
Ожидаемые кредитные убытки	**(619.986)**	**(195.831)**	**(262.971)**	**(270.015)**	**(266.934)**	**(2.292.040)**	**(9.675.022)**	**(13.582.799)**

Ниже представлена информация на 31 декабря 2024 года о подверженности Группы кредитному риску по торговой дебиторской задолженности с использованием матрицы резервов:

		Просрочка платежей						
В тыс. тенге	**Текущая**	**От 1 до 30 дней**	**От 31 до 60 дней**	**От 61 до 90 дней**	**От 91 до 120 дней**	**От 121 до 360 дней**	**Более 360 дней**	**Итого**
Процент ожидаемых кредитных убытков	1,00%	5,00%	6,00%	13,00%	23,00%	48,00%	100%	**25.30%**
Расчетная общая валовая балансовая стоимость при дефолте	30.700.586	3.455.628	3.494.746	1.513.066	975.707	6.541.230	10.267.909	**56.948.872**
Ожидаемые кредитные убытки	(185.367)	(178.179)	(217.849)	(200.578)	(227.427)	(3.132.474)	(10.267.909)	**(14.409.783)**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

15. ТОРГОВАЯ ДЕБИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ (продолжение)

На 31 декабря 2025 и 2024 годов торговая дебиторская задолженность Группы была выражена в следующих валютах:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Тенге	**63.483.355**	39.457.309
Доллары США	**2.069.059**	2.902.600
Евро	**35.582**	165.162
Российский рубль	**4.694**	8.890
В другой валюте	**–**	5.128
	65.592.690	42.539.089

16. АВАНСЫ ВЫПЛАЧЕННЫЕ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов авансовые платежи включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Авансовые платежи	**11.153.099**	4.362.804
Минус: резерв под обесценение	**(942.120)**	(522.745)
	10.210.979	3.840.059

Движение в резерве под обесценение за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Резерв под обесценение, на начало года	**(522.745)**	(354.497)
Начисление за год	**(419.375)**	(511.864)
Активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	**–**	343.616
Резерв под обесценение, на конец года	**(942.120)**	(522.745)

На 31 декабря 2025 и 2024 годов авансы, уплаченные за краткосрочные активы, были выданы подрядчикам за услуги и доставку ТМЗ для операционной деятельности Группы.

17. ПРОЧИЕ ОБОРОТНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов прочие оборотные финансовые активы включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Банковские депозиты	**3.729.639**	3.687.006
Займы, выданные работникам	**1.621.064**	1.656.288
Денежные средства, ограниченные в использовании	**905.141**	905.141
Задолженность работников	**500.631**	491.084
Прочая дебиторская задолженность	**5.744.333**	3.037.680
	12.500.808	9.777.199
Минус: резерв под ожидаемые кредитные убытки	**(5.174.786)**	(5.028.227)
	7.326.022	4.748.972

По состоянию на 31 декабря 2025 и 2024 годов резерв на покрытие ожидаемых кредитных убытков включает резерв в размере 3.399.500 тысяч тенге, начисленный на депозит, размещенный в АО «Эксимбанк Казахстан» в связи с ликвидацией банка.

Денежные средства, ограниченные в использовании, представляют собой денежные средства на счетах в АО «Казинвестбанк» и АО «Эксимбанк Казахстан» на сумму 405.687 тыс. тенге и 499.454 тыс. тенге соответственно, которые оцениваются как маловероятные к взысканию в связи с отзывом лицензий на осуществление банковских операций. Резерв под ожидаемые кредитные убытки был учтен на всю сумму данных денежных средств.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

17. ПРОЧИЕ ОБОРОТНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ (продолжение)

В течение 2025 года Группа разместила банковские депозиты с первоначальным сроком погашения более 3 (трех) месяцев, но менее 12 (двенадцати) месяцев в российских рублях в ПАО "Сбербанк России" с процентной ставкой от 15,03% до 16,20% на сумму 183.860 тыс. тенге (2024: с процентной ставкой от 16,62% до 19,62% на сумму 140.642 тыс. тенге).

Движение в резерве под ожидаемые кредитные убытки за годы, закончившиеся 31 декабря, представлено следующим образом:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Резерв под ожидаемые кредитные убытки на начало года	**(5.028.227)**	(5.091.480)
Начислено за год *(Примечание 45)*	**(154.968)**	(75.335)
Списание за год	**8.409**	37.568
Активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	**–**	101.020
Резерв под ожидаемые кредитные убытки на конец года	**(5.174.786)**	(5.028.227)

На 31 декабря 2025 и 2024 годов прочие оборотные финансовые активы были выражены в следующих валютах:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Тенге	**7.142.162**	4.556.552
Доллары США	**–**	51.778
Российский рубль	**183.860**	140.642
	7.326.022	4.748.972

18. ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ, УЧИТЫВАЕМЫЕ ПО АМОРТИЗИРОВАННОЙ СТОИМОСТИ

В течение 2025 года, Группа приобрела дисконтные международные облигации Министерства финансов США (US Treasury bills), по цене приобретения 524.404 тыс. долларов США (эквивалентно 277.356.294 тыс. тенге).

В течение 2025 года, были погашены дисконтные международные облигации номинальной стоимостью 488.214 тыс. долларов США (эквивалентно 254.795.018 тыс. тенге) и процентным доходом в размере 4.237тыс. долларов США (эквивалентно 2.211.842 тыс. тенге).

В течение 2024 года, Группа приобрела дисконтные международные облигации Министерства финансов США (US Treasury bills), по цене приобретения 83.546.765 тыс. тенге.

В течение 2024 года, были погашены дисконтные международные облигации номинальной стоимостью 109.938.227 тыс. тенге и процентным доходом в размере 1.022.246 тыс. тенге.

26 февраля и 6 марта 2025 года Группа приобрела купонные облигации Материнской компании на сумму 50.000.000 тыс. тенге каждая, общей стоимостью 100.000.000 тыс. тенге, с купонной ставкой, рассчитываемой как среднее значение базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, за вычетом фиксированной маржи в размере 1 %, и сроком погашения в августе 2025 года. В течение 2025 года Материнская компания погасила указанные купонные облигации на общую сумму 100.000.000 тыс. тенге. Процентный доход Группы по данным облигациям составил 4.611.806 тыс. тенге.

В течение 2025 года, Группа приобрела краткосрочные ноты Национального Банка Республики Казахстан («НБРК») по цене приобретения 30.852.444 тыс. тенге. В течение 2025 года, были погашены краткосрочные ноты номинальной стоимостью 31.306.871 тыс. тенге с процентным доходом в размере 454.427 тыс. тенге.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

18. ФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ, УЧИТЫВАЕМЫЕ ПО АМОРТИЗИРОВАННОЙ СТОИМОСТИ (продолжение)

По состоянию на 31 декабря 2025 года и 31 декабря 2024 года финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости, представляют собой:

В тыс. тенге	**Дата погашения**	**Доходность к погашению**	**Номинальная стоимость**	**31 декабря 2025 года**	31 декабря 2024 года
US Treasury bills	22 января 2026 года	3,84%	9.199.635	**9.150.469**	–
US Treasury bills	19 февраля 2026 года	3,59%	12.701.441	**12.637.857**	–
US Treasury bills	16 апреля 2026 года	3,60%	10.343.649	**10.235.662**	–
US Treasury bills	03 марта 2026 года	3,80%	6.621.331	**6.582.561**	
US Treasury bills	19 февраля 2026 года	3,59%	785.911	**783.677**	
US Treasury bills	23 января 2025 года	4,29%	16.099.873	**–**	16.054.712
US Treasury bills	23 января 2025 года	4,51%	5.321.990	**–**	5.276.444
			61.073.830	**39.390.226**	21.331.156

Группа классифицирует данные финансовые активы по амортизированной стоимости, поскольку они удерживаются в рамках бизнес-модели, направленной исключительно на получение договорных денежных потоков. Группа провела анализ условий каждого инструмента и установила, что договорные денежные потоки представляют собой исключительно выплаты основной суммы долга и процентов (SPPI), без нестандартных или несоответствующих рыночной практике условий.

По данным финансовым активам Группа применяет упрощение для инструментов с низким кредитным риском в соответствии с МСФО (IFRS) 9. Величина ожидаемых кредитных убытков по состоянию на отчетную дату является несущественной.

19. ПРОЧИЕ ОБОРОТНЫЕ НЕФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

На 31 декабря прочие оборотные активы включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Предоплата за использование радиочастот	**5.674.000**	759.000
Предоплаченные налоги, кроме корпоративного подоходного налога	**4.273.734**	737.442
НДС к возмещению	**2.496.156**	444.102
Расходы будущих периодов по подключению операторов	**1.960.478**	1.903.465
Предоплаченные льготы для сотрудников *(Примечание 12 и 13)*	**917.646**	561.484
Прочее	**5.712.358**	3.846.875
	21.034.372	8.252.368

Согласно ранее действующей редакции Налогового кодекса, льгота в размере 90% от ставки платежа за использование радиочастотного спектра применялась только до 1 января 2025 года; следовательно, начиная с 2025 года, Группа начисляла и уплачивала сбор по полной ставке, поскольку на тот момент льгота законодательно не действовала. В соответствии с новым Налоговым кодексом, утвержденным в 2025 году, льгота в размере 90% была восстановлена с обратной силой с 1 января 2025 года, и срок ее применения продлен до 1 января 2031 года при условии выполнения соответствующих нормативных обязательств. В сентябре 2025 года Группа получила официальное подтверждение, позволяющее применять данную льготу и пересчитать плату за использование радиочастотного спектра, после чего Группа произвела ретроспективный перерасчет оплаты, произведенной с начала года, и уменьшила начисленные суммы, применив 90%-ную льготу. В результате суммы, ранее уплаченные по полной ставке, превысили сумму скорректированного обязательства и были признаны в качестве предоплаты, что объясняет значительное увеличение остатка по статье предоплаты, связанной со сбором за использование радиочастотного спектра.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

20. ДЕНЕЖНЫЕ СРЕДСТВА И ИХ ЭКВИВАЛЕНТЫ

На 31 декабря денежные средства и их эквиваленты включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Депозиты со сроком погашения менее 90 дней с даты открытия	**70.208.569**	20.884.217
Денежные средства на текущих банковских счетах	**2.733.235**	3.589.667
Денежные средства в кассе	**6.631**	7.069
	72.948.435	24.480.953
Минус: резерв под ожидаемые кредитные убытки	**(4.735)**	(1.003)
	72.943.700	24.479.950

На денежные средства, размещённых на текущих банковских счетах, в 2025 году начислялись вознаграждения по процентным ставкам от 0,5% до 14,75% годовых (2024 год: от 0,5% до 12% годовых).

По краткосрочным банковским депозитам начислялись вознаграждения по процентным ставкам до 17,65% (по состоянию на 31 декабря 2024 года: до 14,90%).

На 31 декабря 2025 года у Группы отсутствуют существенные денежные средства, которые подвержены юридическим, регуляторным или договорным ограничениям на использование или перевод внутри Группы.

На 31 декабря денежные средства и их эквиваленты были выражены в следующих валютах:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Тенге	**70.019.836**	12.306.592
Доллары США	**2.774.571**	12.160.871
Российские рубли	**142.052**	12.214
Евро	**7.241**	273
	72.943.700	24.479.950

Движение в резерве под ожидаемые кредитные убытки за год, закончившийся на 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Резерв под ожидаемые кредитные убытки, на начало года	**(1.003)**	(3.399)
(Начислено) / восстановлено за год *(Примечание 45)*	**(3.732)**	2.396
Резерв под ожидаемые кредитные убытки, на конец года	**(4.735)**	(1.003)

Для целей отчёта о движении денежных средств, денежные средства и их эквиваленты включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Депозиты со сроком погашения менее 90 дней с даты открытия	**70.208.569**	20.884.217
Денежные средства на текущих банковских счетах, относящиеся к прекращенной деятельности *(Примечание 41)*	**–**	51.159.188
Денежные средства на текущих банковских счетах	**2.733.235**	3.589.667
Денежные средства в кассе	**6.631**	7.069
	72.948.435	75.640.141
Минус: резерв под ожидаемые кредитные убытки	**(4.735)**	(1.003)
Итого денежные средства и их эквиваленты	**72.943.700**	75.639.138

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

21. КАПИТАЛ

Объявленные и выпущенные акции

	Количество акций		В тыс. тенге		
	Простые акции	**Привилегированные неголосующие акции**	**Простые акции**	**Привилегированные неголосующие акции**	**Итого выпущенные акции**
На 31 декабря 2024 года	10.922.876	1.213.653	10.922.876	1.213.653	12.136.529
На 31 декабря 2025 года	**10.922.876**	**1.213.653**	**10.922.876**	**1.213.653**	**12.136.529**

Собственные акции, выкупленные у акционеров

	Количество акций		В тыс. тенге		
	Простые акции	**Привилегированные неголосующие акции**	**Простые акции**	**Привилегированные неголосующие акции**	**Итого**
На 31 декабря 2024 года	216.852	914.868	3.052.617	4.012.997	7.065.614
На 31 декабря 2025 года	**216.852**	**914.868**	**3.052.617**	**4.012.997**	**7.065.614**

Дивиденды

Обязательный размер дивидендов, выплачиваемых по привилегированным акциям, составляет 300 тенге на одну акцию в соответствии с Уставом Компании. Соответственно, привилегированные акции являются комбинированными финансовыми инструментами, и, следовательно, компоненты, учитываемые в обязательствах и в капитале, отражаются в консолидированном отчёте о финансовом положении отдельной строкой в составе обязательств или капитала. Установленные дивиденды в сумме 89.636 тыс. тенге были начислены на 31 декабря 2025 года (2024 год: 89.636 тыс. тенге) и отражаются как расходы по процентам в консолидированном отчёте о совокупном доходе *(Примечание 38)*.

На основании решения, принятого на годовом Общем собрании акционеров АО «Казахтелеком» от 15 мая 2025 года, Компания объявила по итогам 2024 года дополнительные дивиденды по привилегированным акциям в сумме 7.877.431 тыс. тенге и дивиденды по простым акциям в размере 285.474.845 тыс. тенге (на 31 декабря 2024 года: 536.797 тыс. тенге и 22.446.250 тыс. тенге, соответственно).

Начисленные дивиденды по простым акциям были выплачены в течение 2025 года. На 31 декабря 2025 года дивиденды на акцию (простую и привилегированную) составили 26.656,70 тенге (на 31 декабря 2024 года: на простую и привилегированную акцию 2.096,60 тенге).

Движение в дивидендах к уплате за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Дивиденды к уплате на начало года	**17.573**	42.392
Дивиденды, объявленные по простым акциям акционерам материнской компании	**285.474.845**	22.446.250
Дивиденды, объявленные на привилегированные акции сверх обязательного размера	**7.877.431**	536.797
Процентный расход по долговой составляющей привилегированных акций *(Примечание 38)*	**89.636**	89.636
Дивиденды, выплаченные акционерам материнской компании	**(293.440.903)**	(23.097.502)
Дивиденды к уплате на конец года *(Примечание 28)*	**18.582**	17.573

За 2025 год Группа уплатила налог у источника выплаты по дивидендам в размере 340.718 тыс. тенге (2024 год: 26.830 тыс. тенге).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

21. КАПИТАЛ (продолжение)

Выпущенные акции за вычетом выкупленных акций

По состоянию на 31 декабря 2025 и 2024 годов, количество простых и привилегированных выпущенных акций за вычетом выкупленных акций составляло 10.706.024 и 298.785 акций, соответственно.

Привилегированные акции

Владельцы привилегированных акций имеют право на получение ежегодных кумулятивных дивидендов в размере 300 тенге на акцию, и не менее суммы дивидендов на акцию, выплачиваемых владельцам простых акций. Выплата дивидендов по привилегированным акциям не требует решения собрания акционеров АО «Казахтелеком».

Дисконтированная стоимость будущих денежных потоков ежегодных кумулятивных дивидендов представляет собой финансовое обязательство на 31 декабря 2025 года в сумме 814.868 тыс. тенге (на 31 декабря 20204 года: 814.868 тыс. тенге). Это обязательство отражено как долговая составляющая привилегированных акций в составе долгосрочных обязательств.

Прочие резервы

В соответствии с Уставом Компания создала резервный капитал в размере 15% от объявленного уставного капитала. Данный резервный капитал был сформирован из нераспределённой прибыли. В 2025 и 2024 годах движений в резервном капитале не было.

Резерв по пересчёту иностранной валюты

Фонд пересчёта иностранной валюты используется для отражения курсовых разниц, возникающих при пересчёте финансовой отчётности дочерних организаций, функциональной валютой которых не является тенге, и финансовая отчётность которых включается в консолидированную финансовую отчётность в соответствии с учётной политикой, раскрытой в *Примечании 3*.

Операции с материнской компанией

26 декабря 2025 года в результате существенной модификации облигаций приобретных материнской компанией, Группа признала дисконт по новому финансовому инструменту в составе капитала в сумме 21.422.387 тыс. тенге, за вычетом отложенного налога в размере 5.355.697 тыс. тенге *(Примечание 22)*.

Прибыль на акцию

Базовая прибыль на акцию рассчитывается делением чистой прибыли за год, подлежащей распределению между держателями простых акций Компания (скорректированных с учётом чистой суммы дивидендов, выплачиваемых по привилегированным акциям), на средневзвешенное число простых и привилегированных акций, находящихся в обращении в течение года.

Разводненная прибыль на акцию отличается от базовой прибыли на акцию, так как у Группы имеются потенциально разводняющие обыкновенные акции, возникающие из выпуска конвертируемых облигаций *(Примечание 22)*.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

21. КАПИТАЛ (продолжение)

Прибыль на акцию (продолжение)

Следующая таблица представляет данные по прибыли и акциям, используемые при расчёте базовой и разводненной прибыли на акцию:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Чистая прибыль от продолжающейся деятельности	**34.488.368**	21.094.711
Чистая прибыль от прекращенной деятельности	**107.456.120**	53.090.340
Чистая прибыль	**141.944.488**	74.185.051
Проценты по конвертируемым привилегированным акциям *(Примечание 38)*	**89.636**	89.636
Чистая прибыль для расчёта базовой и разводненной прибыли на акцию	**142.034.124**	74.274.687
Средневзвешенное количество простых и привилегированных акций для расчёта базовой и разводненной прибыли на акцию	**10.706.024**	10.706.024
Эффекты разводнения, обусловленные конвертируемыми облигациями	**2.777.788**	298.785
Средневзвешенное количество обыкновенных акций, скорректированное с учетом эффекта разводнения	**13.483.812**	11.004.809
Базовая прибыль на акцию, тенге	**13.258,38**	6.929,28
Разводненная прибыль на акцию, тенге	**10.533,68**	6.749,29
Чистая прибыль от прекращенной деятельности, приходящийся на держателей простых акций материнской компании, для расчета базовой и разводненной прибыли на акцию	**107.456.120**	53.090.340
Базовая, в отношении прибыли от прекращенной деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**10.036,98**	4.958,92
Разводненная, в отношении прибыли от прекращенной деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**7.975,92**	4.832,43
Чистая прибыль от продолжающейся деятельности, приходящийся на держателей простых акций материнской компании, для расчета базовой и разводненной прибыли на акцию	**34.488.368**	21.094.711
Базовая, в отношении прибыли от продолжающейся деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**3.221,40**	1.970,36
Разводненная, в отношении прибыли от продолжающейся деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**2.564,41**	1.925,01

Между отчётной датой и датой составления настоящей консолидированной финансовой отчётности никаких других операций с простыми акциями или потенциальными простыми акциями не проводилось.

Дополнительная информация, раскрываемая в соответствии с требованиями Казахстанской Фондовой Биржи («КФБ»)

Стоимость простых акций, рассчитанная в соответствии с требованиями КФБ

Ниже представлена стоимость одной простой акции, рассчитанная в соответствии с требованиями КФБ:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Итого активы	**1.404.675.369**	1.643.421.177
Минус: нематериальные активы, включая гудвил	**218.912.875**	229.831.809
Минус: итого обязательства	**673.541.968**	788.574.805
Минус: номинальная стоимость привилегированных акций за вычетом выкупленных акций	**298.785**	298.785
Чистые активы для расчёта стоимости простой акции в соответствии с требованиями КФБ	**511.921.741**	624.715.778
Количество простых акций	**10.706.024**	10.706.024
Стоимость одной простой акции, рассчитанная в соответствии с требованиями КФБ (в тенге)	**47.816**	58.352

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

21. КАПИТАЛ (продолжение)

Дополнительная информация, раскрываемая в соответствии с требованиями Казахстанской Фондовой Биржи («КФБ») (продолжение)

Стоимость простых акций, рассчитанная в соответствии с требованиями КФБ (продолжение)

Другим требованием к раскрытию информации является размер дивидендов, подлежащих выплате владельцам привилегированных неголосующих акций. Балансовая стоимость одной привилегированной неголосующей акции рассчитывается как сумма капитала принадлежащего держателям привилегированных неголосующих акций и долговой составляющей привилегированных неголосующих акций, деленная на количество привилегированных неголосующих акций. В соответствии с требованиями КФБ, дивиденды, подлежащие выплате по привилегированным акциям, которые не выплачиваются из-за отсутствия актуальной информации об акционерах, их платежных реквизитах, не учитываются в расчете. На 31 декабря 2025 года, данный показатель составил 45.805 тенге (на 31 декабря 2024 года: 16.772 тенге).

22. ЗАЙМЫ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов займы включали:

В тыс. тенге	**Средневзве-шенная эффективная процентная ставка**	**2025 год**	Средневзвешенная эффективная процентная ставка	2024 год
Займы с фиксированной процентной ставкой	**14,70%**	**70.250.465**	10,82%	28.118.588
Облигации с фиксированной процентной ставкой	**16,8%**	**134.717.212**	13,95%	139.409.150
Облигации с плавающей процентной ставкой	**12,55%**	**129.214.235**	15,86%	128.691.290
		334.181.912		296.219.028

Сроки погашения займов представлены следующим образом:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Краткосрочная часть займов	**187.842.239**	152.981.863
Со сроком погашения от 1 до 2 лет	**6.546.227**	84.970.838
Со сроком погашения от 2 до 5 лет	**112.225.269**	51.657.995
Со сроком погашения более 5 лет	**27.568.177**	6.608.332
Итого долгосрочная часть займов	**146.339.673**	143.237.165
Итого займы	**334.181.912**	296.219.028

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

22. ЗАЙМЫ (продолжение)

По состоянию на 31 декабря 2025 года и 31 декабря 2024 года, займы представлены следующим образом:

Займы	**Дата погашения**	**Валюта**	**Эффектив-ная процентная ставка**	**2025 год**	2024 год
АО «Банк Развития Казахстана»					
- Кредитная линия СМ-170-19					
- Соглашение о займе ДБЗИ 215-A/05	30-Июнь-32	Тенге	8%	**4.528.996**	5.003.124
- Соглашение о займе ДБЗИ 215-A/05	30-Июнь-32	Тенге	8%	**3.747.473**	4.282.827
- Соглашение о займе ДБЗИ 215-A/05	30-Июнь-32	Тенге	8%	**3.138.734**	3.587.124
- Соглашение о займе ДБЗИ 215-A/05	30-Июнь-32	Тенге	8%	**3.217.999**	3.677.713
- Соглашение о займе ДБЗИ 215-A/05	30-Июнь-32	Тенге	8%	**1.184.960**	1.354.239
- Кредитная линия SKL-613-25	28-Ноябрь-40	Тенге	20%	**30.995.636**	–
АО ДБ «Банк Китая в Казахстане»					
- Кредитная линия #232001					
- Транш #1	25-Декаб-26	Тенге	17.5%	**–**	6.213.562
- Кредитная линия #192004					
- Транш #4	23-Февраль-26	Тенге	18.5%	**15.370.000**	–
АО «Нурбанк»					
- Кредитная линия #10/23-00					
- Соглашение о займе 1-10/23-00	8-Сентябрь-26	Тенге	15.75%	**3.866.667**	3.999.999
- Соглашение о займе 1-10/23-00	29-Сентябрь-28	Тенге	17%	**1.700.000**	–
- Соглашение о займе 1-10/23-00	3-Июль-28	Тенге	17%	**1.500.000**	–
- Соглашение о займе 1-10/23-00	7-Август-28	Тенге	17%	**1.000.000**	–
-				**70.250.465**	28.118.588

По состоянию на 31 декабря 2025 года и 31 декабря 2024 года, банковские займы Группы имеют фиксированную процентную ставку.

АО «Банк Развития Казахстана»

Кредитная линия СМ-170-19

В течение 2025 года, Группа погасила основной долг в размере 2.133.333 тыс. тенге и проценты в размере 1.193.707 тыс. тенге (2024 год: 2.133.333 тыс. тенге и 1.347.734 тыс. тенге, соответственно).

Кредитная линия SKL-613-25

По состоянию на 21 ноября 2025 года Группа заключила кредитное соглашение на общую сумму

141.120.000 тысяч тенге для целей финансирования затрат рамках инвестиционного проекта, связанного со строительством и модернизацией сети 4G и 5G в Республике Казахстан, включая возмещение ранее понесенных затрат. Кредитная линия предусматривает два лимита.

Лимит 1 составляет 40.000.000 тысяч тенге и доступен до 31 декабря 2025 года. В ноябре 2025 года Группа получила кредит в рамках этого лимита в размере 40.000.000 тысяч тенге со сроком погашения в ноябре 2040 года и эффективной процентной ставкой 13,2% годовых. В соответствии с условиями Лимита 1 проценты выплачиваются ежеквартально, а основная сумма долга погашается равными ежегодными платежами.

Лимит 2 составляет 101.120.000 тысяч тенге и будет доступен в течение 24 месяцев после подписания дополнительного соглашения по решению кредитного комитета БРК с начислением процентов по стоимости финансирования Банка плюс 1,31% годовых.

22. ЗАЙМЫ (продолжение)

АО «Банк Развития Казахстана» (продолжение)

Кредитная линия SKL-613-25 (продолжение)

Поскольку финансирование предоставлялось на льготных условиях в рамках государственной программы развития, Группа определила, что справедливая рыночная процентная ставка по займам на дату получения Лимита 1 составляла 20% годовых. Кредит был первоначально признан по справедливой стоимости с использованием данной рыночной ставки, а разница между номинальной суммой кредита и его справедливой стоимостью была признана в качестве государственной субсидии в размере 9.429.000 тысяч тенге *(Примечание 31)*.

Кредитными договорами предусмотрены финансовые ковенанты, которые Группа обязана соблюдать на протяжении всего срока пользования заемными средствами.

АО ДБ «Банк Китая в Казахстане»

Кредитная линия #232001

26 декабря 2024 года Группа получила заем на сумму 6.200.000 тыс. тенге в рамках соглашения о кредитной линии с АО «Банк Китая в Казахстане» со сроком погашения 2 года и процентной ставкой 15,75% годовых.

В течение 2025 года, Группа погасила основной долг по кредиту в размере 6.200.000 тыс. тенге и проценты в размере 67.812 тыс. тенге.

Кредитная линия #192004

В мае 2025 года Группа получила заем от АО «Банк Китая в Казахстане» на сумму 15.000.000 тыс. тенге. Эффективная процентная ставка по займу составляет 18,40% в год. Срок погашения займа наступает 23 февраля 2026 года. В течение 2025 года, Группа погасила проценты в размере 1.303.333 тыс. тенге.

АО «Нурбанк»

Кредитная линия #10/23-00

В течение 2025 года, Группа получила займы от АО «Нурбанк» на сумму 41.200.000 тыс. тенге с эффективной процентной ставкой от 17 % до 18,40% годовых. Сроки погашения займов наступают 8 сентября 2026 года, 3 июля 2028 года, 7 августа 2028 года и 29 сентября 2028 года.

В течение 2025 года, Группа погасила заем от АО «Нурбанк» на сумму 22.133.333 тыс. тенге и выплатила проценты на сумму 1.512.667 тыс. тенге.

Облигации

По состоянию на 31 декабря 2025 года и 31 декабря 2024 года, облигации представлены следующим образом:

Облигации	Дата погашения	Валюта	Эффективная процентная ставка	2025 год	2024 год
Местные облигации АО «Казахтелеком» (KZTK.0630)	Июнь 2030 года	Тенге	15%	**54.419.002**	–
Местные облигации АО «Казахтелеком» (KZTKb4)	Июнь 2026 года	Тенге	11,86%	**80.298.210**	80.280.087
Местные облигации АО «Кселл»	Сентябрь-Октябрь 2027 года	Тенге	17%	**45.963.542**	45.784.792
Местные облигации АО «Казахтелеком» (KTCB2.1227)	Ноябрь 2027 года	Тенге	14,75%	**42.264.167**	42.052.713
Местные облигации АО «Кселл»	Июнь 2028 года	Тенге	17%	**25.295.486**	25.282.118
Местные облигации АО «Кселл»	Апрель 2027 года	Тенге	17.5%	**15.691.040**	15.571.667
Местные облигации АО «Казахтелеком» (KTCB2.1227)	Декабрь 2027 года	Тенге	15,75%	–	59.129.063
				263.931.447	268.100.440

22. ЗАЙМЫ (продолжение)

Облигации (продолжение)

Местные облигации АО «Казахтелеком» (KZTK.0630)

18 июня 2025 года Группа разместила купонные облигации на бирже Международного финансового центра «Астана» («AIX») на общую сумму 80.000.525 тыс. тенге со ставкой вознаграждения 15% и сроком погашения в июне 2030 года. Номинальная стоимость одной облигации – одна тысяча тенге. Облигации по этому выпуску были выкуплены Материнской компанией.

26 декабря 2025 года Группа подписала дополнительное соглашение, предусматривающее изменение ставки вознаграждения по облигациям с 15% до 6% без изменения срока погашения. Указанное изменение было классифицировано как существенная модификация в соответствии с МСФО (IFRS) 9, в связи с чем прекращено признание первоначального обязательства и на дату модификации признан новый финансовый инструмент.

В результате модификации новые денежные потоки были продисконтированы по рыночной ставке вознаграждения 16,55%, действовавшей на дату модификации. Группа признала дисконт в сумме 21.422.387 тысяч тенге в составе капитала за вычетом отложенного налога в сумме 5.355.697 тысяч тенге *(Примечание 40)*, а также сумму 5.175.641 тысяча тенге в составе прочих операционных доходов и отложенный налог в размере 1.035.128 тысяч тенге *(Примечание 40)*.

Местные облигации АО «Казахтелеком» (KZTKb4)

19 июня 2019 года Группа разместила облигации на АО «Казахстанская фондовая биржа» на общую сумму 80.000.000 тыс. тенге, с эффективной ставкой 11,86% и сроком погашения в июне 2026 года. Номинальная стоимость одной облигации – одна тысяча тенге.

В течение 2025 года, Группа выплатила проценты на сумму 9.200.000 тыс. тенге (2024 год: проценты на сумму 9.199.999 тыс. тенге).

Местные облигации АО «Казахтелеком» (KTCB2.1227)

1 ноября 2024 года Группа разместила купонные облигации на бирже Международного финансового центра «Астана» («AIX») на общую сумму 41.000.000 тыс. тенге со ставкой вознаграждения 14,75% и сроком погашения в ноябре 2027 года. Номинальная стоимость одной облигации – одна тысяча тенге. Облигации по этим выпускам были выкуплены Материнской компанией.

В течение 2025 года, Группа выплатила проценты в размере 6.780.375 тыс. тенге.

В соответствии с условиями облигационной программы держатель облигаций может потребовать досрочного погашения облигаций по истечении 12 месяцев с даты приобретения. Соответственно, Группа классифицировала данные облигации в составе текущих обязательств в размере 41.000.000 тыс. тенге.

27 декабря 2024 года Группа разместила купонные облигации на бирже Международного финансового центра «Астана» («AIX») на общую сумму 59.000.000 тыс. тенге со ставкой вознаграждения 15,75% и сроком погашения в декабре 2027 года. Номинальная стоимость одной облигации – одна тысяча тенге. Облигации по этим выпускам были выкуплены Материнской компанией.

17 января 2025 года был осуществлен обратный выкуп облигаций Компании, размещенных на бирже Astana International Exchange Ltd. Общая стоимость выкупленных облигаций составила 59.000.000 тыс. тенге, сумма выплаченного вознаграждения 542.063 тыс. тенге.

22. ЗАЙМЫ (продолжение)

Облигации (продолжение)

Местные облигации АО «Казахтелеком»

В марте 2024 года Группа одобрила облигационную программу на общую сумму 70.000 млн. тенге на Астанинской международной бирже (АО «Астанинская международная биржа»). В рамках данной программы в первой половине 2024 года Группа выпустила два транша облигаций номинальной стоимостью 15.000 млн. и 25.000 млн. тенге с плавающей процентной ставкой (ставка купона рассчитывается как сумма среднего арифметического значения базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, и фиксированной маржи в размере 1 %) со сроком погашения до июня 2025 года и апреля 2027 года, соответственно. В соответствии с условиями первого транша облигационной программы в размере 15.000 млн. тенге держатель облигаций может потребовать досрочного погашения облигаций по истечении 12 месяцев с даты приобретения 8 апреля 2024 года. Соответственно, Группа классифицировала данные облигации в составе текущих обязательств.

В сентябре 2024 года Группа выпустила третий транш облигаций номинальной стоимостью 30.000 млн тенге с плавающей процентной ставкой (ставка купона рассчитывается как среднее арифметическое базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, плюс фиксированная маржа в размере 0,5%) со сроком погашения до сентября 2027 года.

В октябре 2024 года Группа увеличила облигационную программу на общую сумму 100.000 млн. тенге на Астанинской международной бирже (АО «Астанинская международная биржа»). В рамках данной программы в октябре 2024 года Группа выпустила четвертый транш облигаций номинальной стоимостью 15.000 млн. тенге с плавающей процентной ставкой (ставка купона рассчитывается как среднее арифметическое базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, и фиксированной маржи в размере 0,5%) со сроком погашения до октября 2027 года.

В июне 2025 года Группа погасила второй транш облигаций в размере 25.000 млн. тенге и выпустила пятый транш облигаций номинальной стоимостью 25.000 млн. тенге с плавающей процентной ставкой (ставка купона рассчитывается как среднее арифметическое базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, плюс фиксированная маржа в размере 0,5%) со сроком погашения до июня 2028 года. В соответствии с условиями пятого транша облигационной программы в размере 25.000 млн. тенге держатель облигаций может потребовать досрочного погашения облигаций в любое время с даты приобретения 9 июня 2024 года. Соответственно, Группа классифицировала данные облигации в составе текущих обязательств.

Ковенанты

Долгосрочные займы Группы включают в себя займы на сумму 146.339.673 тыс. тенге, содержащие ковенанты, невыполнение которых приведет к тому, что займы станут подлежащими погашению до востребования. В противном случае эти займы подлежат погашению более чем через 12 месяцев после окончания отчетного периода.

По состоянию на 31 декабря 2025 года Группа выполнила все ковенанты, которые должны были быть выполнены не позднее 31 декабря 2025 года. Ковенанты, которые должны быть соблюдены после окончания текущего периода, не влияют на классификацию соответствующих займов как краткосрочных или долгосрочных на конец текущего периода. Таким образом, все эти займы остаются классифицированными как долгосрочные обязательства. Предполагается, что у Группы не возникнут проблемы с соблюдением будущих ковенантов в течение следующих 12 месяцев после отчетной даты.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

23. АКТИВЫ В ФОРМЕ ПРАВА ПОЛЬЗОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО АРЕНДЕ

Ниже представлена балансовая стоимость активов в форме права пользования и её изменения в течение года:

В тыс. Тенге	Здания и сооружения	Площадка для сетей и оборудования базовых станций	Итого
Первоначальная стоимость			
На 1 января 2024 года	22.441.171	111.050.725	133.491.896
Поступления	5.478.231	4.901.825	10.380.056
Модификация	3.168.300	6.690.421	9.858.721
Активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	(3.373.307)	–	(3.373.307)
Выбытия	(6.300.901)	(69.840.875)	(76.141.776)
На 31 декабря 2024 года	21.413.494	52.802.096	74.215.590
Поступления	**4.201.502**	**4.991.223**	**9.192.725**
Модификация	**1.709.405**	**6.858.841**	**8.568.246**
Выбытия	**(2.930.994)**		**(2.930.994)**
На 31 декабря 2025 года	**24.393.407**	**64.652.160**	**89.045.567**
Накопленный износ			
На 1 января 2024 года	13.254.704	33.939.885	47.194.589
Начисленный износ	3.102.475	8.159.741	11.262.216
Активы, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	(4.901.391)	(25.755.367)	(30.656.758)
Выбытия	(2.957.207)	–	(2.957.207)
На 31 декабря 2024 года	8.498.581	16.344.259	24.842.840
Начисленный износ	**1.726.087**	**6.261.230**	**7.987.317**
Выбытия	**(740.233)**	**–**	**(740.233)**
На 31 декабря 2025 года	**9.484.435**	**22.605.489**	**32.089.924**
Остаточная стоимость			
На 31 декабря 2024 года	12.914.913	36.457.837	49.372.750
На 31 декабря 2025 года	**14.908.972**	**42.046.671**	**56.955.643**

Ниже представлена балансовая стоимость обязательств по аренде и её изменения в течение года:

В тыс. тенге	2025 года	2024 года
На начало периода	**52.670.997**	91.518.878
Поступления *(Примечание 45)*	**9.192.725**	10.380.056
Модификация *(Примечание 45)*	**8.568.246**	9.858.721
Выбытия *(Примечание 45)*	**(2.208.447)**	(728.245)
Перевод в активы, предназначенные для продажи	**–**	(52.433.787)
Расходы по процентам *(Примечание 45 и 38)*	**6.885.810**	7.832.651
Выплата процентов *(Примечание 45)*	**(6.885.810)**	(7.832.651)
Погашение основного долга денежными средствами *(Примечание 45)*	**(6.141.710)**	(5.924.626)
На конец периода	**62.081.811**	52.670.997

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

23. АКТИВЫ В ФОРМЕ ПРАВА ПОЛЬЗОВАНИЯ И ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО АРЕНДЕ (продолжение)

Ниже представлена балансовая стоимость долгосрочных и краткосрочных обязательств по аренде:

В тыс. тенге	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Обязательства по аренде: долгосрочная часть	**57.039.144**	47.051.485
Обязательства по аренде: краткосрочная часть	**5.042.667**	5.619.512

Ниже представлены суммы признанные в составе прибыли и убытка:

В тыс. тенге	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Начисленный износ на активы в форме права пользования	**7.987.317**	11.262.216
Процентные расходы по обязательствам по аренде *(Примечание 38)*	**6.885.810**	7.832.651
Расходы по краткосрочной аренде и аренде активов с низкой стоимостью (включенные в себестоимость реализации) *(Примечание 34)*	**5.935.529**	4.645.040
Расходы по краткосрочной аренде (включенные в общие и административные расходы) *(Примечание 35)*	**317.352**	401.115
	21.126.008	24.141.022

В 2025 году общая сумма денежных оттоков по аренде составила 19.090.960 тыс. тенге, включая отток денежных средств в размере 6.252.881 тыс. тенге, относящийся к аренде активов с низкой стоимостью и краткосрочной аренде (2024 год: 18.803.432 тыс. тенге и 5.046.155 тыс. тенге, соответственно).

24. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ВОЗНАГРАЖДЕНИЯМ РАБОТНИКАМ

Обязательства по государственному пенсионному обеспечению

Группа выплачивает социальный налог в соответствии с действующими законодательными требованиями Республики Казахстан. Социальный налог и начисления заработной платы отражаются в расходах по мере их возникновения. Кроме того, Группа удерживает 10% и 2% от зарплаты работников, выплачиваемых в качестве взносов работников в накопительные пенсионные фонды и обязательное социальное медицинское страхование, соответственно. Такие расходы отражаются в том периоде, в котором они имели место.

Обязательства по вознаграждениям работникам

На 31 декабря общие обязательства Группы по вознаграждениям работникам включали:

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Дисконтированная стоимость обязательств по пенсионным планам с установленными выплатами	**12.505.045**	16.358.644
Дисконтированная стоимость обязательств по прочим долгосрочным выплатам	**157.320**	143.552
	12.662.365	16.502.196

Пенсионный план с установленными выплатами предусматривает исполнение обязательств по пенсионному обеспечению в соответствии с Коллективным договором, заключённым между Компанией и работниками. Прочие долгосрочные выплаты включают выплаты вознаграждений к юбилейным датам, выплаты в связи со смертью сотрудников и прочие. Группа не создавала фонд под такие обязательства.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

24. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ВОЗНАГРАЖДЕНИЯМ РАБОТНИКАМ (продолжение)

Обязательства по вознаграждениям работникам (продолжение)

Ниже представлена сверка дисконтированной стоимости обязательства по пенсионным планам с установленными платежами за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Итого обязательства на начало года	**16.358.644**	14.959.696
Стоимость текущих услуг	**743.316**	832.345
Стоимость услуг прошлых периодов	**(2.975.126)**	–
Затраты на проценты	**1.864.885**	1.627.615
Вознаграждение, выплаченное в течение года	**(2.395.780)**	(3.548.565)
Актуарные убытки/(прибыль), признанная в течение года в составе прочего совокупного дохода	**(1.090.894)**	2.487.553
		–
Итого обязательства на конец года	**12.505.045**	16.358.644
Обязательства к погашению в течение года	**(1.121.604)**	(1.214.848)
Обязательства к погашению более чем через год	**11.383.441**	15.143.796

Ниже представлена сверка дисконтированной стоимости обязательства по прочим долгосрочным выплатам с установленными платежами за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Итого обязательства на начало года	**143.552**	147.399
Стоимость текущих услуг	**60.210**	56.370
Стоимость услуг прошлых периодов	**8.188**	–
Затраты на проценты	**16.365**	16.036
Вознаграждение, выплаченное в течение года	**(72.380)**	(78.509)
Актуарные убытки признанная в течение года в составе прибыли и убытка	**1.385**	2.256
Итого обязательства на конец года	**157.320**	143.552
Обязательства к погашению в течение года	**(67.990)**	(59.054)
Обязательства к погашению более чем через год	**89.330**	84.498

Актуарные (прибыль)/убытки, признанные в 2025 году, были получены главным образом в результате изменений допущений, касающихся ставки дисконтирования, и корректировок за прошлые периоды (2024 год: были получены главным образом в результате изменений в коллективном договоре).

Актуарные прибыли и убытки по прочим долгосрочным выплатам работникам признаются в составе прибыли или убытка, а не в составе прочего совокупного дохода.

Стоимость текущих услуг, доходы на проценты и актуарные убытки по прочим льготам работникам на общую сумму 280.777 тыс. тенге были отражены в расходах в составе себестоимости реализации и общих и административных расходах как затраты на персонал (2024 год: затраты на общую сумму 2.534.622 тыс. тенге) *(Примечание 37)*.

Группа не имела непризнанных актуарных убытков или непризнанной стоимости прошлых услуг.

При расчёте обязательств использовались опубликованные статистические данные в отношении уровня смертности работников и фактические данные Группы в отношении числа, возраста, пола и стажа работников. Другие основные допущения, использованные при определении пенсионных обязательств по пенсионным планам Группы, отражены в следующей таблице:

	2025 год	2024 год
Ставка дисконтирования	**15,30%**	11,40%
Ожидаемое увеличение минимальной годовой заработной платы	**15,30%**	13,00%

24. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ВОЗНАГРАЖДЕНИЯМ РАБОТНИКАМ (продолжение)

Обязательства по вознаграждениям работникам (продолжение)

Ниже представлен количественный анализ чувствительности для значительных допущений по состоянию на 31 декабря 2025 года:

	Ставка дисконтирования		Ожидаемое увеличение минимальной годовой заработной платы	
Уровень чувствительности	Рост на 0,5%	Снижение на 0,5%	Рост на 1%	Снижение на 1%
Влияние на обязательства по пенсионному плану с установленными выплатами, в тыс. тенге	(603.272)	662.605	846.858	(797.695)

Ниже представлен количественный анализ чувствительности для значительных допущений по состоянию на 31 декабря 2024 года:

	Ставка дисконтирования		Ожидаемое увеличение минимальной годовой заработной платы	
Уровень чувствительности	Рост на 0,5%	Снижение на 0,5%	Рост на 1%	Снижение на 1%
Влияние на обязательства по пенсионному плану с установленными выплатами, в тыс. тенге	(786.213)	863.538	1.103.666	(1.039.594)

Представленный выше анализ чувствительности производился на основании метода, согласно которому влияние обоснованных изменений основных допущений на обязательство по пенсионному плану с установленными выплатами, определяется посредством экстраполяции их значений по состоянию на конец отчётного периода. Анализ чувствительности основывается на изменении значительного допущения при условии неизменности всех прочих допущений. Анализ чувствительности может не отражать реальное изменение обязательства по пенсионной программе с установленными выплатами, так как маловероятно, что изменения допущений будут происходить независимо друг от друга.

25. ДОЛГОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ДОГОВОРУ

На 31 декабря долгосрочные обязательства по договору были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Обязательства по договорам с операторами	**5.695.295**	6.049.441
Обязательства по договорам за подключение абонентов	**424.401**	340.661
Прочие обязательства по договорам	**3.226.287**	2.815.338
	9.345.983	9.205.440

Движение обязательств по договору на 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Обязательства по договору на 1 января	**26.618.025**	39.703.132
Отнесено в течение года на будущие периоды	**90.518.264**	341.886.523
Признано в качестве выручки	**(88.915.566)**	(338.281.126)
Обязательства, предназначенные для продажи *(Примечание 41)*	**–**	(16.690.504)
Обязательства по договору на 31 декабря	**28.220.723**	26.618.025
Краткосрочные *(Примечание 29)*	**18.874.740**	17.412.585
Долгосрочные	**9.345.983**	9.205.440

26. ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ЛИКВИДАЦИИ АКТИВОВ

Резерв под обязательства по ликвидации активов отражен по дисконтированной стоимости ожидаемых затрат на восстановление участков и объектов до их первоначального состояния, с использованием оценки денежных потоков и признаётся как часть стоимости конкретного актива. Денежные потоки дисконтируются по текущей ставке до налогообложения, которая отражает риски, присущие обязательствам по выводу их из эксплуатации.

Движение резерва под обязательства по выбытию активов на 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Резерв под обязательства по ликвидации активов на 1 января	**5.013.452**	14.535.891
Восстановленные/(начисленные) резервы *(Примечание 8)*	**(1.077.519)**	678.707
Амортизация дисконта *(Примечание 38)*	**556.809**	432.101
Обязательства, непосредственно связанные с активами, предназначенными для продажи *(Примечание 41)*	**–**	(10.633.247)
Резерв под обязательства по ликвидации активов на 31 декабря	**4.492.742**	5.013.452
Краткосрочная часть	**–**	–
Долгосрочная часть	**4.492.742**	5.013.452

27. ТОРГОВАЯ КРЕДИТОРСКАЯ ЗАДОЛЖЕННОСТЬ

На 31 декабря торговая кредиторская задолженность включала:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Торговая кредиторская задолженность за поставку основных средств и нематериальных активов	**73.773.369**	59.192.240
Торговая кредиторская задолженность за предоставленные услуги	**28.974.958**	22.142.732
Торговая кредиторская задолженность за полученные ТМЗ	**1.634.415**	1.614.568
	104.382.742	82.949.540
Долгосрочная часть кредиторской задолженности	**7.354.167**	3.753.777
	111.736.909	86.703.317

На 31 декабря 2025 и 2024 годов на торговую кредиторскую задолженность проценты не начислялись.

На 31 декабря торговая кредиторская задолженность была выражена в следующих валютах:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Тенге	**82.546.273**	64.066.010
Евро	**25.255.576**	17.592.631
Доллары США	**3.819.891**	5.012.162
Российские рубли	**109.731**	29.332
Прочее	**5.438**	3.182
	104.382.742	82.949.540
	111.736.909	86.703.317

28. ПРОЧИЕ КРАТКОСРОЧНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

На 31 декабря прочие краткосрочные финансовые обязательства включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Расчёты с работниками	**22.867.407**	25.073.149
Дивиденды к уплате *(Примечание 21)*	**18.582**	17.573
Прочее	**1.308.670**	3.512.533
	24.194.659	28.603.255

Прочие краткосрочные финансовые обязательства учитываются по амортизированной стоимости. Ввиду краткосрочного характера таких обязательств их балансовая стоимость приблизительно равна справедливой стоимости по состоянию на 31 декабря 2025 и 2024 годов. На указанные обязательства проценты не начислялись, и остатки были преимущественно выражены в тенге.

29. КРАТКОСРОЧНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА ПО ДОГОВОРУ

На 31 декабря краткосрочные обязательства по договорам включали следующее:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Авансы полученные	**17.030.386**	15.137.254
Обязательства по договорам с операторами	**1.492.447**	1.934.677
Обязательства по договорам за подключение абонентов	**214.962**	195.821
Прочие обязательства по договорам	**103.284**	94.696
Прочее	**33.661**	50.137
	18.874.740	17.412.585

Авансы полученные представляют собой предоплату клиентов за оказание услуг телекоммуникационной связи, интернет-услуг, IP-TV.

30. ПРОЧИЕ КРАТКОСРОЧНЫЕ НЕФИНАНСОВЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

На 31 декабря прочие краткосрочные нефинансовые обязательства включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Оценочные обязательства		
Резервы по возможным претензиям	**8.542.766**	–
	8.542.766	–
Прочие нефинансовые обязательства		
Налоги к уплате, кроме подоходного налога	**7.602.470**	6.078.626
Расчёты с пенсионными фондами	**1.324.871**	1.219.462
Прочее	**1.350.755**	1.392.515
	10.278.096	8.690.603
	18.820.862	8.690.603

Изменения в оценочных обязательствах по налоговым рискам за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Оценочные обязательства на 1 января	**–**	2.025.935
Прекращенная деятельность	**–**	(2.025.935)
Оценочные обязательства на 31 декабря	**–**	–

Изменения в судебных претензиях по договорным обязательствам и штрафам за годы, закончившиеся 31 декабря:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Оценочные обязательства на 1 января	**–**	2.061.971
Сторнирование резерва по штрафам и пеням	**–**	(2.061.971)
Признание резерва в результате прекращенной деятельности (Примечание 41)	**7.067.140**	–
Начисление резервов	**1.475.626**	–
Оценочные обязательства на 31 декабря	**8.542.766**	–

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

31. ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СУБСИДИИ

На 31 декабря 2025 и 2024 годов государственные субсидии включали:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Государственные субсидии на 1 января	**34.795.973**	40.176.438
Получено в течение года	**21.297.594**	26.607.995
Отражено в отчёте о прибылях и убытках	**(9.369.882)**	(8.062.944)
Государственные субсидии, относящиеся к выбывающей группе *(Примечание 41)*	**–**	(23.925.516)
Государственные субсидии на 31 декабря	**46.723.685**	34.795.973
Краткосрочная часть	**10.000.765**	7.596.319
Долгосрочная часть	**36.722.920**	27.199.654

В соответствии с Законом Республики Казахстан от 15 июля 2025 года № 208-VIII ЗРК «О внесении изменений и дополнений в Кодекс Республики Казахстан «О налогах и других обязательных платежах в бюджет» (Налоговый кодекс) и связанные законодательные акты Республики Казахстан», вступившим в силу с 1 января 2025 года, плата за использование радиочастотного спектра будет снижена на девяносто процентов от текущей ставки, а ставка для спектра 5G также была снижена. Данное снижение применимо к операторам, которые приняли на себя обязательства согласно разрешениям на использование радиочастотного спектра, выданным уполномоченным органом связи, и которые направляют — либо самостоятельно, либо совместно с другими операторами — сумму, которая является как минимум равной сумме экономии от данного снижения платы, на развитие проектов широкополосного доступа в интернет как в городах, так и в сельской местности.

Средства, высвободившиеся в результате снижения годовой платы за пользование радиочастотами на 2025 год в размере 11.868.594 тысячи тенге (2024 г.: 22.962.687 тысяч тенге) были направлены Группой на приобретение и строительство сетей широкополосного доступа в Интернет. Государственные субсидии, связанные с активами, признаются как отложенный доход, который признается в составе прибыли или убытка на систематической основе в течение срока полезного использования актива. По состоянию на 31 декабря 2025 года остаток признанных доходов будущих периодов составлял 37.373.685 тысяч тенге (на 31 декабря 2024 года: 34.795.973 тысячи тенге) а часть государственных субсидий, отраженных в составе прибыли и убытка за период, необходимый для покрытия соответствующих амортизационных отчислений, составлял 9.290.882 тысячи тенге в 2025 году (2024 г.: 9.823.572 тысячи тенге).

По состоянию на 31 декабря 2025 года невыполненных условий или непредвиденных обстоятельств, связанных с этими субсидиями, нет.

В ноябре 2025 года Группа привлекла долгосрочный кредит от АО «Банк развития Казахстана» в рамках государственно программы финансирования развития на льготных условиях для поддержки реализации инвестиционного проекта, относящегося к созданию и модернизации сети 4G и 5G. Льготный характер финансирования проявляется в том, что процентная ставка устанавливается на уровне ниже рыночного. Группа определила справедливую рыночную ставку заимствования на дату получения займа в размере 20% годовых. Поскольку договорная процентная ставка была ниже рыночной, кредит первоначально был признан по справедливой стоимости с использованием рыночной ставки дисконтирования, а разница между номинальной суммой кредита и его справедливой стоимостью была признана в качестве государственной субсидии в размере 9.429.498 тысяч тенге *(Примечание 22)*.

Государственная субсидия признается в качестве отложенного дохода, а впоследствии признается в составе прибыли или убытка на систематической основе в течение срока полезного использования соответствующих активов, приобретенных или созданных в рамках проектов развития и модернизации сети 4G/5G таким образом, чтобы обеспечивалось соответствие доходов в виде субсидии с расходами на амортизацию данных активов. Амортизация государственной субсидии признается в составе прибыли или убытка по строке «доходы от государственных субсидий» на основе такого же подхода, который используется для представления других государственных субсидий, признаваемых Группой. В 2025 году сумма государственной субсидии, признанная в составе прибыли или убытка в отношении кредита, полученного от АО «Банк развития Казахстана», составила 79.000 тысяч тенге.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

31. ГОСУДАРСТВЕННЫЕ СУБСИДИИ (продолжение)

На 31 декабря 2025 года балансовая стоимость отложенного дохода, относящегося к государственной субсидии по кредиту от БРК, составила 9.350.000 тысяч тенге.

Группа обеспечила соблюдение всех условий, которые касаются данной государственной субсидии, и по состоянию на 31 декабря 2025 года невыполненные условия или условные факты хозяйственной жизни, связанные с субсидией, отсутствуют.

32. ВЫРУЧКА ПО ДОГОВОРАМ С ПОКУПАТЕЛЯМИ

Выручка по договорам с покупателями за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлена следующими статьями:

	За год, закончившийся 31 декабря 2025 года			
В тыс. тенге	**Фиксированная телекоммуника-ционная связь**	**Мобильная связь**	**Прочие**	**Итого**
Услуги по передаче данных	**174.340.428**	**109.045.558**	**9.032**	**283.395.018**
Услуги проводной и беспроводной телефонной связи	**29.098.112**	**74.381.077**	**–**	**103.479.189**
Продажа оборудования и мобильных устройств	**3.599**	**42.230.167**	**13.943.313**	**56.177.079**
Услуги межсетевых соединений	**21.051.184**	**–**	**–**	**21.051.184**
Доходы от предоставления каналов связи	**7.561.447**	**–**	**–**	**7.561.447**
Доходы от предоставления конвергированных услуг (FMS/FMC)	**37.715.359**	**–**	**–**	**37.715.359**
Базовые услуги дата-центров	**12.162.961**	**–**	**–**	**12.162.961**
Прочее	**23.262.991**	**23.073.020**	**319.810**	**46.655.821**
Итого	**305.196.081**	**248.729.822**	**14.272.155**	**568.198.058**
Услуги, переданные с течением времени	**305.192.482**	**206.499.655**	**328.842**	**512.020.979**
Товары, переданные в определённый момент времени	**3.599**	**42.230.167**	**13.943.313**	**56.177.079**
	305.196.081	**248.729.822**	**14.272.155**	**568.198.058**
B2C*	**164.689.073**	**189.951.861**	**319.810**	**354.960.744**
B2B**	**53.200.976**	**46.619.032**	**9.032**	**99.829.040**
B2O***	**43.171.309**	**12.158.929**	**–**	**55.330.238**
B2G****	**44.134.723**	**–**	**13.943.313**	**58.078.036**
	305.196.081	**248.729.822**	**14.272.155**	**568.198.058**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

32. ВЫРУЧКА ПО ДОГОВОРАМ С ПОКУПАТЕЛЯМИ (продолжение)

	За год, закончившийся 31 декабря 2024 года * (пересчитано)			
В тыс. тенге	**Фиксированная телекоммуника-ционная связь**	**Мобильная связь**	**Прочие**	**Итого**
Услуги по передаче данных	147.645.862	103.359.568	7.211	251.012.641
Услуги проводной и беспроводной телефонной связи	31.206.870	69.383.039	–	100.589.909
Продажа оборудования и мобильных устройств	5.091	36.558.777	–	36.563.868
Услуги межсетевых соединений	17.414.200	2	–	17.414.202
Доходы от предоставления каналов связи	2.093.400	–	–	2.093.400
Доходы от предоставления конвергированных услуг (FMS/FMC)	31.447.561	–	–	31.447.561
Базовые услуги дата-центров	12.646.158	–	–	12.646.158
Прочее	15.286.325	15.334.114	506.318	31.126.757
	257.745.467	**224.635.500**	**513.529**	**482.894.496**
Услуги, переданные с течением времени	257.740.376	188.076.723	513.529	446.330.628
Товары, переданные в определённый момент времени	5.091	36.558.777	–	36.563.868
	257.745.467	**224.635.500**	**513.529**	**482.894.496**
B2C*	152.803.575	173.913.024	499.365	327.215.964
B2B**	30.986.817	41.727.650	14.164	72.728.631
B2O***	19.465.757	8.994.826	–	28.460.583
B2G****	54.489.318	–	–	54.489.318
	257.745.467	**224.635.500**	**513.529**	**482.894.496**

* *B2C (Business-to-consumer – бизнес для потребителя) услуги, оказываемые конечным потребителям (физическим лицам).*

** *B2B (Business-to-business – бизнес для бизнеса) услуги, оказываемые корпоративному сектору, включая крупные предприятия и МСП.*

*** *B2O (Business-to-operators – бизнес для оператора) услуги, оказываемые операторам связи.*

**** *B2G (Business-to-government – бизнес для государства) услуги, оказываемые государственному сектору.*

33. КОМПЕНСАЦИЯ ЗА ОКАЗАНИЕ УНИВЕРСАЛЬНЫХ УСЛУГ В СЕЛЬСКИХ ПУНКТАХ

Согласно утвержденным нормативным документам о субсидировании, убытки от предоставления универсальных телекоммуникационных услуг в сельских регионах подлежат субсидированию. Сумма компенсации рассчитывается как разница между расходами и фактическими доходами оператора от убыточных универсальных телекоммуникационных услуг.

Общая сумма полученных компенсаций за 2025 год составила 7.947.293 тыс.тенге (в 2024 году: 5.025.725 тыс.тенге).

По состоянию на 31 декабря 2025 года, к этим грантам нет невыполненных условий или непредвиденных обстоятельств.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

34. СЕБЕСТОИМОСТЬ РЕАЛИЗАЦИИ

Себестоимость за годы, закончившиеся 31 декабря, была представлена следующим образом:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Расходы на персонал *(Примечание 37)*	**124.203.527**	115.957.188
Износ и амортизация	**106.605.736**	95.778.550
Стоимость реализации сим-карт, скрэтч-карт, стартовых пакетов и мобильных устройств	**52.029.640**	35.564.690
Расходы на ремонт и техническое обслуживание	**27.038.569**	24.767.784
Услуги межсетевых соединений	**21.418.572**	18.273.192
Расходы связанные с совместным оказанием услуг	**18.203.864**	–
Платежи за использование частотного диапазона	**16.995.512**	22.731.774
Электроэнергия	**15.025.661**	11.977.075
Передача в аренду каналов связи	**14.922.477**	11.667.894
Расходы по совместному использованию сети	**12.117.839**	1.385.100
Материалы	**7.864.194**	6.925.321
Платежи за право оказания услуг связи	**6.368.144**	6.061.689
Расходы по краткосрочной аренде и аренде активов с низкой стоимостью *(Примечание 23)*	**5.935.529**	4.645.040
Охрана и безопасность	**4.966.398**	4.661.179
Расходы на контент	**3.570.358**	6.881.541
Коммунальные услуги	**2.870.419**	2.294.172
Командировочные расходы	**2.618.805**	2.292.762
Страхование имущества	**850.036**	916.893
Услуги спутниковой связи	**470.042**	768.858
Прочее	**13.673.101**	11.363.506
	457.748.423	384.914.208

35. ОБЩИЕ И АДМИНИСТРАТИВНЫЕ РАСХОДЫ

Общие и административные расходы за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Расходы на персонал *(Примечание 37)*	**18.392.533**	19.371.017
Налоги, кроме подоходного налога	**5.047.527**	5.159.201
Консультационные услуги	**3.317.582**	3.017.542
Износ и амортизация	**2.668.598**	2.466.832
Социальные мероприятия	**1.773.651**	1.362.160
Списание стоимости товарно-материальных запасов до чистой стоимости реализации *(Примечание 14)*	**842.007**	422.646
Расходы на ремонт и техническое обслуживание	**792.734**	898.680
Материалы	**697.150**	672.636
Командировочные расходы	**611.284**	723.627
Расходы по краткосрочной аренде *(Примечание 23)*	**317.352**	401.115
Повышение квалификации работников	**265.292**	298.416
Страхование	**222.571**	256.682
Расходы на аутсорсинг персонала	**351.366**	251.986
Охрана и безопасность	**80.858**	128.558
Банковские комиссии	**51.755**	51.466
Оценочные обязательства по услугам и прочим операциям	**3.713.719**	4.004.540
Прочее	**1.986.304**	2.684.420
	41.132.283	42.171.524

Стоимость аудиторских услуг за 2025 год, взимаемая с Группы всеми организациями сети EY, составила 443.594 тыс. тенге с учетом НДС. В 2025 году стоимость неаудиторских услуг составила 206.321 тыс. тенге (за 2024 год: стоимость аудиторских услуг составила 417.334 тыс. тенге, неаудиторские услуги составила 734.210 тыс.тенге).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

36. РАСХОДЫ ПО РЕАЛИЗАЦИИ

Расходы по реализации за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Маркетинг и реклама	**6.522.082**	5.061.136
Амортизация затрат на заключение договора	**2.249.512**	2.264.321
Прочее	**2.080.070**	1.727.079
	10.851.664	9.052.536

37. РАСХОДЫ НА ПЕРСОНАЛ

Расходы на персонал за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Заработная плата	**128.177.295**	119.623.963
Налоги с фонда оплаты труда	**14.699.542**	13.169.620
Расходы на вознаграждение работникам *(Примечание 24)*	**(280.777)**	2.534.622
	142.596.060	135.328.205

Распределение расходов на персонал за годы, закончившиеся 31 декабря, было предсавлено следующим образом:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Себестоимость реализации *(Примечание 34)*	**124.203.527**	115.957.188
Общие и административные расходы *(Примечание 35)*	**18.392.533**	19.371.017
	142.596.060	135.328.205

38. ФИНАНСОВЫЕ (РАСХОДЫ) / ФИНАНСОВЫЕ ДОХОДЫ

Финансовые расходы и доходы за годы, закончившиеся на 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Финансовые расходы		
Процентный расход по займам	**(42.580.515)**	(31.793.353)
Процентный расход по обязательствам по аренде	**(6.885.810)**	(6.429.797)
Амортизация дисконта (обязательства по ликвидации активов) *(Примечание 26)*	**(556.809)**	(432.101)
Амортизация дисконтирования долгосрочных кредиторской задолженности	**(852.181)**	(306.843)
Дисконтирование прочих внеоборотных финансовых активов	**(41.209)**	(96.228)
Процентный расход по долговой составляющей привилегированных акций *(Примечание 21)*	**(89.636)**	(89.636)
Признание дисконта по долгосрочным займам	**(222)**	(284)
Прочие расходы	**(336.703)**	(561.362)
	(51.343.085)	(39.709.604)
Финансовые доходы		
Процентный доход по депозитам	**9.582.401**	1.988.870
Процентный доход по финансовым активам, учитываемые по амортизированной стоимости	**8.285.126**	1.022.246
Амортизация дисконта по долгосрочной дебиторской задолженности	**5.154.190**	2.154.238
Амортизация дисконта по долгосрочным займам работникам	**1.001.073**	1.090.693
Процентный доход по остаткам денежных средств	**351.998**	267.212
Амортизация дисконта по гарантиям выданным	**12.990**	
Прочие доходы	**206.295**	702.753
	24.594.073	7.226.012

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

39. ПРОЧИЕ ОПЕРАЦИОННЫЕ ДОХОДЫ/(РАСХОДЫ)

Прочие операционные доходы и расходы за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Прочие операционные доходы		
Доход от списанных обязательств	**7.373.236**	752.304
Доход от модификации контракта *(Примечание 22)*	**5.175.641**	–
Штрафы и пени	**830.207**	557.378
Возмещение расходов на коммунальные услуги	**431.991**	161.847
Прочие	**3.252.183**	174.474
	17.063.258	1.646.003
Прочие операционные расходы		
Коммунальные расходы	**(444.010)**	(478.469)
Расходы по аренде	**(18)**	(100)
Прочие	**(210.380)**	2.842.853
	(654.408)	2.364.284

40. РАСХОДЫ ПО ПОДОХОДНОМУ НАЛОГУ

Расходы по подоходному налогу за годы, закончившиеся 31 декабря, были представлены следующими статьями:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Расходы по текущему корпоративному подоходному налогу	**6.866.237**	8.745.407
Корректировки в отношении подоходного налога предыдущего года	**236.576**	(2.292.833)
Расходы по отложенному подоходному налогу	**3.876.283**	1.618.294
Подоходный налог, относящийся к продолжающейся деятельности	**10.979.096**	8.070.868

Налоговая ставка для Группы и дочерних компаний составляла 20% в 2025 и 2024 годах.

Ниже приводится сверка расходов по налогу на прибыль, применимых к прибыли до налогообложения по установленной ставке 20% (2024: 20%), с текущими расходами по корпоративному подоходному налогу за годы, закончившиеся 31 декабря.:

В тыс. Тенге	**2025 год**	2024 год
Прибыль до налогообложения от продолжающейся деятельности	**50.485.191**	32.211.821
Прибыль до налогообложения от прекращенной деятельности	**141.220.616**	124.740.158
Подоходный налог, рассчитанный по официальной ставке налога 20%	**38.341.161**	31.390.396
Прибыль от переоценки долевых инструментов, оцениваемых по справедливой стоимости через прибыли или убыток	**(417.903)**	(452.056)
Корректировка прибыли от прекращенной деятельности	**5.436.678**	–
Прибыль от переоценки финансовых инструментов через прибыль или убыток	**(2.186.712)**	–
Льготы в отношении финансовых доходов, полученных от приобретения финансовых инструментов подлежащих налоговой льготе	**(1.639.589)**	–
Изменение непризнанного налогового убытка, перенесенного на будущие периоды	**–**	372.176
Признанание отложенного налогового обязательства в отношении выбывающей группы	**–**	42.757.512
Корректировки в отношении подоходного налога предыдущего года	**236.576**	592.167
Невычитаемые расходы	**4.973.381**	5.060.491
Итого расходы по подоходному налогу	**44.743.592**	79.720.686
Расход по подоходному налогу, отраженный в отчете о прибыли или убытке	**10.979.096**	8.070.868
Подоходный налог, относящийся к прекращенной деятельности	**33.764.496**	71.649.818
	44.743.592	79.720.686

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

40. РАСХОДЫ ПО ПОДОХОДНОМУ НАЛОГУ (продолжение)

На 31 декабря 2025 и 2024 года отложенные налоги, рассчитанные путём применения официальных налоговых ставок, действующих на отчётную дату, к временным разницам между налоговой базой активов и обязательств и суммами, отражёнными в консолидированной финансовой отчётности, включали следующие позиции:

	Консолидированный отчёт о финансовом положении		Консолидированный отчёт о совокупном доходе		В составе прочего совокупного убытка		В составе капитала	
В тыс. тенге	**31 декабря 2025 года**	31 декабря 2024 года	**2025 год**	2024 год	**2025 год**	2024 год	**2025 год**	2024 год
Отложенные налоговые активы								
Основные средства	**1.304**	2.119	**(815)**	(65.141)	**–**	–	**–**	–
Отложенные услуги	**6.223**	3.137.368	**(3.131.145)**	(1.556.402)	**–**	–	**–**	–
Государственные субсидии	**7.474.553**	12.046.126	**(4.571.573)**	3.799.530	**–**	–	**–**	–
Резерв на вознаграждение работникам	**3.043.883**	3.317.314	**(273.431)**	(734.211)	**–**	–	**–**	–
Обязательства по выводу активов из эксплуатации	**832.196**	3.222.951	**(2.390.755)**	758.200	**–**	–	**–**	–
Налоговые убытки к переносу	**–**	–	**–**	(21.547)	**–**	–	**–**	–
Обязательства по вознаграждениям работникам	**1.319.722**	2.370.082	**(1.151.370)**	828.587	**(101.010)**	543.951	**–**	543.951
Обязательства по аренде	**2.430.431**	2.446.252	**(15.821)**	1.658.274	**–**	–	**–**	–
Начисленные резервы по неиспользованным отпускам работников	**951.131**	1.880.532	**(929.401)**	808.716	**–**	–	**–**	–
Начисленные резервы на ожидаемые кредитные убытки	**1.868.868**	1.600.733	**268.135**	54.445	**–**	–	**–**	–
Нематериальные активы	**–**	760	**(760)**	220	**–**	–	**–**	–
Прочие	**4.199.467**	2.464.404	**1.735.063**	(168.029)	**–**	–	**–**	–
Минус: непризнанные налоговые активы за вычетом отложенных налогов	**(322.149)**	(304.084)	**(18.065)**	(282.537)	**–**	–	**–**	–
Минус: отложенные налоговые активы за вычетом отложенных налоговых обязательств	**(21.805.629)**	(32.021.227)	**10.215.598**	(4.742.275)	**–**	–	**–**	–
Отложенные налоговые активы	**–**	163.330	**–**	–	**–**	–	**–**	–
Отложенные налоговые обязательства								
Основные средства и нематериальные активы	**42.077.397**	64.251.699	**(22.174.302)**	12.033.622	**–**	–		
Активы в форме права пользования	**1.403.299**	708.742	**694.557**	708.742				
Дисконт по займам *(Примечание 22)*	**5.355.597**	–	**–**	–	**–**	–	**5.355.597**	
Дисконт по займам *(Примечание 22)*	**1.035.128**	–	**1.035.128**	–	**–**	–	**–**	–
Прочие	**1.537.271**	501.832	**1.035.439**	(293.371)	**–**	–	**–**	–
Отложенное налоговое обязательство в отношении выбывающей группы	**–**	42.757.512	**(42.757.512)**	42.757.512	**–**	–	**–**	–
Минус: отложенные налоговые активы за вычетом отложенных налоговых обязательств	**(21.805.629)**	(32.021.227)	**10.215.598**	(4.742.610)	**–**	–	**–**	–
Отложенные налоговые обязательства	**29.603.063**	76.198.558	**–**	–	**–**	–	**–**	–
(Экономия) / расход по отложенному подоходному налогу	**–**	–	**(51.686.752)**	50.126.065	**(101.010)**	543.951	**5.355.597**	–

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

40. РАСХОДЫ ПО ПОДОХОДНОМУ НАЛОГУ (продолжение)

Отложенные налоговые активы и обязательства представлены следующим образом в консолидированном отчёте о финансовом положении:

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Отложенные налоговые активы	**–**	163.330
Отложенные налоговые обязательства от продолжающейся деятельности	**(29.603.063)**	(64.433.388)
Отложенные налоговые обязательства от прекращенной деятельности	**–**	(11.765.170)
Чистые отложенные налоговые обязательства	**(29.603.063)**	(76.035.228)

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Сверка отложенных налоговых обязательств, нетто		
Сальдо на 1 января	**(76.035.228)**	(25.365.212)
(Расход)/экономия по подоходному налогу за отчётный период – возникновение и восстановление временных разниц, признанная в составе продолжающейся деятельности	**(3.876.283)**	(1.618.294)
Расход по подоходному налогу за отчётный период – возникновение и восстановление временных разниц прекращенной деятельности	**55.563.035**	(48.507.771)
За вычетом отложенного налога, признанная в составе прочего совокупного убытка	**101.010**	(543.951)
Расход по подоходному налогу за отчётный период – изменение облигации	**(5.355.597)**	–
Сальдо на 31 декабря	**(29.603.063)**	(76.035.228)

Группа делает взаимозачёт между налоговыми активами и обязательствами, только если имеет юридически закрепленное право проводить зачёт текущих налоговых активов и текущих налоговых обязательств, и отложенных налоговых активов и отложенных налоговых обязательств, относящихся к подоходному налогу, взимаемым одним и тем же налоговым органом.

Отложенный налоговый актив признаётся только в той степени, в какой существует значительная вероятность получения в будущем налогооблагаемой прибыли, против которой может быть использован этот актив. В соответствии с законодательством Республики Казахстан налоговые убытки могут быть отложены до 10 лет с даты их возникновения и начнут истекать в 2029 году. Отложенные налоговые активы уменьшаются в той мере, в какой больше не существует вероятности того, что соответствующая налоговая выгода будет реализована.

По состоянию на 31 декабря 2025 года совокупная сумма временных разниц, связанных с инвестициями в дочерние организации, в отношении которых не были признаны отложенные налоговые обязательства, составляла 23.588.551 тыс. тенге (31 декабря 2024 года 131.436.906 тыс. тенге). Группа может контролировать использование данных временных разниц и не ожидает, что данные временные разницы будут использованы в обозримом будущем.

Компания является дочерней организацией Самрук-Казына. Самрук-Казына имеет дочерние организации, работающие в различных юрисдикциях, в которых типовые правила Pillar II были приняты или в значительной степени приняты. Однако, поскольку Компания и ее дочерние организации работают в Казахстане и России, где типовые правила Pillar II еще не были внедрены в отношении 2025 года, то на уровне Компании и ее дочерних организаций не должны возникнуть обязательства по правилам Pillar II.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

41. ПРЕКРАЩЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ

ТОО «Мобайл Телеком-Сервис»

30 апреля 2024 года общее собрание Группы приняло решение о продаже 100% доли в дочерней компании ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» (МТС) в пользу Power International Holding (PIH); на указанную дату потеря контроля в течение 12 месяцев была высоковероятна, поэтому МТС классифицирована как выбывающая группа, предназначенная для продажи, и как прекращенная деятельность, поскольку компания МТС представляет собой отдельное значительное направление деятельности Группы по предоставлению мобильной телекоммуникационной связи в стандартах GSM и LTE. На дату классификации (30 апреля 2024 года) и на 31 декабря 2024 года выбывающая группа оценена по наименьшей из балансовой стоимости и справедливой стоимости за вычетом затрат на продажу; справедливая стоимость за вычетом затрат на продажу превышала балансовую стоимость, вследствие чего убыток от обесценения не признавался. С даты классификации Группа прекратила начисление амортизации по основным средствам и нематериальным активам, входящим в состав выбывающей группы. Активы МТС представлены единой статьей «Активы, предназначенные для продажи», а соответствующие обязательства — отдельной статьей «Обязательства, связанные с активами, предназначенными для продажи» в отчете о финансовом положении. Результаты МТС представлены как прекращенная деятельность в отчете о прибылях и убытках и в отчете о движении денежных средств; показатель прибыли на акцию от прекращенной деятельности раскрыт в *Примечании 20.*

4 июня 2024 года Группа заключила договор купли-продажи компании МТС (договор) с PIH Interconnect Ltd. (дочерняя компания PIH). 12 ноября 2024 года в основное соглашение были внесены дополнения, согласно которым, стороны внесли изменения в отлагательные условия, которые должны быть выполнены для завершения данной сделки для перехода прав собственности и контроля от АО «Казахтелеком» к PIH.

По состоянию на 31 декабря 2024 года Группа сохраняла контроль над МТС, так как ключевое отлагательное условие, связанное с оплатой первого платежа, не было выполнено.

Продажа 100% доли в МТС была завершена 14 января 2025 года, когда Группа получила подтверждение об оплате первого платежа и произвела перерегистрацию компании, в результате чего контроль над МТС был утрачен.

Согласно договору стоимость вознаграждения доли в МТС составила 1.100.000 тысяч долларов США, часть из которого состоит из условного вознаграждения:

- Денежные средства 700.000 тысяч долларов США (эквивалент на 14 января 2025 года 369.964.000 тысячи тенге), предварительная плата, уплата которой обусловила переход контроля над МТС к PIH;
- Условное вознаграждение в размере 400.000 тысяч долларов США, подлежащую оплате в течение трёх лет. Условное вознаграждение было признано по справедливой стоимости и составило 348.622 тысяч долларов США (эквивалент 184.253.835 тысяча тенге). Условное вознаграждение признано как финансовый актив по справедливой стоимости через прибыль или убыток. Оценка основана на методе сценарного анализа, путем дисконтирования ожидаемых денежных потоков на каждую отчетную дату, ключевые допущения: вероятность достижения отлагательных условий, ставка дисконтирования 6,29%. Прибыль от переоценки в размере 10.933.559 тысяч тенге за 2025 год отражена в продолжающейся деятельности в соответствии с учетной политикой. По состоянию на 31 декабря 2025 года краткосрочная часть составила 25.415 тысяч долларов США, а долгосрочная часть 344.253 тысяч долларов США (эквивалент 12.848.168 тысяч тенге и 174.030.037 тысяч тенге, соответственно).

В рамках договора предусмотрены отлагательные условия, при нарушении которых сумма условного вознаграждения может быть уменьшена в зависимости от негативного влияния на стоимость вознаграждения.

Группа ожидает, что все отлагательные условия будут выполнены в установленные сроки, и уменьшение суммы условного вознаграждения не потребуется.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

41. ПРЕКРАЩЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ (продолжение)

В результате продажи у Группы возникла обязанность по уплате корпоративного подоходного налога в размере 76.522.008 тысяч тенге, из которой 42.757.512 тысяч тенге были признаны в 2024 году через изменение в отложенном налоговом обязательстве, отражённом по состоянию на 31 декабря 2024 года, а оставшиеся 33.764.496 тысяч тенге признаны в составе расхода в 2025 году.

На 14 января 2025 года Группа утратила контроль над ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» и, в соответствии с требованиями МСФО (IFRS) 10, прекратила признание активов и обязательств дочерней организации, признала полученное вознаграждение по справедливой стоимости, включая условное вознаграждение, и признала прибыль от выбытия. При расчете прибыли от выбытия были учтены внутригрупповые активы и обязательства, существовавшие на дату утраты контроля и ранее исключавшиеся при консолидации, которые после утраты контроля стали взаиморасчетами с третьей стороной.

По состоянию на 31 декабря 2025 года Группа ожидает, что все отлагательные условия по сделке будут выполнены в установленные сроки, в связи с чем ожидает получение условного вознаграждения в полном объеме. Соответственно, уменьшение суммы условного вознаграждения не ожидается.

Чистые активы на дату продажи, 14 января 2025 года, составили 414.676.429 тыс. тенге. Вознаграждение по сделке составило 554.217.835 тыс. тенге.

Балансовая стоимость активов и обязательств МТС на дату выбытия представлена следующим образом:

В тыс. тенге	**14 января 2025 года**
Активы	
Основные средства	**210.412.298**
Активы в форме права пользования	**41.091.651**
Нематериальные активы	**160.260.594**
Гудвил	**96.205.967**
Авансы, уплаченные за внеоборотные активы	**868.125**
Товарно-материальные запасы	**4.253.015**
Торговая дебиторская задолженность	**5.962.374**
Прочие внеоборотные финансовые активы	**202.411**
Затраты на заключение договоров	**1.319.924**
Прочие оборотные нефинансовые активы	**6.343.751**
Денежные средства и их эквиваленты	**59.281.139**
Активы, классифицированные как предназначенные для продажи	**586.201.249**
Обязательства	
Займы: долгосрочная часть	**27.153.239**
Долгосрочная часть обязательств по аренде	**30.952.930**
Отложенные налоговые обязательства	**12.412.870**
Обязательства по ликвидации активов	**16.073.804**
Государственные субсидии: долгосрочная часть	**18.414.785**
Займы: краткосрочная часть	**3.615.437**
Краткосрочная часть обязательств по аренде	**8.635.393**
Торговая кредиторская задолженность	**20.195.847**
Корпоративный подоходный налог к уплате	**893.021**
Обязательства по договору: краткосрочная часть	**17.470.587**
Государственные субсидии: краткосрочная часть	**5.309.845**
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	**5.430.432**
Прочие краткосрочные нефинансовые обязательства	**4.966.630**
Обязательства, непосредственно связанные с активами, классифицированными как предназначенные для продажи	**171.524.820**
Чистые активы, непосредственно связанные с выбывающей группой	**414.676.429**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

41. ПРЕКРАЩЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ (продолжение)

Расчет прибыли от выбытия 100% акций компании МТС представлен в таблице ниже:

В тыс. тенге	**На 14 января 2025 года**
Полученное денежное вознаграждение на дату выбытия дочерней организации	**369.964.000**
Справедливая стоимость условного вознаграждения на дату выбытия дочерней организации	**184.253.835**
Признание дебиторской задолженности Группы перед выбывшей организацией на дату выбытия	**4.719.038**
Признание кредиторской задолженности Группы перед выбывшей организацией на дату выбытия	**(6.550.036)**
Признание выданного займа Группы перед выбывшей организацией на дату выбытия	**4.346.017**
Признание резерва Группы перед выбывшей организацией на дату выбытия *(Примечание 30)*	**(7.067.140)**
Признание отложенного налога по резерву Группы перед выбывшей организацией на дату выбытия	**1.413.428**
Выбывшие чистые активы	**(414.676.429)**
Прибыль от выбытия прекращенной деятельности	**136.402.713**

Результат деятельности МТС за период, начиная с 1 января 2025 года до даты потери контроля, был следующим:

В тыс. тенге	
Выручка по договорам с покупателями	**8.854.131**
Доход от государственной субсидии	**200.886**
	9.055.017
Себестоимость реализации	**(2.234.214)**
Валовая прибыль	**6.820.803**
Общие и административные расходы	**(779.279)**
Прочие операционные доходы	**237.254**
Прочие операционные расходы	**(23.867)**
Операционная прибыль	**6.254.911**
Финансовые расходы	**(498.269)**
Финансовые доходы	**272.054**
Прибыль до налогообложения от прекращенной деятельности	**6.028.696**
Расходы по подоходному налогу	**(1.210.793)**
Прибыль за отчётный год от прекращенной деятельности	**4.817.903**
Прибыль от продажи прекращенной деятельности	**136.402.713**
Соответствующий расход по налогу	**(33.764.496)**
Прибыль после налогообложения за период от прекращенной деятельности	**107.456.120**
Чистая прибыль от прекращенной деятельности, приходящийся на держателей простых акций материнской компании, для расчета базовой и разводненной прибыли на акцию	**107.456.120**
Базовая, в отношении прибыли от прекращенной деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**10.036,98**
Разводненная, в отношении прибыли от прекращенной деятельности за отчетный период, приходящейся на акционеров материнской компании, тенге	**7.975,92**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

41. ПРЕКРАЩЕННАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ (продолжение)

Чистые денежные потоки, возникшие в результате продажи компании МТС, представлены ниже:

В тыс. тенге	На 14 января 2025 года
Денежные средства, полученные от продажи прекращенной деятельности	**369.964.000**
Денежные средства, проданные как часть прекращенной деятельности	**(59.281.139)**
Чистый денежный приток на дату выбытия	**310.682.861**

Чистые денежные притоки/(оттоки) компании МТС представлены ниже:

В тыс. тенге	2025 года*	2024 год
Операционная деятельность	**9.110.966**	130.182.918
Инвестиционная деятельность	**(572.076)**	(60.064.129)
Финансовая деятельность	**(416.939)**	(29.956.584)
Чистый приток / (отток) денежных средств	**8.121.951**	40.162.205

* *Суммы отражают показатели деятельности за период до даты продажи, состоявшейся 14 января 2025 года*

42. ДОЛЕВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ, ОЦЕНИВАЕМЫЕ ПО СПРАВЕДЛИВОЙ СТОИМОСТИ ЧЕРЕЗ ПРИБЫЛЬ ИЛИ УБЫТОК

31 мая 2024 года Компания (далее именуемая в данном раскрытии «Партнёр с ограниченной ответственностью 1») заключила соглашение о создании партнерства с ограниченной ответственностью (далее именуемое в данном раскрытии «Соглашение») с BTS Digital Ventures (далее именуемый в данном раскрытии «Генеральный партнёр») и ERG Investments Projects BV (далее именуемый в данном раскрытии «Партнёр с ограниченной ответственностью 2»). Генеральный партнер и партнеры с ограниченной отчетсвенностью договорились учредить Phoenix Fund Limited Partnership (далее именуемый в данном раскрытии «Фонд»), которое было зарегистрировано как партнерство с ограниченной ответственностью в Международном финансовом центре «Астана» в соответствии с Регламентом МФЦА об ограниченном партнерстве 2017 года.

Phoenix Fund Limited Partnership был зарегистрирован 12 июня 2024 года. В течение 2025 года Компания внесла денежные средства в размере 1.499.400 тысяч тенге за 49,98% акций Phoenix Fund Limited Partnership (2024 год: 6.244.898 тысяч тенге).

На основании условий соглашение о создании партнерства с ограниченной ответственностью Компания провела анализ и пришла к выводу, что Компания не контролирует и не имеет существенного влияния над инвестицией в Фонд, и в связи с этим, Компания учитывает данную инвестицию как финансовый актив, оцениваемый по справедливой стоимости через прибыль или убыток в соответствии с МСФО 9.

Справедливая стоимость инвестиции в некотируемые долевые инструменты определялась с использованием модели дисконтированных денежных потоков («ДДП») и метода стоимости чистых активов («СЧА»). Оценка требует от руководства Группы определённых допущений в отношении исходных данных, используемых в модели, включая прогнозируемые денежные потоки, ставку дисконтирования, кредитный риск и волатильность. Вероятность различных оценок в рамках диапазона может быть обоснованно оценена и используется руководством при оценке справедливой стоимости данных инвестиций в некотируемые долевые инструменты.

Ниже представлена детализированная информация об изменениях стоимости доли в Фонде, оцениваемой по справедливой стоимости через прибыль или убыток:

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Сальдо на 1 января	**8.505.177**	–
Вклад в уставные капитал	**1.499.400**	6.244.898
Изменение справедливой стоимости	**2.089.513**	2.260.279
Сальдо на 31 декабря	**12.094.090**	8.505.177

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

42. ДОЛЕВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ, ОЦЕНИВАЕМЫЕ ПО СПРАВЕДЛИВОЙ СТОИМОСТИ ЧЕРЕЗ ПРИБЫЛЬ ИЛИ УБЫТОК (продолжение)

Описание значительных ненаблюдаемых исходных данных для оценки

Ниже представлены значительные ненаблгодаемые исходные данные, используемые для оценок справедливой стоимости, отнесенных к Уровню 3 иерархии справедливой стоимости, вместе с количественным анализом чувствительности на 31 декабря 2025:

	Модель оценки	Значительные ненаблюдаемые исходные данные	Диапазон (срендневвзешенное значение)	Чувствительность справедливой стоимости к исходным данным
Phoenix Fund Limited Partnership	Метод ДДП	Средневзешенная стоимость капитала	2025: 21,64%-22,52%	Увеличение средневзвешенной стоимости капитала на 1% приведет к уменьшению справедливой стоимости на 938.687тысяч тенге. Снижение справедливой стоимости капитала на 1% приведет к увеличению стоимости на 1.040.655 тысяч тенге.
		Темп роста в пост-прогнозном периоде	2025: 3,62%	Увеличение темпа роста в пост-прогнозном периоде на 1% приведет к уменьшению справедливой стоимости на 413.438 тысяч тенге. Снижение темпа роста в пост-прогнозном периоде на 1% приведет к увеличению стоимости на 460.945 тысяч тенге.
		Маржинальность прибыли до уплаты процентов, налогов, износа и амортизации	2025: 8,9% — 31,5%	Увеличение маржинальности прибыли до уплаты процентов, налогов, износа и амортизации на 10% приведет к уменьшению справедливой стоимости на 3.344.625 тысяч тенге. Снижение маржинальности прибыли до уплаты процентов, налогов, износа и амортизации на 10% приведет к увеличению стоимости на 3.344.625 тысяч тенге.

43. НЕДЕНЕЖНЫЕ ОПЕРАЦИИ

Данные значительные неденежные операции были исключены из консолидированного отчёта о движении денежных средств:

В 2025 году Группа получила государственные субсидии на общую сумму 21.297.594 тыс. тенге, представляющие собой снижение годовой платы за пользование радиочастотами на 90% (2024 год: 22.962.687 тыс. тенге).

За 2025 год Группа выплатила сумму в 22.253.770 тыс. тенге за основные средства и нематериальные активы, приобретённые в предыдущем году (2024 год: 75.206.659 тыс. тенге). Основные средства на сумму 73.773.369 тыс. тенге были приобретены в 2025 году, но не оплачены на 31 декабря 2025 года (2024 год: 22.253.770 тыс. тенге).

В 2025 году Группа удержала из заработной платы работников ранее выданные ссуды на сумму 1.713.379 тыс. тенге (2024 год: 1.906.355 тыс. тенге).

В 2025 году Группа произвела зачет излишне уплаченной суммы налога на РЧС в размере 2.121.000 тысяч тенге в счет текущего обязательства по подоходному налогу.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

44. ОПЕРАЦИИ СО СВЯЗАННЫМИ СТОРОНАМИ

Категория «Предприятия, контролируемые Материнской компанией» включает организации, контролируемые Материнской компанией. Операции с такими организациями представлены в основном операциями Группы с АО «НК Казахстан Темир Жолы», АО «НК КазМунайГаз», АО «КЕГОК», АО «Казпочта». Группа оказывает телекоммуникационные услуги Материнской компании и предприятиям, контролируемым Материнской компанией. атеринской компанией Группы является АО «Фонд национального благосостояния «Самрук-Қазына». Конечной контролирующей стороной Группы является Правительство Республики Казахстан. Данная информация также раскрыта в Примечании 1.К категории государственных учреждений относятся различные государственные структуры и Министерства. Сделки со связанными сторонами проводились на условиях, согласованных между сторонами, которые не обязательно соответствовали рыночным и могут не быть доступными для третьих сторон. Непогашенные остатки на конец года не имеют обеспечения, являются краткосрочными, а расчёты производятся в денежной форме, за исключением случаев, описанных ниже.

Информация о существенных условиях займов и облигаций, полученных от Материнской компании, включая процентные ставки, сроки погашения, условия расчетов и порядок учета модификации, раскрыта в Примечании 22. Указание на то, что сделки со связанными сторонами не обязательно осуществлялись на рыночных условиях, относится, в частности, к долговым инструментам, удерживаемым Материнской компанией, по которым ставка вознаграждения была ниже рыночной.

На 31 декабря 2025 года Группа признала оценочный резерв под ожидаемые кредитные убытки в размере 1.474.314 тыс. тенге в отношении дебиторской задолженности от связанных сторон.

26 февраля и 6 марта 2025 года Группа приобрела купонные облигации Материнской компании на сумму 50.000.000 тыс. тенге каждая, общей стоимостью 100.000.000 тыс. тенге, с купонной ставкой, рассчитываемой как среднее значение базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, за вычетом фиксированной маржи в размере 1 %, и сроком погашения в августе 2025 года. В течение 2025 года Материнская компания погасила указанные купонные облигации на общую сумму 100.000.000 тыс. тенге. Процентный доход Группы по данным облигациям составил 4.611.806 тыс. тенге (Примечание 18)

Продажи и приобретения со связанными сторонами за годы, закончившиеся 31 декабря 2025 и 2024 годов, и остатки по сделкам со связанными сторонами на 31 декабря 2025 и 2024 годов, представлены следующим образом:

В тыс. тенге	2025 год	2024 год
Продажи товаров и услуг		
Материнская компания	**5.135.730**	12.891
Предприятия, контролируемые Материнской компанией	**7.544.937**	4.195.213
Государственные учреждения	**59.037.518**	55.140.630
Приобретения товаров и услуг		
Материнская компания	**5.063**	6
Предприятия, контролируемые Материнской компанией	**5.185.910**	5.811.114
Государственные учреждения	**90.502**	675.878
Вознаграждение, начисленное по займам и облигациям		
Предприятия под государственным контролем (АО «Банк Развития Казахстана»)	**1.240.175**	1.571.586
Средняя ставка вознаграждения по займам	**8,08%**	8,08%
Материнская компания*	**28.552.230**	11.010.804
Средняя ставка вознаграждения по облигациям	**16,25%**	15,57%

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

44. ОПЕРАЦИИ СО СВЯЗАННЫМИ СТОРОНАМИ (продолжение)

В тыс. тенге	**2025 год**	2024 год
Денежные средства и их эквиваленты		
Предприятия под государственным контролем (АО «Банк Развития Казахстана»)	**79**	82
Займы и облигации *(Примечании 22)*		
Предприятия под государственным контролем (АО «Банк Развития Казахстана»)	**15.818.162**	17.905.027
Материнская компания*	**183.633.237**	187.820.352
Торговая и прочая дебиторская задолженность		
Материнская компания	**565.478**	1.171
Предприятия, контролируемые Материнской компанией	**556.401**	576.551
Государственные учреждения	**23.062.902**	7.056.272
Кредиторская задолженность		
Материнская компания	**59**	59
Предприятия, контролируемые Материнской компанией	**485.629**	1.210.294
Государственные учреждения	**4.185.734**	1.779.664

* *Местные облигации АО «Казахтелеком» (KTCB.1024 и KTCB2.1227), а также облигации АО «Кселл», были приобретены Материнской компанией. Существенные условия указанных выпусков, включая ставки вознаграждения, механизм их пересмотра, сроки погашения, условия досрочного погашения, а также информацию о наличии или отсутствии встроенных опционов, обеспечения, ограничительных условий и соответствии условий рыночным, раскрыты в Примечании 22..*

Вознаграждение ключевому управленческому персоналу

За годы, закончившиеся 31 декабря 2025 и 2024 годов, общая сумма вознаграждения ключевому управленческому персоналу, отражённая в прилагаемом консолидированном отчёте о совокупном доходе в составе общих и административных расходов, составила 752.280 тыс. тенге и 906.564 тыс. тенге, соответственно. Компенсация ключевому управленческому персоналу состоит из заработной платы, зафиксированной в трудовом соглашении, а также вознаграждения по итогам работы за год. В отчетном и сравнительном периодах выплаты на основе акций отсутствовали.

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ

Убытки от обесценения финансовых активов

Убытки от обесценения финансовых активов за год, закончившийся 31 декабря 2025 года, состоят из начисленного/(восстановленного) резерва под ожидаемые кредитные убытки по торговой дебиторской задолженности в размере 4.570.407 тыс. тенге (*Примечание 15)*, по прочим оборотным финансовым активам в размере 154.968 тыс. тенге *(Примечание 17)*, по денежным средствам и их эквивалентам в размере 3.732 тыс. тенге *(Примечани 20),* прочие начисления составили 2.533 тысячи тенге (2024 год: торговой дебиторской задолженности в размере 3.672.190 тыс. тенге, по прочим оборотным финансовым активам в размере 75.335 тыс. тенге, восстановление обесценения по денежным средствам и их эквивалентам в размере 2.396 тыс. тенге).

Убытки от обесценения нефинансовых активов

Убытки от обесценения нефинансовых активов за год, закончившийся 31 декабря 2025 года, состоят из начисленного/(восстановленного) резерва под обесценение, авансовых платежей в размере 419.375 тыс. тенге *(Примечание 16)*, обесценения основных средств в размере 274.650 тыс. тенге *(Примечание 8),* и обесценения нематериальных активов в размере 801 тыс. тенге *(Примечание 9)* (2024 год: резерв под обесценение авансов, уплаченных за внеоборотные активы в размере 280.745 тыс. тенге, авансовых платежей в размере 511.864 тыс. тенге и обесценения основных средств в размере 748.698 тыс. тенге и обесценения нематериальных активов 144.502 тыс. тенге).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Убытки от обесценения нефинансовых активов (продолжение)

В состав основных финансовых инструментов Группы входят займы, обязательства по аренде, денежные средства и их эквиваленты, банковские депозиты, дебиторская и кредиторская задолженность, активы по договору обратного «репо» и финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости. К числу основных рисков, связанных с финансовыми инструментами Группы, относятся риск изменения процентной ставки, валютный и кредитный риски. Кроме того, Группа осуществляет мониторинг рыночного риска и риска ликвидности, связанного со всеми финансовыми инструментами.

Риск изменения процентных ставок

Риск изменения процентных ставок представляет собой риск, связанный с колебаниями стоимости финансового инструмента, вызванных изменениями рыночных процентных ставок. В 2024 году Группа разместила облигации на АО «Астанинская международная биржа» с плавающей процентной ставкой. Подверженность Группы риску изменения рыночных процентных ставок в основном связана с облигациями Группы с плавающей процентной ставкой, которая равна среднему значению базовых ставок, установленных Национальным Банком Республики Казахстан в течение купонного периода, плюс фиксированная маржа в размере 0,5%-1 %.

В таблице ниже представлен анализ чувствительности к обоснованно возможным изменениям процентных ставок в отношении соответствующей части кредитов и займов. При условии неизменности всех прочих параметров займы с плавающей процентной ставкой оказывают следующее влияние на прибыль Группы до налогообложения:

	2025	
В тысячах тенге	**Увеличение / (уменьшение) в %**	**Эффект на прибыль до налогообложе-ния**
Тенге	**+4,06%**	**3.530.173**
	-4,06%	**(3.530.173)**

Валютный риск

Валютный риск – это риск того, что стоимость финансового инструмента будет колебаться вследствие изменений в валютных курсах.

В связи с наличием существенной кредиторской задолженности, денежных средств и их эквивалентов, банковских депозитов и дебиторской задолженности, выраженных в долларах США, на консолидированный отчёт о финансовом положении Группы могут существенно повлиять изменения обменных курсов доллар США/тенге.

В таблице ниже показана чувствительность прибыли Группы до налогообложения (за счёт изменений в справедливой стоимости монетарных активов и обязательств) к изменениям обменного курса доллара США к тенге, возможность которых можно обоснованно предположить, при неизменных прочих переменных. Указанные факторы не влияют на капитал Группы.

	2025 год		2024 год	
В тыс. тенге	**Увеличение/ (уменьшение) обменного курса**	**Влияние на прибыль до налого-обложения**	Увеличение/ (уменьшение) обменного курса	Влияние на прибыль до налогообложения
Доллары США	**15,88%**	**6.436.730**	9,09%	3.602.809
	-6,68%	**(2.707.957)**	-7,34%	(2.910.762)
Евро	**22,29%**	**(5.602.216)**	9.00%	(1.544.732)
	-4,26%	**1.069.524**	-5.95%	1.021.314

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Кредитный риск

Кредитный риск – это риск того, что Группа понесет финансовые убытки, поскольку контрагенты не выполнят свои обязательства по финансовому инструменту или клиентскому договору. Группа подвержена кредитному риску, связанному с её операционной деятельностью (прежде всего, в отношении торговой дебиторской задолженности) и финансовой деятельностью, включая депозиты в банках и финансовых организациях, валютные операции и прочие финансовые инструменты.

Торговая и прочая дебиторская задолженность

Финансовые инструменты, в которых сконцентрирован кредитный риск Группы – это преимущественно торговая и прочая дебиторская задолженность. Кредитный риск, связанный с этими активами, ограничен вследствие большого числа клиентов Группы и непрерывных процедур мониторинга кредитоспособности клиентов и прочих дебиторов.

Необходимость признания обесценения анализируется на каждую отчётную дату с использованием матрицы резервов для оценки ожидаемых кредитных убытков. Ставки резервов устанавливаются в зависимости от количества дней просрочки платежа для групп различных клиентских сегментов с аналогичными характеристиками возникновения убытков (т.е. по географическому региону, типу продукта, типу и рейтингу покупателя, обеспечению посредством аккредитивов или других форм страхования кредитных рисков). Расчеты отражают результаты, взвешенные с учетом вероятности, временную стоимость денег и обоснованную и подтверждаемую информацию о прошлых событиях, текущих условиях и прогнозируемых будущих экономических условиях, доступную на отчётную дату. Как правило, торговая и прочая дебиторская задолженность списывается, если она просрочена более чем на один год и в отношении нее не применяются процедуры по принудительному истребованию причитающихся средств. Максимальная подверженность кредитному риску на отчётную дату представлена балансовой стоимостью каждого класса финансовых активов, рассмотренных в *Примечаниях 12, 15, 17, 18* и *41*.

Финансовые инструменты и денежные депозиты

В соответствии с финансовой политикой Группа размещает свободные денежные средства в нескольких крупнейших казахстанских банках (с наивысшими кредитными рейтингами). Для управления кредитным риском, связанным с размещением свободных денежных средств в банках, руководство Группы периодически проводит процедуры оценки кредитоспособности банков. Для облегчения такой оценки депозиты преимущественно размещаются в банках, где Группа уже имеет сопоставимые кредитные обязательства, текущий расчетный счет и может легко мониторить деятельность таких банков.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Финансовые инструменты и денежные депозиты (продолжение)

В тыс. тенге	Рейтинг 2025 года	Рейтинг 2024 года	Остаток денежных средств 2025 год	Остаток денежных средств 2024 год	Остаток на депозитных счетах 2025 год	Остаток на депозитных счетах 2024 год
АО «Народный Банк Казахстана»	**BBB-/стабильный/ BBB-, kzAAA**	BBB-/стабильный/ BBB-, kzAAA	**669.885**	2.268.624	**19.017.620**	15.793.326
Электронные деньги	–	–	**1.666.524**	1.077.231	**–**	–
АО «Нурбанк»	**B/ стабильный /kzBB+**	B-/ стабильный /kzBB+	**150.000**	150.114	**–**	–
АО «Ситибанк Казахстан»	**A+/ стабильный /A+**	A+/ стабильный /A+	**54.299**	53.470	**–**	–
АО «Kaspi Bank»	**BBB-/стабильный, BBB-,kzAA+**	BB+/стабильный, BBB-,kzAA+	**17.441**	22.617	**1.626**	–
ДБ АО «Сбербанк»/ АО «Bereke bank»	**–**	–	**61**	10.673	**9.904.431**	–
ПАО «Сбербанк России»/	**–**	–	**–**	4.153	**–**	–
АО «First Heartland Jýsan Bank»	**Ba3/ позитивный, kzAAA**	Ba3/ позитивный, kzAAA	**260**	718	**1.688.375**	–
Credit Suisse (Schweiz) AG	**A+**	A+	**96.011**	273	**–**	–
АО «Банк ЦентрКредит»	**BB-/ стабильный, kzA**	BB-/ стабильный, kzA	**73.917**	237	**–**	–
АО «Казпочта»	**BBB-/ стабильный**	BBB-/ стабильный	**74**	174	**15.000.000**	5.090.891
АО «Банк «Bank RBK»	**Ba2/стабильный/**	Ba2/стабильный/	**40**	114	**–**	–
АО «Altyn Bank» (ДБ АО «Народный Банк Казахстана»)	**BBB/ стабильный, kzAAA**	BBB/ стабильный, kzAAA	**20**	108	**–**	–
АО «Банк Развития Казахстана»	**BBB-/ стабильный / BBB, kzAAA**	BBB-/ стабильный / BBB, kzAAA	**79**	82	**–**	–
АО ДБ «Банк Китая в Казахстане»	**BBB+/ стабильный , kzAAA**	BBB+/ стабильный , kzAAA	**16**	37	**–**	–
АО «ForteBank»	**BB/ стабильный / kzA-**	BB/ стабильный / kzA-	**–**	34	**24.596.339**	–
ДО «АО «Банк ВТБ» (Казахстан)	**–**	–	**–**	5	**–**	–
АО «Банк Фридом Финанс Казахстан»	**B+/стабильный**	–	**3.003**	–	**–**	–
Итого			**2.731.630**	3.588.664	**70.208.391**	20.884.217

Риск ликвидности

Риск ликвидности – это риск того, что Группа не сможет выполнить свои обязательства по выплатам при наступлении срока их погашения в обычных или непредвиденных условиях.

Группа осуществляет контроль над риском дефицита денежных средств, используя инструмент планирования текущей ликвидности. Данный инструмент учитывает срок погашения финансовых инвестиций и финансовых активов (например, дебиторской задолженности и других финансовых активов), а также прогнозные денежные потоки от операционной деятельности.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Риск ликвидности (продолжение)

Целью Группы является поддержание баланса между непрерывностью финансирования и гибкостью путём использования займов и договоров аренды. Основываясь на балансовой стоимости заемных средств и аренды, отражённой в консолидированной финансовой отчётности по состоянию на 31 декабря 2025 года, приблизительно 45% заемных средств Группы подлежит погашению в течение года (на 31 декабря 2024 года: 45%).

В таблице ниже представлена обобщенная информация о договорных недисконтированных платежах по финансовым обязательствам Группы в разрезе сроков погашения этих обязательств:

В тыс. тенге	До востребования	От 1 до 3 месяцев	От 3 месяцев до 1 года	От 1 года до 5 лет	Более 5 лет	Итого
На 31 декабря 2025 года						
Займы	**–**	**24.573.250**	**118.873.513**	**378.838.078**	**46.757.348**	**569.042.189**
Обязательства по аренде	**–**	**4.031.557**	**12.124.437**	**69.289.314**	**49.034.945**	**134.480.253**
Торговая кредиторская задолженность	**50.426.487**	**48.340.423**	**12.970.000**	**–**	**–**	**111.736.910**
Прочие финансовые обязательства	**–**	**24.194.659**	**–**	**7.354.167**	**–**	**31.548.826**
	50.426.487	**101.139.889**	**143.967.950**	**455.481.559**	**95.792.293**	**846.808.178**
На 31 декабря 2024 года						
Займы	–	5.314.716	177.419.526	188.967.558	7.670.969	379.372.769
Обязательства по аренде	–	3.505.407	4.374.121	62.170.623	13.562.534	83.612.685
Торговая кредиторская задолженность	42.011.000	25.396.727	15.635.054	3.753.777	–	86.796.558
Прочие финансовые обязательства	–	3.512.533	–	–	–	3.512.533
	42.011.000	37.729.383	197.428.701	254.891.958	21.233.503	553.294.545

Риск, связанный с движением денежных потоков

Риск, связанный с движением денежных средств, представляет собой риск изменения стоимости будущих денежных потоков, связанных с монетарным финансовым инструментом. Мониторинг потребности в денежных потоках осуществляется на регулярной основе, и руководство обеспечивает наличие достаточных средств, необходимых для выполнения любых обязательств по мере их возникновения. Руководство Группы считает, что никакие возможные колебания будущих денежных потоков, связанных с денежным финансовым инструментом, не окажут существенного влияния на деятельность Группы.

Управление капиталом

Основной целью управления капиталом Группы является обеспечение высокого кредитного рейтинга и устойчивых коэффициентов достаточности капитала в целях поддержания деятельности и максимизации акционерной стоимости. Группа управляет структурой своего капитала и корректирует её с учётом изменений в экономической ситуации. Для поддержания или корректировки структуры капитала Группа может пересматривать размер дивидендных выплат владельцам простых акций, возвращать капитал акционерам или выпускать новые акции. В 2025 и 2024 годах Группа не вносила изменений в цели, политику или процессы управления капиталом. Группа осуществляет мониторинг капитала с использованием коэффициента задолженности, который представляет собой соотношение задолженности к общему капиталу.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Управление капиталом (продолжение)

В таблице ниже представлен коэффициент задолженности Группы на конец периода:

В тыс. тенге	31 декабря 2025 года	31 декабря 2024 года
Процентные кредиты и займы	**334.181.912**	296.219.028
Обязательства по аренде	**62.081.811**	52.670.997
Задолженность	**396.263.723**	348.890.025
Итого капитал, включая неконтролирующие доли участия	**731.133.401**	854.846.372
Коэффициент задолженности	**0,54**	0,41

Справедливая стоимость

С целью раскрытия справедливой стоимости, Группа определила классы активов и обязательств на основе характеристик и рисков активов или обязательств и уровня иерархии справедливой стоимости, как описано выше. В таблице ниже представлена иерархия источников оценок справедливой стоимости активов и обязательств Группы. Раскрытие количественной информации об иерархии источников оценок справедливой стоимости финансовых инструментов по состоянию на 31 декабря 2025 года:

		Оценка справедливой стоимости с использованием			
В тыс. тенге	Дата оценки	Котировок на активных рынках (Уровень 1)	Существенные наблюдаемые исходные данные (Уровень 2)	Существенные ненаблюдаемые исходные данные (Уровень 3)	Итого
Активы, справедливая стоимость которых раскрывается					
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**186.878.205**	**186.878.205**
Финансовые активы, амортизируемые по справедливой стоимости	31 декабря 2025 года	**39.390.226**	**–**	**–**	**39.390.226**
Прочие внеоборотные финансовые активы	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**16.415.250**	**16.415.250**
Прочие оборотные финансовые активы	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**7.326.022**	**7.326.022**
Торговая дебиторская задолженность	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**65.630.022**	**65.630.022**
Обязательства, справедливая стоимость которых раскрывается					
Займы	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**324.010.488**	**324.010.488**
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**7.354.167**	**7.354.167**
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**24.194.659**	**24.194.659**
Торговая кредиторская задолженность	31 декабря 2025 года	**–**	**–**	**104.256.803**	**104.256.803**

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Справедливая стоимость (продолжение)

В таблице ниже представлена иерархия источников оценок справедливой стоимости активов и обязательств Группы. Раскрытие количественной информации об иерархии источников оценок справедливой стоимости финансовых инструментов по состоянию на 31 декабря 2024 года:

		Оценка справедливой стоимости с использованием			
В тыс. тенге	Дата оценки	Котировок на активных рынках (Уровень 1)	Существенные наблюдаемые исходные данные (Уровень 2)	Существенные ненаблюдаемые исходные данные (Уровень 3)	Итого
Активы, справедливая стоимость которых раскрывается					
Финансовые активы, амортизируемые по амортизированной стоимости	31 декабря 2024 года	21.331.156	–	–	**21.331.156**
Прочие внеоборотные финансовые активы	31 декабря 2024 года	–	–	8.117.937	**8.117.937**
Прочие оборотные финансовые активы	31 декабря 2024 года	–	–	4.748.972	**4.748.972**
Торговая дебиторская задолженность	31 декабря 2024 года	–	–	42.506.089	**42.506.089**
Обязательства, справедливая стоимость которых раскрывается					
Займы	31 декабря 2024 года	–	–	279.841.067	**279.841.067**
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	31 декабря 2024 года	–	–	3.753.777	**3.753.777**
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	31 декабря 2024 года	–	–	28.603.255	**28.603.255**
Торговая кредиторская задолженность	31 декабря 2024 года	–	–	82.866.540	**82.866.540**

АО «Казахтелеком» Консолидированная финансовая отчётность

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Справедливая стоимость (продолжение)

Ниже приводится сравнение балансовой стоимости и справедливой стоимости в разрезе классов финансовых активов и обязательств Группы, которые не отражаются по справедливой стоимости в консолидированном отчёте о финансовом положении. В таблице не приводятся значения справедливой стоимости нефинансовых активов и нефинансовых обязательств.

В тыс. тенге	Балансовая стоимость 2025 год	Справедливая стоимость 2025 год	Непризнанный доход/(расход) 2025 год	Балансовая стоимость 2024 год	Справедливая стоимость 2024 год	Непризнанный доход/(расход) 2024 год
Финансовые активы						
Денежные средства и их эквиваленты	**72.943.700**	**72.943.700**	**–**	24.479.950	24.479.950	–
Прочие внеоборотные финансовые активы	**17.677.017**	**16.415.250**	**(1.261.767)**	8.974.898	8.117.937	(856.961)
Финансовые активы, учитываемые по амортизированной стоимости	**39.390.226**	**39.390.226**	**–**	21.331.156	21.331.156	–
Финансовые активы, оцениваемые по справедливой стоимости через прибыль или убыток	**186.878.205**	**186.878.205**	**–**	–	–	–
Прочие оборотные финансовые активы	**7.326.022**	**7.326.022**	**–**	4.748.972	4.748.972	–
Торговая дебиторская задолженность	**65.592.690**	**65.630.022**	**(37.332)**	42.539.089	42.506.089	(33.000)
Финансовые обязательства						
Займы	**334.181.912**	**324.010.488**	**10.171.424**	296.219.028	279.841.067	16.377.961
Прочие долгосрочные финансовые обязательства	**7.354.167**	**7.354.167**	**–**	3.753.777	3.753.777	–
Прочие краткосрочные финансовые обязательства	**24.194.659**	**24.194.659**	**–**	28.603.255	28.603.255	–
Торговая кредиторская задолженность	**104.382.742**	**104.256.803**	**(125.939)**	82.949.540	82.866.540	83.000
Итого непризнанное изменение в нереализованной справедливой стоимости			**8.746.386**			15.571.000

Методики оценки и допущения

Ниже описаны методики и допущения, использованные при определении справедливой стоимости тех финансовых инструментов, которые не отражены в настоящей финансовой отчётности по справедливой стоимости.

АО «Казахтелеком» Консолидированная финансовая отчётность

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Методики оценки и допущения (продолжение)

Активы, справедливая стоимость которых приблизительно равна их балансовой стоимости

В случае финансовых активов и финансовых обязательств, которые являются ликвидными или имеют короткий срок погашения (менее трех месяцев), допускается, что их справедливая стоимость приблизительно равна балансовой стоимости. Данное допущение также применяется к вкладам до востребования и сберегательным счетам без установленного срока погашения.

Финансовые обязательства, учитываемые по амортизируемой стоимости

Справедливая стоимость полученных займов оценивается посредством дисконтирования будущих потоков денежных средств с использованием ставок, существующих в настоящий момент по задолженности с аналогичными условиями, кредитным риском и сроком погашения.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

45. ФИНАНСОВЫЕ ИНСТРУМЕНТЫ И ЦЕЛИ И ПРИНЦИПЫ УПРАВЛЕНИЯ ФИНАНСОВЫМИ РИСКАМИ (продолжение)

Изменения в обязательствах, обусловленных финансовой деятельностью

Изменения в обязательствах, обусловленных финансовой деятельностью за 2025 год, представлены следующим образом:

В тыс. тенге	1 января 2025 года	Займы полученные/ Поступления	Погашение основного долга	Модификация	Расторжения	Реклассифицировано	Процентный расход *(Примечание 38)*	Выплата процентов	Дисконт	31 декабря 2025 года
Займы долгосрочные	**143.237.165**	**179.267.192**	**–**	**(31.894.898)**	**–**	**(141.239.394)**	**–**	**–**	**(3.030.392)**	**146.339.673**
Займы краткосрочные	**152.981.863**	**6.933.333**	**(114.466.666)**	**–**		**141.239.394**	**42.580.515**	**(35.122.491)**	**(6.303.709)**	**187.842.239**
Обязательства по аренде долгосрочные	**47.051.485**	**9.192.725**	**–**	**8.568.246**	**(2.208.447)**	**(5.564.865)**	**6.885.810**	**(6.885.810)**	**–**	**57.039.144**
Обязательства по аренде краткосрочные	**5.619.512**	**–**	**(6.141.710)**	**–**		**5.564.865**		**–**	**–**	**5.042.667**
Итого	**348.890.025**	**195.393.250**	**(120.608.376)**	**(23.326.652)**	**(2.208.447)**	**–**	**49.466.325**	**(42.008.301)**	**(9.334.101)**	**396.263.723**

Изменения в обязательствах, обусловленных финансовой деятельностью за 2024 год, представлены следующим образом:

В тыс. тенге	1 января 2024 года	Займы полученные	Погашение основного долга	Модификация	Расторжения	Реклассифицировано	Процентный расход	Выплата процентов	Дисконт	31 декабря 2024 года
Займы долгосрочные	291.391.598	285.776.550	(234.339.022)	–	–	(47.750.076)	33.621.490	(32.564.189)	82.677	296.219.028
Займы краткосрочные	–	–	(16.978.468)	–	–	47.750.076	3.819.629	(4.052.318)	1.500	30.540.419
Обязательства по аренде долгосрочные	91.518.878	10.380.056	(5.924.626)	9.858.721	(728.245)	(52.433.787)	7.832.651	(7.832.651)	–	52.670.997
Обязательства по аренде краткосрочные	–	3.643.640	(6.944.218)	(9.333.982)	–	52.433.787	3.219.298	(3.033.316)	(75.291)	39.909.918
Итого	**382.910.476**	**299.800.246**	**(264.186.334)**	**524.739**	**(728.245)**	**–**	**48.493.068**	**−47.482.474**	**8.886**	**419.340.362**

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА

Операционная среда

Группа осуществляет деятельность преимущественно в Республике Казахстан и подвержена влиянию экономических условий, а также изменений в правовой, налоговой и административной среде. В Казахстане продолжаются экономические реформы и развитие институциональной среды, а будущая устойчивость экономики во многом зависит от хода таких реформ, а также от эффективности мер, принимаемых государством в области экономической, финансовой и денежно-кредитной политики.

Телекоммуникационная отрасль Республики Казахстан характеризуется высоким уровнем государственного регулирования. Деятельность Группы регулируется, в частности, законодательством в области связи, естественных монополий и конкуренции и связана с соблюдением требований в отношении лицензий, использования радиочастотного спектра, ресурса нумерации, параметров покрытия и качества услуг, а также технических и иных обязательных требований к сетям связи и телекоммуникационному оборудованию. АО «Казахтелеком» включено в государственный регистр субъектов естественных монополий по отдельным видам услуг и осуществляет функции оператора универсальных услуг.

Кроме того, Группа осуществляет деятельность в условиях интенсивного антимонопольного контроля со стороны уполномоченных государственных органов Республики Казахстан. В 2024–2025 годах антимонопольный орган проводил мониторинг и расследования в телекоммуникационном секторе, включая вопросы роста тарифов и возможного установления монопольно высоких цен. В этой связи отдельные проверки, расследования и споры могут привести к значительным штрафам, обязательным для исполнения предписаниям и иным последствиям.

Экономическая среда в Казахстане также характеризуется периодами повышенной инфляции и волатильности обменного курса. По данным Бюро национальной статистики, годовая инфляция в 2025 году составила 12,3%, а Национальный Банк Республики Казахстан впоследствии пересмотрел прогноз инфляции в сторону повышения и отметил повышенную неопределенность и сохраняющееся инфляционное давление. Такие макроэкономические условия могут оказывать влияние на оценку признаков обесценения нефинансовых активов, стоимость капитала, используемые ставки дисконтирования, модели ожидаемых кредитных убытков, а также оценку ликвидности и связанных рисков.

Помимо указанного, на деятельность Группы могут оказывать влияние изменения, связанные с климатическими рисками, выполнением лицензионных обязательств, а также учетом государственных грантов и иных обязательств, связанных с получением и использованием радиочастотного ресурса. Соответствующие вопросы, включая отдельные аспекты технического регулирования, антимонопольного регулирования, налогообложения, лицензионных обязательств, государственных грантов и климатических факторов, раскрыты в соответствующих примечаниях к настоящей консолидированной финансовой отчетности.

Климатические риски, суждения и неопределенность оценки

При анализе своих ключевых суждений и оценочных значений Группа рассмотрела физические риски и риски переходного периода, связанные с изменением климата. При этом учитывались такие вопросы, как потенциальные изменения требований, связанных с регулированием в области охраны окружающей среды и энергоэффективностью, а также другие климатические факторы, которые могут повлиять на деятельность и инфраструктуру Группы.

На основании выполненной оценки руководство пришло к выводу о том, что климатические факторы не влияют на сроки полезного использования и возмещаемость активов, равно как не приводят к созданию дополнительных резервов в текущем отчетном периоде. Однако вопросы, связанные с изменением климата, подразумевают наличие присущей им неопределенности оценки, так как будущие требования, связанные с режимом регулирования и охраной окружающей среды, могут отличаться от текущих ожиданий, а также возможно их влияние на оценки Группы в будущих периодах.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Вопросы, связанные с изменением климата

Обесценение нефинансовых активов

Климатические факторы учитывались при проведении Группой оценки обесценения. Руководство пришло к выводу о том, что данные факторы не представляют собой ключевые допущения, влияющие на возмещаемые суммы нефинансовых активов на отчетную дату. Соответственно, анализ чувствительности к климатическим факторам в отчетности не раскрывается.

Обязательства по выбытию активов

Группа признает обязанность по ликвидации активов в отношении демонтажа и удаления базовых станций и связанной с ними инфраструктуры в конце срока их полезного использования. Оценка данной обязанности основана на оценочных значениях, принятых руководством в отношении сроков проведения работ по выводу объектов из эксплуатации, будущих затрат на демонтаж и применимых ставок дисконтирования.

Оценка обязанности по ликвидации активов подвержена неопределенности, и на нее могут оказывать влияние изменения регулирования в области охраны окружающей среды и климатических требований, а также развитие технологий. Фактические затраты и сроки урегулирования могут отличаться от используемых оценочных значений, что может привести к корректировкам балансовой стоимости соответствующих резервов и активов в будущих периодах.

*Соответствие информации, раскрываемой по вопросам устойчивого развития*р

При подготовке данной финансовой отчетности были рассмотрены связанные с изменением климата вопросы, раскрываемые Группой в составе информации в области устойчивого развития и ESG. Отсутствие существенного финансового воздействия в текущем отчетном периоде отражает скорее не отсутствие рисков, связанных с изменением климата, а оценку руководством сроков и вероятности данного воздействия.

Обязательства инвестиционного характерар

Группа заключает договора на выполнение строительных проектов и покупку телекоммуникационного оборудования. На 31 декабря 2025 года у Группы имелись договорные обязательства на общую сумму 50.541.569 тыс. тенге, включая НДС (на 31 декабря 2024 года: 77.112.435 тыс. тенге, включая НДС), связанные преимущественно с покупкой телекоммуникационного оборудования и строительством телекоммуникационной сети.

Лицензионные обязательствар

В соответствии с условиями ряда лицензий на оказание услуг беспроводной связи Группа имеет определённые обязательства в отношении зоны покрытия своей сети. Группа обязана расширять покрытие мобильной сети, охватывая районы вдоль основных магистралей, небольших городов и поселков городского типа Республики Казахстан. Руководство Группы считает, что Группа соблюдает условия лицензий.

Технический регламент

5 июля 2004 года Правительством Республики Казахстан был принят обновленный Закон Республики Казахстан № 567-II «О связи». Данный Закон устанавливает правовые основы деятельности в области связи на территории Республики Казахстан, определяет полномочия государственных органов по регулированию этой деятельности, права и обязанности физических и юридических лиц, предоставляющих или использующих услуги связи.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Технический регламент (продолжение)

Статья 15 определяет обязанности операторов связи и владельцев сетей связи, действующих на территории Республики Казахстан, по взаимодействию с органами, осуществляющими оперативно-розыскную деятельность. Эти операторы обязаны предоставлять организационные и технические возможности для содействия такой деятельности во всех сетях связи, обеспечивая при этом конфиденциальность используемых методов. Они должны собирать и хранить служебную информацию на территории Казахстана, запрещая передачу этой информации за пределы страны, за исключением услуг, предоставляемых казахстанским абонентам за рубежом. Кроме того, операторы обязаны предоставлять доступ к этой информации соответствующим органам и совершенствовать свое телекоммуникационное оборудование для поддержки следственных функций, определяемых Комитетом национальной безопасности. Кроме того, операторы должны гарантировать, что услуги, включая распределение абонентских номеров, предоставляются только в рамках соответствующих соглашений об оказании услуг. Отношения между этими операторами и следственными органами регулируются настоящим законом и связанным с ним законодательством, которое также включает положения о приостановлении или возобновлении работы мобильных устройств на основе идентификационного кода по запросу владельца устройства.

В соответствии с Законом о связи Правительство ввело следующие Постановления:

- Приказ № 85/ке Национального комитета безопасности от 27 июля 2021 года, под названием «Общие требования к телекоммуникационному оборудованию для поддержки оперативной и следственной деятельности, а также сбора и хранения информации сети, являющейся собственностью клиента», был опубликован 2 августа 2021 года и вступил в силу 3 августа 2022 года. Этот Регламент устанавливает дополнительные требования к телекоммуникационному оборудованию, включая усовершенствование технических возможностей аппаратно-программных комплексов (АПК) для содействия следственным операциям и сбору и хранению конфиденциальной информации об использовании сети клиентами (далее — «ОRA»);
- В течение 2025 года регуляторная база в части технических требований к телекоммуникационному оборудованию продолжила обновляться. В частности, приказом Председателя Комитета национальной безопасности Республики Казахстан от 15 декабря 2025 года № 120/ке внесены изменения в приказ от 27 июля 2021 года № 85/ке, которым утвержден технический регламент, устанавливающий общие требования к телекоммуникационному оборудованию для обеспечения оперативно-розыскных и контрразведывательных мероприятий, а также сбора и хранения служебной информации об абонентах и (или) пользователях услуг связи. Изменения вводятся в действие по истечении двенадцати месяцев со дня первого официального опубликования;
- Приказ Комитета национальной безопасности от 19 сентября 2024 года №128/ке «Об утверждении Правил обеспечения операторами связи и (или) владельцами сетей связи, осуществляющими деятельность на территории Республики Казахстан, за счет собственных или привлеченных средств функций своего телекоммуникационного оборудования для технического проведения оперативно-розыскных, контрразведывательных мероприятий и Требований к сетям и средствам связи»», был опубликован 30 сентября 2024 года и вступил в силу 11 октября 2024 года. Правила устанавливают более строгие требования к телекоммуникационному оборудованию, в том числе расширяют технические возможности программно-аппаратных комплексов (АПК) для обеспечения оперативно-розыскной и контрразведывательной деятельности.

По состоянию на 31 декабря 2025 года накопленная сумма капитализированных затрат интегрированного АПК для выполнения требований вышеуказанных нормативных требований составила 10.440.603 тысячи тенге.

Группа планирует постепенную модернизацию и расширение лицензионной и портовой емкости АПК в соответствии с планом развития сотовой связи, включая 5G, и ожидаемая сумма капитальных затрат, связанных с модернизацией и расширением, составит 15.002 млн. тенге к 2029 году.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Налогообложение

Налоговое законодательство и нормативная база Республики Казахстан подвержены постоянным изменениям и допускают различные толкования. Кроме того, Руководство считает, что международные договора, по которым Группа работает с нерезидентами, входящими в Международный Союз Электросвязи, и которые предоставляют определённые налоговые освобождения, имеют приоритет перед национальным налоговым законодательством. Нередки случаи расхождения во мнениях между местными, региональными и республиканскими налоговыми органами. Действующий режим штрафов и пеней за выявленные и подтверждённые нарушения казахстанского налогового законодательства отличается строгостью. Размер штрафа, как правило, составляет 50-80% от суммы доначисленных налогов, а пени рассчитываются на основе ставки рефинансирования, установленной Национальным Банком Казахстана, помноженной на 2,5. В результате сумма штрафов и пеней может в несколько раз превышать сумму начисленных налогов. Налоговые проверки могут охватывать пять календарных лет деятельности, непосредственно предшествовавших году проверки.

В связи с неопределённостью, характерной для налоговой системы Республики Казахстан, фактическая сумма налогов, штрафов и пеней, если таковые возникнут, может отличаться от сумм, признанных и начисленных по состоянию на 31 декабря 2025 года. Руководство считает, что интерпретация применимого налогового законодательства является обоснованной, и налоговые позиции Группы поддерживаются соответствующей документацией, за исключением случаев, отражённых или раскрытых в данной консолидированной финансовой отчётности. На основании проведённой оценки Группа пришла к выводу, что на отчётную дату отсутствуют существенные неопределённые налоговые позиции.

Государственный грант, связанный со снижением платы за использование радиочастот

В соответствии с Законом Республики Казахстан от 15 июля 2025 года № 208 VIII ЗРК для операторов связи предусмотрено снижение платы за использование радиочастотного спектра при условии направления высвобожденных средств на финансирование проектов широкополосного доступа к сети Интернет.

Группа ежегодно после выпуска консолидированной финансовой отчетности, подготовленной в соответствии с МСФО, представляет консолидированный отчет о расходах, направленных на финансирование проектов широкополосного доступа к сети Интернет в городской и сельской местности. Указанные расходы включают капитальные и операционные затраты, необходимые для предоставления услуг широкополосного доступа к сети Интернет в городских и сельских населенных пунктах на всей территории Республики Казахстан.

Средства, высвободившиеся в результате снижения годовой платы за использование радиочастот, были направлены Группой на приобретение и строительство сетей широкополосного доступа к сети Интернет. Соответствующий государственный грант учитывается как грант, связанный с активами, и признается в качестве доходов будущих периодов с последующим отражением в составе прибыли или убытка на систематической основе в течение сроков полезного использования соответствующих активов. Информация о суммах доходов будущих периодов, включая их текущую и долгосрочную части, а также об их движении за отчетный период раскрыта в Примечании 31.

Руководство считает, что по состоянию на отчетную дату невыполненных условий, связанных с указанным государственным грантом, а также условных обязательств или непредвиденных обстоятельств, связанных с ним, не имеется.

В случае выявления по результатам аудированной информации факта неисполнения оператором связи обязательств по направлению не менее суммы средств, высвобожденных в результате снижения соответствующей ставки платы, на финансирование проектов широкополосного доступа к сети Интернет в городской и сельской местности, уполномоченный орган в области связи не ранее чем через год после года, следующего за отчетным, производит перерасчет размера годовой платы за использование радиочастот за отчетный год. Такой перерасчет осуществляется пропорционально невыполненному объему финансовых обязательств за соответствующий отчетный год.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Антимонопольное расследование

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции в связи с наблюдением высоких цен на услуги фиксированной связи

Приказом Департамента от 26 февраля 2025 года № 8-ОД начато расследование по признакам нарушения статьи 174 Кодекса, а именно установления или поддержания монопольно высоких цен на услуги фиксированного (проводного) интернета в отношении АО «Казахтелеком» (Казахтелеком). Из материалов расследования следует, что процедура проведения расследования инициирована центральным аппаратом антимонопольного органа в соответствии с поручением от 21 февраля 2025 года.

Согласно поручению, следует, что услуги домашнего интернета со скоростью 100 Мбит/сек, 200 Мбит/сек и

500 Мбит/сек стоимостью выше, чем у конкурентов, в связи с чем, в действиях компании Казахтелеком усматриваются признаки установления монопольно высоких цен.

В рамках проводимого расследования Департаментом был направлен запрос о предоставлении информации и документом (учредительные данные, учетная политика, себестоимость услуг).

Обществом запрашиваемая информация была представлена, касательно себестоимости была представлена развернутая информация, согласно которой деятельности Общества по предоставлению услуг доступа к сети Интернет для физических лиц является убыточной.

Согласно диспозиции статьи 175 Кодекса, монопольной высокой ценой товара может быть признана цена, которая в том числе превышает сумму необходимых для производства и реализации такого товара расходов и прибыли.

Учитывая убыточность направления деятельности Общества по услугам доступа к сети Интернет по технологии fttx (по тарифным планам, предусматривающим скорость 100, 200 и 500 Мбит/сек без дополнительных опций, а также по иным тарифным предложениям по технологии fttx) установление монопольно высоких цен на указанные услуги невозможно, в связи с чем, Компания просила прекратить расследование № 3.

Обществом 13 июня 2025 года подано исковое заявление на приказ о начале расследования в рамках АППК.

28 августа 2025 года Специализированным межрайонным административным судом города Астаны оглашена резолютивная часть Решения об отказе в удовлетворении административного иска Общества.

10 ноября 2025 года, Обществом обжаловано данное Решение в апелляционном порядке.

Постановлением судебной коллегии по административным делам суда города Астаны от 10 декабря 2025 года — Решение специализированного межрайонного административного суда города Астаны от 28 августа 2025 года оставлено без изменения, апелляционная жалоба Общества без удовлетворения.

25 декабря 2025 в адрес Департамента направлено дополнение о прекращении расследования, начатое приказом Департамента от 26 февраля 2025 года № 8-ОД1 в виду нарушения пресекательного срока проведения расследования, с одновременным требованием об отзыве запросов № 3 и 4 направленных в рамках вышеуказанного Приказа.

Вместе с тем, проводилась работа по предоставлению дополнительных аргументов в адрес антимонопольного органа об отсутствии признаков нарушения законодательства, результатом которой стало заключение по итогам расследования от 27 января 2026 года об отсутствии признаков нарушения законодательства.

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции касательно отсутствия оптоволоконных сетей в сельской местности

Приказом Департамента Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по городу Алматы от 4 ноября 2022 года № 84-ОД начато расследование в отношении АО «Казахтелеком» (Казахтелеком).

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Антимонопольное расследование (продолжение)

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции касательно отсутствия оптоволоконных сетей в сельской местности (продолжение)

Согласно Приказу якобы установлены признаки злоупотребления Филиалом доминирующим положением, выраженные в нарушении подпунктов 5) и 7) статьи 174 Кодекса.

Претензия антимонопольного органа к действиям Общества заключается в отсутствии технической возможности предоставления своих услуг гражданину, проживающему по адресу поселок Боралдай, Илийского района, Алматинской области.

Приказ обжалован в рамках Административного процедурно-процессуального кодекса Республики Казахстан, расследование в период с 2022 года по 2024 годы было приостановлено.

22 ноября 2024 года проведение расследования было возобновлено.

Обществом в ДАЗРК по городу Алматы были представлены материалы, подтверждающие отсутствие признаков нарушения законодательства Республики Казахстан в области защиты конкуренции, а именно:

- Отсутствие оптоволоконных сетей для физических лиц в границах поселка Боралдай Илийского района Алматинской области;
- Отсутствие планов по развитию оптоволоконных сетей для физических лиц в границах поселка Боралдай Илийского района Алматинской области ввиду нерентабельности строительства сетей.

28 июля 2025 года определением ДАЗРК по городу Алматы расследование приостановлено в связи с подачей Обществом административной жалобы на запрос, направленный в рамках расследования.

Приказом ДАЗРК по городу Алматы от 22 сентября 2025 года № 36-ОД утверждено заключение должностного лица по результатам расследования нарушения законодательства Республики Казахстан в области защиты конкуренции в отношении Общества, проведенного на основании приказов Департамента за № 84-ОД от 4 ноября 2022 года и за № 3-ОД от 1 ноября 2024 года.

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции касательно отсутствия оптоволоконных сетей в сельской местности (продолжение)

3 декабря 2025 года был направлен административный иск в Специализированный суд по административным делам города Алматы о признании незаконным и отмене приказа Департамента Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по городу Алматы от 22 сентября 2025 года № 36-ОД.

6 февраля 2026 года Специализированным судом по административным делам города Алматы в исковых требованиях Общества было отказано, 1 апреля 2026 года будет подана апелляционная жалоба на решение суда первой инстанции.

Расследование Агентства по защите и развитию конкуренции РК касательно отсутствия тарифного пакета со скоростью передачи данных 100 Мбит/с

Приказом Департамента Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по городу Астана № 54-НҚ от 26 ноября 2024 года в отношении Акционерного общества «Казахтелеком» начата процедура расследования нарушения законодательства в области защиты конкуренции Республики Казахстан.

Согласно позиции антимонопольного органа, отсутствие на полке у Общества тарифного пакета со скоростью передачи данных 100 Мбит/сек (без дополнительных услуг) указывает на признаки злоупотребления Обществом своим доминирующим положением (статья 174 Предпринимательского кодекса РК), что ведет к ущемлению прав неопределенного круга потребителей.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Антимонопольное расследование (продолжение)

Расследование Агентства по защите и развитию конкуренции РК касательно отсутствия тарифного пакета со скоростью передачи данных 100 Мбит/с (продолжение)

Департамент на основании ходатайства Общества назначил экспертизу согласно статье 222 Кодекса, с привлечением эксперта в лице Комитета телекоммуникаций МЦРИАП РК.

Уполномоченный государственный орган в области телекоммуникаций в результате экспертизы сделал вывод, что в действиях Общества отсутствуют признаки дискриминационного доступа к товарам Общества.

Однако, 11 июня 2025 года в отношении Общества был составлен протокол об административном правонарушении.

10 июля 2025 года от имени Общества подана административная жалоба по итогам расследования в рамках АППК (жалоба № ЖТ-2025-0192364 от 10 июля 2025 года).

18 июля 2025 года позиция Общества о несогласии с административным протоколом направлена в адрес Департамента.

29 сентября 2025 года СМАС города Астаны удовлетворил исковые требования Общества, заключение ДАЗРК по городу Астаны по итогам проведенного расследования признано незаконным.

29 января 2026 года Постановлением Судебной коллегии по административным делам суда города Астаны решение специализированного межрайонного административного суда города Астаны от 29 сентября 2025 года оставлено без изменения, решение суда вступило в законную силу.

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции в связи с наблюдением высоких цен на услуги мобильной связи

15 июня 2022 года Приказом № 42-ОД Департамента Агентства по защите и развитию конкуренции Республики Казахстан по городу Алматы (далее — «ДАЗРК») в отношении АО «Кселл» (далее — «Общество») назначено расследование по факту установления и поддержания монопольно высоких цен на услуги сотовой связи в период с 2020 года по сентябрь 2022 года (далее — «Расследование»).

17 августа 2022 года Общество, которое не согласилось с обвинением, обжаловало Приказ ДАЗРК в Специализированный межрайонный административный суд г. Алматы (далее — «СМАС г. Алматы») с требованием о признании Приказа незаконным и его отмене.

11 октября 2022 года Постановлением СМАС г. Алматы Приказ был признан незаконным и отменен.

24 марта 2023 года Постановлением апелляционной коллегии суда г. Алматы Постановление СМАС г. Алматы от 11 октября 2022 года оставлено без изменения.

9 ноября 2023 года Постановлением кассационной коллегии Верховного суда Республики Казахстан судебные акты СМАС г. Алматы и апелляционной коллегии суда г. Алматы были отменены и вынесено новое Постановление о частичном удовлетворении иска Общества, в части исключения из периода расследования 2022 года, что позволило ДАЗРК продолжить Расследование только за период с 2020 по 2021 годы.

В этой связи, в декабре 2023 года ДАЗРК возобновил Расследование с последующим его приостановление в связи с новыми судебными спорами по процедурным вопросам.

29 января 2025 года Расследование было возобновлено и в адрес Общества поступили два запроса о предоставлении информации.

После завершения споров, связанных с порядком и объем запрашиваемой информации Общество предоставило запрашиваемую информацию за 2020 и 2021 годы.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Антимонопольное расследование (продолжение)

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции в связи с наблюдением высоких цен на услуги мобильной связи (продолжение)

26 ноября 2025 года от ДАЗРК получен проект Заключения по результатам расследования, из которого следует, что в ходе расследования фактических данных, подтверждающих установление и поддержание монопольно высоких цен на услуги голосовой связи передачи данных со стороны Общества не установлено.

Приказом Агентство по защите и развитию конкуренции РК №02-ОД от 15 января 2026 года утверждено заключение ДАЗРК по итогам Расследования.

Таким образом, по итогам Расследования в действиях Общества нарушений в области защиты конкуренции, путем установления и поддержания монопольно высоких цен за период 2020-2021 годы не установлено.

Расследование Агентства Республики Казахстан по защите и развитию конкуренции в отношении согласованных действий с конкурентами

Приказом ДАЗРК по г. Алматы № 38-ОД от 21 декабря 2023 года (далее — «Приказ») в отношении Общества было возбуждено расследование по обвинению в согласованных действиях с другими операторами по установлению и поддержанию цен, связанное с повышением цен по 20 тарифным планам в июне 2023 года.

10 января 2024 года Общество обжалование действий ДАЗРК в части признания незаконным и отмене запроса ДАЗРК, направленного в рамках Расследования.

В этой связи Расследование было приостановлено.

Решением СМАС г. Алматы от 16 апреля 2024 года в удовлетворении иска Общества было отказано.

Постановлением коллегии по административным делам Алматинского горсуда от 18 июля 2024 года апелляционной жалобы была оставлена без удовлетворения.

Постановлением судебной коллегии по административным делам Верховного суда РК от 31 января 2025 года кассационная жалоба была возвращена.

6 марта 2024 года Обжаловало Приказа ДАЗРК с требованием о признании его незаконным и отмене.

29 мая 2024 года Решением СМАС г. Алматы в удовлетворении иска было отказано.

17 сентября 2024 года Постановлением судебной коллегии по административным делам Алматинского городского суда апелляционная жалоба Общества была оставлена без удовлетворения.

22 апреля 2025 года Кассационная коллегия по административным и уголовным делам Верховного суда РК в полном объеме удовлетворив кассационную жалобу Общества отменила Постановление Алматинского городского суда от 17 сентября 2024 года и направила дело на новое рассмотрение в судебную коллегию по административным делам Алматинского городского суда в ином составе судей.

26 июня 2025 года Постановлением коллегии по административным делам Алматинского городского суда вынесла по делу новое Решение об удовлетворении административного иска Компании о признании Приказа ДАЗРК незаконным и его отмене. Поставление вступило в законную силу, в этой связи Расследование прекращено.

Уведомления ТОО «Мобайл Телеком Сервис»

30 декабря 2022 между АО «Кселл» и ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» («МТС») был заключен Договор о совместном использовании сети года (далее — «Договор»), в соответствии с которым Стороны договорились о совместном строительстве сети. В соответствии с Договором Компания и МТС имеют взаимные обязательства по строительству и модернизации базовых станций для совместного использования.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

46. ДОГОВОРНЫЕ И УСЛОВНЫЕ ОБЯЗАТЕЛЬСТВА (продолжение)

Уведомления ТОО «Мобайл Телеком Сервис» (продолжение)

В течение 2024 года в рамках реализации Договора между Сторонами возник ряд существенных разногласий. Конфликтная ситуация была обусловлена взаимными уведомлениями о выходе из совместного использования сети в ряде регионов Казахстана в связи с отставанием сроков исполнения обязательств, что повлекло за собой предъявление требований о выплате компенсаций. Параллельно с этим стороной МТС были инициированы взаимные требования о взыскании штрафных санкций.

23 июня 2025 года между Компанией и МТС заключено Дополнительное соглашение №4 к Договору об урегулировании спора в части критического сбоя, требований о выплате компенсации.

По условиям Дополнительного соглашения Стороны взаимно отозвали уведомления о выходе из Договора, аннулировали требования по выплате компенсации, а также подтвердили, что действие Договора полностью возобновлено.

Вместе с тем Стороны подтвердили намерение урегулировать спор в части заявленных штрафов в течение 6 месяцев.

В настоящее время технические подразделения ведут работы по реализации Договора.

На дату продажи ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» Группа признала резерв по спорным обязательствам, связанным с указанными разногласиями и взаимными требованиями сторон по Договору. Соответствующий резерв был отражен в консолидированном отчете о финансовом положении и раскрыт в Примечании 41, а по состоянию на отчетную дату соответствующая информация раскрыта в Примечании 30.

12 февраля 2026 года МТС обратилось в Специализированный межрайонный экономический суд города Алматы (СМЭС г. Алматы) с исковым заявлением о взыскании с АО «Кселл» штрафа по Договору. 18 февраля 2026 года определением СМЭС г. Алматы иск МТС был принят к производству и возбуждено гражданское дело. Рассмотрение дела по существу назначено на 7 апреля 2026 года. Руководство считает, что указанный иск не содержит новых обстоятельств, и, соответственно, не изменило оценку риска и размер ранее начисленного резерва на отчетную дату.

47. СОБЫТИЯ ПОСЛЕ ОТЧЁТНОЙ ДАТЫ

В январе 2026 года Phoenix Fund Limited Partnership возвратил вклад в капитал в размере 1.499.400 тыс. тенге.

22 января 2025 года Группа получила второй транш по реализации 100% доли участия в ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» в размере 25.415 тысяч долларов США.

26 января 2026 года Группа приобрела государственные казначейские облигации США (T-bills) на сумму 43.996 тысяч долларов США со ставкой 3,65% и сроком погашения 16 апреля 2026 года.

29 января 2026 года Группа заключила медиативное соглашение с Министерством цифрового развития, инноваций и аэрокосмической промышленности Республики Казахстан, направленное на урегулирование правовых разногласий. В соответствии с условиями указанного соглашения был отменён приказ о проведении аукциона на право использования радиочастотного спектра в диапазоне 791-801/832-842 МГц и восстановлено право пользования данным радиочастотным спектром за Группой на законных основаниях. В целях исполнения обязательств по медиативному соглашению 29 января 2026 года Группа заключила с ТОО «Мобайл Телеком-Сервис» соглашение о совместном использовании радиочастотного спектра в диапазоне 791-801/832-842 МГц сроком на 49 лет с возможностью автоматического продления. Руководство Группы считает, что данное событие после отчётной даты не требует корректировки показателей консолидированной финансовой отчётности.

ПРИМЕЧАНИЯ К КОНСОЛИДИРОВАННОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЁТНОСТИ (продолжение)

47. СОБЫТИЯ ПОСЛЕ ОТЧЁТНОЙ ДАТЫ (продолжение)

30 января 2026 года АО «Казахтелеком» осуществило листинг и размещение купонных облигаций на бирже Astana International Exchange Ltd МФЦА общим объемом 823.610 тысяч юаней, номинальная стоимость одной облигации составила 1.000 юаней.

4 февраля 2026 года Группа разместила ноты Национального Банка Республики Казахстан на общую сумму 14.999.999 тысяч тенге, включая выпуск на 9.999.999 тысяч тенге со ставкой 17,50% и сроком 28 дней и выпуск на 4.999.999 тысяч тенге со ставкой 17,75% и сроком 28 дней.

23 февраля 2026 года Группа приобрела государственные казначейские облигации США (T-bills) на сумму 19.997 тысяч долларов США со ставкой 3,67% и сроком погашения 14 мая 2026 года.

6.11. Глоссарий

3G (third generation)	үшінші буын ұялы байланыс технологиялары — Интернет желісі қызметтерімен жоғары жылдамдықты мобильді қол жеткізуді де, деректер беру арнасын жасайтын радиобайланыс технологиясын да біріктіретін қызметтер жиынтығы.
4G (fourth generation)	жоғары талаптары бар ұялы байланыс буыны. Төртінші буынға деректерді жылжымалы абоненттер үшін 100 Мбит/с-тан асатын, стационарлық абоненттер үшін 1 Гбит/с-тан асатын жылдамдықпен беруге мүмкіндік беретін перспективалы технологияларды жатқызу қабылданған.
5G (fifth generation)	жоғары жылдамдықты сымсыз интернет, бесінші буын технологиялары, деректер алу/беру жылдамдығының артуы мен ауқымның кеңеюінің арқасында неғұрлым тиімді байланыс пен деректерге және байланыс қызметтеріне қол жеткізуді қамтамасыз етеді.
ADSL (Asymmetric Digital Subscriber Line)	асимметриялық сандық абоненттік желі — модемдік технология, онда арнаның қолжетімді өткізу жолағы шығыс және кіріс трафик арасында асимметриялы бөлінген.
API (Application Programming Interface)	бір компьютерлік бағдарлама екінші бағдарламамен қалай өзара іс-қимыл жасай алатын тәсілдердің сипаттамасы.
ARPU (Average Revenue Per User)	бір абонентке шаққандағы айлық орташа түсім.
B2B (ағылш. Business to Business)	заңды тұлғалар арасындағы коммерциялық өзара қарым-қатынастарды білдіретін термин.
B2C (ағылш. Business to Consumer)	заңды тұлға мен тұтынушы арасындағы коммерциялық өзара қарым-қатынастарды білдіретін термин.
B2G (ағылш. Business to Government)	заңды тұлға мен мемлекет арасындағы коммерциялық өзара қарым-қатынастарды білдіретін термин.
B2O (ағылш. Business to Operators)	заңды тұлға мен байланыс операторлары арасындағы коммерциялық өзара қарым-қатынастарды білдіретін термин.
Big Data	үлкен көлемдегі деректерді өңдеу.
CDMA (Code Division Multiple Access)	кодтық бөлуі бар көп түрлі қол жеткізу, цифрлық ұялы (сымсыз) байланыс желісі. CDMA сымсыз байланыс жабдығы байланысты стандарттау халықаралық ұйымымен үшінші буын желілерін салу үшін ең перспективалы ретінде ұсынылған.
DWDM (Dense Wave Division Multiplexing)	тығыз толқынды мультиплекстеу технологиясы, мультисервистік және мобильді желілердің тірек инфрақұрылымы үшін ең сенімді технология болып табылады, желінің өткізу қабілетінің күрт артуын қамтамасыз етеді және түбегейлі жаңа байланыс қызметтерінің кең жиынтығын іске асырады.
EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization)	кредиттер бойынша пайыздарды, пайда салығын және амортизацияны шегергенге дейінгі Компания пайдасы.
ESG факторлары (Environmental. Social. Governance)	қоршаған орта факторлары, әлеуметтік факторлар және басқару факторлары.
Firewall	компьютерлік желілер немесе хосттар арасында рұқсат етілмеген немесе қалаусыз байланысты болдырмауға арналған технологиялық тосқауыл.
FMC — One contact (fixed mobile convergence)	тіркелген және ұялы байланысты біріктіретін, одан әрі коммерциялық пайдалануға беретін технология.
FTTH (Fiber to the Home)	үйге дейін талшықты-оптикалық кабель (жеке/жекеменшік үй болжанады).
FTTx (fiber to the x)	талшықты-оптикалық қосылу технологиясы.
FWA (Fixed Wireless Access)	талшықты-оптикалық байланыс желілерімен қамтылмаған аймақтарда қолданылатын 4G негізіндегі сымсыз интернет-технология.
GSM	уақыт пен жиілік бойынша арналарды бөлумен сандық ұялы байланыстың жаһандық стандарты, жоғары қауіпсіздігімен ерекшеленеді және 2G типті желілерде жұмыс істейді. Негізгі мақсаты — қоңырау шалу мен хабарламалармен алмасу.
GPON (Gigabit passive optical network)	гигабиттік пассивті оптикалық желілер.
IPTV (Internet Protocol Television)	интернет протоколы бойынша теледидар, IP протоколы бойынша деректер беру желілеріндегі сандық теледидар технологиясы (стандарты), сандық кабельдік теледидар операторлары пайдаланады, теледидардың жаңа буыны.
IP-транзит	BGP протоколы бойынша заманауи оптикалық деректер беру желілері арқылы Интернет желісіне басқарылатын және жоғары жылдамдықты қол жеткізу қызметі. BGP — Интернет желісінде пайдаланылатын автономды жүйелер арасындағы динамикалық маршрутизация протоколы.
IoT (Internet of Things)	жеке нысандарға кіріктірілген құрылғыларға интернет арқылы (сымды немесе сымсыз) ақпарат жіберуге және алуға мүмкіндік беретін технологиялардың жалпы атауы.
LTE (Long-Term Evolution)	ұялы телефондар мен деректермен жұмыс істейтін басқа да терминалдар үшін сымсыз жоғары жылдамдықты деректер беру стандарты.
NPS (Net Promoter Score)	тұтынушылардың тауарға немесе Компанияға адалдығын анықтау индексі (ұсынуға дайындық индексі), қайталанатын сатып алуға дайындықты бағалау үшін пайдаланылады. Клиенттік адалдықты өлшеудің негізгі индекстерінің бірі болып табылады.
OTT (Over the Top)	интернет арқылы бейне қызметтерді ұсыну әдісі.
SDN/NFV	бағдарламалық-конфигурацияланған желі (Software-Defined Networks, SDN) және желілік функцияларды виртуализациялау (Network Function Virtualization, NFV).
VAS (ағылш. Value-Added Services)	қосылған құны бар қызметтер.
VPN (Virtual Private Network)	виртуалды жекеменшік желі — басқа желінің (мысалы, интернеттің) үстінде бір немесе бірнеше желілік қосылымды (логикалық желіні) қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін технологиялардың жалпы атауы.
WAP (Wireless Application Protocol)	деректерді сымсыз беру протоколы. Протокол арнайы портативті құрылғылардың Интернет желісімен байланысын орнату қажет GSM желілері үшін жасалған. WAP көмегімен ұялы құрылғы пайдаланушысы Интернет желісінен кез келген сандық деректерді жүктей алады.
ҚжЕҚ	қауіпсіздік және еңбекті қорғау.
ТОБЖ АЕМ	ауылдық елді мекендердегі талшықты-оптикалық байланыс желілері.
ЕТҚ	еншілес және тәуелді қоғам.
ЕМС	ерікті медициналық сақтандыру.
ӨҚД	Өндірістік қауіпсіздік дирекциясы.
АҚЕС	Адам құқықтары жөніндегі Еуропалық сот.
АКТ	ақпараттық-коммуникациялық технологиялар.
КӘЖ	корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік.
ШОК	шағын және орта кәсіпорындар.
ЗТБ	заңды тұлғалар бірлестігі.
ОҚО	ортақ қызмет көрсету орталығы.
КЖҚ	кең жолақты немесе жоғары жылдамдықты интернетке қол жеткізу — модем мен ортақ пайдаланудағы телефон желісін пайдаланумен коммутацияланған қол жеткізуді пайдалану кезінде мүмкін болатын ең жоғары жылдамдықтан асатын деректер беру жылдамдығымен интернетке қол жеткізу.